अमरकोषः ।

AMARAKOṢAḤ,

A METRICAL DICTIONARY OF THE SANSKRIT LANGUAGE
WITH TIBETAN VERSION.

EDITED BY

MAHĀMAHOPĀDHYĀYA SATIS CHANDRA VIDYĀBHŪṢAṆA, M.A., PH.D.,

Principal, Sanskrit College, Calcutta; Joint Philological Secretary, Asiatic Society of Bengal; and Fellow of the Calcutta University.

FASC. I.

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,
AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY, 1, PARK STREET.
1911.

अमरकोषः ।

(अमरसिंहविरचितसंस्कृताभिधानं

भोटभाषानुवादसहितम्)

महामहोपाध्याय

श्रीसतीशचन्द्रविद्याभूषणेन

सम्पादितः ।

प्रथमखण्डः ।

वङ्गदेशीयासियाटिकसोसाइटिनामधेयसमाजानुमत्या

कलिकाता राजधान्यां ।

व्याप्टिष्ट-मिशन-यन्त्रे मुद्रितः ।

शकाब्दाः १८३३ ।

འཆི་མེད་མཛོད།

༄༅།། སཾསྐྲི་ཏ་ལྷའི་སྐད་དུ། ཨ་མར་ཀོ་ཥ། བོད་སྐད་དུ།
འཆི་མེད་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ཚིག་གི་གཏེར་
མཛོད་བཞུགས་སོ།།

སཾསྐྲི་ཏ་ཀ་ལི་ཛ་ཞེས་བྱ་བ་བསླབ་གྲྭ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
ས་ཏྲི་ཤ་ཙནྡྲ་བིདྱཱ་བྷཱུ་ཥ་ཎ་ཀིས་སྒྱུར་བའོ།

ལྕགས་མོ་ཕག་གི་ལོ་གྲོང་ཁྱེར་ཀ་ལ་ཀ་ཏ་ལ།།

བཔ་ཏིས་ཏ་ མི་ཤོན་པར་ཁང་དུ་སྤྲུན་པའོ།།

अमरकोषः ।

འཆི་མེད་མཛོད ॥

མདོ་ཞེ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨ་མ་ར་ཀོ་ཥ་ནཱ་མ། བོད་སྐད་དུ། འཆི་མེད་
མཛོད་ཅེས་བྱ་བ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ ॥

यस्य ज्ञानदयासिन्धो रगाधस्यानघा गुणाः ।
सेव्यतामक्षयो धीराः स श्रिये चामृताय च ॥ A ॥

གང་གི་མཁྱེན་བརྩེའི་རྒྱ་མཚོ་ནི། གཏིང་མེད་སྡིག་མེད་ཡོན་ཏན་རྣམས།
མི་ཟད་ཏེན་གྱི་བློ་ལྡན་རྣམས། དེ་ཡི་དཔལ་དང་བདུད་རྩིའི་ཕྱིར ॥ A ॥

समाहृत्यान्यतन्त्राणि संक्षिप्तैः प्रतिसंस्कृतैः ।
सम्पूर्णमुच्यते वर्गै र्नामलिङ्गानुशासनम् ॥ B ॥

རྒྱུད་གཞན་རྣམས་ལས་བསྡུས་ནས་ནི། སོ་སོར་ལེགས་སྦྱར་མདོར་བསྡུས་པ།
རྫོགས་པར་བརྗོད་དོ་སྡེ་ཚན་གྱིས། མིང་དང་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་བཤད་པ ॥ B ॥

प्रायशो रूपभेदेन साहचर्य्याच्च कुत्रचित ।
स्त्रीपुंनपुंसकं ज्ञेयं तद्विशेषविधेः क्वचित् ॥ C ॥

ཞེས་བྱ་པོ་མོ་མ་ནིང་ལ། ཕལ་ཆེར་གཟུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་།
འགའ་ཞིག་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ ‖ C ‖

भेदाख्यानाय न द्वन्द्वे नैकशेषो न सङ्कर ।
कृतोऽत्र भिन्नलिङ्गानामनुक्तानां क्रमादृते ॥ D ॥

དབྱེ་བ་བཤད་ཕྱིར་ཟླས་དབྱེ་དང་། གཅིག་གིས་ལྷག་པར་མ་བསྡུས་ཤིང་།
འདིར་ནི་རྟགས་རྣམས་མེད་པ་དང་། མ་བཤད་གོ་རིམ་སྤངས་བྱས་ནས ‖ D ‖

त्रिलिङ्ग्यां त्रिष्विति पदं मिथुने च द्वयोरिति ।
निषिद्धलिङ्गं शेषार्थं त्वन्ताथादि न पूर्व्वभाक् ॥ E ॥

གསུམ་གྱི་རྟགས་ལ་གསུམ་ཞེས་བྱ། འཁྲིག་པའི་ཚིག་ལ་གཉིས་ཞེས་བྱ།
རྟགས་བཀག་ལྷག་དོན་བྱ་མཐའ་དང་། ཨ་ཐ་དང་པོ་སྔོན་ཆ་མིན ‖ E ‖

स्वर्गवर्गः ।

स्वरव्ययं स्वर्गनाकत्रिदिवत्रिदशालयाः ।
सुरलोको द्योदिवौ द्वे स्त्रियौ क्लीवे त्रिपिष्टपम् ॥ १ ॥

མཐོ་རིས་ཀྱི་སྡེའོ ‖

མཐོ་རིས་འགྲོད་མེད་བདེ་འགྲོ་དང་། སྐྱོ་མེད་གསུམ་རྩེ་སྐབས་གསུམ་གནས།
ལྷ་ཡི་འཇིག་རྟེན་རོལ་གནས་མཁའ། གཉིས་མོ་མ་ནིང་གཞི་གསུམ་པ ‖ 1

अमरा निर्जरा देवास्त्रिदशा विबुधाः सुराः ।
सुपर्व्वाणः सुमनसस्त्रिदिवेशा दिवौकसः ॥ २ ॥

འཆི་མེད་རྒས་མེད་སྐབས་གསུམ་ལྷ། རྣམ་པར་སད་དང་བཅུད་ལྡན་དང་།
ཚོགས་བཟང་པ་དང་ཡིད་བཟང་དང་། གསུམ་ཅོ་དབང་ལྡན་མཐོ་རིས་གནས ‖ 2

आदितेया दिविषदो लेखा अदितिनन्दनाः ।
आदित्या ऋभवोऽस्वप्ना अमर्त्त्या अमृतान्धसः ॥ ३ ॥

མི་སྨིན་མཁས་སྤྱོད་ལེགས་པར་བྲིས། མི་སྨིན་དགའ་དང་ཨ་དེའི་བུ།
རི་ཡིག་བུ་དང་སྨི་ལམ་མེད། མི་འཆི་བ་དང་བདུད་རྩི་ཟས ‖ 3

वर्हिर्मुखाः क्रतुभुजो गीर्व्वाणा दानवारयः ।
वृन्दारका दैवतानि पुंसि वा देवता स्त्रियाम् ॥ ४ ॥

མེ་ཡི་ཞལ་དང་མཆོད་སྦྱིན་ཟས། ངག་གི་མདའ་ཅན་ལྷ་མིན་དགྲ།
ཚོགས་བཟང་བ་དང་ལྷ་རྣམས་ཉིད། སྐྱེ་འབྲི་འམ་ནི་ལྷ་མོ་ཉིད།། 4

आदित्यविश्ववसव स्तुषिताभास्वरानिलाः ।
महाराजिकसाध्याश्च रुद्राश्च गणदेवताः ॥ ५ ॥

ཉི་མ་སྣ་ཚོགས་ནོར་ལྷ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་ནི་འོད་གསལ་རླུང་།
རྒྱལ་ཆེན་རིགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། དྲག་པོ་དང་བཅས་ཚོགས་ཀྱི་ལྷ།། 5

विद्याधरोऽप्सरोयक्षरक्षोगन्धर्व्वकिन्नराः ।
पिशाचो गुह्यकः सिद्धो भूतोऽमी देवयोनयः ॥ ६ ॥

རིག་འཛིན་ཆུ་སྐྱེས་གནོད་སྦྱིན་དང་། སྲིན་པོ་དྲི་ཟ་མི་འམ་ཅི།
ཤ་ཟ་གསང་བ་གྲུབ་པ་དང་། འབྱུང་པོ་འདི་རྣམས་ལྷ་ལས་བྱུང་།། 6

असुरा दैत्यदैतेयदनुजेन्द्रारिदानवाः ।
शुक्रशिष्या दितिसुताः पूर्व्वदेवाः सुरद्विषः ॥ ७ ॥

ལྷ་མི་བྱིན་སྐྱེས་བཙུད་མི་ལྡན། གཞུ་སྐྱེས་བྱིན་བྱུང་དབང་པོའི་དགྲ།
པ་སངས་སློབ་མ་སྦྱིན་བྱེད་བུ། སྔོན་གྱི་ལྷ་དང་ལྷ་རྣམས་སྡོང་།། 7

सर्व्वज्ञः सुगतो बुद्धो धर्म्मराज स्तथागतः ।
समन्तभद्रो भगवान् मारजिल्लोकजिज्जिनः ॥ ८ ॥

བདེ་གཤེགས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་བཞིན་
གཤེགས།།
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས། བདུད་འདུལ་འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བ་པོ།། 8

षड्भिज्ञो दशबलोऽद्वयवादी विनायकः ।
मुनीन्द्रः श्रीघनः शास्ता मुनिः शाक्यमुनिस्तु यः ॥ ९ ॥

མངོན་ཤེས་དྲུག་ལྡན་སྟོབས་བཅུ་པ། གཉིས་མེད་གསུང་དང་རྣམ་པར་འདྲེན།
ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དཔལ་སྟུག་དང་། སྟོན་པ་ཐུབ་པ་ཉིད་རྣམས་སོ།། 9

स शाक्यसिंहः सर्व्वार्थसिद्धः शौद्धोदनिश्च सः ।
गौतमश्चार्कबन्धुश्च मायादेवीसुतश्च सः ॥ १० ॥

ཤཱཀ་ཐུབ་ཤཱ་ཀྱའི་སེང་གེ་དང་། དོན་རྣམས་གྲུབ་པ་ཟས་གཙང་སྲས།
གཽ་ད་མ་དང་ཉི་མའི་གཉེན། ལྷ་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་སྲས་རྣམས་སོ།། 10

ब्रह्मात्मभूः सुरज्येष्ठः परमेष्ठी पितामहः ।
हिरण्यगर्भो लोकेशः स्वयम्भूश्चतुराननः ॥ ११ ॥

ཚངས་པ་བདག་སྐྱེས་ལྷ་ལས་རྒན། མཆོག་ལ་གནས་དང་མེས་པོ་དང་།
གསེར་གྱི་མངལ་དང་འཇིག་རྟེན་དབང་། རང་འབྱུང་གདོང་བཞི་བྱེད་པོ་དང་།། 11

धाताब्जयोनिर्द्रुहिणो विरिञ्चिः कमलासनः ।
स्रष्टा प्रजापति र्वेधा विधाता विश्वसृग्विधिः ॥ १२ ॥

པདྨའི་སྐྱེ་གནས་ཅེས་ཅན་དང་། སྣ་ཚོགས་སྒྲུབ་བྱེད་པདྨའི་གདན།
འབྱིན་བྱེད་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་དང་། རིག་བྱེད་རྣམས་བྱེད་སྣ་ཚོགས་བྱེད།། 12

विष्णुर्नारायणः कृष्णो वैकुण्ठो विष्टरश्रवाः ।
दामोदरो हृषीकेशः केशवो माधवः स्वभूः ॥ १३ ॥

ཁྱབ་འཇུག་ནག་པོ་ན་རའི་བུ། ཨ་ཤྭཏྠ་ཐོས་རྩལ་མོ་འི་བུ།
དབང་པོ་འི་དབང་ཕྱུག་མེ་ཏོག་ལྡེ། སྐྲ་ཅན་གསོད་དང་སྐྲང་གི་བུ།། 13

दैत्यारिः पुण्डरीकाक्षो गोविन्दो गरुडध्वजः ।
पीताम्बरोऽच्युतः शार्ङ्गी विष्वक्सेनो जनार्दनः ॥ १४ ॥

རང་སྐྱེས་སྦྱིན་དགྲ་པད་དཀར་མིག། མཁའ་ལྡིང་རྒྱལ་མཚན་གླང་རྫིར་གྲགས།
མི་འཇིག་གོས་སེར་རྭ་གཞུ་ཅན། སྣ་ཚོགས་སྡེ་དང་འགྲོ་བ་འཇོམས།། 14

उपेन्द्र इन्द्रावरज श्चक्रपाणि श्चतुर्भुजः ।
पद्मनाभो मधुरिपु र्वासुदेव स्त्रिविक्रमः ॥ १५ ॥

སྟེང་གི་དབང་པོ་དབང་གཞན་སྐྱེས། ལག་པ་བཞི་པ་འཁོར་ལོ་འི་ཕྱག།
པདྨའི་ལྟེ་བ་སྦྲང་རྩིའི་དགྲ། འདུག་གནས་ལྷ་དང་གོམ་གསུམ་གནོན།། 15

देवकीनन्दनः शौरिः श्रीपतिः पुरुषोत्तमः ।
वनमाली बलिध्वंसी कंसारातिरधोक्षजः ॥ १६ ॥

ལྷ་མོ་དགའ་བ་དཔའ་པོ་འི་རྒྱུད། དཔལ་གྱི་བདག་པོ་སྐྱེས་བུའི་མཆོག།
མེ་ཏོག་ཕྲེང་ལྡན་སྟོབས་ལྡན་འཇོམས། འཁར་བའི་སྐྲ་དང་འོག་དབང་སྐྱེས།། 16

विश्वम्भरः कैटभजिद्विधुः श्रीवत्सलाञ्छनः ।
वसुदेवोऽस्य जनकः स एवानकदुन्दुभिः ॥ १७ ॥

ཀུན་འགེངས་ལྷ་མིན་འཇོམས་པ་དང་། རྗེབ་བྱེད་དཔལ་གྱི་བེའུས་མཚན།
ནོར་ལྷའི་བུ་དང་དེ་བཞིན་དུ། ཨ་ན་ཀ་ཡི་རྔ་ཅན་ནོ།། 17

बलभद्रः प्रलम्बघ्नो बलदेवोऽच्युताग्रजः ।
रेवतीरमणो रामः कामपालो हलायुधः ॥ १८ ॥

སྟོབས་བཟང་དང་ནི་རབ་འཕྱང་གསོད། སྟོབས་ལྷ་མི་འཇིག་སྔོན་སྐྱེ་དང་།
ནམ་གྲུའི་བདག་པོ་དགའ་བྱེད་དང་། འདོད་སྐྱོང་ག་ཤོལ་གྱི་མཚོན་ཆ་དང་།། 18

नीलाम्बरो रौहिणेय स्तालाङ्को मुषली हली ।
सङ्कर्षणः सीरपाणिः कालिन्दीभेदनो बलः ॥ १९ ॥

གོས་སྔོན་ཅན་དང་སྐར་མའི་བུ*། ཏཱ་ལཱས་མཚོན་དང་ཏུན་ཤིང་ག་ཤོལ།
ཞིགས་འགུགས་དང་ནི་ཐོང་པའི་ལག། ཀླུ་འཇོམས་པ་དང་སྟོབས་ལྡན་ནོ།། 19

* Omitted in the original.

मदनो मन्मथो मारः प्रद्युम्नो मीनकेतनः ।
कन्दर्पो दर्पकोऽनङ्गः कामः पञ्चशरः स्मरः ॥ २० ॥

སྨྱོས་བྱེད་ཡིད་སྲུབ་གསོད་བྱེད་དང་། རབ་སྤྱོབས་དང་ནི་ཉ་ཡི་ཏོག།
ཚངས་བཅོམ་སྙེམས་དང་ལུས་མེད་དང་། འདོད་པ་མདའ་ལྔ་དྲན་པ་དང་།། 20

शम्बरारि र्मनसिजः कुसुमेषु रनन्यजः ।
पुष्पधन्वा रतिपति र्मकरध्वज आत्मभूः ॥ २१ ॥

སྦོམ་པའི་དགྲ་དང་ཡིད་ལས་སྐྱེས། མེ་ཏོག་མདའ་དང་གཞན་མ་སྐྱེས།
མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་དགའ་བའི་བདག། ཆུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་བདག་ལས་བྱུང་།། 21

ब्रह्मसू र्विश्वकेतुः स्यादनिरुद्ध उषापतिः ।
लक्ष्मीः पद्मालया पद्मा कमला श्री र्हरिप्रिया ॥ २२ ॥

ཚངས་སྐྱོང་ཕྱི་དང་འགྲོ་བའི་ཏོག། མ་འགགས་པ་དང་ཨུ་ཥཱའི་བདག།
མཆོད་བྱེད་པད་གནས་པད་མ་ཅན*། ཆུར་རྒྱན་དཔལ་མོ་འཕྲོག་བྱེད་ཡུམ།། 22

शङ्खो लक्ष्मीपतेः पाञ्चजन्यश्चक्रं सुदर्शनः ।
कौमोदकी गदा खड्गो नन्दकः कौस्तुभो मणिः† ॥ २३ ॥

དུང་ཅན་ལྷ་སྐྱེས་དཔལ་མོའི་བདག། འཁོར་ལོ་ལེགས་མཐོང་ཅན་དང་ནི།
ས་སྲོས་བྱུག་པ་རལ་གྲི་དགའ། ས་རྣམས་རྟེན་བྱེད་ནོར་བུའོ།། 23

* The original adds : གོས་སྔོན་ཅན་དང་སྨར་མའི་བུ །

† इन्दिरा लोकमाता मा क्षीराब्धितनया रमा । This line is evidently an interpolation as it occurs neither in the Tibetan version, nor in the Bengal MSS. of the Sanskrit original.

गरुत्मान् गरुड़ स्तार्क्ष्यो वैनतेयः खगेश्वरः ।
नागान्तको विष्णुरथः सुपर्णः पन्नगाशनः ॥ २४ ॥

འདབ་བཟངས་དུག་འཇོམས་སྐར་མིག་བུ། འདུལ་སྐྱེས་མཁའ་འགྲོའི་
དབང་ཕྱུག་དང་།
ཁྱབ་འཇུག་ཞིང་རྟ་ཀླུ་མཐར་བྱེད། གསེར་གྱི་འདབ་མ་ལྟོས་འགྲོ་ཟ།། 24

शम्भुरीशः पशुपतिः शिवः शूली महेश्वरः ।
ईश्वरः शर्व्व ईशानः शङ्करश्चन्द्रशेखरः ॥ २५ ॥

བདེ་འབྱུང་ཕྱུགས་བདག་ཞི་བ་དང་། མདུང་ཐོགས་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དང་།
དབང་ཕྱུགས་གསོད་བྱེད་དཔལ་ལྡན་དང་། བདེ་བྱེད་གཙུག་ན་ཟླ་བ་དང་།། 25

भूतेशः खण्डपरशु र्गिरीशो गिरिशो मृड़ः ।
मृत्युञ्जयः कृत्तिवासाः पिनाकी प्रमथाधिपः ॥ २६ ॥

འབྱུང་པོའི་དབང་པོ་དགྲ་སྟའི་དུམ། རི་དབང་རི་སྙོད་ཆོས་བྱེད་དང་།
འཆི་བ་ལས་རྒྱལ་གཟིག་གོས་ཅན། སྐྱེ་མེད་གཞུ་དང་འཇོམས་བྱེད་བདག།། 26

उग्रः कपर्द्दी श्रीकण्ठः शितिकण्ठः कपालभृत् ।
वामदेवो महादेवो विरूपाक्ष स्त्रिलोचनः ॥ २७ ॥

དྲག་ཤུལ་རལ་ཅན་དཔལ་གྱི་མགྲིན། མགུལ་ནག་ཐོད་པ་འཆང་བ་དང་།
གཡོན་ཕྱོགས་ལྷ་དང་ལྷ་ཆེན་པོ། སྣ་ཚོགས་མིག་དང་མིག་གསུམ་པ།། 27

श्मशानुरेताः सर्व्वज्ञो धूर्जटि र्नीललोहितः ।
हरः स्मरहरो भर्ग स्त्र्यम्बक स्त्रिपुरान्तकः ॥ २८ ॥

མེ་ཡི་ཁུ་བ་ཀུན་མཁྱེན་དང་། རལ་པའི་ཁུར་ཅན་སྔོན་དམར་ཅན།
འཇིག་པ་དྲན་འཇོམས་འཇོམས་བྱེད་པོ། སྤྱན་གསུམ་གྲོང་ཁྱེར་གསུམ་
མཐར་བྱེད།། 28

गङ्गाधरोऽन्धकरिपुः क्रतुध्वंसी वृषध्वजः ।
व्योमकेशो भवो भीमः स्थाणूरुद्र उमापतिः ॥ २९ ॥

གཾ་གཱ་འཛིན་པ་མོང་བའི་དགྲ། ཁྱུ་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་མཆོད་སྦྱིན་འཇོམས།
ནམ་མཁའི་སྐྲ་ཅན་སྲིད་དང་འཇིགས། གནས་བྱེད་དུ་བྱེད་ཨུ་མའི་བདག།། 29

कपर्द्दोऽस्य जटाजूटः पिनाकोऽजगवं धनुः ।
प्रमथाः स्युः पारिषदाः ब्राह्मीत्याद्यास्तु मातरः ॥ ३० ॥

ཅུས་གང་དག་བྱེད་རལ་པ་བཅིངས། སྒྲོ་མེད་ཁྱབ་དང་སྐྲ་ལྡན་གཞུ།
དེ་ཡི་འཁོར་ནི་འཇོམས་བྱེད་དང་། ཚངས་པ་ལ་སོགས་མ་མོ་རྣམས།། 30

विभूतिर्भूतिरैश्वर्य्यमणिमादिकमष्टधा ।
उमा कात्यायनी गौरी काली हैमवतीश्वरी ॥ ३१ ॥

ཁྱབ་བདག་ཁྱབ་བྱེད་དབང་ཕྱུག་ལ། ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་བརྒྱད་དང་ལྡན།
དཀར་བཀློག་ཀཱ་བདའི་བུ་མོ་དང་། སེར་སྐྱ་ནག་པོ་གངས་ལྡན་བུ།། 31

शिवा भवानी रुद्राणी सर्व्वाणी सर्व्वमङ्गला ।
अपर्णा पार्व्वती दुर्गा मृड़ानी चण्डिकाम्बिका ॥ ३२ ॥

དབང་མོ་ཞི་བ་སྲིད་མ་དང་། དྲག་མོ་གསོད་མ་ཀུན་ལ་ཤིས།
རི་སྐྱེས་སྒྲོང་གནས་ལོ་མ་མེད། ཚོམ་བྱེད་གཏུམ་མོ་འགྲོ་བའི་མ།། 32

विनायके विघ्नराजद्वैमातुरगणाधिपाः ।
अप्येकदन्त-हेरम्ब-लम्बोदर-गजाननाः ॥ ३३ ॥

ལོག་འདྲེན་བགེགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། མ་གཉིས་པ་དང་ཚོགས་ཀྱི་བདག།
མཆེ་བ་གཅིག་པ་ཧ་ལ་གནས། ལྟོ་བ་འཆང་དང་གླང་པོ་འི་གདོང་།། 33

कार्त्तिकेयो महासेनः शरजन्मा षड़ाननः ।
पार्व्वतीनन्दनः स्कन्दः सेनानीरग्निभूर्गुहः ॥ ३४ ॥

སྨིན་དྲུག་བུ་དང་སྡེ་ཆེན་དང་། འདམ་བུའི་ཚལ་སྐྱེས་གདོང་དྲུག་པ།
རི་སྐྱེས་དགའ་བྱེད་སྐེར་ཁྱེད་དང་། སྡེ་དཔོན་མེ་སྐྱོང་སྲིད་བྱེད་དང་།། 34

बाहुलेयस्तारकजिद्विशाखः शिखिवाहनः ।
षाण्मातुरः शक्तिधरः कुमारः क्रौञ्चदारणः ॥ ३५ ॥

མང་པོ་ལས་སྐྱེས་སྐྲོལ་བྱེད་འདུལ། གཙུག་ཕུད་ཅན་ཞོན་ས་ག་སྐྱེས།
མ་དྲུག་བ་དང་མདུང་ཐོགས་དང་། གཞོན་ནུ་དང་ནི་ཁྲུང་ཁྲུང་འཇོམས།། 35

इन्द्रो मरुत्वान् मघवा विडौजाः पाकशासनः ।
वृद्धश्रवाः सुनासीरः पुरुहूतः पुरन्दरः ॥ ३६ ॥

*ཁྱབ་སྟོབས་སྐྱིན་པ་འཇོམས་པར་བྱེད། ཀླན་པོ་ལ་ཅན་ཤིས་བརྗོད་ཅན།
གང་པོ་འབོད་དང་གྲོང་འཇོམས་དང་ ॥ 36

जिष्णु र्लेखर्षभः शक्रः शतमन्यु र्दिवस्पतिः ।
सूत्रामा गोत्रभिद्वज्री वासवो वृत्रहा वृषा ॥ ३७ ॥

རྒྱལ་བྱེད་ནུས་ལྡན་ལེགས་བྲིས་གཙོ། མཆོད་སྦྱིན་བརྒྱ་པ་མཐོ་རིས་བདག།
ལེགས་སྐྱོབ་རི་འཇོམས་རྡོ་རྗེ་ཅན། དབྱིག་ལྡན་འཕེལ་འཇོམས་ཆར་
འབེབས་དང་ ॥ 37

वास्तोस्पतिः सुरपति र्बलारातिः शचीपतिः ।
जम्भभेदी हरिहयः स्वाराण्नमुचिसूदनः ॥ ३८ ॥

གནས་ཀྱི་བདག་པོ་ལྷ་ཡི་བདག། སྟོབས་ལྡན་དྲག་དང་ལེགས་བརྗོད་དང་།
རྨུགས་བྱེད་འཇོམས་དང་འབྲོས་བྱེད་རྟ། མཐོ་རིས་རྒྱལ་བ་གྲོལ་མེད་འཇོམས ॥
38

संक्रन्दनो दुश्च्यवन स्तुराषाण्मेघवाहनः ॥ ३९ ॥
आखण्डलः सहस्राक्षो ऋभुक्षास्तस्य तु प्रिया ।

ཡང་དག་དུ་དང་བཟློད་དཀས་རངས། གཞན་བསྐྱེམས་བཟློད་དང་སྤྲིན་ལ་ཞོན།
ཀུན་འཇོམས་མིག་སྟོང་རི་སྐྱེས་ལྡན། དེ་ཡི་གཙུན་མོ་སྤྲུགས་གང་སྐྱེས ॥ 39

* A line wanting in Tibetan.

पुलोमजा शचीन्द्राणी नगरीत्यमरावती ।
हय उच्चैःश्रवाः सूतो मातलिर्नन्दनं वनम् ॥ ४० ॥

ལེགས་བརྗོད་མ་དང་དབང་མོ་འོ། གྲོང་ཁྱེར་མཆེ་བ་མེད་ལྡན་དང་།
རྟ་ནི་མགྲོ་ཅན་ཁ་ལོ་ཡི། མ་ནི་ཡིད་གསུབ་དགར་བའི་ཚལ ॥ 40

स्यात् प्रासादो वैजयन्तो जयन्तः पाकशासनिः ।
ऐरावतेऽभ्रमातङ्गैरावणाभ्रमुवल्लभाः ॥ ४१ ॥

ཁང་བཟངས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་དང་། རྒྱལ་བྱེད་དང་ནི་སྦྱིན་འཇོམས་བུ།
སྦྱིན་གྱི་གླང་པོ་མཆོ་སྐྱེས་དང་། ས་སྲུང་བུ་དང་ཆུ་འཛིན་གླང་ ॥ 41

ह्रादिनी वज्रमस्त्री स्यात् कुलिशं भिदुरं पविः ।
शतकोटिः स्वरुः शम्बो दम्भोलि रशनि र्द्वयोः ॥ ४२ ॥

སྒྲ་སྒྲོགས་རྡོ་རྗེ་མོ་མ་ཡིན། ལག་ལྡན་འབིགས་བྱེད་ཐོག་དང་ནི།
རྩེ་མོ་བརྒྱ་བ་སྒྲ་ཅན་བདེ། སྒྲོགས་ཞུམ་ཟ་བྱེད་གཉིས་དག་གོ ॥ 42

व्योमयानं विमानोऽस्त्री नारदाद्याः सुरर्षयः ।
स्यात् सुधर्म्मा देवसभा पियूषममृतं सुधा ॥ ४३ ॥

མཁའ་ཐེག་མཁའ་གནས་མོ་མ་ཡིན། ལྷ་ཡི་དྲང་སྲོང་མི་སྦྱིན་སོགས།
ཆོས་བཟངས་ལྷ་ཡི་མདུན་ས་དང་། བཏུང་རྣམས་བདུད་རྩི་བདེ་བར་འཐུང ॥43

मन्दाकिनी वियद्गङ्गा स्वर्नदी सुरदीर्घिका ।
मेरुः सुमेरु र्हेमाद्री रत्नसानुः सुरालयः ॥ ४४ ॥

ཆུ་བོ་དཔལ་འབབ་མཐོ་རིས་གླུང་། ནམ་མཁའི་གཾ་གཱ་བཅུད་ལྡན་རི།
ལྷུན་པོ་རི་རབ་གསེར་གྱི་རི། རིན་ཆེན་བརྩེགས་པ་ལྷ་ཡི་གནས། ‖ 44

पञ्चैते देवतरवो मन्दारः पारिजातकः ।
सन्तानः कल्पवृक्षश्च पुंसि वा हरिचन्दनम् ॥ ४५ ॥

ལྔ་པོ་ལྷ་ཡི་ལྗོན་ཤིང་སྟེ། མནྡར་བ་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེས།
ལེགས་ཁྲབ་དང་ནི་དཔག་བསམ་ཤིང་། འཕྲོག་བྱེད་ཙན་དན་སྐྱེས་བུ་འམ། ‖ 45

सनत्कुमारो वैधात्रः स्वर्वैद्यावश्विनीसुतौ ।
नासत्यावश्विनौ दस्रावाश्विनेयौ च तावुभौ ॥ ४६ ॥

ཚངས་པའི་གཞོན་ནུ་རྣམ་བྱེད་བུ། མཐོ་རིས་སྨན་པ་མ་རྟའི་བུ།
སྣ་སྐྱེས་ཐ་གར་སྐྱེས་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཐ་སྐར་སྐྱེ་གཉིས་དག ‖ 46

स्त्रियां बहुष्वप्सरसः स्वर्वेश्या उर्वशीमुखाः ॥ ४७ ॥
हाहा हूहू श्चैवमाद्या गन्धर्वा स्त्रिदिवौकसाम् ।

ཆུ་སྐྱེས་མོ་སྟེ་མང་པོ་འི། མཐོ་རིས་སྨད་འཚོང་དབང་ཆེན་སོགས།
སྒྲ་ངན་སྒྲངས་དང་དབྱངས་འཛིན་སོགས། གནས་སྐབས་གསུམ་ནི་དྲི་ཟའི་གླུ། ‖ 47

अग्नि र्वैश्वानरो वह्नि र्वीतिहोत्रो धनञ्जयः ।
कृपीटयोनि र्ज्वलनो जातवेदा स्तनूनपात् ॥ ४८ ॥

འཁྱོག་འགྲོ་མེད་དང་ཧྲེད་ཟ་དང་། བྱིན་ཟ་ནོར་ལས་རྒྱལ་བ་དང་།
ཆུ་ཡི་སྐྱེས་གནས་འབར་བ་ཅན། སྐྱེས་ཐོབ་ལུས་མི་སྐྱོང་བ་དང་། ‖ 48

वर्हिः शुष्मा कृष्णवर्त्मा शोचिष्केश उषर्बुधः ।
आश्रयाशो वृहद्भानुः कृशानुः पावकोऽनलः ॥ ४९ ॥

ཤིང་འཕེལ་སྐམས་བྱེད་ལམ་ནག་དང་། འབར་བའི་སྐྲ་ཅན་སྔ་དྲོ་སད།
རྟེན་ཟ་འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་དང་། ཆུང་བྱེད་སྐྱེན་བྱེད་མཚོ་བྱེད་དང་། ‖ 49

रोहिताश्वो वायुसखा शिखावानाशुशुक्षणिः ।
हिरण्यरेता हुतभुग्दहनो हव्यवाहनः ॥ ५० ॥

རྟ་དམར་རླུང་གི་གྲོགས་པོ་དང་། གཙུག་ཕུད་ཅན་དང་ཙུ་ཟན་དང་།
གསེར་གྱི་ཐིག་ལེ་བསྲེག་རྫས་ཟ། སྲེག་བྱེད་མཆོད་ཀྱིས་ཐོབ་བྱེད་དང་། ‖ 50

सप्तार्चि र्दमुनाः शुक्र श्चित्रभानु र्विभावसुः ।
शुचि रप्पित्तमौर्व्वस्तु वाडवो वडवानलः ॥ ५१ ॥

འོད་བདུན་ཉེར་ཞི་ཤུ་ངན་བྱེད། སྣ་ཚོགས་འོད་ཟེར་འོད་ནོར་ཅན།
དག་བྱེད་ཆུ་འཁྲིས་བྲང་སྐྱེས་དང་། རྒོད་མ་སྐྱེས་དང་མ་རྟའི་མེ། ‖ 51

वह्निद्वयो ज्वालकीलावर्चिर्हेतिः शिखा स्त्रियाम् ।
त्रिषु स्फुलिङ्गोऽग्निकणः सन्तापः संज्वरः समौ ॥ ५२ ॥

ལྷ་མཆོད་གཉིས་པོ་འབར་བ་དང་། མེ་ལྕེ་ཡལ་མེ་འབར་མེ་དང་།
ཉལ་ལྡན་འདི་ནི་མོ་ཡིན་ནོ། གསུམ་རྣམས་མེ་སྟག་མེ་སྐར་དང་།
ཤིན་དུ་གདུང་བ་ཚད་ཅན་མཚུངས॥ 52

धर्म्मराजः पितृपतिः समवर्त्ती परेतराट् ।
कृतान्तो यमुनाभ्राता शमनो यमराड् यमः ॥ ५३ ॥

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཕ་གཤིན་བདག། མཚུངས་འཇུག་གཤིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་།
མཐར་བྱེད་ཡ་མུ་ན་ཡི་སྤུན། ཞི་བྱེད་གཤིན་རྗེ་རྒྱལ་པོ་གཤིན॥ 53

कालो दण्डधरः श्राद्धदेवो वैवस्वतोऽन्तकः ।
राक्षसः कौणपः क्रव्यात् क्रव्यादोऽस्रप आशरः ॥ ५४ ॥

གྲོངས་ཅན་དབྱུག་འཛིན་མཚན་གྱི་ལྷ། ཉི་མའི་བུ་དང་མཐའ་ཅན་ནོ།
སྲིན་པོ་རོ་ཟན་ཤ་ཟན་ཟ། ཤ་ཟ་ཁྲག་འཐུང་ཀུན་དུ་རྒྱུ॥ 54

रात्रिञ्चरो रात्रिचरः कर्व्वूरो निकषात्मजः ।
यातुधानः पुण्यजनो नैर्ऋतो यातुरक्षसी ॥ ५५ ॥

མཚན་མོ་རྒྱུ་དྲང་ནམ་ལ་སྤྱོད། སྣ་ཚོགས་མདོག་ཅན་གསོང་བདག་སྐྱེས།
འགྲོ་འཛིན་བསོད་ནམས་སྐྱེ་བོ་དང་། བདེན་བྲལ་རྗེས་འཇུག་སྲུང་བ་པ॥ 55

प्रचेता वरुणः पाशी यादसां पति रप्पतिः ।
श्वसनः स्पर्शनो वायु र्मातरिश्वा सदागतिः ॥ ५६ ॥

མཆོག་སེམས་མཆོག་སྲིན་ཞགས་པ་ཅན། ཆུ་སྐྱེས་བདག་དང་ཆུ་བདག་གོ།
དབུགས་འབྱིན་རེག་ལྡན་མཐོས་འཕེལ॥ 56

पृषदश्वो गन्धवहो गन्धवाहानिलाशुगाः ।
समीर-मारुत मरुज्जगत्प्राण-समीरणाः ॥ ५७ ॥

དྲག་འགྲོ་དྲ་ལན་*དྲི་ལེན་དང་། དྲི་འཛིན་རླུང་དང་མྱུར་འགྲོ་དང་།
སྐྱེ་འགྲོའི་སྲོག་དང་འགྲོ་བའི་དང་॥ 57

नभस्वद्वात-पवन-पवमान-प्रभञ्जनाः ।
प्राणोऽपानः समानश्चोदानव्यानौ च वायवः ॥ ५८ ॥

ནམ་མཁའི་བདག་པོ་འགྲོ་བ་པ། གང་བྱེད་གང་ལྡན་རབ་འཇོམས་སོ།
སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་མཉམ་གནས་དང་། གྱེན་དུ་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་རླུང་॥ 58

शरीरस्था इमे रंहस्तरसी तु रयः स्यदः ।
जवोऽथ शीघ्रं त्वरितं लघु क्षिप्रमरं द्रुतम् ॥ ५९ ॥

འདི་རྣམས་ལུས་ལ་གནས་པའི། སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུག་བྱེད་མྱུར་འགྲོ་དང་།
མགྱོགས་འགྲོ་ཤུགས་ལྡན་དེ་ནས་ནི། མྱུར་མགྱོགས་ལ་མོར་སྐྱེན་པ་ཡུད॥ 59

* དྲ་ལན stands for དྲ་སྲེ །

सत्वरं चपलं तूर्ण मविलम्बित माशु च ।
सतते ऽनारताश्रान्त-सन्तताविरतानिशम् ॥ ६० ॥

ཅིག་ཅར་མ་གྲོགས་དེ་མ་ཐག། སྐད་ཅིག་མི་འགོར་དར་ཙམ་མོ།
ཀུན་ཏུ་རྒྱུན་དུ་ངལ་མེད་དང་། མཚན་མེད་པར་མེད་རྒྱུན་མི་འཆད॥ 60

नित्यानवरताजस्र मप्यथातिशयो भरः ।
अतिवेलभृशात्यर्थातिमात्रोद्गाढनिर्भरम् ॥ ६१ ॥

རྟག་ཏུ་ལྷོས་མེད་རེས་དགའ་མིན། དེ་ནས་ཕུལ་འབྱིན་འབབ་པ་དང་།
ཤིན་ཏུ་དྲག་པོ་འི་དེ་བོར་དང་། འབྱུང་བཟོ་མཐར་བྱེད་ཤིན་ཏུ་གཞུང་॥ 61

तीव्रैकान्तनितान्तानि गाढवाढदृढानि च ।
क्लीवे शीघ्राद्यसत्त्वे स्यात् त्रिष्वेषां सत्वगामि यत् ॥ ६२ ॥

ནན་དར་ངེས་པར་བརྟན་པོས་ཀྱང་། ཅིམ་མེད་བྲི་མེད་ངས་འབང་དང་།
སེམས་མེད་སྒྱུར་སོགས་མི་ནང་ངོ་། སེམས་ཡོད་རྣམས་ལ་གསུམ་ཀར་འགྱུར॥ 62

कुवेर स्त्र्यम्बकसखो यक्षराड् गुह्यकेश्वरः ।
मनुष्यधर्म्मा धनदो राजराजो धनाधिपः ॥ ६३ ॥

ལུས་ངན་དང་ནི་མིག་གསུམ་གྲོགས། གནོད་སྦྱིན་རྒྱལ་པོ་གསང་བདག་དང་།
མི་ཡི་ཆོས་ལྡན་ནོར་སྦྱིན་དང་། རྒྱལ་པོ་འི་རྒྱལ་པོ་གཏེར་གྱི་བདག॥ 63

किन्नरेशो वैश्रवणः पौलस्त्यो नरवाहनः ।
यक्षैकपिङ्गैलविल-श्रीद-पुण्यजनेश्वराः ॥ ६४ ॥

མི་འམ་ཅི་དབང་རྣམ་ཐོས་བུ། འོད་ཡངས་ཙ་བོ་མི་ལ་ཞོན།
མཆོད་སྦྱིན་མིག་སྐྱ་ཨེ་ལའི་རྒྱུད། དཔལ་སྟེང་བསོད་ནམས་སྐྱེ་བོ་འི་དབང ॥64

अस्योद्यानं चैत्ररथं पुत्रस्तु नलकूवरः ।
कैलासः स्थान मलका पू र्विमानन्तु पुष्पकम् ॥ ६५ ॥

སྣ་ཚོགས་ཤིང་རྟ་དེ་ཡི་ཚལ། བུ་ནི་དཔལ་མོས་མཚན་པ་ཅན།
རྩེ་བའི་གནས་དང་གྲོང་ཁྱེར་ནི། མཁའ་གནས་མེ་ཏོག་ཅན་ཡིན་ནོ॥ 65

स्यात् किन्नरः किम्पुरुष स्तुरङ्गवदनो मयुः ।
निधि र्ना शेवधि र्भेदाः पद्मशङ्खादयो निधेः ॥ ६६ ॥

མི་འམ་ཅི་དང་ཅི་སྐྱེས་བུ། རྟ་ཡི་གདོང་ཅན་འགྲོ་མགྱོགས་སོ།
གཏེར་དང་མཛོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། པད་ཅན་དུང་ཅན་ལ་སོགས་གཏེར॥ 66

द्योदिवौ द्वे स्त्रियावभ्रं व्योम पुष्कर मम्बरम् ।
नभोऽन्तरीक्षं गगन मनन्तं सुरवर्त्म खम् ॥ ६७ ॥

ལྷ་རྟེན་རྣོལ་གནས་གཉིས་པོ་མོ། འགྲོ་མེད་ཀུན་ཁྱབ་རྒྱས་བྱེད་དང་།
སྨྲ་སྒྲོགས་མཁའ་དང་བར་སྣང་དང་། ཀུན་འགྲོ་མཐའ་མེད་ལྷ་ལམ་གནམ॥ 67

वियद्विष्णुपदं वापि पुंस्याकाशविहायसी ।
दिशस्तु ककुभः काष्ठा आशाश्च हरितश्च ताः ॥ ६८ ॥

མི་གཡོ་བ་དང་ཁྱབ་འཇུག་གནས། ཀུན་གསལ་རྣམ་གྲོལ་སྐྱེ་བུ་ལམ།
ཕྱོགས་དང་ཉི་སྣོད་གསལ་གནས་དང་། ཀུན་ཁབ་འཁྲིག་བྱེད་ཉིད་ཀྱང་ངོ༎ 68

प्राच्यवाचीप्रतीच्यस्ताः पूर्व्वदक्षिणपश्चिमाः ।
उत्तरा दिगुदीची स्याद्दिश्यस्तु त्रिषु दिग्भवे ॥ ६९ ॥

སྔ་དྲོ་ཤུང་དང་ཕྱི་དྲོ་འི་ཕྱོགས། ཤར་དང་ལྷོ་དང་ནུབ་དང་ནི།
བྱང་གི་ཕྱོགས་ནི་སྟེང་ཡིན་ནོ། ཕྱོགས་རྣམས་གསུམ་པ་རྣམས་སུ་འགྱུར༎ 69

इन्द्रो वह्निः पितृपति र्नैर्ऋतो वरुणो मरुत् ।
कुवेर ईशः पतयः पूर्व्वादीनां दिशां क्रमात् ॥ ७० ॥

དབང་པོ་མེད་དང་མེ་མཞིན་བདག། བདེན་བྲལ་ཆུ་དང་རླུང་དང་ནི།
ལུས་ངན་དབང་ལྡན་བདག་པོ་རྣམས། ཤར་ཕྱོགས་ལ་སོགས་རིམ་བཞིན་གནས༎ 70

ऐरावतः पुण्डरीको वामनः कुमुदोऽञ्जनः ।
पुष्पदन्तः सार्व्वभौमः सुप्रतीकश्च दिग्गजाः ॥ ७१ ॥

མཚོ་སྐྱེས་བད་དཀར་ཕྱིར་ལོག་ཁྱུས། ས་སོས་གསལ་བྱེད་མེ་ཏོག་སོ།
ས་ཀུན་ལ་གྲགས་ཚ་འཛོམས་ཏེ། འདི་རྣམས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་འོ༎ 71

करिण्योऽभ्रमुकपिला पिङ्गलानुपमा क्रमात् ।
ताम्रकर्णी शुभ्रदन्ती चाङ्गना चाञ्जनावती ॥ ७२ ॥

གླང་པོ་ཆུ་འཛིན་དམར་སེར་དང་། སེར་སྐྱ་དཔེ་མེད་རིམ་པ་ལས།
ཟངས་རྣ་མ་དང་སོ་ལགས་མ། ཡན་ལག་མཛེས་དང་གསལ་བྱེད་དོ༎ 72

क्लीवाव्यय न्त्वपदिशं दिशोर्मध्ये विदिक् स्त्रियाम् ।
अभ्यन्तरं त्वन्तरालं चक्रवाड़न्तु मण्डलम् ॥ ७३ ॥

མ་ཉིང་མི་ཟད་ཕྱོགས་མིན་རྣམས། ཕྱོགས་དབུས་ཕྱོགས་མཚམས་མོ་ཡི་རྟགས།
ནང་དང་ཕྱི་རོལ་མིན་པ་ལ། འཁོར་ཡུག་དང་ནི་སུ་ཁྱུད་ཅན༎ 73

अभ्रं मेघो वारिवाहः स्तनयित्नु र्बलाहकः ॥
धाराधरो जलधर स्तड़ित्वान् वारिदोऽम्बुभृत् ।
घनजीमूतमुदिरजलमुग्धूमयोनयः ॥ ७४ ॥

ཆུ་འཛིན་ཆུ་འབེབས་ཆུ་ཁུར་དང་། སྒྲ་སོགས་ཆུ་ཡི་བཞོན་པ་དང་།
རྒྱུ་འཛིན་རྒྱན་འཛིན་གློག་ཅན་དང་། ཆུ་སྦྱིན་གཞིར་འཛིན་ཚ་ཟེར་འཛོམས།
ཆར་ཅར་དགར་བྱེད་ཆུ་འགྱེད་དང་། དུ་བའི་སྐྱེ་གནས་ཆུ་སྐྱུར་གནས༎ 74

कादम्बिनी मेघमाला त्रिषु मेघभवेऽभ्रियम् ।
स्तनितं गर्जितं मेघनिर्घोषे रसितादि च ॥ ७५ ॥

སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་ཞེས་པ་དང་། སྤྲིན་སྐྱེས་སྤྲིན་ལས་བྱུང་བ་གསུམ།
འབྲུག་དང་སྒྲ་ཆེན་སྤྲིན་གྱི་སྒྲ། སྒྲ་ཅན་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ༎ 75

शम्पा-शतह्रदा-ह्रादिन्यैरावत्यः क्षणप्रभा ।
तड़ित् सौदामिनी विद्युत् चञ्चला चपलापि च ॥ ७६ ॥

བདེ་འབྱུང་དང་ནི་སྒྲ་བརྒྱ་པ། སྒྲ་འགྱེད་ཆུ་སྐྱེས་སྐད་ཅིག་འདྲི།
གློག་དང་རྣམས་གསལ་འཁྱུག་བྱེད་དང་། སྒྱོང་བྱེད་སྒྱོད་མེད་ཉིད་ཀྱང་ངོ་ ॥ 76

स्फुर्जथु र्वज्रनिष्पेषो मेघज्योति रिरम्मदः ।
इन्द्रायुधं शक्रधनु स्तदेव ऋजु रोहितम् ॥ ७७ ॥

ཐོག་གི་སྒྲ་དང་རྡོ་རྗེའི་སྒྲ། སྤྲིན་གྱི་འོད་ཟེར་ཆུ་འཛིན་སྐྱེས།
དབང་པོ་འི་མཚོན་ཆ་བརྒྱ་བྱིན་གཞུ། དེ་བཞིན་དྲང་འཁྱོག་ཅེས་བྱའོ ॥ 77

वृष्टि र्वर्षं तद्विघातेऽवग्राहावग्रहौ समौ ।
धारासम्पात आसारः शीकरोऽम्बुकणाः स्मृताः ॥ ७८ ॥

ཆར་པ་ཞོང་དང་དེ་ཡི་གེགས། ཐན་ཆེན་ཆར་འགོག་མཉམ་པའོ།
རྒྱུན་འབབ་ཡོངས་ལྷུང་དྲག་ཆར་རོ། ཆུར་རྡུལ་ཆུ་རྡུལ་ཆུ་ཡི་ཟེར ॥ 78

वर्षोपलस्तु करका मेघाच्छन्नेऽह्नि दुर्दिनम् ।
अन्तर्द्धा व्यवधा पुंसि त्वन्तर्द्धि रपवारणम् ॥ ७९ ॥

རྡོ་རྗེའི་ཆར་དང་སེར་པའོ། སྤྲིན་འཁྲིགས་ཉིན་མོ་ངན་བྱེད་དོ།
སྨུན་པོ་འཁྲིབ་པའི་སྐྱེས་བུ་འདས། མི་མངོན་མ་གསལ་པ་དང་ནི ॥ 79

अपिधान-तिरोधान-पिधान-च्छदनानि च ।
हिमांशु श्चन्द्रमा श्चन्द्र इन्दुः कुमुदबान्धवः ॥ ८० ॥

བསྒྲིབས་པ་དང་ནི་གཡོགས་པ་དང་། མི་སྣང་བ་དང་ཁེབས་པའོ།
བསིལ་ཟེར་སིམ་བྱེད་ཀ་བུར་དང་། དབང་པོ་ཀུ་མུད་གཉེན་བྱེད་དང་ ॥ 80

विधुः सुधांशुः शुभ्रांशुरोषधीशो निशापतिः ।
अब्जो जैवातृकः सोमो ग्लौ र्मृगाङ्कः कलानिधिः ॥ ८१ ॥

བདུད་རྩིའི་འོད་དང་འོད་དཀར་ཅན། རྩ་ཡི་དབང་པོ་མཚན་མོ་འི་བདག།
འཚོ་བྱེད་ཞགས་བྱེད་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེས། འགྲིབ་བྱེད་ཆ་གཏེར་རི་དྭགས་མཚན ॥ 81

द्विजराजः शशधरो नक्षत्रेशः क्षपाकरः ।
कला तु षोड़शो भागो विम्बोऽस्त्री मण्डलं त्रिषु ॥ ८२ ॥

གཉིས་སྐྱེས་རྒྱལ་པོ་རི་བོང་འཛིན། རྒྱུ་དཀར་རྒྱལ་པོ་མཚན་མོར་བྱེད།
ཆ་དང་དུམ་བུ་བཅུ་དྲུག་གོ། གཟུགས་ནི་མོ་མིན་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ ॥ 82

भित्तं शकलखण्डे वा पुंस्यर्द्धोऽर्द्धं समेऽंशके ।
चन्द्रिका कौमुदी ज्योत्स्ना प्रसादस्तु प्रसन्नता ॥ ८३ ॥

དུམ་བུ་ཆ་ཤས་དུམ་བུ་ཕྱེད་དང་། ཕྱེད་མ་མཉམ་པོ་འི་ཡན་ལག་ཅན།
ཟླ་འོད་ཀུན་ཕན་སིམ་འོད་དོ། རབ་དང་རབ་ཏུ་གསལ་བ་དང ॥ 83

कलङ्काङ्कौ लाञ्छनञ्च चिह्नं लक्ष्म च लक्षणम् ।
सुषमा परमा शोभा शोभा कान्ति र्द्युति श्छविः ॥ ८४ ॥

བདག་ཅན་ཉམས་ཅན་མཚན་མ་ཅན། རྟགས་ཅན་མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱེད་ཅན།
ཀུན་མཛེས་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པ་དང་། མཛེས་སྡུག་ལེགས་ཏེ་མཚར་པའོ॥ 84

अवश्यायस्तु नीहार स्तुषार स्तुहिनं हिमम् ।
प्रालेयं महिका चाथ हिमानी हिमसंहतिः ॥ ८५ ॥

ཆར་སྐྱུ་ཁ་འབབས་གངས་སྐྱེས་དང་། མཚོང་བྱ་དེ་ནས་ཁ་བ་སྤུངས།
དེ་ཡི་ཚོགས་པ་གངས་ཡིན་ནོ॥ 85

शीतं गुणे तद्वदर्थाः सुसीमः शिशिरो जड़ः ।
तुषारः शीतलः शीतो हिमः सप्तान्यलिङ्गकाः ॥ ८६ ॥

བསིལ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་དོན་འདྲ། བསིལ་དང་བསེར་དང་གྲང་ཞིང་འཁྱགས།
ལྷགས་པ་ལྷགས་དང་ལྷགས་དར་དང་། བདུན་པོ་གཞན་གྱི་རྟགས་ཅན་ནོ॥ 86

ध्रुव औत्तानपादिः स्यादगस्त्यः कुम्भसम्भवः ।
मैत्रावरुणि रस्यैव लोपामुद्रा सधर्म्मिणी ॥ ८७ ॥

བརྟན་གནས་དང་ནི་རྐང་སྟེང་བུ། རི་བོ་འཕངས་དང་བུམ་པ་སྐྱེས།
གྲོགས་པོ་ལྷ་མི་བུ་དེ་བཞིན། ཟིལ་གནོན་རྒྱུ་ཅན་ཆོས་མཉམ་མ॥ 87

नक्षत्र मृक्षं भं तारा तारकाप्युडु वा स्त्रियाम् ।
दाक्षायण्योऽश्विनीत्यादि तारा अश्वयुगश्विनी ॥ ८८ ॥

མི་ལྷུང་འགྲོ་བྱེད་འོད་ཅན་དང་། སྐར་མ་དཀར་པོ་འཕུར་བྱེད་མོ།
གསལ་བའི་བུ་མོ་ཐ་སྐར་སོགས། སྐར་མ་ཏ་ལྷན་རྒོད་མ་ཅན॥ 88

राधा विशाखापुष्ये तु सिध्यतिष्यौ श्रविष्ठया ।
समा धनिष्ठाः स्युः प्रौष्ठपदा भाद्रपदाः स्त्रियः ॥ ८९ ॥

སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་ནི་ས་གའོ། རྒྱལ་ནི་གྲུབ་པ་ཚོམ་བྱེད་དོ།
མོན་གྲུ་མཆེ་དང་ནོར་ལྡན་ཡིན། ཁྲུམས་དང་བ་ཡང་ཀང་པ་མོ॥ 89

मृगशीर्षं मृगशिर स्तस्मिन्नेवाग्रहायणी ।
इल्वला स्तच्छिरोदेशे तारका निवसन्ति याः ॥ ९० ॥

མགོ་ནི་རི་དགས་མགོ་ཞེས་བྱ། དེ་ལ་ལོ་ཡི་དང་པོ་འོ།
དེ་ཡི་སྟེང་ཕྱོགས་འགྲོ་ལྡན་གྱི། སྐར་མ་རྣམས་ནི་གནས་པའོ॥ 90

बृहस्पतिः सुराचार्य्यो गीष्पति र्धिषणो गुरुः ।
जीव आङ्गीरसो वाचस्पति श्चित्रशिखण्डिजः ॥ ९१ ॥

ལྷ་བདག་ལྷ་ཡི་སློབ་དཔོན་དང་། དབྱངས་བདག་བློ་ལྡན་ལྷའི་བླ་མ།
འཚོ་བྱེད་ཕུར་བུ་སྨྲ་བའི་བདག། སྐྲ་ཚོགས་གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱི་བུ॥ 91

शुक्रो दैत्यगुरुः काव्य उशना भार्गवः कविः ।
अङ्गारकः कुजो भौमो लोहिताङ्गो महीसुतः ॥ ९२ ॥

སྤུར་ན་སྙན་དངགས་ལྷ་མིན་བླ། འོད་ཅན་པ་སངས་སྙན་དངགས་བུ།
མིག་དམར་ས་སྐྱེས་ས་ལས་བྱུང་། ལུས་དམར་དང་ནི་ས་གཞིའི་བུ།། 92

रौहिणेयो बुधः सौम्यः समौ शौरिशनैश्चरौ ।
तमस्तु राहुः स्वर्भानुः सैंहिकेयो विधुन्तुदः ॥ ९३ ॥

ཟླ་བུ་གཟའ་ལག་སྐར་མ་སྐྱེས། མཚམས་དང་ཉི་བུ་དལ་འགྲོ་སྤེན།
སྤུན་པ་སྒྲ་གཅན་མགོ་རིས་མཛེས། སེང་གེའི་བུ་དང་ཟླ་བ་འཚེ།། 93

सप्तर्षयो मरीच्यत्रिमुखा श्चित्रशिखण्डिनः ।
राशीना मुदयो लग्नं ते तु मेषवृषादयः ॥ ९४ ॥

འོད་ཟེར་འགྲོ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི། དྲང་སྲོང་བདུན་པོ་སྐྱ་ཚོགས་དང་།
ཁྱིམ་རྣམས་ཤར་བ་དུས་སྦྱོར་དེ། དེ་ནི་ལུག་དང་གླང་ལ་སོགས།། 94

सूरसूर्य्यार्य्यमादित्यद्वादशात्मदिवाकराः ।
भास्कराहस्करब्रध्नप्रभाकरविभाकराः ॥ ९५ ॥

ཉི་མ་འོད་འགྱེད་བསྟེན་བྱ་དང་། མི་སྡིན་སྐྱེས་དང་བཅུ་གཉིས་བདག
ཉིན་བྱེད་འོད་བྱེད་སྣང་བྱེད་དང་། རབ་ཏུ་གསལ་བྱེད་རྣམ་གསལ་བྱེད།། 95

भास्वद्विवस्वत्सप्ताश्वहरिदश्वोष्णरश्मयः ।
विकर्त्तनार्कमार्त्तण्डमिहिरारुणपूषणः ॥ ९६ ॥

འོད་ལྡན་མིག་གཟུགས་ཧ་བདུན་པ། ཧ་ལྡང་ཅན་ནི་ཚ་ཟེར་ཅན།
རྣམ་འགྱུར་མཆོད་འོས་མངལ་ན་སྦྲུག ཚར་འབེབས་འོང་འགྲོ་གསོ་
བར་བྱེད།། 96

द्युमणि स्तरणि र्मित्र श्चित्रभानु र्विरोचनः ।
विभावसु र्ग्रहपति स्त्विषांपति रहर्पतिः ॥ ९७ ॥

ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་སྒྲོལ་བྱེད་བཤེས། སྣ་ཚོགས་འོད་ཟེར་རྣམ་སྣང་བྱེད།
འོད་ཀྱི་ནོར་ཅན་གཟའ་ཡི་བདག འོད་ཟེར་བདག་པོ་སྣང་བྱེད་བདག།། 97

भानु र्हंसः सहस्रांशु स्तपनः सविता रविः ।
माठरः पिङ्गलो दण्ड श्चण्डांशोः पारिपार्श्विकाः ॥ ९८ ॥

འོད་ཅན་འཇོམས་བྱེད་འོད་སྟོང་པ། གདུང་བྱེད་འོད་འབྱིན་འོད་ཟེར་གཟུགས།
གནས་བྱེད་དམར་སེར་དབྱུག་ཅན་གྱིས། ཉི་མའི་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་བསྐོར།། 98

सूरसूतोऽरुणोऽनूरुः काश्यपि र्गरुडाग्रजः ।
परिवेशस्तु परिधिरुपसूर्य्यकमण्डले ॥ ९९ ॥

ཉི་མའི་ཁ་ལོ་སྒྲ་རིངས་དང་། བརྐྱ་མེད་འོད་སྲུང་ཁྱུང་སྔོན་སྐྱེས།
ཡོངས་བསྐོར་ཡོངས་སུ་བཀྲིས་པ་དང་། ཉི་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན།། 99

किरणोऽस्रमयूखांशुगभस्तिघृणिरश्मयः ।
भानुः करो मरीचिः स्त्रीपुंसयो दीधितिः स्त्रियाम् ॥१००॥

འདེང་བྱེད་འོད་བྱེད་ནམ་མཁའ་འཇལ། ཕྱོགས་འགྲོ་འོད་འགྲོ་ཆུ་འཕྲུང་ཡོད།
གསལ་བ་འོང་བྱེད་སྲིན་བུ་གསོད། མོ་དང་སྐྱེས་བུ་གསལ་བྱེད་མོ།། 100

स्युः प्रभा रुग्रुचि स्त्विड्भा भाश्छविद्युतिदीप्तयः ।
रोचिः शोभिरुभे क्लीबे प्रकाशो द्योत आतपः ॥ १०१ ॥

འོད་དང་གསལ་བ་སྣང་བ་སྒྲོན། སྣང་གསལ་འོད་མདངས་འོད་ཟེར་དང་།
འོད་དངས་གསལ་སྒྲོན་མ་ཉིང་ངེ། མུན་སེལ་མུན་འཇོམས་མཚན་མོ་སེལ།། 101

कोष्णं कवोष्णं मन्दोष्णं कदुष्णं त्रिषु तद्वति ।
तिग्मं तीक्ष्णं खरं तद्वन्मृगतृष्णा मरीचिका ॥ १०२ ॥

ཚུང་དྲོ་བག་དྲོ་དྲོ་ཙམ་དང་། དྲོ་བ་དེ་ལྡན་གསུམ་ཡིན་ནོ།
ཚ་བ་རབ་ཚ་ཚ་དྲག་གོ། དེ་བཞིན་སྨིག་རྒྱུ་རི་དགས་སྲེད།། 102

कालो दिष्टोऽप्यनेहापि समयोऽप्यथ पक्षतिः ।
प्रतिपद्द्वे इमे स्त्रीत्वे तदाद्या स्तिथयो द्वयोः ॥ १०३ ॥

བགྲང་བྱ་དུས་དང་སྐར་ཕྱུང་དང་། ཉི་བར་འགྲོ་དང་དེ་ནས་ནི།
ཕྱོགས་རྒྱ་འཕེལ་འགྲིབ་འདི་གཉིས་མོ། དེ་སོགས་ཚེས་དག་གཉིས་དག་གོ།།
103

घस्रो दिनाहनी वा तु क्लीबे दिवसवासरौ ।
प्रत्यूषोऽहर्मुखं कल्यमुषः प्रत्यूषसी अपि ॥ १०४ ॥

མུན་བསལ་ཉིན་མོ་བྱ་སྐྱངས་བསལ། ཡང་ན་མ་རིང་ཉི་གནས་འཇོག།
མུན་དངས་ཉིད་དང་རབ་སད་སྲེག། ནམ་ལངས་པ་དང་རབ་སྔ་གསལ།། 104

प्रभातञ्च दिनान्ते तु सायंसन्ध्या पितृप्रसूः ।
प्राह्णापराह्णमध्याह्ना स्त्रिसन्ध्य मथ शर्वरी ॥ १०५ ॥

ཉི་མའི་མགོ་དང་དགོངས་མོ་དང་། བསམ་གཏན་དང་ནི་པ་སྐྱེས་སོ།
སྔ་དྲོ་ཕྱི་དྲོ་ཉི་མ་གུང་། མཚམས་གསུམ་དེ་ནས་བྱ་བྲལ་དང་།། 105

निशा निशीथिनी रात्रि स्त्रियामा क्षणदा क्षपा ।
विभावरीतमस्विन्यौ रजनी यामिनी तमी ॥ १०६ ॥

བསམ་གཏན་གནས་དུས་མཚན་མོ་དང་། ཐུན་གསུམ་དལ་སྦྱེར་བསམ་པ་སྐྱངས།
སྣང་བཟློག་ནམ་དང་རྟུལ་དང་ནི། ཐུན་སྦྱོར་ཆགས་དུས་སྣང་མེད་དང་།། 106

तमिस्रा तामसी रात्रि ज्यौत्स्नी चन्द्रिकयाऽन्विता ।
आगामिवर्त्तमानाहर्युक्तायां निशि पक्षिणी ॥ १०७ ॥

མུན་མཚན་མུན་པའི་ནམ་དང་ནི། སྣང་མཚན་ཟླ་བ་དང་ལྡན་པ།
མི་འོངས་ད་ལྟར་གཉིས་ལྡན་པའི། མཚན་མོ་དེ་ནི་ཕྱོགས་ལྡན་ནོ།། 107

गणरात्रं निशा बह्व्यः प्रदोषो रजनीमुखम् ।
अर्द्धरात्रनिशीथौ द्वौ द्वौ यामप्रहरौ समौ ॥ १०८ ॥

མཚན་མོ་ཚོགས་པ་ཞགས་རྣམས་དང་། མཚན་མོ་འི་དང་པོ་ནམ་གྱི་གདོང་།
ནམ་ཕྱེད་མཚན་ཕྱེད་གནས་པ་གཉིས། ཐུན་དང་སེལ་ཚོ་གཉིས་དག་མཚུངས། ‖ 108

सपर्व्वसन्धिः प्रतिपत्पञ्चदश्यो यदन्तरम् ।
पक्षान्तौ पञ्चदश्यौ द्वे पौर्णमासी तु पूर्णिमा ॥ १०९ ॥

ཚེས་དང་མཚམས་དང་ཚེས་གཅིག་དང་། བཅོ་ལྔ་ཡི་ནི་མཐར་ཐུག་པ།
ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་མ་བཅོ་ལྔ་གཉིས། ཟླ་བ་གང་པ་འཛལ་བྱེད་རྫོགས། ‖ 109

कलाहीने साऽनुमतिः पूर्णे राका निशाकरे ।
अमावास्या त्वमावस्या दर्शः सूर्य्येन्दुसङ्गमः ॥ ११० ॥

ཆ་ཉམས་རྗེས་འགྲོ་གང་བ་དང་། མཚན་བྱེད་མཚན་མོ་མཐོང་བར་བྱེད།
གནས་སྟེང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་དང་མཐོང་། ཉི་མ་ཟླ་བ་ལྷན་ཅིག་གནས། ‖ 110

सा दृष्टेन्दुः सिनीवाली सा नष्टेन्दुकला कुहूः ।
उपरागो ग्रहो राहुग्रस्ते त्विन्दौ च पुष्णि च ॥ १११ ॥

ཟླ་མཐོང་ཟླ་བ་གཞོན་ནུ་རོ། ཟླ་བ་ཉམས་པ་ཆ་ཉམས་སོ།
ཉེར་འཚེ་གཟའ་ནི་འཛུག་པར་བྱེད། ཉི་མ་ཟླ་བ་སྒྲ་གཅན་གཟུང་། ‖ 111

सोपप्लवोपरक्तौ द्वावग्न्युत्पात उपाहितः ।
एकयोक्त्या पुष्पवन्तौ दिवाकरनिशाकरौ ॥ ११२ ॥

ཉེར་སྦྲུར་བྱ་བྱེད་སྤྲངས་པའོ། མེ་ཡིས་བསྐྲགས་དང་ངར་བཞིན་སྦྲུར།
གཅིག་ཏུ་སྦྲོར་བས་མེ་ཏོག་ལྡན། ཉིན་བྱེད་མཚན་མོ་བྱེད་པ་པོ། ‖ 112

अष्टादश निमेषास्तु काष्ठा त्रिंशत्तु ताः कलाः ।
तास्तु त्रिंशत् क्षणस्ते तु मुहूर्त्तो द्वादशास्त्रियाम् ॥ ११३ ॥

མིག་འཛུམ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་ཡི་གནས། དེ་ནི་སུམ་ཅུ་ཆ་ཤས་སོ།
དེ་ཡི་སུམ་ཅུ་སྐད་ཅིག་གོ། དེ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཡུད་ཙམ་ཡིན། ‖ 113

ते तु त्रिंशदहोरात्रः पक्षस्ते दश पञ्च च ।
पक्षौ पूर्व्वापरौ शुक्लकृष्णौ मासस्तु तावुभौ ॥ ११४ ॥

དེ་ནི་སུམ་ཅུ་ཉིན་ཞག་གོ། དེ་རྣམས་བཅོ་ལྔ་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ།
ཕྱོགས་ནི་སྔོན་མ་ཕྱི་མ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཟླ་བ་དཀར་ནག་གོ། ‖ 114

द्वौ द्वौ माघादिमासौ स्यादृतुस्तैरयनं त्रिभिः ।
अयने द्वे गति रुदग्दक्षिणार्कस्य वत्सरः ॥ ११५ ॥

མཆུ་སོགས་ཟླ་བ་གཉིས་གཉིས་ནི། དུས་ཚིགས་དེ་གསུམ་བགྲོད་པའོ།
ཉི་མ་ལྷོ་དང་བྱང་བགྲོད་ནི། ལོ་གཅིག་ལ་ནི་གཉིས་ཡིན་ནོ། ‖ 115

समराचिन्दिवे काले विषुवद्विषुवञ्च तत् ।
पुष्ययुक्ता पौर्णमासी पौषी मासे तु यच सा ॥ ११६ ॥

ཉིན་མོ་མཚན་མོ་མཉམ་པའི་དུས། ཉིན་མཚན་མཉམ་མཚུངས་དང་དུས་མཉམ་མོ།
མེ་ཏོག་ལྡན་པའི་ཟླ་བ་ཉ། རྒྱལ་གྱི་ཟླ་བ་གང་ཡིན་དེ།། 116

नाम्ना स पौषो माघाद्याश्चैवमेकादशापरे ।
मार्गशीर्षे सहा मार्ग आग्रहायणिकश्च सः ॥ ११७ ॥

མིང་ནི་རྒྱལ་ཡིན་མཚུངས་ལ་སོགས། དེ་བཞིན་གཞན་ནི་བཅུ་གཅིག་གོ།
རི་དགས་མགོ་ཅན་ཉུས་ལྡན་མགོ། སྨལ་པོ་ཞེས་བྱ་གསུམ་ཡིན་ནོ།། 117

पौषे तैषसहस्यौ द्वौ तपा माघेऽथ फाल्गुने ।
स्यात्तपस्यः फाल्गुनिकः स्याच्चैचे चैचिकोमधुः ॥ ११८ ॥

མེ་ཏོག་རྒྱལ་ཟླ་ཉུས་ཟླ་གཉིས། དཀའ་ཐུབ་མཆུ་ཟླ་དེ་ནས་ནི།
འབྲས་ཟླ་དཀའ་ཐུབ་*སྲོ་ཟླའོ། ནག་པ་འདོད་པ་དུས་སྨྲང་ཟླའོ།། 118

वैशाखे माधवो राधो ज्येष्ठे शुक्रः शुचिस्त्वयम् ।
आषाढ़े श्रावणस्तु स्यान्नभाः श्रावणिकश्च सः ॥ ११९ ।

ས་ག་སྨྲང་དུས་མེ་ཏོག་ཅན། གཙོ་བོ་སྣོན་ཟླ་གཙང་མ་དང་།
ཆུ་སྟོད་ཟླ་བ་གྲོ་ཞུན་དང་། ནམ་མཁའ་དང་ནི་གྲོས་ཟླའོ།། 119

* སྲོ for རྙང་སོབ ?

स्यु र्नभस्यः प्रौष्ठपद-भाद्र-भाद्रपदाः समाः ।
स्यादाश्विन इषोऽप्याश्वयुजोऽपि स्यात्तु कार्त्तिके ॥ १२० ॥

སྐྲིན་བཟང་ཁྲུ་མཆོག་ཀང་པ་དང་། པ་ལང་ཀང་དང་ཁྲུམས་ཟླ་མཚུངས།
ཐ་སྐར་ལྡད་མེའི་ཟླ་བ་དང་། སྨྲ་དབྱངས་ཟླ་བ་སྨིན་དྲུག་དང་།། 120

बाहुलोर्ज्जौ कार्त्तिकिको हेमन्तः शिशिरोऽस्त्रियाम् ।
वसन्ते पुष्पसमयः सुरभि ग्रीष्म उष्मकः ॥ १२१ ॥

མང་པོ་འཇོན་དང་སྨིན་དྲུག་ཟླ། དགུན་སྟོད་དགུན་སྨད་མ་མོ་ཡིན།
དཔྱིད་དང་མེ་ཏོག་ལྡན་དུས་དང་། བདེ་བྱེད་སོ་ག་ཚ་དུས་དང་།། 121

निदाघ उष्णोपगमो उष्ण उष्णागम स्तपः ।
स्त्रियां प्रावृट् स्त्रियां भूम्नि वर्षा अथ शरत् स्त्रियाम् ॥१२२॥

ངེས་པར་སྨིགས་དང་དྲོ་བའི་དུས། དྲོད་སེབས་དྲོད་འོངས་ཚ་བའི་དུས།
མོ་དབྱར་མོ་མང་པོ་འི་ཆོག་ཆར་འབབ། དེ་ནས་སྟོན་ཀ་མོ་ཡིན་ནོ།། 122

षड़मी ऋतवः पुंसि मार्गादीनां युगैः क्रमात् ।
संवत्सरो वत्सरोऽब्दो हायनोऽस्त्री शरत् समाः ॥ १२३ ॥

དུས་ཚོད་དྲུག་པོ་འདི་རྣམས་ནི། ཕོ་མགོ་སོགས་ཟུང་རྣམས་རིམ་པ་ལས།
ལོ་ད་བགྲང་བྱ་འགྲོ་འོང་དང་། འཁོར་བྱེད་མོ་མིན་སྟོན་དང་མཚུངས།། 123

मासेन स्यादहोरात्रः पैत्रो वर्षेण दैवतः ।
दैवे युगसहस्रे द्वे ब्राह्मः कल्पौ तु तौ नृणाम् ॥ १२४ ॥

ཉིན་དག་དང་ནི་ཟླ་བས་འགྱུར། བུ་ཡི་ལོ་ཡིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི།
ལྷ་ཡི་ཟུང་ནི་སྟོང་ཕྲག་དག། གཉིས་ནི་ཚངས་པ་ཀལ་པ་སྟེ།
དེ་དག་མི་རྣམས་ཀྱི་ཀལྤ།། 124

मन्वन्तरन्तु दिव्यानां युगानामेकसप्ततिः ।
संवर्त्तः प्रलयः कल्पः क्षयः कल्पान्त इत्यपि ॥ १२५ ॥

མནྭོ་རིས་རྣམས་ཀྱི་ཟུང་རྣམས་ཀྱི། བདུན་ཅུ་ཙ་གཅིག།
འཇིག་པའི་ཀ་ལྤ་པྲ་ལ་ཡ། ཉལ་དང་ཟས་དང་ཀལྤའི་མཐའ།། 125

अस्त्री पङ्कं पुमान् पाप्मा पापं किल्बिषकल्मषम् ।
कलुषं वृजिनैनोऽघमंहो दुरितदुष्कृतम् ॥ १२६ ॥

མི་མིན་རིག་འཕེལ་སྐྱེས་བུ་སྨྱུང་། བུ་ངན་འཕྲུང་དམངས་བྱེད་དག་མཛད།
ཀྐོ་བྱེད་བཟང་པོ་སྤྲངས་སྡིག་པ། ཉོབས་པ་ཉེས་སྤྱོད་ཉེས་བྱས་སོ།། 126

स्याद्धर्म्ममस्त्रियां पुण्यश्रेयसी सुकृतं वृषः ।
मुत्प्रीतिः प्रमदो हर्षः प्रमोदामोदसम्मदाः ॥ १२७ ॥

ཆོས་ནི་མོ་མིན་བསོད་ནམས་དང་། དགེ་བ་ལེགས་བྱས་ཁྱུ་མཆོག་གོ།
དགའ་མགུ་རངས་དང་སྤྲོ་བ་དང་། ཡི་རང་དགྱེས་དང་མཉེས་པ་དང་།། 127

स्यादानन्दथुरानन्दः शर्म्मशातसुखानि च ।
श्वःश्रेयसं शिवं भद्रं कल्याणं मङ्गलं शुभम् ॥ १२८ ॥

ཉམས་དགའ་སྡིག་ཟང་ཞི་པ་དང་། མི་དགེ་སྤྲངས་དང་ལེགས་སྐྲོ་འོ།
དགེ་དང་བསྡུགས་འོས་ཞི་བ་དང་། བཟང་པོ་ཕན་ཐོབ་བཀྲ་ཤིས་ལེགས།། 128

भावुकं भविकं भव्यं कुशलं क्षेममस्त्रियाम् ।
शस्तञ्चाथ त्रिषु द्रव्ये पापं पुण्यं सुखादि च ॥ १२९ ॥

སྐལ་པ་ཀལ་ཐོབ་འདོད་ཐོབ་དང་། ངན་སེལ་བདེ་ལེགས་མི་མ་ཡིན།
བསྟོད་འོས་དེ་ནས་གསུམ་དངོས་པོ། སྡིག་དང་བསོད་ནམས་བདེ་ལ་སོགས།།
129

मतल्लिका मचर्चिका प्रकाण्डमुद्धतल्लजौ ।
प्रशस्तवाचकान्यमून्ययः शुभावहो विधिः ॥ १३० ॥

ཞིན་དུ་བཟང་དང་ཕུལ་བྱུང་དང་། རབ་དང་མཆོག་དང་ལྷུད་མོར་ཆེ།
འདི་རྣམ་མཉམ་པ་ཅན་ཞེས་བརྗོད། སྐལ་ལྡན་དགེ་བ་བསགས་ཀྱི་བཅན།། 130

दैवं दिष्टं भागधेयं भाग्यं स्त्रीनियतिर्विधिः ।
हेतु र्ना कारणं वीजं निदानन्त्वादिकारणम् ॥ १३१ ॥

ལྷས་བསྐོལ་ལྷས་བསྟན་སྐལ་བ་དང་། མོ་སྔོན་བྱས་ལས་དང་སྔོན་ལས་སོ།
རྒྱུ་དང་བྱེད་པོ་ས་བོན་ནོ། ངེས་ལྡན་ཐོག་མའི་བྱེད་པའོ།། 131

क्षेत्रज्ञ आत्मा पुरुषः प्रधानं प्रकृतिः स्त्रियाम् ।
विशेषः कालिकोऽवस्था गुणाः सत्त्वं रजस्तमः ॥ १३२ ॥

ཞིང་ཤེས་བདག་དང་སྐྱེས་བུ་སྟེ། གཙོ་བོ་རང་བཞིན་མོ་ཡིན་ནོ།
ཁྱད་པར་དུས་བྱུས་གནས་སྐབས་སོ། ཡོན་ཏན་སྙིང་སྟོབས་རྡུལ་དང་མུན॥ 132

जनुर्जननजन्मानि जनि रुत्पत्ति रुद्भवः ।
प्राणी तु चेतनो जन्मी जन्तुजन्युशरीरिणः ॥ १३३ ॥

སྐྱེ་བ་སྐྱེད་པོ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ། ཉེར་བསྐྱུན་ཉེ་བར་འབྱུང་རྣམས་སོ།
སྲོག་ཅན་སེམས་ཅན་སྐྱེ་ལྡན་དང་། སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་དགུ་ལུས་ཅན་ནོ॥ 133

चित्तन्तु चेतो हृदयं स्वान्तं हृन्मानसं मनः ।
बुद्धि र्मनीषा धिषणा धीः प्रज्ञा शेमुषी मतिः ।
प्रेक्षोपलब्धि श्चित् संवित् प्रतिपज्ज्ञप्तिचेतनाः ॥ १३४ ॥

སེམས་དང་སེམས་པ་སྙིང་དང་ནི། སྒྲོག་བྱེད་འགྲོག་བྱེད་ཡིད་བྱེད་ཡིན།
བློ་གྲོས་ཡིད་འདོད་སྤྲོབས་པ་ཅན། བློ་དང་ཤེས་རབ་ཉལ་སློང་དང་།
ཡིད་ལྡན་མཐོང་དང་དམིགས་ལྡན་སེམས། ལེགས་རྟོགས་གོ་ཤེས་བསམ་པའོ॥ 134

धी र्धारणावती मेधा संकल्पः कर्म्म मानसम् ।
चित्ताभोगो मनस्कारश्चर्चा सङ्ख्या विचारणा ॥ १३५ ॥

མི་བརྗེད་འཛིན་ནུས་དྲན་བཟང་པོ། རྟོག་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་ནི།
སེམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་ལ་བྱེད། དཔྱོད་དང་འགྲང་བྱེད་རྣམ་པར་དཔྱོད॥ 135

अध्याहार स्तर्क ऊहो विचिकित्सा तु संशयः ।
सन्देहद्वापरौ चाथ समौ निर्णयनिश्चयौ ॥ १३६ ॥

ལྷག་པར་དཔྱོད་དང་རྟོག་པ་དང་། སེམས་དང་ཐེ་ཚོམས་སོམ་ཉིད་དང་།
ཉེམ་ཉུར་དང་ནི་ཡིད་གཉིས་སོ། དེ་ནས་མཚུངས་པ་གཏན་ཕེབས་ངེས॥ 136

मिथ्यादृष्टि र्नास्तिकता व्यापादो द्रोहचिन्तनम् ।
समौ सिद्धान्तराद्धान्तौ भ्रान्ति र्मिथ्यामति र्भ्रमः ॥ १३७ ॥

ལོག་པར་ལྟ་བ་མེད་པ་བ། གནོད་སེམས་འཚེ་བ་པ་དང་ནི།
མཚུངས་པ་གྲུབ་མཐའ་གཞུང་བའི་སེམས། འཁྲུལ་པ་ལོག་ཤེས་ནོར་
པའི་སེམས॥ 137

संविदागूः प्रतिज्ञानं नियमाश्रवसंश्रवाः ।
अङ्गीकाराभ्युपगमप्रतिश्रवसमाधयः ॥ १३८ ॥

ཁས་ལེན་ཡུགས་བཟུང་དམ་འཆའ་དང་། ངེས་པ་མཉན་བྱ་ཡང་དག་ཐོས॥
བདག་གིར་བྱས་དང་ཁས་བླངས་དང་། སོ་སོར་མཉན་བྱ་དིང་ངེ་འཛིན॥ 138

मोक्षे धी र्ज्ञानमन्यत्र विज्ञानं शिल्पशास्त्रयोः ।
मुक्तिः कैवल्यनिर्वाणं श्रेयो निःश्रेयसामृतम् ॥ १३९ ॥

ཐར་དང་བློ་དང་ཤེས་པ་གཞན། རྣམ་ཤེས་བཟོ་དང་བསྟན་བཅོས་སོ།
གྲོལ་པ་མ་འདྲེས་སྐུ་ངན་འདས། རབ་བསྔགས་ངེས་ལེགས་འཆི་མེད་དང་॥ 139

मोक्षोऽपवर्गोऽथाज्ञान मविद्याऽहंमतिः स्त्रियाम् ।
रूपं शब्दो गन्धरसस्पर्शाश्च विषया अमी ॥ १४० ॥

ཐར་པ་དང་ནི་སྒྲངས་པའོ། དེ་ནས་མི་ཤེས་མ་རིག་དང་།
རློམས་པ་དང་ནི་ངར་འཛིན་བློ། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་དང་॥ 140

गोचरा इन्द्रियार्थाश्च हृषीकं विषयीन्द्रियम् ।
कर्म्मेन्द्रियन्तु पाय्वादि मनोनेत्रादि धीन्द्रयम् ॥ १४१ ॥

ཡུལ་འདི་སྤྱོད་ཡུལ་དབང་འདོད་རྣམ། ཡུལ་ཅན་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་།
ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ཁ་ལ་སོགས། ཡིད་དང་མིག་སོགས་བློ་ཡི་དབང་॥ 141

तुरवस्तु कषायोऽस्त्री मधुरो लवणः कटुः ।
तिक्तोऽम्लश्च रसाः पुंसि तद्वत्सु षड्मी त्रिषु ॥ १४२ ॥

ཆུ་རྟེན་བསྐ་བ་མོ་ཡིན་ནོ། མངར་དང་ལན་ཚྭ་ཚ་བ་དང་།
ཁ་དང་སྐྱུར་དང་རོ་རྣམས་ནི། སྐྱེས་བུ་དེ་ལྡན་དྲུག་པོ་འང་གསུམ॥ 142

विमर्दोत्थे परिमलो गन्धे जनमनोहरे ।
आमोदः सोऽतिनिर्हारी वाच्यलिङ्गत्वमागुणात् ॥ १४३ ॥

རྣམ་ཉེད་སྤུར་སྤྲོས་དྲི་དང་ནི། སྐྱེ་བོ་འི་ཡིད་འཕྲོག་ཀུན་སོས་དང་།
རིང་འགྱུགས་བརྗོད་བྱའི་ཡོན་ཏན་མིན॥ 143

समाकर्षी तु निर्हारी सुरभि घ्राणतर्पणः ।
इष्टगन्धः सुगन्धिः स्यादामोदी मुखवासनः ॥ १४४ ॥

མཚུངས་པ་འབོད་བྱེད་རིང་དུ་ཁྱབ། དྲི་བཟངས་སྣ་ཚིམ་འཇོར་དྲི་དང་།
དྲི་ཞིམ་ལེགས་འཕྱུལ་ཁ་ལ་ཆགས॥ 144

पूतिगन्धिस्तु दुर्गन्धो विस्रं स्यादामगन्धि यत् ।
शुक्ल-शुभ्र-शुचि-श्वेत-विशद-श्येत-पाण्डुराः ॥ १४५ ॥

རུལ་དྲི་དང་ནི་དྲི་ངན་ནོ། མི་གཙང་བ་དང་བསུར་དྲིའོ།
དཀར་པོ་དགེ་བྱེད་དཀར་གསལ་དང་། མདོག་དཀར་གཞན་གཙོད་དཀར་
སྐྱུམ་དང་॥ 145

अवदातः सितो गौरो वलक्षो धवलोऽर्जुनः ।
हरिणः पाण्डरः पाण्डु रीषत्पाण्डुस्तु धूसरः ॥ १४६ ॥

སྐྱ་བསང་དག་མདོག་ཡིད་བསྙེབས་དང་། མི་དག་དཀར་མིག་སྐྱོབས་
དཀར་དང་སྐྱབ།
སྐྱ་སེར་སེར་སྐྱ་དཀར་སྐྱའོ॥ ཅུང་སྐྱ་དང་ནི་འོལ་ཁའོ॥ 146

कृष्णे नीलासितश्यामकालश्यामलमेचकाः ।
पीतो गौरो हरिद्राभः पालाशो हरितो हरित् ॥ १४७ ॥

ནག་པོ་སྔོན་པོ་དཀར་མིན་དང་། སྔོ་བསངས་མདོག་ནག་ནག་ལྷང་དང་།
སེར་པོ་སེར་ཤང་ཡུང་ང་མདོག། ལྗང་ཁུ་ལྗང་སེར་ལོ་མའི་མདོག॥ 147

लोहितो रोहितो रक्तः शोणः कोकनदच्छविः ।
अव्यक्तरागस्त्वरुणः श्वेतरक्तस्तु पाटलः ॥ १४८ ॥

དམར་པོ་ལེ་བརྒྱན་ཁྲག་གི་མདོག ། དམར་པ་ཨུཏྤལ་དམར་པོ་དང་ །
མི་གསལ་དམར་ཙ་སྐྱ་རེངས་མདོག ། དཀར་དམར་འདྲེས་པ་དམར་སྐྱའོ ། ། 148

श्यावः स्यात् कपिलो धूम्रधूमलौ कृष्णलोहिते ।
कड़ारः कपिशः पिङ्गपिशङ्गौ कद्रुपिङ्गलौ ॥ १४९ ॥

སེར་ནག་དང་ནི་ནག་སེར་རོ ། དམར་ནག་དུ་ཁ་མཆིན་ཁའོ །
གསེར་མདོག་གསེར་སྐྱ་སྐྱེར་ཁ་དང་ ། དཀར་སེར་དུར་ཁ་འགི་ཧྲི་མདོག ། ། 149

चित्रं किर्म्मीरकल्माषशबलैताश्च कर्बुरे ।
गुणे शुक्लादयः पुंसि गुणिलिङ्गास्तु तद्वति ॥ १५० ॥

སྣ་ཚོགས་ཟལ་པོ་འདྲེས་མ་དང་ ། ཁྲ་བོ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ །
ཡོན་ཏན་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པོ ། ཡོན་ཏན་རྟགས་ཅན་དེ་ལྡན་འགྱུར ། ། 150

ब्राह्मी तु भारती भाषा गीर्व्वाग् वाणी सरस्वती ।
व्याहार उक्ति र्लपितं भाषितं वचनं वचः ॥ १५१ ॥

ཚངས་བྱུང་བྷཱ་ར་ཏ་ཡི་སྐད ། སྒྲ་དང་བརྗོད་པ་དབྱངས་ཅན་དང་ །
ཐ་སྙད་གསུང་དང་སྨྲ་བ་དང་ ། གཏམ་དང་ལོ་རྒྱུས་ཚིག་ཅེས་བྱ ། ། 151

अपभ्रंशोऽपशब्दः स्याच्छास्त्रे शब्दस्तु वाचकः ।
तिङ्सुबन्तचयो वाक्यं क्रिया वा कारकान्विता ॥ १५२ ॥

ཟུར་ཆག་དང་ནི་སྒྲ་ཉམས་པ ། བརྗོད་བྱེད་བསྟན་བཅོས་སྒྲ་ལ་ནི །
ཏི་ང་སུ་པའི་མཐའ་ཅན་ཚིག ། བྱ་བའམ་ནི་བྱེད་ལྡན་པ ། ། 152

श्रुतिः स्त्रीवेद आम्नाय स्त्रयी धर्म्मस्तु तद्विधिः ।
स्त्रियामृक् साम यजुषी इति वेदास्त्रयस्त्रयी ॥ १५३ ॥

ཐོས་པ་མོ་རིག་བྱེད་མན་ངག ། གསུམ་པོ་དེ་ནི་ཆོས་སུ་སྒྲུབ །
སྙན་དང་ངེས་བརྗོད་མཆོད་སྦྱིན་ཏེ ། འདི་གསུམ་རིག་བྱེད་གསུམ་པ་ཡིན ། ། 153

शिक्षेत्यादि श्रुतेरङ्गमोङ्कारप्रणवौ समौ ।
इतिहासः पुरावृत्तमुदात्ताद्यास्त्रयः स्वराः ॥ १५४ ॥

སློབ་སོགས་ཐོས་པའི་ཡན་ལག་གོ ། ཨོཾ་ཡིག་པྲ་ཎ་བོ་བདག་མཚུངས །
སྔོན་རབས་སྔོན་དུ་བྱུང་བའོ ། ཨུ་དཏྟ་སོགས་གསུམ་དབྱངས་རྣམས ། ། 154

आन्वीक्षिकी-दण्डनीती तर्कविद्यार्थशास्त्रयोः ।
आख्यायिकोपलब्धार्था पुराणं पञ्च लक्षणम् ॥ १५५ ॥

རྟོད་པ་དང་ནི་ཆད་པའི་ལུགས ། རྟོག་གེ་རིག་དོན་བསྟན་བཅོས་དག །
གཙོ་བོའི་ངག་ནི་བཀའ་ལུང་ངོ ། སྙིང་པོའི་མཚན་ཉིད་ལྔ་ཡིན་ནོ ། ། 155

प्रबन्ध-कल्पना कथा प्रवह्लिका प्रहेलिका ।
स्मृतिस्तु धर्म्मसंहिता समाहृतिस्तु संग्रहः ॥ १५६ ॥

རབ་སྦྱར་རྩོམ་པ་གཏམ་རྣམས་དང་། བརྡ་ཡིས་སྤྲོན་དང་གོ་དཀའ་འོ།
དྲན་པ་ཆོས་དང་བཅས་པ་རྣམས། ཞིགས་པར་བསྡུས་དང་བསྡུས་པའོ།། 156

समस्या तु समासार्थी किंवदन्ती जनश्रुतिः ।
वार्त्ता प्रवृत्तिर्वृत्तान्त उदन्तः स्यादथाह्वयः ॥ १५७ ॥

ཚིག་སྡུད་པ་དང་བསྡུས་པའི་དོན། གང་ཞིག་བརྗོད་དང་སྐྱེ་བོས་ཐོས།
གཏམ་དང་ལོ་རྒྱུས་ཁ་སྐད་དང་། བཀའ་མཆིད་ཡིན་ཏེ་དེ་ནས་ནི།། 157

आख्याह्वे चाभिधानञ्च नामधेयञ्च नाम च ।
हूतिराकारणाह्वानं संहूतिर्बहुभिः कृता ॥ १५८ ॥

མིང་དང་ཞེས་དང་མཚན་དང་ནི། མངོན་པར་བརྗོད་དང་མིང་བརྗོད་མིང་།
འབོད་པ་དང་ནི་སྐད་གཏོང་དང་། ཡང་དག་འབོད་པ་མང་པོས་བོས།། 158

विवादो व्यवहारः स्यादुपन्यासस्तु वाङ्मुखम् ।
उपोद्घात उदाहारः शपनं शपथः पुमान् ॥ १५९ ॥

རྩོད་པར་རྩོད་དང་ཐ་སྙད་དང་། ཉེ་བར་འགོད་དང་སྨྲ་བའི་སྒོ།
ཉེ་བར་འཛུལ་དང་དཔེར་བརྗོད་དོ། མནའ་དང་གོས་འདོན་སྐྱེས་བུའོ།། 159

प्रश्नोऽनुयोगः पृच्छा च प्रतिवाक्योत्तरे समे ।
मिथ्याभियोगोऽभ्याख्यानमथ मिथ्याभिशंसनम् ॥ १६० ॥

འདྲི་དང་རྗེས་སྦྱོར་ཞེས་འདོད་དོ། སླར་སྨྲ་བ་དང་ལན་ཚིག་མཚུངས།
ལོག་པར་སྦྱོན་སྦྱོར་ངན་བརྗོད་དང་། དེ་ནས་ལོག་སྨྲ་སུན་འབྱིན་སྡོན་འདོད་དང་།། 160

अभिशापः प्रणादस्तु शब्दः स्यादनुरागजः ।
यशः कीर्त्तिः समज्ञा च स्तवः स्तोत्रं स्तुतिर्नुतिः ॥ १६१ ॥

ཞིགས་སྨྲ་སྒྲ་ནི་རྗེས་ཆགས་སྐྱེ། མཆོད་ཚིག་གྲགས་པ་ཡང་དག་ཞེས།
བསྟོད་ཚིག་བཀུར་ཚིག་བསྔགས་པ་སྨྲ།། 161

आम्रेडितं द्विस्त्रिरुक्तमुच्चैर्घुष्टन्तु घोषणा ।
काकुः स्त्रियां विकारो यः शोकभीत्यादिभिर्ध्वनेः ॥ १६२ ॥

སྦྱོར་ཚིག་གཉིས་གསུམ་བརྗོད་པའོ། སྒྲ་གསང་མཐོན་པོ་སྐད་པོ་ཆེ།
གཅོད་སྐད་མོ་དང་རྣམ་འགྱུར་དང་། མྱ་ངན་འཇིགས་སོགས་ལས་བྱུང་སྒྲ།། 162

अवर्णाक्षेपनिर्वादपरीवादापवादवत् ।
उपक्रोशो जुगुप्सा च कुत्सा निन्दा च गर्हणे ॥ १६३ ॥

མ་བསྔགས་སྨྲིགས་ཚིག་ངེས་པར་གྲོལ། ཡོངས་སྨོད་སུན་འབྱིན་
ཁྲོ་ཚིགས་དང་།
ག་ཞེ་དང་སྨོད་དང་བརྐྱད་པ་དང་། ངན་ཆར་དང་ནི་ཚིག་རྩུབ་དང་།། 163

पारुष्यमभिवादः स्याद् भर्त्सनन्त्वपकारगीः ।
यः सनिन्द उपालम्भस्तच स्यात् परिभाषणम् ॥ १६४ ॥

མཐོན་སྨྲ་ཚིག་ངན་སྨྲ་འཕེབས་ཚིག། གང་དེ་སྐྱོན་ནི་ཉེར་དམིགས་པ།
དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའོ། དེ་ལ་གཡོ་བ་གང་ཡིན་པ།། 164

तच त्वाक्षारणा यः स्यादाक्रोशो मैथुनं प्रति ।
स्यादाभाषणमालापः प्रलापोऽनर्थकं वचः ॥ १६५ ॥

ལྷ་ཀྲོ་ཤ་ན་འཁྲིག་ཚིག་ཡིན། ཁམས་བདེ་དང་ནི་འདྲི་སྨྲར་རོ།
ལ་པ་ལོ་བ་དོན་མེད་ཚིག།། 165

अनुलापो मुहर्भाषा विलापः परिदेवनम् ।
विप्रलापो विरोधोक्तिः संलापो भाषणं मिथः ॥ १६६ ॥

ཟློས་སུ་སྨྲ་བ་ལ་ཡང་སྨྲ། ཀུ་ངན་ཚིག་དང་གདུང་བའི་ཚིག།
ཚིག་འགོག་འགལ་བ་བརྗོད་པའོ། ཕན་ཚུན་བརྗོད་དང་སྨྲ་བ་དང་།། 166

सुप्रलापः सुवचनमपलापस्तु निह्नवः ।
सन्देशवाग्वाचिकं स्याद्वाग्भेदास्तु चिषूत्तरे ॥ १६७ ॥

འགལ་བ་དྲ་འབྲལ། ཤིན་ཏུ་ལེགས་སྨྲ་ལེགས་པར་བརྗོད།
གསང་ཚིག་གསང་བའི་གདམ་དང་ནི། ཚིག་གི་སྐྱེས་དང་ཚིག་སྤྲིང་དང་།
དག་གི་དབྱེ་གསུམ་ཕྱི་མ་ལ།། 167

उशती वागकल्याणी स्यात् कल्या तु शुभात्मिका ।
अत्यर्थमधुरं सान्त्वं सङ्गतं हृदयङ्गमम् ॥ १६८ ॥

མི་དགེ་འི་ཚིགས་ནི་སྡིག་པ་ཡིན། དགེ་བའི་ཚིག*ས་ནི་ལེགས་པ་འོ།
ཤིན་ཏུ་མཉན་དང་ཞི་བ་དང་། ལེགས་པར་སྨྲ་དང་ཡིད་ལ་འབབ། 168

निष्ठुरं परुषं ग्राम्यमश्लीलं सूनृतं प्रिये ।
सत्येऽथ सङ्कुलक्लिष्टे परस्परपराहते ॥ १६९ ॥

ཁྲོ་བའི་ཚིག་ནི་ཚིག་རྩུབ་པ། མཚང་འབྲུ་བ་དང་འཆང་སློང་ངོ་།
དྲང་གདམ་དགའ་བྱེད་བདེན་པ་དང་། དེ་ནས་འགལ་དང་རང་ཚིག་འགལ།
ཕན་ཚུན་བརྗོམས་པར་བྱ་བའི་ཚིག།། 169

लुप्तवर्णपदं ग्रस्तं निरस्तं त्वरितोदितम् ।
अम्बूकृतं स निष्ठीवमबद्धं स्यादनर्थकम् ॥ १७० ॥

ཡིག་འབྲུ་ཚིག་མི་གསལ་དང་རིག། ཚིག་སྤྲས་མྱུར་དུ་བརྗོད་པའོ།
ཆུ་འཐོར་གདམ་དང་མཆིལ་གདམ་མོ། འབྲེལ་མེད་དང་ནི་དོན་མེད་གདམ།། 170

अनक्षरमवाच्यं स्यादाहतन्तु मृषार्थकम् ।
अथ म्लिष्टमविस्पष्टं वितथं त्वनृतं वचः ॥ १७१ ॥

ཡི་གེ་མེད་དང་བརྗོད་བྱ་བྲལ། དོན་སྟོང་ཚིག་དང་བརྫུན་དོན་ཅན།
དེ་ནས་མི་གསལ་མི་མངོན་ཚིག། དེ་ཉིད་མེད་དང་སླུ་བའི་ཚིག།། 171

* for ཚིག ?

सत्यं तथ्यमृतं सम्यगमूनि त्रिषु तद्वति ।
शब्दे निनाद-निनद-ध्वनिध्वानरवस्वनाः ॥ १७२ ॥

བདེན་དང་དེ་བཞིན་མི་སླུ་དང་། ཡང་དག་འདི་རྣམས་གསུམ་དེ་ལྡན།
སྒྲ་དང་དེས་སྒྲོགས་གྲགས་པ་དང་། སྒྲོགས་པ་ཅ་ཅོ་ཀུ་ཅོ་དང་།། 172

स्वान-निर्घोष-निर्ह्राद-नाद-निस्वान-निस्वनाः ।
आरवारावसंरावविरावा अथ मर्म्मरः ॥ १७३ ॥

ཆྲང་ཆོར་སྒྲོགས་ངེས་སྒྲ་བ་དང་། ངང་ཅུར་དང་ནི་ཤུ་སྒྲ་སྒྲོགས།
སྒྲོས་གྲག་སྐད་འདོན་དབྱངས་རྣམས་སོ། དེ་ནས་ཤོད་སྒྲ་ཤུད་སྒྲ་ནི།། 173

स्वनिते वस्त्रपर्णानां भूषणानान्तु शिञ्जितम् ।
निक्वाणो निक्वणः क्वाणः क्वणः क्वणनमित्यपि ॥ १७४ ॥

གོས་དང་ལོ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ། རྒྱན་རྣམས་དང་ནི་སིལ་ཁྲོལ་སྒྲ།
པི་ཝང་སྒྲ་ནི་ནི་ཀྭ་ཎ། མི་གསལ་ཀྭ་ཎ་ཀྭ་ཎ་སྒྲོགས།། 174

वीणायाः क्वणिते प्रादेः प्रक्वाणप्रक्वणादयः ।
कोलाहलः कलकलस्तिरश्चां वाशितं रुतम् ।
स्त्रीप्रतिश्रुत्प्रतिध्वाने गीतं गानमिमे समे ॥ १७५ ॥

པི་ཝང་སྒྲོགས་པ་ལ་སོགས་པ། མི་གསལ་པྲ་ཀྭ་ཎ་ལ་སོགས།
ཅ་ཅོ་དང་ནི་ཀུ་ཅོ་དང་། དུད་འགྲོ་འི་སྒྲ་ནི་ཝཱ་ཤི་ཏཾ།
མི་ཡི་སྒྲ་བརྒྱར་བྲག་ཅའོ། གླུ་དང་གླུ་དབྱངས་འདི་དག་མཚུངས།། 175

निषादर्षभगान्धार-षड्ज-मध्यमधैवताः ।
पञ्चमश्चेत्यमी सप्त तन्त्रीकण्ठोत्थिताः स्वराः ॥ १७६ ॥

འཁོར་ཅན་དྲང་སྲོང་ས་འཛིན་དང་། དྲུག་སྐྱེས་བར་མ་བློ་གསལ་དང་།
ལྔ་པ་ཞེས་བྱ་བདུན་པོ་འདི། རྒྱ་དང་མགྲིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དབྱངས།། 176

काकली तु कले सूक्ष्मे ध्वनौ तु मधुरास्फुटे ।
कलो मन्द्रस्तु गम्भीरे तारोऽत्युच्चैस्त्रयस्त्रिषु ॥ १७७ ॥

ཀཱ་ཀ་ལཱི་ནི་སྒྲ་ཆ་ཕྲ། མི་གསལ་བརྟན་པ་དྲུ་ནི་འོ།
ཕྲགས་ནི་ཟབ་མོ་འི་དབྱངས་ཡིན་ནོ། ཏཱ་ར་མཐོན་པོ་གསུམ་པོ་གསུམ།། 177

समन्वितलयस्त्वेकतानो वीणा तु वल्लकी ।
विपञ्ची सा तु तन्त्रीभिः सप्तभिः परिवादिनी ॥ १७८ ॥

ས་མ་ནི་རྟ་ཆ་ལ་གཅིག། པེག་པི་ཝང་སྒྲ་ནི་བལླ་ཀཱི།
རྣམ་པར་སྤྲོ་དང་གཞན་པ་ནི། རྒྱུད་བདུན་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པའི་སྒྲ།། 178

ततं वीणादिकं वाद्यमानद्धं मुरजादिकम् ।
वंश्यादिकन्तु सुषिरं कांस्यतालादिकं घनम् ॥ १७९ ॥

པི་ཝང་ལ་སོགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ། རྔ་ལ་སོགས་པ་སྦྲུབས་ཀྱི་སྒྲ།
གླིང་བུ་ལ་སོགས་བུ་གའི་སྒྲ། སིལ་སྙན་སྒྲ་ནི་ཆ་ལང་སོགས།། 179

चतुर्विधमिदं वाद्यं वादित्रातोद्यनामकम् ।
मृदङ्गामुरजाभेदास्त्वङ्क्यालिङ्ग्योर्द्ध्वकास्त्रयः ॥ १८० ॥

རྣམ་པ་འདི་བཞི་རོལ་མོའི་སྒྲ། ཝཱ་དི་ཏྲ་ཏོ་ཞེས་བྱའོ།
སྦ་བོ་འདིར་དབྱེ་དེ། ཛ་རིངས་ཨུརྡྡྷ་ཀ་གསུམ་དང་།། 180

स्याद् यशःपटहो ढक्का भेरीस्त्री दुन्दुभिः पुमान् ।
आनकः पटहोऽस्त्री स्यात् कोणो वीणादिवादनम् ॥ १८१ ॥

པ་ཊྷ་ཀ་དང་ཌྷཀྐ་ཊར་གྲགས། འཇིགས་བྱེད་ཛ་དང་ཛ་བོ་ཆེ།
ཛ་ཛ་མོ་མིག། ཀོ་ཎ་པི་ཝང་ལ་སོགས་སྒྲ།། 181

वीणादण्डः प्रवातः स्यात् ककुभस्तु प्रसेवकः ।
कोलम्बकस्तु कायः स्यादुपनाहो निबन्धनम् ॥ १८२ ॥

པི་ཝང་དབྱུག་པ་པྲ་བཱ་ལ། ཙ་བའི་ཤིང་འཁྲོག།
ཀ་ལམ་པ་ནི་ཁོག་པའོ། ཐག་པའི་གནས་དང་འཆིང་བའོ།། 182

वाद्यप्रभेदा डमरुमड्डुडिण्डिमझर्झराः ।
मर्द्दलः पटवोऽन्ये च नर्त्तकीलासिके समे ॥ १८३ ॥

རོལ་མོའི་དབྱེ་བ་རྣམས། ཌ་མ་རུ་དང་མཌྜུ་དང་།
ཌིཎྜི་དང་ནི་ཛ་ཛ་དང་། ཛ་སྒྲ་ཛ་དང་ནི་གཞན་ཡང་ངོ་།
གར་མ་དང་ནི་རོལ་རྩེད་མཚུངས།། 183

विलम्बितं द्रुतं मध्यं तत्व मोघो घनं क्रमात् ।
तालः कालक्रियामानं लयः साम्य मथास्त्रियाम् ॥ १८४ ॥

དལ་དང་མྱུར་དང་བར་མ་ལ། ཏ་ཏྭ་ཨོ་གྷ་གྷ་ན་རིམ།
ལས་ཆ་ལ། བྱ་བའི་དུས་ཀྱི་ཚད་ལ།
ཡ་དང་ཉིས་སྒྲོ། དེ་ནས་མི་མིན་གར་དང་ནི།། 184

ताण्डवं नटनं नाट्यं लास्यं नृत्यञ्च नर्त्तने ।
तौर्य्यत्रिकं नृत्यगीतवाद्यं नाट्यमिदं त्रयम् ॥ १८५ ॥

ཏྲྀས་གར་རོལ་རྩེད་བྲོ་དང་ནི། རྩེད་འཛོ་དང་ནི་འཆམ་པའོ།
ཟ་གསུམ་གར་དང་གླུ་དང་ནི། རོལ་མོ་གར་བྱ་འདི་ནི་གསུམ།། 185

भ्रकुंसश्च भ्रुकुंसश्च भ्रूकुंसश्चेति नर्त्तकः ।
स्त्रीवेशधारी पुरुषो नाट्योक्तौ गणिकाज्जुका ॥ १८६ ॥

མོ་གཟུགས་བྷྲུ་ཀུཾ་ས་དང་ནི། བྷྲཱུ་ཀུཾ་ས་དང་ཞེས་བྱ་བའི་གར།
སྐྱེས་བུས་བུད་མེད་གཟུགས་བཟུང་ན། གར་གི་ཚོགས་ཅན་ཨཛྫུ་ཀ།། 186

भगिनीपतिरावुत्तो भावो विद्वानथावुकः ।
जनको युवराजस्तु कुमारो भर्त्तृदारकः ॥ १८७ ॥

སྲིང་མོའི་བདག་པོ་ཨཱ་བུཏྟོ། བྷཱ་བ་ཞེས་པ་རིག་ལྡན་ནོ།
དེ་ནས་ཨཱ་བུ་ཀ་ནི་པ། རྒྱལ་ཆེ་*པ་གཞོན་ནུ་ཉིད་ལ་ནི།
བྷརྟྟ་ཏཱ་རཀ་ཞེས་སོ།། 187

* རྒྱལ་ཆ for རྒྱལ་ཚབ།

राजा भट्टारको देव स्तत्सुता भर्त्तृदारिका ।
देवी कृताभिषेकाया मितरासु च भट्टिनी ॥ १८८ ॥

རྒྱལ་པོ་བྷ་ཊྚཱ་ར་ཀོ་ལྷ། དེ་ཡི་བུ་མོ་བྷརྟྲྀ་དཱ་རི་ཀཱ།
ལྷ་མོ་གང་ལ་དབང་བསྐུར་བ། གཞན་རྣམས་ལ་ནི་བྷ་ཊྚི་ནཱི། ‖ 188

अब्रह्मण्य मवध्योक्तौ राजश्यालस्तु राष्ट्रियः ।
अम्बा माताथ बाला स्याद्वासु रार्य्यस्तु मारिषः ॥ १८९ ॥

ཨ་བྲཧྨཎྱ་གསོད་མི་བྱེད། ར་ཛ་ཤྱཱ་ལ་མངའ་རི་སོ།
ཨ་མྦཱ་བ་མ་འོ་དེ་ནས་ནི། བྱིས་པཱ་བུ་ཞེས་བྱའོ།
འཕགས་པ་ལ་ནི་མ་རི་ཥ། ‖ 189

अन्तिका भगिनी ज्येष्ठा निष्ठानिर्वहणे समे ।
हण्डे हञ्जे हलाह्वानं नीचं चेटीं सखीं प्रति ॥ १९० ॥

སྲིད་མོ་ཆེ་བ་ཨ་ནྟི་ཀཱ། ནིཥྛཱ་ཟིན་པ་ཡིན་དེ་མཚུངས།
ཧཎྜེ་ཧཉྫེ་ཧ་ལས་བོད། དམན་དང་གཡོག་མོ་གྲོགས་མོ་སོ་སོར་རོ། ‖ 190

अङ्गहारोऽङ्गविक्षेपो व्यञ्जकाभिनयौ समौ ।
निर्वृत्ते त्वङ्गसत्त्वाभ्यां द्वे त्रिष्वाङ्गिकसात्त्विके ॥ १९१ ॥

ཨཾ་ག་ཧཱ་རོ་ཡན་ལག་བསྐྱོད། བྱཉྫ་ཀ་ནི་ཚུལ་དག་མཚུངས།
ཟིན་པའི་ཡན་ལག་དག་ནི་གཉིས། གསུམ་ནི་ཨཾ་གི་ཀ་དང་ནི།
སཱཏྟྭི་ཀི་མི་དྲན་པའོ། ‖ 191

शृङ्गारवीरकरुणाद्भुतहास्यभयानकाः ।
बीभत्सरौद्रे च रसाः शृङ्गारः शुचिरुज्ज्वलः ॥ १९२ ॥

སྒེག་དང་དཔའ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་། རྔམ་དང་རྒོད་དང་འཇིགས་སུ་རུང་།
མི་སྡུག་དྲག་ཤུལ་དང་ནི་གསུམ། སྒེག་པ་ཙང་དང་འབར་བ་དང་། ‖ 192

उत्साहवर्द्धनो वीरः कारुण्यं करुणा घृणा ।
कृपा दयानुकम्पा स्यादनुक्रोशोऽप्यथो हसः ॥ १९३ ॥

སྤྲོ་བ་འཕེལ་བ་དཔའ་བ་ཡིན། སྙིང་རྗེ་ཐུགས་རྗེ་བརྩེ་བ་དང་།
དབང་བྱེད་གདོང་དང་རྗེ་སུ་བརྩེ། རྗེས་སུ་བྲི་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། ‖ 193

हासो हास्यञ्च बीभत्सं विकृतं त्रिष्विदं द्वयम् ।
विस्मयोऽद्भुतमाश्चर्य्यं चित्रमप्यथ भैरवम् ॥ १९४ ॥

དེ་ནས་དགོད་དང་བཞད་གད་མོ། མི་སྡུག་མི་ལེགས་དག་ནི་གསུམ།
འདི་གཉིས་ངོ་མཚར་རྨད་བྱུང་མཆེར་ཆེད་བ། ཐུལ་བྱུང་དང་ནི་དེ་ནས་ནི། ‖ 194

दारुणं भीषणं भीष्मं घोरं भीमं भयानकम् ।
भयङ्करं प्रतिभयं रौद्रं तूग्र ममी त्रिषु ॥ १९५ ॥

འཇིགས་རུང་མི་བཟད་འཇིགས་པར་བྱེད།
དངངས་བྱེད་སྐྲག་བྱེད་འཇིགས་པ་དང་།
འཇིགས་སྤེ་འཇིགས་ཅན་འཇིགས་པར་བྱེད། དྲག་པོ་དང་ནི་དྲག་ཤུལ་གསུམ། ‖
195

चतुर्द्दश दरचासौ भीति भीः साध्वसं भयम् ।
विकारो मानसो भावोऽनुभावो भावबोधकः ॥ १९६ ॥

བཅུ་བཞི། དངང་སྐྲག་ཉམ་ང་བག་ཚ་དང་། སཱདྷྭ་སའི་འཇིགས་པའོ།
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་བྷཱ་བ་ཡིན། ཨ་ནུ་བྷཱ་བ་རྣམ་འགྱུར་གོ ॥ 196

गर्व्वोऽभिमानोऽहङ्कारो मान श्चित्तसमुन्नतिः ।
अनादरः परिभवः परिभाव स्तिरस्क्रिया ॥ १९७ ॥

མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ང་རྒྱལ་ཁེངས། དར་བྱེད་སེམས་ཉིད་ཁེངས་པའོ།
མི་གུས་ཡོངས་སྨོན་ཟིལ་གནོན་དང་། མི་ཧྲོད་ཞུམ་བྱེད་མི་མཆོད་དང་ ॥ 197

व्रीड़ावमाननावज्ञा अवहेलमसूक्षणम् ।
मन्दाक्षं ह्रीस्त्रपा व्रीड़ा लज्जा सापत्रपान्यतः ॥ १९८ ॥

མི་གུས་མི་ཤེས་བརྙེས་དང་སྨོད། མིག་དམན་འཚེར་ངོ་ཞུམ་པ་དང་།
འཛེམ་དང་ངོ་ཚ་དེ་གཞན་འཛེམ ॥ 198

क्षान्ति स्तितिक्षाभिध्या तु परस्वविषये स्पृहा ।
अक्षान्तिरीर्ष्यासूया तु दोषारोपो गुणेष्वपि ॥ १९९ ॥

བཟོད་པ་དང་ནི་ནུས་པའོ། བརྣབ་སེམས་ཕ་རོལ་ནོར་ལ་ཆགས།
མི་བཟོད་པ་ནི་ཕྲག་དོག་གོ། ཡོན་དན་ཉེས་སྒྲོ་ཨ་སཱུ་ཡ ॥ 199

वैरं विरोधो विद्वेषो मन्युशोकौ तु शुक् स्त्रियाम् ।
पश्चात्तापोऽनुतापश्च विप्रतीकार इत्यपि ॥ २०० ॥

འཁྲུགས་དང་འགལ་དང་རྣམ་པར་འགོག། ཡིད་གདུང་མྱ་ངན་གདུང་བ་མོ།
ཕྱི་ནས་གདུང་བ་རྗེས་གདུང་དང་། རྣམ་པར་རྩོལ་བ་འགྲོད་པའོ ॥ 200

कोपक्रोधामर्षरोषप्रतिघा रुट्क्रुधौ स्त्रियाम् ।
शुचौ तु चरिते शील मुन्माद श्चित्तविभ्रमः ॥ २०१ ॥

ཁྲོ་བ་འཁྲུལ་པ་ཚིག་དང་ཁྲོས། མི་གནས་གཞན་སྡུན་ཁོང་ཁྲོ་མོ།
གཙང་མར་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། སྨྱོ་བ་སེམས་ནི་རྣམ་པར་འཁྲུལ ॥ 201

प्रेमा ना प्रियता हार्द्दं प्रेम स्नेहोऽथ दोहदम् ।
इच्छाकाङ्क्षास्पृहेहा तृट् वाञ्छा लिप्सा मनोरथः ॥ २०२ ॥

དགའ་དང་མོས་དང་ཡིད་མཐུན་དང་། སེམས་སྨྲུམ་དགའ་དང་དེ་ནས་ནི།
འཇོ་དང་འདོད་དང་མངོན་འདོད་དང་། ཀམ་དང་རེ་བ་འདོད་སྒྲོ་དང་།
མངོན་འདོད་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་དང་ ॥ 202

कामोऽभिलाष स्तर्षश्च स महान् लालसा द्वयोः ।
उपाधि र्ना धर्म्मचिन्ता पुंस्याधि र्मानसी व्यथा ॥ २०३ ॥

འདོད་དང་མངོན་ཞེན་སྲེད་པ་དང་། ཨུ་པ་དྷི་ནི་ཆོས་སེམས་སྐྱེས།
ཨ་དྷི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བའོ ॥ 203

स्याच्चिन्ता स्मृति राध्यान मुत्कण्ठोत्कलिके समे ।
उत्साहोऽध्यवसायः स्यात् स वीर्य्यमतिशक्तिभाक् ॥ २०४ ॥

སེམས་དང་དྲན་བྱེད་བསམས་མནོ་འོ།
ཡིད་གཅིགས་ཞེན་དུ་སེམས་པ་མཚུངས།
སྤྲོ་བ་དང་ནི་དགའ་བའོ། དེའི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེན་དུ་ནུས་པའི་ཆ།། 204

कपटोऽस्त्री व्याजदम्भोपधय श्छद्मकैतवे ।
कुसृति र्निकृतिः शाठ्यं प्रमादोऽनवधानता ॥ २०५ ॥

ངན་གཡོ་མོ་མིན་སྒྲུ་དང་བརྫུ། ཁྲམ་དང་ངན་ཐབས་ཟོག་དང་ནི།
ཟོལ་དང་ངན་གཡོ་བཅོས་མའོ། བག་མེད་པ་དང་ཤེས་བཞིན་མེད།། 205

कौतूहलं कौतुकञ्च कुतुकञ्च कुतूहलम् ।
स्त्रीणां विलासविव्वोकविभ्रमा ललितं तथा ॥ २०६ ॥

ཡ་མཚན་ངོ་མཚར་ལྟད་མོར་ཆེ། མཚར་ཆེ་བ།
བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་འཇོ་སྒེག་དང་། རྣམ་འགྱུར་རྣམ་འཕྲུལ་རོལ་པ་དང་།། 206

हेलालीलेत्यमी हावाः क्रियाः शृङ्गारभावजाः ।
द्रवकेलिपरीहासाः क्रीड़ा लीला च नर्म्म च ॥ २०७ ॥

དོ་བཞིན་སྒྱུ་དང་ཟུར་གྱིས་སྟོན། འདི་རྣམས་བྱ་བ་ཧ་བའོ།
དེ་རྣམས་ལས་སྐྱེས་སྒེག་པའི་ཉམས། རྩེད་མོ་ཀུལ་ཀ་བཞད་གད་དང་།
ཀུ་རེ་མིན་ལོག་རྩེ་འཇོ་དང་།། 207

व्याजोऽपदेशो लक्षञ्च क्रीड़ा खेला च कूर्दनम् ।
घर्म्मो निदाघः स्वेदः स्यात् प्रलयो नष्टचेष्टता ॥ २०८ ॥

སླང་ཀ་འཁྲོག་ཚིག་མཚོན་པའོ། བྱེས་རྩེད་རྩེད་མོ་ཀུལ་ཀའོ།
ལུས་འབབ་སོས་དང་རྔུལ་ཡིན་ནོ། བྲལ་ཡ་ནི་སེམས་ཉམས་སོ།། 208

अवहित्थाकारगुप्तिः समौ संवेगसंभ्रमौ ।
स्यादाच्छुरितकं हासः सोत्प्रासः समनाक्स्मितम् ॥ २०९ ॥

སླང་སྒྲ་རྣམ་འགྱུར་སྦྲིད་པའོ། མཚུངས་པ་དབ་དོབ་འཚབས་པ་དག།
ག་ཆད་ཀྲོད་དང་ཀུན་ནས་དགའ།། 209

मध्यमं स्याद्विहसितं रोमाञ्चो रोमहर्षणम् ।
क्रन्दितं रुदितं क्रुष्टं जृम्भस्तु त्रिषु जृम्भणम् ॥ २१० ॥

ཡིད་ཀྲོད་འཛུམ་དང་པར་ཡིན་འཛུམ། སྤུ་ལངས་པ་སྤུ་དགའ་བའོ།
ངུད་མོ་འཆོ་ངེ་འཆི་མ་འཛག། གཡལ་ནི་གསུམ་སྟེ་དྲི་དྲི་ཏེ།། 210

विप्रलम्भो विसम्बादो रिङ्गणं स्खलनं समे ।
स्यान्निद्रा शयनं स्वापः स्वप्नः संवेश इत्यपि ॥ २११ ॥

སླུ་ཚིག་བི་སམྦ་དའོ། ཉེས་པ་དང་ནི་འདྲེང་བ་མཚུངས།
གཉིད་དང་ཉལ་དང་གཟིམས་པ་དང་། རྨི་ལམ་ལེགས་པར་ཅེས་ཀྱང་བྱ།། 211

तन्द्रौ प्रमीला भ्रुकुटी भ्रुकुटि र्भ्रूकुटिः स्त्रियाम् ।
अदृष्टिः स्यादसौम्येऽक्ष्णि संसिद्धिप्रकृती त्विमे ॥ २१२ ॥

ཞིན་ཏུ་གཉིད་ལོག་རབ་ཏུ་སྨོས། སྨིན་བསྡུས་བཞིན་བསྡུས་ཁྲོ་གཉེར་མོ།
ཁྲོ་བས་ལྟ་བ་མིག་ལོག་གོ། ཡང་དག་གྲུབ་དང་རང་བཞིན་དང་།། 212

स्वरूपञ्च स्वभावश्च निसर्गश्चाथ वेपथुः ।
कम्पोऽथ क्षण उद्धर्षो मह उद्धव उत्सवः ॥ २१३ ॥

རང་གཟུགས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་དངོས། དེ་ནས་གཡོ་བ་དང་ནི་འདར་བའོ།
དེ་ནས་སྐད་ཅིག་ཉེར་དགའ་དང་། མཆོད་རྟེན་དགའ་སྟོན་ལྟད་མོ་འོ།། 213

इति स्वर्गवर्गः ।

अथ पातालवर्गः ।

अधोभुवन-पाताल-बलिसद्म-रसातलम् ।
नागलोकोऽथ कुहरं शुषिरं विवरं बिलम् ॥ १ ॥

ས་འོག་གི་སྡེའོ།།

འོག་ས་ཀང་འོག་སྤྱོབས་ལྡན་གནས། བཅུད་འོག་ཀླུ་ཡི་འཇིག་རྟེན་ནོ།
བུ་ག་གློ་བུག་སྐར་ཁུང་དང་། ཁུང་དང་བུ་གུ་ཕུ་གུ་དང་།། 1

छिद्रं निर्व्यथनं रोकं रन्ध्रं श्वभ्रं वपा शुषिः ।
गर्त्तावटौ भुवि श्वभ्रे सरन्ध्रे शुषिरं त्रिषु ॥ २ ॥

པདྨའི་བུ་ག་གསལ་བ་དང་། མཐོང་བ་རླུང་འབྱུང་མཁའ་དངོས་དང་།
སའི་མཐོང་བུག་སྒོ་སའི་སྒོ་གསུམ། མདོང་བྱེད་མེ་མིན་སྦུན་པ་དང་།། 2

अन्धकारोऽस्त्रियां ध्वान्तं तमिस्रं तिमिरं तमः ।
ध्वान्ते गाढेऽन्धतमसं क्षीणेऽवतमसं तमः ॥ ३ ॥

སྣང་མེད་རབ་རིབ་སྨག་དང་ནི། མུན་ནག་མུན་འཁྲིགས་ཤིན་ཏུ་སྟུག
མུན་མདངས་ཤེ་མུན་ཟ་ཟེ་དང་། ས་འོག་གི་སྡེའོ།། 3

विष्वक् सन्तमसं नागाः काद्रवेया स्तदीश्वरः ।
शेषोऽनन्तो वासुकिस्तु सर्पराजोऽथ गोनसे ॥ ४ ॥

ཀུན་ཁྱབ་དང་ནི་མུན་ཁྱབ་པོ། རི་གནས་ཀཱ་དྲུའི་བུ་དང་ནི།
དེ་ཡི་དབང་ཕྱུག་ལྷག་མ་དང་། མཐའ་ཡས་ནོར་རྒྱས་སྦྲུལ་རྒྱལ་དང་། ॥ 4

तिलित्सः स्यादजगरे शयु र्वाहस इत्युभौ ।
अलगर्द्दोजलव्यालः समौराजिलडुण्डुभौ ॥ ५ ॥

དེ་ནས་བ་ལང་སྣ་དང་ཤིག་ལེའི་སྣ། ཧོང་གནས་ཉལ་བྱེད་ཀླུང་ཟས་གཉིས།
སྦུར་འགྲོ་དང་ནི་ཆུ་སྦྲུལ་ལོ། · མཚུངས་པ ॥ 5

मालुधानो मातुलाहि र्निर्मुक्तो मुक्तकञ्चुकः ।
सर्पः पृदाकु र्भुजगो भुजङ्गोऽहि र्भुजङ्गमः ॥ ६ ॥

གྲུལ་རིས་དང་ནི་དུག་མེད་སྦྲུལ། བྲི་ཅན་དང་ནི་ཀང་བཞི་དང་།
ཤུན་པ་རྗེས་དང་གོ་ཆ་གྲོལ། ས་ལ་འཁྱོག་དང་ས་ལ་འབྲེ།
ལག་འགྲོ་སྦུར་འགྲོ་གྱུ་གྱུ་འགྲོ ॥ 6

आशीविषो विषधरः चक्री व्याड़ः सरीसृपः ।
कुण्डली गूढ़पाच्चक्षुःश्रवाः काकोदरः फणी ॥ ७ ॥

འཕྱེ་འགྲོ་མཆེ་དུག་དུག་འཛིན་དང་། འཁོར་ལོ་འཁྱོག་འགྲོ་རྣམ་འཛིན་དང་།
འཁྱིལ་པ་ཀང་སྤྲས་མིག་གིས་ཐོས། ལྟོ་འཕྱེ་གདེངས་ཅན་ཟར་བུ་མགོ ॥ 7

दर्वीकरो दीर्घपृष्ठो दन्दशूको विलेशयः ।
उरगः पन्नगो भोगी जिह्मगः पवनाशनः ॥ ८ ॥

རྒྱབ་རིངས་ཟས་ངན་ཁང་དུ་ཉལ། བྲང་འགྲོ་སྐད་གིས་འགྲོ་བ་དང་།
འཕེལ་ཀ་གདེངས་ཅན་ཀླུང་གི་ཟས། གསུམ་ཡིན་སྦྲུལ་ལས་བྱུང་བ་ནི ॥ 8

त्रिष्वाहेयं विषास्थ्यादि फटायान्तु फणा द्वयोः ।
समौ कञ्चुकनिर्मोकौ क्ष्वेड़स्तु गरलं विषम् ॥ ९ ॥

གདེངས་ཀ་དང་ནི་པ་ནི་གཉིས། དུག་དང་རུས་པ་ལ་སོགས་སོ།
མཚུངས་པ་སྦྲུལ་སློགས་ཤུན་པའོ། མི་གསལ་རྡུབ་དང་ཁྲག་གི་དུག ॥ 9

पुंसि क्लीवे च काकोलकालकूटहलाहलाः ।
सारोष्ट्रिकः शौल्किकेयो ब्रह्मपुत्रः प्रदीपनः ॥ १० ॥

སྐྱེས་བུ་མ་ནིང་ཀཱ་ཀོ་ལ། དུག་ནག་པོའི་ཕུང་པོ་དུག་ཧཱ་ལ།
དུག་དུག་དུག་ཚངས་པའི་བུ་དུག ། རབ་ཏུ་གསལ་དང་འཛེམས་བྱེད་སྟེར ॥ 10

दारदो वत्सलाभश्च विषभेदा अमी नव ।
विषवैद्यो जाङ्गलिको व्यालग्राह्याहितुण्डिकः ॥ ११ ॥

བུ་སྟེ་དུག་དབྱེ་འདི་རྣམས་དགུ། དུག་གི་སྨན་པ་དུག་སེལ་དང་།
སྦྲུལ་འཛིན་དང་ནི་སྦྲུལ་ཁས་འཚོ ॥ 11

स्यान्नारकस्तु नरको निरयो दुर्गतिः स्त्रियाम् ।
तद्भेदा स्तपनावीचिमहारौरवरौरवाः ॥ १२ ॥

དམྱལ་བ་དང་ནི་ངན་འགྲོ་འི་ཁྲིམ། འདིང་འབྲས་བྲལ་དང་ངན་འགྲོ་འོང་།
དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཚ་བ་སོགས། མནར་མེད་དང་ནི་ངུ་འབོད་ཆེ།། 12

सङ्घातः कालसूत्रञ्चेत्याद्याः सत्त्वास्तु नारकाः ।
प्रेता वैतरणी सिन्धुः स्यादलक्ष्मीस्तु निर्ऋतिः ॥ १३ ॥

ངུ་འབོད་བསྡུས་འཇོམས་ཐིག་ནག་སོགས། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ལས་སྐྱེས་ནི།
ཡི་དགས་རབ་མེད་ཆུ་བོ་ཆེ། དཔལ་མིན་པ་དང་ཕུན་ཚོགས་མིན།། 13

विष्टिराजुः कारणा तु यातना तीव्रवेदना ।
पीड़ा बाधा व्यथा दुःखममानस्यं प्रसूतिजम् ॥ १४ ॥

གཞན་གྱིས་འཁྲོལ་དང་ངན་ཁྲབ་མོ། མནག་དཀའ་མི་བཟོད་ཚོར་བ་སྡོ།
ཟུག་ཏུ་ཟུག་གཟེར་ན་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡིད་འགྲོགས་སྐྱེ་ལས་སྐྱེ།། 14

स्यात् कष्टं कृच्छ्रमाभीलं त्रिष्वेषां भेद्यगामि यत् ।
समुद्रोऽब्धि रकूपारः पारावारः सरित्पतिः ॥ १५ ॥

གྲོ་ཁ་ཚལ་གཅོད་སྦྱོར་འཇིགས་པ་ལེན། དེ་རྣམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བས་འགྲོ།
རྒྱ་མཚོ་ཆུ་འཛིན་བླ་བས་འཕེལ། ཕ་རོལ་འཁྱིལ་དང་ཆུ་སྐྱུང་བདག།། 15

उदन्वानुदधिः सिन्धुः सरस्वान् सागरोऽर्णवः ।
रत्नाकरो जलनिधि र्यादःपति रपांपतिः ॥ १६ ॥

ཆུ་སྲིལ་དང་ནི་འབབ་ལྡན་དང་། ཆུ་ཅན་མཚོ་ཆེན་དུག་ཅན་མཚོ།
རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཆུ་གཏེར་དང་། ཆུ་སྲིན་བདག་པོ་ཆུ་བདག་གོ།། 16

तस्य प्रभेदाः क्षीरोदो लवणोद स्तथापरे ।
आपः स्त्री भूम्नि वार्वारि सलिलं कमलं जलम् ॥ १७ ॥

དེ་ཡི་རབ་དབྱེ་འོ་མའི་མཚོ། བ་ཚའི་རྒྱ་མཚོ་དེ་བཞིན་གཞན།
ཆུ་ནི་མོ་སྤྱི་མང་པོ་འི་ཚིག། གཞི་ཅན་དང་ནི་བུའི་དུ་ལྡང་།། 17

पयः कीलाल ममृतं जीवनं भुवनं वनम् ।
कबन्ध मुदकं पाथः पुष्करं सर्व्वतोमुखम् ॥ १८ ॥

འདོད་བྱེད་འགྲུ་པན་ནོར་ལྡན་དང་།། བདུད་བུ་ཆུ་དང་མི་འཆི་དང་།
འཚོ་བྱེད་འབྱུང་བྱེད་རྟེན་གནས་དང་། ལུས་འཆིང་འཛག་དང་གསོ་བྱེད་དད།།18

अम्भोऽर्ण स्तोय-पानीय-नीर-क्षीराम्बु-सम्बरम् ।
मेघपुष्पं घनरस स्त्रिषु द्वे आप्य मम्मयम् ॥ १९ ॥

རྒྱས་བྱེད་ཀུན་སྒོ་བསྐྱེན་བྱེད་དང་། བདང་འགྲོ་སྐྱོང་བྱེད་ལྡང་བྱ་དང་།
ཟ་བྱེད་ལྡང་བྱེད་བདེ་བ་མཆོག། སྤྲིན་གྱི་མེ་ཏོག་སྤྲིན་གྱི་བཅུད།
གསུམ་གཉིས་བྱེད་པ་རྣམ་འགྱུར།། 19

भङ्ग स्तरङ्ग ऊर्म्मिर्वा स्त्रियां वीचिरथोर्म्मिषु ।
महत्सूल्लोलकल्लोलौ स्यादावर्त्तोऽम्भसांभ्रमः ॥ २० ॥

དབའ་རླབས་གཉེར་མ་ཁྲིམ་གཉེར་རིམ། དེ་ནས་ཀློང་དང་དབའ་ཆེན་འཁྲུག།
སྦྱིང་འཕར་དང་ནི་རབ་འཁྲུག་ཡིན། འཁྱིལ་ཅན་འཁོར་ཆུ་ཆུ་འཁོར་དང་ ||20

पृषन्तिविन्दुपृषताः पुमांसो विप्रुषःस्त्रियः ।
वक्राणि पुटभेदास्तु भ्रमाश्च जलनिर्गमाः ॥ २१ ॥

ཆུ་ཐིཊ་ཐིཊ་བཅུ་འཐོང་གོ། ཆུ་ཡི་ཐེར་མ་མོ་ཡིན་ནོ།
ཀྱུན་འཁྱིག་དང་ནི་གྲུ་གྲུ་བགྲོས། ཡུར་བ་དང་ནི་ཟང་མའོ || 21

कूलं रोधश्च तीरञ्च प्रतीरञ्च तटं त्रिषु ।
पारापारे परार्वाची तीरे पात्रं तदन्तरम् ॥ २२ ॥

འགྲམ་དང་འགྲོག་བྱེད་ཆུ་ངོགས་དང་།
འཇུགས་ངོགས་དང་ནི་ཆུ་འགྲམ་གསུམ།
ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་ཕན་ཚུན་ངོགས། དེ་ཡི་བར་ན་ཀྱུན་ལམོ || 22

द्वीपोऽस्त्रियामन्तरीपं यदन्तर्वारिणस्तटम् ।
तोयोत्थितं तत् पुलिनं सैकतं सिकतामयम् ॥ २३ ॥

ཆུ་བོ་གཉིས་ལྡན་མོ་མིན་ཞིང་། བར་གླིང་གང་ལ་ཆུ་འགྲམ་དབུས།
ཆུ་བསོ་ཉེར་བཞག་དེ་ནི་ཀྲང་། བྱེ་མའི་ངོགས་དང་བྱེ་མའི་ཐང|| 23

निषद्वरस्तु जम्बालः पङ्कोऽस्त्री शादकर्दमौ ।
जलोच्छ्वासाः परीवाहाः कूपकास्तु विदारकः २४ ॥

འབྱིང་བྱེད་རྫབ་དང་འདམ་དང་མི། མོ་མིན་འདམ་དང་འཛེ་མ་ཀློ།
ཆུ་བོ་སྐྱུར་བཅུ་འབབས། བུ་དང་ཤཱུ་ཞིས་བྱ་བའོ || 24

नाव्यं त्रिलिङ्गं नौतार्य्ये स्त्रियां नौ स्तरणि स्तरिः ।
उडुपन्तु प्लवः कोलः स्रोतोऽम्बुसरणं स्वतः ॥ २५ ॥

གྲུ་རབ་རྟགས་གསུམ་གྲུ་གྲོ་ལས། མོ་གྲུ་དང་སྒྲོལ་བྱེད་སྤྱིར་འོ།
ཀྱུལ་དང་ཟ་ལ་འཕྱེན་འཛིན་ནོ། ཀྱུན་དང་རབ་འབབ་འབབ་ཆུ་འོ || 25

आतर स्तरपण्यं स्यात् द्रोणी काष्ठाम्बुवाहिनी ।
सांयात्रिकः पोतवणिक् कर्णधारस्तु नाविकः ॥ २६ ॥

གྲུ་ཙམ་མཆན་པའི་གླ་ཡིན་ནོ། ཆུ་ལུང་དང་ནི་ཤིང་འབབ་ཆུ།
གླིང་གཞན་ཀྱུ་དང་གྲུ་ཡི་ཚང་། ཟ་བ་འཛིན་དང་གདངས་པ་འཛིན|| 26

नियामकाः पोतवाहाः कूपको गुणवृक्षकः ।
नौकादण्डः क्षेपणी स्यादरित्रं केनिपातकः ॥ २७ ॥

བུ་ར་བ་དང་གྲུས་འགྲོ་པ། སྡིང་ན་ཡོན་དན་ཤིང་ལམོ།
གྲུ་སྐྱེལ་དཀྲུག་པ་འཕན་བྱེད་ཡིན། སྐྱུ་སྐྱུ་དང་ནི་གཡོ་བ་བྱེད་དོ || 27

अब्भ्रिः स्त्री काष्ठकुद्दालः सेकपात्रन्तु सेचनम्* ।
त्रिष्वागाधात् प्रसन्नोऽच्छः कलुषोऽनच्छ आविलः ॥ २८ ॥

ཀུ་སྦྲུར་མོ་ཤིང་གི་དོག་རྫོའི། ཆུ་གཞོང་ཆུ་འཐོར་སྣོད་ཡིན་ནོ།
གཏིང་མེད་གསུམ་སྟེ་གཙང་དང་དངས། འདམ་ཁུང་མི་དངས་རྙོག་པ་ཅན॥ 28

निम्नं गभीरं गम्भीरमुत्तानं तद्विपर्य्यये ।
अगाध मतलस्पर्शं कैवर्त्तं दासधीवरौ ॥ २९ ॥

གཞོལ་དང་ཟབ་མོ་གཏིང་རིང་སོ། དེ་བཟློག་དང་ནི་ཆད་ཡོད་ངོ།
གཏིང་མེད་མཐིལ་ལ་མི་རེག་གོ། ཀྲུལ་ཆེན་ཆུ་མི་ཉ་བའོ॥ 29

आनायः पुंसि जालं स्याच्छणसूत्रं पवित्रकम् ।
मत्स्याधानी कुवेणी स्याद्वडिशं मत्स्यवेधनम् ॥ ३० ॥

དོལ་དང་ཉ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། ལྕུག་དཀྱུ་དང་ནི་ཉ་འབིགས་སོ †॥ 30

पृथुरोमा झषो मत्स्यो मीनो वैसारिणोऽण्डजः ।
विसारः शकली चाथ गड़कः शकुलार्भकः ॥ ३१ ॥

སྤུ་རིངས་ཉ་དང་ཛྷཥ་ཉ། འགྲོ་ལྡན་རྣམ་པར་སྐྱོང་བ་དང་།
སྒོང་སྐྱེས་རྣམ་འགྱུ་གོ་ཆ་ཅན། དེ་ནས་འགྲོ་ལྡན་ཤ་ཀུ་ལརྦྷ་ཀ॥ 31

* Colebrooke adds : क्लीवेऽर्द्धनावं नावोऽर्द्धेऽतीतनौकाऽतनु त्रिषु ॥
† Two lines wanting in Tibetan.

सहस्रदंष्ट्रः पाठीन उलूपी शिशुकः समौ ।
नलमीन श्चिलिचिमः प्रोष्ठी तु शफरी द्वयोः ॥ ३२ ॥

མཆེ་སྟོང་ལྡན་དང་ཉ་ཐ་དང་། སྟེང་འགྱུ་ཁྲིས་པ་གསོད་དག་མཚུངས།
ན་ལའི་ཉ་དང་ཙི་ལི་ཙིམ། པྲོ་ཥྛི་ཉ་ཤ་བ་ཆེར་གཉིས་སོ॥ 32

क्षुद्राण्डमत्स्यसंघातः पोताधान मथो झषाः ।
रोहितो मद्गुरः शालो राजीवः शकुल स्तिमिः ॥ ३३ ॥

སྒྲོ་ངའི་ཉ་ཕྲན་ཚགས་པ་ལ། པོ་ཏ་ཨཱ་ན་དེ་ནས་ནི།
ཉ་སྣར་མ།* ཉ་ཡི་ཉ་ཡི་ཉ་སྨལ་ཉ།
རོ་ཧི་ཅན་དང་ཏི་མི་ཉ॥ 33

तिमिङ्गिलादयश्चाथ यादांसि जलजन्तवः ।
तद्भेदाः शिशुमारोद्रः शङ्करो मकरादयः ॥ ३४ ॥

ཉ་མིད་ལ་སོགས་དེ་ནས་ནི། ཡཱ་དཾ་སི་ནི་ཆུ་སྐྱེ་བོ།
དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཤིས་གསོད་དང་། ཤུ་མ་དང་ཤཀྲ།
ཆུ་སྲིན་སོགས॥ 34

स्यात् कुलीरः कर्कटकः कूर्म्मं कमठकच्छपौ ।
ग्राहोऽवहारो नक्रस्तु कुम्भीरोऽथ महीलता ॥ ३५ ॥

སྡིག་པ་དང་ནི་ཀཀྐཊ། རུས་འགྲོ་རུ་སྦལ་གཙྪ་པོ།
འཛིན་འཕྲི་ཆུ་ཡི་སྲིན་རིངས་སོ॥ ན་ཀྲ་ཆུ་སྲིན་བུམ་པའི་མགོ॥ 35

* ཉ་སྣ་ཛྷཥ།

गण्डूपदः किञ्चुलुको निहाका गोधिका समे ।
रक्तपा तु जलौकायां स्त्रियां भूम्नि जलौकसः ॥ ३६ ॥

ས་ཡི་འབྲི་ཤིང་ས་སྦྲིན་དཔལ། རཱ་བ་ཏྲིག་གོ་དྷོ་ཀ་མཚུངས་སོ།
ཁྲག་འཐུང་སྲིན་བུ་བང་གློ་མོ་ནི་མང་ཚིག་པང་པའོ། ‖ 36

मुक्तास्फोटः स्त्रियां शुक्तिः शङ्खः स्यात् कम्बुरस्त्रियाम् ।
क्षुद्रशङ्खाः शङ्खनखाः शम्बूका जलशुक्तयः ॥ ३७ ॥

ཉ་དྲིག་སྐྱེ་གནས་ཉ་ཕྱོ་ཉ་དྲིག་པོར། དུང་ནི་ཀམྦུ་ཡིན་མོ།
དུང་ཕྲན་དུང་གི་སེན་མོ་འོ། འབུ་སྐོགས་ཅན་དང་སྨུགས་པའི་བུ། ‖ 37

भेके मण्डूक-वर्षाभू-शालूर-प्लव-दर्दुराः ।
शिलौ गण्डूपदौ भेकौ वर्षाह्वौ कमठौ डुलिः* ॥ ३८ ॥

འབོག་འགྲོ་སྦལ་པ་དབྱར་སྐྱེས་དང་། ཤཱ་ལུ་ར་རྒྱལ་མཚན་ད་དུ་ར།
སའབུ་སྦྲ་མོ་དལ་སྦྲན་ནོ། སྦལ་སྦྲན་དང་ནི་ཆར་སྐྱེས་འོ།
ཌུ་སྦལ་སྦྲ་མོ་ཌུ་ལིའི། ‖ 38

मद्गुरस्य प्रिया शृङ्गी दुर्नामा दीर्घकोषिका ।
जलाशया जलाधारा स्तत्रागाधजलो ह्रदः ॥ ३९ ॥

མཽ་ཡི་ཏྲེ་བྲག་དགའ་མ་ར་ཙན་མ། ཉ་སྦྱིས་ཉ་སྐོགས་ཞེས་བྱའོ།
ཆུ་ཡི་གཞི་དང་ཆུ་ཉལ། དེ་ལ་གཏིང་མེད་ཆུ་ཧྲ་དའོ། ‖ 39

* "दुलिः" इति पाठान्तरम् ।

आहावस्तु निपानं स्यादुपकूपजलाशये ।
पुंस्येवान्धुः प्रहौ कूप उदपानन्तु पुंसि वा ॥ ४० ॥

ཆུ་ཡི་སྐྱུང་སྐྱོང་ཁྲོང་ཀ་འཁྱིལ། ཁྲོན་པ་ཆུ་ཉལ་སྐྱེས་བུའོ།
ཁྲོན་ཆུ་འབྲུས་ཆུ་ཀུ་པའོ། ཆུ་དོང་ཡང་ན་པོ་ཡིན། ‖ 40

नेमि स्त्रिकास्य वीनाहो मुखबन्धनमस्य यत् ।
पुष्करिण्यान्तु खातं स्यादखातं देवखातके ॥ ४१ ॥

ཁྲོན་བའི་རྩིག་པ་དྲི་ཀའོ། བེ་ན། ཕ་ནི་ཁ་ཁྱེར།
རྫིང་དང་དེ་ཡི་ཆུ་ལ་ནི། ཁ་ཏ་ད་དང་ལྷས་བསྐྱར་དང་། ‖ 41

पद्माकर स्तडागोऽस्त्री कासारः सरसी सरः ।
वेशन्तः पल्वल श्चाल्पसरो वापी तु दीर्घिका ॥ ४२ ॥

པདྨའི་འབྱུང་ལྡན་སྦྲ་ལྡན། མོ་མིན།
ཆུ་ཡི་སྙིང་ལྡན་རྫིང་དང་མཚོ། ལྟེང་ཀ་རྫིང་བུ་ལྟེང་ལྟེང་དང་།
རྫིང་མོ་ཆ་དང་རྫིང་རིངས་དང་། ‖ 42

खेयन्तु परिखाधारस्त्वम्भसां यत्र धारणम् ।
स्यादालबाल माबाल मावापोऽथ नदी सरित् ॥ ४३ ॥

འོབབ་དང་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་ཆུ། ཧྲེངས་པའི་ཆུ་དང་ཡུར་ཆུ་དང་།
བཙུག་ཤིང་ཆུས་བསྐོར་བསྐུན་ཤིང་ཆུ། དེ་ནས་གཙང་པོ་འབབ་ཆུ་དང་། ‖ 43

तरङ्गिणी शैवलिनी तटिनी ह्रदिनी धुनी ।
स्रोतस्वती द्वीपवती स्रवन्ती निम्नगापगा ॥ ४४ ॥

རྦ་རླབས་ཅན་དང་ཆུ་སྐྱེབས་ཅན། ངོགས་ཅན་དང་ནི་སྒྲ་ལྡན་སྒྲོགས།
འབབ་ལྡན་དང་ནི་གླིང་མ་ཅན། བཞོལ་འགྲོ་རྒྱུན་ལྡན་མཚོར་འབབ་བོ།། 44

गङ्गा विष्णुपदी जह्नुतनया सुरनिम्नगा ।
भागीरथी त्रिपथगा त्रिस्रोता भीष्मसूरपि ॥ ४५ ॥

གཾ་གཱ་ཁྱབ་འཇུག་རྐང་པ་དང་། ཛཧྣུའི་བུ་མོ་ལྷ་ཡི་ཆུ།
ཤིང་རྟ་བུ་མོ་ལམ་གསུམ་འགྲོ། རྒྱུན་གསུམ་འཇིགས་བྱེད་བུ་མོ་དང་།། 45

कालिन्दी सूर्य्यतनया यमुना शमनस्वसा ।
रेवा तु नर्म्मदा सोमोद्भवा मेकलकन्यका ॥ ४६ ॥

ཉི་མའི་བུ་མོ་ཀཱ་ལིནྡཱི། ཞི་བའི་སྲིང་མོ་ཡ་མུ་ནཱ།
རེ་བཱ་དང་ནི་ནར་མ་དཱ། ཟླས་བྱུང་རི་བོའི་བུ་མོ་དང་།། 46

करतोया सदानीरा बाहुदा सैतवाहिनी ।
शितद्रुस्तु शतद्रुः स्याद्विपाशा तु विपाट् स्त्रियाम् ॥ ४७ ॥

ལག་པའི་ཆུ་བོ་རྟག་ཏུ་འབབ། དཔུང་པ་བྱིན་དང་དཀར་འབབ་བོ།
ཆུ་བོ་ཤི་ཏ་བརྒྱ་འགྲོས་དང་། ཞགས་གྲོལ་བི་པཱཊ་ནི་མོ།། 47

शोणो हिरण्यबाहुः स्यात् कुल्याल्पा कृत्रिमा सरित् ।
शरावती वेत्रवती चन्द्रभागा सरस्वती ॥ ४८ ॥

ཤོ་ཎ་གསེར་གྱི་ལག་པ་ཡིན། བྲངས་ཆུ་ཕྲུང་ཆུ་ཆུ་ཕྲན་དང་།
འདམ་བུ་ཅན་དང་སྨྲ་ཅན་དང་། ཟླ་བའི་ཆ་དང་དབྱངས་ཅན་དང་།། 48

कावेरी सरितोऽस्याश्च सम्भेदः सिन्धुसङ्गमः ।
द्वयोः प्रणाली पयसः पदव्यां त्रिषु तूत्तरौ ॥ ४९ ॥

ཀཱ་བེ་རཱི་དང་འབབ་ལྡོན། གཞན་ཡང་དབྱེ་བ་ཆུ་འདྲེས་འདྲེས།
གཉིས་པོ་ཡྲ་དི་ཆུ་ཁང་རོ། གསུམ་རྣམས་ཕྱི་མི་དག་ལའོ།། 49

देविकायां सरय्वाञ्च भवेदाविकसारवौ ।
सौगन्धिकन्तु कह्लारं हल्लकं रक्तसन्ध्यकम् ॥ ५० ॥

ལྷུར་བཅས་ཐིང་བུའི་ཆུ་ལྡེ། དཱ་བི་ཀ་དང་ས་ར་བོ།
དྲི་བཟངས་ཆུ་ཆོམ་འཛོ་བ་དང་། དམར་པོ་ཡི་ནི་མཚམས་ཡིན་ནོ།། 50

स्यादुत्पलं कुवलयमथ नीलाम्बुजन्म च ।
इन्दीवरञ्च नीलेऽस्मिन् सिते कुमुदकैरवे ॥ ५१ ॥

ཨུཏྤ་ལ་དང་སྔོ་བས་ངན་ནོ། དེ་ནས་སྔོན་པོ་ཆུ་སྐྱེས་དང་།
ཨིནྡཱི་བར་ཨུཏྤ་ལ་སྔོ། དཀར་པོ་ཀུ་མུད་ཀཻ་ར་བ།། 51

शालूक मेषां कन्दः स्याद्वारिपर्णी तु कुम्भिका ।
जलनीली तु शैवालं शैवलोऽथ कुमुद्वती ॥ ५२ ॥

ཤཱ་ལཱུ་ཀ་ནི་དེ་རྣམས་རྩ་བ་ཡིན། ཆུ་ཡི་ལོ་མ་བུམ་ཅན་དང་།
ཆུ་ཡི་སྔོན་པོ་ཤཻ་བཱ་ལ། ཆུའི་སྤྲེའོ། ཀུ་མུད་ཚལ་དང་ཀུ་མུ་ད།། 52

कुमुदिन्यां नलिन्यान्तु विसिनी पद्मिनीमुखाः ।
वा पुंसि पद्मं नलिन मरविन्दं महोत्पलम् ॥ ५३ ॥

དར་པ་དང་ནི་སྡོང་བུའོ། དེ་ལ་སོགས་པ་པདྨའོ།
ཡང་ན་པ་ནི་པདྨའོ། སྡོང་བུ་སྐྱེས་དང་རྩིབས་བིགས་དང་།། 53

सहस्रपत्रं कमलं शतपत्रं कुशेशयम् ।
पङ्केरुहं तामरसं सारसं सरसीरुहम् ॥ ५४ ॥

ཨུཏྤལ་ཆེན་འདབ་སྟོང་དང་། ཆུ་ཀྲུན་འདབ་མ་བརྒྱ་བ་དང་།
ཆུར་ཉར་འདམ་སྐྱེས་ཆུ་ཡི་རོ། ཆུ་སྐྱེས་མཚོ་སྐྱེས་དྲར་པ་སྐྱེས།། 54

विसप्रसून-राजीव-पुष्कराम्भोरुहाणि च ।
पुण्डरीकं सिताम्भोज मथ रक्तसरोरुहे ॥ ५५ ॥

ཟེ་འབྲུའི་ཕྲེང་ལྡན་ཕུས་ཀ་ར་ཆུ་འཁྲུངས། པུཎྜ་རཱི་ཀ་ཆུ་སྐྱེས་དཀར།
དེ་ནས་ཆུ་སྐྱེས་དམར་པོ་དང་།། 55

रक्तोत्पलं कोकनदं नालानाल मथास्त्रियाम् ।
मृणालं विस मब्जादिकदम्बे षण्ड मस्त्रियाम् ॥ ५६ ॥

ཨུཏྤལ་དམར་པོ་པདྨ་དམར། སྡོང་བུ་དང་ནི་དར་པ་དང་།
དེ་ནས་མོ་མིན་རྩ་བ་དང་། པི་ཤ་ཆུ་སྐྱེས་ལ་སོགས་རྩ།
པདྨའི་རྩ་བ་མོ་མིན་ནོ།། 56

करहाटः शिफा कन्दः किञ्जल्कः केसरोऽस्त्रियाम् ।
संवर्त्तिका नवदलं वीजकोषो वराटकः ॥ ५७ ॥

ཀ་ར་ཧ་ཊ་པདྨའི་སྙིགས། པདྨའི་སྙ་དང་ཀེ་ཤར། མོ་མིན་ནོ།
འདབ་མ་འཁྲིལ་དང་ལོ་མ་གསར། ས་བོན་མཛོད་དང་ཟེ་འབྲུའོ།། 57

उक्तं स्वर्व्योमदिक्कालधीशब्दादि सनाट्यकम् ।
पातालभोगिनरकं वारि चैषाञ्च सङ्गतम् ॥ ५८ ॥

བཤད། མགྲོ་རིམས་མཁའ་དང་ཕྱོགས་དུས་བློ།
སྒྲ་སོགས་གར་དང་བཅས་པ་དང་། ས་འོག་གདེངས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆུ།
དེ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཚོགས་བཅས་བཤད།། 58

इति पातालवर्गः ॥

इत्यमरसिंहकृतौ नामलिङ्गानुशासने ।
स्वरादिकाण्डः प्रथमः साङ्ग एव समन्वितः ॥

ས་འོག་གི་སྡེའོ།།

འཆི་མེད་སེང་གེ་ཞེས་པས་མཛད་པའི་མིང་དང་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བཤད་པ་ལས་
མགྲོ་རིམས་ལ་སོགས་སྐབས་དང་པོ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་རྫོགས་སོ།།

प्रथमकाण्डः समाप्तः ॥

अथ भूमिवर्गः ।

वर्गाः पृथ्वीपुरक्ष्माभृद्वनौषधिमृगादिभिः ।
नृब्रह्मक्षत्रविट्शूद्रैः साङ्गोपाङ्गै रिहोदिताः ॥ १ ॥

ས་འི་སྡེ་མ་ཆེན་པོ །

ས་ཡི་སྡེ་ཆེན་གྲོང་ཁྱེར་དང་། རི་བོ་དང་ནི་ནགས་ཚལ་དང་།
སྨན་དང་རི་དགས་ལ་སོགས་རྣམས། མི་དང་བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་རིགས་དང་།
རྗེ་རིགས་དམངས་རིགས་ཡན་ལག་བཅས།
ཉེ་བའི་ཡན་ལག་བཅས་འདིར་བརྗོད།། 1

भू र्भूमि रचलानन्ता रसा विश्वम्भरा स्थिरा ।
धरा धरित्री धरणिः क्षौणी ज्या काश्यपी क्षितिः ॥ २ ॥

ས་གཞི་སྐྱུན་བྱེད་མི་གཡོ་བ། མཐའ་ཡས་བཅུད་ལྡན་སྣ་ཚོགས་འགེངས།
འགྱུར་མེད་འཛིན་བྱེད་རྣམ་བྱེད་དང་། འཆང་བྱེད་ཡོ་བྱེད་རྒྱལ་བྱེད་དང་།
འོད་སྲུངས་བྱིན་དང་གནས་དང་ནི།། 2

सर्व्वंसहा वसुमती वसुधोर्व्वी वसुन्धरा ।
गोत्रा कुः पृथिवी पृथ्वी क्ष्मावनि र्मेदिनी मही ॥ ३ ॥

ཀུན་བཟོད་གསེར་ལྡན་ནོར་འཛིན་དང་། ཡང་ཅན་དབྱིག་འཛིན་ཆུ་སྐྱོབ་དང་།
ས་དང་ས་གཞི་སྐྱེད་བྱེད་བཟོད། ས་ཚན་ཞག་གོར་མཚོད་བྱེད་དོ།། 3

मृन्मृत्तिका प्रशस्ता तु मृत्सा मृत्स्ना च मृत्तिका ।
उर्व्वरा सर्व्वशस्याढ्या स्यादूषः क्षारमृत्तिका ॥ ४ ॥

ས་དང་སྨྲི་ཏི་ཀ་ཞེས། རབ་དྭངས་ས་བཟངས་ཡིད་དུ་འོངས།
ས་གཞིན་འབྲུ་ཀུན་སྐྱེ་བ་དང་། ས་ངན་དང་ནི་ཚྭའི་སྐྱ་ཅན།། 4

ऊषवानूषरो द्वावप्यन्यलिङ्गौ स्थलं स्थली ।
समानौ मरुधन्वानौ द्वे खिलाप्रहते समे ॥ ५ ॥

བ་ཚྭ་ཅན་དང་ཚན་ཅན་དང་། གཉིས་པ་དག་ཀྱང་གཞན་གྱིས་རྟགས།
ཐང་དང་བྲུས་པའི་ཐང་ཀའོ། མཚུངས་པ་སྐྱ་ངམ་ཐང་དགོན་པ།
གཉིས་དེ་མ་བརྨོས་མ་སྨོས་མཚུངས།། 5

त्रिष्टपो जगती लोकः पिष्टपं भुवनं जगत् ।
लोकोऽयं भारतं वर्षं शरावत्यास्तु योऽवधेः ॥ ६ ॥

གསུམ་ནི་དེ་ནས་འགྲོ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་ནི་གནས་རྟེན་དང་།
ས་བརྟེན་སྐྱེ་འགྲོ་འཇིག་རྟེན་ནོ། འདི་ནི་བྷཱ་ར་ཏ་ཡི་ཡུལ།
སར་བ་དའི་ཆུ་གང་ལས།། 6

देशः प्राग्दक्षिणः प्राच्य उदीच्यः पश्चिमोत्तरः ।
प्रत्यन्तो म्लेच्छदेशः स्यान्मध्यदेशस्तु मध्यमः ॥ ७ ॥

དེ་ཕྱོགས་དང་པོ་ཤར་དང་ལྷོ། དང་པོ་དང་ནི་སྟེང་གི་ཕྱོགས།
ནུབ་དང་བྱང་དང་། མཐའ་འཁོབ་དང་ནི་ཀླ་ཀློའི་ཡུལ།
ཡུལ་དབུས་མདྷྱ་མ་དང་ནི།། 7

आर्य्यावर्त्तः पुण्यभूमि र्मध्यं विन्ध्यहिमागयोः ।
नीवृज्जनपदो देशविषयौ तूपवर्त्तनम् ॥ ८ ॥

འཕགས་འཁྲུངས་བསོད་ནམས་ས་གཞི་དང་།
འབིགས་བྱེད་གངས་རི་དག་གི་དབུས།
མངའ་རིས་དང་ནི་སྐྱེ་བོ་འི་གནས། ཡུལ་ཕྱོགས་དང་ནི་ཉེ་འཁོར་རོ༎ 8

चिषागोष्ठादनुप्राये ऽनड्वानड्वल इत्यपि ।
कुमुद्वान् कुमुदप्राये वेतस्वान् बहुवेतसे ॥ ९ ॥

གསུམ་ནི་ལྷས་ཀྱི་མཐར་ཕྱུག་པ། འདམ་བུ་པར་ཆར་འདམ་དུ་ཅན།
ཀུ་མུད་ལྡན་པ་ཀུ་མུད་མང་། སྨྲ་ཡི་ཚལ་ནི་སྨྲ་མང་ངོ༎ 9

शाद्वलः शादहरिते सजम्बाले तु पङ्किलः ।
जलप्राय मनूपं स्यात् पुंसि कच्छ स्तथाविधः ॥ १० ॥

ལོ་མ་རྩ་སྐྱེས་ལྗང་བ་དང་། འབྲུ་སྐྱེས་བ་ནི་པང་གི་ལ།
ཆུ་མང་ཆུ་དང་ལྡན་པའོ། ཕོ་སུ་ཁྲུད་ལྡན་པ་དེ་བཞིན་སྐྱབ༎ 10

स्त्री शर्करा शर्करिलः शार्करः शर्करावति ।
देश एवादिमावेव मुन्नेयाः सिकतावति ॥ ११ ॥

མོ་ཉི་གྲོ་ཅན་ཛྷ་རྡུ་ཅན། གསེག་མ་དང་ནི་རྡེའུ་ཅན།
དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་དེ། དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱ༎ 11

देशो नद्यम्बुवृष्ट्यम्बुसम्पन्नः ब्रीहिपालितः ।
स्यान्नदीमातृको देवमातृकश्च यथाक्रमम् ॥ १२ ॥

བྲེ་མ་ཅན་དང་གཙང་ཤོང་ཡུལ། ཆར་འབབ་འབྲུ་རྣམས་ཕུན་ཚོགས་སྐྱོང་།
གཙང་པོ་འི་མ་དང་ལྷ་ཡི་མ། ཇི་ལྟར་རིམ་པ༎ 12

सुराज्ञि देशे राजन्वान् स्यात्ततोऽन्यच राजवान् ।
गोष्ठं गोस्थानकं तत्तु गोष्ठीनं भूतपूर्व्वकम् ॥ १३ ॥

རྒྱལ་པོ་བཟང་པའི་ཡུལ་དང་ནི། རྒྱལ་པོ་བཟང་པོ་དད་ལྡན་དང་།
གཞན་ལ་རྒྱལ་པོ་ཅན་ཞེས་སོ། བལ་བྷྲས་ནི་གོས་ཐ་ན་གཱ།
གོཥྛཱི་ན་ནི་སྔོན་བྱུང་ལྷག༎ 13

पर्य्यन्तभूः परिसरः सेतुरालौ स्त्रियां पुमान् ।
वामलूरश्च नाकुश्च वल्मीकं पुंनपुंसकम् ॥ १४ ॥

རམ་གླུ་དྲ་དེ་རྣམས་སའི་ཞོར་ལ། ཟིང་དང་ཡུར་བ་མོ་དང་ཕོ།
གྲོ་མཁར་གྲོག་ཆང་གྲོག་མོ་འི་ཁྱིམ། སྐྱེས་བུ་དང་ནི་མ་ནིང་ངོ༎ 14

अयनं वर्त्म मार्गाध्वपन्थानः पदवी सृतिः ।
सरणिः पद्धतिः पद्या वर्त्तन्येकपदीति च ॥ १५ ॥

ལམ་དང་འགྲོ་བྱ་བགྲོད་བྱ་དང་། ཤུལ་ལམ་འཇུག་བྱ་གོམས་དང་ལམ།
འཁོར་བྱ་དང་ནི་རྐང་གཅིག་པ༎ 15

अतिपन्थाः सुपन्थाश्च सत्पथ श्चार्चितेऽध्वनि ।
व्यध्वो दुरध्वो विपथः कदध्वा कापथः समाः ॥ १६ ॥

ཤིན་ཏུ་འཇུག་བྱ་ལམ་བཟངས་དང་། བདེན་ལམ་མཆོད་པར་བྱ་བའི་ལམ།
ལམ་ངན་སྡུག་འགྲོ་བི་པ་ཐ། གཡོན་ལམ་ཀུ་པ་ཐ་ནི་མཚུངས།། 16

अपन्था स्त्वपथं तुल्ये शृङ्गाटकचतुष्पथे ।
प्रान्तरं दूरशून्योऽध्वा कान्तारो वर्त्म दुर्गमम् ॥ १७ ॥

ལམ་མེད་ཨ་པ་ཐ་ཡིན་ནོ། ལམ་འདོམས་ས་དང་བཞི་མདོ་དང་།
མཐའ་དང་རིང་པོ་ལམ་སྟོང་དང་། དགོན་པ་བགྲོད་དཀའི་ལམ་དང་ནི།། 17

गव्यूतिः स्त्री क्रोशयुगं लल्वः किष्कुचतुःशतम् ।
घण्टापथः संसरणं तत्पुरस्योपनिष्करम् ॥ १८ ॥

इति भूमिवर्गः ।

གཝྱུ་ཏི་ནི་མོ་རྒྱ་དགྲགས་བཟུང་། ན་ལྭ་ཁྲུ་ནི་བཞི་བརྒྱའོ།
དྲིལ་བུའི་ལམ་ནི་ཁྲམ་བའོ། དེ་ནི་གྲོལ་ཁྱེར་ཉེར་གྲོལ་ལོ།། 18

སའི་སྡེ་མཚན་ནོ།།

अथ पुरवर्गः ।

पूः स्त्री पुरीनगर्य्यौ वा पत्तनं पुटभेदनम् ।
स्थानीयं निगमोऽन्यत्तु यन्मूलनगरात्पुरम् ॥ १ ॥

གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྡེ་མཚན་ནོ།།

གྲོང་ཁྱེར་མ་སྦྱེ་སྙོད་བྱེད་དང་། རྒྱལ་ལམ་འབབ་གནས་ཆེན་བདལ་དང་།
འཛིགས་མེད་དང་ནི་མ་བསྐྱོད་གནས། གཞན་གང་རྩ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ལས།། 1

तच्छाखानगरं वेशो वेश्याजनसमाश्रयः ।
आपणस्तु निषद्यायां विपणिः पण्यवीथिका ॥ २ ॥

གྲོང་ཁྱེར་དེ་ནི་ལོ་མའི་གྲོང་།
སྨད་འཚོང་གནས་དང་འཇུག་གནས་སྐྱེ་བོའི་གནས།
ཀུན་འཇུག་ཏ་སྤྱི་ཚོང་དུས་དང་། ཚོང་ལམ་དང་ནི་སྲང་ལམ་དང་།། 2

रथ्या प्रतोली विशिखा स्याच्चयो वप्र मस्त्रियाम् ।
प्राकारो वरणः शालः प्राचीरं प्रान्ततो वृतिः ॥ ३ ॥

སྲང་དང་ཚོང་ཁང་རྒྱ་འགྲམས་ས། ར་བའི་ཀླད་དང་འགྲམ་མོ་མིན།
ར་བ་བསྐོར་བ་ལྕགས་རི་དང་། རིམ་པ། འོབས་ཆལ་མཐའ་ཡི་སྦྲུ་ཁྲུད།། 3

भित्तिः स्त्री कुड्य मेडूकं यदन्त र्न्यस्तकीकसम् ।
गृहगेहोदवसितं वेश्म सद्म निकेतनम् ॥ ४ ॥

རྩིག་པ་མོ་དང་བརྩེགས་པ་དང་། རྩིག་པའི་བར་ཏུས་ཀཱི་ཀ་སཾ།
ཁང་པ་ཁྱིམ་དང་གནས་དང་ནི། འདུག་བྱ་ཚགས་དང་གནས་གཞི་དང་ ༎ 4

निशान्तवस्त्यसदनं भवनागारमन्दिरम् ।
गृहाः पुंसि च भूम्न्येव निकाय्यनिलयालयाः ॥ ५ ॥

མཚན་མཐའ་དེས་འགྲོ་རྟག་པ་དང་། གནས་ཁང་ཐིབས་འོག་འདུན་གནས།
འཛོན་གནས་སྐྱེས་བུ་མང་པོའི་ཚོག། སྐྱབས་འོག་དང་ནི་ཁང་ཁྱིམ་དང་ ༎ 5

वासः कूटो द्वयोः शाला सभा सञ्जवनं त्विदम् ।
चतुःशालं मुनीनान्तु पर्णशालोटजोऽस्त्रियाम् ॥ ६ ॥

འདུག་ས་ཁང་པ་གཉིས་དགག་གོ ༎ གནས་ས་དང་ནི་ཁྱིམ་རྣམས་སོ།
ཁྱིམ་བཞི་ཡོད་པ་བགྲོ་ལྡན་ནོ། ཐུབ་རྣམས་ལོ་མའི་སྤྲིལ་པོ་དང་།
ཙ་སྐྱེས་སྤྲིལ་པོ་མོ་མིན་ནོ ༎ 6

चैत्य मायतनं तुल्ये वाजिशाला तु मन्दुरा ।
आवेशनं शिल्पशाला प्रपा पानीयशालिका ॥ ७ ॥

མཆོད་རྟེན་མཆོད་སྦྱིན་གནས་དག་མཚུངས། རྟ་ཡི་ར་བ་རྟ་ཁང་དང་།
ཨེ་བེ་ཤ་ན་འི་ཡིག་མས། ཕྲ་པཱ་ཆུ་ཡི་ཁང་པའོ ༎ 7

मठ श्छात्रादिनिलयो गञ्जा तु मदिरागृहम् ।
गर्भागारं वासगृह मरिष्टं सूतिकागृहम् ॥ ८ ॥

མ་ཋ་སློབ་གྲྭ་ལ་སོགས་གནས། གཉྫ་ཏུ་ནི་ཆང་མའི་ཁྱིམ།
གརྦྷ་ག་ར་ནང་གི་ཁྱིམ། ཨ་རིཥྚ་ནི་བུ་བཙས་ཁྱིམ ༎ 8

वातायनं गवाक्षः स्यान्मण्डपोऽस्त्री जनाश्रयः ।
हर्म्म्यादि धनिनां वासः प्रासादो देवभूभुजाम् ॥ ९ ॥

གློ་སྐར་ཁྲ་མ་ག་ཝཀྵ། འདུན་ས་མོ་མིན་སྐྱེ་བོའི་གནས།
བསིལ་ཁང་ལསོག་ནོར་ལྡན་གནས། ཁང་བཟངས་ལྷ་དང་ས་བདག་ཁྱིམ ༎ 9

सौधोऽस्त्री राजसदन मुपकार्य्योपकारिका ।
स्वस्तिकः सर्व्वतोभद्रो नन्द्यावर्त्तादयोऽपि च ॥ १० ॥

ཞལ་ཁང་མོ་མིན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ། འདུ་ཁང་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་དང་།
བཀྲ་ཤིས་མ་དང་ཀུན་བཟང་དང་། གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་བ་ལ་སོགས་ཀྱང་ ༎ 10

विच्छन्दकः प्रभेदा हि भवन्तीश्वरसद्मनाम् ।
स्त्र्यगारं भूभुजा मन्तःपुरं स्यादवरोधनम् ॥ ११ ॥

དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱི་པོ་བྲང་གི། བགོད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་འགྱུར།
ས་བདག་པོ་བྲང་མཐའ་མར་ནི། བཙུན་མོའི་ཁང་པ་སྲུང་མ་ཅན ༎ 11

शुद्धान्त श्चावरोधश्च स्यादट्टः क्षौम मस्त्रियाम् ।
प्रघाणप्रघणालिन्दा बहिर्द्वारप्रकोष्ठके ॥ १२ ॥

དག་པའི་མཐའ་ཅན་སྤུང་མ་ཅན། ཡ་ཐེམ་ཡ་ཐུབས་མོ་མིན་ནོ།
སྒོ་དྲུང་སྒོ་མདུན་སྒོ་ཚ་ནི། ཕྱི་རོལ་སྒོ་ཡི་ཁྱམས་ཡིན་ནོ།། 12

गृहावग्रहणी देहल्यङ्गनं चत्वराजिरे ।
अधस्ताद्दारुणि शिला नासादारूपरिस्थितम् ॥ १३ ॥

སྒོ་ཁ་སྒོ་ཐེབས་འཛུག་པ་དང་། ཡན་ལག་བཞི་མདོ་སྤྲང་མདོ་དང་།
ཤིང་འོག་རྡོ་ཡི་མ་ཐེམ་དང་། དེ་བཞི་དེ་ཡི་སྟེང་དུ་གནས།། 13

प्रच्छन्न मन्तर्द्वारं स्यात् पक्षद्वारन्तु पक्षकः ।
बलीकनिध्रे पटलप्रान्तेऽथ पटलं छदिः ॥ १४ ॥

གློའི་སྒོ་མཐའ་མའི་སྒོ་ཡིན་དེ། ཕྱོགས་མཐའི་སྒོ་ནི་ཕྱེབས་སྒོ་འོ།
ཆུ་བབས་ཐོག་གི་ཐ་མ་དང་། དེ་ནས་ཐོག་དང་ཆུ་སྐྱོབ་དང་།། 14

गोपानसी तु बड़भी*च्छादने वक्रदारुणि ।
कपोतपालिकायान्तु विटङ्कं पुंनपुंसकम् ॥ १५ ॥

གདུང་སྐྱར་ཤིང་ཁྱོག་ཐོག་ཤིང་སྐྲ། ཕུག་རོན་སྐྱོང་དང་བྱ་སྐྱིབས་ཅན།
སྐྱེས་བུ་འམ་ནི་མ་ནིང་ངོ་། མོ།། 15

* वलभीत्यपि पाठः ।

स्त्री द्वार्द्वारं प्रतीहारः स्याद्वितर्दिस्तु वेदिका ।
तोरणोऽस्त्री बहिर्द्वारं पुरद्वारन्तु गोपुरम् ॥ १६ ॥

སྒོ་དང་སྒྲུང་བྱེད་སྒོ་མོ་དང་། སྟེགས་བུ་དང་ནི་སྣམ་བུ་དང་།
རྟ་བབས་མོ་མིན་སྒོ་ཡི་ཕྱི། གྲོང་ཁྱེར་སྒོ་དང་སྒོ་དང་སྒོ་མོ་ཆེ།། 16

कूटं पूर्द्वारि यद्धस्तिनख स्तस्मिन्नथ त्रिषु ।
कवाट मररं तुल्ये तद्विष्कम्भोऽर्गलं न ना ॥ १७ ॥

མདའ་ཡབ་གྲོང་སྒོ་གླང་པོའི་སེན། དེ་ལས་གསུམ་ཡིན་ནོ།
སྒོ་གླགས་སྒོ་རྣམ་མཉམ་པའོ། སྒོ་གདན་འཕྲེང་གདན་མ་ནིང་མོ།། 17

आरोहणं स्यात् सोपानं निःश्रेणि स्त्वधिरोहिणी ।
सम्मार्जनी शोधनी स्यात् सङ्करोऽवकरस्तया ॥ १८ ॥

འཛེག་སྐྱེས་དང་ནི་ཐེམ་སྐས་སོ། སྐས་ཀ་དང་ནི་ཡ་གད་དོ།
ཕྱགས་མ་དང་ནི་དག་བྱེད་ཡིན། རྡུལ་དང་ཕྱག་དར་རེས་འཕངས་སོ།། 18

क्षिप्ते मुखं निःसरणं सन्निवेशो निकर्षणम् ।
समौ संवसथग्रामौ वेश्मभू र्वास्तु रस्त्रियाम् ॥ १९ ॥

སྒོ་བརྡུན་སྐྱབས་འགྲོ་ངེས་འཛུག་དང་། ངེས་འགུགས་སོ།
མཚུངས་པ་གྲོང་པར་གྲོང་མཚམས་སོ། ཁྱིམ་གྱི་ས་གཞི་ཁང་པ་དང་།
མོ་མིན་ནོ།། 19

ग्रामान्तमुपशल्यं स्यात् सीमसीमे स्त्रियामुभे ।
घोष आभीरपल्ली स्यात् पक्कणः शवरालयः ॥ २० ॥

इति पुरवर्गः ॥

གྲོང་མཐང་ཉེ་བའི་གྲོང་ཞེས་མིན། མཚམས་དང་སོ་མཚམས་གཉིས་པོ་མོ།
འབྲོག་ཁྱིམ་རྔ་ཡི་ཁང་པ་ཡིན། འཚོང་བྱེད་ཤ་བ་རི་ཡི་ཁྱིམ།། 20

གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྡེ་མཚན་ནོ།།

अथ शैलवर्गः ।

महीध्रे शिखरिक्ष्माभृदहार्य्यधरपर्व्वताः ।
अद्रिगोत्रगिरिग्रावाचलशैलशिलोच्चयाः ॥ १ ॥

རིའི་སྡེའོ།།

ས་འཛིན་རྩེ་ཅན་ས་གཞི་འཆང་། མི་འགྲོགས་འཛིན་བྱེད་ཚོགས་ཅན་དང་།
རི་བོས་སྐྱིབ་གྱེན་དུ་འཕྱུར། རི་དང་མི་གཡོ་བྲག་རྫོ་བརྩེགས།། 1

लोकालोक श्चक्रवाड़ स्त्रिकूट स्त्रिककुत्समौ ।
अस्तस्तु चरमक्ष्माभृदुदयः पूर्व्वपर्व्वतः ॥ २ ॥

འཇིག་རྟེན་སྣང་བ་ཁོར་ཡུག་དང་། རི་བོ་གསུམ་རྩེགས་རྩེ་གསུམ་མཚུངས།
ནུབ་རི་ཕྱི་ཕྱོགས་ས་འཛིན་ནོ། ཤར་ཕྱོགས་སྔོན་མའི་རི་ཡིན་ནོ།། 2

हिमवान्निषधो विन्ध्यो माल्यवान् पारिपात्रकः ।
गन्धमादन अन्ये च हेमकूटादयो नगाः ॥ ३ ॥

གངས་ལྡན་དང་ནི་འགོག་བྱེད་དང་། འབིགས་བྱེད་དང་ནི་མ་ལ་ཡ།
ཡོངས་སུ་བསྐོར་དང་སྤོས་ངད་ལྡང་*། གཞན་ཡང་གངས་རི་རྩེགས་ལ་སོགས།
མི་འགྲོ།། 3

---

* Tibetan adds:—
སཧྱ་མ་ལ་ཡཾ། མཻནྡ་ཀ། ཀེ་ལཱ་ཤཿ ཤ་ཀུ་སྦུ་ན་པེ།། ཀྲཽ་ཉྩ་རྡྲ། མཧྲེ་ར། ཨཱུ་ཤུ་ན།
ཀཾ་ཤུ་ཀོ། ཙཀྲ་ཤི་ཤ་ར། འདི་རྣམས་རི་ཡི་བྱེ་བྲག་སྟེ།། གཞན་ལས་འབྱུང་ངོ་།།

पाषाण-प्रस्तर-ग्रावोपलाश्मानः शिला दृषद् ।
कूटोऽस्त्री शिखरं शृङ्गं प्रपात स्त्वतटो भृगुः ॥ ४ ॥

རྡོ་བ་སྤྲེད་བྱེད་གོར་མ་དང་། བཙོག་པོ་ཧྲུ་བོ་རྡུན་དང་རྡོ།
བརྩེགས་པ་མོ་མིན་རྩེ་དང་རྭ། ལྷུང་གནས་གཡང་ས་རི་གཟར་དང་།། 4

कटकोऽस्त्री नितम्बोऽद्रेः स्नुः प्रस्थः सानुरस्त्रियाम् ।
उत्सः प्रस्रवणं वारिप्रवाहे निर्झरो झरः ॥ ५ ॥

རི་ཞོལ་མོ་མིན་རི་རྭ་དང་། རི་ལྟེངས་བང་རིམ་རི་ལྟེངས་དང་།
མོ་མིན། ཆུ་ཅན་ཆུ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆུ་འབབ་ཆུ་སྒྲ་ཅན་དང་སྒྲོགས།། 5

दरी तु कन्दरो वा स्त्री देवखातविले गुहा ।
गह्वरं गण्डशैलास्तु च्युताः स्थूलोपला गिरेः ॥ ६ ॥

རི་སུལ་ངམ་གྲོག་མོ་མིན་ནོ། ལྷག་ནས་ཁྲུམས་དང་ཕུག་དང་ཁུང་།
གྱུ་དང་རི་ནི་ཉིལ་བ་དང་། ཤྭ་དང་རི་ཡི་བུད་ཅེས་བྱའོ།། 6

खनिः स्त्रिया माकरः स्यात् पादाः प्रत्यन्तपर्व्वताः ।
उपत्यकाद्रे रासन्ना भूमि रूर्द्ध मधित्यका ॥ ७ ॥

ཀོང་ས་མོ་སྤྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན། རི་ཡི་རྐང་པ་རི་ཕྲན་ནོ།
རི་རྩ་རི་འོག་ས་གཞི་དང་། རི་སྟེང་དང་ནི་ས་གཞི་མཐོ།། 7

धातु र्मनःशिलाद्यद्रे र्गैरिकन्तु विशेषतः ।
निकुञ्जकुञ्जौ वा क्लीवे लतादिपिहितोदरे ॥ ८ ॥

इति शैलवर्गः ॥

རོ་བོའི་ཁམས་ནི་ལྡོང་རོས་སོགས། བཙག་རན་དང་ནི་ཁྱད་པར་ཅན།
ནགས་རི་ནགས་ཚལ་མ་ནིང་ངོ་། ཁྲི་ཤིང་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱི་གཡོགས།། 8

རིའི་སྡེའོ།།

वनौषधिवर्गः ।

अटव्यरण्यं विपिनं गहनं काननं वनम् ।
महारण्य मरण्यानी गृहारामास्तु निष्कुटाः ॥ १ ॥

ནགས་དང་སྨན་སྡེ་སྟེ་འོ༎

འབྲོག་དང་དགོན་པ་སྟོང་པ་དང་། སྟུག་པོ་དབེན་གནས་ནགས་ཚལ་དང་།
དགོན་པ་ཆེན་པོ་ནགས་སྟུག་པོ། ཁྱིམ་དང་ཚལ་དང་ངེས་འགྲོ་དང་༎ 1

आरामः स्यादुपवनं कृत्रिमं वनमेव यत् ।
अमात्यगणिकागेहोपवने वृक्षवाटिका ॥ २ ॥

སྐྱེད་མོས་ཚལ་ཡིན། ཉེ་འཁོར་ཚལ་དང་བྱས་པའི་ནགས།
དེ་བཞིན་གང་དུ་སྣོད་འཚོང་དང་། ཚོགས་ཅན་ཁྱིམ་དང་ཉེ་བའི་འཚལ།
ཤིང་གི་ལྷུམ་ར་ཅན༎ 2

पुमानाक्रीड़ उद्यानं राज्ञः साधारणं वनम् ।
स्यादेतदेव प्रमदवन मन्तःपुरोचितम् ॥ ३ ॥

སྐྱེས་བུ་རྩེ་གནས་སྐྱེད་མོ་འི་ཚལ། རྒྱལ་པོ་གཞི་དང་ཉེ་བའི་ཚལ།
ཡིན་ནོ། དེ་ནི་ལྷ་ཡི་རབ་དགའ་ཚལ། གྲོང་ཁྱེར་མཐའ་ཡི་བཀོད་པའོ༎ 3

वीथ्यालि रावलिः पङ्क्तिः श्रेणी लेखास्तु राजयः ।
वन्या वनसमूहे स्यादङ्कुरोऽभिनवोद्भिदि ॥ ४ ॥

ཚང་མ་ཕྲེད་པ་གྲལ་དང་ནི། ཁྲིགས་ཆགས་བཀོད་པ་གྲལ་རིམ་མོ།
ནགས་དང་ཚལ་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན། མྱུ་གུ་དང་ནི་ཞ་ལུ་སྐྱེས༎ 4

वृक्षो महीरुहः शाखी विटपी पादप स्तरुः ।
अनोकहः कुठः शालः पलाशी द्रुद्रुमागमाः ॥ ५ ॥

ཤིང་དང་ས་སྐྱེས་ཡལ་འདབ་ཅན། ལྗོན་པ་ཀང་འཐུང་རྩུར་མི་ལྡུང་།
འགྲོ་འགོག་ཤིང་དང་ལོ་མ་ཅན། སྡོང་པོ་ལྗོན་ཤིང་ཤིང་འགྲོ་མེན༎ 5

वानस्पत्यः फलैः पुष्पात्तैरपुष्पाद्वनस्पतिः ।
ओषधिः फलपाकान्ता स्यादबन्ध्यः फलेग्रहिः ॥ ६ ॥

ནགས་ནི་མེ་ཏོག་མཐའ་མར་འབྲས། མེ་ཏོག་མེད་པའི་འབྲས་ལྡན་ནགས།
སྨན་ནི་འབྲས་སྨིན་མཐར་འཛིག་པ། འབྲས་བུ་འཛིན་པ་མོ་ཤམ། མེན༎ 6

बन्ध्योऽफलोऽवकेशी च फलवान् फलिनः फली ।
प्रफुल्लोत्फुल्लसंफुल्लव्याकोशविकचस्फुटाः ॥ ७ ॥

མོ་ཤམ་འབྲས་མེད་ཤིང་ཕྱོག་མེད། འབྲུ་ལྡན་འབྲས་ཅན་ཤིང་ཕྱོག་ཅན།
རབ་ཤར་ཉར་བུ་ཡང་དག་རྒྱས། སྦུབ་གྲོལ་རྣམ་ཕྱེ་འཕྲོ་བ་ཅན༎ 7

फुल्ल श्चैते विकसिते स्युरबन्ध्यादय स्त्रिषु ।
स्थाणु र्वा ना ध्रुवः शङ्कु र्ह्रस्वशाखाशिफः क्षुपः ॥ ८ ॥

མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ་རྣམ་རྒྱས་ཡིན། མོ་ཤམ་མིན་སོགས་གསུམ་ཡི་ནོ།
སྡོང་དུམ་བརྟན་པོ་ཙ་གོག་དང་། ཡལ་ག་ཙ་ཕྲུང་ཀྲུ་པའོ། 8

अप्रकाण्डे स्तम्बगुल्मौ वल्ली तु व्रतति र्लता ।
लता प्रतानिनी वीरुद् गुल्मिन्युलपमित्यपि ॥ ९ ॥

སྡོང་པོ་སྐྱ་བ་མགུལ་བ་དང་། འཁྲི་ཤིང་འགྲུ་གོང་ལྕུག་མ་དང་།
འཁྲི་ཤིང་ལོ་མ་ཡལ་འདབ་དང་། ལྕུག་མ་དང་ནི་ཚང་ཚོང་ངེ་། 9

नगाद्यारोह उच्छ्राय उत्सेध श्चोच्छ्रयश्च सः ।
अस्त्री प्रकाण्डः स्कन्धः स्यान्मूलाच्छाखावधे स्तरोः ॥ १० ॥

འགྲོ་མེད་ལ་སོགས་བསྐྱེད་པ་ནི། སྲིད་དང་སྒྲེང་དང་བསྲང་བའོ།
མོ་མིན་མགུལ་དང་སྡོད་ཀང་ནི། ཙབ་ཡལ་ག་ལས་བུང་ཤིང་། 10

समे शाखालते स्कन्धशाखाशाले शिफाजटे ।
शाखा शिफावरोहः स्यात् मूलाच्चाग्रं गता लता ॥ ११ ॥

མཚུངས་པ་ཡལ་ག་ལྕུག་མ་སྟེ། སྡོང་པོ་འི་ཡལ་ག་ཡལ་འདབ་དང་།
རྩ་ཕྲན་དང་ནི་རལ་པའོ། ཡལ་གའི་རྩ་བ་འཕྱུང་བ་དང་། 11

शिरोऽग्रं शिखरं वा ना मूलं ब्रध्नोऽङ्घ्रिनामकः ।
सारो मज्जा समौ त्वक् स्त्री वल्कं वल्कल मस्त्रियाम् ॥१२॥

རྩ་ལས་ཁྲི་ཤིང་རྩེ་མོར་སོན། མགོ་དང་རྩེ་མོ་ཅོ་ཏོ་ནི།
ཡང་ན་པོ་འོ། ཙ་བ་རྨང་དང་ཀང་པའོ།
སྙིང་པོ་ཀང་མར་མཚུངས་པའོ། ཤྲུགས་མོ་ཤྐོགས་ཤུན་མོ་མི་ནོ། 12

काष्ठं दार्विन्धनं त्वेध इध्म मेधः समित् स्त्रियाम् ।
निष्कुहः कोटरं वा ना वल्लरि मंञ्जरिः स्त्रियौ ॥ १३ ॥

མེ་ཤིང་ཤིང་བུ་འཚོང་ཤིང་ངོ་། ཡམ་ཤིང་འོམ་ཤིང་སྲེག་ཤིང་མོ།
ཁོག་སྟོང་ནད་ཅན་ཡང་ནི་པོ། གང་བུ་དང་ཇེ་སྐྱི་མ་མོ། 13

पत्रं पलाशं छदनं दलं पर्णं छदः पुमान् ।
पल्लवोऽस्त्री किसलयं विस्तारो विटपोऽस्त्रियाम् ॥ १४ ॥

ལྷུང་བྱེད་ལོ་མ་གྲིབ་བྱེད་དང་། འདབ་མ་ཤིང་ལོ་ལོ་འདབ་པོ།
ཡལ་འདབ་མོ་མིན་ཡལ་ཚོགས་དང་། རྒྱ་ཆེན་གོ་ལང་མོ་མིན་ནོ། 14

वृक्षादीनां फलं शस्यं वृन्तं प्रसवबन्धनम् ।
आमे फले शलाटुः स्याच्छुष्के वाण मुभे त्रिषु ॥ १५ ॥

ཤིང་སོགས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྲུ། བྲིན་དུ་སྐྱེ་གནས་རབ་ཏུ་ཅིངས།
མ་སྨིན་འབྲས་བུ་ཤ་ལ་ཊུ། མེ་ཏོག་སྐམ་པོ་བཱ་ན་སྟེ།
འདི་གཉིས་རྟགས་གསུམ། 15

क्षारको जालकं क्लीवे कलिका कोरकः पुमान् ।
स्याद्गुच्छकन्तु स्तवकः कुट्मलो मुकुलोऽस्त्रियाम् ॥ १६ ॥

*འགྱུར་དང་སྦྲལ་མིག་མ་ཉིད་དོ། གཞོན་ནུ་དང་ནི་གསར་བུ་པོ།
ཁ་བྱེ་བ་དང་གྲེས་པ་དང་། བུ་ཆེ་ཚོགས་འཚམས་མོ་མིན་ནོ། མོ།། 16

स्त्रियः सुमनसः पुष्पं प्रसूनं कुसुमं समम् ।
मकरन्दः पुष्परसः परागः सुमनोरजः ॥ १७ ॥

ཡི་དགས་པུཥྤ་མེ་ཏོག་དང་། ཀུ་སུ་མ་རྣམས་མཚུངས་པའོ།
མེ་ཏོག་བཅུད་དང་མེ་ཏོག་རོ། མེ་ཏོག་རྡུལ་དང་ཡིད་འོང་རྡུལ།། 17

द्विहीनं प्रसवे सर्व्वं हरीतक्यादयः स्त्रियाम् ।
आश्वत्थवैणवप्लाक्षनैयग्रोधैङ्गुदं फले ॥ १८ ॥

གཉིས་དམན་འབྲས་འབྱུང་ཀུན། ཨ་རུ་ར་སོགས་མོ་ཡིན་ནོ།
ཨ་ཤྭཏྠ་དང་བེ་ཎ་པ། པླཀྵ་དང་ནི་ཡ་གྲོ་དྷེ།
ཨིང་གུ་དཱི་ནི་འབྲས་བུ་འབྲུ།། 18

बार्हतञ्च फले जम्बा जम्बूः स्त्री जम्बु जाम्बवम् ।
पुष्पे जातीप्रभृतयः स्वलिङ्गा व्रीहयः फले ॥ १९ ॥

འཛམ་བུའི་འབྲས་བུ་ཛཾ་བུ་ནི། ཛཾ་བུ་ཛམ་པ་ལམ་ཡིན་ནོ།
མེ་ཏོག་རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས། རང་གི་རྟགས།
འབྲུ་དང་འབྲས་བུ།། 19

* འགྱུར for ཀྱུ ?

विदार्य्याद्यास्तु मूलेऽपि पुष्पे क्लीवेऽपि पाटला ।
बोधिद्रुम श्चलदलः पिप्पलः कुञ्जराशनः ॥ २० ॥

བི་དཱ་རཱི་ལ་སོགས་པ་རྣམས། རྩ་བ་མེ་ཏོག་མ་ཉིད་སྟེ།
པ་ཊ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཤིང་དང་ལོ་མ་བསྐྱོད།
པི་པ་ལ་དང་གླང་པོའི་ཟས།། 20

अश्वत्थेऽथ कपित्थे स्यु र्दधित्थग्राहिमन्मथाः ।
तस्मिन् दधिफलः पुष्पफलदन्तशठावपि ॥ २१ ॥

ཨ་ཤྭཏྠ་འོ་དེ་ནས་ནི། སྐྱུར་རྩི་ཨུ་དྡ་དྷི་ཏྠ་དང་།
སོ་རྩིལ་གནོད་སྐྱུར་མོ་འོ། དེ་ལ་ཞོ་འབྲས་མེ་ཏོག་འབྲུ།
སོ་རྩི་ཉམས་བྱེད་ཅེས་པའོ།། 21

उडुम्बरे जन्तुफलो यज्ञाङ्गो हेमदुग्धकः ।
कोविदारे चमरिकः कुद्दालो युगपत्रकः ॥ २२ ॥

ཨུ་དུམ་བཱ་ར་འཛམ་བུའི་འབྲས། མཆོད་སྦྱིན་ཡན་ལག་གསེར་འོམ།
ཨོངས་འདུ་སབརྫོལ་ཛ་ཡབ་ཅན། ཀུ་སྲུད་ལོ་མ་འདབ་ཟུང་ཅན།། 22

सप्तपर्णो विशालत्वक् शारदी विषमच्छदः ।
आरग्वधे राजवृक्षशम्याकचतुरङ्गुलाः ॥ २३ ॥

ལོ་མ་བདུན་པོ་ཤུན་པ་མཐུང་། ཤཱ་ར་དྷི་དང་དུག་ལོ་མ།
དོང་ཁ་དང་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཤིང་། ཞི་བྱེད་སོར་མོ་བཞི་པ་དང་།། 23

आरेवत-व्याधिघात-कृतमाल-सुवर्णकाः ।
स्युर्जम्बीरे दन्तशठ-जम्ब-जम्भीर-जम्भलाः ॥ २४ ॥

འཁོར་ལོ་དང་འདྲ་ནད་འཇོམས་དང་། མེ་ཏོག་ཕྲེང་བྱེད་ལོ་མ་བཟང་།
སྐྱུར་རྩི་ཆེན་པོ་སོ་རྩེ་དང་། སྐྱུར་སོ་ཛཾ་བི་ཛམ་བྷ་ལ॥ 24

वरुणे वारुणः सेतु स्तिक्तशाकः कुमारकः ।
पुन्नागे पुरुष स्तुङ्गः केशरो देववल्लभः ॥ २५ ॥

ཀླུ་ཤིང་ཚ་ཤིང་དཀར་པོ་དང་། ལོ་མ་ཁ་དང་གཞོན་ནུའོ།
སྐྱེས་བུ་ཀླུ་ཤིང་སྐྱེས་པ་དང་། མཐོ་དང་གེ་སར་ལྷ་ཡི་འདབ॥ 25

पारिभद्रे निम्बतरु र्मन्दारः पारिजातकः ।
तिलिशे स्यन्दनो नेमी रथद्रु रतिमुक्तकः ॥ २६ ॥

ཡོངས་བཟང་དང་ནི་ནི་མྦའི་ཤིང་། མནྡཱ་ར་དང་མཆོད་ཡོན་འདབ།
ཏི་ནི་ས་དང་སྤྱནྡ་ནོ། ཤུ་ཁྱུད་ཤིང་དང་ཤིང་རྟའི་ཤིང་॥ 26

व्यञ्जुल श्चिरुद्वाथ द्वौ पीतनकपीतनौ ।
आम्रातके मधूकेतु गुंड़पुष्प मधुद्रुमौ ॥ २७ ॥

ཤིན་དུ་གྲོལ་དང་སྟོད་ཤིང་དང་། སྣ་ཚོགས་བྱེད་དང་དེ་ནས་གཉིས།
པཱི་ཏ་ན་ཀ་པོ་ཏ་ནོ། ཨ་མྲ་ཏའི་ཤིང་ངོ་། སྦྲང་རྩི་སངར་བའི་མེ་ཏོག་ཅན॥ 27

वानप्रस्थमधुष्ठीलौ जलजेऽच मधूलकः ।
पीलौ गुड़फलः श्रंसी तस्मिंस्तु गिरिसम्भवे ॥ २८ ॥

སྦྲང་རྩི་ཤིང་དང་པཱི་ལུ་སྟ། མ་དྷཱུ་ལི་ལོ། རི་སྐྱེས་མ་དྷུ་ལ་ཀའོ།
པཱི་ལོ་འབྲས་མངར་སྲན་སྲིའོ། དེ་ལ་རི་བྱུང་ཨ་ཀྵོ་ཊ॥ 28

आक्षोड़कर्परालौ द्वा वङ्कोठे तु निचोलकः ।
पलाशे किंशुकः पर्णी वातपोतोऽथ वेतसे ॥ २९ ॥

ཀརྤ་ར་ལོ་གཉིས་ཡིན་ནོ། གཡའ་ཤིང་ལུས་པོ་ཟ་བར་བྱེད།
པ་ལ་ཤ་དང་ཀིཾ་ཤུ་ཀ། ལོ་མ་བ་ཏ་པོ་ཏ་དང་།
དེ་ནས་སྨན་ཤིང་ཤིང་རྟ་དང་॥ 29

रथाभ्रपुष्प-विदुल-सीत-वानीर-वञ्जुलाः ।
द्वौ परिव्याधविदुलौ नादेयी चाम्बुवेतसे ॥ ३० ॥

སྤྲིན་གྱི་མེ་ཏོག་བི་དུ་ལ། དཀར་པོ་བ་ནི་བཉྫུ་ལ།
གཉིས་པོ་པ་རི་བྱཱ་དྷ་དང་། བི་དུ་ལོ་དང་ནཱ་དེ་ཡཱི།
སྐྱུར་མོ་དང་ནི་དུ་ཙུ་ཤི॥ 30

शोभाञ्जने शिग्रुतिक्ष्ण गन्धकाः क्षीरमोचकाः ।
रक्तोऽसौ मधुशिग्रुः स्यादरिष्टः फेनिलः समौ ॥ ३१ ॥

མཛེས་པའི་མིག་སྨན་ཤི་གྲུ་དང་། རྣོ་སྣ་མིག་འདྲ་གྲོལ་བ་ཅན།
མེ་ཏོག་མངར་དང་ཤིང་གྲུ་མངར། ཨ་རིཥྚ་དང་པ་ནི་ལ་མཚུངས་སོ॥ 31

विल्वे शाण्डिल्यशैलूषौ मालूरश्रीफलावपि ।
प्लक्षो जटी पर्कटी स्यात् न्यग्रोधो बहुपाद्वटः ॥ ३२ ॥

བིལྭ་ཤཱ་ཎྜི་ལྱ་དང་ནི། ཤཻ་ལཱུ་ཥཽ་དང་མཱ་ལཱུ་ར།
དཔལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱང་། པླ་ཀྵཱི་ར་ཛ་ཊཱི་ཀོ་ཊེ།
ནྱ་གྲོ་དྷ་དང་རྐང་མངས་དང་། བ་ཊོ༎ 32

गालवः शाबरो लोध्र स्तिरीट स्तिल्वमार्जनौ ।
आम्र श्चूतो रसालोऽसौ सहकारोऽतिसौरभः ॥ ३३ ॥

ཀླུ་མཁན་ཤཱ་བར་ལོ་དྷྲ་ནི། ཏིའི་རཱི་ཊ་ཏི་ལྭ་ཉིད་བྱེད་དོ།
ཨ་མ་འཛོམ་བྱེད་རོ་ལྡན་ནོ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཨ་ཏི་སྲ་ཞིམ༎ 33

दम्भोलूखलके क्लीवे कौशिको गुग्गुलुः पुरः ।
शेलुः श्लेष्मातकः शीत उद्दालो बहुवारकः ॥ ३४ ॥

བུ་མཁན་ལྷ་ཁལ་ཀེ་མ་ནིང་། ཀཽ་ཤི་ཀ་གུག་གུལ་འགོངས།
སེ་ལུ་བདེ་བརྗོམས་དཀར་པོ་དང་། དེ་ཡི་འདབ་མ་ལན་མངས་པོ༎ 34

राजादनं पियालः स्यात् सन्नकद्रु र्धनुष्पटः ।
गाम्भारी सर्व्वतोभद्रा काश्मरी मधुपर्णिका ॥ ३५ ॥

རྒྱལ་པོ་བྱིན་དང་པི་ཡཱ་ལ། སནྣཀ་དྲུ་དྷ་ནུ་པ་ཊ།
ཟབ་མོ་ཀུན་བཟང་ཀ་ཤྨ་རི། སྦྲང་ལོ་མ༎ 35

श्रीपर्णी भद्रपर्णी च काश्मर्य्य श्चाप्यथ द्वयोः ।
कर्कन्धुर्बदरी कोलिः कोलं कुवलफेनिले ॥ ३६ ॥

དཔལ་གྱི་ལོ་མ་བཟང་། ཀ་ཤྨ་རྱ་དང་ཡང་དེ་ནས་གཉིས།
རག་ཚུང་ཤིང་དང་སྐྱུར་ཤིང་ངོ་། ཀོ་པ་ལི།
ཀོ་ལམ་སྦྱོབས་ངན་པོ་ནི་ལི༎ 36

सौवीरं वदरं घोण्टाप्यथ स्यात् स्वादुकण्टकः ।
विकङ्कतः स्रुवावृक्षो ग्रन्थिलो व्याघ्रपादपि ॥ ३७ ॥

སཽ་བཱི་ར་བ་དང་རི་གྷོཎྚ་དང་། དེ་ནས་སྭཱ་དུ་ཀཎྚ་ཀ།
བི་ཀ་ཀ་ཏ་སྣང་བཟར་ཤིང་། ཚོགས་མེད་པ་དང་སྟག་ཀང༎ 37

ऐरावते नागरङ्गो नादेयी भूमिजम्बुका ।
तिन्दुकः स्फूर्जकः कालस्कन्धश्च शितिसारके ॥ ३८ ॥

ཨཻ་ར་བ་ཏ་ན་རང་ག། སྐྱུར་རྩིས་ཡི་ཛམྦུ་རོ༎
ཏནྡུ་ཀ་དང་སྤུར་ཛ་ཀ་ཀེ། ཀཱ་ལ་སྐནྡ་ཁང་སར་ནག༎ 38

काकेन्दुः कुलकः काकपीलुकः काकतिन्दुके ।
गोलौ चोन्झटिलो घण्टापाटलि र्मोक्षमुस्करौ ॥ ३९ ॥

ཀཱ་ཀེནྡུ་ཀུ་ལ་ཀ། ཀཱ་ཀ་པཱི་ལུ་ཀ། ཙུ་རོག་ཏིནྡུ་ཀེ།
གོ་ལཱི་ཌྷོ་ཛྷཊ་ལ། གྷཎྚཱ་པ་ཊ་ལི། ཟར་དང་གྲོལ་བ་ཅན༎ 39

तिलकः क्षुरकः श्रीमान् समौ पिचुलझावुकौ ।
श्रीपर्णिका कुमदिका कुम्भी कैटर्य्यकट्फलौ ॥ ४० ॥

ཏི་ལ་ཀ་ད་ཀྵུ་ར་ཀ་དང་། དཔལ་ལྡན་ནོ། ཛྙཱ་སོ་བཙུ་ལ་ཛྙཱ་བུ་ཀ།
དཔལ་གྱི་ལོ་མ་ཀུ་མུ་དི་ཀ། ཀུམྦྷི་ཀ་ཊཪྻ་ཀ་ཊའི་འབྲས།། 40

क्रमुकः पट्टिकाख्यः स्यात् पट्टी लाक्षाप्रसादनः ।
तुदस्तु पूषः क्रमुको ब्रह्मण्यो ब्रह्मदारु च ॥ ४१ ॥

ཞུ་མཁན་པཊྚི་ཀ་ཁྱ་ཡིན། ཞུ་མཁན་དམར་པོ་རྒྱ་སྐྱེགས་དངས་བྱེད་དོ།
ནུ་ད་པཱུ་ཥ་ཀྲ་མུ་ཀ། ཚངས་ཤིང་ཚངས་པའི་དཱ་རུ་དང་།། 41

तूलश्च नीपप्रियककदम्बास्तु हलिप्रिये ।
वीरवृक्षोऽरुष्करोऽग्निमुखी भल्लातकी त्रिषु ॥ ४२ ॥

མཚུངས། ནཱི་པ་དགས་བྱེད་ཀི་དཱ་བ།
གཞོལ་ལྷན་དཀའ་བར་བྱེད་པའོ། དཔའ་བོ་འི་ཤིང་དང་ཨ་རུཥྐ་ཀར།
མེ་སྒོད་དང་བྷལླཱ་ཏ་ཀི་གསུམ།། 42

गर्दभाण्डे कन्दराल कपीतन सुपार्श्वकाः ।
प्लक्षश्च तिन्तिड़ी चिञ्चा म्लिकाथ पीतशालके ॥ ४३ ॥

གརྡྡ་བྷཎྜི་ཀནྡ་ར་ལ། ཀ་པཱི་ཏ་ན་སུ་པཱ་རྴྭ་ཀཿ།
པླཀྵ་ཀི་དང་ཏིནྟིཌཱི་དང་བསེ་ཡབ་ཤིང་། སྐྱུར་མོ་ཙ་གཞུར་ཀྲ་ཙི་ཤིང་།། 43

सर्जकासनबन्धूकपुष्प प्रियकजीवकाः ।
शाले तु सर्जकार्ष्याश्व कर्णकाः शस्यसम्बरः ॥ ४४ ॥

ཨས་ན་བནྡྷུ་ཀའི་*མེ་ཏོག་དགའ་བྱེད་འཚོ་བྱེད་དོ། སྦྲིས་དཀར།
ཀྲ་རྞི་ཀྲ་རྞི་པོག་དང་རྣ་བ་ཅན་ཨས་†སཾ་བ་ར།། 44

नदीसर्जो वीरतरुरिन्द्रद्रुः ककुभोऽर्जुनः ।
राजादन फलाध्यक्षे क्षीरिकायामथ द्वयोः ॥ ४५ ॥

གཙང་པོ་འི་སྲ་ཤིང་དཔའ་བོ་འི་ཤིང་། དཔའ་བོ་འི་ཤིང་དང་ཀ་ཀུ་བྷ་ཨརྫུན།
རཱ་ཛཱ་ད་པ་ལཱ་དྷྱཀྵ་ཀྵཱི་རོ་ཀ་མ་ཤིང་དེ་ནས་གཉིས་སོ།། 45

इङ्गुदी तापसतरुर्भूर्जे चर्म्मि मृदुत्वचौ ।
पिच्छिला पूरणी मोचा स्थिरायुः शाल्मलिर्द्वयोः ॥ ४६ ॥

ཨིཾ་གུ་དི་ཚ་བ་ཤིང་། སྟག་པ་རི་ག་ཤུན་པ་མཉེར།
ཤིཙྪི་ལ་དང་སྙིང་པ་དང་། གྲོལ་བ་དང་རི་ཚོ་བརྟན་དང་།
ཤལྨ་ལི་དེ་གཉིས།། 46

पिच्छातु शाल्मली वेष्टे रोचनः कूटशाल्मलिः ।
चिरिविल्वो नक्तमालः करजश्च करञ्जके ॥ ४७ ॥

ཤིཙྪ་དུ་ཤལྨ་ལི། ཙོ་ཏ་ཏེ། རོ་ཙ་ན་ཕུང་པ་ཤལྨ་ལི།
ཙི་ར་བི་ལྦ་ན་ཀྟ་མཱ་ལ། ཀ་ཛ་དང་ཀ་རཉྫ་ཀི།། 47

* For བནྡྷུ་ཀའི། † For ཤམྦ ?

प्रकीर्य्यः पूतिकरजः पूतिकः कलिकारकः ।
करञ्जभेदाः षड्ग्रन्थो मर्कठ्यङ्गारवल्लरी ॥ ४८ ॥

པྲ་ཀཱི་རྱ་པཱུ་ཏི་ཀ་རཛ། པཱུ་ཏི་ཀ་དང་ཀ་ལི་ཀཱ་ར་ཀ།
ཀ་རཉྫ་བྷེ་དང་ཚོགས་དྲུག་མརྐ་ཊཱ། ཨོཾ་ག་ར་དང་བ་ལླ་རཱི།། 48

रोहो रोहितकः प्लीह शत्रुर्दाडिमपुष्पकः ।
गायत्री बालतनयः खदिरो दन्तधावनः ॥ ४९ ॥

རོ་ཧི་རོ་ཧི་ཏ་ཀ་མཚུན་དགྲ། སེ་འབྲུ་ནི་མེ་ཏོག་གོ།
སེང་ལྡེང་བྱིས་པའི་ཉུ་མ་དང་། ཁ་དིར་དནྟ་དྷཱ་ཝ་ན།། 49

अरिमेदो विट्खदिरे कदरः खदिरे सिते ।
सोमवल्कोऽप्यथ व्याघ्रपुच्छ गन्धर्व्वहस्तकौ ॥ ५० ॥

ཨ་རི་མེད་དོ་སྨུག་པ་སེང་ལྡེང་སེང་ལྡེང་དང་ནི་སེང་ལྡེང་དཀར།
ཟླ་བའི་ཡལ་ག་ཉིད་ཁྱོད། དེ་ནས་སྟག་འཇུག་* དྲི་ཟ་ལག།། 50

एरण्ड उरुवूकश्च रुवूकश्चित्रकश्च सः ।
चञ्चुः पञ्चाङ्गुलो मण्ड वर्द्धमान व्यड़म्बकाः ॥ ५१ ॥

ཨེ་རཎྜ་ཨུ་རུ་བཱུ་ཀ། རུ་བཱུ་ཀ་དང་རི་མོ་ཅན།
ཙཉྩུ་དང་ནི་སོར་ལྔ་པ། ཨ་མཎྜ་འཕེལ་ལྡན་བྱང་སྤྲ་ཀ།། 51

* For མཇུག ?

अल्पा शमी शमीरः स्याच्छमी सक्तुफला शिवा ।
पिण्डीतको मरुवकः श्वसनः करहाटकः ॥ ५२ ॥

ཚུང་ཟད་ཞི་དངས་ཤ་མི་ར། ཤ་མི་ས་ཀུའི་འབྲས་བུ་བཞི་པ་*པཎྜི་ཏ་ཀོ།
མ་རུ་བ་ཀཿ་ཤྭ་ས་ན་ཀ་ར་ཧཱ་ཊ་ཀ།། 52

शल्यश्च मदने शक्रपादपः पारिभद्रकः ।
भद्रदारुर्द्रुकिलिमं पीतदारु च दारु च ॥ ५३ ॥

ཤ་ལུ་ཙང་གི་ཤིང་། བརྒྱ་བྱིན་རྐང་འཕྲུང་ཡོངས་བཟང་དང་།
ཤིང་བཟང་དྲུ་ཀ་ལི་སཾ། ཤིང་སེར་ཤུན་པ་ཆེ་ཅན་ཤིང་།། 53

पूतिकाष्ठञ्च सप्त स्युर्देवदारुण्यथ द्वयोः ।
पाटलिः पाटलामोघा काचस्थाली फलेरुहा ॥ ५४ ॥

བདུན་པོ་དེ་བ་དཱ་རུ་ཡིན། དེ་ནས་གཉིས་པོ་སྐྱ་ནར་དང་།
པཱ་ཊ་ལཱ་དང་དོན་ཡོད་དང་། ཀ་རསྠཱ་ལི་འབྲས་བུའི་ཤིང་།། 54

कृष्णवृन्ता कुवेराक्षी श्यामा तु महिलाह्वया ।
लता गोवन्दनी गुन्द्रा प्रियङ्गुः फलिनी फली ॥ ५५ ॥

མེ་ཏོག་རྩ་ནག་ལུས་ངན་མིག། ཁྲི་སྐོད་བུད་མེད་མིང་ཅན་དང་།
འཁྲི་ཤིང་བ་ལ་ཕྱུག་འཚོལ་དང་། ཁྲི་དང་ཕྲི་ཡང་གུ་དང་ནི།
འབྲས་ཤིང་དང་ནི་འབྲས་བུ་ཅན།། 55

* For ཞིབ ?

विष्वक्सेना गन्धफली कारम्भा प्रियकश्च सा ।
मण्डूकपर्णपत्त्रोर्ण नटकट्वङ्ग टुण्टुकाः ॥ ५६ ॥

སྣ་ཚོགས་སྡེ་དང་དྲི་ཡི་འབྲས། ཀཱ་རཾ་བྷཱ་དང་དགའ་བྱེད་དོ།
སྤྲུལ་པའི་ལོ་མ་པ་ཏྲོ་རྞ། གར་བྱེད་ཀ་ཊཾ་ཀ་དང་ནི།། 56

शोनाकः शुकनासश्च दीर्घवृन्त कुटन्नटाः ।
शोणकश्चारलु तिष्यफला त्वामलकी त्रिषु ॥ ५७ ॥

ཊུ་ཊ་ཀ་དང་གཞེར་ཞོང་། རེ་ཚོ་སྣ་དང་སྐར་མ་དང་།
མེ་ཏོག་མགུལ་རིངས་ཀུ་ཊ་ནཊ། ཤོ་ཎ་ཀ་དང་ཨ་ར་ལོ།
ཏི་ཤྱའི་འབྲས་བུ་སྐྱུ་རུ་ར།། 57

अमृता च वयस्था च त्रिलिङ्गस्तु विभीतकः ।
अक्षस्तुषः कर्षफलो भूतवासः कलिद्रुमः ॥ ५८ ॥

གསུམ་ཡིན་བ་ཧྲ་ཏེ་ན་ཚོད་མེད*། རྣགས་གསུམ་པ་རེ་བ་རུ་ར།
མིག་དང་ཚོས་བྱེད་ཀཪྵ་ཕའི་འབྲས། འབྱུང་པོའི་གནས་དང་རྩོད་པའི་ཤིང་།། 58

अभया त्वव्यथा पथ्या वयस्था पूतनामृता ।
हरीतकी हैमवती चेतकी श्रेयसी शिवा ॥ ५९ ॥

འཇིགས་མེད་ནད་མེད་ཕན་པ་ཅན། ན་ཚོད་མི་འགྱུར་མེད་ཚེ་ཅན་བདུད་རྩི་དང་།
ཨ་རུ་ར་དང་གསེར་ལྡན་དང་། སེམས་བྱེད་དཔལ་དང་ཞི་བ་དང་།། 59

* For ན་ཚོད་གནས ?

पीतद्रुः सरलः पूतिकाष्ठञ्चाथ द्रुमोत्पलः ।
कर्णिकारः परिव्याधो लकुचो लिकुचो डहुः ॥ ६० ॥

སྤྲིན་པ་སེར་པོ་ཐང་ཤིང་། ཐང་ཆུ་ཤིང་ཞེས་པ་ཡང་དེ།
དེ་ནས་ཨུཏྤལ་ཤིང་དང་ནི། སྐྱེ་བ་ཙམ་དང་ཡོངས་ནད་དང་།
ལ་ཀུ་ཙ་དང་ལི་ཀུ་ཙ། ཌུ་ཧ་ཏུ།། 60

पनसः कण्टकिफलो निचुलोऽम्बुज इज्जलः ।
काकोडुम्बरिका फल्गु र्मलपू र्जघनेफला ॥ ६१ ॥

པ་ནས་དང་ཚེར་འབྲས་ཅན། ནི་ཙུ་ལ་དང་ཆུ་སྐྱེས་ཆུ་ཤིང་།
བྱ་རོག་ཨུ་དུམྦ་རི་ཀཱ། འབྲས་བུ་གཞུར་མ་པ་བྱུར་དང་།
རྫི་པར་འབྲས་ཅན།། 61

अरिष्टः सर्व्वतोभद्र हिङ्गुनिर्यासमालकाः ।
पिचुमर्दश्च निम्बोऽथ पिच्छिलागुरुशिंशपा ॥ ६२ ॥

ཨ་རིཥྚ་དང་ཀུན་ལ་བཟང་། ཤི་ཀུན་འདྲས་དང་དྲི་མ་ཅན།
འཇོམས་བྱེད་དང་ནི་ནིམྦའི་ཤིང་། དེ་ནས་པི་ཙྪི་ལ་དང་།
ཨ་ག་རུ། ཤིར་ཤ་པ་དང་སྐྱ་བོ་དང་།། 62

कपिला भस्मगर्भा सा शिरीषस्तु कपीतनः ।
भण्डिलोऽप्यथ चाम्पेय श्चम्पको हेमपुष्पकः ॥ ६३ ॥

ཐལ་བའི་སྙིང་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ཤི་རི་ཁ་དང་ཆུ་འཕུང་དང་།
སྨྲ་ཀྲི་ལོ་ཡང་འོད་ནས་ནི། ཙམ་པ་ཡང་དང་ཙམ་པ་ཀ།
གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་ཅམྤའོ།། 63

एतस्य कलिका गन्धफली स्यादथ केसरे ।
वकुलो वञ्जुलोऽशोके समौ करकदाड़िमौ ॥ ६४ ॥

དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཀ་ལི་ཀཱ། དྲི་ཡི་འབྲས་བུ་དེ་ནས་ནི།
ཀོ་བ་རེ་*དང་བ་ཀུ་ལ། བཉྫུ་ལོ་ནི་མྱ་ངན་མེད།
མཚུངས་པ་སེ་འབྲུ་དཱ་ཌི་མ॥ 64

चाम्पेयः केसरो नागकेसरः काञ्चनाह्वयः ।
जया जयन्ती तर्कारी नादेयी वैजयन्तिका ॥ ६५ ॥

ཙམྤེ་ཡ་དང་གེ་སར་ཅན། ནཱ་ག་གེ་སར་གསེར་མིང་ཅན།
རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བྱེད་རྟོག་པའི་དགྲ། ནཱ་དེ་ཡི་དང་རྣམ་རྒྱལ་ཤིང་॥ 65

श्रीपर्ण मग्निमन्थः स्यात् कणिका गणिकारिका ।
जयाथ कुटजः शक्रो वत्सको गिरिमल्लिका ॥ ६६ ॥

དཔལ་གྱི་ལོ་མ་མེ་གཙུབ་ཤིང་། ཞིབ་དང་ཚོགས་བྱེད་རྒྱལ་བའོ།
དེ་ནས་བཙང་སྐྱེར་བརྒྱ་བྱིན་ཤིང་། བུ་ཡི་ཤིང་དང་རི་ཡི་ཕྲེང་॥ 66

एतस्यैव कलिङ्गेन्द्रयवं भद्रयवं फले ।
कृष्णपाकफलाविग्नसुषेणाः करमर्द्दके ॥ ६७ ॥

དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཀ་ལི་ངྒི་དབང་པོའི་ནས་དང་ནས་བཟང་འབྲས།
འབྲས་ནག་སྨིན་པ་བི་གྣ། སུ་ཥེ་ཎ་དང་ལག་ཉེད་དོ॥ 67

* For ཀེ་ས་རེ།

कालस्कन्धस्तमालः स्यात् तापिञ्छोऽप्यथ सिन्धुकः ॥
सिन्धुवारेन्द्रसुरसौ निर्गुण्डीन्द्राणिकेत्यपि ॥ ६८ ॥

ནག་པོ་ནི་དཔུང་པོ་ཏཱ་མཱ་ལ། མིན་པཚྪེ་ངང་དེ་ནས་ནི།
སིནྡྷུ་ཀ་སིནྡྷུ་བཱ་ར། ཚང་གི་དང་པོ་ནི་གུཎྜི། དབང་ཅན་ཡང་ངོ་॥ 68

वेणी खरा गरी देवताडो जीमूत इत्यपि ।
श्रीहस्तिनी तु भूरुण्डी तृणशून्यन्तु मल्लिका ॥ ६९ ॥

ལན་བུ་ཁ་རཱ་ག་རཱི་དེ་བ་ཏཱ་ཌོ་སྤྲིན་ཞེས་པ་ཡང་ངོ་།
དཔལ་གྱི་ལག་པ་བྷཱུ་རུཎྜི། ཏྲྀ་ཤཱུ་ཤིང་དང་མ་ལླི་ཀཱ॥ 69

भूपदी शतभीरुश्च सैवास्फोता वनोद्भवा ।
शेफालिका तु सुवहा निर्गुण्डी नीलिका च सा ॥ ७० ॥

སའི་རྐང་པ་ཤ་ཏ་བྷཱི་རུ་དང་། སེ་བཱ་སྥོ་ཏཱ་ནགས་ལས་བྱུང་།
ཤེ་ཕཱ་ལི་ཀཱ་ལེགས་འབབ་དང་། ནིརྒུཎྜི་དང་སྔོན་པོ་ཅན॥ 70

सितासौ श्वेतसुरसा भूतवेश्यथ मागधी ।
गणिका यूथिकाम्बष्ठा सा पीता हेमपुष्पिका ॥ ७१ ॥

སི་ཏ་སོ་དང་དཀར་པོ་དང་། རོ་ཞིམ་འབྱུང་པོ་འཇུག།
དེ་ནས་མཱ་ག་དྷཱི་ག་ཎི་ཀཱ། ཡཱུ་ཐི་ཀཱ་དང་ཨམྦཥྛཱ།
དེ་སེར་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་ཅན॥ 71

अतिमुक्तः पुण्ड्रकः स्यात् वासन्ती माधवीलता ।
सुमना मालती जाती सप्तला नवमालिका ॥ ७२ ॥

ཤིན་ཏུ་གྲོལ་དང་པུཎྜ་ཀ། སྤྲིད་*ལྡན་སྤྲང་གི་ཤིང་འཁྲི་ཤིང་།
མེ་ཏོག་སྣ་མ་ཡིད་དགའ་དང་ཛཱ་ཏི་ཏེ། འདབ་བདུན་གཞོན་ནུའི་ཕྲེང་བ་ཅན།། 72

माघ्यं कुन्दं रक्तकस्तु बन्धूको बन्धुजीवकः ।
सहा कुमारी तरणि रम्लानस्तु महासहा ॥ ७३ ॥

ཙུ་ཎྜ་མེ་ཏོག་ཀུན་པའོ། དམར་བ་མེ་ཏོག་བནྡྷུ་ཀ།
བནྡྷཱུ་ཛཱི་བ་ཡིན་ནོ། ནུས་ལྡན་གཞོན་ནུ་ད་ར་ཎི།
ཨ་མ་ལཱ་ན་དང་ནུས་ལྡན་ཆེ། 73

तत्र शोणे कुरवक स्तत्र पीते कुरण्टकः ।
नीला झिण्टी द्वयोर्वाणा दासी चार्त्तगलश्च सा ॥ ७४ ॥

དེ་ལ་དམར་པོ་ཀུ་ར་བ་ཀ། དེ་ལ་སེར་པོ་ཀུ་རུ་ཎྚ་ཀ།
སྔོན་པོ་ཛྷིཎྚི་གཉིས་དང་མདའ། བྲན་མོ་ཙཱ་རྟ་ག་ལ་ས།། 74

सैरीयकस्तु झिण्टी स्यात् तस्मिन् कुरवकोऽरुणे ।
पीता कुरण्टको झिण्टी तस्मिन् सहचरी द्वयोः ॥ ७५ ॥

སཻ་རཱི་ཡ་ག་ཛྷིཎྚི་ཡིན། དེ་ལ་ཀུ་ར་བ་ཀ་དམར་པོ་དང་།
སེར་པོ་ཀུ་རུ་ཎྚ་ཀ་དང་། ཛྷིཎྚི་དེ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པ་གཉིས།། 75

* For དཔྱིད ?

ओड्रपुष्पं जवापुष्पं वज्रपुष्पं तिलस्य यत् ।
प्रतीहास शतप्रास चण्डात हयमारकाः ॥ ७६ ॥

ཟ་ཨཱི་མེ་ཏོག་ཛ་བ་དང་། ཛེ་ཛྲའི་མེ་ཏོག་ཏི་ལི་གང་།
པྲ་ཏཱི་ཧཱ་ས་བརྒྱ་སྐྱེས་དང་། གདུམ་པོ་རྟ་བསོད་ལག་པ་དཔའ།། 76

करवीरे करीरे तु क्रकर ग्रन्थिलावुभौ ।
उन्मत्तः कितवो धूर्त्तो धुस्तूरः कनकाह्वयः ॥ ७७ ॥

ཀིར་ཪི་རེ་དང་ཀྲ་ཀ་ར། ཚོགས་པ་དང་གཉིསོ།
སྨྱོ་བྱེད་དང་ཀི་ཏ་བོ། གདུལ་དཀའ་ཡི་དྷུ་ཏུ་ར།
གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་ཅེས་པའོ།། 77

मातुलो मदनश्चास्य फले मातुलपुत्रकः ।
फलपूरो वीजपूरे रुचको मातुलुङ्गके ॥ ७८ ॥

མཱ་ཏུ་ལ་དང་སྨྱོས་བྱེད། དེའི་འབྲས་བུ་མཱ་ཏུ་ལ་བུ་ཏྲ་ཀ།
འབྲས་བུ་གང་བ་བཱི་ཛ་པཱུ་ར། མདོག་མཛེས་མཱ་ཏུ་ལུ་ངྒ་ཀ།། 78

समीरणो मरुवकः प्रस्थपुष्पः फणिज्झकः ।
जम्बीरोऽप्यथ पर्णासे कठिञ्जरकुठेरकौ ॥ ७९ ॥

ས་མཱི་ར་ཎ་མ་རུ་བ་ཀ། པྲ་སྟྲ་མེ་ཏོག་ཕ་ཎི་ཛྫ་ཀ།
ཛམྦཱི་རོ་དང་དེ་ནས་ནི། པརྞཱ་སེར་དང་ཀ་ཋིཉྫ་ར་ཀུ་ཋེ་ར་དཀར་པོ།། 79

सितेऽर्जकोऽत्र पाठी तु चित्रको वह्निसंज्ञकः ।
अर्काह्व वसुकास्फोत गणरूप विकीरणाः ॥ ८० ॥

ཨ་རྫུ་ཀ་འདི་པ་ཋཱི་ཕྲ་བོ་མེའི་མིང་ཅན། ཨརྐ་ཞེས་བ་བ་སུ་ཀ།
ཨ་སྥོ་ཊ་ཚོགས་པའི་གཟུགས།། 80

मन्दारश्चार्कपर्णोऽत्र शुक्लेऽलर्क प्रतापसौ ।
शिवमल्ली पाशुपत एकाष्ठीला वको वसुः ॥ ८१ ॥

མནྡཱ་ར་དང་ཨརྐའི་འདི་དཀར་པོ་ཨ་ལརྐ་པྲ་ཏཱ་པས།
ཞི་བའི་མེ་ཏོག་ཕྱུགས་བདག་དགའ། ཤིང་གཅིག་སྣ་བ་བསུའོ།། 81

वन्दा वृक्षादनी वृक्षरुहा जीवन्तिकेत्यपि ।
वत्सादनी छिन्नरुहा गुडूची तन्त्रिकामृता ॥ ८२ ॥

བནྡཱ་ཤིང་ལ་ཟ་བ་དང་། ཤིང་སྐྱེས་འཚོ་བ་ཉིད་ཀྱང་།
བུ་ཟས་བཅད་སྐྱེ་སྐྱི་རྡེས་དང་། རྒྱུད་ལྡན་བདུད་རྩི་འཚོ་བྱེད་དང་།། 82

जीवन्तिका सोमवल्ली विशल्या मधुपर्ण्यपि ।
मूर्वा देवी मधुरसा मोरटा तेजनी स्रुवा ।
मधूलिका धनुः श्रेणी गोकर्णी पीलुपर्ण्यपि ॥ ८३ ॥

ཟླ་བའི་མགུལ་པ་ཡངས་པ་ཅན། སྦྲང་གི་ལོ་མ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་།
མཱུརྦ་བ་ལྷ་མོ་སྦྲང་གི་རོ། མོ་ར་ཊ་དང་འོད་ལྡན་གྲོས།
མ་དྷཱུ་ལི་ཀ་གཞུ་ཤིང་དང་། ཤྲེཎཱི་གོ་ཀརྞཱི་དང་། པཱི་ལུ་པརྞཱི་ཉིད་ཀྱང་ངོ་།། 83

पाठाम्बष्ठा विद्धकर्णी स्थापनी श्रेयसी रसा ।
एकाष्ठीला पापचेली प्राचीना वनतिक्तिका ॥ ८४ ॥

པ་ཋཱ་མ་ཏུ་སྦྲོས་དཀར་དང་། བི་དྡྷ་ཀརྞ་གནས་པ་ཅན།
ཧྲེན་དང་རོ་ལྡན་སྡོང་བུ་གཅིག། སྡིག་པའི་བྲན་མོ་པྲཱ་ཙཱི་ནཱ། ནགས་ཁ་མོ་ཅན།།
84

कटुः कटम्बराशोक रोहिणी कटुरोहिणी ।
मत्स्यपित्ता कृष्णभेदी चक्राङ्गी शकुलादनी ॥ ८५ ॥

ཚ་བ་ཚ་བས་གང་བ་དང་། མྱ་ངན་མེད་དང་སྐྱེར་དང་ནི།
ཚ་བའི་སྐྱེར་དང་ཉ་མཁྲིས་དང་། ནག་དབྱེ་འཁོར་ལོའི་ཡན་ལག་དང་།། 85

आत्मगुप्ता जडाव्यण्डा कण्डूरा प्रावृषायणी ।
ऋष्यप्रोक्ता शूकशिम्बिः कपिकच्छूश्च मर्कटी ॥ ८६ ॥

བྱའི་ཟས། བདག་སྲིད་ཛ་ཊཱ་ཨ་བྱཎྜ་ཊ། གཡའ་ཤིང་པྲཱ་བྲི་ཥཱ་ཡ་ཎཱི།
རྀཥྱ་པྲོ་ཀྟཱ་ཤཱུ་ཀ་ཤི་མ་བི། ཀ་པི་ཀཙྪཱུ་ཤྲམ་ཀ་ཊཱི།། 86

चित्रोपचित्रा न्यग्रोधी द्रवन्ती शम्बरी वृषा ।
प्रत्यक्श्रेणी सुतश्रेणी रण्डा मूषिकपर्ण्यपि ॥ ८७ ॥

རི་མོ་ཉེ་བའི་རི་མོ་ཅན། ནྱ་གྲོ་དྷཱི་རིང་ཁྲ་བ་ལྡན།
སྨྲམ་པ་དང་ནི་ཆར་འབབ་དང་། ཟླ་དུ་ཀ་ཤྲེ་ཎཱི་སུ་ཏ་ཤྲེ་ཎཱི།
རཎྜ་བྱི་བའི་རྣ་བའོ།། 87

अपामार्गः शैखरिको धामार्गवमयूरकौ ।
प्रत्यक्पर्णी कीशपर्णी किणिही खरमञ्जरी ॥ ८८ ॥

ཨང་འོག་ལམ་ཤེ་ཁ་རི་ཀོ་དང་། དྷཱ་མརྒ་དང་མ་ཡུ་དང་།
པྲ་ཏྱ་ཀ་ལོ་མ་ཀྱཱི་ཞའི་འདབ། ཀ་ཊི་ཧྲི་དང་ཁྲང་ཁྲའི་སྙེ།། 88

फञ्जिका ब्राह्मणी पद्मा भार्गी ब्राह्मणयष्टिका ।
अङ्गारवल्ली बालेय शाक वर्व्वर वर्द्धकाः ॥ ८९ ॥

ཕཉྫི་ཀ་དང་ཚངས་མ་དང་། པདྨ་དང་ནི་བྷཱརྒི་དང་།
ཚངས་པའི་མཆོད་སྡོང་སེ་མདག་ལོ། བཱ་ལེ་ཡ་ཤཱ་ཀ་བརྦ་ར་བནྡྷ་ཀ།། 89

मञ्जिष्ठा विकसा जिङ्गी समङ्गा कालमेषिका ।
मण्डूकपर्णी भण्डीरी भण्डी योजनवल्ल्यपि ॥ ९० ॥

ཙོད་དང་བི་ཀས་དང་རི། ཛིང་གི་ཡན་ལག་མ་ཆུངས་པ་དང་།
སྦྲལ་པའི་འདབ་མ་བྷཎྜཱི་རི། བྷཎྜཱི་དཔག་ཚད་འཁྲི་ཤིང་།། 90

यासो यवासो दुःस्पर्शो धन्वयासः कुनाशकः ।
रोदनी कच्छुरानन्ता समुद्रान्ता दुरालभा ॥ ९१ ॥

ཡཱ་ཤྲི་མ་ར་མགོ་ཡ་བཱ་སོ། རེག་བྱ་སྡུག་དང་རྒྱུ་མེད་སྐྱེས།
ཀཱ་ཤ་ཀ་དངུ་བྱེད་ཤུ་བྱེད་དང་མཐའ་མེད་དང་།
རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སྐྱེས་རིག་པར་དཀའ།། 91

पृश्निपर्णी पृथक्पर्णी चित्रपर्ण्यङ्घ्रिवल्लिका ।
क्रोष्टुविन्ना सिंहपुच्छी कलशिर्धावनिर्गुहा ॥ ९२ ॥

པྲྀ་ཤྣི་ཧི་ལོ་མ་ཁྲག་ལོ། སྣ་ཚོགས་འདབ་མ་ཀྲྀ་ཥྚུ་བ་ལླི་ཀཱ།
ཀྲོཥྚུ་བི་ནྣཱ་སེང་གེ་མཇུག། ཀ་ལ་ཤི་དང་དྷཱ་ར་ནི་གུ་ཧ།། 92

निदिग्धिका स्पृशी व्याघ्री बृहती कण्टकारिका ।
प्रचोदनी कुली क्षुद्रा दुष्पर्शा राष्ट्रिकेत्यपि ॥ ९३ ॥

ནི་ད་གྷི་ཀཱ་སི་ཤི་སྟག་མོ་བྲིཧ་ཏཱི། ཀ་ཎྚ་ཀ་པྲ་ཙོད་ནི་ཀུ་ལི།
ཆུང་བ་རེག་དཀའ་ཡུལ་སྐྱེས་ཀྱང་།། 93

नीली काला क्लीतकिका ग्रामीणा मधुपर्णिका ।
रञ्जनी श्रीफली तुत्था तृणी* दोला च नीलिनी ॥ ९४ ॥

རམས་ཤིང་ནག་པོ་ཀོཏྟི་ཀཱ། གྲོང་སྐྱེས་སྦྲང་གི་འདབ་མ་ཅན།
འཚོང་བྱེད་དཔལ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། ཏུན་ཐ་ཏྲཎི་དོ་ལ་དང་།
སྔོན་པོར་མ་སོ།། 94

अवल्गुजः सोमराजी सुवल्लिः सोमवल्लिका ।
कालमेषी कृष्णफला वागुची पूतिफल्यपि ॥ ९५ ॥

གསོ་མ་ར་ཛ་སོ་མ་ར་ཛཱི་དང་། འདབ་བཟང་ཟླ་བའི་སྡོང་བུ་དང་།
ཀཱ་ལ་མ་ཥཱི་འབྲས་ནག་དང་། བཱ་ཀུ་ཙཱི་དང་རུལ་འབྲས་ཅན།། 95

* "द्रोणा" इति पाठान्तरम् ।

कृष्णोपकुल्या वैदेही मागधी चपला कणा ।
ऊषणा पिप्पली शौण्डी कोलाथ करिपिप्पली ॥ ९६ ॥

པི་པི་ལིང་དང་ནག་པོ་དང་། བཻ་ད་ཧཱི་དང་མ་ག་དྷཱི།
གཡོ་བྱེད་གཟེགས་མ་སྨིག་པར་བྱེད། གྲོག་ཀེད་རྡོད་སྨན་གྱི་ལའོ།
དེ་ནས་ཀ་རི་པི་པྤ་ལཱི།། 96

कपिवल्ली कोलवल्ली श्रेयसी वशिरः पुमान् ।
चव्यन्तु चविका काकचिञ्ची गुञ्जेतु कृष्णला ॥ ९७ ॥

ཀ་པི་བལླི། ཤྲི་ཡ་སཱི་དང་ཙ་ཤིར་པོ།
དབྱི་མོ་སྦུ་ཅ་བི་ཀཾ་དང་། ཀཱ་ཀ་ཅི་གུཉྫ་ནག་པོ་དང་།། 97

पलङ्कषा त्विक्षुगन्धाश्वदंष्ट्रा स्वादुकण्टकः ।
गोकण्टको गोक्षुरको वनशृङ्गाट इत्यपि ॥ ९८ ॥

པ་ལཾ་ཀ་ཥཱ་ཏྲི་སྣོ་ཁྱི་ཡི་མཆེ་བ་དང་། རོ་ལྡན་ཚེར་མ་གོ་ཀཎྚ།
གོ་ཀྵུ་ར་ཀ་ནགས་ཀྱི་རྭ། ཞེས་པ་ཡང་ངོ་།། 98

विश्वा विषा प्रतिविषातिविषोपविषारुणा ।
शृङ्गी महौषधञ्चाथ क्षीरावी दुग्धिका समे ॥ ९९ ॥

བོང་ང་དཀར་པོ་ཐུར་དུག་དང་། ཨ་ཏི་བི་ཥ་ཉེ་བའི་དུག། ཨ་རུ་ཎ།
ར་ཅན་དང་ནི་སྨན་ཆེན་པོ། དེ་ནས་འོ་མ་འོ་མ་མཚུངས།། 99

शतमूली बहुसुताभीरुरिन्दीवरी वरी ।
ऋष्यप्रोक्ताभीरुपत्री नारायण्यः शतावरी ॥ १०० ॥

རྩ་བ་བརྒྱ་པ་སྐྱུད་མངས་དང་། ཨིནྡཱི་ཝ་རཱི་བ་རཱི།
རི་ཁྲི་བ་ཤད་པ་ཨ་བྷཱི་རུ། ཉེ་ཤིང་བ་ཡན་དྲི་དང་ནི།
ནཱ་རའི་བུ་ཤ་ཏཱ་བཱ་རཱི་ཨ་ཏེ་རུ།། 100

अहेरुरथ पीतद्रु कालेयक हरिद्रवः ।
दार्व्वी पचम्पचा दारुहरिद्रा पर्जनीत्यपि ॥ १०१ ॥

དེ་ནས་སྐྱེར་པ་ཀཱ་ལེ་ཡ་ཀ་ཁྲ་བ་སེར་པོ་དར་བཱི།
པ་ཅཾ་པ་ཅ་ཤིང་སེར་དང་། པརྫ་ནཱི་ཡང་ངོ་།། 101

वचोग्रगन्धा षड्ग्रन्था गोलोमी शतपर्व्विका ।
शुक्ला हैमवती वैद्यमातृसिंह्यौ तु वासिका ॥ १०२ ॥

ཚུ་ཐག་དྲི་རྩེ་འདུད་པ་དྲུག། གོ་ལོ་མཱི་དང་ཚིགས་བརྒྱ་པ།
དཀར་པོ་གངས་དང་ལྡན་པའོ། སྨན་པའི་མ་དང་སེ་ཧྲི་དང་།། 102

वृषोऽटरूष सिंहास्यो वासको वाजिदन्तकः ।
आस्फोता गिरिकर्णी स्याद्विष्णुक्रान्तापराजिता ॥ १०३ ॥

བཱ་ས་ཀཱ་དང་ཁྲུ་མཆོག་དང་། ཨ་ཊ་རཱུ་ཥ་སི་ཧ་སུ།
བ་ཛི་ཀ་དང་རྟ་ཡིས་སོ། ཨ་སྥོ་ཊཱ་རིའི་སྤྲིང་།
འཇུག་གནོན་དང་ནི་གཞན་ལས་རྒྱལ།། 103

इक्षुगन्धा तु काण्डेक्षु कोकिलाक्षेक्षुर क्षुराः ।
शालेयः स्यात् शीतशिवश्छत्रा मधुरिका मिसी ॥ १०४ ॥

རོར་ཤིང་ཀྲི་ཥྞ་ཀཎྜེ་ཀྵུ། ཁ་ཙུག་སིག་དང་ཀྵུ་ར་ཀྵུར།
ཤཱ་ལེ་ཡ་དང་ཤཱི་ཏ་ཤི་ཝ། གདུགས་དང་མངར་ལྡན་མི་ཤཱི་དང་॥ 104

मिश्रेयाप्यथ सीहुण्डा वज्रद्रुः स्नुक् स्नुही गुडा ।
समन्तदुग्धाथ वेल्लममोघा चित्रतण्डुला ॥ १०५ ॥

མི་ཤྲེ་ཡ་དང་དེ་ནས་ནི། སཱི་ཧུ་ཎྜ་རྡོ་རྗེའི་ཤིང་།
སྣུག་སྣུ་ཧི་གུ་ཌ་ཐམས་ཅད་འོ་མ་ཅན། ཝེ་དང་ག་དང་དོན་ཡོད་དང་།
སྣ་ཚོགས་འབྲས॥ 105

तण्डुलश्च कृमिघ्नश्च विडङ्गं पुंनपुंसकम् ।
बला वाट्यालको घण्टारवा तु शणपुष्पिका ॥ १०६ ॥

ཏཎྜུ་ལ་དང་སྲིན་བུ་གསོད། ཝི་ཌངྒ་ཕོ་མ་ནིང་།
བ་ལ་བཱ་ཊྱཱ་ལ་ཀ་དང་། དྲིལ་བུའི་སྒྲ་དང་ཤ་ཎའི་མེ་ཏོག॥ 106

मृद्वीका गोस्तनी द्राक्षा स्वाद्वी मधुरसेति च ।
सर्व्वानुभूतिः सरला* त्रिपुटा त्रिवृता त्रिवृत् ॥ १०७ ॥

རྒུན་འབྲུམ་བ་ཡི་ནུ་མ་དང་། དྲཱཀྵཱ་རོ་ལྡན་སྣང་གི་རོ།
ཀུན་མཛེས་འབྱུང་དང་ས་རཱ་ལཱ། ཁྲུ་གསུམ་ཏྲི་ཝྲི་ད་ཏྲི་ཝྲིད॥ 107

* "सुवहा" इति पाठान्तरम् । Tib: सवहा ।

त्रिभण्डी रोचनी श्यामा पालिन्ध्यौ तु सुषेणिका ।
काला मसूरविदलार्द्धचन्द्रा कालमेषिका ॥ १०८ ॥

དུམ་བུ་གསུམ་པ་རི་བ་ནི། སྔོན་པོ་དང་ནི་པཱ་ལིནྡྷཱི།
སུ་ཥེ་ཎི་ནག་པོ་དང་། སྨན་ཆུང་འདབ་མ་ཟླ་བ་ཕྱེད།
ཀཱ་ལ་མེ་ཥི་ཀཱ॥ 108

मधुकं क्लीतकं यष्टिमधुका मधुयष्टिका ।
विदारी क्षीरशुक्लेक्षुगन्धा क्रोष्टी च यासिता ॥ १०९ ॥

ཤིང་མངར་དང་ནི་ཀླཱི་ཏ་ཀ། ཡཥྚི་མདྷུ་ཤིང་མངར་ཡིན॥
ཟམ་འཛོམས་འོ་མ་དཀར་པོ་དང་། བུར་ཤིང་དྲི་དང་ཀྲོ་ཥྚུ་ཙ་ཡཱ་སི་ཏཱ॥ 109

अन्या क्षीरविदारी स्यान्महाश्वेतर्क्ष गन्धिका ।
लाङ्गली शारदी तोयपिप्पली शकुलादनी ॥ ११० ॥

འོ་མ་ཅུང་ཟད་ཟམ་འཛོམས་དཀར་ཆེན་དང་། ཀྵཱི་ཀི་དྲི་ཅན་ལཱ་ངཱ་ལཱི།
ཤཱ་ར་དཱ་ཏོ་ཡེ་པི་པྤ་ལཱི། བྱའི་ཟས॥ 110

खराश्वा कारवी दीप्यो मयूरो लोचमस्तकः ।
गोपी श्यामा शारिवा स्यादनन्तोत्पल शारिवा ।
योग्यमृद्धिः सिद्धिलक्ष्म्यौ वृद्धेरप्याह्वया इमे ॥ १११ ॥

ཏ་གོད་ཀ་ར་ཝཱི། སྒྲོན་མེ་རྨ་བྱའི་མདོངས།
ལོ་ཙ་མ་སྟག་སྒྲོལ་ཞི་སྔོན་པོ་ཤཱ་རི་བ། མཐའ་མེད་ཨུཏྤལ་ཤཱ་རི་བཱ།
ཡོ་གྱ་ཨྲྀདྡྷི་སྒྲུབ་དང་། ལྷོ་དང་ནི་རྒྱན་པོ་འདི་མིང་॥ 111

कदली वारणबुषा रम्भा मोचांशुमत्फला ।
काष्ठीला मुद्गपर्णी तु काकमुद्गा सहेत्यपि ॥ ११२ ॥

འདི་ཙུ་ཤི་པཱ་ར་ཙུ་སཱ་ཙུ་ཤིང་གྲོལ་ཨཙད་ཤུམ་ད་ཀཱཔྲི་ལཱ།
མུ་ཧའི་ལོ་མ་མུ་དྶ་ཏ་ད་ཡང་ ॥ 112

वार्त्ताकी हिङ्गुली सिंही भण्डाकी दुष्प्रधर्षिणी ।
नाकुली सुरसा रास्ना सुगन्धा गन्धनाकुली ॥ ११३ ॥

བཀྲི་ཏེ་གུ་ལཱ་སེངྒྷི་བཧྣ་ཀི་དུཥྤྲ་ཏ་ར་ཤིཧྣཱ། ནཱ་ཀུ་ལི་དང་རོ་ཞིམ་དང་།
རཱསྣཱ་དྲི་བཟངས་ན་བ་ལི་དྲི ॥ 113

नकुलेष्टा भुजङ्गाक्षी छत्राकी सुवहा च सा ।
विदारी गन्धांशुमती सालपर्णी स्थिरा ध्रुवा ॥ ११४ ॥

ན་ཀུ་ལ་འདོད་སྦྲུལ་མིག་པ། གདུགས་ཅན་དང་ནི་ལེགས་པར་འབབ།
རྣམ་འཇོམས་དྲི་དང་ཨཾཤུ་མཏི་དར། ཤ་ཡིའི་འདབ་དང་གནས་དང་བརྟན ॥
114

तुण्डिकेरी समुद्रान्ता कार्पासी वदरेति च ॥
भारद्वाजी तु सा वन्या शृङ्गी तु ऋषभो वृषः ॥ ११५ ॥

རས་བལ་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་ཅན་དང་། ཀར་པཱ་སིད་བ་དེ་རི།
རས་བལ་ནགས་དང་ས་བ་ཛཱ། རོ་ཅན་དྲང་སྲོང་ཁྱུ་མཆོག་གོ ॥ 115

गाङ्गेरुकी नागबला झषा ह्रस्वगवेधुका ।
धामार्गवो घोषकः स्यान्महाजाली स पीतकः ॥ ११६ ॥

གཱཾ་གཱེ་རུ་ཀཱི་ཀླུ་ཡི་སྟོབས། ཛྷ་ཥཱ་ཧྲ་སྭ་ག་ཝེ་དྷུ་ཀཱ།
དྷཱ་མཱརྒ་བ་སྒྲ་ལྡན་ཡིན། མཧཱ་ཛཱ་ལི་སེ་དོག་སེར ॥ 116

ज्योत्स्नी पटोलिका जाली नादेयी भूमिजम्बुका ।
स्याल्लाङ्गलिक्यग्निशिखा काकाङ्गी काकनासिका ॥ ११७ ॥

ཛྱོ་ཏི་སྣི་བ་ཊོ་ལི་ཀཱ་ཛཱ་ལཱི ॥ 117

गोधापदी तु सुवहा मुषली तालमूलिका ।
अजशृङ्गी विषाणी स्याद् गोजिह्वा दार्विके समे ॥ ११८ ॥

... ...
... ... 118

ताम्बूलवल्ली ताम्बुली नागवल्ल्यप्यथ द्विजा ॥
हरेणू रेणुका कौन्ती कपिला भस्मगन्धिनी । ११९ ॥

ཀླུ་ཡི་འཁྲི་ཤིང་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། དེ་ནས་གཉིས་སྐྱེས་ཧ་རེ་ཎཱུ།
རེ་ཎུ་ཀཱ་དང་ཀཽནྟི་དང་། དམར་སྐྱ་དང་ནི་ཐལ་པའི་དྲི ॥ 119

एलवालुकमैलेयं सुगन्धि हरिवालुकम् ।
वालुकञ्चाथ पालङ्क्यां मुकुन्दः कुन्दकुन्दुरू ॥ १२० ॥

ཨེ་ལ་བཱ་ལུག་མེ་ལེ་ཡཾ། དྲི་བཟང་ས་ཧ་རི་བཱ་ལུ་ཀཾ།
བཱ་ལུ་ཀཙྪ་དེ་ནས་ནི། པཱ་ལང་ཀྱང་དང་མུ་ཀུནྡཿ། ཀུནྡ་ཀུན་དུ་རུ།། 120

वालं ह्रीवेर वर्हिष्ठो दीच्यं केशाम्बु नाम च ।
कालानुसार्य्य वृद्धाश्म पुष्प शीत शिवानि च ॥ १२१ ॥

བཱ་ལམ་ཧྲཱི་བེར་བར་ཧིཥྚྭཱ་དྲི་ཙྱཾ། ཀེ་ཤཱམ་བུ་ཡི་མིང་ཅན་ནོ།
ཀཱ་ལཱ་ནུ་སཱར་ཡ་བྲིདྡྷ་ཤྨའི་མེ་ཏོག་དཀར་ཞི་བ་ནི་དུ།། 121

शैलेयं तालपर्णी तु दैत्या गन्धकुटी मुरा ।
गन्धिनी गजभक्ष्या तु सुवहा सुरभीरसा ॥ १२२ ॥

ཤཻལ་ཡཾ་ཏཱ་ལའི་ལོ་མ་དེ་དཻཏྱཱ་ཀུ་ཊཱི་སུ་རཱ་གནྡྷི་ནི།
གླང་ཆེན་ཟས་དང་ལེགས་འབབས་དང་། དྲི་བཟང་ས་རོ་ལྡན།། 122

महेरुणा कुन्दुरुकी शल्लकी ह्लादिनीति च ।
अग्निज्वाला सुभिक्षे तु धातकी धातुपुष्पिका ॥ १२३ ॥

མ་ཧེ་རཱུ་ཎཱ་དེ་ཙ། མེ་འབར་དང་ནི་སུ་བྷིཀྵཻ།
དྷཱ་ཏ་ཀཱི་དང་མ་མའི་མེ་ཏོག།། 123

पृथ्वीका चन्द्रबालैला निस्कुटिर्बहुलाथ सा ।
सूक्ष्मोपकुञ्चिका तुत्या कोरङ्गी त्रिपुटा त्रुटिः १२४ ॥

ཀ་ཀོ་ལ་དང་བྲཱ་སྦྱོར་བས་དང་། ཨེ་ལཱ་ནི་ཥྐུ་ཊི་མང་པོ།
དེ་ནས་སུ་ཀྵྨ་ཨུ་པ་ཀུ་ཉྩི་ཀཱ། ཀོ་རཾ་གི་ཕྲུམ་པོ་གསུམ།། 124

व्याधिः कुष्ठं पारिभाव्यं व्याप्यं पाकलमुत्पलम् ।
शङ्खिनी चोरपुष्पी स्यात् केशिन्यथ वितुन्नकः ॥ १२५ ॥

ཝྱཱ་དྷིཿ ཀུཥྛཾ་པཱ་རི་བྷཱ་ཝྱཾ་བྱ། ཝྱཱ་པྱཾ་པཱ་ཀ་ལ་ཀུ་མུ་དོ།
ཤཾ་ཁ་ཅན་ཀུན་མའི་མེ་ཏོག་ཡིན། སྐྲ་ཅན། དེ་ནས་བི་ཏུ་ནྣ་ཀ། 125

झाटामलाञ्झटा ताली शिवा तामलकीति च ।
प्रपौण्डरीकं पुण्डर्य्यमथ तुन्नः कुवेरकः ॥ १२६ ॥

ཛྷཱ་ཊཱ་མ་ལཱ། ཨཛྷཱ་ཊཱ་ཏཱ་ལི་ཤི་ཝཱ་ཏཱ་མ་ལ་ཀཱི་ཏི་ཙ།
པྲ་པཽཎྜ་རཱི་ཀཾ་པུཎྜཪྻ། དེ་ནས་ཏུནྣ་ཀུ་བེ་ར་ཀ།། 126

कुणिः कच्छः कान्तलको नन्दीवृक्षोऽथ राक्षसी ।
चण्डा धनहरी क्षेम दुष्पत्र गणहासकाः ॥ १२७ ॥

ཀུ་ཎི་ཀཙྪ་ཀཱནྟ་ལ་ཀ། དགའ་བའི་ཤིང་།
དེ་ནས་སྲིན་མོ་གཏུམ་མོ་ནོར་འཕྲོག་ཀྵེ་མ་དུ་ཥྤ་ཙ་ཚོགས་པ་བཟོད།། 127

व्याड़ायुधं व्याघ्रनखं करजं चक्रकारकम् ।
शुषिरा विद्रुमलता कपोताङ्घ्रिर्नटी नली ॥ १२८ ॥

སྦྲུལ་གྱི་མཚོན་དང་སྟག་སེན་དང་། ཀ་ར་ཛ་དང་འཁོར་ལོ་བྱེད།
སྦུབས་ཅན་བྱི་རུ་འཁྲི་ཤིང་ཕུག་རོན་རྐང་། ॥ 128

धमन्यञ्जनकेशी च हनुर्हट्टविलासिनी ।
शुक्तिः शङ्खः खुरः कोलदलं नखमथाढ़की ॥ १२९ ॥

དྷ་མནྱུ་དང་ཛ་ན་ཀེ་ཤཱི། ཧ་ནུ་ཧ་ཊ་བི་ལ་སི་ནི།
ཤུཀྟི་ཤཾ་ཁ་ཁུར་ཀོལ་ད་ལ། སེན་མོ་དེ་ནས་ཨ་ཊ་ཀཱི॥ 129

काक्षी मृत्स्ना तुवरिका मृतालक सुराष्ट्रजे ।
कुटन्नटं दाशपुरं वानेयं परिपेलवम् ॥ १३० ॥

ཀཱཀྵི་སྲིད་སྣན་*བ་རི་ཀཱ། སྲིད་ཏཱ་ལ་ཀ་ཡུལ་བཟངས་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ།
ཞིག་དུར་དང་དེ་ཤ་པུར་ནགས་སྐྱེས་པ་རི་པེ་ལ་པེ॥ 130

प्लवगोपुरगोनर्द्द कैवर्त्तीमुस्तकानि च ।
ग्रन्थिपर्णं शुकं वर्हि पुष्पं स्थौणेय कुक्कुरे ॥ १३१ ॥

པླ་བ་གོ་པུ་འགོ་ནར་དང་། ཀེ་བར་མུསྟ་ཀ་ནི་ཙ།
ཚེ་པ་ཚིགས་འདབ་ཤུཀ་བརྡེའི་མེ་ཏོག སྠཽ་ཎེ་ཡ་ཀུ་ཀྐུ་རེ॥ 131

* For སྣ་ཏུ ?

मरुन्माला तु पिशुना स्पृक्का देवी लता लघुः ।
समुद्रान्ता बधूः कोटीवर्षा लङ्कापिकेत्यपि ॥ १३२ ॥

མ་རུ་ན་མཱ་པི་ཤུ་ན་སྤྲྀཀྐཱ་ལྷ་མོ་འི་འཁྲི་ཤིང་།
ལ་གྷུ་རྒྱ་མཚོ་མཐར་ཕྱུག་བདུ་ཀོ་ཊ་བརྵ་ལཾ་ཀཱ་པི་ཀེ་ཡང་ངོ་॥ 132

तपस्विनी जटामांसी जटिला लोमशा मिसी ।
त्वक्पत्रं उत्कटं भृङ्गं त्वचं चोचं वराङ्गकम् ॥ १३३ ॥

དཀའ་ཐུབ་ཅན་མ་རལ་ཅན་མ། སྤང་སྤོས་སྤུ་ཅན་མི་ཤྲཱི།
ཤྐགས་པའི་ལོ་མ་སྲུ་ཏྟ་ཊ་བྷྲྀཾ་ཤྐགས་པ་རོ་ཙ་ཡན་ལག་མཆོག॥ 133

कर्चूरको द्राविड़कः काल्यको वेधमुख्यकः ।
ओषध्यो जातिमात्रेस्युरजातौ सर्व्वमौषधम् ॥ १३४ ॥

ཀརྩུ་ར་ཀོ་དྲཱ་བི་ཌ་ཀ། ཀལྤ་ཀ་དང་རིག་བྱེད་སྔོང་།
ཨོ་ཥ་དྷྱོ་རིགས་ཙམ་ཡིན་ར་ཛཱ་ཏ་ནི་ཀུན་ལ་སྨན॥ 134

शाकाख्यं पत्रपुष्पादि तण्डुलीयोऽल्पमारिषः ।
विशल्याग्निशिखानन्ता फलिनी शक्रपुष्प्यपि ॥ १३५॥

ཤཱ་ཀ་ཁྱི་དང་ལོ་མ་མེ་ཏོག་སོགས།
ཏ་ཎྜུ་ལི་ཡོད་ཆུང་བ་འཕགས་པ་ཁྲི་ཤལྱ་དང་མེའི་རྩེ།
མཐའ་མེད་འབྲས་བུ་བརྒྱ་བྱིན་མེ་ཏོག॥ 135

स्याद्दक्षगन्धा छगलान्त्र्यावेगी वृद्धदारकः ।
जुङ्गो ब्राह्मी तु मत्स्याक्षी वयस्था सोमवल्लरी ॥ १३६ ॥

རྀཀྟའི་ཏྲི་ཙན་ཏྲཱ་ག་ལནྟྲཱི་བེ་གཱི་ཀུན་འཇོམས་ཧཱུཾ་ཀ།
ཚངས་མ་ཉ་མིག་ན་ཚོད་གནས། ཟླ་བའི་འཁྲི་ཤིང་། ‖ 136

पटुपर्णी हैमवती स्वर्णक्षीरी हिमावती ।
हयपुच्छी तु काम्बोजी माषपर्णी महासहा ॥ १३७ ॥

ལོ་མ་གསལ་དང་གསེར་ལྡན་དང་། གསེར་གྱི་ལོ་མ་ཧཱི་མ་པ་ཏཱི།
ཧ་མཇུག་ཀཾ་བོ་ཛཱི། སྨན་མའི་ལོ་མ་བཟོད་པོ་ཆེ། ‖ 137

तुण्डिकेरी रक्तफला विम्बिका पीलुपर्ण्यपि ।
वर्व्वरा कवरी तुङ्गी खरपुष्पाजगन्धिका ॥ १३८ ॥

ཏུ་ཎྜི་ཀེ་རི་འབྲས་བུ་དམར། བི་མྦི་ཀ་དང་པཱི་ལུ་པར་ཎཱི་ཡང་ངོ་།
མཐོང་བ་བོང་བུ་མེ་ཏོག་ཨཛ་གནྡྷི་ཀ། ‖ 138

एलापर्णी तु सुवहा रास्ना युक्तरसा च सा ।
चाङ्गेरी चुक्रिकादन्तशठाम्बष्ठाम्ललोणिका ॥ १३९ ॥

ཨེ་ལཱའི་ལོ་མ་ལེགས་འབབ། ར་སྣཱ་ཡུག་ཏ་ར་སཱ།
ཙཱ་ངྒེ་རཱི་དང་ཙུ་ཀྲི་ཀཱ། སོ་ཤི་མེད་དང་སྐྱུར་མོ་སྟོང་འཇིགས་ཙུ་ཀྲ། ‖ 139

सहस्रवेधी चुक्रोऽम्लवेतसः शतवेध्यपि ।
नमस्कारी गण्डकाली समङ्गा खदिरीत्यपि ॥ १४० ॥

སྐྱུར་མོ་བརྒྱ་འཇིགས་ཀྱང་ངོ་། ན་མསྐཱ་རི་གཎྜ་ཀཱ་ལཱི།
ཡན་མཉམ་སེང་ལྡེང་ཀྱང་ངོ་། ‖ 140

जीवन्ती जीवनी जीवा जीवनीया मधुश्च सा ।
कूर्चशीर्षो मधुरकः शृङ्ग-ह्रस्वाङ्ग-जीवकाः ॥ १४१ ॥

འཚོ་བྱེད་ཛཱི་བ་ནཱི་ཛཱི་བཱ། ཛཱི་བ་ནཱི་ཡཱ་མ་མངར་མོ་ཡང་ངོ་།
ཀུརྦ་ཤཱི་རྵི་མ་དྷུ་ར། ར་ཅན་ལུས་ཐུང་ཛཱི་བ་ཀཱ། ‖ 141

किराततिक्तो भूनिम्बोऽनार्य्यतिक्तोऽथ सप्तला ।
विमला शातला भूरिफेना चर्म्मकषेत्यपि ॥ १४२ ॥

ཀི་རཱ་ཏིཀྟ་སའི་ནིམྦ། ཨ་ན་ཡ་ཏིཀྟ་དེ་ནས་སཔྟ་ལཱ་བི་མེད་ཤཱ་ཏ་ལ།
བྷཱུ་རི་ཕེ་ལཱ་ཀརྨ་ཀྲྀ་ཤི། ‖ 142

वायसोली स्वादुरसा वयस्थाथ मकूलकः ।
निकुम्भो दन्तिका प्रत्यक्श्रेण्युडुम्बरपर्ण्यपि ॥ १४३ ॥

བཱ་སོ་ལི་སྭཱ་ཏུ་རོ་ན་ཚོད་གནས་དེ་ནས་མཛུད་ལ་ཀ་
ནི་ཀུཾ་བྷ་སོ་ལྡན་པྲ་ཏྱཀྴྲེ་ཎཱི་ཨུ་དུམྦ་ར་ལོ་མ། ‖ 143

अजमोदा तूग्रगन्धा ब्रह्मदर्भा यमानिका ।
मूले पुष्कर-काश्मीर-पद्मपत्राणि पौष्करे ॥ १४४ ॥

ར་དགའ་ལོ་མ་དྲག་པོ་འི་དྲི། བྲ་དུ་*དརྦྷ་ཡ་མཱ་ནི་ཀ།
མཱུ་ལེ་པོ་ཥྐ་ཀཀྐ་ཤ་མ་རི། ཁ་ཛཱི་སྐྱེས་དང་པདྨའི་འདབ།། 144

अव्यथातिचरा पद्मा चारटी पद्मचारिणी ।
काम्पिल्लः कर्कशश्चन्द्रो रक्ताङ्गो रोचनीत्यपि ॥ १४५ ॥

པོཾ་ཥ་ཀ་རི། ཨ་བྱ་ཐཱ་ཏི་ཙ་ར་པདྨ་བཱ་ཊི། པདྨ་བ་རི་ཎི།
འདར་བྱེད་རྩུབ་མོ་ཟླ་བ་དང་། ཡན་ལག་དམར་དང་མཛེས་ལྡན་ཀྱང་།། 145

प्रपुन्नाडस्त्वेडगजो दद्रुघ्न श्चक्रमर्दकः ।
पद्माट उरणाख्यश्च पलाण्डुस्तु सुकन्दकः ॥ १४६ ॥

པྲ་པུནྣ་ཊ་སྟེ་ཊེའི་གླང་། ད་དྲུག་གླ་ཙ་ཀྲ་མརྡ་ཀ།
པདྨ་ཊ་ཨུ་ར་ཎ་ཁྱ།། 146

लताकंदुर्द्रुमौ तच्च हरितेऽथ महौषधम् ।
लशुनं गृञ्जनारिष्टमहाकन्दरसोनकाः ॥ १४७ ॥

མེ་སྒོ་དང་ནི་སྐྱེའུ་དང་། དེ་ནས་སྨན་ཆེན་སྒོག་སྐྱ་དང་།
སྒོག་པ་ཨ་རི་ཥ་ཊ་ཆེན། རོ་གཅིག་པའོ།། 147

* For བྲ་ཧྨ ?

पुनर्नवा तु शोथघ्नी वितुन्नं सुनिषण्णकम् ।
स्याद्वातकः शीतलोऽपराजिता ऽशनपर्ण्यपि ॥ १४८ ॥

པུ་ནརྣ་བ་ཤོ་ཐ་གྷྣི། བི་ཏུནྣ་སུ་ནི་ཥ་ཎྞ་ཀ།
བ་ད་ཀ་དང་བསིལ་བ་ཅན། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་ཨ་ཤ་ནའི་ལོ་མ་དང་།། 148

पारावताङ्घ्रिः कटभी पण्या ज्योतिष्मती लता ।
वार्षिकं त्रायमाणा स्यात् त्रायन्ती बलभद्रिका ॥ १४९ ॥

པཱ་ར་བ་ཏཱ་གྷི་ཀ་ཊ་བྷཱི་པ་ཎྱ་དང་། འོད་ཀྱི་ཕྲེང་གྲོས་འཁྲི་ཤིང་།
བཱརྵི་ཀ་ཏྲཱ་པ་མཱ་ཎ་ཏྲཱ་ཡནྟཱི།། 149

विष्वक्सेनप्रिया गृष्टि र्वाराही वदरेत्यपि ।
मार्कवो भृङ्गराजः स्यात् काकमाची तु वायसी ॥ १५० ॥

སྤོབས་བཟང་བེ་ཥཱ་ཀ་སེ་ན་དགའ་བྱེད་གྲི་ཥྚི་བྷྲྀ་ར་ཧྲི་བ་བད་རེ་ཡང་ངོ་།
མཱརྐ་བ་དང་བྲྀ་ག་ར་ཛོ། ཀཱ་ཀ་མཱ་ཙཱི་པོ་གནོ་*།། 150

शतपुष्पा सितच्छत्रातिच्छत्रा मधुरा मिसः ।
अवाक्पुष्पी कारवी च सरणी तु प्रसारणी ॥ १५१ ॥

མེ་ཏོག་བརྒྱ་པ་གདུགས་དཀར་དང་། གདུགས་བཟང་མངར་མོ་མི་སིའོ།
ཛྙ་ར་ནག་པོ་ཀཱ་ར་བཱི། ས་ར་ཎཱ་དང་རབ་ཏུ་བརྒྱང་།། 151

* For ཙོ་རོག་མོ ?

तस्यां कटम्भरा राजबला भद्रबलेति च ।
जनी जतूका रजनी जतुकृच्चक्रवर्त्तिनी ॥ १५२ ॥

དེ་ཡི་ཀ་ཊཾ་བྷ་ར་དང་། རྒྱལ་པོ་སྟོབས་དང་སྟོབས་བཟང་དང་།
ཛ་ནཱི་ཛ་ཏཱུ་ཀཱ་ར་ཛ་ནཱི། ཛ་ཏུ་བྱེད་དང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར།། 152

संस्पर्शाथ शठी गन्धमूली षड्ग्रन्थिकेत्यपि ।
कर्वूरोऽपि पलाशोऽपि कारवेल्लः कटिल्लकः ॥ १५३ ॥

རེག་བྱ་བཟང་དེ་ནས་ཤ་ཊཱི་དྲི་ཙ་བ། ཚིགས་དྲུག་པ་དང་ཀ་ཙུ་ར།
ཕྱི་པལ་ཤ་ཡང་ངོ་། ཀཱ་ར་བེ་ལླ་ཀ་ཊི་ལླ་ཀ།། 153

सुषवी चाथ कुलकं पटोलस्तिक्तकः पटुः ।
कुष्माण्डकस्तु कर्कारुरिर्वारुः कर्कटी स्त्रियौ ॥ १५४ ॥

སུ་ཤ་བཱི་དང་དེ་ནས་ནི། རིགས་ལྡན་པ་ཊོ་ལ་ཏིག་དང་།
གསལ་ཀུཥྨཱཎྜ་ཀ་པ་དྲ་སི། ག་གོར་ན་ཀརྐ་ཊཱི་སོ་ཀུ་བ་ཁ་མོ་ཀ་ཊུ་ཏུཾ་བི།། 154

इक्ष्वाकुः कटुतुम्बी स्यात्तुम्ब्यलाबूरुभे समे ।
चित्रा गवाक्षी गोडुम्बा विशाला त्विन्द्रवारुणी ॥ १५५ ॥

ཀ་བ་ལ་ཕྱུ་གཉིས་པོ་མཚུངས། རི་མོ་ཅན་དང་བ་ལ་མིག།
གོ་ཌུམྦ་དང་བི་ཤཱ་ལཱ། ཨིནྡྲ་བཱ་རུ་ཎི།། 155

अर्शोघ्नः शूरणः कन्दो गण्डीरस्तु समष्ठिला ।
कलम्ब्युपोदिका स्त्री तु मूलकं हिलमोचिका ॥ १५६ ॥

ཨ་རྴོ་གྷྣ་*སུ་ར་ཎ། ཀནྡོ་གཎྜཱི་ར་ནི་སྲ་བོ་ཆོད།
ཀ་ལཾ་བུ་དེ་ཀ་དང་མོ་སིན་ཙ་བ་ཧི་ལ་མོ་ཙི་ཀཱ།། 156

वास्तूकं शाकभेदाः स्यु दूर्व्वा तु शतपर्व्विका ।
सहस्रवीर्य्या भार्गव्यौ रुहानन्ताथ सा सिता ॥ १५७ ॥

སྣེའུ་ལོ་མའི་དབྱེ་བ་ཡིན། དུར་བ་དང་ནི་ཚིགས་པ་བརྒྱ།
སྟོང་ལྡན་བརྩོན་འགྲུས་བྷཱརྒ་བི། རུ་དང་ནི་མཐའ་མེད་དོ།། 157

गोलोमी शतवीर्य्या च गण्डाली शकुलाक्षकः ।
कुरुविन्दो मेघनामा मुस्ता मुस्तकमस्त्रियाम् ॥ १५८ ॥

དེ་ནས་ས་སི་ད་གླང་སྤྲ་སྐྱེས་བརྒྱ་ལྡན་བརྩོན་འགྲུས། གཎྜ་ལཱི་བྱ་ཡི་མིག།
ཀུ་རུ་བིནྡ་དང་སྤྲིན་གྱི་མིང་། མུསྟ་མོན་ལུགས་མ་མིན་ནོ།། 158

स्याद् भद्रमुस्तको गुन्द्रा चूड़ाला चक्रलोच्चटा ।
वंशे त्वक्सार-कर्म्मार-त्वचिसार-तृणध्वजाः ॥ १५९ ॥

མོན་ལུགས་བཟང་པོ་གུན་དྲཱ། ཙཱུ་ལཱ་ལཱ་དང་འཁོར་ལོ་སྐྱེད་པ།
འོད་མ་སྤགས་པའི་སྙིང་པོ་དང་། བསེ་ཤིང་†ཤུན་པ་མཐྲིགས་པ་དང་།། 159

* ཨར་ཤོ་ནད། † For སེ་ཤིང་།

शतपर्व्वा यवफलो वेणु-मस्कर-तेजनाः ।
वेणवः कीचका स्ते स्यु र्येस्वनन्त्यनिलोद्धताः ॥ १६० ॥

རྩྭ་ཡི་རྒྱལ་མཚན་ཚིགས་པ་བརྒྱ། ནས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྨྱུག་རྐོད་འོད།
གླིང་ཤིང་སྒྲིན་ཅན་སྒྲུབས་ལྡན་དང་། སྨྱུག་མ་དང་ནི་རླུང་འབུད་ཅན།། 160

ग्रन्थिर्ना पर्व्वपरुषी गुन्द्रस्तेजनकः शरः ।
नड़स्तु धमनः पोटगलोऽथ काशमस्त्रियाम् ॥ १६१ ॥

མ་དུད་པ་ཚིགས་པ་དང་ནི་མཚམས། སྨྱུག་མ་མདངས་ལྡན་མདའ་སྨྱུག་གོ།
འདམ་བུ་ན་ཌ་པོ་ཊ་ལ་ག། དེ་ནས་ཀཱ་ཤ་མ་སྟྲི་ཡཱཾ།། 161

इक्षुगन्धा पोटगलः पुंसि भूम्नि तु बल्वजाः ।
रसाल इक्षुस्तद्भेदाः पुण्ड्रकान्तारकादयः ॥ १६२ ॥

བུར་ཤིང་དྲི་དང་པོ་ཊ་གལ། པོ་མང་པོའི་ཚིགས་ལ་ལྦ་ལྦ་ཛཿ།
རོ་ལྡན་དང་ནི་བུར་ཤིང་ངོ་། དེ་ཡི་དབྱེ་བ་པུ་ཎྜ་དང་།
ཀཱནྟ་ར་ཀ་ལ་སོགས་པའོ།། 162

स्याद्वीरणं वीरतरं मूलेऽस्योशीरमस्त्रियाम् ।
अभयं नलदं सेव्यमम्टणालं* जलाशयम् ॥ १६३ ॥

རྩྭ་བཱི་ར་ཎ་ཊ་བཱི་ར་ཏ་རཾ། རྩ་བའི་ཨུ་ཤཱིར་མོ་མིན་ནོ།
འཇིགས་མེད་ན་ལ་དཾ་དང་ནི། ས་བྱ་མ་མྲྀ་ཎཱ་ལ་ཛཱ་ལཱ་ཤ་ཡཾ།། 163

* सेव्यं मृणालञ्च ।

लामज्जकं लघुलयमवदाहेष्टकापथे ।
नलादयस्तृणं गर्म्मुच्छ्यामाकप्रमुखा अपि ॥ १६४ ॥

ལོ་མ་ཛྫ་ཀཾ་ལ་གྷུ་ལ་མ་བདྷ་ཨིཥྚ་ཀཱ་པ་ཐེ།
འདམ་བུ་ལ་སོགས་རྩྭ་རྣམས་ནི།། 164

अस्त्री कुशं कुथो दर्भः पवित्रमथ कत्तृणम् ।
पौर-सौगन्धिक-ध्याम-देवजग्धक-रौहिषम् ॥ १६५ ॥

... ... || 165

छत्रातिच्छत्रपालघ्नौ मालातृणकभूस्तृणे ।
शष्पं बालतृणं घासो यवसं तृणमर्जुनम् ॥ १६६ ॥

གཙྪ་ཏྲ་པ་ལ་གླུ། རྩྭ་ཡི་ཕྲེང་བ་ས་ཡི་རྩྭ།
ཤཱཥྤཾ་རྩ་ནི་གཞོན་ནུའོ། གྷཱ་ས་ནས་ཅན་སྔོང་དང་རྩྭ།། 166

तृणानां संहतिस्तृण्या नड्या तु नड़संहतिः ।
तृणराजाह्वयस्तालो नारिकेलस्तु लाङ्गली ॥ १६७ ॥

རྩྭ་རྣམས་ཚོགས་པ་ཏྲྀ་ཎྱཱ། ན་ཌ་འདམ་བུའི་ཚོགས་པའོ།
རྩྭ་ཡི་རྒྱལ་ཞེས་ཏཱ་ལའོ། ནཱ་རི་ཀེ་རག་ཤོལ་ལྡན་ནོ།། 167

घोण्टा तु पूगः क्रमुको गुवाकः खपुरोऽस्य तु ।
फलमुद्वेग मेते च हिन्तालसहितास्त्रयः ॥
खर्जुरः केतकी ताली खर्जुरी च तृणद्रुमाः ॥ १६८ ॥

इति वनौषधिवर्गः ॥

གྷོཎྚཱ་ཏུ་པཱུ་ག་ཀྲ་མུ་ཀོ། གུ་ཝཱ་ཀ་དང་ཁ་པུ་རོ།
འབྲས་བུ་ཨུདྡྷེ་ག་འདི་དེ་ནི། ཚ་ཧི་ན་དཔལ་བཅས་པ་གསུམ།
ཁརྫུ་ར་རིང་གེ་ཏ་ཀ་ཏཱ་ལི་ཁརྫུ་རི་ནི། ཙ་ཡི་སྡོང་།། 168

ནགས་དང་སྨན་གྱི་སྡེའོ།

अथ सिंहादिवर्गः ।

सिंहो मृगेन्द्रः पञ्चास्यो हर्य्यक्षः केसरी हरिः ।
शार्दूल द्वीपिनौ व्याघ्रे तरक्षुस्तु मृगादनः ॥ १ ॥

སེང་གེ་ལ་སོགས་པའི་སྡེ།།

སེང་གེ་གདོང་ལྔ་རི་དྭགས་དབང་། རལ་ཅན་འཁྱོག་བྱེད་ཧ་རིའི་མིག།
སྟག་དང་གུང་དང་དྭཱི་པི་དང་། ཏྲེད་དང་རི་དགས་ཟ་བྱེད་དོ།།

वराहः शूकरो घृष्टिः कोलः पोत्री किरिः किटिः ।
दंष्ट्री घोणी स्तब्धरोमा क्रोड़ो भूदार इत्यपि ॥ २ ॥

ཛྭ་ཡི་སྣ་ཅན་ཕག་པ་དང་། སྦྲ་ལྡན་ཀོ་ལ་པོ་ཏྲི་དང་།
ས་བཀོས་སྣ་མགོ་མཆེ་བ་ཅན། སྤུ་རིང་སྤུ་ལྡང་ཀོ་ཊ་དང་།
ས་རྣྲིག་ཅེས་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་།། 2

कपि प्लवङ्ग प्लवग शाखामृगवलीमुखाः ।
मर्कटो वानरः कीशो वनौका अथ भल्लुके ॥ ३ ॥

སྤྲེའུ་སྤྲུག་མཆོང་མཆོང་བྱེད་དང་། ཡལ་གའི་རི་དྭགས་གཉེར་མའི་གདོང་།
མཀྐ་ཊ་དང་མི་འདྲ་དང་། ཀི་ཤོ་དང་ནི་ནགས་གནས་སོ།
དེ་ནས་དོམ་དང་བྷ་ལ་ཀ།། 3

ऋक्षाच्छ भल्लभालूका गण्डके खड्ग खड्गिनौ ।
लुलापो महिषो वाहद्विषत् कासर सैरिभाः ॥ ४ ॥

གཙྪ་བླ་བླུ་དོམ་མོ། གཎ་བསེ་དང་ཁཌྒི་ནི།
ཚུར་འདྲེས་སར་ཞལ་ཧ་ཡི་དགྲ། མ་ཧེ་དང་ནི་སེ་རི་བྷ།། 4

स्त्रियां शिवा भूरिमाय गोमायु मृगधूर्त्तकाः ।
शृगालवञ्चक क्रोष्टु फेरु फेरव जम्बुकाः ॥ ५ ॥

མོ་ནི་ཞི་བ་ས་ལ་རྒྱུ། གླེ་སྦྲངས་མ་རུངས་རི་དྭགས་ཤྲྀ་གཱ་ལ།
གཡོན་ཅན་ཀྲོཥ་ཊུ་རི་རུ་དང་། ངན་གཡོ་བ་དང་ཛམྦུ་ཀ།། 5

ओतुर्विड़ालो मार्जारो वृषदंशक आखुभुक् ।
त्रयो गौधेर गौधार गौधेया गोधिकात्मजे ॥ ६ ॥

ཞུས་བུ་བྱི་ལ་ཁྲུས་མཁན་དང་། བྱི་བ་གསོད་དང་བྱི་བའི་ཟས།
གསུམ་པོ་དབྱིག་པོ་གཽ་དྷཱ་ར། གོ་དྷི་ཡ་དང་བདག་སྐྱེས་སོ།། 6

श्वावित्तु शल्यस्तल्लोम्नि शलली शललं शलम् ।
वातप्रमीर्वातमृगः कोक ईहा मृगो वृकः ॥ ७ ॥

གཟུགས་སོ་བྱི་ཕུར་ཁ་ལྷུའི། དེ་ཡི་སྤུ་ནི་ཤ་ལ་ལི།
ཤ་ལི་ལ་དང་ཤ་ལའོ། པ་ད་པྲ་མི་རྣ་བའོ།
འཕར་བ་ནགས་གནས་ཁྲི་རི་དྭགས་གསོད།། 7

मृगे कुरङ्ग वातायु हरिणाऽजिन योनयः ।
ऐणेयमेण्याश्चर्माद्यमेणस्यैणमुभे त्रिषु ॥ ८ ॥

རི་དྭགས་ས་ལུས་རླུང་གི་སྒོག། ཁྲི་སྔན་སྐྱེས་གནས་སོ།། 8

कदली कन्दली चीनश्चमूरु प्रियकावपि ।
समूरुश्चेति हरिणा अमी अजिनयोनयः ॥ ९ ॥

... ...
... ...|| 9

कृष्णसार रुरुन्यङ्कु रङ्कु शम्बर रौहिषाः ।
गोकर्ण पृषतैणर्ष्यरोहिताश्चमरो मृगाः ॥ १० ॥

གཞུང་ནག་ཁྲི་སྣན་ས་ལེའོ། རུ་རུ་ཁ་ཤ་རི་ཀུ།
ཤཾ་པ་ར་རཻ་ཧི་ཏ། བ་ལང་རྣ་བུ་ཁ་དེ་ཨེ་ན་ཤྱ་རོ་ཧི་ཏ།། 10

गन्धर्वः शरभो रामः सृमरो गवयः शशः ।
इत्यादयो मृगेन्द्राद्या गवाद्याः पशुजातयः ॥ ११ ॥

གཡག་རི་དྭགས་དྲི་ཟ་ཤར་བྷ་རཱ།
སུ་མ་ར་བ་མེན་རི་བོང་འདི་སོགས་རི་དྭགས་དབང་པོ་སོགས།
གླང་སོགས་ཕྱུགས་ཀྱི་རིགས་སོགས་རྣམས།། 11

उन्दुरुर्मूषिकोऽप्याखुर्गिरिका बालमूषिका ।
सरटः कृकलासः स्यात् मुसली गृहगोधिका ॥ १२ ॥

བྱི་*བ་ཀུན་བུ་འབིགས་བྱེད་དང་། རི་བྱི་*བྱི་པ་གཞོན་ནུ་དང་།
ཙངས་པ་གྲི་ཀ་ལཱ་ཤའི། དེ་ནས་ཚངས་ཐུན་ཁྱིམ་གྱི་ཙངས།། 12

लूता स्त्री तन्तुवायोर्णनाभ मर्कटकाः समाः ।
नीलाङ्गुस्तु क्रिमिः कर्णजलौकाः शतपद्युभे ॥ १३ ॥

སྦྲོམ་ནི་མོ་དང་ཐགས་མཁན་དང་། ཨུརྞ་ན་བྷཱ་མརྐ་ཊ་ཀ་མཚམ་གཞལ་གོ་དང་།
ཉ་བའི་ཆུ་སྲིན་ཀང་བརྒྱ་གཉིས།། 13

वृश्चिकः शूककीटः स्यादलिद्रुणौ तु वृश्चिके
पारावतः कलरवः कपोतोऽथ शशादनः ॥ १४ ॥

ཏ་ཞིག་པ་དང་ཤཱུ་ཀ་ཀཱིཊ། ཨ་ལི་དྲུ་ཎ་བྲི་ཤྩི་ཀ།
ཕུག་རོན་རིག་མཚན་†ཀ་པོ་ཏ། དེ་ནས་རི་བོང་ཟ་དང་ཁྲ།། 14

पक्षी श्येन उलूके तु वायसाराति पेचकौ ।
व्याघ्राटः स्याद्भरद्वाजः खञ्जरीटस्तु खञ्जनः ॥ १५ ॥

ཉ་རིང་བྱ་རོག་དགྲ་དང་འུག། གོ་གོ་གཡག་དང་སྨིན་བུ་དང་།
བྱཱ་གྷྲ་ཊ་དང་བྷ་ར་དྭ་ཛ། ཁ་ཉྫ་རཱི་ཊ་ཁཉྫ་ན།། 15

* For བྱིས ?

† For རིག་སྔན !

लोहपृष्ठस्तु कङ्कः स्यादथ चाषः किकीदिविः ।
कलिङ्ग भृङ्ग धूम्याटा अथ स्याच्छतपत्रकः ॥ १६ ॥

རྒྱབ་དམར་དང་ནི་ཀངྐ་ཡིན། དེ་ནས་ཙ་ཥ་ཀ་ཀཱི་དི་བི།
ཀ་ལིཾ་ཀ་བྷྲྀ་ཀ་དྷཱུ་མྱཱ་ཊ། དེ་ནས་སྔུ་ཏྲྀ་བྲེ་ད་པ་ཏྲ་ཀ།། 16

दार्वाघाटोऽथ शारङ्ग स्तोवाकश्चातकः समाः ।
कृकवाकुस्ताम्रचूडः कुक्कुटश्चरणायुधः ॥ १७ ॥

དཱརྦ་གྷཱ་ཊ། དེ་ནས་ཐུག་རྟ་ཆུ་ཉུང་དང་།
ཙ་ཏ་ཀ་དང་མཚུངས་སོ། ཁྱིམ་བྱ་དང་ནི་ཟངས་ཟེ་ཅན།
ཀུཀྐུ་ཊའི་སྐྲ་སྐྲོགས་པ་དང་ཀང་བའི་མཚོན།། 17

चटकः कलविङ्कः स्यात्तस्य स्त्री चटका तयोः ।
पुमपत्ये चाटकैरः स्त्र्यपत्ये चटकैव हि ॥ १८ ॥

མཆིལ་པ་ཀ་ལ་བི་ངྐ་དང་། དེ་ཡི་ཆུང་མ་ཙ་ཊ་ཀ།
དེ་དག་བུ་ནི་ཙཱ་ཊ་ཀཻར། གཞན་གྱིས་མཚོ་དང་གཏོར་མ་ཟ།
བུ་མོ་ཙ་ཊ་ཀཻ་བ་ཧི།། 18

कर्करेटुः करेटुः स्यात् कृकणक्रकरौ समौ ।
वनप्रियः परभृतः कोकिलः-पिक इत्यपि ॥ १९ ॥

ཀརྐ་རེ་ཊུ་སྨིན་བུའོ། སྨིག་པ་ཀྲ་ཀ་རོ་དག་མཚུངས།
ནགས་ན་བདེ་དང་ཁུ་བྱུག་དང་། ཀོ་ཀི་ལ་དང་པི་ཀ་ཡང་།། 19

काके तु करटाऽरिष्ट बलिपुष्ट सकृत्प्रजाः ।
ध्वाङ्क्षात्मघोष परभृद् बलिभुग् वायसा अपि ॥ २० ॥

ཀཱ་ཀ་ཁྲ་ཏ་འཚེ་བ་མེད། གདོར་མའི་མཆོག་ལྡན་ལན་ཅིག་སྐྱེ།
སྒྲ་ལྡན་སྒྲོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། བྱ་རོག་ཉིད་ཀྱང་ངོ༎ 20

द्रोण काकस्तु काकोलो दात्यूहः कालकण्ठकः ।
आतायि चिल्लौ दाक्षाय्य गृध्रौ कीरशुकौ समौ ॥ २१ ॥

ཟོ་རོག་དང་ནི་ཀཱ་ཀོ་ལཻཾ། དཱ་ཏྱཱུ་ཧ་དང་མགྲིན་ནག་པོ།
འོལ་བ་དང་ནི་ཉཱི་ཉི་ཙེ་ལོ། བྱ་རྒོད་དང་ནི་གྲྀ་དྷྲ་འོ།
ནེ་ཙོ་ཀུན་འགྲོ་མཚུངས་པའོ༎ 21

क्रुङ्क्रौञ्चोऽथ वकः कह्वः पुष्कराह्वस्तु सारसः ।
कोकश्चक्रश्चक्रवाको रथाङ्गाह्वयनामकः ॥ २२ ॥

ཁྲུང་ཁྲུང་དང་ནི་ཀྲོ་ཉྩོ། དེ་ནས་བྱ་དཀར་ཀ་ཀའོ།
བྱ་ཁྲུང་དམར་པོ་སཱ་ར་ས། ངུར་བ་འཁོར་ལོ་ཙཀྲ་བཱ་ཀ།
གཉིས་པོ་ཤིང་རྟའི་མིང་ཅན་ནོ༎ 22

कादम्बः कलहंसः स्याद् उत्क्रोशकुररौ समौ ।
हंसास्तु श्वेतगरुतश्चक्राङ्गा मानसौकसः ॥ २३ ॥

ཀ་སྐྱར་ཀ་ལ་ཧཾ་ཡིན། ཨུཏྐྲ་ཤ་ཀུ་ར་མཚུངས།
ངང་པ་བྱ་ཁྲུང་དཀར་པོ་དང་། འཁོར་ལོའི་ཡན་ལག་མ་འདྲེས་གནས༎ 23

राजहंसास्तु ते चञ्चुचरणैर्लोहितैः सिताः ।
मलिनैर्मल्लिकाख्यास्ते धार्त्तराष्ट्राः सितेतरैः ॥ २४ ॥

ངང་པའི་རྒྱལ་མོ་མཚུངས་ཀང་དམར།
ངང་པ་དཀར་པོ་མ་ལི་ནི་དང་སྤྲིང་འཛིན་ཞེས། ཡུལ་འཛིན་དང་ནི་ངང་སྐྱའོ༎ 24

शरारिराटिराड़िश्च वलाका विसकण्ठिका ।
हंसस्य योषिद्वरटा सारसस्य तु लक्ष्मणा ॥ २५ ॥

ཤཱ་རཱ་རི་བ་ཊ་ར་རི། བཱ་ལཱ་ཀ་དང་པད་ཆུམ་མགྲིན།
ངང་པའི་ཆུང་མ་བ་ར་ཊཱ། མཚོ་དང་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་མོ༎ 25

जतुका जिनपत्रा स्यात् परोष्णी तैलपायिका ।
वर्व्वणा मक्षिका नीला सरघा मधुमक्षिका ॥ २६ ॥

པ་ཁྲང་གྲགས་པའི་འདབ་མ་ཅན། པ་རོ་ཥྞི་དང་ཏེལ་པཱ་ཡི་ཀཱ།
ཀླི་སྦུར་སྔོན་པོ་མཀྵི་ཀཱ༎ 26

पतङ्गिका पुत्तिका स्याद्दंशस्तु वनमक्षिका ।
दंशी तज्जातिरल्पा स्याद् गन्धोली वरटा द्वयोः ॥ २७ ॥

སྦྲང་མ་དང་ནི་སྦྲང་རྩི་སྐྱེས། དྲོག་མག་བྱུ་དྷྲ་ཀཱ་ཡིན་ནོ།
ཤ་སྦྲང་ནགས་ཀྱི་སྦྲང་མ་དང་། ཟ་བྱེད་དེའི་རིགས་ར་ལྦྱཱ་ཡིན།
གནོད་པ་ལྷི་པཱ་ར་ཊ་གཉིས༎ 27

भृङ्गारी झीरुका चीरी झिल्लिका च समा इमाः ।
समौ पतङ्गशलभौ खद्योतो ज्योतिरिङ्गणः ॥ २८ ॥

ཚད་འདུ་བྲིཾ་ག་རི་དང་ནི། ཙི་རི་ཧྲིཾ་ལླི་ཀ་དང་མཚུངས་འདི་རྣམས།
པཏྡྒ་མཚུངས་ཕྱེ་མ་ལྡེབ། སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ནམ་མཁའི་འོད།
སྣང་འགྲོ་སྣང་བྱེད་མི་ཧྭ་ལི॥ 28

मधुव्रतो मधुकरो मधुलिण् मधुपाऽलिनः ।
द्विरेफ पुष्पलिड् भृङ्ग षट्पद भ्रमराऽलयः ॥ २९ ॥

སྦྲང་རྩི་སྦྲུ་དང་ར་ཡིག་གཉིས། མེ་ཏོག་འཐུང་དང་བུང་བ་དང་།
ཀང་པ་དྲུག་དང་བྷྲ་མ་ར། ས་འགྲོ་རྨ་བྱ་མདོངས་ལྡན་དང་॥ 29

मयूरो बर्हिणो बर्हो नीलकण्ठो भुजङ्गभुक् ।
शिखावलः शिखी केकी मेघनादानुलास्यपि ॥ ३० ॥

མགྲིན་མཛེས*དང་ནི་ལག་འགྲོ་ཟ། གཙུག་ཕུད་ཅན་དང་རྩེ་མོ་ཅན།
ཀེ་ཀཱི་དང་ནི་འབྲུག་སྒྲའི་གར། སྐག་པ་ཡོང་ཀེ་ཀཱ་བ་ཏེ་རྨ་བྱའི་སྒྲ॥ 30

केका वाणी मयूरस्य समौ चन्द्रकमेचकौ ।
शिखा चूड़ा शिखण्डस्तु पिच्छवर्हे नपुंसके ॥ ३१ ॥

མཚུངས་པ་ཟླ་གམ་རྨ་བྱའི་མདོངས། གཙུག་ཕུད་རྩེ་མོ་མདོངས་དང་ནི།
མཇུག་མའི་སྒྲ་དང་མ་ནིང་ངོ་॥ 31

* For མགྲིན་སྔོན ?

खगे विहङ्ग विहग विहङ्गम विहायसः ।
शकुन्ति पक्षि शकुनि शकुन्त शकुन द्विजाः ॥ ३२ ॥

མཁའ་འགྲོ་མཁར་ཀྲུ་ཡི་རྟིག། མཁའ་སྤྱོད་བི་ཧཱ་ཡས་དང་ནི།
བྱ་དང་ག་ཤོག་ལྡན་ནུས་ལྡན་དང་།
ཤ་ཀུ་ནྟ་དང་ཤ་ཀུན་གཉིས་སྐྱེས་འདབ་ལྡན་སྒྲོ་ཅན་དང་॥ 32

पतत्रि पत्रि पतग पतत्पत्ररथाण्डजाः ।
नगौको वाजि विकिर वि विष्किर पतत्रयः ॥ ३३ ॥

པ་ཏ་ག་དང་པ་ཏ་ཏ། འདབ་མའི་ཤིང་རྟ་སྒོ་ང་སྐྱེས།
འགྲོ་མེད་ལ་གནས་སྲིན་བུ་ཟ། བ་ཛི་ར་དང་ལོ་མ་གསུམ॥ 33

नीडोद्भवा गरुत्मन्तः पित्सन्तो नभसङ्गमाः ।
तेषां विशेषा हारीतो मद्गुः कारण्डवः प्लवः ॥ ३४ ॥

ནི་ཌོ་ཏྦྷ་བ་འདབ་ལྡན་དང་། པིཏྶནྟ་ན་མཁའ་སྤྱོད།
དེ་རྣམས་བྱེ་བྲག་ལྡང་ཁ་དང་། མ་གུ་ཀཱ་རཎྜ་བ་སྣེབ॥ 34

तित्तिरिः कुक्कुभो लावो जीवञ्जीवश्चकोरकः ।
कोयष्टिकष्टिट्टिभको वर्त्तको वर्त्तिकादयः ॥ ३५ ॥

སྲེག་པ་ཀུ་ཀུ་བྷ་ལ་གི། ཤང་ཤང་ཙ་ཀོ་ར་ཙ།
ཀོ་ཡ་ཥྛི་ཊིཊྚི་བྷ་ཀ། བཏ་བརྟི་ཀ་ལ་སོགས་པའོ॥ 35

गरुत्पक्षच्छदाः पत्रं पतत्रञ्च तनूरुहम् ।
स्त्री पक्षतिः पक्षमूलं चञ्चुस्त्रोटिरुभे स्त्रियौ ॥ ३६ ॥

བྱ་སྒྲུ་ག་ཤོག་པ་སྒྲོ་དང་ནི། འགེབས་བྱེད་ལོ་མ་ལུས་སྐྱེས་སོ།
སོ་ནི་དཔུང་པ་ཤོག་རྩའོ། མཆུ་དང་གདོང་པ་གཉིས་མོ་འོ།། 36

प्रडीनोड्डीन संडीनान्येताः खगगतिक्रियाः ।
पेशी कोषो द्विहीनेऽण्डं कुलायो नीडमस्त्रियाम् ॥ ३७ ॥

ཀྱེན་དུ་འཕུར་དང་ཕུར་དུ་འཕུར། ཐང་འཕུར་དེ་རྣམས་མཁའ་ལ་བྱེད།
སྦུབས*དང་མཛོད་དང་སྒོ་ངའོ། བྱ་ཚང་ནཱི་ཊ་མོ་མིན་ནོ།། 37

पोतः पाकोऽर्भको डिम्भः पृथुकः शावकः शिशुः ।
स्त्रीपुंसौ मिथुनं द्वन्द्वं युग्मन्तु युगलं युगम् ॥ ३८ ॥

ཕྲུ་གུ་བུ་ཚ་ཨརྦྷ་ཀ། བྱ་ཕྲུག་དང་ནི་ཤྲི་ཤུ་ཀ།
གསར་སྐྱེས་ཤི་ཤུ་ཞེས་བྱའོ། ཕོ་མོ་འདུས་དང་འཁྲིག་པ་དང་།
གཉིས་གཉིས་ཟུང་དང་དོར་ཡུ་གམ།། 38

समूह निवह व्यूह सन्दोह विसर व्रजाः ।
स्तोमौघनिकरव्रात वारसङ्घातसञ्चयाः ॥ ३९ ॥

ཚོགས་ལ་འདུས་པ་ཕུང་པོ་དང་། སྡེ་ཁ་དང་བི་ས་ར།
འཚོགས་པ་འཕུངས་པ་དང་མི་འདུས་ཧེ་ཀར་དང་ཕྲད་ཙ་ཙ། ཡང་དག་འདུས།། 39

* For སྦུགས ?

समुदायः समुदयः समवायश्चयो गणः ।
स्त्रियान्तु संहतिर्वृन्दं निकुरम्बं कदम्बकम् ॥ ४० ॥

ཚོགས་བསགས་ས་མུ་ད་ཡའོ། ས་མུ་ད་ཡ་ས་མ་བ་ཡ།
བསགས་པ་དང་ནི་ག་ཎ་མོ། སཾ་ཧ་ཏི་དང་བྲིན་དང་པོ། ནི་ཀུ་རུམ་བ་ཀ་དམྦ་ཀ།། 40

वृन्दभेदाः समैर्वर्गः सङ्घसार्थौ तु जन्तुभिः ।
सजातीयैः कुलं यूथं तिरश्चां पुन्नपुंसकम् ॥ ४१ ॥

དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འཚོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་སོ།
ཚོགས་པའི་དབྱེ་བ་སྡེ་ཚན་མཚུངས། དགེ་འདུན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བོ་འདུས།
དེ་ཡི་རིགས་དང་མཚུངས་པ་དང་། དུད་འགྲོ་ཁྱུ་དང་ཆེན་པ་སྡེ།
སྐྱེས་བུ་དང་ནི་མ་ནིང་ངོ་།། 41

पशूनां समजोऽन्येषां समाजोऽथ सधर्मिणाम् ।
स्यान्निकायः पुञ्जराशी तूत्करः कूटमस्त्रियाम् ॥ ४२ ॥

དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་མཚུངས་པའོ། གཞན་རྣམས་ཀྱི་ས་མཛྫ།
ཆོས་མཚུངས་རྣམས་ལ་ནི་ཀཱ་ཡ། ཕུང་པོ་སྤུངས་པ་བུར་དུ་དང་།
བརྩེགས་པ་མོ་མིན་ནོ།། 42

कापोतशौकमायूर तैत्तिरादीनि तद्गणे
गृहासक्ताः पक्षिमृगाश्छेकास्ते गृह्यकाश्च ते ॥ ४३ ॥

ཕུག་རོན་ཁྲུ་དང་ནེ་ཙོ་ཏི་ཁྲུ། དེ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པའོ།
ཁྱིམ་ཆགས་བྱ་དང་རི་དགས་རྣམས། ཚྭ་ཀ་དང་ཁྱིམ་གནས་སོ།། 43

སེང་གེ་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་ཚན་རྣམས་སོ།།

मनुष्यवर्गः ।

मनुष्या मानुषा मर्त्त्या मनुजा मानवा नराः ।
स्युः पुमांसः पञ्चजनाः पुरुषाः पूरुषा नरः ॥ १ ॥

མིའི་སྡེ་ཚན།

མི་དང་མིང་སྐྱེས་མ་ནུའི་བུ། ཤེས་ལྡན་ཡིད་ལྡན་ན་རོ།
སྐྱེས་བུ་ལྔ་སྐྱེས་པུ་རུ་ཥ། སྐྱེས་པ་ནི་ན་རའོ།། 1

स्त्री योषिदबला योषा नारी सीमन्तिनी वधूः ।
प्रतीपदर्शिनी वामा वनिता महिला तथा ॥ २ ॥

བུད་མེད་བཙུན་མོ་སྟོབས་མེད་དང་། སྒྲོར་བྱེད་མི་མོ་མཚམས་ལྡན་མ།
འཆིང་བྱེད་ཟུར་ལྟ་གཡོན་མ་དང་། གཡོ་བྱེད་དགའ་བའི་ས་གཞིའོ།། 2

विशेषास्त्वङ्गना भीरुः कामिनी वामलोचना ।
प्रमदा भाविनी कान्ता ललना च नितम्बिनी ॥ ३ ॥

བྱེ་བྲག་ཡན་ལག་མཆོག་ལྡན་མ། འཇིགས་ཅན་འདོད་མ་གཡོན་མིག་ན།
རབ་སྤོང་སྨིག་པ་ཡིད་འཛིན། ཤིན་ཏུ་སེམས་དང་ལེགས་མ་དང་།། 3

सुन्दरी रमणी रामा कोपना सैव भामिनी ।
वरारोहा मत्तकाशिन्युत्तमा वरवर्णिनी ॥ ४ ॥

དགའ་བ་དགའ་བྱེད་འཁྲོ་བྱེད་མ། དེ་བཞིན་དུ་ནི་བྷཱ་མི་ནི།
རབ་སྐྱེས་མ་དང་གླང་ཆེན་འགྲོས། མཆོག་ལྡན་མ་དང་ཁ་དོག་མཆོག།། 4

कृताभिषेका महिषी भोगिन्यो ऽन्या नृपस्त्रियः ।
पत्नी पाणिगृहीती च द्वितीया सहधर्म्मिणी ॥ ५ ॥

དབང་བསྐུར་བྱས་དང་མ་ཧི་ཥཱི། ལོང་སྤྱོད་གཞན་ལ་རྒྱལ་པོ་འི་བཙུན།
བག་གསར་ལག་ན་འཛིན་པ་དང་། གཉིས་པ་དང་ནི་ཆོས་བཅས་ལ།། 5

भार्य्या जायाऽथ पुं भूम्नि दाराः स्यात्तु कुटुम्बिनी ।
पुरन्ध्री सुचरित्रा तु सती साध्वी पतिव्रता ॥ ६ ॥

འགོག་བྱེད་སྐྱེད་བྱེད་མ་དང་ནི། ཚོག་མང་པོ་སྤྱི་ཏ་ར་འི།
གཉེན་འདུན་མ་དང་ཁྱིམ་འཛིན་དང་། ལེགས་སྤྱོད་མ་དང་བདེན་མ་དང་།
མཛེས་མ་བདག་པོ་ཡི་བརྟུལ་ཞུགས།། 6

कृतसापत्निकाऽध्यूढाऽधिविन्नाऽथ स्वयंवरा ।
पतिम्बरा च वर्य्याऽथ कुलस्त्री कुलपालिका ॥ ७ ॥

གཉེན་བྱས་ཁྱིམ་གསར་བག་གསར་དང་། རིགས་ལྡན་མ་དང་རིགས་སྐྱོང་མ།། 7

कन्या कुमारी गौरी तु नग्निकाऽनागतार्त्तवा।
स्यान्मध्यमा दृष्टरजा स्तरुणी युवतिः समे॥ ८॥

གཞོན་ནུ་མ་དང་ན་ཆུང་མ། ཆུང་དུ་གོས་མེད་ཁྲིམས་འགྱུར་བ།
བར་མ་རྡུལ་ནི་མཐོང་བ་དང་། ལང་ཚོ་མ་དང་དར་མ་མཚུངས།། 8

समाः स्नुषा जनी बध्वश्चिरण्टी तु सुवासिनी।
इच्छावती कामुका स्याद् वृषस्यन्ती तु कामुकी॥ ९॥

མཚུངས་པའི་བུ་ཆུང་མནའ་མ་དང་། ཁྱིམ་པ་མོ་དང་ཁྱིམ་གནས་མ།
འདོད་ལྡན་མ་དང་ཆགས་ཅན་མ།། 9

कान्तार्थिनी तु या याति सङ्केतं साऽभिसारिका।
पुंश्चली धर्षिणी बन्धक्यसती कुलटेत्वरी॥ १०॥

འཕྱོན་མ་དང་ནི་གཡེམ་མ་དང་། དབེན་འགྲོ་དུས་བྱས་ཤར་མོར་འགྲོ།
འཁྲུལ་བྱེད་ཆགས་བྱེད་འཆིང་བྱེད་མ། ཆགས་ཅན་མ་རིགས་སྐྱུར་མ།། 10

स्वैरिणी पांशुला च स्यादशिश्वी शिशुना विना।
अवीरा निष्पतिसुता विश्वस्ता विधवे समे॥ ११॥

འདོད་འགྲོ་དང་ནི་སྡིག་ཅན་མ། བུད་མེད་མོ་ཤམ་ཨ་བི་རཱ།
མོ་ཤམ་བུ་ནི་གཅིག་སྐྱེས་མ། དགའ་བྱེད་མ་དང་རྣམ་བྱེད་མཚུངས།། 11

आलिः सखी वयस्या च पतिवत्नी सभर्त्तृका।
वृद्धा पलिक्नी प्राज्ञी तु प्रज्ञा प्राज्ञा तु धीमती॥ १२॥

ཟླ་མོ་གྲོགས་ན་ཚོད་མཉམ་མ། བདག་ཅག་ཁྱོ་དང་བཅས་པའོ།
མགོ་སྐྱ་མ་དང་རྒན་མོ་དང་། ཤེས་རབ་མ་དང་མཁས་མང་དང་།
ཤེས་ལྡན་མ་དང་བློ་ལྡན་མ།། 12

शूद्री शूद्रस्य भार्य्या स्याच्छूद्रा तज्जातिरङ्गना।
आभीरी तु महाशूद्री जातिपुंयोगयोः समा॥ १३॥

དམངས་མོ་དམངས་རིགས་ཆུང་མ་ཡིན། དམངས་དང་དེ་ཡི་རིགས་ཀྱང་ངོ་།
དམངས་རིགས་ཆེན་མོ་ཨ་བྷི་རི། རིགས་དང་སྐྱེ་སྦྱོར་མཚུངས་པའོ།། 13
འ་འི་འ

अर्य्याणी स्वयमर्य्या स्यात् क्षत्रिया क्षत्रियाण्यपि।
उपाध्यायाप्युपध्यायी स्यादाचार्य्याऽपि च स्वतः॥ १४॥

འཕགས་པའི་ཆུང་མ་རྗེ་རིགས་ཆུང་། རྒྱལ་རིགས་ཆུང་མ་རྗེས་རྒྱལ་རིགས་མོ།
མཁན་པོ་འི་ཆུང་མ་འང་མཁན་མོ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆུང་མ་པི་ཙོ་སྣད།། 14

आचार्य्याणी तु पुंयोगे स्यादर्य्यी क्षत्रियी तथा।
उपाध्यायान्युपाध्यायी पोटा स्त्रीपुंसलक्षणा॥ १५॥

སློབ་དཔོན་མ་ནི་སྐྱེས་བུ་སྦྱོར། འཕགས་མ་དང་ནི་རྒྱལ་རིགས་མ།
མཁན་པོ་འི་ཆུང་མ་མཁན་མོ་དང་། པོ་ཏ་པོ་མོ་འི་མཚན་ཉིད་དོ།། 15

वीरपत्नी वीरभार्य्या वीरमाता च वीरसूः ।
जातापत्या प्रजाता च प्रसूता च प्रसूतिका ॥ १६ ॥

དཔའ་བོའི་ཆུང་མ་དཔའ་ཆུང་མ། དཔའ་བོའི་མ་ནི་དཔའ་སྐྱེས་མ།
བུ་སྐྱེས་པ་དང་རབ་སྐྱེས་དང་། རབ་ཏུ་བཙས་དང་རབ་ཏུ་འབྱུངས།། 16

स्त्री नग्निका कोटवी स्याद्दूती सञ्चारिके समे ।
कात्यायन्यर्द्धवृद्धा या काषायवसनाधवा ॥ १७ ॥

བུད་མེད་གཅེར་བུ་གོས་མེད་ཡིན། ཕོ་ཉ་མོ་དང་ཀུན་སྤྱོད་མཚུངས།
ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ནི་དར་ཡོལ་མ། ངུར་སྨྲིག་གོས་དང་ལྡན་པ་འོ།། 17

सैरिन्ध्री परवेश्मस्था स्ववशा शिल्पकारिका ।
असिक्नी स्यादवृद्धा या प्रेष्यान्तःपुरचारिणी ॥ १८ ॥

ཐ་ག་པ་རོལ་ཁྱིམ་སྡོད་དང་། རང་དབང་བཟོ་ཡི་ལས་བྱེད་དོ།
བྲན་མོ་རྒན་མིན་བཙུན་མོ་ཡི། ཕྲིན་སྐྱེལ་ཕོ་བྲང་སྤྱོད་མའོ།། 18

वारस्त्री गणिका वेश्या रूपाजीवाऽथ सा जनैः ।
सत्कृता वारमुख्या स्यात् कुट्टनी सम्भली समे ॥ १९ ॥

རི་མོ་ཅན་དང་ཚོགས་ཅན་མ། སྨད་འཚོང་མ་དང་གཟུགས་འཚོང་མ།
དེ་ནས་དེ་ཡི་གཙོ་མོ་ནི། རི་མོ་བྱེད་པའི་གཙོ་མོ་འོ།
ཛ་མ་ཅན་དང་ཁ་ལོ་མཚུངས།། 19

विप्रश्निका त्वीक्षणिका दैवज्ञाऽथ रजस्वला ।
स्त्रीधर्म्मिण्यविरात्रेयी मलिनी पुष्पवत्यपि ॥ २० ॥

མོ་མ་མིག་མཐོང་ལྷ་ཤེས་མ། དེ་ནས་རྡུལ་དང་ལྡན་པ་དང་།
བུད་མེད་ཆོས་ལྡན་ཀེད་ནད་ཅན། ཁྲག་དང་སྤྱོད་པ་མེ་ཏོག་དང་།། 20

ऋतुमत्यप्युदक्यापि स्याद्रजः पुष्पमार्त्तवम् ।
श्रद्धालुर्दोहदवती निष्कला विगतार्त्तवा ॥ २१ ॥

དུས་ལྡན་མ་དང་ཟླ་མཚན་ཅན། རྡུལ་དང་མེ་ཏོག་ཟླ་མཚན་ནོ།
ཕྲུ་གུ་ཆགས་དང་མིག་སྙོ་ཡངས། ཟླ་མཚན་སངས་དང་ནད་མེད་མ།། 21

आपन्नसत्वा स्याद् गुर्व्विण्यन्तर्वत्नी च गर्भिणी ।
गणिकादेस्तु गाणिक्यं गार्भिण्यं यौवतं गणे ॥ २२ ॥

མངལ་ཆགས་མ་དང་སྦྲུམ་མ་དང་། བུ་ཆ་མ་དང་ལུས་མི་བདེ།
ཚོགས་ཅན་མ་སོགས་ཚོགས་རྣམས་དང་། སྦྲུམ་མ་གཞོན་ནུ་མ་ཚོགས་རྣམས།།
22

पुनर्भूर्दिधिषूरूढ़ा द्विस्तस्या दिधिषुः पतिः ।
स तु द्विजोऽग्रेदिधिषुः सैव यस्य कुटुम्बिनी ॥ २३ ॥

སླར་བྱུང་བྱེ་མ་གཉིས་གྲགས་མ། དེ་ལ་སོགས་པ་བྱེ་མའོ།
བདག་པོ་གཉིས་སྐྱེས་དང་པོ་ནི་དྷི་ཥུ། ན་མཆིས་ཀུ་ཊུམ་བི་ནཱི་འོ།། 23

कानीनः कन्यकाजातः सुतो ऽथ सुभगासुतः ।
सौभागिनेयः स्यात् पारस्त्रैणेयस्तु परस्त्रियाः ॥ २४ ॥

གཞོན་ནུ་མ་སྐྱེས་ཀོ་ནཱི་ན། བུ་སྐལ་བཟང་བུ་ནི་སྐལ་ལྡན་ནོ།
པ་རོལ་བུད་མེད་ལས་སྐྱེས་ནི་ནལ་ཕྲུག་གོ ॥ 24

पैतृष्वसेयः स्यात् पैतृष्वस्रीयश्च पितृष्वसुः ।
सुतो मातृष्वसुश्चैवं वैमात्रेयो विमातृजः ॥ २५ ॥

ཕ་རྣམས་ལ་ཧེན་པ་ལ་གནས། ཕ་ཡི་བུ་དང་སྐྱེས་པའོ།
མ་རྣམས་ལ་ཧེན་དེ་ཞིན་ནོ། མི་མཐུན་མོ་དང་མི་མཛའ་སྐྱེས ॥ 25

अथ बान्धकिनेयः स्याद्बन्धुलश्चाऽसतीसुतः ।
कौलटेरः कौलटेयो भिक्षुकी तु सती यदि ॥ २६ ॥

དེ་ནས་འཕྱོན་མའི་བུ་དང་ནི། ནལ་ཕྲུག་རིགས་ཉམས་སྐྱེས་པ་དང་།
རིགས་འཚོལ་དང་ནི་ཁྱི་ཕྲུག་གོ། སློང་མོས་འཚོ་ཞིང་སྐྱེས་པ་ལ ॥ 26

तदा कौलटिनेयोऽस्याः कौलटेयोऽपि चात्मजः ।
आत्मजस्तनयः सूनुः सुतः पुत्रः स्त्रियान्त्वमी ॥ २७ ॥

དེ་ནི་ཀཽ་ལ་ཊི་ནེ་ཡ་འདི། རིགས་བསྒྱུར་དང་ནི་བདག་སྐྱེསོ།
བདག་སྐྱེས་བདེ་འཕེལ་བུ་དང་ནི། ཁྱེའུ་དང་ནི་ངན་འགྲོ་སྐྱོབ།
འདི་རྣམས་མོ་འོ ॥ 27

आहुर्दुहितरं सर्व्वे ऽपत्यं तोकं तयोः समे ।
स्वजाते त्वौरसोरस्यौ तातस्तु जनकः पिता ॥ २८ ॥

བུ་མོ་པན་བྱེད་ཐམས་ཅད་མ། བུ་ཕྲུག་བུ་ཚ་མཚུངས་པའོ།
རང་སྐྱེས་ལྟོས་བྱུང་མ་སྨད། ཡབ་དང་སྐྱེད་བྱེད་པ་དང་ནི ॥ 28

जनयित्री प्रसूर्माता जननी भगिनी स्वसा ।
ननन्दा तु स्वसा पत्युर्नप्त्री पौत्री सुतात्मजा ॥ २९ ॥

ཡུམ་དང་འབྱུང་བྱེད་སྐྱེད་བྱེད་མ། ཧུ་ཡོ*དང་ནི་ཨ་ཆེའོ།
བདག་པོའི་སྲིང་མོ་གཉེན་མོ་དང་། པ་ཏྲུར་ཚ་བོ་ཚ་ཡུག་བུ་བདག་སྐྱེས ॥ 29

भार्य्यास्तु भ्रातृवर्गस्य यातरः स्युः परस्परम् ।
प्रजावती भ्रातृजाया मातुलानी तु मातुली ॥ ३० ॥

ཆུང་མ་སྲིང་མོ་སྤྱི་མཚན་གྱི། ཡ་ད་ར་ནི་པན་ཚུན་དུ།
པྲ་ཛཱ་པ་ཏི་སྐུད་པོའི་ཆུང་། ཞང་པོའི་ཆུང་མ་མཱ་ཏུ་ལཱི ॥ 30

पतिपत्न्योः प्रसूः श्वश्रूः श्वशुरस्तु पिता तयोः ।
पितुर्भ्राता पितृव्यः स्यान्मातुर्भ्राता तु मातुलः ॥ ३१ ॥

ཁྱོ་ཤུག་མ་ནི་སྒྱུག་མོ་དང་། ཁྱོས་པོ་ཞེས་པ་པོའི་ཡིན་ནོ།
པ་ཡི་སྤུན་དང་ཨ་ཁུའོ། མ་ཡི་སྤུན་དང་ཞང་པོ་འོ ॥ 31

* For ཕུ་ཅུ་མོ ?

श्यालाःस्युर्भ्रातरः पत्न्याः स्वामिनो देवृदेवरौ ।
स्वस्रीयो भागिनेयः स्याज्जामाता दुहितुः पतिः ॥ ३२ ॥

ཤྱཱ་ལ་ཆུང་མའི་སྤུན་ཟླའོ། བདག་པོ་འི་སྤུན་ཚང་དེ་བ་རོ།
སྭ་སྲཱ་ཡ་ནི་སྲིང་མོ་འི་བུ། ཛཱ་མཱ་ཏཱ་ནི་བུ་མོ་འི་ཁྱོ། ॥ 32

पितामहः पितृपिता तत्पिता प्रपितामहः ।
मातुर्मातामहाद्येवं सपिण्डास्तु सनाभयः ॥ ३३ ॥

པས་མཆོད་པ་ཡི་པ་དང་མེས། དེ་ཡི་པ་དང་ཡང་མེས་པོ།
ཕྱི་མ་དང་ནི་སད་ཕྱི་མོ། མཚུལ་མཆོད་པ་དང་རིགས་རྒྱུ་དོ། ॥ 33

समानोदर्य्यं सोदर्य्यं सगर्भ्यं सहजाः समाः ।
सगोत्र बान्धव ज्ञाति बन्धु स्व स्वजनाः समाः ॥ ३४ ॥

སྐྱེ་གནས་མཚུངས་དང་མིང་སྲིང་དང་། ཚང་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་རྣམས་མཚུངས།
དེ་ཡི་རིགས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཉེ་དུ་རྩ་ལག་རང་རིག་དང་།
གཉེན་འདབ་རྣམས་ནི་མཚུངས་པའོ། ॥ 34

ज्ञातेयं बन्धुता तेषां क्रमाद्भावसमूहयोः ।
धवः प्रियः पतिर्भर्त्ता जारस्तूपपतिः समौ ॥ ३५ ॥

བདག་གི་གཉེན་དུ་ཉེ་འབྲེལ་ཏེ། དེ་རྣམས་གོ་རིམས་ཚོགས་པའོ།
རབ་དུ་ཚ་བྱེད་དགའ་བྱེད་དང་། བདག་པོ་འགེགས་བྱེད་རྩ་ལག་བྱེད།
ཁྱོ་པོ་རྣམས་ནི་མཚུངས་པའོ། ॥ 35

अमृते जारजः कुण्डो मृते भर्त्तरि गोलकः ।
भ्रात्रीयो भ्रातृजो भ्रातृभगिन्यौ भ्रातरावुभौ ॥ ३६ ॥

ཁྱོ་མ་ཤི་ཡི་རྩ་ལག་སྐྱེས། ཀུ་ཎྜ་ཤི་གསོ་ག་ལ་ཀ།
སྲིང་མོ་ལྷུམ་མོ་ལས་སྐྱེས་དང་། སྤུན་ཟླ་སྲིང་མོ་ཟླ་དེ་རོ་ནི་གཉིས་ཀའོ། ॥ 36

मातापितरौ पितरौ मातरपितरौ च तौ ।
श्वश्रूश्वशुरौ श्वशुरौ पुत्रौ पुत्रश्च दुहिता च ॥ ३७ ॥

པ་མ་དག་ནི་པི་ཏ་རོ། པ་མ་དག་གོ།
གྱུས་སྒྲུག་དག་ནི་ཤ་ཤུར་རོ། བུ་དང་བུ་མོ་པུ་ཏྲ་འོ། ॥ 37

दम्पती जम्पती जायापती भार्य्यापती च तौ ।
गर्भाशयो जरायुः स्यादुल्वञ्च कललोऽस्त्रियाम् ॥ ३८ ॥

བཟའ་མི་ཁྱིམ་ཐབ་ཁྱོ་ཤུག་དང་། ཆུང་མ་ཁྱོ་བོ་དེ་དག་གོ།
བུ་རོགས་ཤ་མ་ཁྲུ་མའོ། ཨུ་ལྦ་ལ་ཀྲུ་ཀ་ལ་ལོ་མོ་ཡིན་ནོ། ॥ 38

सूतिमासो वैजननो गर्भो भ्रूण इमौ समौ ।
तृतीया प्रकृतिः शण्ढः क्लीवं पण्डो नपुंसकम् ॥ ३९ ॥

སྐྱེས་པའི་ཟླ་བ་སྐྱེས་དུསོ། མངལ་དང་ཧུམ་དང་འདི་རྣམས་མཚུངས།
གསུམ་པོ་འི་རང་བཞིན་བུ་མ་དང་། མ་ནིང་པོ་མ་ནིང་དང་ནི། ॥ 39

शिशुत्वं शैशवं बाल्यं तारुण्यं यौवनं समे ।
स्यात् स्थाविरन्तु वृद्धत्वं वृद्धसङ्घेऽपि वार्द्धकम् ॥ ४० ॥

བྱིས་པ་བུ་ཆ་ཕྲུ་གུའོ། དར་མ་ལང་ཚོ་ཞེད་ལྡན་མཚུངས།
གནས་བརྟན་དང་ནི་རྒན་པོ་དང་། རྒན་པོ་ཚོགས་པ་རྒན་རིམ་སོ། ། 40

पलितं जरसा शौक्लं केशादौ विस्रसा जरा ।
स्यादुत्तानशया डिम्भा स्तनपा च स्तनन्धयौ ॥ ४१ ॥

སྐྱིན་དང་ན་ཚོད་ཡོལ་བ་དང་། སྐྲ་ལ་སོགས་པ་དཀར་པོ་འོ།
རྒས་པ་དང་ནི་ཁོག་པའོ། བཙས་མ་ཐག་པ་སྐྱེས་མ་ཐག ། 41

बालस्तु स्यान्माणवको वयस्थस्तरुणो युवा ।
प्रवयाः स्थविरो वृद्धो जीनो जीर्णो जरन्नपि ॥ ४२ ॥

ཉེ་འཐུང་དང་ནི་ནུ་མ་འཛིན། བྱིས་པ་དང་ནི་ཞེད་མ་བྱེ།
གཞོན་ནུ་ན་ཆུང་ཤར་བ་དང་། སྐྱང་ཡོལ་གནས་བརྟན་བྲི་དྲ་དང་།
རྒྱངས་དང་ཁོངས་དང་རྒས་པའོ། ། 42

वर्षीयान् दशमी ज्यायान् पूर्व्वजस्त्वग्रियोऽग्रजः ।
जघन्यजे स्युः कनिष्ठयवीयोऽवरजाऽनुजाः ॥ ४३ ॥

ལོ་ལྡན་བཅུ་པ་རྒན་ཆེས་པ། སྔོན་སྐྱེས་ཕུ་བོ་དང་པོར་སྐྱེས།
ཕྱིས་སྐྱེས་ནུ་བོ་གཞོན་ཤོས་དང་། རྗེས་སྐྱེས་རྗེས་སུ་སྐྱེ་པའོ། ། 43

अमांसो दुर्बलश्छातो बलवान्मांसलोऽंसलः ।
तुन्दिलस्तुन्दिकस्तुन्दी वृहत्कुक्षिः पिचिण्डिलः ॥ ४४ ॥

ཤ་མེད་ཉམས་ཆུང་རིང་པ་དང་། སྟོབས་ལྡན་ཤ་ཚག་ལྡན་ཡན་ལག་རྒྱས།
གསུས་པོ་ཆེ་དང་ལྟོ་ཉ་འཕྱང་དང་། ལྟོ་ཕྱིར་ཁྱིང་སྐྱིམ་གསུམ་རྫིང་ཅན། ། 44

अवटीटोऽवनाटश्चाऽवभ्रटो नतनासिके ।
केशवः केशिकः केशी वलिनो वलिभः समौ ॥ ४५ ॥

སྣ་ཉེག་དང་ནི་སྣ་ཉེག་དང་། ཉེག་པོ་དང་ནི་སྣ་གོང་མེད།
སྐྲ་བཟངས་སྐྲ་ཅན་སྐྲ་ལོ་ཅན། གཉེར་གདོང་སྙོགས་གདོང་མཚུངས་པའོ། ། 45

विकलाङ्गस्तु पोगण्डः खर्वो ह्रस्वश्च वामनः ।
खरणाः स्यात् खरणसो विग्रस्तु गतनासिकः ॥ ४६ ॥

ཡན་ལག་མ་ཚང་ཡན་ལག་ཉམས། མི་ཐུང་ངོངས་ཆུང་མིའུ་ཐུང་།
སྣ་སྨྱུང་དང་ནི་སྣ་རིངས་སོ། སྣ་བཅད་པ་དང་སྣ་བྲེགས་པ། ། 46

खुरणाः स्यात् खुरणसः प्रज्ञुः प्रगतजानुकः ।
ऊर्द्ध्वज्ञुरूर्द्ध्वजानुः स्यात् संज्ञुः संहतजानुकः ॥ ४७ ॥

རྨིག་པའི་སྣ་དང་སྨག་སྣ་ཅན། གོམ་ཆྭབས་ཅན་དང་རབ་འགྲོ་བུས།
སྐྱེད་འཁྲིས་དང་ནི་པུས་མོ་འབུར། ཡང་འཇག་དང་ནི་པུས་མོ་འདྲིགས། ། 47

स्याद्रेड़े वधिरः कुब्जे गडुलः कुकरे कुणिः ।
पृश्नि रल्पतनौ श्रोणः पङ्गौ मुण्डस्तु मुण्डिते ॥ ४८ ॥

ཟ་བ་འོན་དང་ཟ་མི་གསང་། སྒུར་པོ་དང་ནི་ཀྱུ་བ་སྒུར་རོ།
ལག་སྟུམ་ལག་སོར་སྟུམ་པོ་དང་། མི་ཐུང་ལུས་པོ་ཐུང་བ་དང་།
ཞ་བོ་དང་ནི་གུམ་པོ་དང་། སྣ་མེད་དང་ནི་མགོ་རྡུམ་དང་།། 48

वलिरः केकरे खोड़े खञ्जस्त्रिषु जराऽवराः ।
जटुलः कालकः पिप्लुस्तिलकस्तिलकालकः ॥ ४९ ॥

མི་གཡོ་བ་དང་གློ་བོ་དང་། ཞེང་པོ་དང་ནི་གྲོལ་བའོ།
ཁོག་པ་མན་ཆད་གསུམ་ཡིན་ནོ། ཤ་ཁྲག་ནག་པོ་ཤ་མཚན་ཅན།
སྨེ་བ་དང་ནི་ནག་ཐིག་ཅན།། 49

अनामयं स्यादारोग्यं चिकित्सा रुक्प्रतिक्रिया ।
भेषजौषधभैषज्यान्यगदो जायुरित्यपि ॥ ५० ॥

ནད་གཅང་མེད་དང་ནད་བུ་མེད། གསོ་སྤྱད་སྨན་གྱི་བྱ་བའོ།
ཙི་དང་སྨན་དང་བྷེ་ཥ་ཛྱ། ནད་སེལ་འཚོ་བྱེད་ཅེས་ཀྱང་ངོ་།། 50

स्त्री रुग्रुजा चोपताप रोग व्याधि गदामयाः ।
पुमान् यक्ष्मा क्षयः शोषः प्रतिश्यायस्तु पीनसः ॥ ५१ ॥

མོ་རྒྱུད་ཅན་དང་ཁམས་མི་བདེ་བ་དང་། ཉམ་མི་བདེ་བ་དང་ཚ་བ་དང་།
ན་ཚ་དང་ནི་མཐར་བ་དང་། ཁོང་ནད་སྐེམ་ནད་གཅོང་ཅན་ནོ།
ཀན་སྐམ་དང་ནི་སྣ་སྐམ་སོ།། 51

स्त्री क्षुत् क्षुतं क्षवः पुंसि कासस्तु क्षवथुः पुमान् ।
शोफस्तु श्वयथुः शोथः पादस्फोटो विपादिका ॥ ५२ ॥

སྦྲིད་པ་ཀ་ཏུ་སྦྲིད་ནད་དོ། གློ་དང་ལུད་པ་སྐྱེག་བུའོ།
སྐྲག་འབུར་ནག་འབུར་སྐྲངས་པའོ། རྐང་འབྲས་དང་ནི་སོལ་མིག་གོ།། 52

किलासं सिध्म कच्छान्तु पाम पामा विचर्चिका ।
कण्डूः खर्ज्जूश्च कण्डूया विस्फोटः पिटकस्त्रिषु ॥ ५३ ॥

ཤ་བྲ་དང་ནི་ཤུ་བའོ། གཡན་པ་པ་མ་རྐང་ཤུ་དང་།
ཁྲི་ཊི་ཟ་འཕྲུག་ཊི་ཤུ་དང་། འབྲུམ་བུ་དང་ནི་སོལ་མིག་གསུམ།། 53

व्रणोऽस्त्रियामीर्म्ममरु क्लीवे नाड़ीव्रणः पुमान् ।
कोठो मण्डलकं कुष्ठं श्वित्रे दुर्नामकाऽर्शसी ॥ ५४ ॥

རྨ་ནི་མོ་མིན་རྨས་པ་ནི། མ་ནིང་རྩ་ཡི་རྨ་ནི་པོ།
ཤུ་བའི་ནད་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན། མཛེ་ནད་དང་ནི་ཤ་བྲ་དང་།
དུར་ནཱམ་ཀཱརྴ་སི།། 54

आनाहस्तु विबन्धः स्याद्ग्रहणीरुक् प्रवाहिका ।
प्रच्छर्द्दिका वमिश्च स्त्री पुमांस्तु वमथुः समाः ॥ ५५ ॥

རྒྱུ་འགགས་པ་དང་རྒྱུ་ནད་དང་། ཟས་ལེན་དང་ཁར་མི་འོང་ནད།
སྐྱུག་པ་ཟས་ལྡོག་སྐྱུག་ནད་དང་། སྐྱེས་བུ་སྐྱུག་པ་མཚུངས་པའོ།། 55

व्याधिभेदा विद्रधिः स्त्री ज्वरमेहभगन्दराः ।
अश्मरी मूत्रकृच्छ्रं स्यात् पूर्व्वे शुक्रावधे स्त्रिषु ॥ ५६ ॥

ནད་ཀྱི་དབྱེ་བས་བི་དྲ་དྷི། མོ་རིམས་དང་ཆུ་སྒྲིན་*ཚན་པར་རྫོལ།
རྡོ་ནད་ཆུ་སྒྲིའི་ནད་དང་ནི། ཁུ་བའི་སྔོན་རྣམས་དག་གསུམ་མོ། ‖ 56

रोगहार्य्यगदङ्कारो भिषग् वैद्यौ चिकित्सके ।
वार्त्तो निरामयः कल्य उल्लाघो निर्गतो गदात् ॥ ५७ ॥

ནད་སེལ་ནད་སེལ་སྨན་པ་དང་། འཚོ་བྱེད་དང་ནི་གསོ་དཔྱད་མཁན།
འཚོ་བའི་བར་བསྡིན་ཀ་ལྱུའོ། ནད་སོགས་པ་དང་ནད་ཀྱིས་བཏང་ ‖ 57

ग्लानग्लास्नू आमयावी विकृतो व्याधितो ऽपटुः ।
आतुरोऽभ्यमितोऽभ्यान्तः समौ पामन कच्छुरौ ॥ ५८ ॥

ནད་པ་ནད་ཅན་གདུང་བས་གཟིར། ཟུག་རྡུ་ཅན་དང་བྱ་ཊི་དང་།
མི་གསལ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཅན། གྲོ་འཚལ་བ་དང་མཐའ་མཉམ་དང་ ‖ 58

दद्रुणो दद्रुरोगी स्यादर्शोरोगयुतोऽर्शसः ।
वातकी वातरोगी स्यात् सातिसारोऽतिसारकी ॥ ५९ ॥

མེ་དབལ་དང་ནི་སྐྲུག་ཤུའོ། འབྲུམ་བུ་ཀེད་པོ་རྗེ་དང་ནི།
འབྲུམ་ནད་ཡུག་དོ་ཨ་རྴ་ས། ཁྲུང་དང་ཁྲུང་གི་ནད་ཅན།
ཁྲི་སྐྲུག་དང་ནི་སྐྲུ་གཟེར་རོ ‖ 59

* For ཆུ་སེར ?

स्युः क्लिन्नाक्षे चुल्ल चिल्ल पिल्लाः क्लिन्नेऽक्ष्णि चाप्यमी ।
उन्मत्त उन्मादवति स्लेष्मलः स्लेष्मणः कफी ॥ ६० ॥

མིག་ཚག་ཚག་པ་མིག་ནད་ཅན། པི་ལཱུ་ཀླི་ནྣི་ཚག་པ་འདི་ཡང་།
སྨྱོན་པ་དང་ནི་དྲན་པ་ཉམས་སོ། བད་ཀན་བད་ཀན་ཀ་པིའོ ‖ 60

न्युब्जो भुग्ने रुजा वृद्धनाभौ तुण्डिल तुण्डिभौ ।
किलासी सिध्मलोऽन्धोऽदृक् मूर्च्छाले मूर्त्त मूर्च्छितौ ॥ ६१ ॥

ལྟེ་ཆེན་ལྟེ་འབུར་ལྟེ་མཐོ་ནོ། ཞ་ཁྲིག་དང་ནི་མེ་དབལ་ལོ།
ལོང་བ་དང་ནི་མདོངས་པ་དང་། བརྒྱལ་དང་དྲན་ཉམས་མྱོས་པའོ ‖ 61

शुक्रं तेजोरेतसी च बीजवीर्य्येन्द्रियाणि च ।
मायुः पित्तं कफः स्लेष्मा स्त्रियान्तु त्वगसृग्धरा ॥ ६२ ॥

ཁུ་བ་ཟླ་བ་ཐིག་ལེ་དང་། ས་བོན་སྟོབས་ལྡན་དབང་པོར་འགྲོ།
མོ་ཡུ་དང་ནི་མཁྲིས་པའོ། ཀ་པ་དང་ནི་བད་ཀན་ནོ།
མོ། ལྤགས་པ་དང་ནི་ཁྲག་འཛིན་ནོ ‖ 62

पिशितं तरसं मांसं पललं क्रव्यमामिषम् ।
उत्तप्तं शुष्कमांसं स्याद्वल्लूरं तत् चिलिङ्गकम् ॥ ६३ ॥

ཤ་ཞས་ཤ་དང་མཾསཾ་དང་། ཀུམས་དང་ཀྲ་བྱ་ཨ་མི་ཥ།
ཤ་སྐམ་ཤུ་སྐ་མཾ་སཾ་དང་། སྐམ་ས་ཉིད་ནི་གསུམ་གྱི་རྣགས ‖ 63

रुधिरेऽसृग् लोहितास्र रक्त क्षतज शोणितम् ।
वृक्काऽग्रमांसं हृदयं हृन्मेदस्तु वपा वसा ॥ ६४ ॥

ཁྲག་གཉན་མི་ལྷུང་ཁྲག་དང་ནི། དམར་དང་རྨ་སྐྱེས་རྒྱུན་ལྡན་དང་།
སྙིང་དང་སྐྱེས་བུ་ཧྲི་ད་ཡ་དང་སེམས། ཚིལ་དང་ཞག་དང་སྤྲུམ་བག་གོ ॥ 64

पश्चाद्ग्रीवा शिरा मन्या नाड़ी तु धमनिः सिरा ।
तिलकं क्लोम मस्तिष्कं गोर्दं किट्टं मलोऽस्त्रियाम् ॥ ६५ ॥

མགྲིན་པའི་ཕྱི་རྩ་ལྟག་ཚུ་བ། ནཱ་ཌཱི་ཙ་ནི་འབབ་ལྡོན།
དི་ལ་སྨྲ་ནི་གློ་བའོ། ཀླད་པ་དང་ནི་ཀླད་རྒྱས་སོ། རྒྱ་མའི་རྫས་དང་དྲི་མའོ ॥ 65

अन्त्रं पुरीतद्गुल्मस्तु प्लीहा पुंस्यथ वस्नसा ।
स्नायुः स्त्रियां कालखण्ड यकृती तु समे इमे ॥ ६६ ॥

མོ་མིན་རྒྱུ་མ་དང་ནི་པུ་རཱི་ཏཾ། མཆིན་པ་དང་ནི་ཀླི་ཧ་ཡོ།
དེ་ནས་ཆུ་བ་རྒྱས་པ་མོ། མཆེར་པ་ཡང་ཀྲི་ད་མཚུངས་འདི་དག ॥ 66

दृषिका स्यन्दिनी लाला दूषिका नेत्रयोर्मलम् ।
मूत्रं प्रस्राव उच्चारावस्करौ शमलं शकृत् ॥ ६७ ॥

བ་ཆུ་མཆིལ་མ་ལ་ལ་དང་། མིག་ནད་མིག་གི་དྲི་མའོ།
དྲི་ཆུ་དང་ནི་གཅི་པའོ། འབབ་ལྡན་ཁྲབས་ལྡན་དྲི་མ་དང་ ॥ 67

पुरीषं गूथवर्चस्कमस्त्री विष्ठाविषौ स्त्रियौ ।
स्यात् कर्परः कपालोऽस्त्री कीकसं कुल्यमस्थि च ॥ ६८ ॥

བཤད་པ་ཕྱི་ས་གུ་ཐ་དང་། ལྕེ་སྙིང་དྲི་མ་བིཥྚཱ་མོ།
ཐོད་པ་དང་ནི་ཀ་པཱ་ལ། མོ་མིན། རུས་པ་གདུང་དང་གཡོ་བྱེད་དོ ॥ 68

स्याच्छरीरास्थि कङ्कालः पृष्ठास्थि तु कशेरुका ।
शिरोऽस्थि करोटिः स्त्री पार्श्वास्थिनि तु पर्शुका ॥ ६९ ॥

ལུས་ཀུན་རུས་པ་ཀཾ་ཀཱ་ལ། སྒལ་ལ་རུས་ཀ་ཤེ་རུ་ཀཱའོ།
སྤྱི་བོའི་རུས་པ་ཀ་རོ་ཊི། མོ་རྩིབས་ལོགས་རུས་པ་རྩིབ་མའོ ॥ 69

अङ्गं प्रतीकोऽवयवो ऽपघनोऽथ कलेवरम् ।
गात्रं वपुः संहननं शरीरं वर्ष्म विग्रहः ॥ ७० ॥

ཡན་ལག་དང་ནི་བྲི་ཏི། ཆ་ཤས་དང་ནི་ཚོགས་པ་མིན།
དེ་ནས་ཚོགས་པ་ལུས་དང་འདུས། ཕུང་པོ་གྲོས་བྱེད་གཟུགས་པོ་དང་ ॥ 70

कायो देहः क्लीवपुंसोः स्त्रियां मूर्त्तिस्तनुस्तनूः ।
पादाग्रं प्रपदं पादः पदङ्घ्रिश्चरणोऽस्त्रियाम् ॥ ७१ ॥

རྣམ་འཛིན་སྐུ་དང་ཁྲབ་པ་དང་། ས་ནིང་དང་ནི་སྐྱེས་བུའོ།
མོ་ནི་མུ་རྟི་ད་ཏ་ནུ་གཟུགས། རྐང་པའི་མཐུན་དང་བྲང་བའི་ཕྱོགས།
འགྲོ་བྱེད་དང་ནི་རྐང་པ་དང་། སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ ॥ 71

तद्ग्रन्थी घुटिके गुल्फौ पुमान् पार्ष्णिरधस्तयोः ।
जङ्घातु प्रसृता जानूरुपर्व्वाष्ठीवदस्त्रियाम् ॥ ७२ ॥

དེ་ཡི་མདུན་ས་ལོང་དང་ཚིག། ཟི་ངར་དང་ནི་ངར་གདོང་དང་།
པུས་མོ་བཏྲ་འོག་ཚིག་པ་དང་། རུས་ཆེ་ཞེས་པ་མོ་མི་ནོ॥ 72

सक्थि क्लीवे पुमानूरुस्तत्सन्धिः पुंसि वंक्षणः ।
गुदन्त्वपानं पायुर्ना वस्तिर्नाभिरधो द्वयोः ॥ ७३ ॥

ཉུས་ལྡན་མ་ནིང་སྐྱེས་བུ་བརླ། དེ་ཡི་ཚིགས་ནི་དབྱི་ཡིན་ནོ།
བཤང་ལམ་རྐུབ་དང་འོག་སྒོ་འོ། འདོམས་ནི་ལྟེ་འོག་གཉིས་དག་གོ॥ 73

कटो ना श्रोणिफलकं कटिः श्रोणिः ककुद्मती ।
पश्चान्नितम्बः स्त्रीकट्याः क्लीवे तु जघनं पुरः ॥ ७४ ॥

ཚང་ར་དང་ནི་འཕོངས་ཉིད་དང་། འཕོངས་དང་ལོ་ཊི་ཀ་ཀུདྨ་ཏི།
བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་འཕོངས་ཀྱི་ནི། ཕྱི་མ་མི་ཆ་ནི་དམ་པ།
མ་ནིང་ཛ་གྷྣ་ནི་མདུན་ཆ॥ 74

कूपकौ तु नितम्बस्थौ द्वयहीने कुकुन्दरे ।
स्त्रियां स्फिचौ कटि प्रोथावुपस्थो वक्ष्यमाणयोः ।
भगं योनिर्द्वयोः शिश्नो मेढ्रो मेहनशेफसी ॥ ७५ ॥

ཀཱུ་པ་ཀོཾ་དུ་ཏེ་དམྦྲ་སྦྱོཾ། གཉིས་དམན་ཀུ་ཀུནྡ་རེའོ། མོ་ནི་རྐུབ་ཚོས་ཉིད་དང་ནི།
ཀ་ཊི་པྲོ་ཐ། མོ་མཚན་འཆང་བར་འགྱུར་བའོ། ལྷ་ག་སྐྱེ་གནས་གཉིས་དག་གོ॥75

मुष्कोऽण्डकोषो वृषणः पृष्ठवंशाधरे त्रिकम् ।
पिचिण्डकुक्षी जठरोदरं तुन्दं स्तनौ कुचौ ॥ ७६ ॥

... ...
... ...॥ 76

चूचुकन्तु कुचाग्रं स्यान्न ना क्रोडं भुजान्तरम् ।
उरो वत्सञ्च वक्षश्च पृष्ठन्तु चरमं तनोः ॥ ७७ ॥

ཙྲིག་པ་སྐྲོ་བ་མེ་ནུ་ཀྲུ་ཏོ་ལག་པའི་བར། བྲང་དང་ནད་ཚོས་བྲང་ཁོག་སྟོད།
ཕྲག་པ་དང་ནི་ལག་མགོ་དང་ ॥ 77

स्कन्धो भुजशिरोऽंसोऽस्त्री सन्धौ तस्यैव जत्रुणी ।
बाहुमूले उभौ कक्षौ पार्श्वमस्त्री तयोरधः ॥ ७८ ॥

དཔུང་པ་རྣམས་ནི་མོ་མིནོ། དེ་ཡི་མཚམས་ནི་ཛ་ཏྲུ་ནི།
ལག་རྩ་གཉིས་པོ་མཆན་ཁུང་ངོ་། རྩིབ་ལོགས་མོ་མིན་དེ་དག་འོག॥ 78

मध्यमञ्चावलग्नञ्च मध्योऽस्त्री द्वौ परौ द्वयोः ।
भुजबाहू प्रवेष्टो दोः स्यात् कफोणिस्तु कूर्परः ॥ ७९ ॥

དབུས་དང་རྐེད་པ་བར་མ་ནི། མོ་མིན་གཉིས་པའི་ཁ་རོལ་གཉིས།
སྐྱོད་བྱེད་འབང་བྱེད་འཇུག་བྱེད་ལེག་པར་ཚིགས་དང་ནི་གྲུ་མོའོ॥ 79

तस्योपरि प्रगण्डः स्यात् प्रकोष्ठस्तस्य चाप्यधः ।
मणिबन्धादाकनिष्ठं करस्य करभो बहिः ॥ ८० ॥

དེ་ཡི་སྟེང་དུ་བར་ལྦུ་ཡིན། ལག་ངར་དེ་ཡི་འོག་དུའོ།
འཁྲིག་མ་ལག་པའི་མཐེ་ཆུང་བར། ཀ་ར་བྷོ་ཕྱི་ཀ་གཞན་གོ ॥ 80

पञ्चशाखः शयः पाणि स्तर्जनी स्यात् प्रदेशिनी ।
अङ्गुल्यः करशाखाः स्युः पुंस्यङ्गुष्ठः प्रदेशिनी ॥ ८१ ॥

བྱེད་པོ་ལག་པ་ཡལ་ག་ལྔ། སྡིག་མཛུབ་རབ་དུ་སྟོན་བྱེད།
སོར་མོ་ལག་པའི་ཡལ་གའོ། སྐྱེས་བུ་མཐེ་བོང་སྟོན་བྱེད་དང་། ॥ 81

मध्यमानामिका चापि कनिष्ठा चेति ताः क्रमात् ।
पुनर्भवः कररुहो नखोऽस्त्री नखरोऽस्त्रियाम् ॥ ८२ ॥

གུང་མོ་མིང་མེད་མཐེ་ཆུང་རིམ། ཡང་སྲིད་ཅན་དང་ལག་སྐྱེས་དང་།
གཅོད་བྱེད་སེན་མོ་མི་ཡིན། ॥ 82

प्रादेश ताल गोकर्णा स्तर्जन्यादि युते तते ।
अङ्गुष्ठे सकनिष्ठे स्याद्वितस्ति र्द्वादशाङ्गुलः ॥ ८३ ॥

རབ་སྟོན་མཐོང་དང་བ་ལ་སྣང་། མཛུབ་མོ་ལ་སོགས་རྣམས་ལའོ།
མཐེ་བོང་མཐེ་ཆུང་མཐོ་ལ་ནི། སོར་མོ་བཅུ་གཉིས་ལས་མཐིལ་དག ॥ 83

पाणौ चपेट-प्रतल-प्रहस्ता विस्तृताङ्गुलौ ।
द्वौ संहतौ संहतलः प्रतलौ वामदक्षिणौ ॥ ८४ ॥

ཐལ་མོ་ཐལ་ལྕག་བྲ་ད་ལ། ལག་མཐིལ་སོར་མོ་བརྐྱང་པའོ།
དེ་གཉིས་ཚོགས་ས་ཡ་ཏ་ད་ལ། བྲ་ད་ལཱི་ནི་གཡོན་དང་གཡས། ॥ 84

पाणि र्निकुब्जः प्रसृत स्तौ युतावञ्जलिः पुमान् ।
प्रकोष्ठो विस्तृतकरो हस्तो मुष्ट्या तु बद्धया ॥ ८५ ॥

ལག་པ་ཟུང་བསྐུམ་ཁྱོར་བའོ། དེ་དག་སྦྲར་བ་སྙིམ་པ་སྐྱེས།
ལག་ངར་ལག་བརྐྱང་ཁྲུ་ཡིན། ཁ་ཚུར་བཅངས་པ་བཅག་ཁྲུའོ། ॥ 85

सरत्निः स्यादरत्निस्तु निष्कनिष्ठेन मुष्टिना ।
व्यामो बाह्वोः सकरयो स्ततयो स्तिर्य्यगन्तरम् ॥ ८६ ॥

ཨ་རད་ནི་ནི་མཐེ་ཆུང་བརྐྱང་། དེ་ཡི་ཁྲུའོ་ཁ་ཚུར་བཅངས།
མདོམ་ནི་དཔུང་པ་ལག་པར་བཅས། དེ་དག་འཕྲེད་ལ་བརྐྱང་པའོ། ॥ 86

ऊर्द्ध्वविस्तृतदोःपाणिन्टमाने पौरुषं त्रिषु ।
कण्ठो गलोऽथ ग्रीवायां शिरोधिः कन्धरेत्यपि ॥ ८७ ॥

སྟེང་དུ་ལག་པ་བརྐྱངས་པ་ནི། མི་གང་ལག་བཅས་སྐྱེས་བུ་གསུམ།
ཨོལ་མདུད་པ་དང་མགྲིན་པ་དང་། དེ་ནས་མགོ་སྟེགས་མགོ་འཛིན་སྟེ། ॥ 87

कम्बुग्रीवा त्रिरेखा सा ऽवटु र्घाटा कृकाटिका ।
वक्त्रास्ये वदनं तुण्ड माननं लपनं मुखम् ॥ ८८ ॥

མ་བུ་*མགྲིན་པ་རི་མོ་གསུམ། ལྟག་པ་ལྟག་ཁུང་ལྟག་ཚ་བ།
སྨྲ་བྱེད་ཟས་བྱེད་གསུང་བྱེད་དང་། ཁ་དང་ཞལ་དང་སྨྲ་བའི་སྒོ॥ 88

क्लीबे घ्राणं गन्धवहा घोणा नासा च नासिका ।
ओष्ठाधरौ तु रदनच्छदौ दशनवाससी ॥ ८९ ॥

མ་ཉིང་སྣ་དང་དྲི་ངར་དང་། སྣོམ་བྱེད་ཤངས་དང་ན་སི་ཀ།
ཡ་མཆུ་མ་མཆུ་ཞལ་གཡོགས་དང་། གཅེར་བྱེད་ཀྱི་ནི་སྒོ་ཞེས་བྱ॥ 89

अधः स्याच्चिवुकं गण्डौ कपोलौ तत्परा हनुः ।
रदना दशना दन्ता रदा स्तालु तु काकुदम् ॥ ९० ॥

དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ཀོས་ཀོ་འོ། འཁུར་ཚོས་དང་ནི་ཀ་པ་ལ།
དེ་ཡི་ཕ་རོལ་ཟ་འགྲམ་པ། སྣང་བྱེད་གཅོད་བྱེད་སྐོམ་བྱེད་དོ།
ཏྲུ་ཞེས་པ་ཀན་ཡིན་ནོ॥ 90

रसज्ञा रसना जिह्वा प्रान्तावोष्ठस्य सृक्कणी ।
ललाट मलिकं गोधि रूर्द्ध्वे दृग्भ्यां भ्रुवौ स्त्रियौ ॥ ९१ ॥

རོ་ཤེས་རོ་སྐྱོང་ལྕེ་ཡིན་ནོ། མཆུ་ཡི་མཐའ་མ་ཁ་ཡི་གྲུ།
དཔྲལ་བ་རྒྱན་གནས་མིག་འཛིན་དང་། མིག་སྟེང་སྨིན་མ་དག་ནི་མོ॥ 91

* For ཀཾ་བུ ?

कूर्च्च मस्त्री भ्रुवोर्मध्यं तारकाक्ष्णः कनीनिका ।
लोचनं नयनं नेत्र मीक्षणं चक्षुरक्षिणी ॥ ९२ ॥

ཀར་ཙམ་སྨིན་དབུས་མོ་མིན་ནོ། མིག་འབྲས་སྤྱན་འབྲས་ཏཱ་ར་ཀ།
ལྟ་བྱེད་མིག་དང་འདྲེན་བྱེད་དང་། མཐོང་བྱེད་སྤྱན་དང་ཙཀྵུ་དང་॥ 92

दृग्दृष्टी चास्रु नेत्राम्बु रोदनञ्चास्रमश्रु च ।
अपाङ्गौ नेत्रयोरन्तौ कटाक्षोऽपाङ्गदर्शने ॥ ९३ ॥

གཟིགས་བྱེད་དྲི་ཥྚི་ཞེས་པའོ། མཆི་མ་མིག་ཆུ་ངུས་འབྱུང་དང་།
ཨ་སྲ་དང་ནི་མཆི་མའོ། ཨ་པཾ་གོ་ནི་མིག་མཐའ་དག།
ཟུར་མིག་དང་ནི་ཡོན་པོར་ལྟ॥ 93

कर्णशब्दग्रहौ श्रोत्रं श्रुतिः स्त्री श्रवणं श्रवः ।
उत्तमाङ्गं शिरः शीर्षं मूर्द्धा ना मस्तकोऽस्त्रियाम् ॥ ९४ ॥

རྣ་བ་སྒྲ་འཛིན་སྐྱེས་བུ་དང་། མོ་ནི་ཐོས་བྱེད་ཉན་བྱེད་སྙན།
ཡན་ལག་མཆོག་དང་མགོ་བོ་དང་། དབུ་དང་སྤྱི་དང་མསྟ་ཀ། མོ་མིན॥ 94

चिकुरः कुन्तलो बालः कचः केशः शिरोरुहः ।
तद्वृन्दे कैशिकं कैश्य मलका श्चूर्णकुन्तलाः ॥ ९५ ॥

སྐྲ་སྐྱེ་འཁྱིལ་སྐྲ་དང་ནི། རལ་པ་ཀེ་ཤ་མགོ་སྐྱེས་དང་།
ཚོགས་པ་སྐྲ་ལྡན་ཀེ་ཤི་ཀ། རྒྱན་དང་སྐྲ་ལོ་འཁྱིལ་བ་དང་॥ 95

ते ललाटे भ्रमरकाः काकपक्षः शिखण्डकः ।
कवरी केशवेशोऽथ धम्मिल्लः संयताः कचाः ॥ ९६ ॥

དེ་རྣམས་དཔྲལ་བའི་ཕྱུང་བ་དང་། བྱ་རོག་ཤོག་དང་གཙུག་ཕུད་ཅན།
སྐྲ་བཅིངས་སྐྲ་ཡི་གྲོར་ཚུགས་དང་། དེ་ནས་མེ་ཏོག་བཅིངས་པ་དང་॥ 96

शिखा चूडा केशपाशी व्रतिनस्तु जटा सटा ।
वेणिः प्रवेणिः शीर्षण्यशिरस्यौ विशदे कचे ॥ ९७ ॥

མ་ཡཱ་ཏཱ་ཀ་ཙ་མེ་ཏོག་བཅིངས། གྲོར་ཚུགས་གཙུག་ཕུད་སྐྲ་བཅིངས་སོ།
བརྟུལ་ཞུགས་རལ་པ་ས་ཊཱ་འོ། ལན་བུ་སྐྲ་ལན་སྐྲ་ཧྲུས་མ॥ 97

पाशः पक्षश्च हस्तश्च कलापार्थाः कचात् परे ।
तनूरुहं रोम लोम तद्वृद्धौ श्मश्रु पुंमुखे ॥ ९८ ॥

ར་པ་*ཀ་ཙེ་བེ་ཁ་རེ་†དེ་རྣམས་ནི། ཀ་ཙའི་པ་རོལ་སྐྲ་ཚོགས་ཡིན།
ལུས་སྐྱེས་བུ་དང་བ་སྤུའོ། དེ་རྒན་སྨ་ར་ཁ་ལའོ॥ 98

आकल्पवेशौ नेपथ्यं प्रतिकर्म्म प्रसाधनम् ।
दशैते चिष्णलङ्कर्त्ताऽलङ्करिष्णुश्च मण्डितः ॥ ९९ ॥

མཛེས་བཅོས་བརྒྱན་བཅིངས་ནེ་པ་ཐྱ། སོ་ཡི་བཟོ་དང་མཛེས་པར་བྱས།
བཅུ་པོ་གསུམ་ཡིན་རྒྱན་བྱེད་དང་། མཛེས་ཆོས་མཁན་དང་ཆས་མཁན་ནོ॥ 99

* For ཤེ་ར་ཀྲ ?

† ཕྱུ་ཤ་པ་ཀྲ་ཧ་ཧ omitted.

प्रसाधितोऽलङ्कृतश्च भूषितश्च परिष्कृतः ।
विभ्राड् भ्राजिष्णुरोचिष्णू भूषा तु स्यादलंक्रिया ॥ १०० ॥

མཛེས་བྱས་བརྒྱན་བྱས་བཀོད་ཅིང་སྤྲས། གསལ་བྱེད་མཐོང་བྱེད་སྣང་བྱེད་དོ॥
རྒྱན་གྱི་བྱ་བ་བརྒྱན་བྱའོ॥ 100

अलङ्कारस्त्वाभरणं परिष्कारो विभूषणम् ।
मण्डनञ्चाथ मुकुटं किरीटं पुंनपुंसकम् ॥ १०१ ॥

རྒྱན་དང་ཆས་དང་ལེགས་བྱེད་དང་། རྣམ་རྒྱན་ས་དང་མཎྜ་ནི།
དེ་ནས་དབུ་རྒྱན་ཅོད་པན་ནི། སྐྱེས་བུ་དང་ནི་མ་ནིང་ངོ॥ 101

चूडामणिः शिरोरत्नं तरलो हारमध्यगः ।
बालपाश्या पारितथ्या पत्रपाश्या ललाटिका ॥ १०२ ॥

གཙུག་གི་ནོར་བུ་སྤྱི་བོའི་རིན་ཆེན་དང་། ཏ་རལ་ལ་ནི་དོ་ཤལ་དབུས།
སྐྲ་ཡི་ཕྲག་པ་པཱ་རི་ཏ་ཐྱ། ཕྱིར་ཕྱུར་དང་ནི་དཔྲལ་བའི་རྒྱན॥ 102

कर्णिका तालपत्रं स्यात् कुण्डलं कर्णवेष्टनम् ।
ग्रैवेयकं कण्ठभूषा लम्बनं स्याल्ललन्तिका ॥ १०३ ॥

ན་རྒྱན་ཏཱ་ལའི་ལོ་མ་ཡིན། ཀུཎྜ་ལམ་ནི་རྣ་བའི་རྒྱན།
མགུལ་འཆིང་དང་ནི་སྐེའི་རྒྱན་ནོ། འཕྱང་འཕྲུལ་དང་ནི་དོ་ཤལ་ལོ॥ 103

स्वर्णैः प्रालम्बिकाथोरःसूचिका मौक्तिकैः कृता ।
हारो मुक्तावली देवच्छन्दोऽसौ शतयष्टिका ॥ १०४ ॥

པྲ་ལཾ་བི་ཀ་གསེར་དོ་ཤལ། བྲང་གི་དོ་ཤལ་མུ་ཏིག་སྤྲས།
དོ་ཤལ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་དང་། ལྷ་ཡི་དོ་ཤལ་བགོད་པ་ནི།
ཁྲིས་མ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པ་དང་།། 104

हारभेदा यष्टिभेदा गुच्छगुच्छार्द्धगोस्तनाः ।
अर्द्धहारो माणवक एकावल्येकयष्टिका ॥ १०५ ॥

དོ་ཤལ་དབྱེ་དང་ཁྲིས་དབྱེ་བས། དྲུག་ཅུ་ཙ་གཉིས་གུཙྪ་ཤཱ་ནོ།
ཉི་ཤུ་ཙ་བཞི་གུཙྪ་ཤཱ་ཕྱེད། བ་ཡི་ནུ་མ་བཞི་ཡིན་ནོ།
སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་ཉེར་བཞི་བཞི། དོ་ཤལ་ཕྱེད་*པ་དྲུག་ཅུ་བཞི་དང་།
ཉི་ཤུ་པ། ཕྲེང་བ་གཅིག་པོ་ཡཥྚི་ཀ།། 105

सैव नक्षत्रमाला स्यात् सप्तविंशतिमौक्तिकैः ।
आवापकः पारिहार्य्यः कटको वलयोऽस्त्रियाम् ॥ १०६ ॥

རྒྱུ་སྐར་ཕྲེང་བ་སེ་མོ་དོ། མུ་ཏིག་ཉི་ཤུ་ཙ་བདུན་ནོ།
གདུ་བུ་ལག་གདུབ་ཀ་ཊ་ཀོ། བ་ལ་ཡོ་ནི་མོ་མིན་ནོ།། 106

केयूर भङ्गदं तुल्ये अङ्गुलीयकमूर्म्मिका ।
साक्षराङ्गुलिमुद्रा सा कङ्कणं करभूषणम् ॥ १०७ ॥

ཀེ་ཡཱུ་ར་ནི་དཔུང་རྒྱན་མཚུངས། ཨཾ་གུ་ལཱི་ཡ་སོར་གདུབ་ནོ།
ཡི་གེའི་སོར་གདུབ་རྒྱ་ལྡན་ཡིན། གསེར་གྱི་ལག་གདུབ་ཀ་ཀ་ཎ།། 107

* Same as ཕྱེད།

स्त्रीकट्यां मेखला काञ्ची सप्तकी रसना तथा ।
क्लीवे सारसनञ्चाथ पुंस्कट्यां शृङ्खलं त्रिषु ॥ १०८ ॥

བུད་མེད་ཀེད་རྒྱན་མེ་ཁ་ལ། གསེར་སྐུ་བདུན་པ་ཀེད་རྒྱན་དང་།
དེ་བཞིན་མ་ནིང་ཀེད་རྒྱན་མིན། དེ་ནས་སྐྱེས་བུ་ཀེད་པ་ཡི།། 108

पादाङ्गदं तुलाकोटि मञ्जीरो नूपुरोऽस्त्रियाम् ।
हंसकः पादकटकः किङ्किणी क्षुद्रघण्टिका ॥ १०९ ॥

ཀང་གདུབ་ཞབས་གདུབ་མཉྫཱི་ར། ནཱུ་པུ་ར་ནི་མོ་མིན་ནོ།
ངང་པ་ཅན་དང་ཀང་རྒྱན་ནོ། གཡེར་ཁ་དྲིལ་བུ་ཆུང་བའོ།། 109

त्वक्फलकृमिरोमाणि वस्त्रयोनि दश त्रिषु ।
वाल्कं क्षौमादि फालन्तु कार्पासं वादरञ्च तत् ॥ ११० ॥

ཤྲགས་པ་འབྲས་བུ་སྲིན་བུ་དང་། སྤུ་ལ་སོགས་པ་གོས་ཀྱི་རྒྱུ།
བཅུ་ནི་གསུམ་སྟེ་ཟས་རས་དང་། ཀྵཽ་མ་ལ་སོགས་འབྲས་བྱུང་རས།
རས་བལ་ལོ་ལ་དག་དང་ནི།། 110

कौषेयं कृमिकोषोत्थं राङ्कवं मृगरोमजम् ।
अनाहतं निष्प्रवाणि तन्त्रकञ्च नवाम्बरे ॥ १११ ॥

དར་དང་སྲིན་བུའི་དབུགས་ལས་བྱུང་། སྐམ་བུ་དང་ནི་བལ་གོས་སོ།
གསར་པ་སོ་མ་བཏགས་སོ་མ། གོས་གསར་ནབ་ཨཾ་བ་རེ།། 111

तत् स्यादुद्गमनीयं यद्धौतयो र्वस्त्रयो र्युगम् ।
पत्त्रोर्णं धौतकोषेयं बहुमूल्यं महाधनम् ॥ ११२ ॥

ཨུ་ད་ག་མ་ནཱི་གོས་ན། གང་ཞིག་བཀྲུས་པའི་གོས་ཟུང་ངོ་།
པ་ཏྲ་ཨུརྞ་དར་གོས་བཀྲུས། གོས་ཆེན་ནོར་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ॥ 112

क्षौमं दुकूलं स्यात् द्वे तु निवीतं प्रावृतं त्रिषु ।
स्त्रियां बहुत्वे वस्त्रस्य दशाः स्यु र्वस्त्रयो र्द्वयोः ॥ ११३ ॥

ཞང་གཟལ་དུ་ཀུ་ལ་ཡི་རས། གྱོན་གོས་སྤྲུང་གོས་གསུམ་ཡིན་ནོ།
མོ་ཚིག་མང་པོ་ཐོགས་གོས་གཉིས॥ 113

दैर्घ्य मायाम आरोहः परिणाहो विशालता ।
पटच्चरं जीर्णवस्त्रं समौ नक्तककर्पटौ ॥ ११४ ॥

རིང་པོ་ཨཱ་ཡཱ་ཨཱ་རོ་ཧ། ཞེང་ཆེ་བི་ཤཱ་ལ་ཏཱའོ།
པཊྚ་ཙྪར་གོས་རྙིངས་མཚུངས། ཟད་པོ་དང་ནི་ནྟི་ཀ་ཙན॥ 114

वस्त्रमाच्छादनं वास श्चेलं वसन मंशुकम् ।
सुचेलकः पटोऽस्त्री स्याद्वराशिः स्थूलशाटकः ॥ ११५ ॥

གོས་དང་གཡོག་མ་ན་བཟའ་དང་། གཅེར་སྐྱོབ་བགོ་རྒྱུ་ཨོཾ་ཤུ་ཀ* །
གོས་བཟངས་དང་གོས་མོ་མིན་ནོ། གོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གོས་མཐུག་པོ॥ 115

* For ཨཾ་ཤུ་ཀ ?

निचोलः प्रच्छदपटः समौ रल्लककम्बलौ ।
अन्तरीयोपसंव्यानपरिधानान्यधोंऽशुके ॥ ११६ ॥

ནི་ཙོ་ལ་ནི་སྨད་གོས་སོ། མཚུངས་པ་ལ་བ་སྣམ་བུའོ།
བར་གོས་སྨད་གོས་པ་རི་དྷཱ། ལྭམ་ཐབས་དང་ནི་མཐང་གོ་སོ॥ 116

द्वौ प्रावारोत्तरासङ्गौ समौ बृहतिका तथा ।
संव्यान मुत्तरीयञ्च चोलः कुर्पासकोऽस्त्रियाम् ॥ ११७ ॥

སྟེང་གོས་བླ་གོས་མཚུངས་པའོ། བྲི་ཧ་ཏི་ཀ་དེ་བཞིན་དུ།
སཾ་བྱ་ན་ནི་སྟེང་གཡོགས་སོ། འདོམས་དཀྲིས་སྨད་དཀྲིས་བུད་མེད་ཀྱི॥ 117

नीशारः स्यात् प्रावरणे हिमानिलनिवारणे ।
अर्द्धोरुकं वरस्त्रीणां स्याच्चण्डातक मंशुकम् ॥ ११८ ॥

བ་མོ་འི་གོས་དང་བུ་ཡི་རས། ཁ་བ་རླུང་པོ་སྐྱོབ་པའི་གོས།
བུད་མེད་མཆོག་གི་སྨད་དཀྲིས་ནི། ཙཎྜ་ཏ་ཀའི་སོར་མོ་སྐྱིབ་པའི་གོས॥ 118

स्यात् त्रिषाप्रपदीनं तत् प्राप्नोत्याप्रपदं हि यत् ।
अस्त्री वितान मुल्लोचो दूष्याद्यं वस्त्रवेश्मनि ॥ ११९ ॥

བྲླ་བ་རོ་རྗེས་དྲོ། མོ་མིན་བླ་བྲེ་སྟེང་གཡོགས་དང་།
གུར་དང་སྦྲ་ཞེས་བྱ་བའོ॥ 119

प्रतिसीरा यवनिका स्यात्तिरष्करिणी च सा ।
परिकर्म्माङ्गसंस्कारः स्यान्माष्टिं र्माजना मृजा ॥ १२० ॥

ཡོལ་བ་དང་ནི་སྐྲིབ་གཡོགས་སོ། ཡོངས་བཅོས་ལུས་ཀྱི་བཅོས་ལེགས་སོ།
བདག་ཆལ་*ཁྲུས་རྡི་དག་བྱེད་དོ॥ 120

उद्वर्त्तनोत्सादने द्वे समे आप्लाव आप्लवः ।
स्नानं चर्च्चा तु चार्च्चिक्यं स्थासकोऽथ प्रबोधनम् ॥ १२१ ॥

དྲི་མ་ཉེད་པ་ཨུདྣ་ད་ནི་གཉིས་པོ་མཚུངས། ཆུར་འཁྲུ་ཁྲུས་དང་སྣཱ་ནཾ།
ཙ་ར་ཙ་ལུས་ལ་དྲི་བྱུགས་སོགས॥ 121

अनुबोधः पत्रलेखा पत्राङ्गुलिरिमे समे ।
तमालपत्रतिलकचित्रकाणि विशेषकम् ॥ १२२ ॥

དྲི་མ་བསངས་དང་དྲི་མ་སེལ། དྲི་བཟངས་དང་ནི་སྤྲོས་བྱུག་མཚུངས།
ཏ་མཱ་ལ་འདབ་ཐིག་ལེ་དང་། དཔྲལ་བར་དྲི་ཡི་ཁྱད་པར་བྲིས॥ 122

द्वितीयञ्च तुरीयञ्च न स्त्रियामथ कुङ्कुमम् ।
काश्मीरजन्माग्निशिखं वरं वाह्लीकपीतने ॥ १२३ ॥

གཉིས་པ་བཞི་བ་མོ་མིན་ནོ། དེ་ནས་གུར་གུམ་ཁ་ཆེ་སྐྱེས།
མེ་རྩེ་བ་དང་མཆོག་ལྡན་དང་། བཱ་ཧྲི་ཀ་དང་སེར་པོ་དང་॥ 123

* དག་ཆལ ?

रक्तसङ्कोचपिशुनं धीरलोहितचन्दनम् ।
लाक्षा राक्षा जतु क्लीवे यावोऽलक्तो द्रुमामयः ॥ १२४ ॥

དམར་པོ་སི་ཀོ་ཙ་པི་ཤུན་དང་ལྡན། ཙན་དན་དམར་པོ་གུར་གུམ་མོ།
རྒྱ་སྐྱེགས་རཀྵཱ་ཛ་ཏུ་དང་། མ་ནིང་རྒྱ་མཚོས་*ཤིང་གི་ནད॥ 124

लवङ्गं देवकुसुमं श्रीसंज्ञ मथ जायकम् ।
कालीयकञ्च कालानुसार्य्यञ्चाथ समार्थकम् ॥ १२५ ॥

ལི་ཤི་ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་དཔལ་མིང་ཅན།
དེ་ནས་ཛ་བ་ཀོ་ཀཱ་ལི་པ་ཀཙྪ་ཀཱ་ལ་ནུ་སཱར་པཙྪ॥ 125

वंशिकागुरुराजार्हलोहं कृमिजजोङ्गकम् ।
कालागुर्व्वगुरुः स्यात्तु मङ्गल्या मल्लिगन्धि यत् ॥ १२६ ॥

དེ་ནས་ནུས་ལྡན་རྒྱུད་ཅན་དང་། ཨ་ག་རུ་དང་རྒྱལ་མཆིས་བྱེད།
དམར་པོ་སྲིན་སྐྱེས་ཨ་གུ་རུ་ཨ་གུ་རུ་ནག་ཨ་གུ་རུ།
བཀྲ་ཤིས་སྤྲིང་བའི་དྲི་དང་ནི॥ 126

यक्ष[†]धूपः सर्जरसोऽरालसर्व्वरसावपि ।
बहुरूपोऽप्यथ वृकधूपकृत्रिमधूपकौ ॥ १२७ ॥

མཆོད་སྤྲིན་སྤོས་དང་སྲ་རྩི་ཤིང་། སྤོས་དཀར་ཁ་བ་ཀུན་ལྡན་དང་།
གཟུགས་མང་པོ་དང་དེ་ནས་ནི། ཝྲི་ཀ་དྷུ་པ་སྦྱར་སྤོས་སོ॥ 127

* རྒྱ་ཚོས ?

† According to Tibetan : यज्ञ ।

तुरुष्कः पिण्डकः सिह्लो यावनोऽप्यथ पायसः ।
श्रीवासो वृकधूपोऽपि श्रीपिष्टसरलद्रवौ ॥ १२८ ॥

ཏུ་རུཥྐ་དང་པི་ཎྜ་ཀ། སི་ལ་ཡ་བ་ན་ཡང་ངོ་། དེ་ནས་པཱ་ཡ་ས་དང་ནི།
དཔལ་གོས་ཝྲྀ་ཀ་དྷཱུ་པ་དང་། ཤྲཱི་པིཥྚ་དང་ཐང་ཆུའོ།། 128

मृगनाभि र्मृगमदः कस्तूरी चाथ कोलकम् ।
कक्कोलकं कोषफल मथ कर्पूर मस्त्रियाम् ॥ १२९ ॥

རི་དགས་ལྟེ་བ་རི་དགས་ཆང་། གླ་བ་དེ་ནས་ཀོ་ལ་ཀ།
ཀ་ཀྐོ་ལ་ཀ་སྦུབས་ཀྱི་འབྲས། དེ་ནས་ག་བུར་མོ་མིན་ནོ།། 129

घनसार श्चन्द्रसंज्ञः सिताभ्रो हिमवालुका ।
गन्धसारो मलयजो भद्रश्री श्चन्दनोऽस्त्रियाम् ॥ १३० ॥

གྷ་ནའི་སྙིང་པོ་ཟླ་བའི་མིང་། འོད་དཀར་ཁ་བའི་བྱེ་མའོ།
དྲི་ཡི་སྙིང་པོ་མ་ལ་ཡ་སྐྱེས་དང་། དཔལ་བཟངས་ཙན་དན་མོ་མིན་ནོ།། 130

तैलपर्णिकगोशीर्षे हरिचन्दनमस्त्रियाम् ।
तिलपर्णी तु पत्राङ्गं रञ्जनं रक्तचन्दनम् ॥ १३१ ॥

ཏཻལ་པརྞ་ཅན་དན་དང་། བ་ལང་མགོ་དང་ཧ་རི་ཙན་དན་དང་། མོ་མིན་ནོ།
ཏི་ལ་པརྞི་པ་ཏྲཾག། ཚོས་བྱེད་ཙན་དན་དམར་པོ་དང་།། 131

कुचन्दनञ्चाथ जातीकोषजातीफले समे ।
कर्पूरागुरुकस्तूरीकक्कोलै र्यक्ष*कर्दमः ॥ १३२ ॥

ཙན་དན་ངན་པ་དེ་ནས་ནི། ཛཱ་ཏི་སྦུབས་ཅན་ཛཱ་ཏི་འབྲས་བུ་མཚུངས།
ག་བུར་ཨ་ག་རུ་དང་གླ་བ་དང་། ཀ་ཀྐོ་ལ་རྣམས་ལ་མཆོད་སྦྱིན་བྱུག།། 132

गात्रानुलेपनी वर्त्ति र्वर्णकं स्याद्विलेपनम् ।
चूर्णानि वासयोगाः स्यु र्वासितं भावितं त्रिषु ॥ १३३ ॥

ལུས་ཀྱི་བྱུག་པ་བརྟི་འོ། བརྞ་ཀ་ནི་ཁ་དོག་བྱུག།
ཕྱེ་མ་གོས་དང་སྤྲར་བ་དང་། དྲི་འཛིན་གོས་ནི་གསུམ་ཡིན་ནོ།། 133

संस्कारो गन्धमाल्याद्यै र्यः स्यात्तदधिवासनम् ।
माल्यं मालास्रजौ मूर्ध्नि केशमध्ये तु गर्भकः ॥ १३४ ॥

དྲི་དང་ཕྲེང་སོགས་ལེགས་སྦྱར་གོས། ལྷག་པའི་གོས་དང་མེ་ཏོག་ཕྲེང་།
མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་སྤྱི་བོའི་སྟེང་། སྐྲ་ཡི་དབུས་སུ་གརྦྷ་ཀ།། 134

प्रभ्रष्टकं शिखालम्बि पुरोन्यस्तं ललामकम् ।
प्रालम्ब मृजुलम्बि स्यात् कण्ठाद्वैकक्षन्तु तत् ॥ १३५ ॥

སྟེང་དུ་འཕྱང་དང་སྤྱི་མོར་འཕྱང་། མདུན་ལ་ལ་ལཱ་མ་ཀཾ་དོ།
རབ་འཆང་†དྲང་པོར་མགུལ་དུ་འཕྱང་། མེ་ཏོག་ག་ཤེལ་སེ་རལ་ཁ།། 135

* According to Tibetan: यज्ञ ।   † For རབ་འཕྱང་ ।

यत् तिर्य्यक् क्षिप्त मुरसि शिखास्वापीड़शेखरौ ।
रचना स्यात् परिस्पन्द आभोगः परिपूर्णता ॥ १३६ ॥

གང་ཞིག་འཕྲེད་བཅིངས་བྲང་ལའོ། ཤི་ཁ་སྲཱ་ནི་སྤྱི་བོར་བཞག།
བཀོད་པ་དང་ནི་ཆས་ཙམ་*པ། ཨཱ་བྷོ་ག་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས།། 136

उपधान न्तूपवर्हः शय्यायां शयनीयवत् ।
शयनं मञ्चपर्य्यङ्कपल्यङ्काः खट्टया समाः ॥ १३७ ॥

ཨུ་པ་དྷཱ་ནི་རྒྱས་ཡིན་ནོ།། ཉལ་བ་གཟིམས་པ་ཤ་ཡ་ནི།
ཁྲི་དང་ཉལ་ཁྲི་གཟིམས་ཁྲི་དང་། ཁ་གསུམ་ཤ་†ནི་མཚུངས་པའོ།། 137

गेण्डुकः कन्दुको दीपः प्रदीपः पीठ मासनम् ।
समुद्गकः सम्पुटकः प्रतिग्राहः पतद्ग्रहः ॥ १३८ ॥

སྤར་འགོལ་ཀུ་ཎྜུ་‡ཀ་ནྡུ་ཀོ། མར་མེ་དང་འབར་བ་དང་།
པི་ཋ་དང་ནི་སྟན་ཡིན་ནོ། ཟ་མ་ཏོག་དང་གཟུ་དང་། ཐྲ་དི་གྲ་ཧ་མཆིལ་མའི་སྣོད།། 138

प्रसाधनी कङ्कतिका पिष्टातः पटवासकः ।
दर्पणे मुकुरादर्शौ व्यजनं तालवृन्तकम् ॥ १३९ ॥

इति मनुष्यवर्गः ।

སྐྲ་ཤད་དང་ནི་སོ་མང་དང་། ཕྱེ་མ་གུར་དང་དཔེ།
རླུང་ཡབ་བསིལ་ཡབ་བཅོས་པའོ།། 139

མིའི་སྡེ་ཚན་ནོ།།

---

* [?]   † For ཁ་ཊྭ་ཡཱ ?   ‡ [?]

ब्रह्मवर्गः ।

सन्तति र्गोत्रजननकुलान्यभिजनान्वयौ ।
वंशोऽन्ववायः सन्तानो वर्णाः स्यु र्ब्राह्मणादयः ॥ १ ॥

བྲམ་ཟེའི་སྡེ་ཚན་ནོ།

རྒྱུད་དང་རིགས་དང་ཆོ་འབྲང་དང་། རུས་དང་རྩ་ལག་རྗེས་སྐྱེས་དང་།
བ་ཤ་ཙ་ཁྲིད་བརྒྱུད་པའོ། བརྞ་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པ།། 1

राजबीजी राजवंश्यो बीज्यस्तु कुलसम्भवः ।
महाकुलकुलीनार्य्यसभ्यसज्जनसाधवः ॥ २ ॥

རྒྱལ་རིགས་རཛ་བཱི་ཛའོ། ས་བོན་ལས་བྱུང་རུས་ཡིན་ནོ།
རིགས་ཆེན་རིགས་བཟང་འཕགས་རིགས་དང་།
མཆོག་དང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལེགས།། 2

ब्रह्मचारी गृही वानप्रस्थो भिक्षुश्चतुष्टये ।
आश्रमोऽस्त्री द्विजात्यग्रजन्मभूदेववाड़वाः ॥ ३ ॥

ཚངས་པར་སྤྱོད་དང་ཁྱིམ་གནས་དང་། ནགས་ན་གནས་དང་དགེ་སློང་དང་།
རྣམ་བཞི་ལག་གནས་མོ་མིན་ནོ། གཉིས་སྐྱེས་སྔོན་སྐྱེས་ས་ཡི་ལྷ།། 3

विप्रश्च ब्राह्मणोऽसौ षट्कर्म्मा यागादिभिर्युतः ।
विद्वान् विपश्चिद्दोषज्ञः सन् सुधीः कोविदो बुधः ॥ ४ ॥

ཚངས་པའི་བུ་དང་བྲམ་ཟེ་དང་། ཚངས། འདི་དག་ལས་ནི་དྲུག་ལྡན་པ།
མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་ནུས་པའོ། རིགས་ལྡན་རྣམས་གསལ་ཉེས་པ་ཤེས།
མཛེས་ལྡན་བློ་བཟང་ཀུན་རིག་དང་། ॥ 4

धीरो मनीषी ज्ञः प्राज्ञः संख्यावान् पण्डितः कविः ।
धीमान् सूरिः कृती कृष्टि र्लब्धवर्णो विचक्षणः ॥ ५ ॥

རྟོགས་ལྡན་བརྟན་པོ་སེམས་ཤེས་དང་། ཤེས་ལྡན་གྲངས་ཅན་ཤེས་རབ་ཅན།
པཎྜི་ཏ་དང་ཉེས་པ་ཤེས། བློ་གྲོས་ཅན་དང་དཔའ་བོ་དང་།
གོ་བ་ཅན་དང་མཁས་པ་དང་། གྲགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པར་དངས། ॥ 5

दूरदर्शी दीर्घदर्शी श्रोत्रियच्छान्दसौ समौ ।
उपाध्यायोऽध्यापकोऽथ स्यान्निषेकादिकृद्गुरुः ॥ ६ ॥

རིང་པོ་མཐོང་དང་རིང་པོ་ཤེས། ཐོས་ལྡན་སློབ་སྦྱོར་ཅན་དག་མཚུངས།
ཨུ་པཱ་དྷྱཱ་ཡ་མཁན་པོའོ། མངལ་སོགས་སྐྲུམ་བྱེད་བླ་མའོ། ॥ 6

मन्त्रव्याख्याकृदाचार्य्य आदेष्टा त्वध्वरे व्रती ।
यष्टा च यजमानश्च स सोमवति दीक्षितः ॥ ७ ॥

སྔགས་འཆད་བྱེད་པ་སློབ་དཔོན་ཡིན། ཨ་དེ་ཥྚཱ་འཛིན་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན།
ཡ་ཛཱ་མཱ་ན་མཆོད་སྦྱིན་དང་། ཟླ་བ་བཏུས་པའི་དཱི་ཀྵི་སྟེར། ॥ 7

इज्याशीलो यायजूको यज्वा तु विधिनेष्टवान् ।
स गीष्पतीष्ट्या स्थपतिः सोमपीती तु सोमपः ॥ ८ ॥

མཆོད་སྦྱིན་མང་བྱས་མཆོད་སྦྱིན་ལྡན། ཡ་ཛྭ་མཆོད་སྦྱིན་མཐོ་རིས་འདོད།
ཕུར་བུའི་མཆོད་སྦྱིན་ཐོ་པ་དེ། ཟླ་བའི་ཆང་འཐུངས་སོ་མ་པ། ॥ 8

सर्व्ववेदाः स येनेष्टो यागः सर्व्वस्वदक्षिणः ।
अनूचानः प्रवचने साङ्गेऽधीती गुरोस्तु यः ॥ ९ ॥

རིགས་བྱེད་ཀུན་ལ་མཆོད་སྦྱིན་བྱས། མཐོ་རིས་ཀུན་གྱི་ཡོན་དྲན་ནོ།
ཨ་ནཱུ་ཙཱ་ན་རབ་བརྗོད་ཀྱི། རིགས་བྱེད་ཡན་ལག་དང་བཅས་བཀླགས། ॥ 9

लब्धानुज्ञः समावृत्तः सुत्वा त्वभिषवे कृते ।
छात्रान्तेवासिनौ शिष्ये शैक्षाः प्राथमकल्पिकाः ॥ १० ॥

བླ་མའི་བཀའ་ཡི་རྗེས་གནང་ཐོབ། ས་མཱ་བྲི་ཏྟ། སུ་ཏྭཱ་མཐོན་པར་ཁྲུས་ཐོབ།
སློབ་བྱེད་ཉེ་གནས་སློབ་མའོ། ཤཻཀྵ་དང་པོར་རྟོག་པ་བསྐྱོབས། ॥ 10

एकब्रह्मव्रताचारा मिथः सब्रह्मचारिणः ।
सतीर्थ्यास्त्वेकगुरव श्चितवानग्नि मग्निचित् ॥ ११ ॥

གཅིག་བུ་ཚངས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱོད། ཚངས་པར་སྤྱོད་དང་བཅས་པའོ།
ས་ཏཱིརྠྱ་ནི་བླ་མ་གཅིག། མེ་མཛེས་ཨ་གྣི་ཙི་དའོ། ॥ 11

पारम्पर्य्योपदेशे स्यादैतिह्यमितिहाव्ययम् ।
उपज्ञा ज्ञानमाद्यं स्यात् ज्ञात्वारम्भ उपक्रमः ॥ १२ ॥

རྒྱུད་པའི་ཉེར་བསྟན་ཨི་ཏི་ཧ། མི་ཟད་པ་ཉེར་ཤེས་ཛྙཱ་ན་མཱ་དྱ་ངོ་ །
ཛྙཱ་ཏྭ་དང་པོ་རྩོམ་པའི་རིམ༎ 12

यज्ञः सवोऽध्वरो यागः सप्ततन्तुर्मखः क्रतुः ।
पाठो होमश्चातिथीनां सपर्य्या तर्पणं वलिः ॥ १३ ॥

མཆོད་སྦྱིན་སྦྱིན་སྲེག་ཨ་དྷྭ་རོ། མཆོད་སྦྱིན་དང་ནི་རྒྱུད་བདུན་པ།
སྒྲོག་དང་སྦྱིན་སྲེག་གསར་འོངས་མཆོད། མཆུན་གསོལ་བ་དང་གཏོར་མ་དང༎ 13

एते पञ्च महायज्ञा ब्रह्मयज्ञादिनामकाः ।
समज्या परिषद्गोष्ठी सभासमितिसंसदः ॥ १४ ॥

དེ་རྣམས་མཆོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་ལྔ། ཚངས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་ཞེས།
ཚོགས་པ་འཁོར་མང་འདུས་པ་དང་། ས་བྷཱ་ཚོགས་དང་ཁྲི་དང་ནི༎ 14

आस्थानी क्लीवमास्थानं स्त्रीनपुंसकयोः सदः ।
प्राग्वंशः प्राग्घविर्गेहात् सदस्या विधिदर्शिनः ॥ १५ ॥

ཕྱུང་སྐྱོ་མ་ནིང་ཨ་སྠཱ་ནཾ། མ་མོ་མ་ནིང་འདུས་པའོ།
དང་པོའི་རྒྱུད་པ་དང་པོ་བ། འཚོགས་ནས་ཆོ་ག་ལྟ་བའོ༎ 15

सभासदः सभास्तारः सभ्याः सामाजिकाश्च ते ।
अध्वर्य्यूद्गातृहोतारो यजुःसामर्ग्विदः क्रमात् ॥ १६ ॥

ཚོགས་པ་སྤྱི་ཡི་མིང་ངོ་། ཨ་དྷྭ་རྱུ་གྲཱ་ཏྲི་ཧོ་ཏྲ་རོ།
མཆོད་སྦྱིན་ས་མ་བེད་རོ་མང་*༎ 16

अग्नीध्राद्या धनैर्वार्य्या ऋत्विजो याजकाश्च ते ।
वेदिः परिष्कृता भूमिः समे स्थण्डिलचत्वरे ॥ १७ ॥

ཨ་གྣཱི་དྷྲ་ལ་སོགས་པ་ཡི། ནོར་སྦྱོད་མཆོད་ཡ་ཛ་ཀ།
རིགས་བྱེད་ས་གཞི་ཡོངས་སུ་བཅོས། མཆུངས་པ་ས་གཞི་གྲུ་བཞི་པ༎ 17

चषालो यूपकटकः कुम्बा सुगहना वृतिः ।
यूपाग्रं तर्म्म निर्म्मन्थ्यदारुणि त्वरणिर्द्वयोः ॥ १८ ॥

ཙ་ཥཱ་ལ་ནི་ཕྱུགས་བཙུགས་ཤིང་། བུམ་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐོར་བའི་ཁྱིམ།
སྟོག་ཤིང་རྩེ་མོ་དར་མདོ། གཙུབ་ཤིང་གཙུབ་སྟན་ཨ་རཎི་གཉིས༎ 18

दक्षिणाग्निर्गार्हपत्याहवनीयौ त्रयोऽग्नयः ।
अग्नित्रयमिदं त्रेता प्रणीतः संस्कृतोऽनलः ॥ १९ ॥

ལྷོ་ཡི་མེ་དང་ཁྱིམ་གྱི་མེ། ཧ་བ་ན་ཡོ་མེ་གསུམ་པ།
མེ་འདི་གསུམ་ལ་ཏྲེ་ཏཱ་ལེ། པྲ་ཎཱི་ད་ནི་ལེགས་སྦྱངས་མེ༎ 19

* For རིམ་པས ?

समूह्यः परिचाय्योपचाय्यावग्नौ प्रयोगिणः ।
यो गार्हपत्यादानीय दक्षिणाग्निः प्रणीयते ॥ २० ॥

ཟེའི་མིང་ངོ་། ཉེ་མི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའོ།
གང་ཞིག་ཁྱིམ་བདག་སྦྱིན་བདག་མེ། ལྷོ་ཕྱོགས་མེ་ནི་སྤྲ་ཎཱི་ཡ་ཏེ།། 20

तस्मिन्नानाय्योऽथाग्नायी स्वाहा च हुतभुक्प्रिया ।
ऋक् सामिधेनी धाय्या च या स्यादग्निसमिन्धने ॥ २१ ॥

དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་བསྣེབས་པའོ། དེ་ནས་མེ་མོ་སྭཱ་ཧཱ་ཞོ་ཟ་ར་བསྲེས།
པར་མནྡ་འོ་ཐུག་གོ།། 21

गायत्रीप्रमुखं छन्दो हव्यपाके चरुः पुमान् ।
आमिक्षा सा शृतोष्णे या क्षीरे स्याद्दधियोगतः ॥ २२ ॥

... ...
... ... ॥ 22

धुवित्रं व्यजनं तद्यद्रचितं मृगचर्म्मणा ।
पृषदाज्यं सदध्याज्ये परमान्नन्तु पायसः ॥ २३ ॥

... ...
... ... ॥ 23

हव्यकव्ये दैवपित्र्ये अन्ने पात्रं स्रुवादिकम् ।
ध्रुवोपभृज्जुहू र्ना तु स्रुवो भेदाः स्रुचः स्त्रियः ॥ २४ ॥

ཧ་བྱ་ཀ་བྱེ་ལྷ་མཆོད་ཟས། དགང་གཟར་བླུགས་གཟར་ལ་སོགས་པ།
ཐུམ་པོ་གྲུ་བཞི་ཐྲ་ཕྱེད་དང་། ཐུར་གསུམ་དགང་གཟར་དབྱེ་བའོ།། 24

उपाकृतः पशुरसौ योऽभिमन्त्र्य क्रतौ हतः ।
परम्पराकं शमनं प्रोक्षणञ्च वधार्थकम् ॥ २५ ॥

ཨུ་པཱ་ཀྲི་ཏ་དུད་འགྲོ་ནི། མཆོད་སྦྱིན་ཆེད་དུ་གསོད་པར་བརྟགས།
པན་ཚུན་ཞི་དང་བསང་གཏོར་བྱས། གསོད་པའི་ཆེད་ཀྱི་ཕྱུགས་ཡིན་ནོ།། 25

वाच्यलिङ्गाः प्रमीतोपसम्पन्नप्रोक्षिता हते ।
सान्नाय्यं हविरग्नौ तु हुतं त्रिषु वषट्कृतम् ॥ २६ ॥

བརྗོད་བྱའི་རྟགས་ཅན་པྲ་མཱི་ཏ། བསྙེན་རྫོགས་བསང་གཏོར་བྱས་ནས་གསོད།
ཁྲུས་བསྲེག་རྫས་མེ་ཕུད། གསུམ་མོ་བ་ཥ་ཊ་བྱས་པའོ།། 26

दीक्षान्तोऽवभृथो यज्ञ स्तत्कर्म्मार्हन्तु यज्ञियम् ।
त्रिष्वथ क्रतुकर्म्मेष्टं पूर्त्तं खातादिकर्म्मणि ॥ २७ ॥

དཱི་ཀྵའི་མཐའ་ཅན་མཆོད་སྦྱིན་གཙོ། དེ་ལས་གསོད་པ་ཡ་ཛྙི་ཡཾ།
གསུམ། མཆོད་སྦྱིན་འདོད་ལས་པཱུརྟ་ཁཱ་ཏཱ་དིའི་ལས།། 27

अमृतं विघसो यज्ञशेषभोजनशेषयोः ।
त्यागो विहापितं दान मुत्सर्ज्जनविसर्ज्जने ॥ २८ ॥

བདུད་རྩི་དང་ནི་བི་གྷ་ས། མཆོད་སྦྱིན་ལྷག་མ་ཟས་ལྷག་གོ།
གཏོང་བ་འབུལ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། ཉེ་བར་འགོད་དང་གཞིགས་པ་དང་།། 28

विश्राणनं वितरणं स्पर्शनं प्रतिपादनम् ।
प्रादेशनं निर्वपण मपवर्ज्जन मंहतिः ॥ २९ ॥

རྣམ་བྱིན་བྲིམས་དང་བཀྲམ་པ་དང་། སོ་སོ་བྱིན་དང་མངོན་དུ་བསྟན།
འབུལ་བ་ཡོན་དང་སེ་དོག་གོ། 29

मृतार्थं तदहर्दानं त्रिषु स्यादौर्द्ध्वदेहिकम् ।
पितृदानं निवापः स्यात् श्राद्धं तत्कर्म्म शास्त्रतः ॥ ३० ॥

གཤིན་དོན་སྟེར་བ་གསུམ་ཡིན་ནོ། སུ་རྡྷྭ་དེ་ཧི་ཀཾ།
ཕ་གཤིན་སྦྱིན་པ་ནི་བཱ་པ། དང་པོ་དེ་ལས་བསྟན་བཅོས་ལས། སྦྱིན་པ།། 30

अन्वाहार्य्यं मासिकेऽंशोऽष्टमोऽह्नः कुतपोऽस्त्रियाम् ।
पर्य्येषणा परीष्टिश्चान्वेषणा च गवेषणा ॥ ३१ ॥

དུས་སྟོན་ཟླ་དུས་མཆོད་པའི། ཉི་མའི་བརྒྱད་ཚང་མཆོད་བདེ་བ།
ཀུ་ཏ་པ་ནི་མོ་མིན་ནོ། ཚོལ་བ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་དང་།
རྗེས་སུ་ཚོལ་དང་ཀུན་དུ་ཚོལ།། 31

सनिस्त्वध्येषणा याच्ञाभिशस्ति र्याचनार्थना ।
षट् तु त्रिष्वर्घ्यं मर्घार्थे पाद्यं पादाय वारिणि ॥ ३२ ॥

གསོལ་བ་དང་ནི་ཞུ་བའོ། སློང་བ་མངོན་པར་སློང་བ་དང་།
ཡ་ཙ་ན་དང་ཨ་ར་ཐ་ན། དྲུག་ནི་གསུམ་སྟེ་མཆོད་ཡོན་དང་།
ཡོན་ཆབ་དོན་དང་། ཞབས་བསིལ་རྐང་ཁྲུས་ཆུ་ལའོ།། 32

क्रमादातिथ्यातिथेये अतिथ्यर्थेऽत्र साधुनि ।
स्यादावेशिक आगन्तु रतिथि र्ना गृहागते ॥ ३३ ॥

རིམ་པ་ལས་ན་མགྲོན་པོ་གྲོ་བུར་གསར་འོངས་སྐྱེས་ལེགས་གནས།
མགྲོན་པོ་དང་ནི་གསར་འོངས་དང་། མགྲོན་ནི་ཁྱིམ་དུ་འོངས་པའོ།། 33

पूजा नमस्यापचितिः सपर्य्यार्च्चार्हणाः समाः ।
वरिवस्या तु शुश्रूषा परिचर्य्याप्युपासनम् ॥ ३४ ॥

མཆོད་པ་རིམ་གྲོ་རྒྱུས་བྱེད་དང་། ལེགས་བྱེད་རི་མོ་ཞབས་འབྲིང་མཚུངས།
གུས་མཆོད་ཞེས་དང་བཅས་པ། བཀུར་སྟི་དང་ནི་བསྙེན་བཀུར་རོ།། 34

व्रज्याटाट्या पर्य्यटनं चर्य्या त्वीर्य्यापथे स्थितिः ।
उपस्पर्शं स्त्वाचमन मथ मौनमभाषणम् ॥ ३५ ॥

འགྲོ་དང་འཁྱམས་དང་སྐོར་ཡང་འགྲོ། སྤྱོད་ལམ་དང་ནི་འགྲོ་འདུག་གོ།
ཁ་བཤལ་དང་ནི་ཞལ་བསིལ་ལོ། དེ་ནས་ཐུབ་དང་མི་སྨྲ་དང་།། 35

आनुपूर्व्वी स्त्रियां वावृत् परिपाटी अनुक्रमः ।
पर्य्यायश्चातिपातस्तु स्यात् पर्य्यय उपात्ययः ॥ ३६ ॥

མངོན་རྗེས་སོ་འམ་རིམ་པ་དང་། གོ་རིམ་བཞིན་རིམ་པའོ།
གོ་རིམ་མིང་དང་བཟློག་པ་དང་༎ 36

नियमो व्रत मस्त्री तच्चोपवासादि पुण्यकम् ।
उपवस्त न्तूपवासो विवेकः पृथगात्मता ॥ ३७ ॥

ཉམས་གྲངས་ངེས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་སོ་མིན་ནོ།
གསོ་སྦྱོང་དང་ནི་བསོད་ནམས་གསོ།
ཨུ་བ་བསྟམ་བསྙེན་གནས་སོ། གོལ་བ་དབེན་པའི་བདག་ཉིད་དང་༎ 37

स्याद् ब्रह्मवर्चसं वृत्ताध्ययनर्द्धिरथाञ्जलिः ।
पाठे ब्रह्माञ्जलिः पाठे विप्रुषो ब्रह्मबिन्दवः ॥ ३८ ॥

ཚངས་སྤྱོད་དང་ནི་རིག་བྱེད་ཀློག། དེ་ནས་ཐལ་སྦྱོར་རིག་བྱེད་ཀློག།
ཚངས་པའི་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བའོ། ཀློག་ཅིང་ཁ་ཆུ་འཐོར་བ་ནི༎ 38

ध्यानयोगासने ब्रह्मासनं कल्पे विधिक्रमौ ।
मुख्यः स्यात् प्रथमः कल्पोऽनुकल्पस्तु ततोऽधमः ॥ ३९ ॥

ཚངས་པའི་ཐིག་ལེའོ། བསམ་གཏན་རྣལ་འབྱོར་སྟན་ཚངས་སྟན།
རྟོག་པའི་ཆོ་ག་རིམ་སོ། གཙོ་བོ་དང་པོ་འི་རྟོག་པའོ།
རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་རྗེས་བརྗོད་པ༎ 39

संस्कारपूर्व्वंग्रहणं स्यादुपाकरणं श्रुतेः ।
समे तु पादग्रहण मभिवादनमित्युभे ॥ ४० ॥

འདུ་བྱེད་སྔོན་དུ་འཛིན་པ་ནི། ཉེ་བར་བྱེད་དང་ཐོས་པའོ།
མཚུངས་པ་ཞབས་ལ་འཛིན་པ་ནི། མངོན་པར་བརྗོད་པ་གཉིས་པའོ༎ 40

भिक्षुः परिव्राट् कर्म्मन्दी पाराशर्य्यपि मस्करी ।
तपस्वी तापसः पारिकाङ्क्षी वाचंयमो मुनिः ॥ ४१ ॥

དགེ་སློང་དང་ནི་ཀུན་དུ་རྒྱུ། ངང་སྤོང་དང་ནི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན།
དཀའ་ཐུབ་དཀའ་སྤྱོད་པ་རོལ་འདོད། མི་སྨྲ་བ་དང་ཐུབ་པའོ༎ 41

तपःक्लेशसहो दान्तो वर्णिनो ब्रह्मचारिणः ।
ऋषयः सत्यवचसः स्नातकस्त्वाप्लुतव्रती ॥ ४२ ॥

དཀའ་ཐུབ་དང་ནི་ཉོན་མོངས་བཟོད། དནྡོ་རིགས་ནི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའོ།
དྲང་སྲོང་བདེན་པར་སྨྲ་བའོ། ཁྲུས་བྱས་ཁྲུས་ཀྱི་བརྟུལ་བཞུགས་ཅན༎ 42

ये निर्ज्जितेन्द्रियग्रामा यतिनो यतयश्च ते ।
यः स्थण्डिले व्रतवशाच्छेते स्थण्डिलशाय्यसौ ॥ ४३ ॥

དབང་པོ་ཡུལ་བ་སྡོམ་བརྩོན་དེས། ཐང་ཅལ་བརྟུལ་ཞུགས་བླ་གབ་མེད།
གཅེར་ཅལ་དང་ནི་ཐཎྜི་ལ༎ 43

स्थाण्डिलश्चाथ विरजस्तमसः स्यु र्द्वयातिगाः ।
पवित्रः प्रयतः पूतः पाषण्डाः सर्व्वलिङ्गिनः ॥ ४४ ॥

དེ་ནས་ཆགས་བྲལ་དྲ་མ་ས། ཉོན་མོངས་དང་ནི་བྲལ་བའོ།
གཙང་མ་དག་པ་དྲི་མ་མེད། ལྟ་བ་འཛིན་པ་ཀུན་གྱི་རྟགས॥ 44

पालाशो दण्ड आषाढ़ो व्रते राम्भस्तु वैणवः ।
अस्त्री कमण्डलुः कुण्डी व्रतिना मासनं वृषी ॥ ४५ ॥

པ་ལ་ཤ་ཡི་དབྱུག་འཛིན་དང་། ཆུ་སྟོད་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་དང་ནི།
རཾ་བྷ་སྭ་དང་སྨུག་མ་འཛིན། མོ་མིན།
ཀྲི་བླུགས་བུམ་པ་བརྟུལ་ཞུགས་སྣོད། དྲང་སྲོང་སྟན་ནི་བྲི་ཥཱི་འོ॥ 45

अजिनं चर्म्म कृत्तिः स्त्री भैक्षं भिक्षाकदम्बकम् ।
स्वाध्यायः स्याज्जपः सुत्याभिषवः सवनञ्च सा ॥ ४६ ॥

ཨ་ཛི་ནི་ནི་རི་དགས་ཀྲྀགས། ཀྲྀགས་པ་འཛིན་པ་མོ་མིན་ནོ།
བསོད་སྙོམས་པ་དང་སློང་མོ་བ། ཁ་དོན་དང་ནི་བཟླས་བརྗོད་པ།
ཁྲུས་བྱས་ཁྲུས་ཆུ་ས་པ་ནི॥ 46

सर्व्वैनसा मपध्वंसि जप्यं त्रिष्वघमर्षणम् ।
दर्शश्च पौर्णमासश्च यागौ पक्षान्तयोः पृथक् ॥ ४७ ॥

རིག་བྱེད་དང་ནི་གཟུགས་ཀུན་གྱི། སྡིག་པ་འཇོམས་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ།
མཐོང་བ་གང་དང་གནམ་སྟོང་ལ། ཕྱོགས་མཐའ་སོ་སོ་འི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད॥ 47

शरीरसाधनापेक्षं नित्यं यत्कर्म्म तद् यमः ।
नियमस्तु स यत्कर्म्म नित्यमागन्तुसाधनम् ॥ ४८ ॥

རྟགས་དུ་ལུས་སྒྲུབ་ལྟ་བ་ནི། ལས་གང་དེ་ཡིན་ཞི་བའོ།
ངེས་པ་གང་ཞིག་རྟག་དུ་ལས། གློ་བུར་བ་ལ་བསྟེན་བཀུར་སྒྲུབ॥ 48

उपवीतं यज्ञसूत्रं प्रोद्धृते दक्षिणे करे ।
प्राचीनावीत मन्यस्मिन्निवीतं कण्ठलम्बितम् ॥ ४९ ॥

ཨུ་པ་བཱི་ཏ་ཚངས་སྐུད་ནི། ལག་པའི་གཡས་ཕྱོགས་རབ་དུ་དཀྲིས།
པྲཱ་ཙི་ན་བཱི་གཡོན་དུ་བཀྲིས། ནི་བཱི་ཏཾ་ནི་མགུལ་དུ་འཕྱང॥ 49

अङ्गुल्यग्रे तीर्थं दैवं स्वल्पाङ्गुल्योर्मूले कायम् ।
मध्येऽङ्गुष्ठाङ्गुल्योः पैत्र्यं मूले त्वङ्गुष्ठस्य ब्राह्मम् ॥ ५० ॥

སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དེ་ཝ་ལྷ། མཐེ་ཆུང་རྩ་བར་ཚངས་ལྷའི་ཆུ།
གུང་མོ་མཐེབ་མཛུབ་མཚུན་གྱི་ཆུ། མཐེབ་ཆེན་རྩ་བར་ཚངས་ཆུ་སྦྱིན॥ 50

स्याद्ब्रह्मभूयं ब्रह्मत्वं ब्रह्मसायुज्यमित्यपि ।
देवभूयादिकं तद्वत् कृच्छ्रं सान्तपनादिकम् ॥ ५१ ॥

ཚངས་པ་སྐྱར་འབྱུང་ཚངས་ཉིད། ཚངས་པ་ཡང་དག་ལྡན་པ་དང་།
ལྷ་སོགས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་ནོ། ཟད་པར་དཀའ་ཐུབ་ལ་སོགས་པ॥ 51

सन्न्यासवत्यनशने पुमान् प्रायोऽथ वीरहा ।
नष्टाग्निः कुहना लोभान्मिथ्येर्य्यापथकल्पना ॥ ५२ ॥

བྲ་སྨྲངས་བྲ་བྲལ་སྐྱེས་བུའོ། ཕལ་ཆེར། དེ་ནས་མ་ཉམས་དང་ཚུ་ཟློས་མེ།
ཀུ་ཧ་ནཱ་དང་རྫིད་ལོག་ཚུལ་འཚོས་པ་དང་བཅས་པའོ॥ 52

व्रात्यः संस्कारहीनः स्यादस्वाध्यायो निराकृतिः ।
धर्म्मध्वजी लिङ्गवृत्ति रवकीर्णी क्षतव्रतः ॥ ५३ ॥

བྲཱ་ཏྱ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐྱོན་ནོ། ལུང་མེད་བཟློད་པར་བྱ་བ་མིན།
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་རལ་བའི་རྟགས།
གྲགས་དམར་དང་ནི་བརྟུལ་ཞུགས་ཉམས॥ 53

सुप्ते यस्मिन्नस्तमेति सुप्ते यस्मिन्नुदेति च ।
अंशुमानभिनिर्म्मुक्ताभ्युदितौ तौ यथाक्रमम् ॥ ५४ ॥

ཉི་མ་ནུབ་ཅལ་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། ཉི་མ་ཤར་ལངས་བརྟུལ་ཞུགས་སོ།
ཉི་མ་བ་*དད་གྲོལ་མེད་དང་། ཤར་ལངས་ཇི་ལྟར་རིམ་བཞིན་ནོ॥ 54

परिवेत्ताऽनुजोऽनूढ़े ज्येष्ठे दारपरिग्रहात् ।
परिवित्तिस्तु तज्ज्यायान् विवाहोपयमौ समौ ॥ ५५ ॥

ཀོ་ཡོག་སྐྱེས་†བག་མ་ནི། ཕུ་བོ་འི་བག་མ་མ་བླངས་པ།
པ་རི་བིད་ཏི་ཕུ་བོ་འི་འོ‡། ཐག་མ་ཉེ་ཟུང་མཚུངས་པའོ॥ 55

* ལ ?   † ཛོས་སྐྱེས ?   ‡ ཕུ་བོ་དེ ?

तथा परिणयोद्वाहोपयामाः पाणिपीड़नम् ।
व्यवायो ग्राम्यधर्म्मश्च रतं निधुवनञ्च सः ॥ ५६ ॥

དེ་བཞིན་ཁྱིམ་ཐབ་གཉིས་ལྡན་དང་། ཨུ་པ་ཡ་མ་ལག་སྤྲུམས་སོ།
འཁྲིག་པ་བགྲོད་ཆོས་ཆགས་སྤྱོད་མཚུངས॥ 56

त्रिवर्गो धर्म्मकामार्थैश्चतुर्वर्गः समोक्षकैः ।
सबलैस्तैश्चतुर्भद्रं जन्याः स्निग्धा वरस्य ये ॥ ५७ ॥

इति ब्रह्मवर्गः ।

སྡེ་མཚན་གསུམ་པོ་ཆོས་དང་ནི། འདོད་པ་དང་ནི་དོན་རྣམས་སོ།
སྡེ་ཚན་བཞི་བ་རྣམ་ཐར་རོ། དེ་སྟོབས་བཞི་ལྡན་བཟང་པོ་འོ།
ཛཱ་ནྱཱ་མག་པའི་གྲོགས་པའོ॥ 57

བྲམ་ཟེའི་སྡེ་ཚན་ནོ།

क्षत्रियवर्गः ।

मूर्द्धाभिषिक्तो राजन्यो बाहुजः क्षत्रियो विराट् ।
राजा राट्पार्थिवक्ष्माभृन्नृपभूपमहीक्षितः ॥ १ ॥

རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ནོ །

སྤྱི་བོར་དབང་བསྐུར་རྒྱལ་བའི་བུ། ལག་སྐྱེས་རྒྱལ་རིགས་རྣམ་པར་རྒྱལ།
རྒྱལ་པོ་ས་བདག་ས་སྐྱོང་དང་། མི་བདག་ས་སྲུངས་གཞི་སྐྱོང་དང་ ॥ 1

राजा तु प्रणताशेषसामन्तः स्यादधीश्वरः ।
चक्रवर्त्ती सार्व्वभौमो नृपोऽन्यो मण्डलेश्वरः ॥ २ ॥

རྒྱལ་པོ་མ་ལུས་ཀུན་གྱིས་ནི། ཕྱག་བྱས་ལྷག་པའི་དབང་ཕྱུག་གོ།
འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བ་ས་ཀུན་དབང་། མི་བདག་གཞན་ནི་རྒྱལ་ཕྲན་ནོ ॥ 2

येनेष्टं राजसूयेन मण्डलस्येश्वरश्च यः ।
शास्ति यश्चाज्ञया राज्ञः स सम्राड़थ राजकम् ॥ ३ ॥

རྡོག་གི་རྒྱལ་འདོད་མཆོད་སྦྱིན་བྱས།
དཀྱིལ་འཁོར་དབང་ཕྱུག་བསྟན་བཅོས་དང་།
བཀའ་ལུང་རྒྱལ་པོ་དག་པའི་རྒྱལ། རྒྱལ་བའི་ཚོགས་པ་རྒྱལ་པོ་རྣམས ॥ 3

राजन्यकञ्च नृपतिक्षत्रियाणां गणे क्रमात् ।
मन्त्री धीसचिवोऽमात्यो ऽन्ये कर्म्मसचिवा स्ततः ॥ ४ ॥

མི་བདག་རྒྱལ་རིགས་ཚོགས་པའི་རིམ། བཀའ་དབང་གྲོས་པ་བློན་པོ་དང་།
གཞན་ནི་ལས་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད ॥ 4

महापात्राः प्रधानानि पुरोधास्तु पुरोहितः ।
द्रष्टरि व्यवहाराणां प्राड्विवाकाक्षदर्शकौ ॥ ५ ॥

བློན་པོ་ཆེན་པོ་གཙོ་བོ་དང་། བློན་པོ་དང་ནི་མདུན་ན་འདོན།
ནང་བློན་སྦྱིན་དང་ཁྲིམས་གཅོད་པ། གཅེར་པ་དང་ནི་མིག་པའོ ॥ 5

प्रतिहारे द्वारपाल-द्वाःस्थ-द्वाःस्थितदर्शकाः ।
रक्षिवर्ग स्त्वनीकस्थो ऽथाध्यक्षाधिकृतौ समौ ॥ ६ ॥

སྒོ་སྲུངས་པ་དང་སྒོ་སྐྱོང་དང་། སྒོར་གནས་བྱ་ར་བྱེད་པའོ།
སྲུང་མའི་ཚོགས་པ་སྐུ་སྲུངས་པ། དེ་ནས་བཀའ་ལུང་བློན་པོ་མཚུངས ॥ 6

स्थायुकोऽधिकृतो ग्रामे गोपो ग्रामेषु भूरिषु ।
भौरिकः कनकाध्यक्षो रूप्याध्यक्षस्तु नैष्किकः ॥ ७ ॥

གནས་བརྟན་དང་ནི་གྲོང་དཔོན་ནོ། གཞིག་པ་གཅེར་པ་བླ་རི།
གསེར་མཛོད་པ་དང་གསེར་གཅེར་པ། དངུལ་མཛོད་པ་དང་དངུལ་གཅེར་པ ॥ 7

अन्तःपुरे त्वधिकृतः स्यादन्तर्वंशिको जनः ।
सौविदल्लाः कञ्चुकिनः स्थापत्याः सौविदाश्च ते ॥ ८ ॥

ནང་མི་རོ་བྲང་ནང་པ་དང་། ནང་ན་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་འོ།
བཙུན་མོ་འི་སྐུ་སྲུང་གོ་ཆ་ཅན། གནས་བརྟན་དང་ནི་ཉུག་རུམ་པ།། 8

षण्ढो वर्षवरस्तुल्याः सेवकार्थ्यनुजीविनः ।
विषयानन्तरो राजा शत्रु र्मित्र मतः परम् ॥ ९ ॥

མ་ནིང་ཉམས་པ་ཟ་མ་མཚུངས། ཞབས་ཕྲིག་པ་དང་འཚོ་བ་བ*།
ཡུལ་མཐར་གནས་པའི་རྒྱལ་པོ་དགྲ། དེ་ཡི་ཕ་རོལ་བ་ཞེས་མིན་ནོ།། 9

उदासीनः परतरः पार्ष्णिग्राहस्तु पृष्ठतः ।
रिपौ वैरिसपत्नारिद्विषद्द्वेषणदुर्हृदः ॥ १० ॥

ཕྱུད་སྲི་ན་བར་གནས་ཡུལ། རྟ་འཛིན་དང་ནི་རྒྱབ་གནས་ས།
གནོད་བྱེད་དེ་འགྲུས་དགྲ་བོ་དང་། བརྩེ་མེད་ཞེ་སྡང་ཉེས་བྱེད་དང་།། 10

द्विड्विपक्षाहितामित्रदस्युशात्रवशत्रवः ।
अभिघातिपरारातिप्रत्यर्थिपरिपन्थिनः ॥ ११ ॥

སྡང་བྱེད་དང་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །མི་ཕན་བྱེད་དང་བཤེས་མི་བྱེད།
དགྲར་འཛིན་པ་དང་ཤ་ཏྲ་བ། མི་འཇུ་བ་དང་ཕ་རོལ་གྲོལ།
ཕྱིར་རྒོལ་དང་ནི་ཕ་རོལ་ལམ།། 11

* ཉམས ?

वयस्यः स्निग्धः सवया अथ मित्रं सखा सुहृत् ।
सख्यं साप्तपदीनं स्यादनुरोधोऽनुवर्त्तनम् ॥ १२ ॥

ན་མཉམ་མཚུངས་པ་འགྲན་ཟླ་དང་། དེ་ནས་བཤེས་དང་གྲོགས་པོ་གཉེན།
བྱམས་པ་བདུན་པ་གཉེན། རྗེས་སུ་འགོག་དང་ཁ་འགོག་པ།། 12

यथार्हवर्णः प्रणिधि रपसर्प श्चरः स्पशः ।
चारश्च गूढपुरुष श्चाप्तः प्रत्ययित स्त्रिषु ॥ १३ ॥

ལྷ་ཉལ་དང་ནི་རྟོག་མི་བ། རྟོག་དཔྱོད་པ་དང་ཉལ་མི་དང་།
རྫིམ་བུ་བ་དང་སོ་རྟོག་མི། བྱ་གཏོང་དང་ནི་ནང་ཡན་*གསུམ།། 13

साम्वत्सरो ज्यौतिषिको दैवज्ञगणकावपि ।
स्यु र्मौहूर्त्तिकमौहूर्त्तज्ञानिकार्त्तान्तिका अपि ॥ १४ ॥

ལོས་ཤེས་རྩིས་མཁན་ལྷ་ཤེས་དང་།
རྩིས་པ་གྲངས་ཤེས་ཡུད་ཙམ་ཐང་ཅིག་དང་། དུས་ཤེས་པ་དང་རྩིས་པ་ཡང་།།14

तान्त्रिको ज्ञातसिद्धान्तः सत्री गृहपतिः समौ ।
लिपिकारोऽक्षरचनोऽक्षरचुञ्चुश्च लेखके ॥ १५ ॥

རྒྱུད་དང་གྲུབ་མཐའ་ཤེས་པ་དང་། སྦྱིན་བདག་ཁྱིམ་བདག་མཚུངས་པའོ།
འབྲིས་མཁན་དང་ནི་ཡིག་མཁན་དང་། ཡི་གེ་པ་དང་ལེ་ཁ་ཀ།། 15

* For ནན་ཏན or ནན་ཏུར ?

लिखिताक्षरसंस्थाने लिपि र्लिवि रुभे स्त्रियौ ।
स्यात् सन्देशहरो दूतो दूत्यं तद्भावकर्म्मणि ॥ १६ ॥

ཡི་གེའི་གཞི་དང་ཡི་གེ་གནས། ཡི་གེའི་རི་མོ་གཉིས་ནི་མོ།
སྤྲིས་ཁ་བ་དང་ཕོ་ཉ་དང་། ཕོ་ཉ་ཉིད་དངོས་ལས་ཡིན॥ 16

अध्वनीनोऽध्वगोऽध्वन्यः पान्थः पथिक इत्यपि ।
स्वाम्यमात्यसुहृत्कोषराष्ट्रदुर्गबलानि च ॥ १७ ॥

ཡི་ས་ཆོངས*འགྲོན་པོ་དང་། ཡི་†འགྲུལ་དང་ནི་འདྲེན་ལམ་དང་།
བདག་པོ་བློན་པོ་ཐུགས་གཅེས་དང་། མཛོད་དང་ཡུལ་དང་རྫོང་དང་ནི॥ 17

राज्याङ्गानि प्रकृतयः पौराणां श्रेणयोऽपि च ।
सन्धि र्ना विग्रहो यान मासनं द्वैध माश्रयः ॥ १८ ॥

སྟོབས་རྣམས་རྒྱལ་པོ་འི་ཡན་ལག་རྣམས་རང་བཞིན་ནོ།
ཁབ་དང་ཕོ་བྲང་ཞེས་པ་དང་། སྡུམ་དང་འཐབ་དང་ཆས་པ་དང་॥ 18

षड्गुणाः शक्तय स्तिस्रः प्रभावोत्साहमन्त्रजाः ।
क्षयस्थानञ्च वृद्धिश्च त्रिवर्गो नीतिवेदिनाम् ॥ १९ ॥

དྲུག་ནི་ཡོན་ཏན་ནོ། ནུས་པ་དང་ནི་མཐུ་སྟོབས་དང་།
དགའ་པར་བྱས་དང་སྔགས་བཟླས་དང་། ཟས་དང་གནས་དང་འཕེལ་བ་དང་།
སྡེ་ཚན་གསུམ་པོ་དག་གོ॥ 19

* For ལམ་པ་ཆ་འོངས ?   † ལམ ?

स प्रतापः प्रभावश्च यत्तेजः कोषदण्डजम् ।
भेदो दण्डः साम दानमित्युपायचतुष्टयम् ॥ २० ॥

དཔུང་དང་མཐུ་བརྗིད་ཅན་དང་ནི། བང་མཛོད་སྦྱ*ཡིས་གང་བ་དང་།
དབྱེ་དང་སྨྲད་ཁ་དུམས་དང་ནི། སྦྱ†འཛམ་ཐབས་ནི་རྣམ་པ་བཞི॥ 20

साहसन्तु दमो दण्डः साम सान्त्व मथो समौ ।
भेदोपजापावुपधा धर्म्माद्यै र्यत् परीक्षणम् ॥ २१ ॥

ཁྲལ་དང་སྨྲད་དང་དབྱེ་དང་ནི། བྲ་མ་སྐྱེ་མ་དེ་ནས་མཚུངས་པ་དབྱེ་དང་བྲ་མ།
ཨུ་པ་དྷ་ནི་ཆོས་སོགས་ཀྱི། གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་ལྟ་བའོ॥ 21

पञ्च त्रिषषड्क्षीणो यस्तृतीयाद्यगोचरः ।
विविक्तविजनच्छन्ननिःशलाकास्तथा रहः ॥ २२ ॥

ལྔ་ནི་གསུམ་མོ་མིག་དྲུག་མིན། གང་ཞིག་གསུམ་སོགས་སྤྱོད་ཚུལ་མིན།
དགོན་དང་སྐྱེ་བོས་དབེན་པ་དང་། མ་གྲོགས་པ་རྒྱུན་ཅུགས་མེད་པ་དང་།
དེ་བཞིན་དགོན་པ་དབེན་པ་འགོལ॥ 22

रहश्चोपांशु चालिङ्गे रहस्यं तद्भवे त्रिषु ।
समौ विस्रम्भविश्वासौ भ्रेषो भ्रंशो यथोचितात् ॥ २३ ॥

དྲག་མེད་པ་‡ར་ཧ་དེའི་དངོས་པོ་གསུམ། མཚུངས་པ་གློ་ཐུབ་ཡིད་ཆེསོ།
ཉམས་ན་དམན་དང་ཐེ་ལྟར་འགྲིབས॥ 23

* དྲ ?   † For དྲ ?   ‡ དགས་མེད་པ ?

अभ्रेषन्यायकल्पास्तु देशरूपं समञ्जसम् ।
युक्त मौपयिकं लभ्यं भजमानाभिनीतवत् ॥ २४ ॥

མ་ཉམས་རིག་པ་རྟོག་པ་དང་། བསྟན་གཟུགས་མཚུངས་པར་གནས།
རིགས་པ་ཐབས་དང་ཐོབ་པ་དང་། འོས་པ་འཐད་པ་མཚུངས་བཞིན་དང་།། 24

न्याय्यञ्च त्रिषु षट् संप्रधारणा तु समर्थनम् ।
अववादस्तु निर्देशो निदेशः शासनञ्च सः ॥ २५ ॥

གསུམ་དུག་སྤྲེད་པ་དང་ནི་འཆབ་པའོ། འདོམས་པ་དེས་སྟོན་ཉེར་བསྟན་དང་།
རྗེས་གནས་གཉེར་བླངས་བཀའ་ལུང་ངོ་།། 25

शिष्टि श्चाज्ञा च संस्था तु मर्य्यादा धारणा स्थितिः ।
आगोऽपराधो मन्तुश्च समे तूद्दानबन्धने ॥ २६ ॥

ལུགས་དང་ཁྲིམས་དང་ཡུལ་ཆོས་ཁྲིམས། ཉེས་པ་ནོངས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ནོ།
མཚུངས་པ་བཙོན་དང་བཅིངས་པའོ།། 26

द्विपाद्यो द्विगुणो दण्डो भागधेयः करो बलिः ।
घट्टादिदेयं शुल्कोऽस्त्री प्राभृतन्तु प्रदेशनम् ॥ २७ ॥

རྐང་གཉིས་འགྱུར་ཚད་པའོ། ཐོབ་བྱ་དཔྱ་དང་སྤྱད་ཁའོ།
ཁྲལ་བར་ཐོབ་པ་ཞོ་གམ་མོ་མིན་ནོ། འབུལ་བ་ཕྱག་རྟེན་སྐྱེ་ཝུ་རྟེན།། 27

उपायन मुपग्राह्य मुपहार स्तथोपदा ।
यौतुकादि तु यद्देयं स दायो हरणञ्च तत् ॥ २८ ॥

རྣམ་བཞག་མདུན་འཛོག། ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་གང་ཞིག་རྣམས།
སྦྱིན་པར་བཙམ་པ་དང་རྫས་སོ།། 28

तत्कालस्तु तदात्वं स्यादुत्तरः काल आयतिः ।
सांदृष्टिकं फलं सद्य उदर्कः फल मुत्तरम् ॥ २९ ॥

དེའི་དུས་ལ་སྦྱིན་པའོ། ཕྱི་དུས་ལ་ནི་ཨ་ཡ་ཏི།
འདི་ལ་མཐོང་དང་འདི་ཡི་འབྲས། ཕྱི་མར་མཐོང་དང་དེ་ཡི་འབྲས།། 29

अदृष्टं वह्नितोयादि दृष्टं स्वपरचक्रजम् ।
महीभुजा महिभयं स्वपक्षप्रभवं भयम् ॥ ३० ॥

མཐོང་མེད་མེ་དང་ཆུ་ལ་སོགས། མཐོང་བ་རང་གཞན་དགྲ་བོ་དང་།
ས་སྐྱོང་ཤིན་དུ་འཇིགས་པ་དང་། རང་ཕྱོགས་མཐུ་ཡིས་འཇིགས་པ་དང་།། 30

प्रक्रिया त्वधिकारः स्याच्चामरन्तु प्रकीर्णकम् ।
नृपासनं यत्तद्भद्रासनं सिंहासनन्तु तत् ॥ ३१ ॥

པྲ་ཀྲི་ཡ་ནི་བཀའ་ལུང་ངོ་། རྔ་ཡབ་རབ་དུ་རྒྱ་ཆེན་པོ།
མི་དབང་སྟན་ནི་སྟན་བཟང་ངོ་། སེང་གེའི་སྟན་ནི་གསེར་གྱིའོ།། 31

हैमं छत्रं त्वातपत्रं राज्ञस्तु नृपलक्ष्म तत् ।
भद्रकुम्भः पूर्णकुम्भो भृङ्गारः कनकालुका ॥ ३२ ॥

གདུགས་དང་བསིལ་གདུགས། རྒྱལ་པོ་མི་དབང་མཚན་ཉིད་དོ།
བུམ་པའི་བཟང་དང་བུམ་པ་གང་། བྷྲྀ་ག་ར་གསེར་གྱི་བུམ། 32

निवेशः शिविरं षण्ढे सज्जनन्तूपरक्षणम् ।
हस्त्यश्वरथपादातं सेनाङ्गं स्याच्चतुष्टयम् ॥ ३३ ॥

དམག་ཁྱིམ་དམག་སྐར་མ་ནོར་ངོ་། སེལ་ཚོ་བ་དང་ཉེ་བར་བསྲུང་།
གླང་རྟ་ཤིང་རྟ་ཀང་ཐང་རྣམས། དམག་གི་ཡན་ལག་རྣམ་བཞིའོ། 33

दन्ती दन्तावलो हस्ती द्विरदोऽनेकपो द्विपः ।
मतङ्गजो गजो नागः कुञ्जरो वारणः करी ॥ ३४ ॥

སོ་ལྡན་མཆེ་བ་སྟོབས་དང་ལྡན། ལག་ལྡན་མཆེ་བ་གཉིས་པ་དང་།
མང་པོ་སྐྱོང་དང་གཉིས་འཐུང་དང་། གླང་མོ་སྐྱེས་དང་དབྱུག་འཛིན་དང་།
ན་ག་དང་ནི་ས་སྲུང་ཅན། 34

इभः स्तम्बेरमः पद्मी यूथनाथस्तु यूथपः ।
मदोत्कटो मदकलः कलभः करिशावकः ॥ ३५ ॥

གླང་ཆེན་བྱེད་ཅན་ཨི་བྷ་དང་། གླང་པོའི་མགོན་དང་གླང་པོའི་རྒྱལ།
རྒྱགས་ཚལ་དགའ་དང་ཐིག་ལེ་ཅན། གླང་པོའི་ཆང་དང་ཆང་གི་ཆ།
ཀ་ལ་བྷ་ནི་གླང་ཕྲུག་གོ། 35

प्रभिन्नो गर्जितो मत्तः समावुद्वान्तनिर्म्मदौ ।
हास्तिकं गजता वृन्दे करिणी धेनुका वशा ॥ ३६ ॥

གླང་ཧོས་སྒྲ་སྒྲོགས་གླང་བཟི་དང་། གླང་པོ་སྨྱོན་པ་གླང་པོ་རྒོད།
གླང་པོའི་ཚོགས་པ་གླང་པོ་འདུས། གླང་མོ་བ་དང་བ་ལང་མོ། 36

गण्डः कटो मदो दानं वमथुः करशीकरः ।
कुम्भौ तु पिण्डौ शिरस स्तयोर्म्मध्ये विदुः पुमान् ॥ ३७ ॥

འགྲམ་པ་ཀ་ཊ་ཆང་དང་གླང་ཆེན་ཆང་། གླང་པོའི་སྣ་གོང་ལག་ལྡན་མགོ།
བུམ་པ་དང་ནི་གླད་འབུར་གཉིས། དེ་དག་དབུས་ལ་བི་དུ་སྐྱེས་བུའོ། 37

अवग्रहो ललाटं स्यादीषिका त्वक्षिकूटकम् ।
अपाङ्गदेशो निर्याणं कर्णमूलन्तु चूलिका ॥ ३८ ॥

ཨ་བ་གྲ་ཧ་དཔྲལ་བ་ཡིན། ཨཱི་ཤི་ཀ་ནི་མིག་འབྲས་དག
མིག་གི་ཟུར་ནི་ནིརྻཱ་ཎ། རྣ་བའི་རྩ་བ་ཙུ་ལི་ཀཱ། 38

अधः कुम्भस्य बाहित्थं प्रतिमान मधोऽस्य यत् ।
आसनं स्कन्धदेशः स्यात् पद्मकं बिन्दुजालकम् ॥ ३९ ॥

འོག་ཏུ་བུམ་པའི་བཱ་ཧི་ཏྠ། པྲ་ཏི་མཱ་ནས་རྩེ་བའི་དབུས།
ཨཱས་ནཾ་ནི་ཕྲག་པའི་ཕྱོགས། པདྨ་ཀི་ཊི་ཁ་ཅན། 39

पक्षभागः पार्श्वभागो दन्तभागस्तु योऽग्रतः ।
द्वौ पूर्व्वपश्चाज्जङ्घादिदेशौ गात्रावरे क्रमात् ॥ ४० ॥

པཀྵ་བྷཱ་ག་ཕྱི་བ་པའི་ཆ། དན་ཏ་བྷཱ་ག་མཆེ་བའི་ཆེ།
ཤར་ནུབ་ཛེ་ངར་ལ་སོགས་ཕྱོགས། ལུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་རིམ་པ་ལས། 40

तोत्रं वैणुक मालानं बन्धस्तम्भेऽथ शृङ्खले ।
अन्दुको निगडोऽस्त्री स्यादङ्कुशोऽस्त्री सृणिः स्त्रियाम् ॥ ४१ ॥

རོ་ཏྲ་འཛིང་བའི་གླང་བུའི། ཨ་ལ་ན་ནི་འདོགས་པའི་ཀ།
ལྕགས་སྒྲོགས་ཨནྡུ་ཀོ་དང་སྒྲོགས། མོ་མིན་ལྕགས་ཀྱུ་མོ་མིན་སྲྀ་ཎི་ནི་མོ། 41

चूषा कक्ष्या वरत्रा स्यात् कल्पना सज्जना समे ।
प्रवेण्यास्तरणं वर्णः परिस्तोमः कुथो द्वयोः ॥ ४२ ॥

འཇོག་སྟེགས་དང་ནི་ཨན་གདོས། རྟོགས་ལྡན་སྐྱེ་བོ་དས་པ་མཚུངས།
གླང་གཡོགས་ལ་པ་ཁབས་དང་ནི། སྣན་དང་ཀུ་ཐ་གཉིས་དག་གོ། 42

वीतं त्वसारं हस्त्यश्वं वारी तु गजबन्धनी ।
घोटकेऽपीति तुरगतुरङ्गाश्वतुरङ्गमाः ॥ ४३ ॥

བཱི་ཏཾ་གླང་པོ་འི་འདོགས་པའོ། འཇེན་བྱེད་ཆུ་འཕྲང་སྐྱུར་འགྲོ་དང་།
འགྲོ་མགྱོགས་རྟ་དང་གཞོག་པ་ཅན། 43

अमरकोषः ।

AMARAKOSAH,

A METRICAL DICTIONARY OF THE SANSKRIT LANGUAGE
WITH TIBETAN VERSION.

EDITED BY

MAHĀMAHOPĀDHYĀYA SATIS CHANDRA VIDYĀBHŪṢAṆA, M.A., PH.D.

Principal, Sanskrit College, Calcutta; Joint Philological Secretary, Asiatic Society of Bengal; and Fellow of the Calcutta University.

FASC. II.

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,
AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY, 1, PARK STREET.
1912.

अमरकोषः ।

(अमरसिंहविरचितसंस्कृताभिधानं
भोटभाषानुवादसहितम्)

महामहोपाध्याय

श्रीसतीशचन्द्रविद्याभूषणेन

सम्पादितः ।

द्वितीयखण्डः ।

वङ्गदेशीयासियाटिकसोसाइटिनामधेयसमाजानुमत्या

कलिकाता राजधान्यां ।

व्याप्टिष्ट-मिशन-यन्त्रे मुद्रितः ।

शकाब्दाः १८३४ ।

འཆི་མེད་མཛོད།

༄༅།། སཾསྐྲི་ཏ་ལྷའི་སྐད་དུ། ཨ་མར་ཀོ་ཥ། བོད་སྐད་དུ།
འཆི་མེད་མཛོད་ཞེས་བྱ་བ་ཚིག་གི་གཏེར་
མཛོད་བཞུགས་སོ།།

སཾསྐྲི་ཏ་ཀ་ལི་ཛ་ཞེས་བྱ་བ་བསླབ་གྲྭ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
ས་ཏཱི་ཤ་ཙནྡྲ་བིདྱཱ་བྷཱུ་ཥ་ཎ་ཀིས་སྒྱུར་བའོ།

ཆུ་ཕོ་བྱི་བ་ལོ་གྲོང་ཁྱེར་ཀ་ལ་ཀ་ཏ་ལ།།

པཔ་ཏིས་ཏ་ མི་ཤོན་པར་ཁང་དུ་བསྒྲུན་པའོ།།

वाजिवाहार्व्वगन्धर्व्वहयसैन्धवसप्तयः ।
आजानेयाः कुलीनाः स्यु र्व्विनीताः साधुवाहिनः ॥ ४४ ॥

རྟ་དང་འགྲོ་བྱེད་ཧ་ཡ་དང་། སིནྡྷུ་སྐྱེས་དང་བདུན་ལྷར་དང་།
ཅང་ཤེས་དང་ཉི་གི་ཡིང་ངེ། རྟས་པར་འདུལ་དང་ལེགས་འགྲོ་དང་།། 44

वनायुजाः पारशीकाः काम्बोजा वाह्लिका हयाः ।
ययुरश्वो ऽश्वमेधीयो जवनस्तु जवाधिकः ॥ ४५ ॥

བ་ནའི་ཡུལ་སྐྱེས་པཱ་ར་སཱ་སྐྱེས། འདར་བྱེད་སྐྱེས་དང་བཱ་ཧཱི་སྐྱེས།
མཆོད་སྦྱིན་རྟ་དང་སིནྡྷུའི་རྟ། བང་བ་དང་ནི་ལྷག་པར་རྒྱུག།། 45

पृष्ठ्यः स्थौरी सितः कर्क्को रथ्यो वोढ़ा रथस्य यः ।
बालः किशोरो वाम्यश्वा वड़वा वाड़वं गणे ॥ ४६ ॥

རྒྱབ་ལྷན་དང་ནི་བརྟེན་པའོ། གི་ཡིང་དཀར་པོ་ཀཀྐ་རོ།
ཤིང་རྟ་འདྲེན་བྱེད་ར་ཐ་སྱ། རྟེའུ་དང་ནི་ཕྲོར་བུའོ།
རྗོད་མ་དང་ནི་མ་རྟའོ། བཱ་ཊ་བཾ་རྟ་ཁྱུ་དང་།། 46

त्रिष्वाश्वीनं यदश्वेन दिनेनैकेन गम्यते ।
कश्यन्तु मध्य मश्वानां हेषा ह्रेषा च निस्वनः ॥ ४७ ॥

གསུམ་ཡིན་ཡས་ཤཱ་ནི་ནི་གང་། རྟ་ཡིས་ཉིན་གཅིག་བགྲོད་པའི་ལམ།
ཀ་ཤྲུན་རྟ་ཡི་ཀང་པའོ།། 47

निगालस्तु गलोद्देशो वृन्दे त्वश्वीय माश्ववत् ।
आस्कन्दितं धौरितकं रेचितं वल्गितं प्लुतम् ॥ ४८ ॥

རྟ་ཡི་དབྱངས་ཟེ་རྫོག་དང་ནི་ཟེ་བའི་ཕྱོགས། རྟ་ཡི་ཚོགས་རྟ་ཁྲིམ་འདུ།
འཆོར་འགྲོ་ཕྱོགས་བཞིར་འགྲོ་བ་དང་།
ཡོངས་བསྐོར་མཆོད་འགྲོ་རིང་དུ་འགྲོ།། 48

गतयोऽमूः पञ्च धारा घोणा तु प्रोथ मस्त्रियाम् ।
कविका तु खलीनोऽस्त्री शफं क्लीबे खुरः पुमान् ॥ ४९ ॥

ལྔ་པོ་འདི་རྣམས་རྟ་ཡི་འགྲོས། རྟ་མཆོག་གཙོ་བོ་མོ་མ་ཡིན།
རྟ་ཁྲབ་དང་ནི་ཁ་ལྭི་ན། མོ་མིན། རྟ་རྨིག་མ་ནི་རྨིག་པ་ཕོ།། 49

पुच्छोऽस्त्री लोमलाङ्गूले बालहस्तश्च बालधिः ।
त्रिषूपावृत्तलुठितौ परावृत्ते मुहुर्भुवि ॥ ५० ॥

རྟ་མཇུག་མོ་མིན་རྔ་མ་མཇུག། བྭ་ལ་ཧསྟ་རྟ་རྔ་སྐྱིང་ངོ་།
གསུམ་སྟེ་ཉེར་འདྲེ་འདྲེ་ལོག་དང་། ཕ་རོལ་འདྲེ་དང་ས་ལ་འདྲེ།། 50

याने चक्रिणि युद्धार्थे शताङ्गः स्यन्दनो रथः ।
असौ पुष्परथ श्चक्रयानं न समराय यत् ॥ ५१ ॥

ཐེག་པ་འཁོར་ལོས་འགྲོ་བ་དང་། གཡུལ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཡན་ལག་བརྒྱ།
འགྲོ་བའི་ཤིང་རྟ་འདི་ནི་མེ་ཏོག་ཤིང་རྟོ།
འཁོར་ལོ་བཞོན་མི་གཡུལ་འཇུག་གང་།། 51

कर्णीरथः प्रवहणं हयनञ्च समं त्रयम् ।
क्लीबेऽनः शकटोऽस्त्री स्याद्गन्त्री कम्बलिवाह्यकम् ॥ ५२ ॥

རྟ་བའི་ཤིང་རྟ་རབ་འབབ་དང་། རྟ་ཡིས་འདྲེན་དང་མཚུངས་པ་གསུམ།
མ་ནིང་ཤིང་རྟ་ཤ་ཀ་ཊ། མོ་མིན་གཾ་ཏྲི་ལྭ་བས་གཡོགས།། 52

शिविका याप्ययानं स्याद्दोलाप्रेङ्खादिकाः स्त्रियाम् ।
उभौ तु द्वैपवैयाघ्रौ द्वीपिचर्म्मावृते रथे ॥ ५३ ॥

ཁྱོགས་དང་འདེགས་འགྲོ་ཞེས་པ་དང་། དོ་ལ་པྲ་ཁ་ལ་སོགས་པ་མོ།
གཉིས་པོ་སྟན་གཡོགས་སྟག་ཅན་དང་། སྟག་གིས་གཡོགས་པའི་ཤིང་རྟའོ།། 53

पाण्डुकम्बलसंवीतः स्यन्दनः पाण्डुकम्बली ।
रथे काम्बलवास्त्राद्याः कम्बलादिभिरावृते ॥ ५४ ॥

ལྭ་བ་དཀར་པོས་གཡོགས་པ་དང་། པཎྜུ་ན་དང་ལྭ་བ་དཀར།
ཤིང་རྟ་ཅན་ལྭ་གོས་ལ་སོགས། ལྭ་བ་ལ་སོགས་གཡོགས་པའོ།། 54

त्रिषु द्वैपादयो रथ्या रथकड्या रथव्रजे ।
धूः स्त्री क्लीबे यानमुखं स्याद्रथाङ्ग मपस्करः ॥ ५५ ॥

གསུམ་པོ་གཉིས་འབྱུང་ལ་སོགས་པ། རཐྱཱ་ཤིང་རྟའི་ཚོགས་དབེ་ལམ།
དྷུ་ནི་མོ་དང་མ་ནིང་ཤིང་རྟའི་གདོང་། ཤིང་རྟའི་ཁོད་པ་ཨ་པས་དཀར།། 55

चक्रं रथाङ्गं तस्यान्ते नेमिः स्त्री स्यात् प्रधिः पुमान् ।
पिण्डिका नाभिरक्षाग्रकीलके तु द्वयोरणिः ॥ ५६ ॥

འཁོར་ལོ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་དང་། དེ་ཡི་མཐའ་དང་མུ་ཁྱུད་དང་།
མོ་ཡིན་པྲ་དྷི་པོ། འཁོར་ལོ་ནི་ལྟེ་བ་འཁོར་ལོ།
བསྲུང་བའི་གཟེར་བུ་ནི། གཉིས་དེ་ཨཎི་ལོ།། 56

रथगुप्ति र्व्वरूथो ना कूवरस्तु युगन्धरः ।
अनुकर्षो दार्व्वधःस्थं प्रासङ्गो ना युगाद्युगः ॥ ५७ ॥

ཤིང་རྟ་སྒྲིབ་དང་འཐབ་རྒྱགས། ཡུག་ནྡྷ་ར་གཉའ་ཤིང་འཛིན།
རྗེས་སུ་འདྲེན་དང་དཱརྦ་ཌྷཿསྠཾ། གཉའ་ཤིང་འཆིང་ཤིང་ཡུག་དང་།། 57

सर्व्वं स्याद्वाहनं यानं युग्यं पत्त्रञ्च धोरणम् ।
परम्परावाहनं यत्तद्वैनीतक मस्त्रियाम् ॥ ५८ ॥

ཐམས་ཅད་བཞོན་པ་ཐེག་པ་དང་། ཁྱོག་དང་འཁྱུལ་འཁོར་བགོད་བྱེད་དོ།
པན་ཚུན་འབབ་དང་ལེན་པ་དང་། མོ་མིན་དང་གཞན་པ་དང་གླང་བ་བ*།། 58

आधोरणा हस्तिपका हस्त्यारोहा निषादिनः ।
नियन्ता प्राजिता यन्ता सूतः क्षत्ता च सारथिः ॥ ५९ ॥

གླང་ཆེན་སྐྱེང་ན་གནས་པ་རོ། ཁ་ལོ་པ་དང་འགྲོ་འདྲེན་པ།
སྣ་ཚོགས་སྣ་འཁྲིད་ཁ་ལོ་བསྒྱུར།། 59

* ?

सव्येष्टृदक्षिणस्थौ च संज्ञा रथकुटुम्बिनः ।
रथिनः स्यन्दनारोहा अश्वारोहास्तु सादिनः ॥ ६० ॥

གཡོན་སྡོད་ཀླུ་ཕྱོགས་གནས་པ་དང་། ཤིང་རྟའི་གཉེར་ཞེས་བྱ་བའོ།
ར་ཐི་ན་ནི་ཤིང་རྟ་བ། ཨ་ཤྭ་བྷ་ཧྭ་རྟ་བའོ།། 60

भटा योधाश्च योद्धारः सेनारक्षास्तु सैनिकाः ।
सेनायां समवेता ये सैन्यास्ते सैनिकाश्च ते ॥ ६१ ॥

དཔའ་དང་རྟུལ་ཕོད་གཡུལ་ཟླ་གཟོན། སྡེ་སྲུང་དང་ནི་སོ་བའོ།
ཚོགས་པ་སྡེ་པ་འདུས་པ་དང་། ཕུང་པོ་དམག་དཔུང་སེ་ནི་ཀ།། 61

बलिनो ये सहस्रेण साहस्रास्ते सहस्रिणः ।
परिधिस्थः परिचरः सेनानी र्व्वाहिनीपतिः ॥ ६२ ॥

གང་ཞིག་དཔུང་ནི་སྟོང་ཡོད་པ། དེ་ནི་སྟོང་དཔོན་ཏ་ས་ཏ།
བུ་ར་བ་དང་སེལ་ཚོ་འོ། དམག་དཔོན་དང་ནི་དཔོན་མ་གོ་འོ།། 62

कञ्चुको वारवाणो ऽस्त्री यत्तु मध्ये सकञ्चुकाः ।
बध्नन्ति तत् सारसनाधिकाङ्गं चाथ शीर्षकम् ॥ ६३ ॥

ཀཉྩུ་ཀ་ནི་གོ་ཆ་ཁྲབ་པོ། གང་ཞིག་ནང་ཚངས*ཅར་དང་ནི།
བེར་དང་གོ་ཆ་ལུས་ཀྱི་གོས། དེ་ནས་མགོ་ཁྲབ་ཆོས་བུའི་ཞྭ། རྨོག།། 63

* For མཆན ?

शीर्षण्यञ्च शिरस्त्रेऽथ तनुत्रं वर्म्म दंशनम् ।
उरश्छदः कङ्कटको जगरः कवचोऽस्त्रियाम् ॥ ६४ ॥

དེ་ནས་ལུས་གོས་ཁྲབ་དང་ནི། ཡ་ལད་བྲང་ཁེབས་གོ་ཆ་ཁྲབ།
ཀ་བ་ཙ་ནི་མོ་མིན་ནོ॥ 64

आमुक्तः प्रतिमुक्तश्च पिनद्धश्चापिनद्धवत् ।
सन्नद्धो वर्म्मितः सज्जो दंशितो व्यूढकङ्कटः ॥ ६५ ॥

གོ་ཆ་གྱོན་དང་ཆས་ཞུགས་དང་། གོ་ཆ་བར་མི་དགག་གོ ॥ 65

त्रिषामुक्तादयो वर्म्मभृतां कावचिकं गणे ।
पदाति-पत्ति-पदग-पादातिक-पदाजयः ॥ ६६ ॥

གསུམ་ནི་མ་གྲོལ་ལ་སོགས་པ། གོ་ཆ་དང་ནི་གོ་ཚོགས་པོ།
རྐང་ཐང་རྐང་དམག་རྐང་འགྲོས་པ། པཱ་དཱ་ཏི་ཀ་དང་རྐང་རྒྱུ་བ॥ 66

पद्गश्च पदिकश्चाथ पादातं पत्तिसंहतिः ।
शस्त्राजीवे काण्डपृष्ठायुधीयायुधिकाः समाः ॥ ६७ ॥

པ་དཱི་ཀ་དང་པ་དི་ཀ། དེ་ནས་རྐང་ཐང་ཚོགས་དང་དཔུང་ཨུ་རྒྱུད*།
མཚོན་ཆས་འཚོ་དང་མཚོན་ཆ་བ། འཁྲུག་མི་དང་ནི་གསོས་བོ་མཚུངས॥ 67

* དཔུང་གི་རྒྱུད ?

कृतहस्तः सुप्रयोगविशिखः कृतपुङ्खवत् ।
अपराद्धपृषत्कोऽसौ लक्ष्याद् य श्च्युतसायकः ॥ ६८ ॥

ལག་སྦྱངས་རབ་དགོས་ཁྱད་པར་ཅན། སྐྱེས་བུ་སྒྲུ་རྩལ་མཁན།
ཨ་པ་རཱ་དྡྷ་པྲྀ་ཥཏ྄་ཀོ་སཽ་ལ་ཀྵྱཱ་དྱ་ཙྱུ་ཏ་ས་ཡ་ཀ॥ 68

धन्वी धनुष्मान् धानुष्को निषङ्ग्यस्त्री धनुर्द्धरः ।
स्यात् काण्डवांस्तु काण्डीरः शाक्तीकः शक्तिहेतिकः ॥ ६९ ॥

དྷནྭི་ནི་གཞུ་ཅན་དང་། གཞུ་ཐོགས་པ་དང་གཞུ་འཛིན་ནོ།
མདའ་བ་དང་ནི་མདའ་འཛིན་པ། ཤཱཀྟཱི་ཀ་དང་མདུང་འཛིན་དང་།
དབྱིག་པ་ཅན་དང་བེར་ཀ་བ॥ 69

याष्टीकपारश्वधिकौ यष्टिपरश्वधहेतिकौ ।
नैस्त्रिंशिकोऽसिहेतिः स्यात् समौ प्रासिककौन्तिकौ ॥ ७० ॥

དབྱུག་པ་དགྲ་སྟའི་མཚོན་ཆ་ཅན། གྲི་བ་དང་ནི་རལ་གྲིའི་མཚོན།
མཚུངས་པ་མདུང་ཅན་མདུང་མཚོན་ཅན॥ 70

चर्म्मी फलकपाणिः स्यात् पताकी वैजयन्तिकः ।
अनुप्लवः सहायश्चानुचरोऽभिसरः समाः ॥ ७१ ॥

ཙརྨྨའི་ལག་ན་ཕུབ་ཡིན་ནོ། པཏཱ་ཀཱི་དང་འཕྱར་དར་རོ།
རྗེས་འཇུག་ཕྱིར་འབྲང་རྗེས་སུ་འབྲང་རྗེས་སུ་ཡོང་།
རྟེང་འབྲང་བ་དང་མཚུངས་པའོ ॥ 71

पुरोगाग्रेसर-प्रष्ठाग्रतःसर-पुरःसराः ।
पुरोगमः पुरोगामी मन्दगामी तु मन्थरः ॥ ७२ ॥

སྔོན་འགྲོ་མདུན་འགྲོ་དང་པོར་འགྲོ། སྣ་འདྲེན་པ་དང་གདོང་མའོ།
མནྡ་ག་མི་དལ་གྱི་འགྲོ། མྱུར་འགྲོ་བ་དང་རྒྱུག་པ་མཉམ ॥ 72

जङ्घालोऽतिजव स्तुल्यौ जङ्घाकरिकजाङ्घिकौ ।
तरस्वी त्वरितो वेगी प्रजवी जवनो जवः ॥ ७३ ॥

བདེ་ཆེན་བ་དང་ཛ་གླི་ཀོ། མགྱོགས་མྱུར་རྒྱུག་པ་བང་།
རྒྱུ་དང་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱོང་ ॥ 73

जय्यो यः शक्यते जेतुं जेयो जेतव्यमात्रके ।
जैत्रस्तु जेता यो गच्छत्यलं विद्विषतः प्रति ॥ ७४ ॥

རྒྱལ་དང་རྒྱལ་ནུས་ཛོ་ཏུ་ངེ། ཛ་ཡ་རྒྱལ་བར་སེམས་པའོ།
རྒྱལ་བ་དང་ནི་ཛཻ་ཏྲོ། གང་ཞིག་དགྲ་ཡི་ཕྱོགས་འགྲོ་བ ॥ 74

सोऽभ्यमित्र्योऽभ्यमित्रीयोऽप्यभ्यमित्रीण इत्यपि ।
ऊर्ज्जस्वलः स्यादूर्ज्जस्वी य उर्ज्जोऽतिशयान्वितः ॥ ७५ ॥

དེ་ནི་ཨ་བྷྱ་མི་ཏྲའོ། གྲོགས་ངན་པ་དང་སྐྱེ་ལག་གོ།
སྟོབས་ཆེན་དང་ནི་གུད་མི་དང་ ॥ 75

स्यादुरस्वानुरसिलो रथिरो रथिको रथी ।
कामगाम्यनुकामीनो ह्यत्यन्तीन स्तथा भृशम् ॥ ७६ ॥

གང་ཞིག་ཤིན་ཏུ་རྟུལ་ཕོད་པ། བྲང་སྤྱོད་ཨུ་ར་སི་ལའོ།
ཤིང་རྟ་ར་ཐི་ཤིང་རྟའི་བདག། འདོད་འགོར་དང་ནི་རྗེས་ཆགས་འགྲོ།
རྟག་འགྲོ་དེ་བཞིན་རྒྱུན་དུ་འགྲོ ॥ 76

शूरो वीरश्च विक्रान्तो जेता जिष्णुश्च जित्वरः ।
सांयुगीनो रणे साधुः शस्त्राजीवादय स्त्रिषु ॥ ७७ ॥

དཔའ་དང་རྟུལ་ཕོད་ངེ་བོ་ལ་གཏོན། བཟོད་ཅན་དང་ནི་རྒྱལ་བྱེད་པ།
གཡུལ་ན་བཟོད་དང་ལེགས་པ་དང་། མཚོན་ཆས་འཚོ་བ་ལ་སོགས་གསུམ ॥ 77

ध्वजिनी वाहिनी सेना पृतनानीकिनी चमूः ।
वरूथिनी बलं सैन्यं चक्रञ्चानीक मस्त्रियाम् ॥ ७८ ॥

རྒྱལ་མཚན་དང་ནི་བཞོན་པ་དང་། དམག་དཔོན་ཏུ་དར་སྡེ་དང་ནི།
དམག་དང་དཔུང་ནི་ཚས་པའོ། སྟོབས་ཀྱི་སྡེ་དང་འཁོར་ལོ་དང་།
ཚོགས་པ་རྣམས་ནི་མོ་མིན་ནོ ॥ 78

व्यूहस्तु बलविन्यासो भेदा दण्डादयो युधि ।
प्रत्यासरो व्यूहपार्ष्णिः सैन्यपृष्ठे प्रतिग्रहः ॥ ७९ ॥

དཔུང་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་བཀོད་པ་ནི། དེ་དབྱེ་དབྱུག་སོགས་འཁྲུག་ཤེམས་སོ།
སླར་འབྲང་བཀོད་པ་ཕྱི་མའོ། དམག་གི་རྒྱབ་ནི་ཡོངས་འཛིན་པ ॥ 79

एकेभैकरथा त्र्यश्वा पत्तिः पञ्चपदातिका ।
पत्त्यङ्गै स्त्रिगुणैः सर्व्वैः क्रमादाख्या यथोत्तरम् ॥ ८० ॥

གླང་དང་ཤིང་རྟ་རེ་རེ་དང་། རྟ་གསུམ་དང་ནི་རྐང་ཐང་ལྔ།
པ་ཏྟི་ཀ་ཞེས་པའོ། སོ་སོའི་ཡན་ལག་གསུམ་འགྱུར་གྱིས།
ཀུན་གྱི་མིང་རིམ་ཞེས་བྱའོ།། 80

सेनामुखं गुल्मगणौ वाहिनी पृतना चमूः ।
अनीकिनी दशानीकिन्यक्षौहिण्यथ सम्पदि ॥ ८१ ॥

ཟེ་ལྟར་ཕྱི་ནས་དམག་གི་སྒོ། གུ་ལམ་ག་ཎོ་བ་ཧ་ནི། སྤེ་ཚན་གྱི་མིང་ངོ་།
པྲི་ཏ་ན་ཙ་མུ། ཨ་ནཱི་ཀི་ནི་བཅུ་རྣམས་ལ། ཨཀྵཽ་ཧི་ཎཱི་ཨཀྵཽ་ཧི།། 81

सम्पत्तिः श्रीश्च लक्ष्मीश्च विपत्त्यां विपदापदौ ।
आयुधन्तु प्रहरणं शस्त्र मस्त्र मथास्त्रियौ ॥ ८२ ॥

ཕུན་ཚོགས་འབྱོར་ལྡན་དཔལ་དང་ཞིས། ཕོངས་དང་མི་འབྱོར་ཕུན་ཚོགས་བྲལ།
མཚོན་ཆ་ལག་ཆ་ཛ་ཆ། བརྒྱན་ཆ་དེ་ནས་མ་མིན་ནོ།། 82

धनुश्चापौ धन्वशरासनकोदण्डकार्म्मुकम् ।
इष्वासोऽप्यथ कर्णस्य कालपृष्ठं शरासनम् ॥ ८३ ॥

གཞུ་དང་ཙཱ་པ་དྷནྭ་ཤ་དང་། འདའ་ཟ་མདའ་འཕེན་དྷནྭ་ཤ་དང་།
མདའ་སྐྱོར་དེ་ནས་ཀརྞ་ཙ། ཀཱ་ལ་པྲིཥྛ་མདའ་ཡི་སྟེ།། 83

कपिध्वजस्य गाण्डीवगाण्डिवौ पुन्नपुंसकौ ।
कोटि रस्याटनी गोधा तले ज्याघातवारणे ॥ ८४ ॥

སྲིད་སྒྲུབ་གཞུ་ནི་གཱཎྜི་ཝོ། སྐྱེས་བུ་འམ་ནི་མ་ནིང་ངོ་།
གཞུ་ཡི་མཆོག་མ་ཨ་ཊ་ནཱི། གོ་དྷཱ་ལག་འབྲག*ལག་གཟན་ནོ།། 84

लस्तकस्तु धनुर्म्मध्यं मौर्व्वी ज्या शिञ्जिनी गुणः ।
स्यात् प्रत्यालीढ़ मालीढ़ मित्यादि स्थानपञ्चकम् ॥ ८५ ॥

ལསྟ་ག་ནི་ཚངས་པའོ། གཞུ་རྒྱུད་བྲང་བུར་རྒྱུད་ཡོན་ཏན།
གཡོན་བརྐྱངས་གཡས་བརྐྱངས་ལ་སོགས་པའི། གནས་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་ཞེས་སོ།།
85

लक्ष्यं वेध्यं शरव्यञ्च शराभ्यास उपासनम् ।
पृषत्कवाणविशिखा अजिह्मगखगाशुगाः ॥ ८६ ॥

མདའ་འཕན་མཚོན་ཆ་ལཀྵྱཾ་འོ། འཕོང་སློབ་ཨུ་པཱ་ན་སའོ།
མདའ་དང་བཱ་ཎ་ཤི་ཁ་ཙན། དྲང་འགྲོ་མཁའ་འགྲོ་མྱུར་འགྲོ་དང་།། 86

कलम्बमार्गणशराः पत्री रोप इषु र्द्वयोः ।
प्रक्ष्वेड़नास्तु नाराचाः पक्षो वाज स्त्रिषूत्तरे ॥ ८७ ॥

ནགས་འཛིན་ལམ་ལྡན་འཛིགས་བྱེད་དང་། ག་ཞོག་ལྡན་མདའ་དང་གཉིས།
ལྕགས་མདའ་ནཱ་རཱ་ཙ་ཡིན་ནོ། སྒྲོ་དང་འདབ་མ་གསུམ་ཕྱིས།། 87

* For འབྲབ ?

निरस्तप्रहिते वाणे विषाक्ते दिग्धलिप्तकौ ।
तूणोपासङ्गतूणीरनिषङ्गा इषुधि र्द्वयोः ॥ ८८ ॥

ནི་རསྟ་ནི་མདའ་འཕངས་པ། དུག་ཅན་མདའ་ནི་ལིཾ་པྟ་ཀཽ།
རྡོང་པ་མདའ་ཤུགས་ཏྲཱི་ར། བཙོང་ཙེ་མདའ་ཛོན་གཉིས་རྡོང་ག།། 88

तूण्यां खड्गे तु निस्त्रिंशचन्द्रहासासिरिष्टयः ।
कौक्षेयको मण्डलाग्रः करपालः कृपाणवत् ॥ ८९ ॥

རལ་གྲི་གཙོད་བྱེད་ཟླ་འཛུམ་དང་། ཨ་སི་རལ་གྲི་རིག་ཆ་དང་།
མཐུལ་ཟེ་ལག་བསྐྱོང་། ཀྲི་པཱ་ཎ་འདྲ།། 89

त्सरुः खड्गादिमुष्टौ स्यान्मेखला तन्निबन्धनम् ।
फलकोऽस्त्री फलं चर्म्म संग्राहो मुष्टिरस्य यः ॥ ९० ॥

སེ་རུ་རལ་གྲིའི་ལུ་བའོ། རལ་གྲིའི་འཆིང་ཐག་མེ་ཁ་ལ།
ཕུབ་ནི་མོ་མིན་པ་ལའོ། ཙ་རྨ་གསུང་དུ་ལག་འཛིན་པ།། 90

द्रुघणो मुद्गरघनौ स्यादीली करपालिका ।
भिन्दिपालः सृग स्तुल्यौ परिघः परिघातनः ॥ ९१ ॥

ཐོ་བ་འཇོམས་བྱེད་མུདྒ་ནའོ། ཀེར་གྲི་ཀ་ར་པཱ་ལི་ཀ།
འཐིབས་སྐྱོང་མདུང་དང་མཉམ་པ། དབྱུག་པ་ཀློགས་བཅིངས་པ་རི་གྷ།། 91

द्वयोः कुठारः स्वधितिः परशुश्च परश्वधः ।
स्याच्छस्त्री चासिपुत्री च छुरिका चासिधेनुका ॥ ९२ ॥

གཉིས་པ་སྟེའུ་སྟ་རི་པ་ར་ཤུ། དགྲ་སྟ་དང་ནི་སྟ་མོ་འོ།
ཚུ་གྲི་གྲི་ཕྲུང་ཚུ་རི་ཀ། རལ་གྲི་ཕྲུག་གུའོ།། 92

वा पुंसि शल्यं शङ्कु र्ना शर्व्वला तोमरोऽस्त्रियाम् ।
प्रासस्तु कुन्तः कौणस्तु स्त्रियः पाल्यश्रिकोटयः ॥ ९३ ॥

འཕང་མདུང་ཤ་ལྱ་གསེར་མདུང་ངོ་། མདའ་བོ་ཆེ་ནི་དུ་མར་དང་མོ་མིན།
ཐག་མདུང་ཀུན་དང་སྡོན་མ་མོ་མིན་ཞབས་ཐེག་པ། སྣ་མ་དོར་ཀོ་ཊི་པ་ར།། 93

सर्व्वाभिसारः सर्व्वौघः सर्व्वसन्नहनार्थकः ।
लोहाभिहारोऽस्त्रभृतां राज्ञां नीराजनाविधिः ॥ ९४ ॥

ཀུན་གྱི་ཆས་བྱེད་སར་པོ་ཨྃ། ཀུན་གྱིས་གོ་གྱོན་སྤྲོགས་བྱེད་པ།
གོ་སར་དང་ནི་གོ་ཆ་བསྙོས། རྒྱལ་བ་དམག་ལ་མངའ་གསོལ་བྱེད།། 94

यत्सेनयाभिगमन मरौ तदभिषेणनम् ।
यात्रा व्रज्याभिनिर्याणं प्रस्थानं गमनं गमः ॥ ९५ ॥

གང་ཞིག་དམག་འགྲོ་དེ་དབང་བསྐུར། དམག་ཕྱོགས་བསྐྱོད་དང་ཐེག་པ་དང་།
ཞུགས་པ་འགྲོ་དང་ཀ་མའོ། བརྒྱང་པ་དང་ནི་རུ་*བརྒྱངས་དང་།། 95

---

* For རབ ?

स्यादासारः प्रसरणं प्रचक्रं चलितार्थकम् ।
अहितान् प्रत्यभीतस्य रणे यान मतिक्रमः ॥ ९६ ॥

པ་རོལ་དམག་དང་འཇུག་པའི་དོན། ཉམ་མི་ང་བ་དང་འཇིགས་མེད་དང་།
གཡུལ་དུ་འཇུག་ཚེ་སྔོན་པར་དཔའ༎ 96

वैतालिका बोधकरा श्चाक्रिका घाण्टिकार्थकाः ।
स्यु र्म्मागधास्तु मगधा वन्दिनः स्तुतिपाठकाः ॥ ९७ ॥

བཻ་ཏཱ་ལི་ཀ་གོ་བྱེད་པ། འཁོར་ལོ་ཅན་དང་དྲིལ་བུ་དང་སློངས་མོ་བ།
རྒྱལ་རབས་མཁན་ནི་མ་དྷུ་ཀ། ཕྱག་དང་སྟོད་པ་མཁན་པོ་དང་༎ 97

संशप्तकास्तु समयात् संग्रामादनिवर्त्तिनः ।
रेणु र्द्वयोः स्त्रियां धूलिः पांशु र्ना न द्वयो रजः ॥ ९८ ॥

གཡུལ་འཁྲོད་འཁྲུགས་དུས་གཡུལ་ངོར་བཞུགས།
རྡུལ་ཚུབས་གཉིས་སོ་མོ་ནི་རྡུལ། རྡུལ་ཚུབ་གཉིས་ཏེ་ཚུབ་མ་དང་༎ 98

चूर्णे क्षोदः समुत्पिञ्जपिञ्जलौ भृशमाकुले ।
पताका वैजयन्ती स्यात् केतनं ध्वज मस्त्रियाम् ॥ ९९ ॥

ཕྱེ་མ་དང་ནི་ཀྲོ་དྲའོ། ཉེ་བར་འཁྲུགས་དང་འཁྱེད་པ་དང་།
འཛིངས་པ་དང་ནི་ཕྱོགས་མེད་དང་། བདན་རྒྱལ་མཚན་ཏོག་དང་ནི།
དྷྭ་ཛ་དང་ནི་མོ་མིན་ནོ༎ 99

सा वीराशंसनं युद्धभूमि र्यातिभयप्रदा ।
अहं पूर्व्वं महं पूर्व्वं मित्यहंपूर्व्विका स्त्रियाम् ॥ १०० ॥

དུར་ཁྲོད་འཁྲུགས་པའི་ས་གཞི་དང་། ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་རབ་ཏུ་སྟེར།
ང་སྔ་ང་སྔ་ཞེས་སྒྲོག་པ། བདག་སྔོན་མོ་མིན༎ 100

आहोपुरुषिका दर्पाद् या स्यात् सम्भावनात्मनि ।
अहमहमिका तु सा स्यात् परस्परं यो भवत्यहङ्कारः ॥ १०१ ॥

མཆོར་ཆེན་སྐྱེས་བུ་གྲགས་པ་ཅན། ང་རྒྱལ་ཅན་ཞེས་སོ།
ང་ང་ཞེས་སྨྲ་པན་ཚུན་འགྲན། གང་ཞིག་འགྲན་པར་བྱེད་པའོ༎ 101

द्रविणन्तरः सहो बल शौर्य्याणि स्थाम शुष्म च ।
शक्तिः पराक्रमः प्राणो विक्रम स्त्वतिशक्तिता ॥ १०२ ॥

འཆོམ་མེད་ཐབ་འགྲོ་རྩལ་ཡོད་དང་། སྟོབས་དང་དཔལ་དང་ཉམ་ང་མེད།
ནུས་ལྡན་པ་རོལ་གནོན་པའོ། གྱད་དང་ཤིན་ཏུ་དཔའ་བོ་འོ༎ 102

वीरपाणन्तु यत्पानं वृत्ते भाविनि वा रणे ।
युद्ध मायोधनं जन्यं प्रधनं प्रविदारणम् ॥ १०३ ॥

དཔའ་བོ་བཏུང་བ་གང་ཞིག་གིས། ཚང་འཐུངས་ཡུལ་གྱི་སྔ་ཕྱི་རུ།
འཁྲུགས་པ་འཁྱེད་པ་རྒྱབ་བྱེད་པ། འཛོམས་པ་རབ་ཏུ་འཛོམས་པ་དེང་༎ 103

मृध मास्कन्दनं संख्यं समीकं साम्परायिकम्।
अस्त्रियां समरानीकरणाः कलहविग्रहौ ॥ १०४ ॥

མོ་རྡཱ་ད་ཏྲེད་སཾ་ཁྱ་དང་། གཡུལ་དང་སཾ་པ་ར་ཡི་ཀ།
མཚོན་འཛིངས་མཉམ་ཤིང་ཨ་ནཱི་ཀ། གཡུལ་དུ་འཐབ་མ་བི་གྲ་ཧཻ།། 104

सम्प्रहाराभिसम्पातकलिसंस्फोटसंयुगाः।
अभ्यामर्दसमाघातसंग्रामाभ्यागमाहवाः ॥ १०५ ॥

འཁྲིག་འཛིམས་དགེ་བྲལ་རྩོད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་འདྲལ་དང་སི་ཕུག་ས།
མངོན་པ་ཉེད་དང་རྡེག་གསོད་དང་། འཐབ་རྩོད་འཁྲུག་ལོངས་ས་མྱུ་དྲཱ་ཡ་མོ།། 105

समुदायः स्त्रियः संयत्समित्याजिसमिद्युधः।
नियुद्धं बाहुयुद्धेऽथ तुमुलं रणसङ्कुले ॥ १०६ ॥

མི་རྫོད་གཡུལ་འགྱེད་ཨ་ཛི་དང་། ས་མི་དྱུ་དྷ་ཞེས་པའོ།
མཚན་བྲལ་གྱད་ཀྱི་དཔུང་འཛིངས་དང་། ཏུ་མུ་ལཾ་ནི་གཡུལ་དུ་གསོད།། 106

क्ष्वेड़ा तु सिंहनादः स्यात् करिणां घटना घटा।
क्रन्दनं योधसंरावो बृंहितं करिगर्जितम् ॥ १०७ ॥

ཙ་ཙོ་སྒྲོགས་པ་སེང་གེའི་སྒྲ། གླང་པོ་འི་ཚུས་པའི་སྒྲ་དང་ནི།
ངུད་མོ་ཙ་ཅོ་དང་ཅོང་དང་། འབྲུ་མང་པོ་དང་གླང་པོ་འི་སྒྲ།། 107

विस्फारो धनुषः स्वानः पटहाडम्बरौ समौ।
प्रसभन्तु बलात्कारो हठोऽथ स्खलितं छलम् ॥ १०८ ॥

བིསྥཱ་ར་ནི་གཞུ་ཡི་སྒྲ། འཁྲུག་རྔ་རམ་པ་རོ་དག་མཚུངས།
གཡོ་སྒྲུ་ངན་ཐབས་ཧ་ཋའོ། དེ་ནས་འཁྲུལ་དང་ནོར་བ་དང་།། 108

अजन्यं क्लीवमुत्पात उपसर्गः समं त्रयम्।
मूर्च्छा तु कश्मलं मोहोऽपावमर्दस्तु पीड़नम् ॥ १०९ ॥

མི་ཤེས་མ་ནིང་ལྟས་བྱུང་དང་། ཉེར་བསྒྱུར་དང་ནི་མཚུངས་པ་གསུམ།
བརྒྱལ་དང་སྨྱོ་དང་འགོགས་པའོ། མནན་དང་ནི་འཚོར་པའོ།། 109

अभ्यवस्कन्दनं त्वभ्यासादनं विजयो जयः।
वैरशुद्धिः प्रतीकारो वैरनिर्यातनञ्च सा ॥ ११० ॥

རྨས་པ་དང་ནི་ལུས་ཉམས་སོ། རྒྱལ་བ་དང་ནི་རྣམ་པར་རྒྱལ།
འགྲུས་དང་ཚེན་དང་སླར་བྱེད་དང་། འཁོན་བཞུགས་པ་དང་ཤ་འཁོན་བཞུགས།། 110

प्रद्रावोद्द्रावसंद्रावसन्दावा विद्रवो द्रवः।
अपक्रमोऽपयानञ्च रणे भङ्गः पराजयः ॥ १११ ॥

བྲོས་དང་ཞོགས་དང་ཐུར་བ་དང་། སཾ་དྲ་བ་བི་དྲ་བོ་དྲ་བཿ ཨ་ཡ་དྲ་མོ།
འབྲོས་པའི་མིང་ངོ་། གཡུལ་དུ་བཅོམ་གཞན་རྒྱལ་བ་དང་།། 111

परजितपराभूतौ त्रिषु नष्टतिरोहितौ ।
प्रमापणं निवर्हणं निकारणं निशारणम् ॥ ११२ ॥

འཕམ་པ་དང་ནི་ཕ་རོལ་རྒྱལ། ཡིབས་པ་དང་ནི་སྐྲབས་པའོ།
འཇོམས་དང་ཇེག་དང་བཟུང་བ་དང་ ॥ 112

प्रवासनं परासनं निषूदनं निर्हिंसनम् ।
निर्व्वासनं संज्ञपनं निर्ग्रन्थन मपासनम् ॥ ११३ ॥

རྣམ་འཚོ་དང་བསྣུན་པ་དང་། བཞུས་དང་ཉེར་གཙོས་མནར་བ་དང་།
ནོར་བ་ཉེད་པ་གོས་མེད་དང་ ॥ 113

निस्तर्हणं निहननं क्षणनं परिवर्ज्जनम् ।
निर्व्वापणं विशसनं मारणं प्रतिघातनम् ॥ ११४ ॥

བརྡུང་རྡུག་ངེས་འཇོམས་ངེས་པར་གསོད། སྐད་ཅིག་དང་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྲངས།
ནིརྦཱ་པ་ཎཾ་བི་ཤ་ས་ནཾ། མཱ་ར་ཎཾ་པྲ་ཏི་གྷཱ་ཏ་ནཾ ॥ 114

उद्वासनप्रमथनक्रथनोज्जासनानि च ।
आलम्भपिञ्जविशरघातोन्माथबधा अपि ॥ ११५ ॥

ཨུ་དྭཱ་ས་ནཾ་པྲ་མ་ཐ་ནཾ། ཀྲ་ཐ་ནོ་ཛཱ་ས་ནཱ་ནི་ཙ།
ཨ་ལམྦྷ་པིཉྫ། རྣམ་འཇོམས་གཏུབས་དང་གཅོད་པ་དང་།
དེ་རྣམས་ནི་གསོད་གཅོད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ ॥ 115

स्यात् पञ्चता कालधर्म्मो दिष्टान्तः प्रलयोऽत्ययः ।
अन्तो नाशो द्वयो र्मृत्यु र्मरणं निधनोऽस्त्रियाम् ॥ ११६ ॥

ལྔ་པ་དུས་ཆོས་ལྷ་བའི་མཐའ། སྐལ་འཇིག་ཚེ་འགྲོ་མཐའ་མ་དང་།
ཆུད་འཛད་གཉིས་དེ་ཚེ་འདའ་དང་། འཆི་བ་བྱེད་བཅིངས་མོ་མིན་ནོ ॥ 116

परासु-प्राप्तपञ्चत्व-परेत-प्रेतसंस्थिताः ।
मृतप्रमीतौ त्रिष्वेते चिता चित्या चितिः स्त्रियाम् ॥ ११७ ॥

ཕ་རོལ་འདས་དང་ལྔ་པོ་ཐེད། ཕ་རོལ་དང་ནི་ཡི་དྭགས་གནས།
རོ་དང་ཚེ་འདས་གསུམ་ཞེས་སོ། རོ་ཐབ་སྒྲོང་ཕུག་ཅི་དེ་མོ ॥ 117

कबन्धोऽस्त्री क्रियायुक्त मपमूर्द्धकलेवरम् ।
श्मशानं स्यात् पितृवनं कुणपः शव मस्त्रियाम् ॥ ११८ ॥

ཀ་བནྡྷ་ནི་མོ་མིན་དེ། བྱ་ལྡན་མགོ་མེད་རོ་ཡིན་ནོ།
དུར་ཁྲོད་དང་ནི་ཕ་ཤིན་གྱི་ནགས། རོ་དང་ཤ་བ་མོ་མིན་ནོ ॥ 118

प्रग्रहोपग्रहौ वन्द्यां कारा स्याद्बन्धनालये ।
पुंसि भूम्न्यसवः प्राणाश्चैवं जीवोऽसुधारणम् ॥
आयु र्जीवितकालो ना जीवातु र्जीवनौषधम् ॥ ११९ ॥

इति क्षत्रियवर्गः ।

གདོན་དང་འབྱུང་པོ་འཆིང་བྱེད་དོ། ཀཱ་རཱ་དྲཱ་ནི་འཆིང་བྱེད་གནས།
སྐྱེས་བུའི་སྲོག་ནི་པྲཱ་ཎཱའོ། དེ་ནས་དེ་བཞིན་འཚོ་དང་གསོན་པ་དང་།
ཚེ་ནི་ཛཱི་སྲིད་འཚོ་བའི་དུས། སྐྱེས་བུ་འཚོ་བྱེད་འཚོ་བའི་སྨན ॥ 119

རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ནོ།

वैश्यवर्गः ।

ऊरव्या ऊरुजा अर्य्या वैश्या भूमिस्पृशो विशः ।
आजीवो जीविका वार्त्ता वृत्ति र्वर्त्तनजीवने ॥ १ ॥

རྗེ་རིགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན།

བརླ་བྱུང་བརླ་སྐྱེས་འཕགས་པ་དང་། རྗེ་རིགས་ས་འཛིན་རྗེའུ་འོ།
ཀུན་འཚོ་འཚོ་བ་བརྡ་དང་། གསོན་བྱེད་སོ་ནམ་འཚོ་མཆིས་སོ། ॥ 1

स्त्रियां कृषिः पाशुपाल्यं वाणिज्यं चेति वृत्तयः ।
सेवा श्ववृत्ति रनृतं कृषि रुञ्छशिलन्त्वृतम् ॥ २ ॥

གསུམ་ཡིན་རྨོ་ཀོ་དུད་འགྲོ་སྐྱོང་། ཚོང་དང་འཚོ་བའི་ཚོམ་ཞེས་བྱ།
ཞབས་ཏོག་པ་ནི་ཁྱི་ཡི་འཚོ། རྨོ་ཀོ་དང་ནི་ཕྲུ་རྙིག་དང་།
སྟོན་ཏོག་དང་ནི་ནེ་ཏོན་ནོ། ॥ 2

द्वे याचितायाचितयो र्यथासङ्ख्यं मृतामृते ।
सत्यानृतं वणिग्भावः स्यादृणं पर्य्युदञ्चनम् ॥ ३ ॥

ཟས་འཚོལ་དང་ནི་སློང་མོ་བ། ཇི་ལྟར་བདེན་པ་དང་ནི་ཚོང་དཔོན་པོ།
བུན་དང་སྐྱེད་དང་བདེ་འཚོ་དང་། ॥ 3

उद्धारोऽर्थप्रयोगस्तु कुसीदं वृद्धिजीविका ।
याच्ञाप्राप्तं याचितकं नियमादापमित्यकम् ॥ ४ ॥

རྫོན་སྦྱོར་འཚོང་དང་འཚོང་པ་ཅན། སྐྱི་བ་དང་ནི་གཡར་བ་དང་།
རྗེ་བ་དང་ནི་བསྒྱུར་བརྙོག་གོ། ॥ 4

उत्तमर्णाधमर्णौ द्वौ प्रयोक्तृग्राहकौ क्रमात् ।
कुसीदिको वार्द्धुषिको वृद्ध्याजीवश्च वार्द्धुषिः ॥ ५ ॥

ནོར་གྱི་བདག་དང་བུ་ལོན་པ། གཉིས་པོ་རབ་སྦྱོར་ལེན་མཁན་རིམ།
ཚུལ་མིན་པ་དང་ལོག་འཚོ་དང་། འཕེལ་བ་དང་ནི་འགྱུར་འཚོ་འོ། ॥ 5

क्षेत्राजीवः कर्षकश्च कृषकश्च कृषीवलः ।
क्षैत्रं व्रैहेयशालेयं व्रीहिशाल्युद्भवोचितम् ॥ ६ ॥

ཞིང་པ་ཤས་པ་སོ་ནམ་པ། ཕྲུ་རྙིག་པ་དང་རྨོས་པའོ།
ཞིང་དང་འབྲས་ཤཱ་ལ་ཡིཾ། འབྲུ་དང་ས་ལུ་འབྱུང་བའོ། ॥ 6

यव्यं यवक्यं यष्टिक्यं यवादिभवनं हि यत् ।
तिल्यतैलीनवन्माषोमाणुभङ्गा द्विरूपता ॥ ७ ॥

ནས་དང་ནས་ཞིང་དྲུག་ཅུ་པ། ནས་སོགས་འབྱུང་བའི་ས་གཞིའོ།
ཏི་ལྱུ་ཏི་ལི་མོན་སྲན་གྲེའུ། ཨ་མ་ཨ་ཧུ་ཧྃ་ཀླ་དང་། ॥ 7

मौद्गीनं कौद्रवीणादि शेषधान्योद्भवोचितम् ।
वीजाकृतं तूप्तकृष्टं सीत्यं कृष्टञ्च हल्यवत् ॥ ८ ॥

ཐོག་མར་མཽ་གཱི་ནི། ཀཽ་དྲ་བཱི་ཎ། ཀྵ་མ་འབྲས་སྐྱེལ་ཁྲུད་པར་སོགས།
ས་བོན་གཙུགས་དང་བསྐྱུན་པ་དང་། བདབ་དང་རྨོས་དང་བསྐྱེད་པའོ ॥ 8

त्रिगुणाकृतं तृतीयाकृतं त्रिहल्यं त्रिसीत्यमपि तस्मिन्
द्विगुणाकृते तु सर्व्वं पूर्व्वं सम्बाकृतमपीह ॥ ९ ॥

སུམ་ལོག་དང་ནི་ལན་གསུམ་རྨོས། སུམ་ལྡོག་སུམ་རྨོས་དེ་ལ་ཡང་།
ཉིས་ལོག་པ་དང་ཉིས་རྨོས་དང་། ཉིས་དུལ་ཉིས་རྨོས་པ་སྣརོ ॥ 9

द्रोणाढकादिवापादौ द्रौणिकाढकिकादयः ।
खारीवापस्तु खारीक उत्तमर्णादय स्त्रिषु ॥ १० ॥

དྲོ་ཎཱ་ཌྷ་ཀ་ལ་སོགས་པའོ། དྲཽ་ཎི་ཨཱ་ཌྷ་ཀ་ལ་སོགས།
ཁཱ་རཱི་ཚད་ཅན་ཁཱ་རཱི་ཀ། ཨུ་ཏ་མརྣ་ལ་སོགས་གསུམ ॥ 10

पुन्नपुंसकयो र्व्वप्रः केदारः क्षेत्र मस्य तु ।
कैदारकं स्यात् कैदार्य्यं क्षेत्रं कैदारिकं गणे ॥ ११ ॥

སྐྱེས་བུ་མ་ནིང་དང་ནི། ས་གཞི་ཀེ་ད་འབྲུ་ས་དང་།
འབྲུ་ས་ཚུ་མ་ཚུ་མིག་ཅན། རྨོས་ཞིང་དང་ས་གཞི་ཚོགས ॥ 11

लोष्टानि लेष्टवः पुंसि कोटिशो लोष्टुभेदनः ।
प्राजनं तोदनं तोत्रं खनित्र मवदारणम् ॥ १२ ॥

བོང་པ་སྨ་སྐོང་པོ། ཀོ་ཊི་ཤ་ནི་བོང་པའི་དབྱེ།
ལྕགས་དབྱིག་དོང་ན་དེ་དུ། དོག་ཙེ་དང་ནི་ཀོ་བྱེད་དོ ॥ 12

दात्रं लवित्र माबन्धो योत्रं योक्त्र मथो फलम् ।
निरीषं कूटकं फालः कृषिको लाङ्गलं हलम् ॥ १३ ॥

ཟོར་བ་དང་ནི་ཐ་བྱེད་དེ། བནྡྷ་ཡུ་བ་ཡོ་ཀ་ཏ།
དེ་ནས་ག་ཤོལ་དང་རྨོ་བྱེད་དང་། ག་ཤོལ་དང་ཏ་ལ་ཐོང་པ་དང་ ॥ 13

गोदारणञ्च सीरोऽथ शम्या स्त्री युगकीलकः ।
ईषा लाङ्गलदण्डः स्यात् सीता लाङ्गलपद्धतिः ॥ १४ ॥

ས་གཅོད་དྲལ་བྱེད་ག་ཤོལ་དང་ནི། གླང་འཛེམས་དང་ནི་ཙེ་མོ་ཅན།
གཉའ་ཤིང་གཉའ་བའི་ཕུར་མ་དང་། མདའ་དང་ག་ཤོལ་གྱི་དབྱིག་པའོ།
ཐོང་ལྕགས་དང་ནི་ག་ཤོལ་ལྕགས་སོ ॥ 14

पुंसि मेधिः खले दारु न्यस्तं यत् पशुबन्धने ।
आशुव्रीहिः पाटलः स्यात् सितशूकयवौ समौ ॥ १५ ॥

སྐྱེས་བུ་རྡོད་ཕུར་འདོགས་ཐག་དང་། གང་ཞིག་ཕྱུགས་རྣམས་བདགས་པའོ།
འབྲས་དཀར་འབྲུ་དཀར་འབྲུ་དང་པཱ་ཊ་ལ། ནས་དང་ཡ་བ་མཉམ་པའོ ॥ 15

तोकमस्तु तत्र हरिते कलायस्तु सतीलकः ।
हरेणुखण्डिकौ चास्मिन् कोरदूषस्तु कोद्रवः ॥ १६ ॥

མ་སྨིན་པ་ནི་ལྗང་པའོ། སྲན་མ་ས་ཏི་ལ་ཀ་དང་།
སྲན་མའི་མིང་ངོ་། ཀོ་ར་དཱུ་ཥ་ཀོ་དྲ་བ།། 16

मङ्गल्यको मसूरोऽथ मुद्गष्ठकमपष्ठकौ ।
वनमुद्गे सर्षपे तु द्वौ तन्तुभकदम्बकौ ॥ १७ ॥

བཀྲ་ཤིས་དང་ནི་སྲན་ཆུང་། མོན་སྲན་གྲེའུ་བརྒྱད་པའོ།
ནགས་སྲན་མ། དཀར་དང་ཡུངས་ནག་བད་ཁང་ཀ་དམྦ་ཀོ།། 17

सिद्धार्थस्त्वेष धवलो गोधूमः सुमनः समौ ।
स्याद्यावकस्तु कुल्माष श्चणको हरिमन्थकः ॥ १८ ॥

དོན་གྲུབ་ཡུངས་དཀར་ཟས་གཙང་དང་། གྲོ་དང་ཡིད་ལེགས་འགྲོ་བའོ།
ནས་དང་ཀུལ་མ་ཥ་ཞེས་སོ། ཙ་ཎ་ཀ་དང་ཧ་རི་མནྠ་སྐྱེས།། 18

द्वौ तिले तिलपेजश्च तिलपिञ्जश्च निष्फले ।
क्षवः क्षुधाभिजननो राजिका कृष्णिकासुरी ॥ १९ ॥

གཉིས་ནི་ཏི་ལ་ཏི་ལ་སྐྱེས་དང་། ཏིལ་ལྗང་འབྲས་མེད།
སྐྱེ་ཙ་ཀྵུ་དྷཱ་མངོན་སྐྱེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ནག་པོ་ལྷ་མིན་མོ།། 19

स्त्रियौ कङ्गुप्रियङ्गू द्वे अतसी स्यादुमा क्षुमा ।
मातुलानी तु भङ्गायां व्रीहिभेद स्त्वणुः पुमान् ॥ २० ॥

ཁྲི་དང་པྲི་ཡངྒུ་ནི་གཉིས། ཨུ་མཱ་ཟར་མ་ཨ་ཏ་སི།
མཱ་ཏུ་ལཱ་ནི་བྷངྒཱ་ཡིན། འབྲུ་ཡི་རབ་དབྱེ་ཨ་ཎུ་སྐྱེས།། 20

किंशारुः शस्यशूकं स्यात् कणिशं शस्यमञ्जरी ।
धान्यं व्रीहिः स्तम्बकरिः स्तम्बो गुच्छ स्तृणादिनः ॥ २१ ॥

ཀི་ཤཱ་རུ་དང་སྙི་མ་དང་། སྙི་མ་དང་ནི་དོག་པའོ།
སོ་བ་སྙིགས་ཅན་གོང་མོ་འོ། སྡོམ་པོ་གུད་སོ་ཙྪ་སོགས་འབྲུ།། 21

नाड़ी नालञ्च काण्डोऽस्य पलालोऽस्त्री स निष्फलः ।
कड़ङ्गरो वुषं क्लीवे धान्यत्वचि पुमांस्तुषः ॥ २२ ॥

མགུལ་པ་ངར་པ་ཀཎྜའོ། པ་ལཱ་ལ་ནི་སོ་མིན་འབྲས་མེད་སོགས།
སྤུན་སྟོང་ཕུབ་མ་མ་ནིང་ངོ་། མོ་སྙིགས་སྐྱེས་བུ་ཕུབ་མའོ།། 22

शूकोऽस्त्री श्लक्ष्णतीक्ष्णाग्रे शमी सिम्बा त्रिषूत्तरे ।
ऋद्ध मावसितं धान्यं पूतन्तु बहुलीकृतं ॥ २३ ॥

ཙུ་མོ་མོ་མིན་འཛམ་པ་དང་། ཙུ་མོ་རྣོ་བ་གྲམ་དང་།
མཚུངས་པ་གང་བུ་གསུམ་ཕྱིས་ནས། སོ་བའི་ཚོགས་པ་དྷཱ་ནྱའོ།
གཙང་མ་དང་ནི་མང་བྱས་དང་།། 23

माषादयः शमीधान्ये शूकधान्ये यवादयः ।
शालयः कलमाद्याश्च षष्टिकाद्याश्च पुंस्यमी ॥ २४ ॥

སྲན་མ་ལ་སོགས་པ་གང་བུའི་འབྲུ། སྙེ་མའི་འབྲུ་ནི་ནས་ལ་སོགས།
ཤཱ་ལ་ཡ་དང་ཀ་ལ་མ་སོགས་དང་། དྲུག་ཅུ་པ་སོགས་པོ་འདི་རྣམས།། 24

तृणधान्यानि नीवाराः स्त्री गवेधु र्गवेधुका ।
अयोऽग्रं मुषलोऽस्त्री स्यादुदूखल मुलूखलम् ॥ २५ ॥

རྩྭ་ཡི་འབྲུ་དང་ནི་བཱ་རཱ། མོ་ནི་ག་བེ་དྷུ་ཀ་བེ་དྷཱུ་ཀཱའོ།
ལྕགས་རྩེ་ཅན་དང་རྟུན་ཤིང་ངོ་། མོ་མིན། རྟུན་དང་འབྲུ་མའི་ས་གཞི་འོ།། 25

प्रस्फोटनं शूर्प मस्त्री चालनी तितउः पुमान् ।
स्यूतप्रसेवौ काण्डोलपिटौ कटकिलिञ्जकौ ॥ २६ ॥

སློ་མ་ཁྲབ་བྱེད་མོ་མིན་ནོ། ཁྲོལ་མ་དང་ནི་ཚགས་སེའོ།
སྒྲེ་དང་པད་ཙེ་ཕུབ་པོ་*ཁྲིས། རྩ་ཕུགས་†རྩ་ཁྲིས་དག་མཚུངས།། 26

समानौ रसवत्यान्तु पाकस्थानमहानसे ।
पौरोगव स्तदध्यक्षः सूपकारास्तु वल्लवाः ॥ २७ ॥

རོ་ལྡན་གཡོས་ཁང་ཚང་མའོ། གཡོས་དཔོན་ལག་བདེ་དཔོན་པོ་སོགས།། 27

---

* ཙ་པོ ?   † རྩ་ཐེག ?

आरालिका आन्धसिकाः सूदा औदनिका गुणाः ।
आपूपिकः कान्दविको भक्ष्यङ्कार इमे त्रिषु ॥ २८ ॥

ཟླུམ་གཡོས་མ་ཐབ་ཁ་བ། ལག་བདེ་འདྲེན་དང་ཕྱུག་ཚང་ངོ་།
ཡོན་དན་ཐབ་ཁ་བ་ཟས་གཉེར། ཟས་བྱེད་པ་འདི་རྣམ་པ་གསུམ།། 28

अश्मन्त मुद्धान मधिश्रयणी चुल्लि रन्तिका ।
अङ्गारधानिकाङ्गारशकट्यपि हसन्त्यपि ॥ २९ ॥

ཐབ་དང་སྐྱིད་བུ་མེ་ཐབ་དང་། ཚུ་ལི་དང་ནི་གཡོས་སའོ།
མེ་ཡི་གཞོང་པ་མེ་སྣོད་དང་། མེ་ཡི་སྒྲིགས་དང་མེ་ཛའོ།། 29

हसन्यप्यथ न स्त्री स्यादङ्गारोऽलात मुल्मुकम् ।
क्लीबे ऽम्बरीषं भ्राष्ट्रो ना कन्दूर्व्वा स्वेदनी स्त्रियाम् ॥ ३० ॥

དེ་ནས་མོ་མིན་མེ་མདག་དང་། མེ་མགལ་ཨུལ་མུ་ཀཾ་ཞེས་སོ།
མ་ཉིང་སླང་ཐེར་པོ་དང་། རྫོད་གཞི་དང་སྣོད་ཛ་མོ།། 30

अलिञ्जरः स्यान्मणिकं कर्कर्य्यालु र्गलन्तिका ।
पिठरः स्थाल्युखा कुण्डं कलशस्तु त्रिषु द्वयोः ॥ ३१ ॥

སྣོད་པོ་ཆེ་དང་ནོར་བུ་དང་། ཆུ་ཡི་སྣོད་དང་ཆུ་ཛའོ།
ཟ་ཛ་བཙོ་ཛ་གསོ་སྣོད་སྣོད། བུམ་པ་གསུམ་ཡིན་གཉིས་སླ་ཏ།། 31

घटः कुटनिपा वस्त्री शरावो वर्द्धमानकः ।
ऋजीषं पिष्टपचनं कंसोऽस्त्री पानभाजनम् ॥ ३२ ॥

བུམ་པ་ནི་ཊཱ་མོ་མིན་ནོ། ཁམ་ཕོར་དང་ནི་ཛྷ་ཕོར་རོ།
སྦུམ་ཟན་མ་དང་དུལ་མའོ། འཁར་བ་མོ་མིན་ཚང་སྣོད་དེ།། 32

कुतूः कृत्तेः स्नेहपात्रं सैवाल्पा कुतुपः पुमान् ।
सर्व्वमावपनं भाण्डं पात्रमात्रे च भाजनम् ॥ ३३ ॥

ཀུ་ཏུ་ཀོ་སྤྲུབས་སྣུམ་སྣོད་དོ། ཀུ་ཏུ་པ་ཆུང་བ་སྐྱེས་བུའོ།
ཀུན་འདེ་སྣོད་ནི་བྷཱཎྜའོ། སྣོད་དང་ཨ་མ་ཏྲ་སྣོད་སྤྱད།། 33

दर्व्विः कम्बिः खजाका च स्यात्तर्द्दूर्दारुहस्तकः ।
अस्त्री शाकं हरितकं शिग्रुरस्य तु नाड़िका ॥ ३४ ॥

སྐྱབས་པ་སྤྱུབ་བྱེད་ཁ་ཛཱ་ཀཱ། བཟར་བུ་དང་ནི་ལག་སྐྱོགས་སོ།
མོ་མིན་ལོ་མ་སྔོ་ལོ་མ།། 34

कड़म्बश्च कलम्बश्च वेसवार उपस्करः ।
तिन्तिड़ीकञ्च चुक्रञ्च वृक्षाम्लमथ वेल्लजम् ॥ ३५ ॥

དར་བ་སྦྱོང་བུ་ཆུ་བའོ། སྤྲོད་དང་ཁ་དོག་སྒྱུར་བྱེད་དོ།
ཏིན་ཏི་ཌཱི་ཀ་བསེ་ཡབ་དང་། ཤིང་སྐྱུར་དེ་ནས་པོ་བ་རིས།། 35

मरीचं कोलकं कृष्णमूषणं धर्म्मपत्तनम् ।
जीरको जरणोऽजाजी कणाः कृष्णे तु जीरके ॥ ३६ ॥

མ་རི་ཙམ་དང་ཀོ་ལ་ཀ། ནག་པོ་དྲོད་སྨན་ཆོས་ཀྱི་སྨན།
ཛཱི་ར་ཛཱི་ར་ཨ་ཛཱ་ཛཱི། ཟེགས་མ་ནག་པོ་ཟེར་བུ་གྲཱི*།། 36

सुषवी कारवी पृथ्वी पृथुः कालोपकुञ्चिका ।
आर्द्रकं शृङ्गवेरं स्यादथ च्छत्रा वितुन्नकम् ॥ ३७ ॥

ཀ་ར་བཱི་ར་ས་དང་ནི། རྒྱ་ཆེན་ནག་པོ་ནི་ར་ནགས།
ཤྲྀ་ག་ཝེར་དང་ནི་རྭ་ཙན་ནོ། དེ་ནས་གདུག་ཙན་ཨུ་སུ་དང་།། 37

कुस्तुम्बुरु च धन्याक मथ शुण्ठी महौषधम् ।
स्त्रीनपुंसकयोर्व्विश्वं नागरं विश्वभेषजम् ॥ ३८ ॥

ཀུསྟུམ་བུ་རུ་སོ་བ་ཙན། དེ་ནས་སྨ་དང་སྨན་ཆེན་དང་།
མོ་དང་མ་ནིང་ཐམས་ཅད་ལ། གྲོང་སྐྱེས་བི་ཤྭ་སྨན་དང་ནི།། 38

आरनालक-सौवीर-कुल्माषाभियुतानि च ।
अवन्तिसोम-धान्याम्ल-कुञ्जलानि च काञ्जिके ॥ ३९ ॥

ཙབ་མོ་སྐྱུར་མོ་ཀུ་ལ་མཱ་ཥ། ཐུག་སྐྱུར་སྐྱུར་ཚི་ཨ་མ་ལ།
སྐྱུར་སྤྲེ་དང་ནི་ཀཉྫི་ཀ།། 39

---

* ཟེམ་བུ་ནི ?

सहस्रवेधि जतुकं वाह्लिकं हिङ्गुरामठम् ।
तत्पत्री कारवी पृथ्वी वाष्पिका कवरी पृथुः ॥ ४० ॥

སྟོང་འབིགས་ཤིང་ཀུན་སེ་ལྷན་དང་། ཧི་གུ་དང་ནི་ཤིང་ཀུན་ནོ།
དེ་ཡི་ལོ་མ་ཀཱ་ར་བཱི། ཛཱི་ར་ནག་པོ་བཱཥྤི་ཀ། ཀ་བ་རཱི་དང་རྒྱ་ཆེན་ནོ།། 40

निशाह्वा काञ्चनी पीता हरिद्रा वरवर्णिनी ।
सामुद्रं यत्तु लवण मक्षीवं वशिरञ्च तत् ॥ ४१ ॥

མཚན་མོ་འི་མིང་ཅན་སྐྱུད་པ་སེར། ཧ་རི་དྲ་དང་ཡུང་བའོ།
རྒྱ་མཚོ་གང་ཞིག་ལན་ཚྭ་ཆེ། དབྱིད་དུས་ཆགས་པ་དེ་དང་དེ།། 41

सैन्धवोऽस्त्री शीतशिवं माणिमन्थञ्च सिन्धुजे ।
रौमकं वसुकं पाक्यं विड़ञ्च कृतके द्वयं ॥ ४२ ॥

རྒྱ་མཚོ་མོ་མིན་དཀར་ཤིང་ཞི། མཱ་ཎི་མནྠ་སིནྡྷུ་སྐྱེས།
རོ་མ་ཀཾ་དང་སྦྱར་ཚྭའོ། སྨིན་ཚྭ་ཁ་རུ་ཚ་སྦྱར་གཉིས།། 42

सौवर्चलेऽक्षरुचके तिलकं तत्र मेचके ।
मत्स्यण्डी फाणितं खण्डविकारौ शर्करा सिता ॥ ४३ ॥

ཚྭ་ནི་མི་ཟད་རུ་ཙ་ཀ། མར་ཁྲ་ལས་བྱུང་མེ་ཙ་ཀ།
ཀཱ་ར་སྦུ་བ་ཧྭགས་དང་ནི། ར་ཀར་*དང་ཀ་ར་དཀར།། 43

* ཤ་ཀ་ར ?

कूर्चिका क्षीरविकृतिः स्याद्रसाला तु मार्जिता ।
स्यात्तेमनन्तु निष्ठानं चिलिङ्गा वासितावधेः ॥ ४४ ॥

འཁྱུམ་དབའ་ཟེ་ལས་སྦྱར་རོ། ར་ས་ལ་ནི་གཉིས་པའོ*།
ཚོད་མ་དང་ནི་ནིཥྛཱ་ནི། རྔགས་གསུམ་བ་ས་ཡན་ཆོད་དོ།། 44

शूलाकृतं भटित्रं स्याच्छूल्यमुख्यन्तु पैठरम् ।
प्रणीत मुपसम्पन्नं प्रयस्तं स्यात् सुसंस्कृतम् ॥ ४५ ॥

ཟེ་བུས་བསྒོགས་ཤ་ཤཱུ་ལྱའོ། བཙོས་པའི་ཤ་ནི་པཻ་ཋ་ར་མ།
ཀྱོས་པ་དང་ཕུན་སུམ་ཚོགས། དཀར་བས་བསྐྱབས་དང་ལེགས་པར་སྦྱར།། 45

स्यात् पिच्छिलन्तु विजिलं संमृष्टं शोधितं समे ।
चिक्कणं मसृणं स्निग्धं तुल्ये भावितवासिते ॥ ४६ ॥

ལྷར་ལྷར་དང་ནི་མབལ་མྱུལ་ལོ། ལེགས་བསངས་པ་དང་དག་བྱས་མཉམ།
སྣུམ་བརྫིས་སྣུམ་བཅོས་སྣིགྦྷ། འདྲ་དང་འཁར་བ་བཱ་སི་ཏ།། 46

आपक्वः पौलिरभ्यूषो लाजाः पुंभूम्नि चाक्षतम् ।
पृथुकः स्याच्चिपिटको धाना भृष्टयवे स्त्रियाम् ॥ ४७ ॥

མ་སྨིན་པ་དང་བསྲུ་བུ་†ཟས། འབྲས་ཡོས་སྐྱེ་བུ་མང་པོ་འི་ཚིག་མ་ཉམས།
འབྲས་ཡོས་ཙི་པི་ཊ་ཀ། ཡོས་དང་ནས་བརྗིས་མོ་ཡིན་ནོ།། 47

* For འཚོད་པའོ ? † བསྲོས་པ ?

पूपोऽपूपः पिष्टकः स्यात् करम्भो दधिसक्तवः ।
भिस्सा स्त्री भक्त मन्धोऽन्न मोदनोऽस्त्री स दीदिविः ॥ ४८ ॥

རྫོག་པ་ཆང་བུ་ཆངས་པ་དང་། ཞོ་ཟན་ཞོ་དང་སྦྱར་བའོ། ཟན་ནི་མོ་ཡིན་བྷཀྟ།
ཟས་དང་ཨན་ན་ཨོ་ད་ནོ། མོ་མིན་བཟའ་བ་ཞེས་པའོ།། 48

भिस्सटा दग्धिका सर्व्वरसाग्रे मण्ड मस्त्रियाम् ।
मासराचामनिस्रावा मण्डे भक्तसमुद्भवे ॥ ४९ ॥

བཟའ་པ་དང་ནི་ཀྵེ་ཞེས་སོ། རོ་ཀུན་དང་པོ་ཁ་བ་མོ།
འབྲས་བུ་ཙྪ་མ་ཁ་བ་དང་། ཐུག་པ་ཁ་བ་ཟན་ལས་བྱུང་།། 49

यवागूरुष्णिका श्राणा विलेपी तरला च सा ।
गव्यं चिषु गवां सर्व्वं गोविड् गोमय मस्त्रियाम् ॥ ५० ॥

ཡ་བྲ་གུ་དང་འབྲས་ཐུག་གོ། ཐུག་པ་སྐྱོ་ཚོག་དྲ་ར་ལྷ།
ག་བྱུམ་གསུམ་པ་ཡིན་བ་ལས་བྱུང་། ཐམས་ཅད་བ་དང་བ་ལྕི་དང་།
བ་ཡི་རང་བཞིན་མོ་མིན་ནོ།། 50

तत्तु शुष्कं करीषोऽस्त्री दुग्धं क्षीरं पयः समम् ।
पयस्य माज्यदध्यादि चप्स्यं दधि घनेतरत् ॥ ५१ ॥

ལྕི་སྐམ་དེ་ནི་ཡར་དགེ་མོ*། འོ་མ་ཀྵཱི་ར་པ་ཡ་མཚུངས།
འོ་མ་ལས་བྱུང་ཞོ་ད་དྷི་སོགས། དྲ་སྦྱིཾ་མ་ཆགས་ཞེས་སོ།། 51

* For ལྕི་སྐམ་དེ་ནི་ཡར་དེག་གོ །

घृत माज्यं हविः सर्पि र्नवनीतं नवोद्धृतम् ।
तत्तु हैयङ्गवीनं यत् ह्योगोदोहोद्भवं घृतम् ॥ ५२ ॥

ཞུན་མར་ཞུན་མ་བསྲེག་རྫས་མར། མར་ཞུ་བ་དང་མར་གསར་དང་།
དེ་ནི་ཧཻ་ཡ་ངྒ་བི་ནཾ། གང་ཞིག་ཁར་ཆང་བ་བཞོས་མར།། 52

दण्डाहतं कालशेय मरिष्टमपि गोरसः ।
तक्रं ह्युदश्विन्मथितं पादाम्ब्वर्द्धाम्बुनिर्ज्जलम् ॥ ५३ ॥

དབྱུག་སྟུམ་དར་བ་ཞོ་གྲོད་དང་། ཚུ་སྐྱུ་ཆབ་སྐྱུ་དར་བའོ།
མ་ཐྲི་དྷཾ་ནི་ཆུ་ཀང་གཅིག། ཆུ་མེད་པ་ནི་རྫ་ལམ།། 53

मण्डं दधिभवं मस्तु पीयूषो ऽभिनवं पयः ।
अशनाया बुभुक्षा क्षुद् ग्रासस्तु कवलार्थकः ॥ ५४ ॥

ཞོ་ཁ་ཚུ་ནི་ཞོ་ལས་བྱུང་། བྲི་ནི་*འོ་མ་གསར་པའོ།
ཟས་འདོད་ཟས་འདོད་ལྟོགས་པ་དང་། གྲཱ་ས་དང་ནི་ཁམ་གྱི་དོན།། 54

सपीतिः स्त्री तुल्यपानं सग्धिः स्त्री सहभोजनम् ।
उदन्या तु पिपासा तृट् तर्षो जग्धिस्तु भोजनम् ॥ ५५ ॥

ཆུ་བཅས་ཟས་དང་ས་བི་དྷི། ས་ག་དྷི་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཟ་བ།
ཆུ་འདོད་བཏུང་འདོད་ཁ་སྐོམ་སྐམ།
བཞེས་པ་གསོལ་དགོངས་ག་ཏུགས་ཚོད་དང་།། 55

* བདུད་རྩི ?

जेमनं लेप आहारो निघसो न्याद इत्यपि ।
सौहित्यं तर्पणं तृप्तिः फेला भुक्तसमुज्झितम् ॥ ५६ ॥

འཚལ་མ་ཟ་མ་ཟས་དང་ནི། ཁ་ཟས་བཞེས་པ་དང་ཡང་དོ།
འགྲངས་དང་ངོམས་དང་ཚིམ་པ་དང་། ཕེ་ལ་སྐྱེར་བཞེས་ལྷག་མའོ། ‖ 56

कामं प्रकामं पर्य्याप्तं निकामेष्टं यथेप्सितम् ।
गोपे गोपाल-गोसङ्ख्य-गोधुगाभीर-वल्लवाः ॥ ५७ ॥

འདོད་པ་རབ་འདོད་གདུང་བ་དང་། ཞེན་པ་ཆགས་པ་སྲེད་པའོ།
འབྲོག་པ་ཕྱུགས་སྐྱོང་བ་ཡང་འགྲང་། བ་འཛིན་ཞོ་མཁན་ལྷུགས་ཐོགས་སོ། ‖ 57

गोमहिष्यादिकं पादबन्धनं द्वौ गवीश्वरे ।
गोमान् गोमी गोकुलन्तु गोधनं स्याद्गवां व्रजः ॥ ५८ ॥

བ་ལང་མ་ཧེ་ལ་སོགས་པ། ཀང་ལྷན་ནོར་ལྷན་གཉིས་ནི་ཕྱུགས་ཕྱུག་གོ།
བ་ལྡན་གོ་མཱི་ཕྱུགས་ལྷས་འཚོར*དང་བ་ལང་རྒྱུ། ‖ 58

त्रिषाशितङ्गवीन न्तद्गावो यत्राशिताः पुराः ।
उक्षा भद्रो वलीवर्द्द ऋषभो वृषभो वृषः ॥ ५९ ॥

ནོག་ཅན་བཟང་པོ་སྟོབས་ལྡན་དང་། གླང་དང་ཁྱུ་མཆོག་ཁྲི་ཤ་དང་།
འདྲེན་བྱེད་བ་ལང་འགྲོ་བྱེད་དོ། ‖ 59

* For བ་ལང་གི་རིགས ?

अनड्वान् सौरभेयो गौ रुक्ष्णां संहति रौक्षकम् ।
गव्या गोत्रा गवां वत्सधेन्वो र्व्वात्सकधैनुके ॥ ६० ॥

ནོག་ཅན་ཚོགས་པ་ཨུཀྵ་ཀཾ། བ་ཁྱུ་བ་ཚོགས་བ་ལང་འདུས། ‖
བཙུ་བེཙུ་བཱ་ནྶ་ཀ། གྲུས་མའོ། ‖ 60

वृषो महान्महोक्षः स्याद्वृद्धोक्षस्तु जरद्गवः ।
उत्पन्न उक्षा जातोक्षः सद्योजातस्तु तर्णकः ॥ ६१ ॥

ཁྱུ་བ་ནོག་ཆེན་མ་ཧོཀྵ། བྲི་ད་ཨུཀྵ་གླང་རྒན་ནོ།
ནོག་སྐྱེས་པ་དང་སར་ནོག་འཆས། ‖ 61

शकृत्करिस्तु वत्सः स्याद्दम्यवत्सतरौ समौ ।
आर्षभ्यः षण्डतायोग्यः षण्डो गोपतिरिट्चरः ॥ ६२ ॥

གཅའ་འདུལ་གླང་གསར་འདྲ་པའོ། ཤ་བཅད་མ་ཉིང་སྦྱོར་བའོ།
མ་ཉིང་མཁན་པོ་བི་ཊུ་ར། ‖ 62

स्कन्धप्रदेशस्तु वहः सास्ना तु गलकम्बलः ।
स्यान्नस्तितस्तु नस्योतः प्रष्ठवाड्युगपार्श्वगः ॥ ६३ ॥

དཔུང་བའི་ཕྱོགས་ནི་བ་རྗེའོ། ས་སྣ་སྙེ་ཨི་སྙིག་ཤལ་ལོ།
སྣ་ཐག་དང་ནི་ཁ་ཐག་གོ། རྒྱབ་ལེན་འགྲོ་དང་ཁྱར་འགྲོ་བ། ‖ 63

युगादीनाञ्च वोढ़ारो युग्य प्रासग्य शाकटाः ।
खनति तेन तद्वोढ़ाऽस्येदं हालिक सैरिकौ ॥ ६४ ॥

གཉའ་ཤིང་ལ་སོགས་ཐྲེ་དྲ་ར། གཉའ་ཤིང་གླང་འདུལ་བ་དང་ཤིང་རྟ་འདྲེན།
རྨོད་བྱེད་གཙོད་བྱེད་འཕྲུ་བྱེད་པ། ག་ཤོལ་ལྡན་རྨོ་གླང་ཁལ་གླང་དང་ ॥ 64

धुर्व्वहे धुर्य्य धौरेय धुरीणाः स धुरन्धरः ।
उभावेकधुरीणैकधुरावेकधुरावहे ॥ ६५ ॥

ཀལ་དང་ཁལ་པ་ཁུར་འདྲེན་པ། གཉིས་པོ་གཅིག་གི་ཁུར་ཐེག་པ།
ཆིག་ཐེག་གཅིག་པོས་འདྲེན་པའོ ॥ 65

स तु सर्व्वधुरीणः स्याद्यो वै सर्व्वधुरावहः ।
माहेयी सौरभेयी गौरुस्रा माता च शृङ्गिणी ॥ ६६ ॥

ཀུན་གྱི་ཁུར་ཐེག་དུལ་བ་དང་། ཁུར་ཀུན་འདྲེན་པར་ནུས་པའོ།
བ་མོ་བ་དག་གོ་ཙུ་སྲ། མཆོད་བྱེད་དང་ནི་ར་ལྡན་མ ॥ 66

अर्ज्जुन्यघ्न्या रोहिणी स्यादुत्तमा गोषु नैचिकी ।
वर्णादिभेदात् संज्ञाः स्युः शवलीधवलादयः ॥ ६७ ॥

མཆོད་པ་མཆོད་ཡོན་རོ་ཧི་ཎི། བ་ཡང་མཆོག་ནི་ནི་ཙི་ཀཱི།
ཁ་དོག་ལ་སོགས་དབྱེ་བའི་མིང་། ཁྲ་མོ་དཀར་མོ་ལ་སོགས་པ ॥ 67

द्विहायनी द्विवर्षा गौरेकाब्दा त्वेकहायनी ।
चतुरब्दा चतुर्हायण्येवं त्र्यब्दा त्रिहायणी ॥ ६८ ॥

ལོ་གཉིས་མ་དང་ལོ་གཉིས་པ། ལོ་གཅིག་མ་དང་ལོ་གཅིག་པ ॥ 68

वशा बन्ध्या ऽवतोका तु स्रवद्गर्भाथ सन्धिनी ।
आक्रान्ता वृषभेणाथ वेहद्गर्भोपघातिनी ॥ ६९ ॥

བེའུ་མེད་དང་བ་སྨམ་མོ། ཨ་བ་ད་ཀ་བེའུ་ཤོར།
དེ་དང་ཤ་དང་ཁྱུ་མཆོག་སྦྱོར། དེ་ན་ལོ་བེ་ཁང་ཙུམ ॥ 69

काल्यापसर्य्या प्रजने प्रष्ठौही बालगर्भिणी ।
स्यादचण्डी तु सुकरा बहुसूतिः परेष्टुका ॥ ७० ॥

དུས་ཐོབ་འཁོར་མང་དུས་སོ། ཕྲཥྛཽ་ཧྲི་དང་བ་གསར་རོ།
ཨ་ཙཎྜི་དུལ་མའོ། བེ་མང་མ་དང་ལོ་བེ་མ ॥ 70

चिरसूता वष्कयणी धेनुः स्यान्नवसूतिका ।
सुव्रता सुखसन्दोह्या पीनोध्नी पीवरस्तनी ॥ ७१ ॥

བེ་སྨྲུན་རིང་བ་བཥྐ་ཡ་ཎཱི། དྷེ་ནུ་བེའུ་གསར་སྐྱེས་སོ།
སྲིན་པ་དང་ནི་འཛོ་བདེ་མ། ནུ་འཕྱང་འཕྱང་པའི་ནུ་མའོ ॥ 71

द्रोणक्षीरा द्रोणदुघा धेनुष्या बन्धके स्थिता ।
समांसमीना सा यैव प्रतिवर्षं प्रसूयते ॥ ७२ ॥

དྲོ་ཎེ་ཀྵཱི་ར་བྲེ་ཆེན་བཞོས། བདོ་ངས་ཐགས་འཕྲེན་ཐིག་སྟན་བྱེད་པ༎
ལོ་རེ་ཞིང་སྐྱེ་བའོ། ལོ་གདད་སྐྱེ་དང་སླར་སྐྱེ་མ༎ 72

ऊधस्तु क्लीवमापीनं समौ शिवककीलकौ ।
नपुंसि दाम सन्दानं पशुरज्जुस्तु दामनी ॥ ७३ ॥

ཨཱུདྷ་མ་ནིང་ཨཱ་པཱི་ནཾ། བཏོད་པའི་ཤིང་དང་ཕུར་བའོ།
མོ་མིན་ཐག་པ་འདོགས་ཐག་གོ། ཕྱུགས་ཐག་ཀང་ཐག་དཱ་མ་ནི༎ 73

वैशाख-मन्थ-मन्थान-मन्थानो मन्थदण्डके ।
कुठरो दण्डविष्कम्भे मन्थनी गर्गरी समे ॥ ७४ ॥

སྲུབ་ཐག་སྲུབ་ཤིང་མནྠ་ན། སྲུབ་མ་དང་ནི་ཞོ་སྐོར།
སྲུབ་པའི་ཀ་བ་ཀུ་ཐ་རོ། ཞོ་ཛས་སྲུབ་པའི་ཛ་མ་མཚུངས༎ 74

उष्ट्रे क्रमेलक-मय-महाङ्गाः करभः शिशुः ।
करभाः स्युः शृङ्खलका दारवैः पादबन्धनैः ॥ ७५ ॥

ཙ་མོ་རིན་ཅན་རང་བཞིན་ལུས་ཆེན་པོ། ཙེ་ཝུ་དང་ནི་ཙེ་ཕྲུག་གོ།
ཙེ་ཝུ་འདོགས་ཐག་ཤྲྀ་ཁ་ལ། ཤིང་ལ་ཀང་པ་འདོགས་པའོ༎ 75

अजा छागी स्तुभ-च्छाग-वस्त-च्छगलका अजे ।
मेढ्रोरभ्रोरणोर्णायु मेष वृष्णय एडकाः ॥ ७६ ॥

ར་མ་ཚྭ་གི་ཚོ་ཚོ་དང་[ཨག་ཚར་]ཕྲ་འཕྱུང་མ་སྐྱེས་པ།
ལུག་དང་སྟོ་འཕྱུང་བལ་ལྡན་དང་། གཡང་དཀར་དང་ནི་ཨེ་ཊ་ཀཱ༎ 76

उष्ट्रोरभ्राज वृन्दे स्यादौष्ट्रकौरभ्रकाजकम् ।
चक्रीवन्तस्तु बालेया रासभाः गर्द्दभाः खराः ॥ ७७ ॥

ཙ་མོ་བྲང་འགྲོ་འཚོགས་དང་ཁྱུ།
ཙ་ཁྱུ་གསུམ་འཕྱུང་བོང་བུ་འཁོར་ལོ་ཅན་སྤྱོབ་ལྡན། རྣ་ཆེན་སྐད་ཆེན་ཁ་རའོ༎
77

वैदेहकः सार्थवाहे नैगमो वाणिजो वणिक् ।
पण्याजीवो ह्यापणिकः क्रयविक्रयिकश्च सः ॥ ७८ ॥

གཉན་སྐྱེས་དེད་དཔོན་ངེས་འགྲོ་དཀར་དང་*།
ཚོང་དཔོན་ཚོང་པ་ཟོང་འཚོང་དང་། ཟོང་པ་དང་ནི་ཉོ་ཚོང་ངོ༎ 78

विक्रेता स्याद्विक्रयिकः क्रायक-क्रयकौ समौ ।
वाणिज्यन्तु वणिज्या स्यान्मूल्यं वस्नोऽप्यवक्रयः ॥ ७९ ॥

འཚོང་པ་བིཀྲ་ཀོ་འོ། ཉོ་བ་ཀྲ་ཡི་ཀ་མཚུངས།
བཙོང་བྱ་བ་ཎི་ཛྱ་ཡིན། རིན་དང་གཞལ་བྱ་བ་ཀྲ་ཡ༎ 79

* Omit དང་ !

नीवी परिपणं मूलधनं लाभोऽधिकं फलम् ।
परिदानं परीवर्त्तो नैमेय निमयावपि ॥ ८० ॥

ཟོང་དང་ཚོང་དངོས་ཙ་ནོར་དང་། སྐྱེད་པ་ལྷག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན།
སོ་སོར་སྦྱིན་དང་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་པའོ། བརྗེ་བ་དང་ནི་བསྒྱུར་བའོ།། 80

पुमानुपनिधिर्न्यासः प्रतिदानं तदर्पणम् ।
क्रये प्रसारितं क्रय्यं क्रेयं क्रेतव्य-माचके ॥ ८१ ॥

སྐྱེས་བུས་གཏམས་པ་བུ་བའོ། སྣར་བླངས་དང་ནི་གཏད་པའོ།
ཚོང་ཟོང་དགྲམ་པ་ཉོས་པོ། ཀྲི་ཡ་གཞལ་བར་བྱ་བའོ།། 81

विक्रेयं पणितव्यञ्च पण्यं क्रय्यादयस्त्रिषु ।
क्लीवे सत्यापनं सत्यंकारः सत्याकृतिः स्त्रियाम् ॥ ८२ ॥

ཚོང་དང་བསྒྱུར་རྫོག་ཉོ་ཚོང་སོགས། གསུམ།
མ་ཉིང་བདེན་ཟོང་བདེན་བྱེད། བདེན་བྱས་མོ།། 82

विपणो विक्रयः सङ्ख्याः सङ्ख्येये ह्यादश त्रिषु ।
विंशत्याद्याः सदैकत्वे सर्व्वाः संख्येय-संख्ययोः ॥ ८३ ॥

འཚོང་བ་དང་ནི་བི་ཀྲ་ཡ། བགྲང་བ་བགྲང་བྱ་བཅུ་ནི་གསུམ་མོ།
ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་གཅིག། བགྲང་བྱ་ལ་སོགས་པ།། 83

संख्यार्थे द्विबहुत्वे स्त स्तासु चानवतेः स्त्रियः ।
पंक्तिः शतसहस्रादि क्रमाद्दशगुणोत्तरम् ॥ ८४ ॥

གྲངས་དོན་གཉིས་དང་མང་པོའི་ཚིག། དགུ་བཅུ་པ་ནི་མོ་ཡིན་ནོ།
ཕྲེང་ནི་བརྒྱ་དང་སྟོང་ལ་སོགས། གོ་རིམ་བཅུ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཕྱི།། 84

यौतवं द्रुवयं पाय्यमिति मानार्थकं त्रयम् ।
मानन्तुलाङ्गुलिप्रस्थैर्गुञ्जाः पञ्चाद्यमाषकः ॥ ८५ ॥

འཇལ་བྱེད་ཚད་བྱེད་མཉམ་བྱེད་ཅེས། ཚད་ཀྱི་དོན་ནི་གསུམ་ཡིན་ནོ།
འཇལ་བྱེད་སྲང་དང་སོར་དང་དགྲ། མ་ཥ་ལྔ་སོགས་མ་ཥ་ཀ།། 85

ते षोड़शाक्षः कर्षोऽस्त्री पलं कर्षचतुष्टयम् ।
सुवर्णविस्तौ हेम्नोऽक्षे कुरुविस्तस्तु तत्पले ॥ ८६ ॥

དེ་རྣམས་བཅུ་དྲུག་ཞོ་གཉིས་ཏེ། མོ་མིན་སྲང་ནི་དཀར་ཥ་བཞི་ཡིན་ནོ།
གསེར་འཇལ་ཞོ་ཚ་གསེར་མིག་གོ། ཀུ་རུ་བི་སྟ་དེ་ཡི་སྲང་།། 86

तुला स्त्रियां पलशतं भारः स्याद्विंशति स्तुलाः ।
आचितं दशभाराः स्युः शाकटो भार आचितः ॥ ८७ ॥

སྙོམས་བྱེད་མོ་ཡིན་སྲང་བརྒྱ་དང་། ཁུར་ཡིན་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་ནི།
སྲང་ཨཱ་ཙི་ཏཾ་ནི་ཁུར་བཅུའོ། ཤིང་རྟ་ཁུར་ཏ་ཨཱ་ཙི་ཏ།། 87

कार्षापणः कार्षिकः स्यात् कार्षिके ताम्रिके पणः ।
अस्त्रियामाढ़क-द्रोणौ खारी वाहो निकुञ्चकः ॥ ८८ ॥

ཀཱརྵ་པ་ཎ་དོང་ཙེ་ཡིན། ཟངས་མའི་དོང་ཙེ་ཀཱ་རྵི་ཀ།
མོ་མིན་བྲེ་བོ་ཆེ། བཞི་ཆ་བཞི་པ་བཅུ་དྲུག་ཉི་ཤུ་ན॥ 88

कुड़वः प्रस्थ इत्याद्याः परिमाणार्थकाः पृथक् ।
पादस्तुरीयो भागः स्यादंशभागो तु वण्टकः ॥ ८९ ॥

ནི་ཀུཉྩ་ཀ། ཀུ་ཊ་བ་དང་བྲེ་ལ་སོགས། ཡོངས་སུ་འཇལ་བྱེད་སོ་སོ་འོ།
རྐང་པ་དང་ནི་བཞི་ཆ་ཡིན། ཆ་དང་ཆ་ཤས་བགོད་པའོ॥ 89

द्रव्यं वित्तं स्वापतेयं रिक्थमृक्थं धनं वसु ।
हिरण्यं द्रविणं द्युम्नमर्थ-रै-विभवा अ प ॥ ९० ॥

རྫས་དང་ཡོ་བྱད་ནོར་དང་ནི། འབྱོར་བ་དབྱིག་དང་དཀོར་དང་རྫས།
རིན་ཆེན་ཟང་ཟིང་ལོངས་སྤྱོད་དོན། ནོར་བུ་དང་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་॥ 90

स्यात् कोषश्च हिरण्यञ्च हेमरूप्ये कृताकृते ।
ताभ्यां यदन्यत्तत् कुप्यं रूप्यं तद्द्वयमाहतम् ॥ ९१ ॥

མཛོད་དང་རིན་ཆེན་གསེར་གཟུགས་དང་། སྒྲོམ་དང་སྣོད་ཆེན་ཅེས་བྱ་བའོ།
རྡེ་དག་གང་ཞིག་གཞན་མཛོད་དང་། དངུལ་དང་དེ་གཉིས་ཨཱ་ཧ་ཏ॥ 91

गारुत्मतं मरकतमश्मगर्भं हरिन्मणिः ।
शोणरत्नं लोहितकः पद्मरागोऽथ मौक्तिकम् ॥ ९२ ॥

མཁའ་ལྡིང་གཤོག་པ་མ་ར་ཀ་ཏ་དང་། རྡོ་ཡི་སྙིང་དང་ནོར་བུ་ལྗང་།
རིན་ཆེན་དམར་པོ་ལོ་ཧི་ཏ་ཀ། པདྨ་རཱ་ག་དེ་ནས་ནི། མུ་ཏིག་དང་ནི་མཽཀྟི་ཀ॥ 92

मुक्ताथ विद्रुमः पुंसि प्रवालं पुंनपुंसकम् ।
रत्नं मणिर्द्वयोरश्मजातौ मुक्तादिकेऽपि च ॥ ९३ ॥

དེ་ནས་བི་དྲུ་མ་ནི་སྐྱེས་བུ་སྟེ། བྱི་རུ་པོ་དང་མ་ནིང་ངོ་།
རིན་ཆེན་ནོར་བུ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། རྡོ་སྐྱེས་སུ་ཏིག་ལ་སོགས་དང་॥ 93

स्वर्णं सुवर्णं कनकं हिरण्यं हेमहाटकम् ।
तपनीयं शातकुम्भं गाङ्गेयं भर्म्म कर्बुरम् ॥ ९४ ॥

གསེར་དང་མདོག་བཟངས་ཀ་ན་ཀ། རིན་ཆེན་ཧེ་མ་ཚོང་འདུས་འགྲིམ།
བསྲེག་བྱ་བུམ་བརྒྱ་གམ་ག་སྐྱེས། རྡི་མ་མདངས་ལྡན་ས་ལེ་སྦྲམ॥ 94

चामीकरं जातरूपं महारजतकाञ्चने ।
रुक्मं कार्त्तस्वरं जाम्बूनदमष्टापदोऽस्त्रियाम् ॥ ९५ ॥

སྐྱེས་གཟུགས་ཁ་དོག་ཆེན་པོ་དང་། མདོག་ལྡན་འོད་བྱེད་མ་*ཙུ་གསེར།
ཀང་བརྒྱད་དང་ནི་མོ་མིན་ནོ॥ 95

* For ཛམ་བུ ?

अलङ्कार सुवर्णं यच्छृङ्गीकनकमित्यदः ।
दुर्वर्णं रजतं रूप्यं खर्ज्जूरं श्वेतमित्यपि ॥ ९६ ॥

རྒྱན་གསེར་གང་ཞིག་རྭ་ཅན་དང་། ཀ་ན་ཀཾ་ཅེས་པ་འདི།
མདོག་ངན་ཆེན་དང་དངུལ་དང་ནི། ཁ་ར་ཛུ་རི་དཀར་པོ་དང་॥ 96

रीतिः स्त्रियामारकूटो न स्त्रियामथ ताम्रकम् ।
शुल्वं म्लेच्छमुखं द्व्यष्ट-वरिष्ठोदुम्बराणि च ॥ ९७ ॥

རཱི་ཏི་མོ་དང་ར་གན་མ་ཡིན། དེ་ནས་ཟངས་དང་ཤུ་ལྦཱ་དང་།
ཀླ་ཀློ་ཁ་དོག་ཟངས་མ་དང་། ཏུ་མྦཱི་ཧོ་ར॥ 97

लोहोऽस्त्री शस्त्रकं तीक्ष्णं पिण्डं कालायसायसी ।
अश्मसारोऽथ मण्डूरं सिंघाणमपि तन्मले ॥ ९८ ॥

ལྕགས་ནི་མོ་མིན་མཚོན་བྱེད་རྣོ། གོང་བུ་ནག་པོ་གར་བུ་དང་།
རྡོ་ཡི་སྙིང་པོ་དེ་ནས་ནི། སོ་རྡོ་ལྕགས་དྲེག་དྲི་མའོ॥ 98

सर्व्वं स्यात्तैजसं लौहं विकारस्त्वयसः कुशी ।
क्षारः काचोऽथ चपलो रसः सूतश्च पारदे ॥ ९९ ॥

མདོག་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ལྕགས། ལྕགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཤོལ་ལྕགས་དང་།
མཆིང་བུ་གཡུ་གསར་དེ་ནས་ནི། གྱུག་བྱེད་དངུལ་ཆུ་འདར་བྱེད་དང་།
ཁ་བའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ॥ 99

गवलं माहिषं शृङ्गमभ्रकं गिरिजामले ।
स्रोतोऽञ्जनन्तु सौवीरं कापोताञ्जन-यामुने ॥ १०० ॥

ག་བ་ལམ་ནི་མ་ཧེའི་རྭ། ལྷང་ཚེར་རི་སྐྱེས་དྲི་མ་མེད།
ཆུ་སྒྲོལ་མིག་སྨན་སཽ་བཱི་རཾ། མིག་སྨན་ཀཱ་པོ་ཏ་ཡཱ་མུ་ནི॥ 100

तुत्याञ्जनं शिखिग्रीवं वितुन्नक मयूरके ।
कर्परी दार्व्विका क्वाथोद्भवं तुत्थं रसाञ्जनम् ॥ १०१ ॥

སྤྲངས་མའི་མིག་སྨན་ཛ་ཅན་མགྲིན། སྔོན་པོ་དང་ནི་རྨ་བྱའི་མགྲིན།
སྤྲངས་མ་རྟུལ་མ་དཱ་རྦི་ཀཱ། བཙོས་པ་ལས་བྱུང་སྤྲངས་མའོ།
ཁུ་བའི་མིག་སྨན་ཁུ་བའི་སྙིང་॥ 101

रसगर्भं तार्क्ष्यशैलं गन्धाश्मनि तु गन्धकः ।
सौगन्धिकश्च चक्षुष्याकुलाल्यौ तु कुलत्थिका ॥ १०२ ॥

མཐིང་དྲིའི་རྡོ་སྦུ་ཟེ་དྲི་ལྡན་དང་། ཤིན་ཏུ་དྲི།
མིག་སྨན་རིགས་ཅན་ཀུ་ལང་ཐིག॥ 102

रीतिपुष्पं पुष्पकेतु पौष्पकं कुसुमाञ्जनम् ।
पिञ्जरं पीतकं तालमालञ्च हरितालके ॥ १०३ ॥

དུས་ཀྱི་མེ་ཏོག་མེ་ཏོག་ཟེ། མེ་ཏོག་མིག་སྨན་པོ་ཥྤ་ཀཾ།
བ་བླ་སོ་སེར་པོ་ཏཱ་ལ་མཱ་ལ། ཧ་རི་ཏ་ལ་ཀེ॥ 103

गैरेयमर्थ्यं गिरिजमश्मजञ्च शिलाजतु ।
वोल गन्धरस प्राण पिण्ड गोस शशाः समाः ॥ १०४ ॥

བྲག་ཞུན་མཐིང་རི་སྐྱེས་དང་། རྡོ་སྐྱེས་ཞིང་ལཱ་ཛ་ཏུའོ།
འབྱོར་ཛེ་དྲི་སྤྲིན་སྲོག་ཅན་དང་། གོང་བུ་གོ་ས་རི་བོང་མཉམ།། 104

हिण्डीरोऽब्धिकफः फेनः सिन्दूरं नागसम्भवम् ।
नाग सीसक योगेष्ट वप्राणि त्रपु पिच्चटम् ॥ १०५ ॥

རྒྱ་མཚོ་སྦུ་བ་སྦྲན་སྦུ། སིནྡཱུ་ར་དང་ལི་ཁྲིར།
ནཱ་ག་ཞ་ཉེ་མཚོན་མོ་སྤྱིང་། རོ་ཉེ་དུ་བུ་བིཙྪ་ཊ།། 105

रङ्गवङ्गेऽप्यथ पिचुस्तूलोऽथ कमलोत्तरम् ।
स्यात् कुसुम्भं वह्निशिखं महारजनमित्यपि ॥ १०६ ॥

ཚོན་དང་གཞའ་ཨོ་མཁར་བའི་རྒྱ། དེ་ནས་བཙོག་ཅེས་བྱ་བའོ།
ལྭ་ཀྭན་མེ་ལྕེ་ཚོན་ཆེན་པོ། ཞེས་པ་འང་ལུག་སྣམ་པ་ལྭ་གོས།། 106

मेषकम्बल ऊर्णायुः शशोर्णं शशलोमनि ।
मधु क्षौद्रं माक्षिकादि मधूच्छिष्टन्तु सिक्थकम् ॥ १०७ ॥

རི་བོང་བལ་ནི་ཤ་ཤ་ལོ་མའོ། སྦྲང་དང་མངར་ལྡན་པ་ཀྲི་སོགས།
སྦྲང་སྙིགས་དང་ནི་སྦྲ་ཚིལ་ལོ།། 107

मनःशिला मनोगुप्ताः मनोह्वा नागजिह्विका ।
नैपाली कुनटी गोला यवक्षारो यवाग्रजः ॥ १०८ ॥

མ་ན་རི་སྐྱེས་སྦྱོང་རོས་དང་། སྦྱོང་རོས་དང་ནི་ཀླུ་ལྕེ་པ།
ནེ་པཱ་ལི་ནི་ཀུཎྚི་གོ་ལ། ཡ་བཱ་ཀྵཱ་ནས་སོགས་སྐྱེས།། 108

पाक्योऽथ सर्जिकाक्षारः कापोतः सुखवर्चकः ।
सौवर्चलं स्याद्रुचकं त्वक्क्षीरा वंशरोचना ॥ १०९ ॥

སྨིན་པ་དེ་ནས། རྒྱ་ཚྭ་ཀཱ་པོ་ཏ།
སུ་ཁ་བརྩ་ཀ་རུ་ཚྭའོ། ཤི་ཚྭ་བཾ་ཤ་རོ་ཙ་ན།། 109

शिग्रुजं श्वेतमरिचं मोरटं मूलमैक्षवम् ।
ग्रन्थिकं पिप्पलीमूलं चटिकाशिर इत्यपि ॥ ११० ॥

སྒུར་སྐྱེས་དཀར་པོ་པོ་བ་རི། མོ་མ་ཙ་བ་བུར་ཤིང་།
མདུང་ཅན་པ་བུ་ལྦིའི་ཙ། ཙྭ་ཊི་ཀཱ་ཤི་ར་ཞེས་པ་ཡང་ངོ།། 110

गोलोमी भूतकेशो ना पत्राङ्गं रक्तचन्दनम् ।
त्रिकटु त्र्यूषणं व्योषं त्रिफला तु फलत्रिकम् ॥ १११ ॥

इति वैश्यवर्गः ॥

གོ་ལོ་མི་དང་འབྱུང་པོའི་སྐྲ།། པོ། པ་ཏྲང་ག་དང་ཙན་དན་དམར།
ཚྭ་བ་གསུམ་དང་ཨུ་ཥཎ་བྱའོ། འབྲས་བུ་གསུམ་ནི་པ་ལ་ཏྲི་ཀ།། 111

རྗེ་རིགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ནོ།།

शूद्रवर्गः ।

शूद्राश्चावरवर्णाश्च वृषलाश्च जघन्यजाः ।
आचण्डालात्तु सङ्कीर्णा अम्बष्ठकरणादयः ॥ १ ॥

དམངས་རིགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན ༎

དམངས་རིགས་དང་ནི་ཕྱིས་སྐྱེས་དང་། ཆོས་བསྡུལ་དང་ནི་བྲིན་སྐྱེས་སོ།
ཀུན་གདུམ་མཐར་ཐུག་འདྲེས་མའོ། སྣན་པ་རི་མོ་མཁན་ལ་སོགས། ‖ 1

शूद्राविशोस्तु करणोऽम्बष्ठो वैश्याद्विजन्मनोः ।
शूद्राक्षत्त्रिययोरुग्रो मागधः क्षत्त्रियाविशोः ॥ २ ॥

དམངས་དང་རྗེས་སྐྱེས་རི་མོ་མཁན། སྣན་པ་རྗེའུ་གཉིས་སྐྱེས་ལས།
དམངས་དང་རྒྱལ་འདྲེས་དྲག་པའོ། བྲུ་བས་འཚོ་བ་རྒྱལ་རྗེས་འདྲེས། ‖ 2

माहिष्योऽर्य्याक्षत्त्रिययोः क्षत्तार्य्याशूद्रयोः सुतः ।
ब्राह्मण्यां क्षत्त्रियात् सूत स्तस्यां वैदेहको विशः ॥ ३ ॥

མ་ཧི་ཥྱ་ནི་འཕགས་རྒྱལ་འདྲེས། ཀྵ་ཏྟ་འཕགས་པ་དམངས་མོ་འི་བུ།
བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་འདྲེས་སཱུ་ཏའོ། དེ་ཡི་རྗེས་འབྲས་བཻ་དེ་ཧ ‖ 3

रथकारस्तु माहिष्यात् करण्यां यस्य सम्भवः ।
स्याच्चाण्डालस्तु जनितो ब्राह्मण्यां वृषलेन यः ॥ ४ ॥

ཤིང་རྟ་མཁན་པོ་མ་ཧི་ཥྱ། རི་མོ་མཁན་ལས་བྱུང་བའོ།
ཀུན་གདུམ་པ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ནི། བྲམ་ཟེ་མོ་དང་ཆོས་བསྡུལ་ལས ‖ 4

कारुः शिल्पी संहतै स्तैर्द्वयोः श्रेणिः सजातिभिः ।
कुलकः स्यात् कुलश्रेष्ठी मालाकारस्तु मालिकः ॥ ५ ॥

བྱེད་མཁན་པ་དང་བཟོ་བ་དང་། བཙོགས་པ་དེ་རྣམས་གཉིས་ཡིན་ནོ།
ཤེས་ཉེར་མཁན་དང་བཟོ་བའི་རིགས། རིགས་ལྡན་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་།
མེ་ཏོག་མཁན་པོ་མཱ་ལི་ཀ ‖ 5

कुम्भकारः कुलालः स्यात् पलगण्डस्तु लेपकः ।
तन्तुवायः कुविन्दः स्यात्तुन्नवायस्तु सौचिकः ॥ ६ ॥

བུམ་པ་མཁན་དང་རྫ་མཁན་ནོ། ཞལ་པ་མཁན་པོ་ལེ་པ་ཀ།
*སྐུད་པ་ཐག་པ་ཐགས་མཁན་ནོ། ཆོས་བུ་བ་དང་གོས་བཟོ་བ ‖ 6

रङ्गाजीवश्चित्रकरः शस्त्रमार्ज्जोऽसिधावकः ।
पादूकृच्चर्म्मकारः स्याद्व्योकारो लोहकारकः ॥ ७ ॥

རི་མོས་འཚོ་བ་ཙི་ཏྲ་ཀ་ར། མཚོན་ཆ་མཁན་དང་རལ་གྲི་མཁན།
ལྷམ་མཁན་དང་ནི་ཀོ་ལྤགས་མཁན། ལྕགས་བཟོ་བ་དང་ལྕགས་མགར་རོ ‖ 7

---

* ཏ་ནྟུ་བཱ་ཡ་ is the reading in A.S.B. copy.

नाड़ीन्धमः स्वर्णकारः कलादो रुक्मकारकः ।
स्याच्छाङ्खिकः काम्बविकः शौल्विक स्ताम्रकुट्टकः ॥ ८ ॥

གསེར་མགར་སྭ་རྞ་ཀ་ར་དང་། གསེར་མཁན་དང་ནི་གསེར་བཟོ་བ།
དུང་བཟོ་བ་དང་དུང་མཁན་ནོ། ཟངས་མཁན་དང་ནི་ཟངས་མགར་བ॥ 8

तक्षा तु वर्द्धकिस्त्वष्टा रथकारश्च काष्ठतट् ।
ग्रामाधीनो ग्रामतक्षः कौटतक्षो ऽनधीनकः ॥ ९ ॥

ཤིང་མཁན་ཤིང་བཟོ་ཤིང་འཇོག་པ། ཤིང་རྟ་བྱེད་དང་ཤིང་གཞོག་མཁན།
*ཕྱུ་མཁན་དང་ནི་ཁྱིམ་ཤིང་མཁན། ཁྱིམ་གནས་དང་ནི་བཟའ་མོ་འོ॥ 9

क्षुरि मुण्डि दिवाकीर्त्ति नापितान्तावसायिनः ।
निर्णेजकः स्याद्रजकः शौण्डिको मण्डहारकः ॥ १० ॥

བྲེགས་མཁན་སྐྲ་མཁན་མགོ་རེས་གྲགས། ནཱ་པི་ཏ་དང་མཐར་གནས་པ།
ཚོས་མ་དང་བཙོ་བླག་མཁན། ཆང་འཚོང་མ་དང་ཆང་མའོ॥ 10

जावालः स्यादजाजीवो देवाजीवस्तु देवलः ।
स्यान्माया शाम्बरी मायाकारस्तु प्रातिहारिकः ॥ ११ ॥

ར་རྫི་དང་ནི་ར་སྐྱོང་པ། ལྷ་ཡི་འཚོ་ལྷ་གཉེར་བ།
སྒྱུ་མ་བ་དང་སྒྱུ་མ་མཁན། སྒྱུ་མ་བྱེད་དང་སོ་སོར་འགྲོག॥ 11

* ཕྱུ་ for ཁྱིམ ?

शैलालिनस्तु शैलूषा जायाजीवाः कृशाश्विनः ।
भरता इत्यपि नटाश्चारणास्तु कुशीलवाः ॥ १२ ॥

གར་བ་དང་ནི་གར་མཁན་ནོ། བུད་མེད་ཀྱིས་འཚོ་བུད་མེད་བསྐྱུངས།
བྷ་ར་ཏ་ཞེས་གར་དང་ནི། ཀང་པ་བ་དང་གར་གྱི་གཙོ॥ 12

मार्द्दङ्गिका मौरजिकाः पाणिवादास्तु पाणिघाः ।
वेणुध्माः स्युर्वैणविका वीणावादास्तु वैणिका ॥ १३ ॥

རྫ་བ་དང་ནི་རྫ་རྡུང་བ། ལག་པའི་སྒྲ་དང་ཐལ་མོ་རྡེབ།
གླིང་བུ་བ་དང་གླིང་བུ་འབུད། པི་ཝང་པ་དང་པི་ཝང་མཁན॥ 13

जीवान्तकः शाकुनिको द्वौ वागुरिकजालिकौ ।
वैतंसिकः कौटिकश्च मांसिकश्च समं त्रयम् ॥ १४ ॥

འཚོ་བ་ཐག་ཆད་བྱ་བ་ཤར་བ། གཉིས། བྱ་སྙི་པ་དང་བྱ་རྒྱ་པ།
རྔོན་པ་སྙི་པ་ཤན་པ་མཉམ། གསུམ॥ 14

भृतको भृतिभुक्कर्म्मकरो वैतनिकोऽपि सः ।
वार्त्तावहो वैवधिको भारवाहस्तु भारिकः ॥ १५ ॥

གླ་མི་གླ་ཟན་ལས་བྱེད་པ། ཞོ་ཤས་འཚོ་བ་ཞེས་པའོ།
བང་ཆེན་པ་དང་ཕྲིན་པའོ། ཁུར་འདྲེན་བ་དང་ཁུར་བའོ॥ 15

विवर्णः पामरो नीचः प्राकृतश्च पृथग्जनः ।
निहीनो ऽपसदो जाल्मः क्षुल्लकश्चेतरश्च सः ॥ १६ ॥

རིགས་མེད་དམན་པ་ན་*རིགས་དང་། ཕལ་པ་དང་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ།
ངན་པ་དམངས་རིགས་ཛྫ་དང་། ཆུང་བ་དང་ནི་དམན་པའོ॥ 16

भृत्ये दासेर-दासेय-दास-गोप्यक-चेटकाः ।
नियोज्य-किङ्कर-प्रैष्य-भुजिष्य-परिचारकाः ॥ १७ ॥

ཁོལ་དང་གཡོག་དང་བྲན་དང་ནི། དཱ་ས་གཡོག་པ་བཙེ་ཊ་ཀ།
ཞབས་འབྲིང་སྤྲ་འཇུག་བསྒོ་བྱ་བ། ཞབས་ཕྱིག་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད॥ 17

पराचित परिस्कन्द परजात परैधिताः ।
मन्दस्तुन्दपरिमृज आलस्यः शीतकोऽलसो ऽनुष्णः ॥ १८ ॥

གཞན་གསོས་དང་ནི་བཙོལ་†བུ་དང་། གཞན་སྐྱེས་པ་དང་གཞན་གྱིས་བསྐྱངས།
ཐ་ཤལ་ལྷ་འགོངས་ལེ་ལོ་བ། ལྷར་བ་གླན་གླེན་མི་གསལ་པ॥ 18

दक्षे तु चतुर पेशल पटवः सूत्थान उष्णश्च ।
चण्डाल स्रव मातङ्ग दिवाकीर्त्ति जनङ्गमाः ॥ १९ ॥

མཁས་པ་ཁྲམ་པ་སྒྲིན་པོ་དང་། གསལ་པོ་གྱུང་པོ་སྤྱུང་པོའོ།
གདུམ་པོ་སྐྱུང་མཁན་གླང་པོ་དང་། ཉི་ཚེ་ཚོས་མེད་སྡིག་ཅན་དང་॥ 19

* For དམའ ?   † ?

निषाद श्वपचावन्तेवासि चाण्डाल पुक्कसाः ।
भेदाः किरात शवर पुलिन्दा म्लेच्छजातयः ॥ २० ॥

ཁྲིམ་མཐར་གནས་གདུམ་པོ་དང་། ངན་ཐབས་པ་དང་དབྱེ་བ་ནི།
མོན་པ་དང་ནི་ཤ་བ་རི། ཤིང་ཤུན་པ་དང་ཀླ་ཀློ་སྐྱེས॥ 20

व्याधो मृगवधाजीवो मृगयुर्लुब्धकोऽपि सः ।
कौलेयकः सारमेयः कुक्कुरो मृगदंशकः ॥ २१ ॥

ཤེད་མ་དང་ནི་རི་དགས་གསོད། རྗེན་པ་འཚོང་དང་ལིངས་པའོ།
ཁྱི་དང་ཁྱི་མོ་སྒྲོགས་བྱེད་དོ། རི་དགས་ཟ་དང་སྨྲ་བྱེད་དང་॥ 21

शुनको भषकः श्वा स्यादलर्कस्तु स योगितः ।
श्वा विश्वकद्रु र्मृगयाकुशलः सरमा शुनी ॥ २२ ॥

བྱི་གལ་*དང་རྗོན་ཐབས་སྦྱོར་བའོ། རྗེས་†དང་སྐྱི་ཐག་རི་དགས་ཀྱུ།
མི་དགེ་བ་ཁྱི་མོ་དང་ནི་ཤུ་ནཱིའོ॥ 22

विट्चरः शूकरो ग्राम्यो वर्कर स्तरुणः पशुः ।
आच्छोदनं मृगव्यं स्यादाखेटो मृगया स्त्रियाम् ॥ २३ ॥

ཀྱུག་ཟན་ཕག་པ་གྲོང་གནས་སོ། བ་ཀར་ནི་དུད་འགྲོ་གཞོན།
ཀུན་ཟས་རི་དགས་པ་དང་ནི། རྗེན་པ་རི་དགས་མཐར་བྱེད་མོ॥ 23

* For ཁྱི་ཉལ ?   † For རྗེན ?

दक्षिणारुर्लुब्धयोगाद्दक्षिणेर्म्मा कुरङ्गकः ।
चौरैकागारिक स्तेन दस्यु तस्कर मोषकाः ॥ २४ ॥

གཡས་ཕྱོགས་རྨས་པ་ལུས་ཐ་ཡོ་ག།
ཡན་ལག་ངན་པ་ཆོམ་པོ་ཀུན་པ་ཀུན་པོ་དང་། སྲང་བ་ཆོམ་ཀུན་འཛབ་བུ་པ།། 24

प्रतिरोधि परास्कन्दि पाटच्चर मलिम्लुचाः ।
चौरिका स्तैन्य चौर्य्यं च स्तेयं लोप्त्रन्तु तद्धनम् ॥ २५ ॥

ཨར་པ་གཞན་དང་ཀུན་མ་ཟག། ཀུན་ནོར་ཀུན་ཇུས་ཆོམས་དང་ནི།
ཀུན་ཇུས་གློག་ནོར་དེ་ནགས་ནི།། 25

वीतंस स्तूपकरणं बन्धने मृगपक्षिणाम् ।
उन्माथः कूटयन्त्रं स्याद्वागुरा मृगबन्धनी ॥ २६ ॥

རྒྱ་དང་སྙི་དང་། འཆིང་བྱ་རི་དགས་བྱ་རྣམས་སོ།
འབྲིང་ཟས་ངན་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་རོ། རི་དགས་འཛིན་དང་རི་དགས་འཆིང་།།
26

शुल्वं वराटकः स्त्री तु रज्जु स्त्रिषु वटी गुणः ।
उद्घाटनं घटीयन्त्रं सलिलोद्वाहनं प्रहेः ॥ २७ ॥

ཞགས་པ་བསྒྲིལ་མ་མོ་དང་ཐག། གསུམ་ཡིན་སྲད་བུ་ཡིན་ནོ།
ཟ་ཆུ་ཁྲང་དང་བུམ་པའི་འཁྲུལ། ཆུ་འབབ་དང་ནི་ཆུ་ཡི་འཁྲུལ།། 27

पुंसि वेमा वायदण्डः सूत्राणि नरि तन्तवः ।
वाणिर्व्यूतिः स्त्रियौ तुल्ये पुस्तं लेप्यादि कर्म्मणि ॥ २८ ॥

སྐྲེས་བུ་ཐག་ཟངས་སྟག་མདེ། སྣལ་མ་སྲད་བུ་ཏནྟུ་པ།
ཐགས་པ་འཐག་བྱ་དེ་མོ་རག་འདྲ། བྱུག་པ་ཞག་པ་ལ་སོགས་ལས།། 28

पाञ्चालिका पुत्त्रिका स्याद्वस्त्रदन्तादिभिः कृता ।
पिटकःपेटकः पेटा मञ्जूषाथ विहङ्गिका ॥ २९ ॥

ཕྱུགས་བརྐྱན་པ་རིན་འབག་ཡིན་དེ། དངོས་པོ་སོ་ལ་སོགས་ལས་བྱས།
སྒྲོམ་དང་མཛོད་དང་སྒྲོད་པ་དང་།། 29

भारयष्टिस्तदालम्बि शिक्यं काचोऽथ पादुका ।
पादूरुपानत् स्त्री सैवानुपदीना पदायता ॥ ३० ॥

དེ་ནས་ཁུར་ཤིང་གཅར་ཤིང་ངོ་། དེ་ནས་ལྷམ་དང་ཕྱུགས་དང་བཅག་ལྷམ་མོ།
མོ་ཞབས་ཕྱིགས་དང་ནི་ཀང་བརྡེགས་སོ། འབྲིང་ཐག་འབྲིང་ཞགས་ཀོ་ཐག་གོ།།
30

नद्ध्री वर्ध्री वरत्रा स्यादश्वादे स्ताडनी कशा ।
चाण्डालिका तु कण्डोलवीणा चण्डालवल्लकी ॥ ३१ ॥

ཛ་སོགས་ལྕུག་ཎི་ཀཱ་ཤཱུར། གདུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་པི་ཝཾ་ནི།
ཙཎྜ་ལ་དང་བི་ཎཱི་ཀཱི།། 31

नाराची स्यादेषणिका शाणस्तु निकषः कषः ।
व्रश्चनः पत्त्रपरशु रीषिका तूलिका समे ॥ ३२ ॥

ནཱ་རཱ་ཙཱི་དང་ཞོ་ཆའོ། གསེར་དཔྱོད་རྡོ་ནི་ཀ་ཥའོ།
ཆན་གི་པ་ཏྲ་པར་ཤུ། རཽ་ཥི་ཀཱ་ཏཱུ་ལི་ཀཱ་སམ།། 32

तैजसावर्त्तनी मूषा भस्त्रा चर्म्मप्रसेविका ।
आस्फोटनी वेधनिका कृपाणी कर्त्तरी समे ॥ ३३ ॥

འོད་ཅན་ཞུགས་སྐྱོངས་མཱུ་ཥཱའོ། སྦུད་པ་ཀོ་བའི་སྦུད་པ་དང་།
གསར་དང་འབིགས་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། ཆན་གྱི་ཀཏྟ་རིན་འདྲ།། 33

वृक्षादनी वृक्षभेदी टङ्कः पाषाणदारणः ।
क्रकचोऽस्त्री करपत्त्र मारा चर्म्मप्रभेदिका ॥ ३४ ॥

ཤིང་ཟ་བཟོང་དང་ཤིང་འབིགས་དང་། ཊཾ་ཀ་རྡོ་བའི་བཟོང་ཡིན་ནོ།
སོག་ལེ་སོ་མིན་གཙོད་བྱེད་དང་། ཨཱ་ར་ཀོ་བ་འབིགས་བྱེད་སྒྲུང་།། 34

सूर्म्मी स्थूणा लोहप्रतिमा शिल्पं कर्म्म कलादिकम् ।
प्रतिमानं प्रतिबिम्बं प्रतिमा प्रतियातना प्रतिच्छाया ॥ ३५ ॥

ལུགས་སྐམ་སྦྲོམ་པོ་ལུགས་གཟུགས་སོ། བཟོ་དང་བསད་དང་ཆ་ལ་སོགས།
སྐུ་གཟུགས་གཟུགས་བརྙན་པྲ་ཏི་མཱ། ཟྲེར་སོ་དང་ནི་སྣང་གྲིབ་མ།། 35

प्रतिकृतिरर्चा पुंसि प्रतिनिधिरुपमोपमानं स्यात् ।
वाच्यलिङ्गाः सम स्तुल्यः सदृक्षः सदृशः सदृक् ॥ ३६ ॥

སྣར་བྱས་འདྲ་དང་པོ་ནི་མཚུངས། དཔེ་དང་ཉེ་བར་འཇལ་བ་དང་།
བརྗོད་བྱའི་རྟགས་ཅན་མཉམ་དང་མཚུངས། དེ་འདྲ་དེ་མཉམ་དེ་དང་མཚུངས།།

साधारणः समानश्च स्युरुत्तरपदे त्वमी ।
निभ-सङ्काश-नीकाश-प्रतीकाशोपमादयः ॥ ३७ ॥

དེ་ཡི་གཞི་འཛིན་དེ་འདྲའོ། ཕྱི་ཚིག་ཉེར་སྦྱོར་འདི་རྣམས་ནི།
འདྲ་བ་མཉམ་པ་མཚུངས་པ་དང་། ལྟ་བུ་དང་ནི་དཔེ་ལ་སོགས།། 37

कर्म्मण्या तु विधा-भृत्या-भृतयो भर्म्म वेतनम् ।
भरण्यं भरणं मूल्यं निर्व्वेशः पण इत्यपि ॥ ३८ ॥

ལས་སླ་སྒྲུབ་སླ་ཟན་པ་དང་། བྱ་དགའ་གླ་དང་དགེ་དང་ནི།
ཁྲར་གླ་གླ་དང་རིན་དང་ནི། ཡོན་ཏན་རྙེད་པ་ཡང་།། 38

सुरा हलिप्रिया हाला परिस्रुद्वरुणात्मजा ।
गन्धोत्तमा-प्रसन्नेरा-कादम्बर्य्यः परिस्रुता ॥ ३९ ॥

ཆང་དང་གཞོལ་ལྷན་མཉེས་པ་དང་། ཀྲུ་ལ་ཡོངས་འབབ་ཆུ་བདག་སྐྱེས།
དྲི་མཆོག་རབ་དྭངས་ཨེ་ར་དང་། ཀ་དམྦ་རི་ཡང་ཡོངས་སུ་ཐོས།། 39

**मदिरा कश्यमद्ये चाप्यवदंशस्तु भक्षणम् ।
शुण्डापानं मदस्थानं मधुवारा मधुक्रमाः ॥ ४० ॥**

སྐྱེས་བྱེད་དགའ་བྱེད་མ་ར་ཆང་། ཨ་པ་ཏྲཱི་ཤ་ཆང་བླུགས་སོགས།
ཆང་ཚོང་ཆང་མལ་བཏུང་བའི་གནས། མདྷུ་བཱ་ར་སྦྲང་གི་ཆང་།། 40

**मध्वासवो माधवको मधु माध्वीकमद्दयोः ।
मैरेय मासवः शीधु र्मेदको जगलः समौ ॥ ४१ ॥**

མེ་ཏོག་སྦྲང་ཆང་མཱ་དྷྭཱ་བ། མངར་ལྡན་སྦྲང་གི་ཆང་མི་གཉིས།
མཻ་རེ་ཡ་དང་མེ་ཏོག་ཆང་། ཞུར་ཆང་མ་ད་ཀང་དེ་ནི། སྦྱར་ཆང་མཚུངས།། 41

**सन्धानं स्यादभिषवः किण्वं पुंसि तु नग्नहूः ।
कारोत्तरः सुरामण्ड आपानं पानगोष्ठिका ॥ ४२ ॥**

སནྡྷ་ནམ་ནི་ཆང་གཡོ་སོ། ཕབས་དང་པོ་ནི་ཆང་རྩི་འོ།
ཉིང་ཁུ་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་དང་། ཆང་ར་ཆང་ཐུང་གནས་དང་ནི།། 42

**चषकोऽस्त्री पानपात्रं सरकोऽप्यनुतर्षणम् ।
धूर्त्तोऽक्षदेवी कितवोऽक्षधूर्त्तो द्यूतकृत् समाः ॥ ४३ ॥**

ཆང་སྐྱོགས་མོ་མིན་ཆང་སྣོད་དང་། ཁམ་ཡོར་དང་ནི་ཆོས་བྱེད་དང་།
ཚོ་ལོ་རྒྱན་པོ་ཤོ་དང་ནི། ཟ་རྒྱར་རྩོད་རྒྱན་མཚུངས་པའོ།། 43

**स्यु र्लग्नकाः प्रतिभुवः सभिका द्यूतकारकाः ।
द्यूतोऽस्त्रियामक्षवती कैतवं पण इत्यपि ॥ ४४ ॥**

ཁས་ལེན་དང་ནི་གཉའ་བའོ། མག་འཐུ་བ་དང་ཆ་འཛིན་ནོ།
ཤིང་རྟེ་མོ་མིན་རྒྱབ་འགྲེད་དང་། ཀཻ་ཏ་བ་དང་པ་ཎ་ཞེས།། 44

**पणोऽक्षेषु ग्लहोऽक्षास्तु देवनाः पाशकाश्च ते ।
परिणायस्तु शारीणां समन्तान्नयनेऽस्त्रियौ ॥ ४५ ॥**

པ་ཎ་ཨཀྵ་གླ་ཧ། ཤོ་དང་ཚེ་ལོ་པ་ཤ་ཀ།
ཡོངས་འདྲེན་བཀྲུང་དང་ཁྲབ་དང་རྡི། མོ་མིན་ཀང་བཀྲད་ཤོ་ཡི་སྣུན།། 45

**अष्टापदं शारिफलं प्राणिद्यूतं समाह्वयः ।
उक्ता भूरिप्रयोगत्वादेकस्मिन् येऽत्र यौगिकाः ॥ ४६ ॥**

སྒྲིག་ཆགས་ཀླུགས་དང་ཤོ་རྒྱལ་པོ། རབ་ཏུ་མང་པོ་ལ་སྦྱོར་ཕྱིར།
གཅིག་ཏུ་བཤད་པས་འདིར་གང་སྦྱོར།། 46

ताद्धर्म्यादन्यतो वृत्ता व्यूह्या लिङ्गान्तरेऽपि ते ॥ ४७ ॥

དེ་ལས་ཆོས་གཞན་ལ་ཡང་འཇུག། རྟགས་ཀྱི་མཐའ་ལས་བསྒྱུབ་པར་བྱ།། 47

इति शूद्रवर्गः ।

इत्यमरसिंहकृतौ नामलिङ्गानुशासने ।
भूम्यादि द्वितीयकाण्डः समाप्तः ॥

དམངས་རིགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ནོ།

འདིར་འཆི་བ་མེད་པའི་སེང་གེས་སྦྱར་བའི་མིང་དང་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་བཤད་པ་ལས་ས་གཞིའི་སྐབས་དེ་གཉིས་པའོ།།

प्राणिवर्गः ।

विशेष्यनिघ्नैः सङ्कीर्णैर्नानार्थैरव्ययैरपि ।
लिङ्गादिसंग्रहैर्वर्गाः सामान्ये वर्गसंश्रयाः ॥ १ ॥

སྲོག་ཚགས་ཀྱི་སྡེའོ །།

ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་བྱེད་པ། སྤྲེལ་མ་དང་ནི་སྣ་ཚོགས་དོན།
མི་ཟད་རྟགས་སོགས་བསྡུས་རྣམས་ཀྱིས། སྡེ་ཚན་སྤྱི་ལ་འདྲེན་ན་རྣམས།། 1

स्त्रीदाराद्यैर्यद्विशेष्यं यादृशैः प्रस्तुतं पदैः ।
गुणद्रव्यक्रियाशब्दा स्तथा स्यु स्तस्य भेदकाः ॥ २ ॥

མོ་དང་བུད་མེད་ལ་སོགས་ཀྱིས། ཁྱད་པར་ཅན་ནི་གང་མཐོང་བས།
དེ་ཡི་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་སོ། ཡོན་ཏན་རྫས་དང་བྱ་བའི་དགྲ།
དེ་བཞིན་དེ་ཡི་དབྱེ་བ་རྣམས།། 2

सुकृती पुण्यवान् धन्यो महेच्छस्तु महाशयः ।
हृदयालुः सुहृदयो महोत्साहो महोद्यमः ॥ ३ ॥

ལེགས་བྱས་བསོད་ནམས་ནོར་དང་ལྡན། བློ་ཆེ་བ་དང་བསམ་འདས་སོ།
སྙིང་དུ་སྡུག་དང་ཡིད་དགའ་འོ། སྤྲོ་བ་ཆེ་དང་དགའ་བ་ཆེ།། 3

प्रवीणे निपुणाभिज्ञ-विज्ञ-निष्णात-शिक्षिताः ।
वैज्ञानिकः कृतमुखः कृती कुशल इत्यपि ॥ ४ ॥

ཤེས་ཅན་མཁོ་ཅན་མངོན་པར་མཁྱེན། རྣམ་མཁྱེན་ངེས་ལྡན་བསླབས་ཤེས་ཅན།
ངེས་ཤེས་ཁ་བྱང་གོམས་ཅན་དང་། དགེ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བའོ།། 4

पूज्यः प्रतीक्ष्यः सांशयिकः संशयापन्नमानसः ।
दक्षिणीयो दक्षिणार्ह स्तत्र दाक्षिण्य इत्यपि ॥ ५ ॥

མཆོད་པ་དང་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱིན། ཐེ་ཚོམ་ཡང་ནི་མ་ངེས་པ།
ཡོན་གནས་དང་ནི་མཆོད་པའི་འོས། དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་འོས་ཞེས་བྱ།། 5

स्यु र्वदान्य-स्थूललक्ष्य-दानशौण्डा बहुप्रदे ।
जैवातृकः स्यादायुष्मानन्तर्व्वाणिस्तु शास्त्रवित् ॥ ६ ॥

གཏོང་ཕོད་དང་ནི་དཔལ་སྤུག་དང་། བྱིན་རླབས་ཅན་དང་རབ་ཏུ་སྟེར།
ཡུན་རིང་འཚོ་དང་ཚེ་ལྡན་ནོ། བཤེས་གཉེན་ཅན་དང་བསྟན་བཅོས་རིགས།། 6

परीक्षकः कारणिको वरदस्तु समर्द्धकः ।
हर्षमाणो विकुर्व्वाणः प्रमना हृष्टमानसः ॥ ७ ॥

ཡོངས་སུ་རྟོགས་དང་རྒྱུ་མཚན་ཅན། མཆོད་སྦྱིན་དང་ནི་རབ་ཏུ་བྱིན།
ཡིད་དགའ་མགུ་དང་ཡིད་རབ་བདེ། སེམས་དགའོ།། 7

दुर्म्मना विमना अन्तर्मनाः स्यादुत्क उन्मनाः ।
दक्षिणे सरलोदारौ सुकलो दातृभोक्तरि ॥ ८ ॥

ཡིད་ངན་སེམས་ངན་མི་དགའ་བ། བློ་ཆུང་གཟེས་དང་སེམས་སྐྱོས་པ།
གཡོ་མེད་དྲང་དང་སྒྱུ་མེད་པ། སུ་ཀ་ལྷ་དང་སྦྱིན་དང་སྤྱོར॥ 8

तत्परे प्रसितासक्ता विष्टार्थोद्युक्त उत्सुकः ।
प्रतीते प्रथित-ख्यात-वित्त-विज्ञात-विश्रुताः ॥ ९ ॥

དེ་ཡི་པ་རོལ་ཆགས་དང་ཞེན། དོན་འདོད་འདུན་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་།
ཤེས་ལྡན་རྒྱ་ཆེར་གྲགས་པ་ཅན། རིགས་ལྡན་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་གྲོས॥ 9

गुणैः प्रतीते तु कृतलक्षणाहतलक्षणौ ।
इभ्य आढ्यो धनी स्वामी त्वीश्वरः पति रीशिता ॥ १० ॥

ཡོན་ཏན་ནོར་ལྡན། རང་བཞིན་བྱས་དང་མཚན་ཉིད་ཅན།
ནོར་ལྡན་འབྱོར་ལྡན་ཡོན་ཏན་ཅན། བདག་པོ་དབང་ཕྱུག་པ་ཏི་དང་॥ 10

अधिभू र्नायको नेता प्रभुः परिवृढ़ोऽधिपः ।
अधिकर्द्धिः समृद्धः स्यात् कुटुम्बव्यापृतस्तु यः ॥ ११ ॥

ཕྱུག་པོ་དཔོན་པོ་གཙོ་བོ་དང་། དཔོན་མགོ་མགོ་འདྲེན་རྗེ་བོ་དང་།
ལྷག་པར་འཕེལ་དང་ཆེན་པོར་སྐྱེས། ཉུག་རུམ་ཉམས་པ་འཛིག་མ་དང་॥ 11

स्यादभ्यागारिक स्तस्मिन्नुपाधिर्हि पुमानयम् ।
वराङ्गरूपोपेतो यः सिंहसंहननो हि सः ॥ १२ ॥

ཁྲིམ་ཁོལ་སྲུང་མ་སྐྱེས་བུའོ། ཡན་ལག་མཆོག་ལྡན་གཟུགས་ལྡན་མ།
མཛེས་ལྡན་དང་ནི་བུད་མེད་དོ॥ 12

निवार्य्यः कार्य्यकर्त्ता यः सम्पन्नः सत्वसम्पदा ।
अवाचि मूकोऽथ मनोजवसः पितृसन्निभः ॥ १३ ॥

ངེས་བྱེད་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། གཞུང་བྱེད་འགྲུས་པར་བྱེད་པའོ།
སྨྲ་མི་བྱེད་དང་ལྐུགས་པའོ། ཡིད་ལ་བཅགས་དང་པ་ལྟ་བུ॥ 13

सत्कृत्यालङ्कृतां कन्यां यो ददाति स कूकुदः ।
लक्ष्मीवान् लक्ष्मणः श्रीलः श्रीमान् स्निग्धस्तु वत्सलः ॥ १४ ॥

དགའ་བས་རྒྱན་བྱས་བུ་མོ་དང་། འགའ་ཞིག་སྦྱིན་བྱེད་འཕགས་པའི་གནས།
དཔལ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས་དཔལ། མཉེས་གཤིན་པ་དང་མཐོང་ཚོར་དང་॥ 14

स्याद्दयालुः कारुणिकः कृपालुः सूरतः समाः ।
स्वतन्त्रोऽपावृतः स्वैरी स्वच्छन्दो निरवग्रहः ॥ १५ ॥

བརྩེ་བ་ཐུགས་རྗེ་སྙིང་རྗེ་དང་། དགའ་བར་བྱེད་པ་མཚུངས་པའོ།
རང་རྒྱུད་རང་དབང་བདག་དབང་དང་། རང་དབང་གཞན་གྱིས་མ་གཟུང་བ॥ 15

परतन्त्रः पराधीनः परवान्नाथवानपि ।
अधीनो निघ्न आयत्तोऽस्वच्छन्दो गृह्यकोऽप्यसौ ॥ १६ ॥

གཞན་རྒྱུད་གཞན་དབང་པ་རོལ་དབང་། རང་དབང་མེད་དག་བདག་དབང་མིན།
གཞན་དང་དབང་མེད་འཛིན་པ་ཅན།། 16

खलपूः स्याद्बहुकरो दीर्घसूत्रश्चिरक्रियः ।
जाल्मोऽसमीक्ष्यकारी स्यात् कुण्ठो मन्दः क्रियासु यः ॥ १७ ॥

ཕྲུག་མ་དང་ནི་མང་པོས་བྱེད། ཤིན་དུ་གྲོགས་དང་ཡུན་རིང་བྱེད།
འདྲིས་མར་སྤྱོད་དང་ཅི་གྲུབ་བྱེད། དམན་དང་རྟོན་དང་བྱེད་འཁོས་ཆུང་།། 17

कर्म्मक्षमोऽलङ्कर्म्मीणः क्रियावान् कर्म्मसूद्यतः ।
स कार्म्मः कर्म्मशीलो यः कर्म्मशूरस्तु कर्म्मठः ॥ १८ ॥

ལས་ནུས་ལས་ཤོགས་ཆེ་བ་དང་། བྱེད་མ་བྱས་ལས་པའི་ངང་ཚུལ་དང་།
ཀརྨི་ཤི་ལ་ཨ་ལས་དཔའ་ང་དང་།། 18

भरण्यभुक्कर्म्मकरः कर्म्मकारस्तु तत्क्रियः ।
अपस्नातो मृतस्नात आमिषाशी तु शौष्कलः ॥ १९ ॥

མགོ་གྲོན་བྱེད་གསོས་པོ་ལས་བྱེད། ལས་མི་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཅན།
སྐྱེས་ཁྲུས་དང་ནི་ཤི་ཁྲུས་སོ། ཀུམས་*དང་ཤ་ཡི་ཟས་དང་ནི།། 19

* For སྐུམ ?

बुभुक्षितः स्यात् क्षुधितो जिघत्सु रशनायितः ।
परान्नः परपिण्डादो भक्षको घस्मरोऽद्मरः ॥ २० ॥

ལྟོགས་དང་བཀྲེས་དང་བྲུ་བ་ཚ། ཟས་འདོད་གཞན་ཟས་པ་རོལ་ཟས།
ལྟོ་ཆེ་དྲོད་ཆེན་དང་ཁ་བདེ།། 20

आद्यूनः स्यादौदरिके विजिगीषाविवर्ज्जिते ।
उभावात्मम्भरिः कुक्षिम्भरिः स्वोदरपूरके ॥ २१ ॥

སྒོམས་ལས་ཀྱིད་སྐུར་དང་ནི་འཛམ་པ་གཉིས་ནི།
བདག་འགེངས་དང་དྲོད་འགེངས། བདག་དྲོད་འགེངས་པའོ།། 21

सर्व्वान्नीनस्तु सर्व्वान्नभोजी गृध्नुस्तु गर्द्धनः ।
लुब्धोऽभिलाषुक स्तृष्णक् समौ लोलुपलोलुभौ ॥ २२ ॥

ཀུན་ཟ་ཀུན་གྱིས་འཚོ་བའོ། འདོད་ཅན་ཛམ་ཅན་ཞེན་ཅན་དང་།
ཉང་ན་འདོད་དང་སྲིད་ཅན་དང་། འདྲ་བ་འདོད་ཆེན་ཡང་ཡང་འདོད།། 22

उन्मद स्तून्मदिष्णुः स्यादविनीतः समुद्धतः ।
मत्ते शौण्डोत्कटक्षीवाः कामुके कमितानुकः ॥ २३ ॥

སྨྱོས་པ་དང་ནི་ར་རོ་བ། མ་དུལ་བ་དང་མ་ཞི་བ།
རྒྱགས་པ་རྣད་པ་གཡོ་ལྡན་རིངས། ཆགས་པ་འདོད་ཅན་སྲེད་པ་ཅན།། 23

कम्रः कामयिताभीकः कमनः कामनोऽभिकः ।
विधेयो विनयग्राही वचनेस्थित आश्रवः ॥ २४ ॥

རྗེ་ཅན་འདོད་ལྡན་སྙིང་ལྡན་དང་། མངོན་འདོད་ཅན་སྒྲུབ་ཅན་དུལ་འཛིན།
ཚིགས་བརྟན། ཨཱ་སྲ་བ།། 24

वश्यः प्रणेयो निभृत-विनीत-प्रश्रिताः समाः ।
धृष्टे धृष्णग्वियातश्च प्रगल्भः प्रतिभान्वितः ॥ २५ ॥

དབང་དང་རང་དགར་བྱེད་པའོ། ཞི་བ་དུལ་བ་མཉེན་པ་མཚུངས།
སྤྱི་བརྟོལ་སྤྲོབས་ཅན་དཔྲལ་མགོ་ཅན།། 25

स्यादधृष्टे तु शालीनो विलक्षो विस्मयान्विते ।
अधीरे कातरस्त्रस्नो भीरु-भीरुक-भीलुकाः ॥ २६ ॥

འཚེར་བ་མེད་དང་སྐྲུབས་པ་མེད། འཛེམ་མངར་དང་ནི་གདོས་ངེས་མེད།
འཚེར་ཅན་དང་ནི་ངོ་མཚར་ཅན། མི་བརྟན་སྦྲབ་པ་བག་ཚའོ།
འཇིགས་ཅན་འཇིགས་རུང་མ་རུངས་པ།། 26

आशंसुराशंसितरि गृहयालु र्ग्रहीतरि ।
श्रद्धालुः श्रद्धया युक्ते पतयालुस्तु पातुकः ॥ २७ ॥

བརྟན་སེམས་ཡིད་འདོད། ཁྱིམ་ཆགས་ཁྱིམ་ཞེན་ཅན།
ངང་ཅན་དང་ངང་ཆགས་ཅན། ལྷུང་འདོད་དང་ནི་འབབ་འདོད་དོ།། 27

लज्जाशीलेऽपत्रपिष्णु र्वन्दारु रभिवादके ।
शरारु र्घातको हिंस्रः स्याद्वर्द्धिष्णुस्तु वर्द्धनः ॥ २८ ॥

ཕྱག་བྱེད་མངོན་པར་སྨྲ། གསོད་དང་འཇོམས་འདོད་རྣམ་པར་འཚེ།
འཕེལ་འདོད་དང་ནི་བྱུན་སྐྱེས་སོ།། 28

उत्पतिष्णु स्तूत्पतितालङ्करिष्णुस्तु मण्डनः ।
भूष्णु र्भविष्णु र्भविता वर्त्तिष्णु र्वर्त्तनः समौ ॥ २९ ॥

འཕུར་འདོད་དང་ནི་སྟེང་འགྲོ་འདོད། རྒྱན་འདོད་དང་ནི་རྒྱན་ཆ་འདོད།
འགྱུར་འདོད་ཡིན་འདོད། འཁོར་འདོད་འཇུག་འདོད་འདྲ་བའོ།། 29

निराकरिष्णुः क्षिप्नुः स्यात् सान्द्रस्निग्धस्तु मेदुरः ।
ज्ञाता तु विदुरो विन्दु र्विकासी तु विकस्वरः ॥ ३० ॥

ཁ་འགོག་པ་དང་ཉེ་བར་མཚུ*འདོད། ངག་འདོད་†འཛམ་དང་ཚོག་འཛམ་པ།
ཤེས་ལྡན་རྣམ་དབྱོད་ཐིག་ལེ་དང་། རྣམ་པར་རྒྱས་དང་རྣམ་པར་གསལ།། 30

विसृत्वरो विसृमरः प्रसारी च विसारिणि ।
सहिष्णुः सहनः क्षन्ता तितिक्षुः क्षमिता क्षमी ॥ ३१ ॥

བརྒྱང་བ་དལ་བ་རབ་ཏུ་བརྒྱང་། རྣམ་པར་བརྒྱང་།
མནག་ནུས་བསྲན་ནུས་བཟོད་པ་དང་། ཁྲེན་ཐུབ་ཚུགས་ཐུབ་བཟོད་པའོ།། 31

* For འཚུ ?

† དང་།

क्रोधनोऽमर्षणः कोपी चण्डस्त्वत्यन्तकोपनः ।
जागरूको जागरिता घूर्णितः प्रचलायितः ॥ ३२ ॥

གཉུམ་པོ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོ་བའོ། གཉིད་མེད་དང་ནི་གཉིད་ཆག་གོ།
གཉིད་ཡར་བ་དང་རབ་ཏུ་འཐིབས། ‖ 32

स्वप्नक् शयालु निंद्रालु निंद्राणशयितौ समौ ।
पराङ्मुखः पराचीनः स्यादवाङप्यधोमुखः ॥ ३३ ॥

གཉིད་འདོར་གཉིད་འདོད་གཉིད་ལོག་འདོད།
འབབ་འདོད་དང་ནི་ཉལ་འདོད་མཚུངས། ཕ་རོལ་ཁ་ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཕྱོགས།
འོག་ཏུ་ཕྱོགས་དང་ཁ་བུབ་དང་ ‖ 33

देवानञ्चति देवद्र्यङ् विष्वद्र्यङ् विश्वगञ्चति ।
यः सहाञ्चति सध्र्यङ् स स तिर्य्यङ् यस्तिरोऽञ्चति ॥ ३४ ॥

ལྷར་འགྲོ་ལྷ་ལ་ཕྱོགས་པའོ། སྣ་ཚོགས་འགྲོ་བ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ།
གང་ཞིག་ལྷན་ཅིག་དུས་གཅིག་གོ། དུད་འགྲོ་དང་ནི་འཁྱེད་ལ་འགྲོ ‖ 34

वदो वदावदो वक्ता वागीशो वाक्पतिः समौ ।
वाचोयुक्तिपटु र्वाग्मी वावदूकश्च वक्तरि ॥ ३५ ॥

སྨྲ་བ་བརྗོད་པ་ཆོས་པའོ། ངག་དབང་ངག་གི་བདག་པོ་མཚུངས།
གསུང་ལྡན་གསལ་པོ་སྨྲ་མཁས་སོ ‖ 35

स्याज्जल्पाकस्तु वाचालो वाचाटो बहुगर्ह्यवाक् ।
दुर्मुखे मुखराबद्धमुखौ शक्तः* प्रियंवदे ॥ ३६ ॥

གཏམ་དང་ལོ་རྒྱུས་ལབ་བཟངས་དང་། སྨྲ་བཟངས་སྨྲ་མང་གཏམ་མང་པོ།
ཁ་ངན་ཚིག་ངན་ཁ་འཆིངས་སོ། ཉུས་དང་དགའ་བར་སྨྲ་བྱེད་པ ‖ 36

लोहलः स्यादस्फुटवाग् गर्ह्यवादी तु कद्वदः ।
समौ कुवादकुचरौ स्यादसौम्यस्वरोऽस्वरः ॥ ३७ ॥

མ་དག་པ་དང་གཏམ་མི་གསལ། འདྲ་བ་ཁ་ངན་ངན་སྨྲས་སོ།
འབྲས་བུ་མི་གསལ་གཏམ་མི་གསལ ‖ 37

रवणः शब्दनो नान्दीवादी नान्दीकरः समौ ।
जड़ोऽज्ञ एड़मूकस्तु वक्तुं श्रोतुमशिक्षिते ॥ ३८ ॥

སྐད་དང་སྒྲ། བསྟོད་སྒྲ་བསྒྲགས་པ་བརྗོད་པ་མཚུངས།
རིག་པ་རྨུགས་པ་གླེན་པ་དང་། མ་ཐོས་པ་དང་མ་བསླབས་པ ‖ 38

तूष्णींशीलस्तु तूष्णीको नग्नोऽवासा दिगम्बरे ।
निष्कासितोऽवकृष्टः स्यादपध्वस्तस्तु धिक्कृतः ॥ ३९ ॥

མི་སྨྲ་བ་དང་ཁ་རོག་པ། གཅེར་བུ་གོས་མེད་ཕྱོགས་ཀྱི་གོས།
སྨྲ་བ་ངན་དང་མི་གསལ་བ། བཏོན་པ་དང་ནི་ཕུང་བའོ ‖ 39

---

* शक्नुः इति पाठान्तरम् ।

आत्तगर्व्वो ऽभिभूतः स्याद्दापितः साधितः समौ ।
प्रत्यादिष्टो निरस्तः स्यात् प्रत्याख्यातो निराकृतः ॥ ४० ॥

ཁ་རྒྱལ་བ་དང་ཤགས་རྒྱལ་པ། ལག་ཡངས་དང་ནི་སྤྱིར་འབོད་འདྲ།
ཚིག་རྡབས་དང་ནི་སྨྲར་སྨྲ་བ།། 40

निकृतः स्याद्विप्रकृतो विप्रलब्धस्तु वञ्चितः ।
मनोहतः प्रतिहतः प्रतिबद्धो हतश्च सः ॥ ४१ ॥

... ...
... ... ‖ 41

अधिक्षिप्तः प्रतिक्षिप्तो बद्धे कीलितसंयतौ ।
आपन्न आपत्प्राप्तः स्यात् कान्दिशीको भयद्रुतः ॥ ४२ ॥

འཆིང་བྱེད་ཕྱུར་བུ་འགོག་བྱེད་དོ། དོན་མེད་པ་དང་སྟོང་པ་གྲོབ།
ཉམ་ང་བ་དང་བག་ཚ་བ།། 42

आक्षारितः क्षारितोऽभिशस्ते सङ्कसुको ऽस्थिरे ।
व्यसनार्त्तोपरक्तौ द्वौ विहस्तव्याकुलौ समौ ॥ ४३ ॥

ཕྱི་ཤོར་སྨུན་འཁྲིད་ཀྵཱ་རི་ཏ། གཡོ་བ་དང་ནི་སེམས་མི་གནས།
སྣར་དང་གཞན་གྱིས་འཚེར་བ་གཉིས། ལག་སྟོང་དང་ནི་གཡོ་བ་འདྲ།། 43

विक्लवो विह्वलः स्यात्तु विवशोऽरिष्टदुष्टधीः ।
कश्यः कशार्हे सन्नद्धे त्वाततायी वधोद्यते ॥ ४४ ॥

བག་ཚ་བ་དང་འཁྲུར་བའོ། འཆི་ལྟས་སྨུན་འཁྲིད་བློ་གྲོས་ཅན།
ལྕུག་གིས་བཞུགས་དང་འབྲབ་པར་བྱེད། ཆག་*བཞུས་ཏུ་ཡིས་བསད་བྱས་དང་།། 44

द्वेष्ये त्वक्षिगतो वध्यः शीर्षच्छेद्य इमौ समौ ।
विष्यो विषेण यो वध्यो मुषल्यो मुषलेन यः ॥ ४५ ॥

ཞེ་སྡང་དང་ནི་འཁྲུགས་པའོ། བསད་བྱ་མགོ་གཅོད་འདི་གཉིས་མཚུངས།
དུག་སྦྱིར་དུག་གིས་བསད་བྱ་བ། གཏུན་ཤིང་གཏུན་གྱིས་བརྡུང་བ་དང་།། 45

शिश्विदानः कृष्णकर्म्मा चपलश्चिकुरः समौ ।
दोषैकदृक् पुरोभागी निकृत स्त्वनृजुः शठः ॥ ४६ ॥

སྡིག་སྤྱོད་དང་ནི་ནག་པོའི་ལས། སོ་མི་བསོད་དང་རྣམ་གཡེང་འདྲ།
སྐྱོན་འཛིན་པ་རོལ་ཉེས་པ་རྟོག སྒྱུ་ཅན་དང་ནི་གཡོ་ཅན་གྱོག།། 46

कर्णेजपः सूचकः स्यात् पिशुनो दुर्ज्जनः खलः ।
नृशंसो घातुकः क्रूरः पापो धूर्त्तस्तु वञ्चकः ॥ ४७ ॥

རྣ་བར་བྲོས་དང་ཕྲ་མ་དང་། ཕྲ་མ་དགེས་དང་གཙུགས་མཁན་ཞེས།
རྣམ་འཚོ་འཇོམས་བྱེད་འཚོ་བ་སྡིག མ་རུངས་པ་དང་མ་སྒྲུངས་པ།། 47

---

* ལྕུག ?

अज्ञे मूढ़-यथाजात-मूर्ख-वैधेय-बालिशाः ।
कदर्य्ये कृपण-क्षुद्र-किम्पचान-मितम्पचाः ॥ ४८ ॥

མི་ཤེས་རྨོངས་པ་གླེན་པ་དང་། འདོམས་པ་མི་རིག་མི་མཚོན་པ།
འཇུམས་པ་ཆ་ཕྲ་སེར་སྣ་ཅན། ཞིབ་མོ་འཇངས་པ་སྲན་མོས་པ།། 48

निःस्वस्तु दुर्व्विधो दीनो दरिद्रो दुर्गतोऽपि सः ।
वनीयको याचनको मार्गणो याचकार्थिनौ ॥ ४९ ॥

ནོར་མེད་བསྐལ་བ་ངན་བཀྲེན་པོ་དང་། དབུལ་མོ་ངན་འགྲོ་ཡོངས་པའོ།
སློང་མོ་སྤྲང་པོ་ལམ་པ་དང་། སྤྱུལ་པོ་དང་ནི་དོན་འདོད་པ།། 49

अहङ्कारवानहंयुः स्यात् शुभंयुः शुभान्वितः ।
दिव्योपपादुका देवाः न्टगवाद्या जरायुजाः ॥ ५० ॥

ང་རྒྱལ་ཅན་དང་ཧཾ་ཡུང་ངོ་། དགེ་ལྡན་དང་ནི་བསོད་ནམས་ཅན།
མཐོ་རིས་སྐྱེས་དང་ལྷ་རྣམས་སོ། མི་དང་ཕྱུགས་སོགས་མངལ་ནས་སྐྱེས།། 50

स्वेदजाः कृमिदंशाद्याः पक्षिसर्पादयोऽण्डजाः ॥ ५१ ॥

དྲོད་གཤེར་ཤ་སྦྲང་སྲིན་བུ་སོགས། བྱ་དང་སྦྲུལ་སོགས་སྒོང་སྐྱེས་རྣམས།། 51

इति प्राणिवर्गः ।

སྲོག་ཆགས་ཀྱི་སྡེའོ།།

विशेष्य निघ्नवर्गः ।

उद्भिद स्तरुगुल्माद्या उद्भिदुद्भिज्जमुद्भिदम् ।
सुन्दरं रुचिरं चारु सुषमं साधु शोभनम् ॥ १ ॥

ཁྱེ་བྲག་པ་དང་གཞན་དབང་གི་སྡེ་ཚན་ནོ།

ཤིང་དང་སྡོ་སོགས་ས་གཞི་སྐྱེས། སས་བསྐྲུན་སས་བསྐྱེད་ས་ལས་འབྱུངས།
ཤིན་དུ་མཛེས་པ་སྡུག་པ་དང་། མཛེས་དང་སྡུག་དང་ལེགས་པ་དང་།། 1

कान्तं मनोरमं रुच्यं मनोज्ञं मञ्जु मञ्जुलम् ।
तदसेचनकं तृप्ते र्नास्त्यन्तो यस्य दर्शनात् ॥ २ ॥

བཟང་པོ་དང་ནི་བརྗིད་ཅན་དང་། ཡིད་འོང་སྙིང་སྡུག་མཚར་བ་དང་།
ཡིད་འཕྲོག་འཇམ་དང་མཛེས་པའོ། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་སྟེ།
གང་གིས་ལྟ་བས་ཚོག་མི་ཤེས།། 2

अभीष्टेऽभीप्सितं हृद्यं दयितं वल्लभं प्रियम् ।
निकृष्टप्रतिकृष्टार्व्वरेफ याप्यावमाधमाः ॥ ३ ॥

མཛའ་བོ་སྙིང་སྡུག་ཡིད་མཐུན་དང་། ཡིད་བཙུགས་བག་ཕེབས་མཛའ་བོའོ།
རིགས་དམན་ངན་རིགས་མཚོན་ཆ་པ། མཐར་གནས་སྡིག་ཅན་གཤེད་མ་དང་།། 3

कुपूय-कुत्सितावद्य-खेट-गर्ह्याणकाः समाः ।
मलीमसन्तु मलिनं कच्चरं मलदूषितम् ॥ ४ ॥

ངན་པ་ཐ་ཤལ་བ་ཤན་པ་དང་། གཡུང་པོ་དང་ནི་རིགས་ངན་མཚུངས།
དྲི་ཅན་མདོག་ནག་ཉམས་དང་སྦྲེས།། 4

पूतं पवित्रं मेध्यञ्च वीध्रन्तु विमलात्मकम् ।
निर्णिक्तं शोधितं मृष्टं निःशोध्य मनवस्करम् ॥ ५ ॥

གཙང་དག་དྲི་མ་མེད་པའོ། ཡི་དག་རང་བཞིན་དྲི་མེད་དོན།
བཀྲུས་དང་སྦྱངས་དང་བསངས་པ་དང་། དག་བྱས་དྲི་མ་ཕྱེད་པར་བྱས།། 5

असारं फल्गु शून्यन्तु वशिकं तुच्छरिक्तके ।
क्लीवे प्रधानं प्रमुखप्रवेकानुत्तमोत्तमाः ॥ ६ ॥

སྙིང་པོ་མེད་པ་འབྲས་སྟོང་དང་། སྟོང་པ་གསོག་གསོབ་ཡ་མ་བརླ།
མ་ཉིང་གཙོ་བོ་དང་པོ་འི་སྔ། དཔོན་དང་གོང་མ་མཆོག་དང་ནི།། 6

मुख्य-वर्य-वरेण्याश्च प्रवर्हो ऽनवरार्ध्यवत् ।
परार्ध्याग्रप्राग्रहर-प्रग्र्याग्र्याग्रीयमग्रियम् ॥ ७ ॥

གཏོང་དང་མཆོག་དང་རབ་ཆེ་ཤོས། ཆེན་པོ་ཕུལ་བྱུང་རྩེ།
དང་པོ་རབ་མཆོག་གོང་མ་དང་། ཕུལ་བྱུང་གྱ་ནོམ་ཤིན་དུ་མཆོག།། 7

श्रेयान् श्रेष्ठः पुष्कलः स्यात् सत्तमश्चातिशोभने ।
स्यु रुत्तरपदे व्याघ्रपुङ्गवर्षभकुञ्जराः ॥ ८ ॥

བླ་ན་མེད་དང་ཤིན་དུ་མཛེས། ཕྱིས་ཀྱི་ཚོག་ཅན་སྟག་དང་ནི།
སྐྱེས་བུ་ཁྱུ་མཆོག་གླང་ཆེན་དང་།། 8

सिंहशार्दूलनागाद्याः पुंसि श्रेष्ठार्थवाचकाः ।
अप्राग्र्यं द्वयहीने द्वे अप्रधानोपसर्ज्जने ॥ ९ ॥

སེང་གེ་ཤཱརྡཱུ་ལ་དང་ནི། གླང་ཆེན་ལ་སོགས་སྐྱེས་བུ་ནི།
གཙོ་བོ་འི་དོན་གྱི་སྒྲུད་ཡུལ་ལོ། གོང་མ་མ་ཡིན་དམན་པ་གཉིས།། 9

विशङ्कटं पृथु वृहद्विशालं पृथुलं महत् ।
वड्रोरु विपुलं पीनपीव्नी तु स्थूलपीवरे ॥ १० ॥

འོག་མ་དང་ནི་མ་རབས་སོ། རྒྱ་ཆེན་ཡངས་དང་ཆེན་པོ་དང་།
ཟ་ཆེན་རབས་ཆེ་མ་ཧཱ་སྟེ། ཆེན་པོ། རྒྱས་དང་མཐུག་དང་སྦོམ་དང་ཆེ།། 10

स्तोकाल्पक्षुल्लकाः सूक्ष्मं श्लक्ष्णं दभ्रं कृशं तनु ।
स्त्रियां मात्रा त्रुटी पुंसि लव-लेश-कणाणवः ॥ ११ ॥

ཆུང་བ་ཉུང་བ་ཕྲུང་ཟད་དང་། ཕྲ་མོ་བག་ཙམ་ཉུང་ཤས་ཆུང་།
མོ་ནི་ཕྲུང་ཟད་ཉུང་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཕྲ་མོ་ཆུང་ཟེགས་མ་ཆུང་།། 11

अत्यल्पेऽल्पिष्ठ मल्पीयः कणीयोऽणीय इत्यपि।
प्रभूतं प्रचुरं प्राज्य मदभ्रं बहुलं बहु ॥ १२ ॥

རབ་མང་མང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། ཚན་ཅན་བ་ཧུ་ལཾ་བ་ཧུ॥ 12

पुरुहः पुरु भूयिष्ठं स्फिरं भूयश्च भूरि च।
परःशताद्या स्ते येषां परा संख्या शतादिकात् ॥ १३ ॥

གང་པ་ཁེངས་པ་མང་པོ་དང་། མཐའ་དག་མང་པོ་བྱུང་བའོ།
བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་གྱི། ཕ་རོལ་གྲངས་ཀྱི་ཤླཀ་པས་བརྒྱ॥ 13

गणनीये तु गणेयं संख्याते गणितमथ समं सर्व्वम्।
विश्वमशेषं कृत्स्नं समस्तनिखिलाखिलानि निःशेषम् ॥१४॥

བགྲང་བྱ་གང་བཞག་ག་ཎ་ཡཾ། གྲངས་ཀྱི་ག་ཎི་ཏཾ་དེ་ནས།
འདུ་བ་ཐམས་ཅད་པ། སྣ་ཚོགས་མ་ལུས་ཟད་པར་དང་།
མཐའ་དག་ཀུན་དང་རིལ་པོ་དང་། རངས་པ་ལྷག་མེད་མ་ལུས་པ॥ 14

समग्रं सकलं पूर्ण मखण्डं स्यादनूनके।
घनं निरन्तरं सान्द्रं पेलवं विरलं तनु ॥ १५ ॥

ཧྲོགས་པ་ཅོག་གེ་གང་བ་དང་། དུམ་མིན་པ་དང་ཁེངས་པའོ།
སྟུག་པོ་བར་མེད་སྟུང་པོ་འོ། ཐོར་རེ་བ་དང་ཅོམ་ལེ་པ॥ 15

समीपे निकटासन्न-सन्निकृष्ट-सनीड़वत्।
सदेशाभ्यास-सविध-समर्य्याद-सवेशवत् ॥ १६ ॥

ཉེ་ལོགས་ཉེ་འཁོར་དྲུང་ན་མོ། གློ་དང་ཐོ་འཁོར་འདྲ་བའོ།
ཕྱོགས་མཐུན་མཉམ་བྱེད་མཚུངས་པར་སྤྱོད། བྱེད་བཅས་མགྲིན་མཉམ॥ 16

उपकण्ठान्तिकाभ्यर्णाभ्यग्रा अप्यभितोऽव्ययम्।
संसक्ते त्वव्यवहित मपटान्तरमित्यपि ॥ १७ ॥

མཐའ་གཅིག་པ་དང་འདུག་གཅིག་པ། མི་ཟད་པ་དང་ཨ་བྷི་ཨཾ།
ཡང་དག་ཆགས་དང་འབྱོར་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་འཐམས་པ་ཞེས་ཡང་ངོ་॥ 17

नेदिष्ठ मन्तिकतमं स्याद्दूरं विप्रकृष्टकम्।
दवीयश्च दविष्ठञ्च सुदूरं दीर्घमायतम् ॥ १८ ॥

ཕྱོགས་འདྲ་ཕྱོགས་མཚུངས་རིང་དང་འགྲངས།
ཤིན་ཏུ་རིང་འགྲངས་ཆེས་རིང་དང་། རིང་པོ་དང་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ॥ 18

वर्त्तुलं निस्तलं वृत्तं बन्धुरं तून्नताननतम्।
उच्चप्रांशून्नतोदग्रोच्छ्रिता स्तुङ्गेऽथ वामने ॥ १९ ॥

ཟླུམ་པོ་རིལ་པོ་ཟླུར་རིད་སྒོང་། མཐོ་དང་མཐོན་པོ་རིང་མོ་དང་།
རིང་དང་རྩེ་མོ་བསྒྲེང་དང་མཐོ། དེ་ནས་ཐུང་བ་དམའ་བ་དང་॥ 19

न्यङ्-नीच-खर्व्व-ह्रस्वाः स्युरवाग्रे ऽवनतानतम् ।
अरालं वृजिनं जिह्म मूर्म्मिमत् कुञ्चितं नतम् ॥ २० ॥

མི་མཐོ་ཐུང་ཐུང་འཕང་དམའ་བ། ཏོ་མིན་དམའ་དང་ཐུང་བའོ།
ཡོན་པོ་ཀྱོག་པོ་གཅུ་པོ་དང་། མི་དྲང་འཁྱུས་དང་སྒྱུར་པ་དང་།། 20

आविद्धं कुटिलं भुग्नं वेल्लितं वक्रमित्यपि ।
ऋजावजिह्मप्रगुणौ व्यस्ते त्वप्रगुणाकुलौ ॥ २१ ॥

ཀྱོག་པ་ཀྱོག་ཀྱོག་དགེ་སྒྱུ་ཅན། མི་དྲང་བ་དང་ཀྱོག་པོའི་མིང་།
དྲང་པོ་ཐད་ཀ་སྡོངས་པའོ། འདྲེས་མ་འཆོལ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་མིན།། 21

शाश्वतस्तु ध्रुवो नित्य-सदातन-सनातनाः ।
स्थाणुः स्थिरतरः स्थेयानेकरूपतया तु यः ॥ २१ ॥

རྟག་ཏུ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུན་དུ་དང་། གཏན་དུ་དང་ནི་ཆགས་མེད་པ།
བརྟན་པོ་མི་འགྱུར་རང་བཞིན་གནས། གཟུགས་གཅིག་དུས་ཁྱབ་མི་འགྱུར་བ།།
22

कालव्यापी स कूटस्थः स्थावरो जङ्गमेतरः ।
चरिष्णु जंङ्गमचरं चसमिङ्गं चराचरम् ॥ २३ ॥

གནས་གནས་སྤྱོད་པ་གཞན་སྤྱོད་འདོད། བྱ་སྤྱོད་བྱེད་པ་སྤྱོད།
བྱ་བྱེད་དང་ནི་བྱ་སྤྱོད་དོ། གཡོ་དང་ལྷག་པ་འགྱུལ་པའོ།། 23

चलनं कम्पनं कम्प्रं चलं लोलं चलाचलम् ।
चञ्चलं तरलं चैव पारिप्लव-परिप्लवे ॥ २४ ॥

བསྐྱོད་པ་འཁྲུམས་པ་ཡམ་ཡོམ་དང་། ལྷག་ལྷིག་ཤག་ཤིག་སག་སིག་དང་།
ཡོངས་སུ་འགྱུལ་པ་ཞེས་པའོ།། 24

अतिरिक्तः समधिको दृढसन्धिस्तु संहतः ।
कक्खटं कठिनं क्रूरं कठोरं निष्ठुरं दृढम् ॥ २५ ॥

སྟོང་པ་དང་ནི་དེང་འཛིན་ནོ། བརྟན་པོ་དང་ནི་མི་འགྱུར་བ།
སྲ་མཁྲེགས་མི་ཤིགས་ཀ་ཐོ་ར། མི་འཇིགས་མི་བཟོད་སྲན་དང་ནི།། 25

जरठं मूर्त्तिमन्मूर्त्तं प्रवृद्धं प्रौढमेधितम् ।
पुराणे प्रतन-प्रत्न-पुरातन-चिरन्तनाः ॥ २६ ॥

གོང་བུ་དང་ནི་གོར་མའོ། འཕེལ་བ་རྒན་པོ་ཆེན་པོ་དང་།
རྙིང་པ་སྔོན་སྐྱེས་དང་པོ་པ། རྙིང་མ་དང་ནི་ཡུན་རིང་མ།། 26

प्रत्यग्रोऽभिनवो नव्यो नवीनो नूतनो नवः ।
नूत्नश्च सुकुमारन्तु कोमलं मृदुलं मृदु ॥ २७ ॥

གསར་ལ་སོ་མ་གྲིག་མ་དང་། ཡག་མ་གཞོན་ནུ་གསར་པའོ།
རབ་གཞོན་ཤིན་དུ་གཞོན་པ་དང་། འཇམ་པ་དང་ནི་མཉེན་དང་འབོལ།། 27

अन्वगन्वक्षमनुगे ऽनुपदं क्लीवमव्ययम् ।
प्रत्यक्षं स्यादैन्द्रियक मप्रत्यक्ष मतीन्द्रियम् ॥ २८ ॥

རྗེས་འགྲོ་ཕྱི་འབྲང་རྗེས་འཇུག་དང་། ཉེ་འབྲང་མ་ཉེ་མི་ཟད་པ།
མངོན་སུམ་དང་ནི་དབང་པོ་འི་ཡུལ། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་དང་མངོན་སུམ་མིན།། 28

एकतानोऽनन्यवृत्ति रेकाग्रैकायनावपि ।
अप्येकसर्ग एकाग्र्योऽप्येकायनगतोऽपि सः ॥ २९ ॥

གཅིག་སྣ་གཅིག་སྟོན་གཅིག་རྩེ་དང་། གཅིག་སོང་གཅིག་མགྲོ་གཅིག་དང་པོ།
གཅིག་རྩེ་སྟོར་ཏུ་གཅིག་སོང་བ།། 29

पुंस्यादिः पूर्व्व-पौलस्त्य-प्रथमाद्या अथास्त्रियाम् ।
अन्तो जघन्यं चरममन्त्य-पाश्चात्य-पश्चिमाः ॥ ३० ॥

སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་དང་པོ་དང་། ཤྲག་མ་དང་པོ་ལ་སོགས་པ།
དེ་ནས་མོ་དང་ཐ་མ་དང་། ཕྱི་མ་ཉེ་མ་རྗེས་མ་དང་།
གཤམ་མ་དང་ནི་ཕྱི་ཤོས་སོ།། 30

मोघं निरर्थकं स्पष्टं स्फुटं प्रव्यक्त मुल्वणम् ।
साधारणन्तु सामान्य मेकाकी त्वेक एककः ॥ ३१ ॥

དོན་མེད་པ་དང་དོན་སྟོང་དང་། གསལ་དང་རབ་གསལ་དྲི་མ་མེད།
གཞི་འཛིན་དང་ནི་སྤྱི་ཡིན་ནོ། རེ་རེ་རྐྱང་རྐྱང་གཅིག་པུའོ།། 31

भिन्नार्थका अन्यतर एक स्त्वोऽन्येतरावपि ।
उच्चावचं नैकभेद मुच्चण्ड मविलम्बितम् ॥ ३२ ॥

ཐ་དད་དོན་དང་གཞན་དང་ནི། གཅིག་གནས་གཞན་པ་སོ་སོ་བ།
ཚོག་མང་གཅིག་དབྱེ་མེད་པ་དང་།
སུཙྪ་མི་འཕྱུང་བ་ལུགས་དང་ཚུལ་ལ་རིག་པ་དང་།། 32

अरुन्तुदस्तु मर्म्मस्पृगबाधन्तु निरर्गलम् ।
प्रसव्यं प्रतिकूलं स्यादपसव्य मपष्ठु च ॥ ३३ ॥

འགོག་མེད་པ་དང་མི་འགོག་པ། ལྡོག་པ་དང་ནི་ཕྱིར་ལོག་པ།
གོ་བཟློག་དང་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག།། 33

वामं शरीरं सव्यं स्यादपसव्यन्तु दक्षिणम् ।
सङ्कटं ना तु सम्बाधः कलिलं गहनं समे ॥ ३४ ॥

ལུས་ཀྱི་གཡོན་ནི་ས་བྱཾ་ངོ་། ཨ་པ་ས་བྱ་གཡས་ཕྱོགས་སོ།
ཤིང་ཏ་དང་ནི་སཾ་བྲ་དྷ། འདྲེས་པ་འཚོལ་པ་འདྲ་བའོ།། 34

सङ्कीर्णं सङ्कुलाकीर्णं मुण्डितं परिवापितम् ।
ग्रन्थितं सन्दितं दृब्धं विसृतं विस्तृतं ततम् ॥ ३५ ॥

བསྒྲེས་པ་འཁྲུགས་པ་འདྲེས་པའོ། སྐྲ་འབྲེགས་པ་དང་བཞར་བའོ།
མཆེས་དང་བསྒྲུབས་དང་འཕྱུར་བའོ། རྣམ་འབབ་འགྲོ་དང་འགྱུར་བའོ།། 35

अन्तर्गतं विस्मृतं स्यात् प्राप्तप्रणिहिते समे ।
वेल्लितप्रेङ्खिताधूत-चलिताकम्पिता धुते ॥ ३६ ॥

བར་དུ་སོང་དང་བརྗེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་རྙེད་པ་མཚུངས་པའོ།
ལྡིག་པ་འཁྱོར་བ་འགྱུལ་བ་དང་། གཡོག་ལྡིག་པ་དང་འདར་བའོ།། 36

नुत्त-नुन्नास्त-निष्ठूताविद्ध-क्षिप्तेरिताः समाः ।
परिक्षिप्तन्तु निवृतं मूषितं मुषितार्थकम् ॥ ३७ ॥

འཕྲུལ་བ་འཐོང་དང་བསྐྱུལ་བ་དང་། བསྐྱོད་པ་འཕྲུལ་པ་འཕེན་པ་མཚུངས།
ཡོངས་སུ་འཕངས་པར་ལྐོག་པའོ། བརྐུས་པ་དང་ནི་བརྐུས་པའི་དོན།། 37

प्रवृद्धप्रसृते न्यस्तनिसृष्टे गुणिताहते ।
निदिग्धोपचिते गूढगुप्ते गुण्ठितरूषिते ॥ ३८ ॥

འཕེལ་དང་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། མི་འབབ་པ་དང་མི་ལྷུང་བ།
རྡེག་པ་དང་ནི་བསྒྱུར་པའོ། སྨིན་པ་ཚོས་པ་ཡིབ་དང་གབ།། 38

द्रुतावदीर्णे उद्गूर्णोद्यते काचितशिक्यिते ।
घ्राणघ्राते दिग्धलिप्ते समुदक्तोद्धृते समे ॥ ३९ ॥

གཡོག་པ་དང་ནི་བྲིབས་པའོ། ཞུ་བ་ཞུན་མ།
སྤྲིངས་པ་དང་ནི་ཕྱུར་བའོ། བསྣོ་བ་དང་ནི་སྣོབ་པའོ།
སྣོམ་དང་བསྣམས་པ་སྒྲུག་དང་ལེན། ཁྲོན་པའི་ཆུ་དང་ཆུ་དོང་འདྲ།། 39

वेष्टितं स्याद्वलयितं संवीतं रुद्धमावृतम् ।
रुग्णभुग्नेऽथ निशित-क्ष्णुत-शातानि तेजिते ॥ ४० ॥

བཅིངས་པ་བསྒོམས་པ་བསྒྲིམས་པ་དང་། འགོག་པ་དང་ནི་བཅིངས་པའོ།
ཆགས་པ་དང་ནི་ཞིག་པའོ། དེ་ནས་མཚོན་མོ་ཀཱྵྞ་རྴ་ཏ་སྣང་མེད་དོ།། 40

स्याद्विनाशोन्मुखं पक्वं ह्रीणह्रीतौ तु लज्जिते
वृते तु वृत्तव्यावृत्तौ संयोजित उपाहितः ॥ ४१ ॥

རྣམ་པར་ཉམས་སྒྲོ་ཚོས་པ་དང་། ཁྲེལ་དང་ངོ་ཚ་འཛེམ་མདོག་དང་།
འཁོར་བ་འཇུག་པ་འཁྲིལ་པའོ། ཡང་དག་འབྱོར་པ་སྦྱིབ་པ་དང་།། 41

प्राप्यं गम्यं समासाद्यं स्यन्नं रीणं स्रुतं स्रुतम् ।
सङ्गूढः स्यात् सङ्कलितो ऽवगीतः ख्यातगर्हणः ॥ ४२ ॥

ཐབ་བྱ་འགྲོ་བྱ་བསྡུ་བ་སོགས། འགྲོ་བ་འབབ་པ་འགྱུ་དང་འཇུག།
བསྒོམས་ནས་བརྗོད་དང་བསྡུ་ཡིག་གོ། ངན་པ་དང་ནི་དམན་པར་གྲགས།། 42

विविधः स्याद्बहुविधो नानारूपः पृथग्विधः ।
अवरीणो धिक्कृतश्चाप्यवध्वस्तो ऽवचूर्णितः ॥ ४३ ॥

རྣམ་སྒྲུབ་མང་བྱེད་མང་སྣ་ཚོགས་སོ། སོ་སོར་སྒྲུབ།
དེ་ནས་སྨོད་དང་སྐྱིན་བརྗོད་དོ། བཅོམ་པ་དང་ནི་ཕྱེ་མར་བྱས།། 43

अनायासकृतं फाण्टं स्वनितं ध्वनितं समे ।
बद्धे सन्दानितं मूतमुद्दितं सन्दितं सितम् ॥ ४४ ॥

ག་ཤེར་དང་རྣོན། སྒྲ་བྱས་སྒྲོག་བྱས་འདྲ་བའོ།
འཆིང་བ་འཁྱིག་པ་སྡོམ་དང་མདོགས། རྡོད་པ་དང་ནི་བཀྲིས་པའོ།། 44

निष्पक्के क्वथितं पाके क्षीराज्यपयसां शृतम् ।
निर्व्वाणो मुनिवह्न्यादौ निर्व्वातस्तु गतेऽनिले ॥ ४५ ॥

སྐོལ་བ་དང་ནི་བཙོ་བའོ། སྨིན་པ་འོ་མར་འོ་ཐུག་ཆོས།
ཤུང་འདས་ཐུབ་པའི་མེ་ལ་སོགས། རླུང་མེད་དང་ནི་རླུང་མི་འཛུག།། 45

पक्वं परिणते गूनं हन्ने मीढन्तु मूचिते ।
पुष्टे तु पुषितं सोढ़े क्षान्त मुद्वान्त मुद्गते ॥ ४६ ॥

ཚོས་པ་ཡོངས་སྨིན་ཐུལ་བའོ། ག་ཤང་བ་གཅི་བ་བཙག་བྱས་པ།
རྒྱས་པ་དང་ནི་གང་བའོ། བྱས་ནུས་པ་ནི་བཟོད་པའོ།
རྒྱས་བཏབ་པ་དང་ཨབ་བཏབ་པ།། 46

दान्तस्तु दमिते शान्तः शमिते प्रार्थितेऽर्दितः ।
ज्ञप्तस्तु ज्ञपिते छन्नश्छादिते पूजितेऽञ्चितः ॥ ४७ ॥

ཉེན་སོང་བཟོད་པ་དུལ་བྱ་སྟེ། ཞི་བ་དང་ནི་དུལ་བའོ།
སློང་བ་དང་ནི་ཞུ་བའོ། བསློ་བ་དང་ནི་སློབ་པའོ།
གཡོགས་པ་དང་ནི་ཕྱག་པའོ། མཆོད་པ་དང་ནི་ཕྱུལ་བའོ།། 47

पूर्णस्तु पूरिते क्लिष्टः क्लिशितेऽवसिते सितः ।
प्रुष्टप्लुष्टोषिता दग्धे तष्टत्वष्टौ तनूकृते ॥ ४८ ॥

གང་བ་དང་ནི་རྫོགས་པའོ། ཉོན་མོངས་དང་ནི་སེམས་སྡུག་གོ།
ཟིན་ལ་ཁད་པ། བསྲེགས་དང་ཚིག་མ་ཚིག་མའོ།
བཞོགས་དང་བཞུར་དང་ཆུང་དུར་བྱས།། 48

वेधितच्छिद्रितौ विद्धे विन्नवित्तौ विचारिते ।
निष्प्रभे विगतारोकौ विलीने विद्रुतद्रुतौ ॥ ४९ ॥

ཐུག་དང་བརྡོལ་དང་བུག་པ་བྱས། རྣམ་དཔྱད་བརྟགས་དཔྱད་རྣམ་པར་ཕྱེ།
མདངས་མེད་བཀྲག་མེད་མདོག་ངན་ནོ། སྡུག་པོ་མཐུག་པོ་རྣུ་དཔོ།། 49

सिद्धे निर्वृत्तनिष्पन्नौ दारिते भिन्नभेदितौ ।
ऊतं स्यूतमुतं चेति चितयं तन्तुसन्तते ॥ ५० ॥

གྲུབ་པ་ཟིན་པ་རྫོགས་པའོ། གསེས་པ་ཕྱེ་བ་དབྱེ་བའོ།
དོག་པ་སྐྲལ་མ་རན་པ་གནས། ཐགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་བརྒྱང་བའོ།། 50

स्यादर्हिते नमस्यितं नमसित मपचायितार्चितापचितम् ।
वरिवसिते वरिस्यितमुपासितञ्चोपचरितञ्च ॥ ५१ ॥

མཆོད་པ་བཀུར་སྟི་རིམ་གྲོ་དང་། བསྙེན་བཀུར་དང་ནི་རིམ་གྲོ་བྱས།
ཞབས་ཏོག་ཞབས་འབྲིང་བཀུར་བའོ།། 51

सन्तापितसन्तप्तौ धूपितधूपायितौ च दूनश्च ।
हृष्टे मत्त स्तृप्तः प्रह्लन्नः प्रमुदितः प्रीतः ॥ ५२ ॥

རབ་ཏུ་ཚ་དང་གདུངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ཚ་བ་དང་།
ཡིད་དགའ་སེམས་དགའ་ཚིམ་དང་རངས། རབ་ཏུ་དགར་དང་མཉེས་པའོ॥ 52

छिन्नं छातं लूनं कृत्तं दातं दितं छितं वृक्णम् ।
स्रस्तं ध्वस्तं भ्रष्टं स्कन्नं पन्नं च्युतं गलितम् ॥ ५३ ॥

བཅད་པ་བདུབས་པ་བྲེགས་པ་དང་། བགས་པ་བྲེ་བ་བྲལ་བ་དང་།
འཐུབ་པ་དང་ནི་གཅོད་པའོ། བཅོམ་པ་ཞིག་པ་ཉམས་པ་དང་།
བརླག་པ་ཆུས་ཟོས་ཟགས་དང་ཉམས॥ 53

लब्धं प्राप्तं विन्नं भावित मासादितञ्च भूतञ्च ।
अन्वेषितं गवेषित मन्विष्टं मार्गितं मृगितम् ॥ ५४ ॥

ཐོབ་པ་རྙེད་པ་ཐྲད་པ་དང་། དངོས་རྙེད་ཐོབ་པ་རྙེད་པའོ།
ཚོལ་རྗེས་ཚོལ་ལྟ་བ་དང་། ལམ་རྟོག་པ་དང་ཉུལ་པ་དང་॥ 54

आर्द्रं सार्द्रं क्लिन्नं तिमितं स्तिमितं समुन्न मुत्तञ्च ।
त्रातं त्राणं रक्षितमवितं गोपायितञ्च गुप्तञ्च ॥ ५५ ॥

རླེའུ་ག་ཞེས་རློན་བརླན་ཅན་དང་། བངས་པོ་ཐག་ཅན་རྙི་ག་ཞེར་རློན།
སྐྱབས་དང་སྐྱོང་པ་བསྲུང་བ་དང་། སྦེད་པ་སྒྲིབ་པ་སྦས་པའོ॥ 55

अवगणित मवमतावज्ञाते ऽवमानितञ्च परिभूते ।
त्यक्तं हीनं विधुतं समुज्झितं धूत मुत्सृष्टम् ॥ ५६ ॥

བརྙས་པ་ཧྲན་ཅན་ཚོ་ཁྲེད་དང་། ཁོག་ཆུད་དང་ནི་ཡོངས་གཅད་དོ།
བཏང་བ་བོར་བ་སྤངས་པ་དང་། འཕངས་པ་བསྒྱུར་བ་དོར་བའོ॥ 56

उक्तं भाषित मुदितं जल्पित माख्यात मभिहितं लपितम् ।
बुद्धं बुधितं मनितं विदितं प्रतिपन्न मवसितावगते ॥ ५७ ॥

སྨྲ་བ་བརྗོད་པ་བཟླས་པ་གདམས། གྲགས་པ་ལོ་རྒྱུས་བཀའ་མཆིད་དང་།
དེ་ཉིད་གོ་དང་རྟོགས་དང་ཁོང་དུ་ཆུད། རིག་དང་ཤེས་དང་ཀུན་ཆུབ་པོ॥ 57

ऊरीकृत मुररीकृत मङ्गीकृत माश्रुतं प्रतिज्ञातम् ।
सङ्गीर्णं संविदितं संश्रुतं समाहितोपश्रुतोपगतम् ॥ ५८ ॥

ཁས་བླངས་དམ་བཅས་བྱེད་པར་བྱས། ཁས་འཆེ་ཆད་བྱས་ཞལ་གྱིས་བཞེས།
ཁས་བླངས་བླངས་པའི་མིང་ངོ་། སྙན་པ་བསྔགས་པ་ལེགས་པར་བརྗོད॥ 58

ईलित-शस्त-पणायित-पनायित-प्रणुत-पणित-पनितानि ।
अपि गीर्ण-वर्णिताभिष्टुतेडितानि स्तुतार्थानि ॥ ५९ ॥

བསྟོད་པ་བརྗོད་པ་སྒྲོགས་པ་དང་། ངག་སྙན་ཚིག་སྙན་བསྔགས་པ་དང་།
ལེགས་བརྗོད་གྲགས་བརྗོད་ཡོན་ཏན་བརྗོད॥ 59

भक्षित-चर्व्वित-लिप्त-प्रत्यवसित-गिलित-खादित-प्सातम् ।
अभ्यवहृतान्न-जग्ध-ग्रस्त-ग्लस्ताशितं भुक्ते ॥ ६० ॥

ཟོས་པ་འཆོས་པ་མྱངས་པ་དང་།
ལྷད་པ་མིད་པ་གསོལ་དང་ཟས། ཟོས་པའི་མིང་ངོ་॥ 60

क्षेपिष्ठ-क्षोदिष्ठ-प्रेष्ठ-वरिष्ठ-स्थविष्ठ-बंहिष्ठाः ।
क्षिप्र-क्षुद्राभीप्सित-पृथु-पीवर-बहुल-प्रकर्षार्थाः ॥ ६१ ॥

ཤིན་ཏུ་མགྱོ་དང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ། ཤིན་ཏུ་མཆོག་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཡངས།
སྦུར་ཕྲ་མངོན་འདོད་རྒྱ་ཆེ་རྒྱས། མང་པོ་ཤིན་ཏུ་མཐར་ཕྱུག་དོན་॥ 61

साधिष्ठ-द्राघिष्ठ-स्फेष्ठ-गरिष्ठ-ह्रसिष्ठ-वृन्दिष्ठाः ।
वाढ़-व्यायत-बहु-गुरु-वामन-वृन्दारकातिशये ॥ ६२ ॥

སྐྱབ་པ་ཕྱུལ་ཕྱིན་ཕྱེད་ཕྱུལ་ཕྱིན། མང་བའི་ཕྱུལ་ཕྱིན་ལྕི་བའི་ཕྱུལ་དུ་ཕྱིན།
ཐུང་བའི་ཕྱུལ་ཕྱིན་ཚོགས་པའི་ཕྱུལ་དུ་ཕྱིན། སྐྱབ་ཁྱབ་མང་ལྕི་ཐུང་བ་དང་།
ཚོགས་པ་རྣམས་ནི་ཕྱུལ་ཕྱིན་ནོ་॥ 62

इति विशेष्यनिघ्नवर्गः ।
བྱེ་བྲག་པ་དང་གཞན་དབང་གི་སྡེ་ཚན་ནོ་॥

संकीर्णवर्गः ।

འདྲེས་མའི་སྡེ་ཚན་ནོ །

प्रकृतिप्रत्ययार्थाद्यैः सङ्कीर्णे लिङ्गमुन्नयेत् ।
कर्म्मक्रिया तत्सातत्ये गम्ये स्युरपरस्पराः ॥ १ ॥

རང་བཞིན་རྐྱེན་ལ་སོགས་དོན་གྱིས། འདྲེས་པའི་རྟགས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ།
ལས་དང་བྱ་བ་དེ་རྟག་ཏུ། འགྲོ་བའི་ཕན་ཚུན་མིན་པ་རྣམས་॥ 1

साकल्यासङ्गवचने पारायणपरायणे ।
यदृच्छा स्वैरिता हेतुशून्या त्वास्था विलक्षणम् ॥ २ ॥

ཚོགས་པ་ཟླ་ཡི་ཚིག་ལ་ནི། ཕ་རོལ་འགྲོ་དང་ཕ་རོལ་རྟེན་པའོ།
དབང་དུ་བྱེད་དང་རང་དབང་བྱེད། རྒྱུ་སྟོང་གནས་དང་མཚན་ཉིད་བྲལ་॥ 2

शमथस्तु शमः शान्ति दान्तिस्तु दमथो दमः ।
अवदानं कर्म्म वृत्तं काम्यदानं प्रवारणम् ॥ ३ ॥

ཞི་དང་དུལ་དང་ངེས་པའོ། བཟོད་དང་ནུས་དང་ཐུབ་པའོ།
རྟོགས་བརྗོད་སྔར་གྱི་ལས་འདུག་གོ། འདོད་པ་སྦྱིན་པ་རབ་མཆོག་གོ་॥ 3

वशक्रिया संवदनं मूलकर्म्म तु कार्म्मणम् ।
विधूननं विधुवनं तर्पणं प्रीणनावनम् ॥ ४ ॥

དབང་བྱེད་དབང་དུ་སྡུད་པ་དང་། རྩ་བའི་ལས་དང་ལས་སུ་བྱ།
གཡོ་བ་དང་ནི་འདར་བར་བྱེད། ངོམས་པ་དང་ནི་ཚིམ་པའོ། ॥ 4

पर्य्याप्तिः स्यात् परित्राणं हस्तवारणमित्यपि ।
सेवनं सीवनं स्यूति विंदरः स्फुटनं भिदा ॥ ५ ॥

ཚོག་པ་ཡོངས་སྐྱོང་ལག་པ་འགེབས། འཚེམ་པ་ཚེམ་བུ་སྒྲུར་བ་དང་།
འདྲུ་བ་གཅོད་པ་གཏུབ་པའོ། ॥ 5

आक्रोशनमभीषङ्गः संवेदो वेदना न ना ।
सम्मूर्च्छनमभिव्याप्ति र्याच्ञा भिक्षार्थनार्द्दना ॥ ६ ॥

བྲོ་བ་དང་ནི་མངོན་པར་བྲོ། ཚོར་བ་མྱོང་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་།
བརྒྱལ་དང་མངོན་པར་ཁྱབ་པ་དང་། བསློང་བ་བསོད་སློམས་འདོད་དོན་སློང་ ॥ 6

वर्द्धनं छेदनेऽथ द्वे आनन्दन सभाजने ।
आप्रच्छन मथाम्नायः सम्प्रदायः क्षये क्षिया ॥ ७ ॥

གཅོད་པ་དང་ནི་བསྒྲེ་བའོ། དེ་ནས་གཉིས་པ་དྲི་སྨྲ་དང་།
ཁམས་བདེ་དྲི་བ། དེ་ནས་མན་ངག་སློམས་པའོ།
ཟད་པ་དང་ནི་རྫོགས་པའོ། ॥ 7

ग्रहे ग्राहो वशः कान्तौ रक्ष्णस्त्राणे रणः क्वणे ।
व्यधो वेधे पचा पाके हवो हूतौ वरो वृतौ ॥ ८ ॥

ལེན་པ་དང་ནི་བླངས་པའོ། མདངས་ཅན་དང་ནི་འཚེར་བའོ།
སྲུང་བ་དང་ནི་སྐྱོབ་པའོ། *སྒྲ་དང་མི་གསལ་སྒྲའོ།
འབུགས་པ་འབིགས་མ་འཚོས་པ་སྨིན། འབོད་པ་དང་ནི་སྦྱིན་པའོ། ॥ 8

ओषः प्लोषे नयो नाये ज्यानि र्जीर्णौ भ्रमो भ्रमौ ।
स्फातिर्वृद्धौ प्रथा ख्यातौ स्पृष्टिः पृक्तौ स्नवः स्नवे ॥ ९ ॥

མཆོག་རབ་བསྲེགས་དང་ཚིག། འདྲེན་མ་གྲོས་དང་རྒས་འཁོགས་པ།
འཁོར་འཁྱུལ་རྒྱས་དང་འཕེལ་བའོ། རབ་དུ་གྲགས་དང་གྲགས་པའོ།
རེག་པ་དང་ནི་འབྱར་བའོ། འབབ་པ་ལྷུང་བ། ॥ 9

एधा समृद्धौ स्फरणं स्फुरणे प्रमितौ प्रमा ।
प्रसूतिः प्रसवे श्च्योते प्राघारः क्लमथः क्लमे ॥ १० ॥

འཕེལ་བ་དང་ནི་ཡང་དག་འཕེལ། འཕྲོ་དང་སྤྲོ་དང་ཚད་མ་ཚད།
རབ་སྐྱེ་འབྱུང་བ་ལྷུང་དང་ལྷུང་། ངལ་བ་དང་ནི་དུབ་པའོ། ॥ 10

उत्कर्षोऽतिशये सन्धिः श्लेषे विषय आश्रये ।
क्षिपायां क्षेपणं गीर्णि र्गिरौ गुरणमुद्यमे ॥ ११ ॥

ཤིན་ཏུ་བ་དང་ཕུལ་དུ་ཕྱིན། འབྱར་བ་དང་ནི་འཁྲུད་པའོ། ཡུལ་རྟེན།
འཕེན་པ་དང་ནི་འཕུལ་བའོ། རི་དང་རི་བོ་རྣམ་འཚོ་གནོད། ॥ 11

* [?]

उन्नाय उन्नये श्रायः श्रयणे जयने जयः ।
निगादो निगदे मादो मद उद्वेग उद्भ्रमे ॥ १२ ॥

འདེགས་པ་བསྒྲོད་པ་རེག་དྲིན་ནོ། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བ་བརྗོད་པ་དབྱུངས།
རྒྱགས་པ་ཁེངས་པ། གྱེན་དུ་བསྐྱེད་པ་སྟེང་དུ་བསྐྱོད།། 12

विमर्द्दनं परिमर्द्दे ऽभ्युपपत्ति रनुग्रहः ।
निग्रह स्तद्विरुद्धः स्यादभियोग स्त्वभिग्रहः ॥ १३ ॥

རྣམ་པར་ཉེད་དང་ཡོངས་སུ་ཉེད། མངོན་པར་བསྐྱེད་དང་རྗེས་སུ་འཛིན།
མི་འཛིན་དེ་དང་འགལ་བའོ། མངོན་པར་སྦྱོར་དང་མངོན་པར་འཛིན།། 13

मुष्टिबन्धस्तु संग्राहो डिम्बे डमरविप्लवौ ।
बन्धनं प्रसितिश्चारः स्पर्शः स्प्रष्टोपतप्तरि ॥ १४ ॥

ཁུ་ཚུར་བཅིངས་དང་ཡང་དག་བཟུང་། ཆོམ་པོ་ཟབ་པ་སྲུང་བའོ།
འབྲེལ་བ་སྐྱེས་དང་སྤྱོད་པའོ། ནད་པ་རེག་བྱ་ལྟུང་ནད།། 14

निकारो विप्रकारः स्यादाकार स्त्विङ्ग इङ्गितः ।
परिणामो विकारो द्वे समे विकृतिविक्रिये ॥ १५ ॥

... ... ।
... ... ॥ 15

अपहार स्त्वपचयः समाहारः समुच्चयः ।
प्रत्याहार उपादानं विहारस्तु परिक्रमः ॥ १६ ॥

གཏོད་བྱེད་ཉེས་པ་བྱེད་པའོ། དགོངས་པ་དོན་ལེན།
སྤྱོད་ལམ་བཞི་སྐྱོད་བསྐོར་བའི་རིམ།། 16

अभिहारो ऽभिग्रहणं निर्हारो ऽभ्यवकर्षणम् ।
अनुहारो ऽनुकारः स्यादर्थस्यापगमे व्ययः ॥ १७ ॥

མངོན་པར་བསྡུས་དང་མངོན་པར་ལེན། བསྡུ་བ་ནི་མངོན་པར་ལེན།
རྗེས་སུ་བགྱིད་དང་རྗེས་སུ་སྒྲུབ། དེ་ནས་ནོར་ཟིན་མི*ཟད་པ།། 17

प्रवाहस्तु प्रवृत्तिः स्यात् प्रवहो गमनं बहिः ।
वियामो वियमो यामो यमः संयामसंयमौ ॥ १८ ॥

འཇུག་པ་དང་ནི་རབ་ཏུ་འབབ། འབྱུང་དང་འཇུག་དང་འགྲོ་བའོ།
མཚོ་མ་ཐུང་དང་ལྷུགས་མ་དང་། དོན་དང་གཉིས་ཐུང་།། 18

हिंसाकर्माभिचारः स्याज्जागर्य्या जागरा द्वयोः ।
विघ्नो ऽन्तरायः प्रत्यूहः स्यादुपघ्नो ऽन्तिकाश्रये ॥ १९ ॥

རྣམ་འཚོའི་ལས་དང་མངོན་སྤྱོད་དོ། གཉིད་མེད་གཉིད་ཆག་གཉིས་ཡིན་ནོ།
བགེགས་དང་བར་ཆོད་གྲུབ་པའི་བགེགས།
འབྱུང་པོ་ཉེར་འདུས་མཆོད་ཅིང་འདུག།། 19

* For ཉེ ?

निर्व्वेश उपभोगः स्यात् परिसर्पः परिक्रिया ।
विधुरन्तु प्रविश्लेषो ऽभिप्राय श्छन्द आशयः ॥ २० ॥

ངེས་པར་འཇུག་དང་ཉེ་བར་སྤྱོད། །ཇི་སྲུ་བྱེད་དང་ཡོངས་སུ་བྱེད།
ལྷན་ཅིག་མི་གནས་སྤྲངས་དེ་འགལ། །དགོངས་ཅན་འདུན་པ་ངེས་དོན་མིན།། 20

संक्षेपणं समसनं पर्य्यवस्था विरोधनम् ।
परिसर्य्या परीसारः स्यादास्या त्वासना स्थितिः ॥ २१ ॥

མདོར་བསྡུས་པ་དང་བསྡུ་བའོ། །མི་མཐུན་པ་དང་འགལ་བའོ།
ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་དང་བརྒྱུང་བའོ། །འགྲོ་འཇུག་བསྡད་གནས།། 21

विस्तारो विग्रहो व्यासः स च शब्दस्य विस्तरः ।
स्यान्मर्द्दनं संवाहनं विनाशः स्याददर्शनम् ॥ २२ ॥

རྒྱ་ཆེ་ཡངས་པ་ཆེར་ཡངས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་ཡི་བི་སྟ་ར།
ནུག་པ་དང་ནི་སྐུ་ནུག་གོ། །ཉམས་པ་དང་ནི་མཐོང་བ་མེད།། 22

संस्तवः स्यात् परिचयः प्रसरस्तु विसर्पणम् ।
नीवाकस्तु प्रयामः स्यात् सन्निधिः सन्निकर्षणम् ॥ २३ ॥

འདྲིས་པ་དང་ནི་ཡོངས་སུ་དྲིས། །ཁྱབ་པ་དང་ནི་རྣམ་པར་ཁྱབ།
ངེས་ཚིག་དང་ནི་རབ་ཏུ་ངེས། །ཉེ་འཁོར་ཉེ་ལོགས་དག་དང་ནི།། 23

लवो ऽभिलावो लवने निष्पावः पवने पवः ।
प्रस्तावः स्यादवसर स्त्रसरः सूचवेष्टनम् ॥ २४ ॥

ཇ་བ་འབྲེག་པ་འབྲལ་བའོ། །ངེས་འབྱེད་འཕྱུར་དང་འཕྲུབ་པའོ།
གནས་སྐབས་དང་ནི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །ཐགས་སྤུན་དཀྲི་ཇོང་སྐུལ་མ་དཀྲི།། 24

प्रजनः स्यादुपसरः प्रश्रयप्रणयौ समौ ।
धीशक्ति र्निष्क्रमोऽस्त्री तु संक्रामो दुर्गसञ्चरः ॥ २५ ॥

ཚོགས་པ་སྐྱོམ་པ་ཞི་སྦྱོར་འཁྲིག་པ་འདྲ། །བློ་ནུས་དང་ནི་རྩུ་སྒྲོལ་ལོ།
མོ་མིན། །ཟམ་པ་བགྲོད་དཀའ་ཟམ།། 25

प्रत्युत्क्रमः प्रयोगार्थः प्रक्रमः स्यादुपक्रमः ।
स्यादभ्यादान मुद्घात आरम्भः सम्भ्रम स्त्वरा ॥ २६ ॥

འཁྲུག་ཕྱིར་འཇུག་དང་རབ་སྦྱོར་དོན། །རྩོམ་པ་དང་ནི་མགོ་འཛུག
འཇུ་བ་རྩོམ་པ་ཨཱ་རཾ་བྷ། །ཏ་མ་ཏ་མ་ཏུར་ཏུར།། 26

प्रतिबन्धः प्रतिष्टम्भो ऽवनायस्तु निपातनम् ।
उपलम्भ स्त्वनुभवः समालम्भो विलेपनम् ॥ २७ ॥

བར་ཆད་དང་ནི་བགེགས་ཞེས་སོ། །འོག་མིན་འོག་ཏུ་ལྟུ་བའོ།
སྤྱོད་ཤེས་སྨྲར་ཡང་འཕེལ་བའོ། །སྐུ་ནུག་དང་ནི་ནུག་པའོ།། 27

विप्रलम्भो विप्रयोगो विलम्भ स्त्वतिसर्ज्जनम् ।
विस्रावस्तु प्रविख्याति रवेक्षा प्रतिजागरः ॥ २८ ॥

བརྗེས་ཆགས་དང་མི་སྦྱར་བའོ། སྦྱིན་སྤེར་རྣམ་གྲངས་རབ་ཏུ་གྲགས།
མེལ་ཚེ་བ་དང་སོ་བའོ།། 28

निपाठनिपठौ पाठे तेमस्तेमौ समुन्दने ।
आदीनवास्रवौ क्लेशे मेलके सङ्गसङ्गमौ ॥ २९ ॥

ངེས་ཀློག་ངེས་བརྗོད་འདོན་པའོ། བངས་དང་གཤེར་དང་རློན་པའོ།
ཀུན་ནས་དམན་དང་ཟག་ཅན་མོངས། འཚོགས་པ་འདུས་པ་འཕྲུངས་པའོ།། 29

संवीक्षणं विचयनं मार्गणं मृगणा मृगः ।
परिरम्भः परिष्वङ्गः संश्लेष उपगूहनम् ॥ ३० ॥

ལྟ་བ་ཚོལ་བ་ཉུལ་འཚོལ་ལྟའོ། ཡོངས་འཁྱུད་ཡོངས་འདྲུར་ཡང་དག་རེག།
ཉེ་བར་འཛིན་ཉེ་བར་ལྟ་རྟོག་པ་གཟིགས་པ་དང་།། 30

निर्व्वर्णनन्तु निध्यानं दर्शनालोकनेक्षणम् ।
प्रत्याख्यानं निरसनं प्रत्यादेशो निराकृतिः ॥ ३१ ॥

སྣང་བར་བྱེད་དང་ལྟ་བའོ། ཕྱིར་ཆོལ་བཟློག་པ་འགོག་པ་དང་།། 31

उपशायो विशायश्च पर्य्यायशयनार्थकौ ।
अर्त्तनञ्च ऋतीया च हृणीया च घृणार्थकाः ॥ ३२ ॥

འགེག་པ་རྣམ་གྲངས་མིང་གཞན་མིང་རིམ་དོན།
སྨུག་བྲོ་བཙོག་པ་སྨུག་བྲོ་དོན།། 32

स्याद्व्यत्यासो विपर्य्यासो व्यत्ययश्च विपर्य्यये ।
पर्य्ययोऽतिक्रम स्तस्मिन्नतिपात उपात्ययः ॥ ३३ ॥

ཟློག་པ་ཕྱིར་ལོག་ནམ་ཟློག་ལོག།
འགོངས་པ་འཆོངས་པ་བརྒལ་དང་འཕར།། 33

प्रेषणं यत्समाहूय तत्र स्यात् प्रतिशासनम् ।
स संस्तावः क्रतुषु या स्तुतिभूमि र्द्विजन्मनाम् ॥ ३४ ॥

བྲེ་ཁ་ཆ་ཉེ་གང་པོས་ནས། དེ་ལ་སླར་ཡང་བསྒོ་བའོ།
མཆོད་སྦྱིན་མཆོད་པ། བསྟོད་པའི་ས་གཞི་གཉིས་སྐྱེས་རྣམས།། 34

निधाय तक्ष्यते यत्र काष्ठे काष्ठं स उद्घनः ।
स्तम्बघ्नस्तु स्तम्बघनः स्तम्बो येन निहन्यते ॥ ३५ ॥

ཤིང་སྟན་ཤིང་སྟེགས་གང་ལ། ཤིང་སྟན་ཤིང་ནི་ཨུ་གྷ་ན།
སྟ་གྲི་གང་གིས་སྡིང་འཛིགས་གསུམ།། 35

आविधो विध्यते येन तत्र विष्वक्समे निघः ।
उत्कारश्च निकारश्च द्वौ धान्योत्क्षेपणार्थकौ ॥ ३६ ॥

ཀུན་བརྡོལ་མགྲོ་བ་གང་གིས་རྡོལ། ཝིན་དྷ་ཀ་ས་མེ་ནི་གྷཿབུར་པོ་ཕྱུང་པོ།
སོ་བ་སྤྱིང་དུ་འདྲེན་པའི་རྫོན॥ 36

निगारोद्गारविक्षावोद्ग्राहास्तु गरणादिषु ॥ ३७ ॥

སྐུགས་བཟློག་གྲེན་བཟློག་གསུམ་པ་སྐུགས་པ་ལ་སོགས་པ॥ 37

आरत्यवरतिविरतय उपरामे वा स्त्रियान्तु निष्ठेवः ।
निष्ठूति निष्ठेवनं निष्ठीवनमित्यभिन्नानि ॥ ३८ ॥

ཉེར་འགྲོ་བར་དེ་ཝི་ར་ད་ཡ། ཞུ་པ་ར་མ། མོ་མིན་གླྀ་ཞུ་ཞུད་པ་ཞུ།
གླྀ་འཁོགས་ཞུད་ཞུད་པ་འབོད། འཁོགས་པ་ཞེས་པ་ཐ་དད་མིན॥ 38

जवने जूतिः सातिः स्त्ववसाने स्यादथ ज्वरे जूर्त्तिः ।
उदजस्तु पशुप्रेरण मकरणिरित्यादयः शापे ॥ ३९ ॥

སྐུགས་པ་རྒྱུ་བ་སུ་དྲི་རིག་བྱེད་དོ། དེ་ནས་རིམས་དང་ཚད་པ་དང་།
ཞུ་ད་ཛ་ནི་ཕྱུགས་བསྐུལ་པ། བྱ་མིན་ཞེས་སོགས་སྨོད་མོ་འོ॥ 39

गोत्रान्तेभ्य स्तस्य वृन्द मित्यौपगवकादिकम् ।
आपूपिकं शाष्कुलिक मेवमाद्य मचेतसाम् ॥ ४० ॥
རྒྱུད་མཐར་དེ་ཨི་ཚོགས་པ། ཨཽཾ་པ་ག་པ་ལ་སོགས་སོ།
ཞེམས་པོ་སེམས་མེད་རིག་མེད་དང་། དེ་བཞིན་སེམས་མེད་ལ་སོགས་པ॥ 40

माणवानान्तु माणव्यं सहायानां सहायता ।
हल्या हलानां ब्राह्मण्यवाड़व्ये तु द्विजन्मनाम् ॥ ४१ ॥
བྲིས་པ་དང་ནི་བུ་ཚའོ། ལྷན་ཅིག་འགྲོ་དང་དུས་གཅིག་འགྲོ།
གཞོལ་ཚོགས། བྲམ་ཟེ་སྨྲ་བ་གཉིས་སྐྱེས॥ 41

द्वे पर्शुकानां पृष्ठानां पार्श्वं पृष्ठ्य मनुक्रमात् ।
खलानां खलिनी खल्याप्यथ मानुष्यकं नृणाम् ॥ ४२ ॥
གཉིས་པོ་རྩིབ་ལོགས་རྣམས་ཀྱིས། རྒྱབ་རྣམས་ཀྱིས་པ་རྣ་ཤྭ་པྲྀ་གོ་རིམ་བཞིན།
གཡུལ་ས་གཡུལ་ཐང་གཡུལ་ཁའོ། དེ་ནས་མི་ཚོམས་མི་རྣམས་ཀྱིས॥ 42

ग्रामता जनता धूम्या पाश्या गल्या पृथक् पृथक् ।
अपि साहस्र-कारीष-वार्म्मणाथर्वणादिकम् ॥ ४३ ॥
གྲོང་ཚོམས་སྐྱེས་ཚོམས་དུ་བ་རྣམ། ཞགས་ཚོམས་གཏྲ་སོ་སོ་འོ།
སྟོང་ཚོགས་དང་ནི་ལྒི་མི་ཚོགས། ག་ཚོགས་*རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པ॥ 43

इति संकीर्णवर्गः ।
འདྲེས་མའི་སྡེ་ཚན་ནོ॥

---

* ཀོ་ཆ ?

नानार्थवर्गः ।

नानार्थाः केऽपि कान्तादिवर्गेष्वेवात्र कीर्त्तिताः ।
भूरिप्रयोगा ये येषु पर्य्यायेष्वपि तेषु ते ॥ १ ॥

སྣ་ཚོགས་དོན ॥

སྣ་ཚོགས་དོན་ལ་ཀ་མཐའ་སོགས། སྡེ་མཚན་གྱིས་ནི་འདིར་གྲགས་སོ།
མང་པོ་ལ་སྦྱོར་གང་གང་ལ། རྣམ་གྲངས་གང་ལ་དེ་དང་དེ॥ 1

आकाशे त्रिदिवे नाको लोकस्तु भुवने जने ।
पद्ये यशसि च श्लोकः शरे खड्गे च शायकः ॥ २ ॥

ནཱ་ཀ་ནམ་མཁའ་སྐབས་གསུམ་ལ། ལོ་ཀ་ས་གཞི་སྐྱེ་བོ་ལ།
ཀང་གཅད་གྲགས་པ་ཤློ་ཀ། མདའ་དང་རལ་གྲི་ཤཱ་ཡ་ཀ॥ 2

जम्बुकौ क्रोष्टुवरुणौ पृथुकौ चिपिटार्भकौ ।
आलोकौ दर्शनोद्योतौ भेरी पटहमानकौ ॥ ३ ॥

ཅེ་སྤྱང་ཆུ་བདག་ལ་ཛམྦུ་ཀཽ་རྣ་ད་ཀ། བྲིས་པ་དག་ལ་པྲི་ཐུ་ཀཽ།
མཐོང་འོད་དག་ལ་ཨཱ་ལོ་ཀོ། རྔ་ཆེན་རྔ་རིངས་མཱ་ན་ཀོ॥ 3

उत्सङ्गचिह्नयोरङ्कः कलङ्कोऽङ्कापवादयोः ।
तक्षको नागवर्द्धक्योरर्कः स्फटिकसूर्य्ययोः ॥ ४ ॥

པང་བ་རྟགས་དག་ཨཾ་ཀའོ། རྟགས་དང་ངན་སྨྲ་ཀ་ལཾ་ཀ།
ཀླུ་ཤིང་འཇོག་པོ་ཏཀྵ་ཀ། ཤེལ་དང་ཉི་མར་ཨརྐའོ॥ 4

मारुते वेधसि ब्रध्ने पुंसि कः कं शिरोऽम्बुनोः ।
स्यात् पुलाकस्तुच्छधान्ये संक्षेपे भक्तसिक्थके ॥ ५ ॥

*རླུང་དང་ཚངས་པ་ཉི་མ་ཀ། ཕོ་འི་རྟགས་སོ།
ཀཾ་ནི་མགོ་དང་ཆུ་ལ་ཡིན། པུ་ལ་ཀ་ནི་སྙུན་སྟོང་དང་།
འབྲུ་དང་ཟན་ཆང་རྣམས་ལའོ॥ 5

उलूके करिणः पुच्छमूलोपान्ते च पेचकः ।
कमण्डलौ च करकः सुगते च विनायकः ॥ ६ ॥

འུག་པ་གླང་ཆེན་མཇུག་མ་རྩེ། གླང་པོ་ཆེའི་རྩེ་མོ་རྣམས་ལ་པེ་ཙ་ཀ།
སྤྱི་བླུགས་སེར་བ་ཀ་ར་ཀ། བདེ་གཤེགས་ལོག་འདྲེན་ནཱ་ཡ་ཀ॥ 6

किष्कु र्हस्ते वितस्तौ च शूककीटे च वृश्चिकः ।
प्रतिकूले प्रतीकस्त्रिष्वेकदेशे च पुंस्ययम् ॥ ७ ॥

ཀིཥྐུ་ཁྲུ་དང་མཐོ་ལའོ། ཝྲྀ་ཀ་སྡིག་བུ་ཚང་ཚང་ངོ་།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་པྲ་ཏཱི་ཀ། གསུམ་ཡིན་ཕྱོགས་གཅིག་པོ་འདི་ཡིན॥ 7

* Another reading : རླུང་དང་རིག་བྱེད་པ་དང་ཉི་མ་ཀ །

स्याद्भूतिकन्तु भूनिम्बे कत्तृणे भूस्तृणेऽपि च ।
ज्योत्स्निकायाञ्च घोषे च कोषातक्यथ कट्फले ॥ ८ ॥

བྷཱུ་ཏྲི་ཀཾ་ནི་ཏི་ཀ་ཏུ་དང་། ཏ྄་མ་ཀ་བུར་ལི་ག་ཏུར།
ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་དག་དང་ནི། ག་བུ་སྨྲ་གཅན་གྱི་ཤ྄ཱཀྲུ།
དེ་ནས་ཀ་ཊ་ཕ་ལ་སེང་ལྡེང་དཀར་པོ།། 8

सिते च खदिरे सोमवल्कः स्यादथ सिह्लके ।
तिलकल्के च पिण्याको वाह्लिकं रामठेऽपि च ॥ ९ ॥

ཟླ་བའི་ཤུན་པ་པོ་མ་ཡིན། *དེ་ནས། ཏིལ་འབབ་ཆ་རེ་པི་ཎྱ་ཀ།
བ྄་ཧི་ཀ་ནི་ཤིང་ཀུན་ཀྱང་།། 9

महेन्द्र-गुग्गुलूलूक-व्यालग्राहिषु कौशिकः ।
रुक्तापशङ्कास्वातङ्कः स्वल्पेऽपि क्षुल्लकस्त्रिषु ॥ १० ॥

མཆོད་པ་གུ་གུལ་སྦྲུལ་འཛིན་རྣམས། ཀཽ་ཤི་ཀའོ།
ནད་ཚ་བརྟག་ཨཱ་ཏཾ་ཀ། ཉུང་ཉུང་ཀྵུ་ལ་ཀ་གསུམ་མོ།། 10

जैवातृकः शशाङ्केऽपि खुरे ऽप्यश्वस्य वर्त्तकः ।
व्याघ्रेऽपि पुण्डरीको ना यवान्यामपि दीपकः† ॥ ११ ॥

ཡུན་རིང་འཚོ་བ་རི་བོང་མཚན། རྟ་རྨིག་བྲྟུམ་མོ་བར་ཏ་ཀ།
གཟིག་དང་པདྨ་དཀར་པོ་འོ། སྨན་པ་མི་ནི་ཡང་འོད་ཅན།། 11

* Another reading : སོ་མ་བལ་ཀ་དེ་ནས་ནི །

† यमान्यामपि दीप्यकः इति पाठान्तरम् ।

शालावृकाः कपिक्रोष्टुश्वानः स्वर्णेऽपि गैरिकम् ।
पीड़ार्थेऽपि व्यलीकं स्यादलीकं त्वप्रियेऽनृते ॥ १२ ॥

ཤ྄ཱ་ལ྄ཱ་བྲྀ་ཀ་སྤྲེའུ་དང་། ལྕེ་སྤྱང་དང་ནི་ཁྱི་ཡིན་ནོ།
གསེར་ལ་ཡང་དོ་ས་དམར་དང་། འཛེར་བའི་དོན་ཡང་ཀྲུལ་སྨུག་ཡིན།
ཨ་ལ྄ི་ཀ་ནི་མི་འཛའ་བརྫུན།། 12

शौलान्वयावनूके द्वे शल्के शकलवल्कले ।
साष्टे शते सुवर्णानां हेम्न्युरोभूषणे पले ॥ १३ ॥

རང་བཞིན་རྫི་སུ་འགྲོ་བའོ། གཉིས་པ་ཤལ་ཀི་མཐའ་དག་ཤན་ཤུན་པ།
གསེར་སྲང་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་དང་ནི། གསེར་དང་བྲང་གི་རྒྱན་དང་སྲང་།། 13

दीनारेऽपि च निष्कोऽस्त्री कल्कोऽस्त्री समलैनसोः ।
दम्भे ऽप्यथ पिनाको ऽस्त्री शूलशङ्करधन्वनोः ॥ १४ ॥

ཐ་སྐད་ལ་ཡང་ཉི་ཥྐ་གོ་འོ། མོ་མིན།
ཀལྐ་མོ་མིན་དྲི་མ་དང་། སྡིག་སེམས་ཁེངས་པ་རྣམས་ཡང་ངོ་།
དེ་ནས་པི་ནཱ་ཀོ། མོ་མིན་མདུང་དང་བདེ་བྱེད་གཞུ།། 14

धेनुका तु करेण्वाञ्च मेघजाले च कालिका ।
कारिका यातनावृत्त्योः कर्णिका कर्णभूषणे ॥ १५ ॥

བ་གཞོན་གླང་མོ་དྷེ་ནུ་ཀ་ཡང་ངོ་། ཆར་སྤྲིན་རྒྱུ་མོ་ཀ྄ཱ་ལ྄ི་ཀཱ།
ཟུག་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་མདོ་འགྲེལ་པ། ཀརྞི་ཀ་ནི་རྣ་རྒྱན་དང་།། 15

करिहस्ताङ्गुलौ पद्मवीजकोश्यां त्रिषूत्तरे
वृन्दारकौ रूपिमुख्यावेके मुख्यान्यकेवलाः ॥ १६ ॥

གླང་པོ་ལག་པ་སེར་གདུབ་དང་། པདྨའི་ས་བོན་ཟེ་འབྲུའོ།
གསུམ་པོ་ཕྱི་མ་ཚོགས་གཙུག་བཟངས། གཅིག་གཙོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ ‖ 16

स्याद्दाम्भिकः कौक्कुटिको यश्चादूरेरितेक्षणः ।
लालाटिकः प्रभो र्भालदर्शी कार्य्याक्षमश्च यः ॥ १७ ॥

གཽ་ཀྐུ་ཊི་ཀ་ཚུལ་འཆོས་དང་། གང་ཞིག་ཉེ་བར་མ་མཐོང་བ་ལ་ཐད།
ལ་ལཱ་ཊི་ཀ་གཙོ་སེམས་མཐོང་། འགའ་ཞིག་མི་ནུས་པ་ལ་ཡང་ ‖ 17

भूभृन्नितम्बवलये चक्रेषु कटको ऽस्त्रियाम् ।
सूच्यग्रे क्षुद्रशत्रौ च लोमहर्षे च कण्टकः ॥ १८ ॥

... ... ।
... ... ‖ 18

मयूख स्त्विट्करज्वालास्वलिबाणौ शिलीमुखौ ।
शङ्खो निधौ ललाटास्थि कम्बौ न स्त्रीन्द्रियेऽपि खं ॥ १९ ॥

མར་མེ་སྦྲིན་འབར་མ་ཡུ་ཁ། བུང་བ་མདའ་དག་ཤི་ལཱི་མུ་ཁོ།
ཤང་ཁ་གཏེར་དཔྲལ་རུས་དུང་ལ། མོ་མིན། ཁཾ་ནི་དབང་པོ་ལ་ཡང་ངོ་ ‖ 19

घृणिज्वाले अपि शिखे शैलवृक्षौ नगावगौ ।
आशुगौ वायुविशिखौ शरार्कविहगाः खगाः ॥ २० ॥

འོད་སྲེར་འབར་བའང་ཤི་ཁེའོ། རི་ཤིང་འགྲོ་མེད་ཨ་ག་འོ།
ཨཱ་ཤུ་གོ་ནི་རླུང་དང་མདའ། མདའ་ཉི་འདབ་ཁ་གའོ ‖ 20

पतङ्गौ पक्षिसूर्य्यौ च पूगः क्रमुकवृन्दयोः ।
पशवोऽपि मृगा वेगः प्रवाहजवयोरपि ॥ २१ ॥

པ་ཏཾ་གོ་ནི་བྱ་ཉི་མ། པཱུ་ག་གོ་ཡུ་ཚོགས་པ་དག།
ཕྱུགས་དང་རི་དྭགས་སྒྲ་གའོ། བེ་ག་ལེན་དང་རྒྱུག་པ་ལའང་ ‖ 21

परागः कौसुमे रेणौ स्नानीयादौ रजस्यपि ।
गजेऽपि नागमातङ्गावपाङ्ग स्तिलकेऽपि च ॥ २२ ॥

པ་རཱ་ག་ནི་མེ་ཏོག་རྡུལ། ཁྲུས་ཆལ་དང་ནི་རྡུལ་ལ་ཡང་།
གླང་ཆེན་གདུམ་པོ་ན་གའོ། མིག་ཟུར་དཔྲལ་ཐིག་ཨ་བ་ག ‖ 22

सर्गः स्वभाव-निर्म्मोक्ष-निश्चयाध्याय-सृष्टिषु ।
योगः सन्नहनोपाय-ध्यान-सङ्गति-युक्तिषु ॥ २३ ॥

སརྒ་རང་བཞིན་ངེས་གྲོལ་དང་། ངེས་པ་ལེའུ་བྱས་རྣམས་ལ།
ཡོ་ག་གོ་གྱོན་པ་དང་ཐབས། བསམ་གཏན་སྦྱོར་བ་རིགས་རྣམས་ལ ‖ 23

भोगः सुखे स्त्र्यादिभृतावहेश्च फणकाययोः ।
चातके हरिणे पुंसि सारङ्गः शबले त्रिषु ॥ २४ ॥

ལྡོག་པ་བདེ་དང་བུད་མེད་སོགས། ལོངས་སྤྱོད་སྦྲུལ་གདེངས་ལུས་དག་ལ།
ཁྱིག་རྟ་རི་དགས་སྐྱེས་བུ་དང་། ཁྲ་བོ་རྣམས་ལ་ཤཱ་ར་ངྒཿ ‖ 24

कपौ च प्लवगः शापे त्वभिषङ्गः पराभवे ।
यानाद्यङ्गे युगः पुंसि युगं युग्मे कृतादिषु ॥ २५ ॥

གསུམ་སྤྲེའུ་སྤྲལ་ཅན་མཆོང་འགྲོ་འོ། ཨ་བྷི་ཥཾ་ག་མནའ་དང་སྨོས།
ཤིང་རྟའི་ལུས་སོགས་ཡུ་གའོ། ཕོ་ཡུ་གཾ་ཟུང་ལྡན་དུས་ལ་སོགས། ‖ 25

स्वर्गेषु पशुवाग्वज्रदिङ्नेत्रघृणिभूजले ।
लक्ष्यदृष्ट्या स्त्रियां पुंसि गौर्लिङ्गं चिह्नशेफयोः ॥ २६ ॥

མཐོ་རིས་ཕྱུགས་དང་ངག་དང་ནི། རྡོ་རྗེ་ཕྱོགས་དང་མིག་དང་ནི།
འོད་ཟེར་ས་དང་ཕྱུགས་*རྣམས་ལ། མཚན་ཉིད་ལྟ་ཞིང་ཕོ་མོ་གོ།
ལིངྒ་རྟགས་དང་ཤེ་པ་ཡོ། ‖ 26

शृङ्गं प्राधान्यसान्वोश्च वराङ्गं मूर्द्धगुह्ययोः ।
भगं श्रीकाममाहात्म्यवीर्ययत्नार्ककीर्त्तिषु ॥ २७ ॥

ཤྲྀ་ག་གཙོ་བོ་རྩེ་མོ་འོ། མགོ་དང་གསང་གནས་བ་རཾ་གཾ།
བྷ་གཾ་དཔལ་དང་འདོད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་།
འདུན་པ་ཉི་མ་གྲགས་རྣམས་ལ། ‖ 27

* For རྩ ?

परिघः परिघातेऽस्त्रे ऽप्योघो वृन्देऽम्भसां रये ।
मूल्ये पूजाविधावर्घो ऽंहो दुःखव्यसनेष्वघम् ॥ २८ ॥

པ་རི་གྷ་ནི་ཡོངས་འཇོམས་མཚོན། ཨོ་ཚོགས་པ་དང་ཆུ་ཡི་རྒྱུན།
རིན་དང་མཆོད་བྱེད་ཨ་རྒྷོ། ཨཾ་ཧ་སྡིག་སྡུག་ཉེན་སོངས་ལ། ‖ 28

त्रिष्विष्टेऽपि लघुः काचाः शिक्यमृद्भेदहग्रुजः ।
विपर्य्यासे विस्तरे च प्रपञ्चः पावके शुचिः ॥ २९ ॥

གསུམ་འདོད་དང་ཉུང་ལ་ལ་གྷུའོ། ཀཱ་ཙཱ་ཁྲ་བའི་ཐག་པ་དང་།
འཕྱིང་བུ་*དང་ནི་ལིང་ཐོག་གོ། ཕྱིར་ལོག་རྒྱ་ཆེན་པྲ་པཉྩ། ‖ 29

माल्यमात्ये चाप्युपधे पुंसि मेध्ये सिते त्रिषु ।
अभिषङ्गे स्पृहायाञ्च गभस्तौ च रुचिः स्त्रियाम् ॥ ३० ॥

ཤུ་ཙི་མེ་དང་བློན་པོ་དང་། ཞིན་དུ་གཙོན་པ་དག་དང་ནི།
སྐྱེས་བུ་རྣམ་དག་དཀར་པོ་གསུམ། མངོན་འཆུད་འདོད་པ་འོད་རུ་ཙི། ‖ 30

प्रसन्ने भल्लुकेऽप्यच्छो गुच्छः स्तवकहारयोः ।
परिधानाञ्चले कच्छो जलप्रान्ते त्रिलिङ्गकः ॥ ३१ ॥

... ... |
... ... ‖ 31

* For འཛིམ་པ ?

केकिताक्ष्यावहिभुजौ दन्तविप्राण्डजाः द्विजाः ।
अजा विष्णुहरच्छागा गोष्ठाध्वनिवहा व्रजाः ॥ ३२ ॥

མོ་ལྟོས་འགྲོ་ཟ་རྨ་བྱ་ཁྱུང་། སོ་དང་བྲམ་ཟེ་སྒོང་གཉིས་སྐྱེས།
ཨཛཱ་ཁྱབ་འཇུག་དབང་ཕྱུག་རོ། འགྲོག་ལྟས་ལམ་དང་ཚོགས་བྲ་ཛཱ། 32

धर्म्मराजौ जिनयमौ कुञ्जो दन्तेऽपि न स्त्रियाम् ।
बलजे क्षेत्रपूर्द्वारे बलजा वल्गुदर्शना ॥ ३३ ॥

ཆོས་རྒྱལ་རྒྱལ་བ་གཤིན་རྗེའོ། ཀུཉྫ་སོ་དང་ཕྱུག་པའོ།
མོ་མིན། བ་ལ་ཛེ་ནི་ཞིང་གྲོང་ཁྱེར། བ་ལ་ཛཱ་ནི་ལེགས་པར་མཐོང་། 33

समे क्ष्मांशे रणेऽप्याजिः प्रजा स्यात् सन्ततौ जने ।
अब्जौ शंखशशाङ्कौ च स्वके नित्ये निजं त्रिषु ॥ ३४ ॥

ས་མཉམ་གཡུལ་གྱི་ཨཱ་ཛིའོ། པྲ་ཛཱ་བུ་རྒྱུད་སྐྱེ་དགུའོ།
ཨ་བ་ཛོ་དུང་རི་བོང་འཛིན། བདག་པོ་རྟག་པ་ནི་ཛཾ་གསུམ། 34

पुंस्यात्मनि प्रवीणे च क्षेत्रज्ञो वाच्यलिङ्गकः ।
संज्ञा स्याच्चेतना नाम हस्ताद्यैश्चार्थसूचना ॥ ३५ ॥

སྐྱེས་བུ་བདག་དང་ལེགས་རྟོགས་པ། ཀྵེ་ཏྲ་ཛྙའོ་བརྗོད་བྱའི་རྟགས།
སཾ་ཛྙཱ་འདུ་ཤེས་མིང་དང་ནི། ལག་སོགས་དོན་གཉེར་བརྡ་ལའོ། 35

दोषज्ञौ वैद्यविद्वांसौ ज्ञो विद्वान् सोमजोऽपि च ।*
काकेभगण्डौ करटौ गजगण्डकटी कटौ ॥ ३६ ॥

†བྱ་རོག་གླང་འགྲམ་ཀ་ར་ཊ། གླང་ཆེན་འགྲམ་དང་རྐེད་ཀ་ཊ། 36

शिपिविष्टस्तु खलतौ दुश्चर्म्मणि महेश्वरे ।
देवशिल्पिन्यपि त्वष्टा दिष्टं दैवेऽपि न द्वयोः ॥ ३७ ॥

ཤི་པི་པིཥྚ་ཉམས་པ་དང་། ལྷགས་པ་ངན་དང་དབང་ཕྱུག་ཆེ།
ལྷ་ཡི་བཟོ་བ་ནི་ཏྭཥྚཱའོ། དིཥྚཾ་ལྷས་གཉིས་འདུས་མའོ། 37

रसे कटुः कट्वकार्य्ये त्रिषु मत्सरतीक्ष्णयोः ।
रिष्टं क्षेमाशुभाभावेष्वरिष्टे तु शुभाशुभे ॥ ३८ ॥

རོ་བྲོ་ཀ་ཊུ་ཀ་ཊྭ་ནི། དོན་མེད་གསུམ་མོ་སེར་སྣ་རྣོ།
རི་ཥྚཾ་བདེ་དང་མི་དགེ་དངོས། ཨ་རི་ཥྚ་ནི་དགེ་མི་དགེ། 38

मायानिश्चलयन्त्रेषु कैतवानृतराशिषु ।
अयोघने शैलशृङ्गे सीराङ्गे कूट मस्त्रियाम् ॥ ३९ ॥

སྒྱུ་མ་མིག་གཡོར་འཁྲུལ་འཁོར་དང་། ཁྲངས་པ་བདེན་ལོག་ཕུང་པོ་དང་།
ལྕགས་ཐོ་རི་དང་རྩེ་མོ་དང་། ཐོང་གཤོལ་རྣམས་ལ་ཀཱུ་ཊའོ། 39

---

* Some editions omit this line.

† Verse 36 adds: ཉིའི་མཐར་ཅན།

सूक्ष्मैलायां त्रुटिः स्त्री स्यात् कालेऽल्पे संशयेऽपि सा ।
अत्युत्कर्षाश्रयः कोट्यो मूले लग्नकचे जटा ॥ ४० ॥

མོ་མིན་ཏྲུ་ཊི་སྨུག་སྨེལ་དུས་དང་ནི། ཉུང་ངུ་ཐེ་ཚོམ་རྣམས་ལའོ།
རབ་དགའི་རྟེན་པ་ཀོ་ཊིའོ། རྩ་བ་དུས་སྦྱོར་ཛ་ཊཱའོ॥ 40

व्युष्टिः फले समृद्धौ च दृष्टि र्ज्ञानेऽक्ष्णि दर्शने ।
इष्टि र्यागेच्छयोः सृष्टि र्निश्चिते बहुले त्रिषु ॥ ४१ ॥

ཝྱུཥྚི་འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་ལ། དྲྀཥྚི་མཁྱེན་པ་མིག་དང་མཐོང་།
ཨིཥྚི་མཆོད་སྦྱིན་འདོད་པའོ། སྲྀཥྚི་ངེས་དང་མང་པོ་གསུམ॥ 41

कष्टे तु कृच्छ्रगहने दक्षामन्दागदेषु च ।
पटु द्वौ वाच्यलिङ्गौ च नीलकण्ठः शिवेऽपि च ॥ ४२ ॥

ཀཥྚ་སྡུག་བསྔལ་སྒྲིབ་དཀའོ། མཁས་དང་མི་དམན་ནད་མེད་ལ།
པ་ཊུ་གཉིས་དེ་བརྗོད་བྱའི་རྟགས། ནཱི་ལ་ཀཎྛ་རྨ་བྱ་ཞིང་॥ 42

पुंसि कोष्ठो ऽन्तर्जठरं कुसूलोऽन्तर्गृहन्तथा ।
निष्ठा निष्पत्तिनाशान्ताः काष्ठोत्कर्षे स्थितौ दिशि ॥ ४३ ॥

པོ་ཀོཥྛ་ཀྱི་མི་གསུམ་པ་དང་། འབྲུ་རྫོང་ཁང་པའི་ནང་དེ་བཞིན།
ནི་ཥྛཱ་གྲུབ་ཟིན་ཆད་ཟློས་མཐའ། ཀཱཥྛཱ་དགའ་གནས་ཕྱོགས་ལའོ॥ 43

त्रिषु ज्येष्ठोऽतिशस्तेऽपि कनिष्ठोऽतियुवाल्पयोः ।
दण्डोऽस्त्री लगुडेऽपि स्याद्गुडो गोलेक्षुपाकयोः ॥ ४४ ॥

ཛྱེ་ཥྛ་རྒན་དང་ཕུལ་བྱུང་ལ། ཀ་ནི་ཥྛ་དང་ཆུང་དང་ཉུང་།
དཎྜ་ཁྲལ་དང་དབྱུག་པའི་གུ་ཊ་རྫོག་པོས་བྱུད་ཞིང་བཙོས॥ 44

सर्पमांसात् पशुव्याडौ गोभूवाचस्त्विडा इला ।
क्ष्वेडा वंशशलाकापि नाडी कालेऽपि षट्क्षणे ॥ ४५ ॥

བྱཱ་ཊ་སྦྲུལ་དང་ཤ་ཟན་ཕྱུགས། ཨི་ཌཱ་ཕྱུགས་ངག་ས་བོ།
ཀྵྭེ་ཌཱ་སྨྱུག་སྐས་སྤྱི་ཡི་སྐས། ནཱ་ཌཱི་དུས་དང་སྐད་ཅིག་དྲུག॥ 45

काण्डोऽस्त्री दण्डबाणार्ववर्गावसरवारिषु ।
स्याद्भाण्ड मश्वाभरणेऽमत्रे मूलवणिग्धने ॥ ४६ ॥

ཀཱ་ཎྜ་དབྱུག་པ་མདའ་དང་ནི། རྡོ་དང་སྐྱེ་ཚན་གནས་སྐབས་ཆུ॥ 46

भृशप्रतिज्ञयो र्वाढं प्रगाढं भृशकृच्छ्रयोः ।
शक्तस्थूलौ त्रिषु दृढौ व्यूढौ विन्यस्तसंहतौ ॥ ४७ ॥

... ... ।
... ... ॥ 47

भ्रूणोऽर्भके स्त्रैणगर्भे बाणो बलिसुते शरे ।
कणोऽतिसूक्ष्मे धान्यांशे संघाते प्रमथे गणः ॥ ४८ ॥

བྷྲཱུ་ཎ་བུས་དང་མངལ་གཞིར་ཅན། བཱ་ཎ་སྟོབས་ལྡན་བུ་དང་མདའ།
ཀ་ཎ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བོ་གྲོགས། ཚོགས་དང་འཇོམས་བྱེད་ག་ཎའོ། ॥ 48

पणो द्यूतादिषूत्सृष्टे भृतौ मूल्ये धनेऽपि च ।
मौर्व्यां द्रव्याश्रिते सत्वशुक्लसन्ध्यादिके गुणः ॥ ४९ ॥

པ་ཎ་ཤོ་སོགས་རྒྱལ་བུས་གླ། རིན་དང་ནོར་ལ་ཡང་དེའོ།
ཡོན་ཏན་དང་ནི་དངོས་སྐྱེས་དང་། རྟེན་དང་སྙིང་སྟོབས་དཀར་པོ་དང་།
མཚམས་ལ་སོགས་པ་གུ་ཎའོ། ॥ 49

निर्व्यापारस्थितौ कालविशेषोत्सवयोः क्षणः ।
वर्णो द्विजादौ शुक्लादौ स्तुतौ वर्णन्तु वाक्षरे ॥ ५० ॥

བྱར་མེད་གནས་དང་དུས་བྱེ་བྲག། སྟོན་པ་དག་ལ་ཀྵ་ཎའོ།
བརྞ་གཉིས་སྐྱེས་ལ་སོགས་དང་། དཀར་པོ་ལ་སོགས་ཁ་དོག་བསྟོད།
བརྞཾ་ཡི་གེ་ལ་ཡང་ངོ་ ॥ 50

अरुणो भास्करेऽपि स्याद्वर्णभेदेऽपि च त्रिषु ।
स्थाणुः शर्व्वेऽप्यथ द्रोणः काकेऽप्याजौ रवे रणः ॥ ५१ ॥

... ... |
... ... ॥ 51

ग्रामणी र्नापिते पुंसि श्रेष्ठे ग्रामाधिपे त्रिषु ।
ऊर्णा मेषादिलोम्नि स्यादावर्त्ते चान्तरा भ्रुवौ ॥ ५२ ॥

གྲཱ་མ་ཎཱི་ནི་འབྲེག་མཁན་དང་། སྐྱེས་གསུམ་མཆོག་བདག་རྣམས་ལའོ།
ཨཱུརྞཱ་ལུག་སོགས་བལ་དང་ནི། སྨིན་མའི་མཚམས་ཀྱི་འཁྱིལ་བ་ལ། ॥ 52

हरिणी स्यान्मृगी हेमप्रतिमा हरिता च या ।
त्रिषु पाण्डौ च हरिणः स्थूणा स्तम्भेऽपि वेश्मनः ॥ ५३ ॥

ཧ་རི་ཎཱི་ནི་རི་དགས་མོ། གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སེར་པོ་ལ་འང་།
གསུམ་པོ་སྐྱ་བོ་ཧ་རི་ཎ། ཐུགས་དང་ཁྱིམ་གྱི་ཀ་བ་ལ། ॥ 53

तृष्णे स्पृहापिपासे द्वे जुगुप्साकरुणे घृणे ।
वणिक्पथेऽपि विपणिः सुरा प्रत्यक् च वारुणी ॥ ५४ ॥

ཏྲྀ་ཥྞཱ་འདོད་པ་སྐོམ་པ་ལ། སྨོད་པ་སྙིང་རྗེ་གྷྲྀ་ཎེའོ།
ཚོང་འདུས་ལམ་ནི་བི་པ་ཎི། ཆང་དང་ནུབ་ཕྱོགས་བཱ་རུ་ཎི། ॥ 54

करेणुरिभ्यां स्त्री नेभे द्रविणन्तु बलं धनम् ।
शरणं गृहरक्षित्रोः श्रीपर्णं कमलेऽपि च ॥ ५५ ॥

ཀ་རེ་ཎུ་ནི་གླང་མོ་གླང་། ཤ་ར་ཎ་ནི་ཁྱིམ་དང་སྐྱབས།
ཤྲཱི་པརྞ་ནི་པདྨ་བུམ* ॥ 55

* བུམ ?

विषाभिमरलोहेषु तीक्ष्णं क्लीबे खरे त्रिषु ।
प्रमाणं हेतुमर्य्यादाशास्त्रेयत्ताप्रमातृषु ॥ ५६ ॥

དུག་གསུལ་ལྕགས་རྣོ་ཏཱི་ཀྵྞ། མ་ནིང་ཁ་རེ་གསུམ།
པྲ་མཱ་ཎཾ་ནི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཡུལ་ལུགས་བསྟན་བཅོས་འདེབས་ཚད་ཚད། ‖ 56

करणं साधकतमं क्षेत्रगात्रेन्द्रियेष्वपि ।
प्राण्युत्पादे संसरणमसम्बाधचमूगतौ ॥ ५७ ॥

ཀ་ར་ཎཾ་ནི་སྒྲུབ་ནུས་དང་། ཞིང་དང་ལུས་དབང་རྣམས་ལ་ཡང་།
སྲོག་ཆགས་སྐྱེ་བ་སཾ་སར་ཎ། དཔུང་ཚོགས་རྒྱུ་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཙྭ། ‖ 57

घण्टापथेऽथ वान्तान्ने समुद्गरणमुन्नये ।
अतस्त्रिषु विषाणं स्यात् पशुशृङ्गेभदन्तयोः ॥ ५८ ॥

ས་སྲུ་དྷུར་ཎ་འདོན་དང་འཁྱེར། འདི་ནས་གསུམ་སྟེ་བི་ཥཱ་ཎཾ།
ཕྱུགས་ཀྱི་རྭ་དང་ཚེམ་*པ་ལ། ‖ 58

प्रवणं क्रमनिम्नोर्व्यां प्रह्वे ना तु चतुष्पथे ।
सङ्कीर्णौ निचिताशुद्धावीरिणं शून्यमूषरम् ॥ ५९ ॥

པྲ་བཎ་ནི་མི་མཉམ་དང་། དགའ་དང་བཞི་མདོ་རྣམས་ལའོ།
སཾ་ཀཱིརྞ་ནི་དག་མ་དག། ཨཱི་ར་ཎཾ་སྟོང་ཚྭ་སྐྱེ་ཅན། ‖ 59

* ཚེམས ?

देवसूर्य्यौ विवस्वन्तौ सरस्वन्तौ नदार्णवौ ।
पक्षिताक्ष्यौं गरुत्मन्तौ शकुन्तौ भासपक्षिणौ ॥ ६० ॥

ལྷ་ཉི་བི་བ་སྭན་ཏཽ་འོ། ས་ར་སྭན་ཏཽ་གཙང་པོ་མཚོ་འོ།
བྱ་ཁྱུང་ག་རུད་མ་ནྟཽ་དང་། ཤ་ཀུ་ན་ནི་ཁྲིམ་བྱ་བྱ། ‖ 60

अग्न्युत्पातौ धूमकेतुजीमूतौ मेघपर्व्वतौ ।
हस्तौ तु पाणिनक्षत्रे मरुतौ पवनामरौ ॥ ६१ ॥

མེ་སྐྱེས་དུ་བ་ཀེ་ཏུའོ། ཇི་མུ་ཏཽ་ནི་སྤྲིན་དང་རི།
ཧསྟཽ་ལག་པ་མེ་བཞིའོ། མ་རུ་ཏཽ་ནི་རླུང་འཆི་མེད། ‖ 61

यन्ता हस्तिपके सूते भर्त्ता धातरि पोष्टरि ।
यानपात्रे शिशौ पोतः प्रेतः प्राणान्तरे मृते ॥ ६२ ॥

ཡནྟཱ་གླང་ཆེན་ཁ་ལོ་སྒྱུར། བྷརྟྟཱ་འཛིན་གསོ་བ་པོ།
གྲུ་དང་བྱིས་པ་པོ་ཏའོ། པྲེ་ཏ་སྲོག་ཆགས་མཐའ་མ་རོ། ‖ 62

ग्रहभेदे ध्वजे केतुः पार्थिवे तनये सुतः ।
स्थपतिः कारुभेदेऽपि भूभृद्भूमिधरे नृपे ॥ ६३ ॥

གཟའ་དབྱེ་རྒྱལ་མཚན་ཀེ་ཏུའོ། ས་བདག་བུ་དང་སུ་ཏའོ།
སྠ་བ་ཏི་ནི་ཤིང་མཁན་དབྱེ། ས་འཛིན་རི་དང་རྒྱལ་པོ་འོ། ‖ 63

मूर्द्धाभिषिक्तो भूपेऽपि ऋतुः स्त्रीकुसुमेऽपि च ।
विष्णावप्यजिताव्यक्तौ सूतस्त्वष्टरि सारथौ ॥ ६४ ॥

སྤྱི་བོར་དབང་བསྐུར་རྒྱལ་རིགས་ལའང་། རི་དུ་བུད་མེད་མེ་ཏོག་དུས།
ཁྱབ་འཇུག་ཕམ་པ་བྱ་ཀྟོ་སཱུ་ཏ།། 64

व्यक्तः प्राज्ञेऽपि दृष्टान्तावुभे शास्त्रनिदर्शने ।
क्षत्ता स्यात् सारथौ द्वाःस्थे क्षत्रियायाञ्च शूद्रजे ॥ ६५ ॥

ཁ་ལོ་སྒྱུར་བྱ་ཀྟ་མཁས་དང་གསལ་བའོ། དྲྀཥྚཱནྟ་གཉིས་བསྟན་བཅོས་དང་།
ཀྵཏྟཱ་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ་དང་། སྒོང་སྐྱེས་རྒྱལ་རིགས་དམངས་འདྲེས་བུ།། 65

वृत्तान्तः स्यात् प्रकरणे प्रकारे कार्त्स्न्यवार्त्तयोः ।
आनर्त्तः समरे नृत्यस्थाननीवृद्विशेषयोः ॥ ६६ ॥

ཝྲྀཏྟཱནྟ་ནི་རབ་དབྱེ་དང་། བྱེ་བྲག་ཚོགས་པ་གཏམ་རྣམས་སོ།
ཨཱ་ནརྟ་ནི་གཡུལ་དང་ནི། གར་གནས་སྐྱེས་མཐའི་བྱེ་བྲག་ལ།། 66

कृतान्तो यमसिद्धान्तदैवाकुशलकर्म्मसु ।
श्लेष्मादि-रसरक्तादि-महाभूतानि तद्गणाः ॥ ६७ ॥

ཀྲྀ་ཏཱནྟ་ནི་གཤིན་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྔོན་གྱི་མི་དགེའི་ལས།
བད་ཀན་ལ་སོགས་རོ་དང་ནི། ཁྲག་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་།། 67

इन्द्रियाण्यश्मविकृतिः शब्दयोनिश्च धातवः ।
कक्षान्तरेऽपि शुद्धान्तो नृपस्यासर्व्वगोचरे ॥ ६८ ॥

ད་ཡི་ཡོན་ཏན་དབང་པོ་རྣམས། རྡོ་ཡི་བྱེ་བྲག་སྒྲའི་སྐྱེས་གནས།
དྷཱ་ཏུ་ཡིན་ཏེ་ཁམས་ཞེས་སོ། ཀ་ཀྵཱནྟ་རེ་བཙུན་མོ་ཡི་འཁོར།
མི་དབང་ཀུན་གྱིས་སྤྱད་ཡུལ་ཅན།། 68

काष्ठसामर्थ्ययोः शक्ति मूर्त्तिः काठिन्यकाययोः ।
विस्तारवल्ल्यो र्व्रततिर्व्वसती रात्रिवेश्मनोः ॥ ६९ ॥

ཀཱ་ཥྛ་ནུས་པ་ཤཀྟིའོ། མཱུརྟི་སྲ་དང་ལུས་ལའོ།
ཡངས་པ་འཁྲི་ཤིང་བྲ་ཏ་ཏི། བ་ས་ཏཱི་ནི་མཚན་མོ་ཁྱིམ།། 69

क्षयार्च्चयोरपचितिः साति र्दानावसानयोः ।
अर्त्तिः पीड़ाधनुष्कोट्यो र्जातिः सामान्यजन्मनोः ॥ ७० ॥

ཟད་མཆོད་ལ་བ་ཙི་ཏིའོ། སཱ་ཏི་སྦྱིན་དང་གནས་དག་ལ།
ཨརྟི་ནི་སྡུག་ཏུ་གཞུ་ཡི་མཆོག། ཛཱ་ཏི་སྤྱི་དང་སྐྱེ་བ་དག།། 70

प्रचारस्यन्दयोरीति रीतिडिम्बप्रवासयोः ।
उदयेऽधिगमे प्राप्ति स्त्रेता त्वग्निचये युगे ॥ ७१ ॥

རབ་སྤྱོད་བསྒྱུད་པ་ཨཱི་ཏིའོ། ཨཱི་ཏི་མཆོང་དང་གནས་དག་གོ།
ཤར་དང་ཐོབ་པ་པྲཱཔྟིའོ། སྟེ་ཏཱ་མེ་གསུམ་གསུམ་ལྡན་དུས།། 71

वीणाभेदेऽपि महती भूति र्भस्मनि सम्पदि ।
नदीनगर्य्यो नागानां भोगवत्यथ सङ्गरे ॥ ७२ ॥

པི་ཝཱང་དབྱེ་བ་མ་ཧ་ཏཱི། བྷཱུ་ཏི་ཐལ་དང་ཕུན་སུམ་ཚོགས།
གཙང་པོ་ཀླུ་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་རྣམས། བྷོ་ག་བ་ཏཱི་དེ་ནས་ནི། 72

सङ्गे सभायां समितिः क्षयवासावपि क्षितिः ।
रवेरर्च्चिश्च शस्त्रञ्च वह्निज्वाला च हेतयः ॥ ७३ ॥

བདེ་བྱེད་གྲོགས་པོ་དག་དང་ནི། གཡུང་འདུ་ས་ནི་ས་མི་ཏི།
ཟད་དང་གནས་ལ་ཀྵི་ཏིའོ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་མཚོན་ཆ་དང་།
མེ་ལྕེ་འབར་བ་ཧེ་ཏེ་འོ། 73

जगती जगति च्छन्दोविशेषेऽपि क्षितावपि ।
पंक्तिश्छन्दोऽपि दशमं स्यात् प्रभावेऽपि चायतिः ॥ ७४ ॥

ཛ་ག་ཏཱི་ནི་འགྲོ་བ་དང་། སྡེབ་སྦྱོར་བྱེ་བྲག་ས་གཞི་ལའང་།
པཾ་ཀྟི་གྲལ་དང་ཡིག་བཅུའི་སྡེབས། འོད་དང་ཆགས་པ་ཨཱ་ཏི། 74

पत्तिर्गती च मूले तु पक्षतिः पक्षभेदयोः ।
प्रकृति र्योनिलिङ्गे च कैशिकाद्याश्च वृत्तयः ॥ ७५ ॥

པདྟི་འགྲོ་དང་རྐང་ཐང་ངོ་། རྩ་བ་ག་ཞིག་དབྱེ་པཀྵ་ཏི།
པཀྵ་བྷེ་ད་ཡོཿཔྲ་ཀྲི་ཏི་ནི་སྐྱེ་གནས་བཏགས། གར་ཚོགས་འཚོ་བ་བྲི་ཏྟའོ། 75

सिकताः स्यु र्वालुकापि वेदे श्रवसि च श्रुतिः ।
वनिता जनितात्यर्थानुरागायाञ्च योषिति ॥ ७६ ॥

སི་ཀ་ཏཱ་ནི་བྱེ་གྲོ་དུམ། རིག་བྱེད་ཐོས་པ་ཤྲུ་ཏིའོ།
བ་ནི་ཏཱ་དང་ཛ་ནི་ཏཱ། མ་དང་རྗེས་ཆགས་བུད་མེད་ལ། 76

गुप्तिः क्षितिव्युदासेऽपि धृति र्धारणधैर्य्ययोः ।
वृहती क्षुद्रवार्त्ताकी छन्दोभेदे महत्यपि ॥ ७७ ॥

གུ་པྟི་རྡོང་འབྲུ་བུག་བཅས་ཀྱུ། དྷྲྀ་ཏི་འཛིན་དང་བློ་གྲོས་སོ།
བྲི་ཧ་ཏཱི་ནི་བུམ་སྨན་དང་། སྡེབ་སྦྱོར་དབྱེ་བ་ཆེན་པོ་ལའང་། 77

वासिता स्त्रीकरिण्योश्च वार्त्ता वृत्तौ जनश्रुतौ ।
वार्त्तं फल्गुन्यरोगे च त्रिष्वप्सु च घृतामृते ॥ ७८ ॥

བུད་མེད་གླང་པོ་བ་ཤི་ཏཱ། བརྡ་འཚོ་བ་སྐྱེ་བོའི་གཏམ།
བརྡ་ནད་མེད་སྙིང་པོ་མེད། གསུམ་ཞུན་མར་མར་ནི་ཨ་མྲི་ཏ། 78

कलधौतं रौप्यहेम्नो निमित्तं हेतुलक्ष्मणोः ।
अत्याहितं महाभीतिः कर्म्म जीवानपेक्षि च ॥ ७९ ॥

ཀ་ལ་དྷཽ་ཏཾ་དངུལ་དང་གསེར། ནི་མི་ཏྟཾ་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད།
ཨ་ཏྱཱ་ཧི་ཏཾ་འཇིགས་ཆེན་དང་། ལས་ཀྱིས་འཚོ་བ་མི་ལྟ་བྱེད། 79

युक्ते क्ष्मादावृते भूतं प्राण्यतीते समे त्रिषु ।
श्रुतं शास्त्रावधृतयो र्युगपर्य्याप्तयोः कृतम् ॥ ८० ॥

རིག་པས་ས་སོགས་དུས་བྷུ་ཏཾ། སྲོག་ཆགས་འདས་དུས་འདྲ་བ་གསུམ།
ཤྲུ་ཏཾ་བསྟན་བཅོས་པ་འཛིན་ཆེན་དང་། རྫོགས་ལྡན་རྣམས་གྲངས་ཐོབ་ཀྲི་ཏཾ॥ 80

वृत्तं पद्ये चरित्रे त्रिष्वतीते दृढनिस्तले ।
महद्राज्यञ्चावगीतं जन्ये स्याद्गर्हिते त्रिषु ॥ ८१ ॥

ཝྲྀཏྟཾ་ཚིགས་བཅད་སྤྱོད་པ་གསུམ། འདས་དུས་བསྟན་པོ་ཟླུམ་པོ་ལ།
མ་ཧ་ད་ནི་རྒྱལ་སྲིད་དང་། སྐྱེས་བོས་སྨོད་དང་ཆེན་པོ་ལ།
ལས་ཀྱིས་འཚོ་བ་མི་ལྷ་བྱེད*॥ 81

श्वेतं रौप्येऽपि रजतं हारे रौप्ये सिते त्रिषु ।
त्रिष्वितो जगदिङ्गेऽपि रक्तं नील्यादिरागि च ॥ ८२ ॥

གསུམ་ཤྭེ་ཏ་དངུལ་དང་དཀར་པོ་ལ། ར་ཛ་ཏཾ་ནི་དོ་ཤལ་དང་།
དངུལ་དང་དཀར་པོ་རྣམས་ལ་གསུམ། གསུམ་པོ་དེ་ནས་ཛ་གད་ནི།
འགྲོ་བ་དང་ནི་འཁོར་བ་ལ། རཀྟཾ་སྔོ་སོགས་ཆགས་པ་ལ॥ 82

अवदातः सिते पीते शुद्धे बद्धार्जुनौ सितौ ।
युक्तेऽतिसंस्कृते मर्षिण्यभिनीतोऽथ संस्कृतम् ॥ ८३ ॥

ཨ་བ་ད་ཏ་དཀར་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་ནི་དག་པའོ།
ལྷག་ལུས་དཀར་པོ་སི་ཏོ། རིགས་དང་མངོན་པར་ལེགས་སྦྱར་དང་།
ནུས་པ་ཡ་བྷི་ནཱི་ཏོའོ། དེ་ནས་ལེགས་སྦྱར་ཟིན་པ་དང་॥ 83

* Superfluous.

कृत्रिमे लक्षणोपेतेऽप्यनन्तोऽनवधावपि ।
ख्याते हृष्टे प्रतीतोऽभिजातस्तु कुलजे बुधे ॥ ८४ ॥

མཚན་ཉིད་ཨུ་པེ་ཏེ་ཡང་ངོ་། ཨ་ནནྟ་ནི་མཐའ་ཡས་དགའ།
གྲགས་དང་ཡིད་འོང་པྲ་ཏཱི་ཏོ། ཨ་བྷི་ཛཱ་ཏ་རིགས་སྐྱེས་བློ॥ 84

विविक्तौ पूतविजनौ मूर्च्छितौ मूढसोच्छ्रयौ ।
द्वौ चाम्लपरुषौ शुक्तौ शितौ धवलमेचकौ ॥ ८५ ॥

བི་བི་ཀྟཽ་ནི་དག་དང་དབེན། མཱུརྪི་ཏོ་ནི་རྨོངས་དང་མཐོ།
གཉིས་དག་སྐྱུར་རྩུབ་ཤུཀྟཽ། ཤི་ཏཽ་དཀར་དང་དཀར་ནག་འདྲེས॥ 85

सत्ये साधौ विद्यमाने प्रशस्ते ऽभ्यर्हिते च सन् ।
पुरस्कृतः पूजितेऽरात्यभियुक्तेऽग्रतः कृते ॥ ८६ ॥

སད་ལེགས་དང་རིགས་ལྡན་དང་། དགེ་བ་ཡན་བྱེད་བདེན་པའོ།
པུ་ར་སྐྲིད་མཆོད་པ་དང་། དགྲ་དང་མངོན་པར་རིག་པ་དང་།
མངོན་དུ་བྱ་བ་རྣམས་ལའོ॥ 86

निवातावाश्रयावातौ शस्त्राभेद्यञ्च वर्म्म यत् ।
जातोन्नद्धप्रवृद्धाः स्युरुच्छ्रिता उत्थितास्त्वमी ॥ ८७ ॥

ནི་བཱ་ད་ནི་རླུང་མེད་གནས། མཚོན་གྱིས་མི་ཆོད་གོ་ཆ་ལའང་།
ཛཱ་ཏཿསྐྱེས་དང་འཚོ་བ་ཐོབ། ཨུཙྪྲི་ཏ་དང་ཨུཏྠི་ཏ་འདི་རྣམས॥ 87

वृद्धिमत्प्रोद्यतोत्पन्ना आदृतौ सादरार्चितौ ।
अर्थोऽभिधेयो रैवस्तु प्रयोजननिवृत्तिषु ॥ ८८ ॥

མཐོ་དང་ཤར་ཕྱོགས་སྐྱེ་བ་རྣམས། ཨཱ་དྲྀ་ཏ་ནི་རྟག་མཆོད་བྱེད།
ཨརྠ་བརྗོད་བྱ་རིན་པོ་ཆེ། དངོས་པོ་དགོས་པ་ཆོ་རྣམས་ལ॥ 88

निदानागमयोस्तीर्थ मृषिजुष्टजले गुरौ ।
समर्थस्त्रिषु शक्तिष्ठे सम्बन्धार्थे हितेऽपि च ॥ ८९ ॥

ཏཱིརྠ་གླིང་གཞི་ལུང་དང་ནི། དྲང་སྲོང་སྲུ་སྟེགས་ལྷི་བའོ།
ས་མརྠ་གསུམ་ནུས་པ་དང་། འདོད་པ་འབྲེལ་འདོད་ཕན་པ་ལའང་॥ 89

दशमीस्थौ क्षीणरागवृद्धौ वीथी पदव्यपि ।
आस्थानीयत्नयोरास्था प्रस्थोऽस्त्री सानुमानयोः ॥ ९० ॥

ད་ཤ་མཱི་སྠོ་ཆགས་ཉམས་རྒན། བཱི་ཐཱི་ལམ་དང་རྟེན་པའོ།
ཨཱསྠཱ་དམའ་བ་གནས་མཐོང་བ། པྲ་སྠ་མོ་མིན་སཱ་ནུ་དང་། བྲི་ལའོ॥ 90

अभिप्रायवशौ छन्दावब्दौ जीमूतवत्सरौ ।
अपवादौ तु निन्दाज्ञे दायादौ सुतबान्धवौ ॥ ९१ ॥

ཚནྡ་ཅན་དབང་བྱེད་ཚོ་དའོ། ཨ་བ་དྷ་སྤྲིན་དང་ལོ་ལའོ།
ཨ་པ་བཱ་དོ་སྨོད་དང་སྨོངས། དཱ་ཡ་དོ་ནི་བུ་དང་གཉེན॥ 91

पादा रश्म्यंघ्रितूर्य्यांशा श्चन्द्राग्न्यर्का स्तमोनुदः ।
निर्व्वादो जनवादेऽपि शादो जम्बालशष्पयोः ॥ ९२ ॥

པཱ་དཱ་འོད་ཟེར་ཞབས་དང་ནི། བཞི་ཆ་ཟླ་མེ་ཉི་མུན་སེལ།
ནིརྦཱ་ད་ན་སྐྱེ་བོས་སྨྲས། ཤཱ་དོ་ལྡམ་དང་མྱུ་གུའོ॥ 92

आरावे रुदिते त्रातर्य्याक्रन्दो दारुणे रणे ।
स्यात् प्रसादोऽनुरागेऽपि सूदः स्याद्व्यञ्जनेऽपि च ॥ ९३ ॥

དཀྲུང་བ་ངུ་སྐད་སྐྱོབ་པ་རྣམས། ཨཱ་ཀྲནྡོ་དྲག་པོ་འི་གཡུལ།
པྲ་སཱ་ད་ནི་དངས་པའོ། སུ་དང་ཟས་སྤྱིར་བླགས་པ་ཡང་॥ 93

गोष्ठाध्यक्षेऽपि गोविन्दो हर्षेऽप्यामोदवन्मदः ।
प्राधान्ये राजलिङ्गे च वृषाङ्गे ककुदोऽस्त्रियाम् ॥ ९४ ॥

ཙ་དཔོན་བ་རྫི་གོ་བིནྡ། ཨ་མོ་ད་ནི་དགའ་དང་ཆང་།
གཙོ་བོ་དང་ནི་རྒྱལ་པོ་འོ། རྟགས།
ཁྱུ་མཆོག་ནོག་རྣམས་ཀ་ཀུ་དོ། མོ་མིན་ནོ॥ 94

स्त्री सम्विज्ज्ञानसम्भाषाक्रियाकाराजिनामसु ।
धर्म्मे रहस्युपनिषत् स्यादृतौ वत्सरे शरत् ॥ ९५ ॥

མོ་སཾ་བིད་ནི་མཁྱེན་པ་དང་། གསུང་ངག་བྱ་བྱེད་གཡུལ་མིང་རྣམས།
ཆོས་དབེན་ཨུ་པ་ནི་ཥ་ད། སྟོན་ཀ་ལོ་ནི་ཤ་རད॥ 95

पदं व्यवसित-त्राण-स्थान-लक्ष्मांघ्रि-वस्तुषु ।
गोष्पदं सेविते माने प्रतिष्ठा कृत्यमास्पदम् ॥ ९६ ॥

པ་དཾ་བྱ་བ་སྐྱོབ་པ་དང་། གནས་དང་ཕུན་ཚོགས་རྐང་པ་དངོས།
གོ་ཥྤ་དཾ་ནི་ཞབས་རྗེས་བྲི། རབ་གནས་གྲོབ་པ་ཨཱ་སྤ་དཾ།། 96

चिश्लिष्टमधुरौ स्वादू मृदू चातीक्ष्णकोमलौ ।
मूढाल्पापटुनिर्भाग्या मन्दाः स्यु र्द्वौ तु शारदौ ॥ ९७ ॥

གསུམ། ཡིད་འོང་སྣང་རྩི་སྣྲ་དུའོ།
ཤྲི་ཥྚ་ནི་དང་འཇམ་པ་དག། སྐོངས་དང་ཉུང་དང་མི་གསལ་དང་།
སྐལ་པ་ངན་རྣམས་མནྡའོ། གཉིས་ཤཱ་རྡ་ནི་རྩེ་མོ་གཉེན་པའོ།། 97

प्रत्यग्राप्रतिभौ विद्वत्सुप्रगल्भौ विशारदौ ।
व्यामो वटश्च न्यग्रोधावुत्सेधः काय उन्नतिः ॥ ९८ ॥

བི་ཤཱ་ར་དཽ་ཡོངས་ཅན་མཁས། ནམ་མཁའི་དམའ་མོ་ནྱ་གྲོ་དྷ།
ཨུད་སེ་དྷ་ལུས་དང་མཐོ།། 98

पर्याहारश्च मार्गश्च विवधौ वीवधौ च तौ ।
परिधि र्यज्ञियतरोः शाखायामुपसूर्य्यके ॥ ९९ ॥

ལེན་བྱེད་ལ་ནི་བཱི་བེ་དྷ། བི་བ་དྷ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།
པ་རི་དྷི་ནི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི། དོང་ཕྱུར་ཤཱ་ཁ་ཉེ་འཁོར་རོ།། 99

बन्धकं व्यसनं चेतः पीडाधिष्ठानमाधयः ।
स्युः समर्थननीवाकनियमाश्च समाधयः ॥ १०० ॥

དམ་ཉེས་པ་སེམས་ནད་དང་། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཨཱ་དྷིའོ།
མཉམ་དོན་སི་བོན་ངག་དང་ནི། ངེས་པ་རྣམས་ནི་ས་མ་དྷི།། 100

दोषोत्पादेऽनुबन्धः स्यात् प्रकृत्यादिविनश्वरे ।
मुख्यानुयायिनि शिशौ प्रकृतस्यानुवर्त्तने ॥ १०१ ॥

ཉེས་སྐྱེ་ཨ་ནུ་བནྡྷ་དང་། རང་བཞིན་ལ་སོགས་དབྱུངས་མེད་དང་།
གཙོ་བོ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བྱིས་པ་རང་བཞིན་རྗེས་འགྲོའོ།། 101

विधु र्विष्णौ चन्द्रमसि परिच्छेदे विलेऽवधिः ।
विधि र्विधाने दैवे च प्रणिधिः प्रार्थने चरे ॥ १०२ ॥

བིདྷུ་ཁྱབ་འཇུག་ཟླ་བའོ། ཡོངས་གཅོད་དུས་དག་ཨ་བ་དྷི།
བི་དྷི་སྒྲུབ་དང་སྔོན་གྱི་ལས། པྲ་ཎི་དྷི་ནི་སྨོན་མོ་སྤྱོད།། 102

बुधवृद्धौ पण्डितेऽपि स्कन्धः समुदयेऽपि च ।
देशे नदविशेषेऽब्धौ सिन्धुर्ना सरिति स्त्रियाम् ॥ १०३ ॥

བུདྡྷ་ཀུན་དང་མཁས་པའོ། སྐནྡྷ་ཡང་དག་འཚོགས་པའོ།
ཡུལ་གཙང་པོ་ཁྱད་ཨབྡྷི། སིནྡྷུ་ཆ་སྤུན་པའོ་མོ།། 103

विधाविधौ प्रकारे च साधू रम्येऽपि च त्रिषु ।
बधू र्जाया स्नुषा स्त्री च सुधालेपोऽमृतं स्नुही ॥ १०४ ॥

བིདྷཱ་བིདྷཱ་རྣམ་པའོ། སཱ་དྷུ་དགའ་བ་དང་ལེགས་པ་ལ།
བདྷཱུ་བུད་མེད་མནའ་མ་ཆུང་། སུ་དྷཱ་བུག་པ་བདུད་རྩི་སྲོན་* ॥ 104

सन्धा प्रतिज्ञा मर्य्यादा श्रद्धा सम्प्रत्ययः स्पृहा ।
मधु मद्ये पुष्परसे क्षौद्रे चान्धतमस्यपि ॥ १०५ ॥

སནྡྷཱ་ནི་ཆ་ཡུལ་ཚོས་སོ། ཤྲདྡྷཱ་དང་འདོད་པའོ།
མདྷུ་ཆང་དང་མེ་ཏོག་རྩི་དང་སྦྲང་། ཨནྡྷ་ལོང་བ་མུན་པའོ ॥ 105

अतस्त्रिषु समुन्नद्धौ पण्डितंमन्यगर्व्वितौ ।
ब्रह्मबन्धुरधिक्षेपे निर्द्देशे ऽथावलम्बितः ॥ १०६ ॥

འདི་ནས་གསུམ་ཡིན་ས་མུནྡྷཱ། མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཁེངས་པའོ།
ཚངས་གཉེན་ཤིན་ཏུ་གཡོ་དང་ངེས་བསྟན་པ ॥ 106

अविदूरोऽप्यवष्टब्धः प्रसिद्धौ ख्यातभूषितौ ।
सूर्य्यवह्नी चित्रभानू भानू रश्मिदिवाकरौ ॥ १०७ ॥

ཉེ་དང་རིང་མིན་མཐོང་ཨ་བཥྚ་བྡྷོ། པྲ་སི་དྡྷ་ནི་གྲགས་དང་རྒྱན།
ཉི་མེ་ཙི་ཏྲ་བྷཱ་ནུའོ། བྷཱ་ནུ་འོད་ཟེར་འོད་ཀྱི་བྱེད ॥ 17

* འཐོར ?

भूतात्मानौ धातृदेहौ मूर्खनीचौ पृथग्जनौ ।
ग्रावाणौ शैलपाषाणौ पत्त्रिणौ शरपक्षिणौ ॥ १०८ ॥

བྷཱུ་ཏཱ་ཏྨཱ་ནོ། འབྱུང་པོ་འི་བདག་ཉིད་མ་ལུས། རྨོངས་དང་དམན་པ་སོ་སོ་སྐྱེ།
གྲཱ་བ་ཎཽ་ནི་རི་དང་རྡོ། པ་ཏྲི་ཎཽ་ནི་མདའ་ལྡན་མདའ་དང་བྱ་དག་གོ ॥ 108

तरुशैलौ शिखरिणौ शिखिनौ वह्निबर्हिणौ ।
प्रतियत्नावुभौ लिप्सोपग्रहावथ सादिनौ ॥ १०९ ॥

ཤིང་དང་རི་ན་རྩེ་མོ་ཅན། ཤི་ཁི་ནོ་མེ་རྨ་བྱ།
པྲ་ཏི་ཡ་དན་གཉིས་མཐབ་སེམས། ཉེར་འཛིན་དེ་ནས་སཱ་དི་ནོ ॥ 109

द्वौ सारथिहयारोहौ वाजिनोऽश्वेषुपक्षिणः ।
कुलेऽप्यभिजनो जन्मभूम्यामप्यथ हायनाः ॥ ११० ॥

གཉིས། ཁ་ལོ་སྒྱུར་དང་རྟ་པའོ། བཱ་ཛི་ན་ནི་མདའ་*དང་བྱ།
ཀུ་ལེ་ཨ་བྷི་ཛ་ན་ནི། སྐྱེ་བ་དང་ནི་སྐྱེས་པའི་ས། དེ་ནས་ཧཱ་ཡ་ན་ཞེས་པ ॥ 110

वर्षार्चिर्व्रीहिभेदाः स्यु श्चन्द्राग्न्यर्का विरोचनाः ।
केशेऽपि वृजिनो विश्वकर्म्मार्कसुरशिल्पिनोः ॥ १११ ॥

ལོ་དང་འོད་ཟེར་འབྲུ་ཡི་དབྱེ། ཟླ་མེ་ཉི་མ་བི་རོ་ཙ་ན།
སྐྲ་འཁྱིལ་བྲི་འཛིན་ཡིན་ནོ། སྣ་ཚོགས་ལས་དང་ཉི་མ་དང་།
ལྷ་དང་བཟོ་དག་ཡིན་ནོ ॥ 111

* For ད ?

आत्मा यत्नो धृति र्बुद्धिः स्वभावो ब्रह्मवर्ष्म च ।
शत्रुधातुकमत्तेभवर्षुकाब्दा घनाघनाः ॥ ११२ ॥

ཨཱཏ་མཱ་འདུན་པ་འཛིན་པ་དང་། བློ་གྲོས་རང་བཞིན་ཚངས་པ་གླང་སྨྱོས་དང་། ཆར་སྤྲིན་ག྄ྷ་ན་ག྄ྷན་འོ། 112

अभिमानोऽर्थादिदर्पे ज्ञाने प्रणयहिंसयोः ।
घनो मेघे मूर्त्तिगुणे चिषु मूर्त्ते निरन्तरे ॥ ११३ ॥

ཨ་བྷི་མཱ་ན་དོན་སོགས་ཀྱི། ང་རྒྱལ་ཤེས་པ་ཡིད་བརྩུགས་རྣམ་འཚེའོ། ག྄ྷ་ན་སྤྲིན་དང་གཟུགས་ཡོན་ཏན། གསུམ་མཐུགས་པ་དང་ནི་བར་མེད་དོ། 113

इनः सूर्य्ये प्रभौ राजा मृगाङ्के क्षत्रिये नृपे ।
वाणिन्यौ नर्त्तकीमत्ते स्रवन्त्या मपि वाहिनी ॥ ११४ ॥

ཨི་ན་ཉི་མ་འོད་ཟེར། ར་ཛཱ་ན་ནི་རི་དྭགས་མཚན། རྒྱལ་རིགས་མི་ཡི་དབང་པོ་ལ། བཱ་ཎི་ནཱི་ནི་གར་མ་སྨྱོས། མཚན་ཡོད་དམག་ནི་བཱ་ཧི་ནཱི། 114

ह्रादिन्यौ वज्रतड़ितौ वन्दायामपि कामिनी ।
त्वग्देहयोरपि तनुः सूनाधोजिह्विकापि च ॥ ११५ ॥

ཧླཱ་དི་ནཱི་ནི་གནམ་ལྕགས་གློག། བནྡཱ་ཡ་ན་ཆགས་ཅན་མ། ལྤགས་དང་ལུས་དག་ཏ་ནུའོ། ཤཱུ་ནཱ་འོག་ཏུ་ལྕེ་འཆད་པ། 115

क्रतुविस्तारयोरस्त्री वितानं चिषु तुच्छके ।
मन्देऽथ केतनं कृत्ये केतावुपनिमन्त्रणे ॥ ११६ ॥

མེ་ཏོག་བི་ཏཱ་ནཾ་མཆོད་སྦྱིན་དང་། རྒྱ་ཆེན་མོ་མིན་གསུམ་སྟོང་དམན། དེ་ནས་ཀེ་ཏ་ནམ་བྱུས་ཟིན། རྒྱལ་མཚན་མཉན་ཚོག། 116

वेद स्तत्त्वं तपो ब्रह्म ब्रह्मा विप्रः प्रजापतिः ।
उत्साहने च हिंसायां सूचने चापि गन्धनम् ॥ ११७ ॥

བེད་དེ་ཉིད་དཀའ་ནི། ཚངས་པ་བྲམ་ཟེ་སྐྱེ་དགུའི་བདག། སྤྲོ་དང་རྣམ་འཚེ་ཕྲ་མ་རྣམས། གནྡྷ་ནཾ། 117

आतञ्चनं प्रतीवापजवनाप्यायनार्थकम् ।
व्यञ्जनं लाञ्छनं श्मश्रु निष्ठानावयवेष्वपि ॥ ११८ ॥

ཨཱ་ཏཉྩ་ནཾ་བསྐུན་ཚུ་དང་། བང་དང་རང་ཉིད་དོན་ལའོ། བྱཉྫ་ནཾ་ནི་རྟགས་དང་ནི། སྨ་ར་ཚང་མ་ཆ་ཤས་རྣམས། 118

स्यात् कौलीनं लोकवादे युद्धे पश्वहिपक्षिणाम् ।
स्यादुद्यानं निःसरणे वनभेदे प्रयोजने ॥ ११९ ॥

ཀཽ་ལཱི་ནཾ་ནི་སྐྱེ་བོས་སྨོད། དུད་འགྲོ་འཕབ་དང་སྦྲུལ་བྱ་ལའང་། ཨུདྱཱ་ན་ནི་གྲོང་ཕྱི་རིམ། ནགས་དབྱེ་དང་ནི་རབ་དགོས་ལ། 119

अवकाशे स्थितौ स्थानं क्रीडादावपि देवनम् ।
उत्थानं पौरुषे तन्त्रे सन्निविष्टोद्गमेऽपि च ॥ १२० ॥

དབེན་གནས་གནས་དག་སྠཱ་ནཾ། གཙོ་བའི་འཚོགས་པ་དེ་བ་ནཾ།
ཨུ་ཏྠཱ་ནཾ་ནི་སྐྱེས་མཐུ་ཅན། དམག་དང་སྤྱད་ནས་ལངས་པ་ལ།། 120

व्युत्थानं प्रतिरोधे च विरोधाचरणेऽपि च ।
मारणे मृतसंस्कारे गतौ द्रव्येऽर्थदापने ॥ १२१ ॥

བྱུ་ཏྠཱ་ནི་དེང་འཛིན་ཟད། འགལ་བར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལའོ།
འཆི་དང་རོ་བསྲེག་འགྲོ་བ་དང་། རྫས་དང་སྦྱིན་པ་སྒྱུར་འོང་དང་།། 121

निवर्त्तनोपकरणानुव्रज्यासु च साधनम् ।
निर्यातनं वैरशुद्धौ दाने न्यासार्पणेऽपि च ॥ १२२ ॥

ཕན་བྱེད་རྗེས་འགྲོ་སཱ་དྷ་ནཾ། ནིརྻཱ་ཏ་ནཾ་དགྲ་དག་པ།
སྦྱིན་དང་བཅོལ་བ་གཏད་པའོ།། 122

व्यसनं विपदि भ्रंशे दोषे कामजकोपजे ।
पक्ष्माक्षिलोम्नि किञ्जल्के तन्त्वाद्यंशेऽप्यणीयसि ॥ १२३ ॥

བྱ་ས་ནཾ་ནི་ཕུན་ཚོགས་མིན། ཉམས་པ་ཉེས་པ་འདོད་སྐྱེ་ཁྲོ་སྐྱེའོ།
པཀྵྨ་ན་མིག་རྫི་ཀེ་ས་ར་དང་། ཏཾ་ཏྭ་ཏྭ་ཤེ་བྲ་ཆུང་བ།། 123

तिथिभेदे क्षणे पर्व्व वर्त्म नेत्रच्छदेऽध्वनि ।
अकार्य्यगुह्ये कौपीने मैथुनं सङ्गतौ रतौ ॥ १२४ ॥

ཚེས་དབྱེ་སྐད་ཅིག་པར་བ་ན། བརྟྨ་མིག་ལྤགས་ལམ།
དོན་མེད་གསང་བ་ཀཽ་པཱི་ནཾ། མི་ཐུ་ནཾ་ནི་འདུས་དང་དགའ།། 124

प्रधानं परमात्मा धीः प्रज्ञानं बुद्धिचिह्नयोः ।
प्रसूनं पुष्पफलयो र्निधनं कुलनाशयोः ॥ १२५ ॥

པྲ་དྷཱ་ནཾ་ནི་མཆོག་བདག་བློ། པྲཛྙཱ་ནཾ་ནི་བློ་གྲོས་རྟགས།
པྲསཱུ་ནཾ་ནི་མེ་ཏོག་འབྲས། ནི་དྷ་ནཾ་ནི་རིགས་དང་ཉམས།། 125

क्रन्दने रोदनाह्वाने वर्ष्म देहप्रमाणयोः ।
गृहदेहत्विट्प्रभावा धामान्यथ चतुष्पथे ॥ १२६ ॥

ཀྲནྡ་ན་ནི་ངུ་དང་འབོད། བརྵྨ་ནི་ལུས་དང་ཚད།
ཁྱིམ་དང་འོད་ཟེར་ནུས་མཐུ་དང་། དྷཱམ་ནའོ་དེ་ནས་ནི།། 126

सन्निवेशे च संस्थानं लक्ष्म चिह्नप्रधानयोः ।
आच्छादने सम्पिधान मपवारणमित्युभे ॥ १२७ ॥

བཞིན་དོ་གྲོང་སྒྲོ་སཾ་སྠཱ་ནཾ། ཕུན་ཚོགས་རྟགས་ནི་ལཀྵྨ་ན།
ཨཙྪཱ་ད་ནི་འགེབས་སྒྲིབ་གཉིས།། 127

आराधनं साधने स्यादवाप्तौ तोषणेऽपि च ।
अधिष्ठानं चक्रपुरप्रभावाध्यासनेष्वपि ॥ १२८ ॥

ཨཱ་རཱ་དྷ་ན་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཐོབ་དང་ཆོས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་།
ཨ་དྷིཥྛཱ་ན་ནི་གྲོང་འཁྱེར་དང་། མཐུ་དང་གནས།། 128

रत्नं स्वजातिश्रेष्ठेऽपि वने सलिलकानने ।
तलिनं विरले स्तोके वाच्यलिङ्गा स्तथोत्तरे ॥ १२९ ॥

རཏྣ་རང་རིགས་རིན་ཆེན་མཆོག། བ་ན་ནི་ཆུ་དང་ནགས་ཁྲོད་དོ།
ད་ལི་ནཾ་ནི་མཐོར་དང་ཉུང་། བརྗོད་བྱའི་རྟགས་ཅན་དེ་བཞིན་ཕྱི།། 129

समानाः सत्समैक्ये स्युः पिशुनौ खलसूचकौ ।
हीनन्यूना वूनगर्ह्यौ वेगिशूरौ तरस्विनौ ॥ १३० ॥

ས་མ་ན་ནི་མཚུངས་དང་གཅིག། པི་ཤུ་ནཾ་ནི་ཕྲ་ཤལ་དབྱེན།
ཧཱི་ནཾ་མ་གང་དམན་ཕྲ་ཤལ། བང་དང་དཔའ་བ་ཏ་ར་སྭི་ནོ།། 130

अभिपन्नोऽपराद्धोऽभिग्रस्तव्यापन्नतावपि ।
कलापो भूषणे बर्हे तूणीरे संहतेऽपि च ॥ १३१ ॥

ཨ་བྷི་པནྣ་ཉེས་བྱས་དང་། དགྲ་དབང་སོང་དང་དོན་མེད་བྱས།
ཀ་ལཱ་པ་ནི་རྒྱན་དང་ནི། རྨ་བྱའི་མདོངས་དང་ཚོགས་པ་ལ་འང་།། 131

परिच्छदे परीवापः पर्युप्तौ सलिलस्थितौ ।
गोधुग्गोष्ठपती गोपौ हरविष्णू वृषाकपी ॥ १३२ ॥

པ་རི་བ་ས་ཡོངས་གཅོད་དང་། པརྻུ་པྟི་དང་ཆུ་གནས་པ།
འཛོ་བ་ལ་བདག་གོ་པོ། དབང་ཁྱབ་འཇུག་བྲི་ཥཱ་ཀ་པི།། 132

वाष्प मुष्माश्रु कशिपु त्वन्न माच्छादनं द्वयम् ।
तल्पं शय्याट्टदारेषु स्तम्बेऽपि विटपो ऽस्त्रियाम् ॥ १३३ ॥

བཱཥྤ་བླངས་པ་མིག་ཆུའོ། ཀ་ཤི་པུ་ནི་ཟས་གོས་གཉིས།
ཏ་ལྤ་ཉལ་པ་ཁང་སྟེང་ཆུང་མ། བི་ཊ་པོ་ནི་ཚང་ཚོང་དང་།། 133

प्राप्तरूपस्वरूपाभिरूपा बुधमनोज्ञयोः ।
भेद्यलिङ्गा अमी कूर्म्मौ वीणाभेदश्च कच्छपी ॥ १३४ ॥

མོ་མིན་པྲཱ་པྟ་རཱུ་པ་སྭ་རཱུ་པ། ཨ་བྷི་རཱུ་པ་ནི་མཁས་པ་དང་ནི་ཡིད་འོང་བ།
དབྱེ་བ་རྟགས་འདི་རྣམས་ལ་ནི། རུས་སྦལ་མོ་དང་དབྱངས་ཅན་མའི།
པི་ཝང་ཀཙྪ་པི་ཡིན་ནོ།། 134

रवर्णे पुंसि रेफः स्यात् कुत्सिते वाच्यलिङ्गकः ।
अन्तराभवसत्वेऽश्वे गन्धर्व्वो दिव्यगायने ॥ १३५ ॥

བར་དོ་བར་སྲིད་སེམས་ཅན་དང་། རྟ་དང་ལྷ་ཡི་གླུ་གཏན།། 135

कम्बु र्ना वलये शङ्खे द्विजिह्वौ सपसूचकौ ।
पूर्व्वोऽन्यलिङ्गः प्रागाह पुम्बहुत्वेऽपि पूर्व्वजान् ॥ १३६ ॥

ཀམྦུ་རྒྱན་མངས་དུང་ལའོ། ལྕེ་གཉིས་སྦྲུལ་དང་སྦྲུ་མའོ།
པཱུརྦ་གཞན་གྱི་རྟགས་ཅན་དོ། དང་པོ་མང་ཚིག་སྔོན་ལས་སྐྱེས། 136

कुम्भौ घटेभमूर्द्धांशौ डिम्भौ तु शिशुवालिशौ ।
स्तम्भौ स्थूणजड़ीभावौ शम्भू ब्रह्मत्रिलोचनौ ॥ १३७ ॥

ཀུམྦྷོ་བུམ་པ་གླང་ཆེན་མགོ། ཌིམྦྷོ་བྱིས་པ།
སྟམྦྷ་ཀ་བ་རེངས་བྱེད་ལ། ཤཾ་བྷུ་ཚངས་དང་སྤྱན་གསུམ་པ། 137

कुक्षिभ्रूणार्भका गर्भाः विश्रम्भः प्रणयेऽपि च ।
स्याद्भेर्य्यां दुन्दुभिः पुंसि स्यादक्षे दुन्दुभिः स्त्रियाम् ॥ १३८ ॥

རགྦྷ*མངལ་དང་སེམས་ཅན་བྱིས། བི་ཤྲཾ་བ་ནི་ཡིད་ཆེས་མཐུན།
ཛ་ནི་དུནྡུ་བྷིཿསྐྱེས་སོ། ཚོ་ལོ་དུནྡུ་བྷི་སྟེ་མོ། 138

स्यान्महारजने क्लीवं कुसुम्भं करके पुमान् ।
क्षत्रियेऽपि च नाभि र्ना सुरभि र्गवि च स्त्रियाम् ॥ १३९ ॥

ཚོན་ཆེན་མ་ཧིང་ཀུ་སུམྦྷ། སྤྱི་བླུགས་ལ་ནི་སྐྱེ་བུའོ།
རྒྱལ་རིགས་ལྟེ་བ་ན་བྷི་སྐྱེས། སུ་ར་བྷི་ནི་བ་ལང་མོ། 139

* For གརྦྷ ?

सभा संसदि सभ्ये च त्रिष्वध्यक्षेऽपि वल्लभः ।
किरणप्रग्रहौ रश्मी कपिभेकौ प्लवङ्गमौ ॥ १४० ॥

ས་བྷཱ་ཚོགས་དང་ཡིད་ཆེས་ཆས་སོ། གསུམ་བདག་ཡིད་ཆེས་བལླ་བྷ།
ལྟའིའོ། འོད་ཟེར་བྲ་བ་ནི་རཤྨིའོ། སྤྲེའུ་སྦལ་པ་མཆོང་འགྲོ་འོ། 140

इच्छामनोभवौ कामौ शक्त्युद्योगौ पराक्रमौ ।
धर्म्माः पुण्ययमन्यायस्वभावाचारसोमपाः ॥ १४१ ॥

འདོད་དང་ཡིད་སྐྱེས་ཀཱ་མོ་འོ། པ་རཱ་ཀྲ་མོ་དཔལ་ཤུགས་གནོན།
དྷརྨ་བསོད་ནམས་གཤིན་རྗེ་རིགས། རང་བཞིན་སྤྱོད་དང་སོ་མ་བཏུང་། 141

उपायपूर्व्व आरम्भ उपधा चाप्युपक्रमः ।
वणिक्पथः पुरंवेदो निगमो नागरो वणिक् ॥ १४२ ॥

ཐབས་དང་སྔོན་མ་རྩོམ་པ་དང་། གོ་རིམ་ཨུ་པ་ཀྲ་མོའོ།
ཚོང་ལམ་གྲོང་ཁྱེར་རིས་བྱེད་དང་། 142

नैगमौ द्वौ बले रामो नीलचारुसिते त्रिषु ।
शब्दादिपूर्व्वो वृन्देऽपि ग्रामः क्रान्तौ च विक्रमः ॥ १४३ ॥

ནི་ག་མའོ། ཞི་དང་བཟོད་པ་ཀླ་མའོ།
ར་མོ་སྟོབས་ལྡན་དང་ནི་སྔོ། མཛེས་དང་དཀར་པོ་གསུམ་ཡིན་ནོ།
སྒྲ་སོགས་སྔོན་སྦྱོར་ཚོགས་གྲ་མ། རྣམ་པར་གནོན་པ་བི་ཀྲ་མ། 143

गुल्मा रुक्स्तम्बसेनाश्च जामिः स्वसृकुलस्त्रियोः ।
क्षितिक्षान्त्योः क्षमा युक्ते क्षमं शक्ते हिते त्रिषु ॥ १४४ ॥

གུལ་མཱ་སྨན་དང་ཡིད་ཆེས་དམན། ཡཱ་མི་བུ་མོ་རིགས་ལྡན་མོ།
ཞིང་དང་བཟོད་མ་ཀྵཱ་མའོ། ཀྵཱ་མི་རིགས་དང་ནུས་ལྡན་པན། གསུམ།། 144

त्रिषु श्यामौ हरित्कृष्णौ श्यामा स्याच्छारिवा निशा ।
ललामं पुच्छपुण्ड्राश्वभूषाप्राधान्यकेतुषु ॥ १४५ ॥

གསུམ་ཡིན་ཤྱཱ་མོ་འཁྲོག་བྱེད་ནག། ཤྱཱ་མཱ་ཧླུང་*དང་མཚན་མའོ།
ལ་ལཱ་མཾ་ན་མཛུག་མ་དང་། མདངས་དང་རྟ་རྒྱན་གཙོ་བོ་ཏོག།། 145

सूक्ष्म मध्यात्म मण्वादौ प्रधाने प्रथमस्त्रिषु ।
वामौ वल्गुप्रतीपौ द्वावधमौ न्यूनकुत्सितौ ॥ १४६ ॥

སུཀྵྨ་མ་ལྷག་པའི་བདག་ཀྱང་ངོ། དང་པོ་གཙོ་བོ་པྲ་ཐ་མ།
གསུམ་བཱ་མོ་སྒྲོགས་སོ་ཡིད་ལ། གཉིས་ཨ་དྷ་མོ་མ་གང་ངན།། 146

जीर्णञ्च परिभुक्तञ्च यातयाममिदं द्वयम् ।
तुरङ्गगरुडौ तार्क्ष्यौ निलयापचयौ क्षयौ ॥ १४७ ॥

རྒྱས་པ་དང་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་†། ཡཱ་ཏ་ཡ་མ་འདི་གཉིས་སོ།
སྒྱུར་འགྲོ་འདབ་བཟང་ཏཱར་ཀྵྱོ། གནས་དང་ཉམས་པ་ཀྵ་ཡའོ།། 147

* ཤཱ་རི་བཱ is a plant. † སྦྱོང་ ?

श्वशुर्य्यौ देवरश्यालौ भ्रातृव्यौ भ्रातृजद्विषौ ।
पर्जन्यौ रसदब्देन्द्रौ स्यादर्य्यः स्वामिवैश्ययोः ॥ १४८ ॥

ཤྭ་ཤུ་རྱོ་ནི་སྨད་པོ་གཉེན་མོ། བྷྲཱ་ཏྲི་བྱོ་ནི་སྤུན་སྐྱེས་སྐྲ*།
པཱ་རྫཱ་ནྱོ་ནི་འབྲུག་སྤྲིན་དབང་། ཨཱ་རྱོ་འཕགས་བདག་རྗེ་རིགས་སོ།། 148

तिष्यः पुष्ये कलियुगे पर्य्यायोऽवसरे क्रमे ।
प्रत्ययोऽधीनशपथज्ञानविश्वासहेतुषु ॥ १४९ ॥

ཏི་ཥྱ་རྒྱལ་དང་རྩོད་ལྡན་དུས། པརྻཱ་ཡོ་ནི་གནས་སྐབས་རིམ།
པྲ་ཏྱ་ཡ་ནི་གཞན་དབང་དང་། མནའ་དང་ཤེས་པ་ཡིད་ཆེས་དང་།། 149

रन्ध्रे शब्देऽथानुशयो दीर्घद्वेषानुतापयोः ।
स्थूलोच्चय स्त्वसाकल्ये गजानां मध्यमे गते ॥ १५० ॥

རྒྱུ་དང་བུ་ག་སྒྲ་ལའོ། ཕུན་རིང་ཞེ་སྡང་རྗེས་སུ་གདུང་།
སྠཱུ་ལོ་ཙྪ་ཡ་མ་ཚང་དང་། གླང་ཆེན་འབྲིང་དུ་བསྐྱོད་པའོ།། 150

समयाः शपथाचारकालसिद्धान्तसंविदः ।
व्यसनान्यशुभं दैवं विपदित्यनया स्त्रयः ॥ १५१ ॥

ཤ་མ་ཡཱ་ནི་མནའ་དང་ནི། སྤྱོད་དུས་གྲུབ་མཐའ་ཡང་དག་རིག།
ཉེས་རྒྱུ་མི་དགེ་སྐྱོན་ལས་དང་།། 151

* For དགྲ ?

अत्ययोऽतिक्रमे कृच्छ्रे दोषे दण्डेऽप्ययथापदि ।
युद्धायत्योः सम्परायः पूज्यस्तु श्वशुरेऽपि च ॥ १५२ ॥

པཱུ་ཛྱ་གྲོས་པོ་ལ་ཡང་ངོ || 152

पश्चादवस्थायिबलं समवायश्च सन्नयौ ।
संघाते सन्निवेशे च संस्त्यायः प्रणया स्त्वमी ॥ १५३ ॥

སནྣ་ཡོ་ནི་དཔུང་རྣམས་ཀྱི། ཕྱིར་གནོད་*རྒྱབ་ན་གནས་རྣམས་སོ།
ཚོགས་དང་འཛུག་རྩོམ་སཾསྟུ་ཡ། པྲ་ཎ་ཡཱ་ནི་རྣམས་དེ || 153

विस्रम्भ-याच्ञा-प्रेमाणो विरोधेऽपि समुच्छ्रयः ।
विषयो यस्य यो ज्ञात स्तत्र शब्दादिकेष्वपि ॥ १५४ ॥

ཡིད་ཆེས་སློང་མ་ཡིད་བཙུགས་རྣམས། ས་མུ་ཙྪ་འགལ་མེད་ཀྱང་།
བི་ཥ་ཡོ་ནི་ཤེས་བྱ་ཡི། གང་གི་དེ་ལ་ཤབྡ་སོགས་རྣམས || 154

निर्यासेऽपि कषायोऽस्त्री सभायाञ्च प्रतिश्रयः ।
प्रायो भूम्न्यन्तगमने मन्यु र्दैन्ये क्रतौ क्रुधि ॥ १५५ ॥

ཎུར་ཁ་†བཀུ་བ་ཀ་ཥཱ་ཡོ། མོ་མིན་འདུ་ཁང་པྲ་ཏི་ཤྲ་ཡའོ།
པྲཱ་ཡོ་ཡལ་ཆེར་མཐར་འབྱིན་དང་། དམན་པ་མཆོད་སྦྱིན་ཁྲོ་བ་ལ || 155

* For སྡོད ?

† For ཎར་ཀ ?

रहस्योपस्थयो र्गुह्यं सत्यं शपथतथ्ययोः ।
वीर्य्यं बले प्रभावे च द्रव्यं भव्ये गुणाश्रये ॥ १५६ ॥

གསང་དང་དབེན་གནས་གུ་ཧྱཾ་ངོ། ས་ཏྱཾ་ངག་ཚངས་བདེན་པའོ།
བཱིཪྻཾ་དཔའ་སྟོབས་ནུས་པའོ། དྲ་བྱཾ་སྐལ་པ་ཡོན་ཏན་གནས || 156

धिष्ण्यं स्थाने गृहे भेऽग्नौ भाग्यं कर्म्म शुभाशुभम् ।
कशेरुहेम्नो र्गाङ्गेयं विशल्या दन्तिकापि च ॥ १५७ ॥

དྷི་ཥྞྱཾ་གནས་དང་ཁང་པ་དང་། བྷཱ་གྱ་ལས་དང་དགེ་མི་དགེ།
ཧ་དང་གསེར་ནི་གཱཾ་གེ་ཡཱ། བི་ཤ་ལྱ་ནི་སོ་ལྡན་ནོ || 157

वृषाकपायी श्रीगौर्य्यो रभिख्या नामशोभयोः ।
आरम्भो निष्कृतिः शिक्षा पूजनं सम्प्रधारणम् ॥ १५८ ॥

བྲྀ་ཥཱ་ཀ་པཱ་ཡི་ནི་དཔལ་གཽ་རི། ཨ་བྷི་ཁྱཱ་ནི་མིང་དང་མཛེས།
རྩོམ་དང་ངེས་བྱེད་སློབ་པ་དང་། མཆོད་དང་སྒྲུབ་བྱ་ཐབས་ལས་སེམས || 158

उपायः कर्म्म चेष्टा च चिकित्सा च नव क्रियाः ।
छाया सूर्य्यप्रिया कान्तिः प्रतिविम्ब मनातपः ॥ १५९ ॥

གསོ་དཔྱད་དགུ་ལ་ཀྲི་ཡའོ། ཚཱ་ཡཱ་ཉི་ཆུང་མཛེས་པ་དང་།
གཟུགས་བརྙན་ཚ་བ་མེད་རྣམས་ལ || 159

काक्ष्या प्रकोष्ठे हर्म्यादेः काञ्च्यां मध्येभबन्धने ।
कृत्या क्रियादेवतयो स्त्रिषु भेद्ये धनादिभिः ॥ १६० ॥

ཀ་ཀྵྱཱ་རི་མིག་ཁྱིམ་ལ་སོགས། ཀེད་རྒྱན་གླང་ཆེན་དབུས་སུ་འཆིང་།
ཀྲྀ་ཏྱཱ་བྱ་བ་ལྷ་དག་གསུམ། དབྱེ་བ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སོགས་ཀྱིས॥ 160

जन्यं स्याज्जनवादेऽपि जघन्योऽन्त्ये ऽधमेऽपि च ।
गर्ह्याधीनौ च वक्तव्यौ कल्यौ सज्जनिरामयौ ॥ १६१ ॥

ཛ་ནྱ་སྐྱེ་བོས་དམོད་པའོ། ཛ་གྷ་ནྱོ་ནི་མཐའ་སྨད་བྱེད།
ངན་པ་གཞན་དབང་བཀྟ་བྱོ། ཀ་ལྱོ་ནད་མེད་ཡོན་ཏན་ཅན॥ 161

आत्मवाननपेतोऽर्थादर्थ्यः पुण्यन्तु चार्वपि ।
रूप्यं प्रशस्तरूपेऽपि वदान्यो वल्गुवागपि ॥ १६२ ॥

བདག་ལྡན་ནོར་བྲལ་ཨར་ཐྱོ། པུཎྱ་ཡིད་དུ་འོང་བའོ།
རཱུ་པྱ་དཔའ་དང་གཟུགས་བཟང་ངོ་། བ་དཱ་ནྱོ་ནི་ངག་མཉན་པ॥ 162

न्याय्येऽपि मध्यं सौम्यन्तु सुन्दरे सोमदैवते ।
निवहावसरौ वारौ संस्तरौ प्रस्तराध्वरौ ॥ १६३ ॥

རིག་པ་དང་ནི་མ་དྷྱོ། སཽ་མྱ་སྡུག་ཟླ་བ་ལྷ།
ཚོགས་དང་རེ་མོས་བཱ་རོ་འོ། ས་སྟ་རོ་ནི་མཆོད་སྦྱིན་ལ॥ 163

गुरू गीष्पतिपित्राद्यौ द्वापरौ युगसंशयौ ।
प्रकारौ भेदसादृश्यावाकाराविङ्गिताकृती ॥ १६४ ॥

གུ་རུ་ཕུར་བུ་ཕ་ལ་སོགས། དྭཱ་པ་རོ་ནི་དུས་ཐེ་ཚོམ།
པྲ་ཀཱ་རོ་ནི་དབྱེ་དང་དཔེ། ཨཱ་ཀཱ་ར་ནི་ལུས་ཚུལ་བྱེད॥ 164

किंशारु धान्यशूकेषु मरू धन्वधराधरौ ।
अद्रयो द्रुमशैलार्काः स्त्रीस्तनाब्दौ पयोधरौ ॥ १६५ ॥

ཀིཾ་ཤཱ་རུ་ནི་སོ་ཚེར་འདོད། མ་རུ་སྐྱ་ངམ་ཐང་དང་རི།
ཨ་དྲི་ཤིང་དང་རི་ཉི་མ། སོ། ནུ་མ་ཆུ་ནི་པ་ཡོ་དྷ་རོ॥ 165

ध्वान्तारिदानवा वृत्रा बलिहस्तांशवः कराः ।
प्रदरा भङ्गनारीरुग्बाणा अस्राः कचा अपि ॥ १६६ ॥

ཝྲྀ་ཏྲ་རི་ནི་ལྷ་མིན་འཁོར། སྡུད་དང་ལག་པ་འོད་ཀ་ར།
པྲ་ད་ར་ནི་འཇོམས་བྱེད་དང་། བུད་མེད་ཀེད་ནད་དང་ནི་མདའ།
ཨ་སྲ་སྐྲ་དང་ཟུར་ཡིན་ནོ॥ 166

अजातशृङ्गा गौः कालेऽप्यश्मश्रु र्ना च तूवरः ।
स्वर्णेऽपि राः परिकरः पर्य्यङ्कपरिवारयोः ॥ १६७ ॥

ར་མེད་བ་ལང་དུས་དང་ནི། སྨ་ར་མེད་པ་དུ་བ་རོ།
རིན་ཆེན་གསེར་ནི་རཱ་ཞེས་སོ། པ་རི་ཀ་ར་དཀྱིལ་དཀྲུངས་འཁོར॥ 167

मुक्ताशुद्धौ च तारः स्याच्छारो वायौ स तु त्रिषु ।
कर्व्वुरेऽथ प्रतिज्ञाजिसम्बिदापत्सु सङ्गरः ॥ १६८ ॥

མུ་ཏིག་དག་པ་ཏཱ་ར་ཡིན། ཁྲ་བོ་ཀླུང་གསུམ་ཀ་བུ་རེ།
དེ་ནས་དམ་འཅའ་གཡུལ་དང་ནི། རིག་པ་གནོད་པ་སཾ་ག་ར॥ 168

वेदभेदे गुप्तिवादे मन्त्रो मित्रो रवावपि ।
मखेषु यूपखण्डेऽपि स्वरु र्गुह्येऽप्यवस्करः ॥ १६९ ॥

རིག་བྱེད་དབྱེ་བ་དག་དང་ནི། གབ་ཚིག་གསང་སྔགས་མནྟྲོ།
མི་ཏྲ་ཉི་མ་ལ་ཡང་ངོ་། སྨྲིག་ཤིང་དུམ་བུ་སྭ་རུའོ།
གྲ་ཤལ་དང་ནི་བསྐ་ར॥ 169

आडम्बर स्तूर्य्यरवे गजेन्द्राणाञ्च गर्जिते ।
अभिहारो ऽभियोगे च चौर्य्ये सन्नहनेऽपि च ॥ १७० ॥

ཨཱ་ཊཾ་བ་ར་ཌ་དང་ནི། ཉི་མ་གླང་ཆེན་དབང་སྒྲོགས་སོ།
ཨ་བྷི་ཧཱ་རོ་མངོན་སྦྱོར་དང་། རྐུ་དང་གོ་ཆ་གྱོན་པ་ལ॥ 170

स्याज्जङ्गमे परीवारः खड्गकोशे परिच्छदे ।
विष्टरो विटपी दर्भमुष्टिः पीठाद्य मासनम् ॥ १७१ ॥

པ་རཱི་བཱ་ར་དག་པ་ཡང་དང་། རལ་གྲིའི་ཤུབས་དང་གོས་ལའོ།
བིཥྚ་རོ་ནི་ཚང་ཚོང་དང་། ཀུ་ཤ་ཚངས་པ་ཁྲི་སོགས་སྟན॥ 171

द्वारि द्वाःस्थे प्रतीहारः प्रतीहार्य्यप्यनन्तरे ।
विपुले नकुले विष्णौ वभ्रुः स्यात् पिङ्गले त्रिषु ॥ १७२ ॥

སྒོ་སྲུང་སྒོར་གནས་པྲ་ཏཱི་ཧཱ་ར། པྲ་ཏཱི་ཧཱ་རཱི་མཐའ་ཡས་སོ།
ཆེན་པོ་ནེའུ་ལེ་ཁྱབ་འཇུག་དང་། ཨ་བྷྲུ་*ཡིན་དེ་སྐྱ་བོ་གསུམ॥ 172

सारो बले स्थिरांशे च न्याय्ये क्लीवं वरे त्रिषु ।
दुरोदरो द्यूतकारे पणे द्यूते दुरोदरम् ॥ १७३ ॥

སཱ་ར་དཔུང་གནས་ཆ་ཤས་དང་། བགོད་པ་མ་ནིང་མཆོག་གསུམ་མོ།
དུ་རོ་ད་རོ་ཤོ་བྱེད་དང་། ཤོ་རྒྱལ་དུ་རོ་ད་རང་ངོ་॥ 173

महारण्ये दुर्गपथे कान्तारः पुन्नपुंसकम् ।
मत्सरोऽन्यशुभद्वेषे तद्वत् कृपणयोस्त्रिषु ॥ १७४ ॥

གཡུལ་ཆེན་འགྲོད་དཀའ་ལམ་དང་ནི། སྐྱེས་བུ་མ་ནིང་ཀཱནྟཱ་ར།
མད་ས་རོ་གཞན་དགེ་ལ། ཞེ་སྡང་དེ་བཞིན་སེར་སྣ་གསུམ॥ 174

देवाद्वृते वरः श्रेष्ठे त्रिषु क्लीवे मनाक्प्रिये ।
वंशाङ्कुरे करीरोऽस्त्री तरुभेदे घटे च ना ॥ १७५ ॥

བ་ར་ལྷ་ཡིས་སྦྱིན་པ་དང་། མཆོག་གསུམ་མ་ནིང་ཅུང་ཟད་དགའ།
བཾ་ཤཱཾ་ཀུ་རེ་སྨྱུག་མའི་སྨྱུག། མོ་མིན་ཤིང་དབྱེ་བུམ་པའོ॥ 175

* For བ་བྷྲུ ?

ना चमूजघने हस्तसूत्रे प्रतिसरोऽस्त्रियाम् ।
यमानिलेन्द्रचन्द्रार्कविष्णुसिंहांशुवाजिषु ॥ १७६ ॥

དམག་དཔུང་དང་ནི་དམག་གི་གཞིས། ལག་སྐུད་པྲ་ཏི་ས་རའོ།
གཤིན་རྗེ་རླུང་དང་དབང་པོ་དང་། ཉི་ཟླ་ཁྱབ་འཇུག་སེང་གེ་འོད།། 176

शुकाहिकपिभेकेषु हरिर्ना कपिले त्रिषु ।
शर्करा कर्परांशेऽपि यात्रा स्याद् यापने गतौ ॥ १७७ ॥

གཡུལ་དང་ནེ་ཙོ་སྦྲུལ་དང་ནི། སྤྲེའུ་སྦལ་བ་ཧ་རི་སྟེ།
ཕོ་སྐྱ་བོ་ལས་ནི་ཏྲ་གོས་གསུམ་མོ། ཤརྐ་ར་ནི་གྱོ་དུམ་མོ།
ཡཱཏྲཱ་ལྟད་མོ་འགྲོ་བའོ།། 177

इरा भूवाक्सुराप्सु स्यात्तन्द्री निद्राप्रमीलयोः ।
धात्री स्यादुपमातापि क्षितिरप्यामलक्यपि ॥ १७८ ॥

ཨཱི་རཱ་ས་དང་ངག་ཆང་ཆུ། ཏནྡྲཱི་གཉིད་དང་རྨུགས་པའོ།
དྷཱ་ཏྲཱི་མ་མ་ཞིང་དང་མ།། 178

क्षुद्रा व्यङ्गा नटी वेश्या सरघा कण्टकारिका ।
त्रिषु क्रूरेऽधमे ऽल्पेऽपि क्षुद्रो मात्रा परिच्छदे ॥ १७९ ॥

ཀྵུ་དྲཱ་ཡོན་པོ་གར་མཁན་མ། སྨད་འཚོང་སྦྲང་རྩི་ཀཱ་རི་ཀཱ་གསུམ།
ཁྲ་ངན་སྨོད་ཅུང་ཀྵུ་དྲོ་ངོ་། མཱ་ཏྲཱ་ཡོ་བྱད་ཅུང་དང་ཆད།། 179

अल्पे च परिमाणे सा मात्रं कार्त्स्न्येऽवधारणे ।
आलेख्याश्चर्य्ययो श्चित्रं कलत्रं श्रोणिभार्य्ययोः ॥ १८० ॥

མཱ་ཏྲཾ་ཀུན་དང་འཛིན་པ་དང་། ཙི་ཏྲཾ་ཀུན་བྲིས་ངོ་མཚར་ཅན།
ཀ་ལ་ཏྲཾ་ནི་ཆུ་བོ་ཆུང་[མ]།། 180

योग्यभाजनयोः पात्रं पत्रं वाहनपक्षयोः ।
निर्देशग्रन्थयोः शास्त्रं शस्त्र मायुधलोहयोः ॥ १८१ ॥

རིགས་ལྡན་སྣོད་དག་པཱ་ཏྲཾ་ངོ་། པ་ཏྲཾ་བཞོན་པ་འདབ་མའོ།
ངེས་བསྟན་གཞུང་ནི་ཤཱ་སྟྲཾ་ངོ་། ཤ་སྟྲཾ་མཚོན་དང་ལྕགས་དག་ལ།། 181

स्याज्जटांशुकयो र्नेत्रं क्षेत्रं पत्नीशरीरयोः ।
मुखाग्रे क्रोडहलयोः पोत्रं गोत्रन्तु नाम्नि च ॥ १८२ ॥

ཛ་ཊཱ་གོས་མིག་ནེ་ཏྲཾ་ངོ་། ཀྵེ་ཏྲཾ་ཆུང་མ་ལུས་དག་གོ།
གོ་ཏྲཾ་རིགས་དང་མིང་ལའོ།། 182

सत्र माच्छादने यज्ञे सदादाने वनेऽपि च ।
अजिरं विषये कायेऽप्यम्बरं व्योम्नि वाससि ॥ १८३ ॥

ས་ཏྲཾ་གོས་དང་མཆོད་སྦྱིན་དང་། རྟག་ཏུ་སྦྱིན་དང་ནགས་པའོ།
ཨ་ཛི་ར་ནི་ཡུལ་དང་ལུས། ཨཾ་བ་རཾ་ནི་ནམ་མཁའ་གོས།། 183

चक्रं राष्ट्रेऽप्यक्षरन्तु मोक्षेऽपि क्षीर मस्तु च ।
स्वर्णेऽपि भूरिचन्द्रौ द्वौ द्वारमात्रेऽपि गोपुरम् ॥ १८४ ॥

ཙ་ཀྲ་པ་རོལ་དམག་དང་གཡུལ། ཨཀྵ་ར་ནི་གྲོལ་བའོ།
ཀྵཱི་རཾ་ཆུ་དང་འོ་མའོ། གསེར་ཀྱང་བྷཱུ་རི་ཙན་དྲ་གཉིས།
སྒོ་སྒྲུགས་ཀྱང་ནི་བ་ལང་ཁྱིམ། གོ་པུ་རེ་རཾ།། 184

गुहादम्भौ गह्वरे द्वे रहोऽन्तिक मुपह्वरे ।
पुरोऽधिक मुपर्य्यग्राण्यगारे नगरे पुरम् ॥ १८५ ॥

ཕུག་དང་ང་རྒྱལ་ག་ཧྭ་རེ། དབེན་མཐའ་ཨུ་བ་ཧྭ་རོ་འོ།
སྔོན་ལག་སྟེང་ནི་ཨ་གྲཱ་འོ། ཁྱིམ་དང་གྲོང་ཁྱེར་པུ་རང་ངོ་།། 185

मन्दिरञ्चाथ राष्ट्रोऽस्त्री विषये स्यादुपद्रवे ।
दरोऽस्त्रियां भये श्वभ्र वज्रोऽस्त्री हीरके पवौ ॥ १८४ ॥

འདུ་ས་དེ་ནས་རཱཥྚྲ་ནི། མོ་མིན་ཡུལ་དང་བར་དུ་གཅོད།
དར་མོ་མིན་འཇིགས་དང་རོང་། བཛྲ་མོ་མིན་པ་ལམ་ཐོག།། 186

तत्त्वं प्रधाने सिद्धान्ते सूत्रवापे परिच्छदे ।
औशीर श्चामरे दण्डेऽप्यौशीरं शयनासने ॥ १८७ ॥

ཏཏྟྭཾ་གཙོ་བོ་གྲུབ་མཐའ་དང་། ཐགས་འཐག་འདྲིས།
ཨཽ་ཤཱི་ར་ནི་རྔ་ཡབ་ཡུམ། ཨཽཾ་ཤཱི་རཾ་ནི་ཉལ་བ་སྟན།། 187

पुष्करं करिहस्ताग्रे वाद्यभाण्डमुखे जले ।
व्योम्नि खड्गफले पद्मे तीर्थौषधिविशेषयोः ॥ १८८ ॥

པུཥྐ་རཾ་ནི་གླང་ཆེན་སྣ། རྔ་དང་སྣོད་ཁ་ཆུ་དང་ནི།། 188

अन्तर मवकाशावधिपरिधानान्तर्द्धिभेदतादर्थ्ये ।
छिद्रात्मीयविनावहिरवसरमध्येऽन्तरात्मनि च ॥ १८९ ॥

མཚམས་དང་ཞམ་ཐབས་ཐེབས་པོ་དང་། དབྱེ་བ་དེ་དོན་བུ་ག་དང་།
བར་གྱི་མ་རྟོགས་ཕྱི་གནས་སྐབས། དབུས་མ་བར་གྱི་བདག་ཉིད་དང་།། 189

मुस्तेऽपि पिठरं राजकशेरुण्यपि नागरम् ।
शार्व्वरं त्वन्धतमसे धातुके भेद्यलिङ्गकम् ॥ १९० ॥

ཞི་ག་བུར་ནི་པི་ཐ་རཾ། མོན་ལུག་སྨྲ་ནི་ནཱ་ག་རཾ།
ཤཱརྦ་རཾ་ནི་མུན་སྟུག་དང་། འཇོམས་བྱེད་དབྱེ་བ་རྟགས་མེད་དོ།། 190

गौरोऽरुणे सिते पीते व्रणकार्य्यप्यरुष्करः ।
जठरः कठिनेऽपि स्यादधस्तादपि चाधरः ॥ १९१ ॥

གོ་ར་དམར་དང་དཀར་དང་སེར། རྨ་བྱེད་ཨུ་ཤ་ར་ཡིན་ནོ།
ཛ་ཐ་ར་ནི་སྲན་དུང་གསུམ། ཨ་དྷ་ར་ནི་མཆུ་ཡིན་ནོ།། 191

अनाकुलेऽपि चैकाग्रो व्यग्रो व्यासक्त आकुले ।
उपर्य्युदीच्यश्रेष्ठेष्वप्युत्तरः स्यादनुत्तरः ॥ १९२ ॥

འདྲེས་མེད་གཅིག་ནི་ཨ་གྲའོ། བྱ་གྲོ་ཀུན་ཆགས་བག་མའོ།
སྟེང་བྱེད་མཆོག་རྣམས་ཨུཏྟ་ར། ཨ་ནུཏྟ་ར་དེ་རྣམས་ཀྱི། 192

एषां विपर्य्यये श्रेष्ठे दूरानात्मोत्तमाः पराः ।
स्वादुप्रियौ तु मधुरौ क्रूरौ कठिननिर्द्दयौ ॥ १९३ ॥

རྣམ་པར་ལོག་དེ་གཙོ་བོ་ཡི། རང་དང་པ་རོལ་མཆོག་པ་རཱ།
ཞིམ་དང་དགའ་བ་མ་དྷུ་རོ། ཀྲུ་རོ་སྲ་དང་སྙོད་པའོ། 193

उदारो दातृमहतो रितर स्त्वन्यनीचयोः ।
मन्दस्वच्छन्दयोः स्वैरः शुभ्र मुद्दीप्तशुक्लयोः ॥ १९४ ॥

ཨུ་དཱ་ར་ནི་ད་དྲི་ཆེ། ཨི་ཏ་ར་ནི་གཞན་དང་དམན།
དམན་དང་རང་འདོད་སྭཻ་རའོ། ཤུ་བྷྲ་སྣང་གསལ་དཀར་པོའོ། 194

चूड़ा किरीटं केशाश्च संयता मौलय स्त्रयः ।
द्रुमप्रभेदमातङ्गकाण्डपुष्पाणि पीलवः ॥ १९५ ॥

རའིའོ། གཙུག་ཕུད་ཅོད་པན་སྐྲ་དང་ནི། མཽ་ལ་ཡ་རྣམས་མཚོལ་གསུམ།
ཤིང་དང་རབ་དབྱེ་གླང་པོ་དང་། ཚེར་མའི་མེ་ཏོག་པཱི་ལའོ། 195

कृतान्तानेहसोः काल श्चतुर्थेऽपि युगे कलिः ।
स्यात् कुरङ्गेऽपि कमलः प्रावारेऽपि च कम्बलः ॥ १९६ ॥

མཐར་བྱེད་དུས་དག་ཀཱ་ལའོ། དུས་བཞི་ལྡན་པ་ཀ་ལིའོ།
རི་དགས་བྱེ་བྲག་ཀ་མ་ལ། ལ་བ་སྣམ་བུ་ཀམྦ་ལ། 196

करोपहारयोः पुंसि वलिः प्राण्यङ्गजे स्त्रियाम् ।
स्थौल्यसामर्थ्यसैन्येषु बलं ना काकसीरिणोः ॥ १९७ ॥

རྒྱལ་སྐྱུད་གཏོར་མ་སྐྱེས་བུའོ། བ་ལི་སྙིག་ཆགས་ལུས་སྐྱེས་མོ།
སྟོབས་དང་ནུས་པ་དམག་དཔུང་རྣམས། བ་ལམ་སྐྱེས་བུ་བྱ་རོག་གྲོགས། 197

वातूलः पुंसि वात्यायामपि वातासहे त्रिषु ।
भेद्यलिङ्गः शठे व्यालः पुंसि श्वापदसर्पयोः ॥ १९८ ॥

བཱ་ཏཱུ་ལ་ནི་སྐྱེས་བུ་རླུང་། རླུང་གི་ཚོགས་པོ་རྟགས་གསུམ་མོ།
དབྱེར་མེད་རྟགས་དང་གཡོ་བྱ་ལ། སྐྱེས་བུ་གཟིག་དང་སྦྲུལ་ལའོ། 198

मल्लोऽस्त्री पापविट्किट्टान्यस्त्री शूलं रुगायुधम् ।
शङ्कावपि द्वयोः कीलः पालिः स्त्र्यश्र्यङ्कपङ्क्तिषु ॥ १९९ ॥

མ་ལ་མོ་མིན་སྡིག་པ་དང་། དྲི་ཆེན་དང་ནི་དྲི་མའོ། ཏྲི་ཤུ་ལ་ནི་ཟུག་ཏུ་མཚོན།
ཕུར་བུ་མེ་ལྕེ་ཀཱི་ལའོ། པཱ་ལི་ཟུར་རྟགས་ཟ་ཤལ་རྣམས། 199

कला शिल्पे कालभेदेऽप्याली सख्यावली अपि ।
अब्ध्यम्बुविकृतौ वेला कालमर्य्यादयोरपि ॥ २०० ॥

ཀ་ལཱ་བཟོ་དང་དུས་ཀྱི་དབྱེ། ཨཱ་ལི་སྤྲངས་པོ་ཕྲེང་བ་གྲིལ།
བེ་ལཱ་ཆུ་ཡི་རྣམ་འགྱུར་འཕེལ། དུས་དང་ཚུལ་ལུགས་རྣམས་ཀྱང་ངོ་ ॥ 200

बहुलाः कृत्तिका गावो बहुलोऽग्निः शितौ त्रिषु ।
लीला विलासक्रिययो रुपला शर्करापि च ॥ २०१ ॥

བ་ཧུ་ལ་ནི་སྨིན་དྲུག་དང་། བ་ལང་མེ་དང་ནག་པོ་གསུམ།
ལཱི་ལཱ་སྒེག་དང་བྱ་བ་ལ། ཨུ་པ་ལ་ནི་གྱོ་དུམ་དང་ ॥ 201

शोणितेऽम्भसि कौलालं मूलमाद्ये शिफाभयोः ।
जालं समूह आनायो गवाक्षक्षारकावपि ॥ २०२ ॥

ཁྲག་དང་ཆུ་ནི་ཀཱི་ལཱ་ལཾ། མུ་ལ་དང་པོ་རྩ་བའི་དོན།
ཛཱ་ལ་ཚོགས་པ་དྲ་སྐྱོ་དྲ་བ ॥ 202

शीलं स्वभावे सद्वृत्ते शस्ये हेतुकृते फलम् ।
छदि र्नेत्ररुजोः क्लीवं समूहे पटलं न ना ॥ २०३ ॥

ཤཱི་ལཾ་རང་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། འབྲུ་དང་རྒྱུ་བྱས་པ་ལཾ་ངོ་།
སྐྱེང་གཡོགས་མིག་དང་ནད་དང་ནི། མ་ཉིང་ཚོགས་པ་པ་ཊ་ལཾ། པོ་མིན་ནོ ॥ 203

अधःस्वरूपयोरस्त्री तलं स्याच्चामिषे पलम् ।
और्वानलेऽपि पातालं चेलं वस्त्रेऽधमे त्रिषु ॥ २०४ ॥

འོག་དང་ཐིལ་ནི་ཏ་ལཾ་ངོ་། ཤ་ནི་པ་ལཾ།
ས་ཆུ་འོག་ནི་པཱ་ཏཱ་ལཾ། ཅེ་ལཾ་གོས་དང་ཚངས་མ་གསུམ ॥ 204

कुकूलं शङ्कुभिः कीर्णे श्वभ्रे ना तु तुषानले ।
निर्णीते केवलमिति त्रिलिङ्गं त्वेककृत्स्नयोः ॥ २०५ ॥

ཀུ་ཀཱུ་ལ་ནི་ཟུང་དང་ནི། གྲམ་པ་དོང་དང་རི་དགས་རྒྱ།
ཕུབ་མེ་འགའ་ཞིག་དང་ནི་ཀེ་བ་ལ། རྟགས་གསུམ་གཅིག་དང་མ་ལུས་པ ॥ 205

पर्य्याप्तिक्षेमपुण्येषु कुशलं शिक्षिते त्रिषु ।
प्रवाल मङ्कुरेऽप्यस्त्री त्रिषु स्थूलं जडेऽपि च ॥ २०६ ॥

རྣམ་གྲངས་ཐོབ་དང་བདེ་བ་དང་། བསོད་ནམས་རྣམས་ཀུ་ཤ་ལ།
སློབ་མ་ཤེས་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། པྲ་བཱ་ལ་ནི་སྨྱུ་གུ་དོ།
མོ་མིན་གསུམ་པོ་སྦྲུལ་ལམ་གླེན ॥ 206

करालो दन्तुरे तुङ्गे चारौ दक्षे च पेशलः ।
मूर्खेऽर्भकेऽपि बालः स्याल्लोल श्चलसतृष्णयोः ॥ २०७ ॥

ཀ་རཱ་ལ་ནི་དམའ་དང་མཐོ། མཛེས་དང་མཁས་པ་པེ་ཤ་ལ།
རྨོངས་དང་བྱིས་པ་བཱ་ལ་སྟེ། ལོ་ལོ་གཡོ་དང་འདོད་ཆེན་པོ། ལའིའོ ॥ 207

दवदावौ वनारण्यवह्नी जन्महरौ भवौ ।
मन्त्री सहायः सचिवौ पतिशाखिनरा धवाः ॥ २०८ ॥

ད་བོ་དཱ་བཽ་ནགས་འཁྲོག་མེ། སྐྱེ་དང་དབང་ཕྱུག་ཧྲ་བཽ་འོ།
མནྟྲི་པོ་ལྷན་ཅིག་ས་ཙི་བོ། བདག་པོ་གྲོགས་མི་དྷ་བའོ།། 208

अवयः शैलमेषार्का आज्ञाह्वानाध्वरा हवाः ।
भावः सत्वस्वभावाभिप्रायचेष्टात्मजन्मसु ॥ २०९ ॥

ཨ་པ་ཡ་རི་ལུག་ཉི་འོ། བཀའ་བསྒོ་འབོད་དང་མཆོད་སྦྱིན་རྣམས།
ཨ་ཧྭ་བྭའོ། བྷཱ་བ་སེམས་ཅན་སྲིད་པ་དང་།
དགོངས་པ་སེམས་དང་བདག་སྐྱེས་རྣམས།། 209

स्यादुत्पादे फले पुष्पे प्रसवो गर्भमोचने ।
अविश्वासेऽपह्नवेऽपि निकृतावपि निह्नवः ॥ २१० ॥

སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་མེ་ཏོག་རྣམས། བྲ་ས་བའོ་མངལ་གྲོལ་ལའང་།
ཡིད་མི་ཆེས་དང་ངན་པ་དང་། ཉེས་བྱས་རྣམས་ཀྱང་ནི་ཧྣ་བ།། 210

उत्सेकामर्षयोरिच्छा प्रसरे मह उत्सवः ।
अनुभावः प्रभावे स्यात् सताञ्च मतिनिश्चये ॥ २११ ॥

མཐོར་འགྲོ་སྨྲོད་དང་འདོད་པ་བརྒྱུད། མཆོད་པ་རྣམས་ནི་ཨུཏ་ས་བ།
ཨ་ནུ་བྷཱ་བ་རྟོགས་པའོ། དགོངས་པའི་བློ་གྲོས་ངེས་པ་ལ།། 211

स्याज्जन्महेतुः प्रभवः स्थानञ्चाद्योपलब्धये ।
शूद्रायां विप्रतनये शस्त्रे पारशवः पुमान्* ॥ २१२ ॥

པྲ་བྷ་བ་ནི་སྐྱེ་རྒྱུ་དང་། གནས་དང་དོན་ཐོབ་འབྱུང་གནས་སོ།། 212

ध्रुवो भभेदे क्लीवन्तु निश्चिते शाश्वते त्रिषु ।
स्वो ज्ञातावात्मनि स्वन्त्रिष्वात्मीये स्वोऽस्त्रियान्धने ॥ २१३ ॥

དྷྲུ་བ་རྒྱ་སྐར་དབྱེ་བ་དང་། མ་ཉིང་ངེས་དང་དབྱུགས་པ་གསུམ།
སྭ་ནི་གཉེན་དང་བདག་དང་ནི། སྭཾ་ནི་གསུམ་སྟེ་བདག་དང་ནི།
སྭ་ནི་མོ་མིན་ནོར་ཡིན་ནོ།། 213

स्त्रीकटिवस्त्रबन्धेऽपि नीवी परिपणेऽपि च ।
शिवा गौरीफेरवयोर्द्वन्द्वं कलहयुग्मयोः ॥ २१४ ॥

ནཱི་བི་བུད་མེད་རྐེད་གོས་དུང་། ཚོང་པའི་ཐོང་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ།
ཤི་བཱ་ཨུ་མ་ལྕེ་སྤྱང་ངོ། དྭནྡྭ་འཐབ་མོ་ཟུང་རང་བཞིན།། 214

द्रव्यासुव्यवसायेषु सत्त्वमस्त्री तु जन्तुषु ।
क्लीवं नपुंसके षण्ढे वाच्यलिङ्गमविक्रमे ॥ २१५ ॥

དྲ་བྱ་ཟས་དང་ཛྙས་པའོ། ས་ཏྭ་མོ་མིན་སེམས་ཅན་ནོ།
ཀླཱི་བཾ་མ་ཉིང་ཟ་མ་སྟེ། བརྗོད་བྱའི་རྟགས་ཅན་རྣམ་པར་གནོན།། 215

* This line seems to be an interpolation in Sanskrit.

द्वौ विशौ वैश्यमनुजौ द्वौ चराभिमरौ स्पशौ ।
द्वौ राशी पुञ्जमेषाद्यौ द्वौ वंशौ कुलमस्करौ ॥ २१६ ॥

ཕྲའི་འོ། གསུམ། བེ་ཤྱཾ་ཛྙེ་རིགས་མི་དག་གོ།
གཉིས། སྤྱོད་པ་མངོན་སྤྱོད་སྤྲ་རྟྲྀ། གཉིས།
ར་ཤི་ཕུང་པོ་ལུག་སོགས་ཁྱིམ། གཉིས། བཾ་ཤོ་རིགས་དང་འོད་མའོ། ‖ 216

रहः प्रकाशौ वीकाशौ निर्वेशो भृतिभोगयोः ।
कृतान्ते पुंसि कीनाशः क्षुद्रकर्षकयोस्त्रिषु ॥ २१७ ॥

དབེན་དང་གསལ་བ་བི་ཀཱ་ཤོ། ཁྲུབ་བདག་ལོངས་སྤྱོད་ནིར་བེ་ཤོ།
མཐར་བྱེད་སྐྱེས་བུ་ཀཱི་ན་ཤ། སེར་སྣ་དང་ནི་འཁྲིངས་པ་གསུམ། ‖ 217

पदे लक्ष्ये निमित्तेऽपदेशः स्यात् कुशमप्सु च ।
दशावस्थानेकविधाप्याशा तृष्णापि चायता ॥ ॥ २१८ ॥

རྒྱུ་ཐབས་མཚན་ཉིད་རྟགས་ལ་བ་དེ་ཤ། ཀུ་ཤ་ཙ་དང་ཆུ་ཡིན་ནོ།
ད་ཤ་གནས་སྐབས་སུམ་མེད་དོ། ཨཱ་ཤཱ་སྲེད་པ་རིང་པོ་འོ། ‖ 218

वशा स्त्री करिणी च स्याद्दृग्ज्ञाने ज्ञातरि त्रिषु ।
स्यात् कर्कशः साहसिकः कठोराममसृणावपि ॥ २१९ ॥

བ་ཤཱ་གླང་མོ་དབང་དུ་བྱེད། དྲི་ཤ་ཀློ་དང་མིག་ཡིན་གསུམ།
ཀརྐ་ཤ་ནི་དཔའ་བརྟུལ་དང་། སྲ་བ་དང་ནི་གྱོང་བའོ། ‖ 219

प्रकाशोऽतिप्रसिद्धेऽपि शिशावज्ञे च बालिशः ।
सुरमत्स्यावनिमिषौ पुरुषावात्ममानवौ ॥ २२० ॥

པྲ་ཀཱ་ཤ་ནི་རབ་གསལ་གྲགས། བྱིས་པའི་བླུན་པོ་བ་ལི་ཤ།
ལྷ་དང་ཉ་ནི་མིག་མི་འཛུམས། པུ་རུ་ཤ་ནི་བདག་དང་མིང་། ‖ 220

काकमत्स्यात्खगौ ध्वाङ्क्षौ कक्षौ तु तृणवीरुधौ ।
अभीषुः प्रग्रहे रश्मौ प्रैषः प्रेषणमर्दने ॥ २२१ ॥

བྱ་རོག་ཉ་དང་མཁའ་འགྲོ་དྷྭཱ་ཀྵཾ། ཀ་ཀྵཾ་ཙྪ་དང་འཁྲི་ཤིང་ངོ་།
ཨ་བྷཱི་ཥུ་ནི་སྲབ་འོད་ཟེར། པྲཻ་ཤ་འགྱེད་དང་ཉེད་པའོ། ‖ 221

पक्षः सहायेऽप्युष्णीषः शिरोवेष्ट-किरीटयोः ।
शुक्ले मूषिके श्रेष्ठे सुकृते वृषभे वृषः ॥ २२२ ॥

པཀྵ་ཕྱོགས་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོ། ཨུ་ཥྞཱི་ཥ་ནི་ཙུག་ཏོར་དང་།
ཐོད་དང་ཅོད་པན་དག་ལའོ། བརྟྲིག་པ་བྱི་བ་མཆོག་དང་ནི།
ལེགས་པ་བྱས་ཁྱུ་མཆོག་བྲི་ཥའོ། ‖ 222

कोषोऽस्त्री कुट्मले खड्गपिधानेऽर्थौघदिव्ययोः ।
द्यूतेऽक्षे सारिफलकेऽप्याकर्षोऽथाक्षमिन्द्रिये ॥ २२३ ॥

ཀོ་ཥ་མོ་མིན་གྲོལ་མེད་*དང་། རལ་གྲི་ཤུབས་དང་དོན་ཚོགས་མཛོད།
ཨཀྵ་ཤོ་དང་ཤོ་ཡི་སྤུན། འགུགས་པ་ལའང་དེ་ནས་ནི།
ཨཀྵ་དབང་པོ་ཤོ་ལུས་འདྲེན། ‖ 223

* For སྲལ་མིག ?

ना द्यूताङ्गे कर्षचक्रे व्यवहारे कलिद्रुमे ।
कर्षूर्वार्त्ता करीषाग्निः कर्षूः कुल्याभिधायिनी ॥ २२४ ॥

འཁོར་ལོ་ཆོས་ལུགས་རྩོད་པའི་ཤིང་། ཀརྵུ་བཞིན་དང་ལྕི་བའི་མེ།
ཀརྵུ་འགྲམ་དང་བརྗོད་བྱའོ།། 224

पुम्भावे तत् क्रियायाञ्च पौरुषम् विषमप्सु च ।
उपदानेऽप्यामिषं स्यादपराधेऽपि किल्विषम् ॥ २२५ ॥

སྐྱེས་བུ་དངོས་བཞིན་བྱ་བ་དང་། པོ་རུ་ཥ་ང་། བི་ཥ་དུག་དང་ཆུ་ཡིན་ནོ།
ཉེར་འབུལ་ཤ་དག་ཨཱ་མི་ཥ*། གནོད་བྱེད་སྡིག་པ་ཀི་ལྦི་ཥ།། 225

स्याद्दृष्टौ लोकधात्वंशे वत्सरे वर्षमस्त्रियाम् ।
प्रेक्षा नृत्येक्षणं प्रज्ञा भिक्षा सेवार्थना भृतिः ॥ २२६ ॥

ཆར་དང་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཆ་ལོ་ཟླ་བརྵ། མོ་མིན་ནོ།
ཕྲེཀྵ་གར་ལྟ་ཤེས་རབ་པ། བྷིཀྵ་ཞབས་ཏོག་སློང་དང་གླ།། 226

त्विट् शोभाऽपि त्रिषु परे न्यक्षं कार्त्स्न्यनिकृष्टयोः ।
प्रत्यक्षेऽधिकृतेऽध्यक्षो रूक्षस्त्वप्रेम्न्यचिक्कणे ॥ २२७ ॥

ཏྭིཥ་མཛེས་དང་འོད་གསུམ་གཞན། ཉེས་ཀུན་དག་ནི་ཀྲི་ཥྚ།
མངོན་སུམ་བཀའ་ལུང་ཨ་དྷྱཀྵ། རུཀྵ་མི་མཐུན་པ་དང་རྩུབ།། 227

* For ཨཱ་མི་ཥཾ ?

रविश्वेतच्छदौ हंसौ सूर्यवह्नी विभावसू ।
वत्सौ तर्णकवर्षौ द्वौ सारङ्गाश्च दिवौकसः ॥ २२८ ॥

ཧཾ་ས་ནི་འོ། ཉི་མ་དང་སྐྱ་རེ་སོ་སོ། ཉི་མ་མེ་འོད་བ་སུའོ།
བཙྭ་བྱིའུ་ལོ་དག་གཉིས། ཁྲང་རྟ་མགྲོ་རི་དེ་བོ་ཀས།། 228

शृङ्गारादौ विषे वीर्ये गुणे रागे द्रवे रसः ।
पुंस्युत्तंसाऽवतंसौ द्वौ कर्णपूरेऽपि शेखरे ॥ २२९ ॥

སྒྲིག་པ་ལ་སོགས་ཉམས་དང་ནི། དུག་དང་ཤུགས་ཡོན་ཏན་ཆགས།
ཁུ་བ་རྣམས་ལ་ར་སའོ། ཨུཏྟཾ་ས་དང་ཨ་བ་ཏཾ་སོ། གཉིས།
རྣ་བའི་སྟེང་རྒྱན་ཐོད་ལའོ།། 229

देवभेदेऽनले* रश्मौ वसू रत्ने धने वसु ।
विष्णौ च वेधाः स्त्री त्वाशीर्हिताशंसाऽहिदंष्ट्रयोः ॥ २३० ॥

ལྷ་དང་དབྱེ་བ་རླུང་དང་ནི། འོད་ཟེར་དངོས་པོ་རིན་ཆེན་དང་།
ནོར་རྣམས་ལ་ནི་བ་སུའོ། ཁྱབ་འཇུག་ཀྱང་ནི་བེ་དྷཱས།
མོ་ཉིད་ཨཱ་ཤཱིས་ཉིད་ནི། ཕན་སེམས་སྦྲུལ་གྱི་མཆེ་བའོ།། 230

लालसे प्रार्थनौत्सुक्ये हिंसा चौर्यादि कर्म्म च ।
प्रस्तरश्चापि भूद्यावौ रोदस्यौ रोदसी च ते ॥ २३१ ॥

ལཱ་ལ་ས་ནི་སློང་དང་སྲེད། ཉེས་ཀྱུ་བ་ལ་སོགས་ལས།
གྲུ་སུམ་དང་རྡོད་མའོ། ས་དང་ནམ་མཁའ་རོ་དང་སྲུ།། 231

* Tibetan reads: अनिले ।

ज्वालाभासो नपुंस्यर्चिर्ज्योतिर्भद्योतदृष्टिषु ।
पापापराधयोरागः खगबाल्यादिनोर्व्वयः ॥ २३२ ॥

འོད་ཟེར་ཀྱང་ངོ་། ཧྲི་ས་འབར་དང་མ་ཞིང་ངོ་། ཨ་རྩིས་ནི་འོད་སྣང་མིག།
སྡིག་དང་ཉེས་པ་ཨ་གླ་སོ། མཁའ་འགྲོ་ནི་མཉམ་པ་ལས།། 232

तेजः पुरीषयोर्व्वर्चौ महस्तूत्सवतेजसोः ।
रजोगुणे स्त्रीपुष्पे च राहौ ध्वान्ते गुणे तमः ॥ २३३ ॥

འོད་དང་བ་ཤང་ལམ་བཙྪས། ཆེན་པོ་སྒྲོ་བ་དེ་ཛ་ས།
ར་ཛ་ས་ཡོན་ཏན་མོ་ཟླ་མཚན། སྒྲ་གཅན་མུན་པ་ཡོན་ཏན་གཏམས།། 233

छन्दः पद्येऽभिलाषे च तपः कृच्छ्रादि कर्म्म च ।
सहोबलं सहामार्गौ नभः खं श्रावणे नभाः ॥ २३४ ॥

ཚ་ནྡས་ཚིགས་པ་ཅན་མངོན་འདོད། ཏ་པས་དཀའ་ཐུབ་ལ་སོགས་ལས།
ས་ཧས་སྟོབས་དང་མཉམ་མགོ་ཟླ། ན་བྷས་མཁའ་འགྲོ་གྲོ་ཞུན་*ན་བྷས།། 234

ओकः सद्माश्रयश्चौकाः पयः क्षीरं पयोऽम्बु च ।
ओजो दीप्तौ बले स्रोत इन्द्रिये निम्नगारये ॥ २३५ ॥

ཨོ་ཀས་ཁྱི་དང་རྟེན་ཨོ་ཀས། པ་ཡཿའོ་མ་པོ་སོ་ཆུ།
ཨོ་ཛས་དང་ནི་འོད་དང་སྟོབས། ཤྲོ་ཏྲས་དབང་པོ་གཙང་པོ་ཁྲིམ།། 235

* For གྲ་བཞིར ?

तेजः प्रभावे दीप्तौ च बले शुक्रेऽप्यतस्त्रिषु ।
विद्वान् विदंश्च बीभत्सो हिंस्रोऽप्यतिशये त्वमी ॥ २३६ ॥

ཏེ་ཛས་ནུས་མཐུ་སྒྲོན་མ་དང་། སྟོབས་དང་ཁུ་བ་རྣམས་ལའོ།
བི་དྭཱ་ས་ནི་རིག་པའོ། བྷཱི་བྷ་ཏྶ་ནི་རྣམས་འཚེའོ།
འདི་རྣམས་འཕེལ་དང་ཞེས།། 236

वृद्धप्रशस्ययोर्ज्यायान् कनीयांस्तु युवाल्पयोः ।
वरीयांस्तूरुवरयोः साधीयान् साधुवाढयोः ॥ २३७ ॥

ཀ་ནཱི་ཡཱ་སུ་གཞོན་ཆུང་། བ་རཱི་ཡཱ་དུ་བརླ་དང་རབ།
སཱ་དྷཱི་ཡཱ་ན་ལེགས་ཞེན་དུ། སའི་དེ།། 237

दखेऽपि वर्हं निर्बन्धोपरागार्कादयो ग्रहाः ।
द्वार्य्यापीडे क्वाथरसे निर्यूहो नागदन्तके ॥ २३८ ॥

འདབ་མ་རྒྱ་བྱའི་མདོངས་བཏེ། གྲིས་གདོན་གཟའ་སོགས་གྲ་ཧའོ།
སྒོ་ཁྱུང་ཐོད་དང་བསྒྲོལ་དང་ནི། ཉེར་ཡུ་ཧའི་གླང་ཆེན་སོ།། 238

तुलासूत्रेऽश्वादिरश्मौ प्रग्राहः प्रग्रहोऽपि च ।
पत्नी परिजनादानमूलशापाः परिग्रहाः ॥ २३९ ॥

སྲབ་ཐག་དུ་ལ་སོགས་པའི་སྲབ། པྲ་གྲཱ་ཧ་དང་གྲ་ཧ་ཡང་ངོ་།
ཆུང་མ་འཁོར་བཅས་ལེན་པ་རྩ། མནའ་རྣམས་པ་རི་གྲཱ་ཧཱའོ།། 239

दारेष्वपि गृहाः श्रोण्यामप्यारोहो वरस्त्रियाः ।
व्यूहो वृन्देऽप्यहिर्वृत्रेऽप्यग्नीन्दर्का स्तमोपहाः ॥ २४० ॥

བུད་མེད་ཁྱིམ་བདག་འཛིན་པའོ། ཆུ་སོ་དང་ནི་བུད་མེད་མཆོག།
ཨ་རོ་ཧེ་འོ་བྱུ་ཧ་ཚོགས། ཨ་ཧི་སྤྲུལ་དང་ལྷ་མིན་ནོ།
མེ་ཟླ་ཉི་མ་མུན་པ་འཇོམས།། 240

परिच्छदे नृपार्हेऽर्थे परिवर्होऽव्ययाः परे ॥ २४१ ॥

ཡོངས་གཅོད་མི་དབང་ཡོ་བྱད་ནི། པ་རི་བརྗོད་མི་ཟད་ཕྱི།། 241

इति नानार्थवर्गः ।

སྣ་ཚོགས་དོན་སྡེའོ།།

अव्ययवर्गः ।

आङीषदर्थेऽभिव्याप्तौ सीमार्थे धातुयोगजे ।
आ प्रगृह्यः स्मृतौ वाक्येऽप्यास्तु स्यात् कोपपीड़योः ॥ १ ॥

མི་ཟད་པའི་སྡེ་ཚན་ནོ །།

ཨཱང་ཆུང་དང་མངོན་པར་ཁྱབ། མཚམས་དོན་དབྱིབས་དག་སྦྱོར་ལས་སྐྱེས།
ཨཱ་ནི་མཚམས་མི་སྦྱོར་བ་དང་། དྲན་པ་དང་ནི་ངག་ལ་ཡང་།
ཨཱ་ནི་ཁྲོ་བ་ཟུག་རྔུ་དག།། 1

पापकुत्सेषदर्थे कु धिङ्निर्भर्त्सननिन्दयोः ।
चान्वाचये समाहारेतरेतरसमुच्चये ॥ २ ॥

སྡིག་དང་ངན་པ་ཅུང་ཟད་ཀུ། ཐིང་ནི་བསྡིགས་ཚིག་*དམོད་པ་དག།
ཙ་ནི་ཞར་བྱུང་བསྡུ་བ་དང་། རེ་རེ་བ་དང་ཀུན་ལས་བསྡུ།། 2

स्वस्त्याशीःक्षेमपुण्यादौ प्रकर्षे लङ्घनेऽप्यति ।
स्वित् प्रश्ने च वितर्के च तु स्याद्भेदेऽवधारणे ॥ ३ ॥

སུ་སྟི་ཤིས་པ་བདེ་ལེགས་དང་། བསོད་ནམས་ལ་སོགས་ཤིན་ཏུ་དགའ།
མཆོངས་པ་ལ་ཡང་ཨ་ཏིའོ། སྭིད་འདྲི་དང་རྣམ་རྟོག་གོ།
ཏུ་ནི་དབྱེ་བ་དམིགས་འཛིན་པ།། 3

* For འཕྱ་ཚིག ?

सकृत् सहैकवारे स्यादाराद्दूरसमीपयोः ।
प्रतीच्यां चरमे पश्चादुताप्यर्थविकल्पयोः ॥ ४ ॥

ས་ཀྲྀད་ལྷན་དུ་ལྷན་ཅིག་པར། རཱ་ཏ་ནི་རི་དང་ས་གཅིག་དག།
ནུབ་ཕྱོགས་ཕྱི་མ་པ་ཤྩད་དོ། ཨུ་ཏའི་དོན་ནི་བརྟག་དཔྱད་དག།། 4

पुनः सदार्थयोः शश्वत् साक्षात् प्रत्यक्षतुल्ययोः ।
खेदानुकम्पासन्तोषविस्मयामन्त्रणे वत ॥ ५ ॥

ཡང་དང་རྟག་ཏུ་དོན་ཤ་ཤྭད། སཱ་ཀྵཱཏ་མངོན་སུམ་དང་མཚུངས་པ།
སེམས་སྡུག་རྗེས་སུ་བརྩེ་བ་དང་། ཉེ་བར་ཆོས་པ་ངོ་མཚར་དང་།
སྐན་ཅོག་པ་ནི་བ་ཏའོ།། 5

हन्त हर्षेऽनुकम्पायां वाक्यारम्भविषादयोः ।
प्रति प्रतिनिधौ वीप्सालक्षणादौ प्रयोगतः ॥ ६ ॥

ཧནྟ་དགའ་དང་ཉེར་བརྩེ་དང་། ངག་དང་རྩོམ་པ་དུག་ལ་སོགས།
པྲ་ཏི་མཚོན་བྱེད་ཁྱབ་འདོད་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་རབ་འགྱུར་ལ།། 6

इति हेतुप्रकरणप्रकर्षादिसमाप्तिषु ।
प्राच्यां पुरस्तात् प्रथमे पुरार्थेऽग्रत इत्यपि ॥ ७ ॥

ཨི་ཏི་རྒྱུ་མཚན་གནས་སྐབས་དང་། གསལ་བྱེད་སོགས་པ་རྫོགས་རྣམས་ལ།
པུ་རཱ་སྟད་ནི་ཤར་ཕྱོགས་དང་། དང་པོ་སྔོན་དོན་མདུན་ཞེས་པའང་།། 7

यावत्तावच्च साकल्येऽवधौ मानेऽवधारणे ।
मङ्गलानन्तरारम्भप्रश्नकार्त्स्न्येष्वथो अथ ॥ ८ ॥

ཇི་སྲིད་དེ་སྲིད་ས་ཀ་ལྱེ། བར་མཚམས་ཚད་དང་དམིགས་འཛིན་ནོ།
བཀྲ་ཤིས་རྒྱུན་མི་འཆད་དང་རྩོམ། འདྲི་དང་ཀུན་ལ་ཨ་ཐོ་འོ། དེ་ནས།། 8

वृथा निरर्थकाविध्योर्नानानेकोभयार्थयोः ।
नु पृच्छायां विकल्पे च पश्चात्सादृश्ययोरनु ॥ ९ ॥

བྲི་ཐཱ་*དོན་མེད་བྱ་བ་མིན། ནཱ་ནཱ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་དོན་དག།
ནུ་ནི་དྲི་བ་རྣམ་རྟོག་དང་། ཕྱི་མ་འདྲ་དག་ཨ་ནུའོ།། 9

प्रश्नावधारणानुज्ञानुनयामन्त्रणे ननु ।
गर्हा-समुच्चय-प्रश्न-शङ्का-सम्भावनास्वपि ॥ १० ॥

འདྲི་བ་དམིགས་འཛིན་རྗེས་སྣོ་†། ཡིད་གཞུགས་འབོད་པ་ན་ནུའོ།
སྨོད་དང་ཀུན་བསྡུས་འདྲི་བ་དང་། བརྟག་པ་འབྱུང་འགྱུར་ཨ་པིའོ།། 10

उपमायां विकल्पे वा सामि त्वर्द्धे जुगुप्सने ।
अमा सह समीपे च कं वारिणि च मूर्द्धि च ॥ ११ ॥

ཉེར་འཇལ་འདམ་ཁ་བཱ་ཡིན་ནོ། སཱ་མི་ཕྱེད་དང་སྨོད་པའོ།
ཨ་མཱ་ལྷན་ཅིག་ས་གཅིག་དང་། ཀཾ་ནི་ཆུ་དང་སྤྱི་བོ་ལ།། 11

---

* Tib: ཟ་ཊ། † For རྗེས་གོ ?

इवेत्यमर्थयो रेवं नूनं तर्कोऽथ निश्चये ।
तूष्णीमर्थे सुखे जोषं किम्पृच्छायां जुगुप्सने ॥ १२ ॥

དཔེ་དང་འདྲི་ཡི་དོན་ཨེ་ཝཾ། ནཱུ་ནཾ་རྟོག་དོན་ཨེ་ཝཾ།
ནཱུ་ནཾ་རྟོག་དོན་ངེས་པའོ། མི་སྨྲའི་དོན་བདེ་ཛོ་ཥཾ་ངོ།
ཀིཾ་ནི་དྲི་དང་སྨོད་པ་ལ།། 12

नाम प्राकाश्य-सम्भाव्य-क्रोधोपगम-कुत्सने ।
अल म्भूषणपर्य्याप्तिशक्तिवारणवाचकम् ॥ १३ ॥

ནཱ་མ་སྟོན་བྱེད་འབྱུང་བ་དང་། ཁྲོ་དང་ཁས་ལེན་ངན་པའོ།
ཨ་ལཾ་རྒྱན་དང་ནུས་གྲངས་ཐོབ། མཐུང་ཐུང་དང་ནི་ཆོག་ཆོག་ལ།། 13

हुं वितर्के परिप्रश्ने समयान्तिकमध्ययोः ।
पुन रप्रथमे भेदे नि र्निश्चयनिषेधयोः ॥ १४ ॥

ཧུཾ་ནི་རྣམ་རྟོགས་ཡོངས་སུ་འདྲི། ས་མ་ཡ་ནི་ཉེ་ཚོམ་དབུས།
པུ་ན་དང་པོ་མ་ཡིན་དབྱེ། ནིཿ་ནི་ངེས་ཚིག་དགག་པ་དག། ཡིན།། 14

स्यात् प्रबन्धे चिरातीते निकटागामिके पुरा ।
ऊर्य्युरी चोररी च विस्तारेऽङ्गीकृतौ त्रयम् ॥ १५ ॥

པྲ་བནྡྷ་ནི་དུས་རིང་འདས། ཉེ་འཁོར་འབྱུང་འགྱུར་སྔོན་ལ་རིང་།
ཨཱུ་ར་ཨུ་རི་ཙ་ཨུ་རི། ཆུ་ཞེང་ཁས་ལེན་བུས་དག་གསུམ།། 15

स्वर्गे परे च लोके स्व र्वार्त्तासम्भाव्ययोः किल ।
निषेधवाक्यालङ्कारजिज्ञासानुनये खलु ॥ १६ ॥

མཐོ་རིས་པ་རོལ་འཇིག་རྟེན་སྭར། གཏམ་དང་འབྱུང་བ་དག་ཀི་ལ།
དགག་པ་ཚིག་གི་རྒྱན་དང་ནི། ཤེས་འདོད་བཙུགས་པ་ཁ་ལུའོ།། 16

समीपोभयतः शीघ्रसाकल्याभिमुखेऽभितः ।
नामप्रकाशयोः प्रादु मिथोऽन्योऽन्यं रहस्यपि ॥ १७ ॥

གཅིག་གཉིས་དང་མྱུར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མངོན་ཕྱུར་ཨ་བྷི་ཏ།
མིང་དང་གསལ་བྱེད་པྲཱ་དུ་ར། མི་ཐོ། བརྫུན་དང་པན་ཚུན་དབེན་པ་ཡང་།། 17

तिरो ऽन्तर्द्धौ तिर्य्यगर्थे हा विषादशुगर्त्तिषु ।
अहहेत्यद्भुते खेदे हि हेतावबधारणे ॥ १८ ॥

ཏི་རོ་བསྒྲིབས་དང་དུད་འགྲོ་འི་དོན། ཧཱ་ནི་སྡུག་བསྔལ་སྨྲ་ངན་ལ།
ཨ་ཧ་ཧ་ནི་རྨད་དུ་བྱུང་། སེམས་སྡུག་ཧི་ནི་རྒྱུ་མཚན་དམིགས་འཛིན་ནོ།། 18

चिराय चिररात्राय चिरस्याद्याश्चिरार्थकाः ।
मुहुः पुनःपुनः शश्वदभीक्ष्ण मसकृत् समाः ॥ १९ ॥

དོན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ནོ། རྒྱུན་རིང་ཡུན་རིང་རིང་པོ་དང་།
དུས་རིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན། ཡང་དང་སླར་དང་སླར་དང་ནི།
སླར་ཡང་ཡང་ཡང་གཅིག་མིན་མཚུངས།། 19

स्राग् झटित्यञ्जसाह्नाय द्राङ् मंक्षु सपदि द्रुते ।
बलवत् सुष्ठु किमुत स्वत्यतीव च निर्भरे ॥ २० ॥

མགྱོགས་མྱུར་ཀྱེན་དང་ཡུད་ཙམ་དང་། དེ་མ་དག་དང་མི་སྡོད་མྱུར།
ཤིན་ཏུ་ནན་ཏར་ཀ་ལས་དང་། སུ་དང་ཨ་ཏི་ཤིན་ཏུའི་དོན།། 20

पृथग्विनान्तरेणर्त्ते हिरुङ्नाना च वर्जने ।
यत्तद्यतस्ततो हेता वसाकल्ये तु चिच्चन ॥ २१ ॥

སོ་སོར་རེ་རེ་མཐར་བྱས་དང་། ཏུ་ན་*ཧི་རུག་ནཱ་ནཱ་བོར།
ཡད་ཏད་གང་ལས་དེ་ལས་ཀྱུ། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ཀི་ཅི་ཏ†།། 21

कदाचिज्जातु सार्द्धन्तु साकं सत्रा समं सह ।
आनुकूल्यार्थकं प्राध्वं व्यर्थके तु वृथा मुधा ॥ २२ ॥

ཀ་དཱ་ཅིད་ནི་ནམ་ཞིག་གོ། ལྷན་གཅིག་དུས་གཅིག་མཉམ་མཚུངས་ལྷན།
མཐུན་ཕྱོགས་དོན་དང་མཐུན་པའོ། དོན་མེད་བྱར་མེད་དོན་མེད་དོ།། 22

आहो उताहो किमुत विकल्पे किं किमूत च ।
तु हि च स्म ह वै पादपूरणे पूजने स्वति ॥ २३ ॥

རྟོག་པ་རྣམ་རྟོག་བརྟག་པ་དང་། འདམ་ཁ་ཅི་ཞིག་རྣམ་པར་རྟོག།
ཏུ་ཧི་ཙ་སྨ་ཧ་དང་བཻ། ཚིག་གི་ཁ་སྐོང་དོན་ཡིན་ནོ།
སུ་དང་ཨ་ཏི་མཆོད་པའི་བྱ།། 23

* For རཱ་ཏེ ?   † For ཅིཏྣ ?

दिवाह्नीत्यथ दोषा च नक्तञ्च रजनाविति ।
तिर्य्यगर्थे साचि तिरोऽप्यथ सम्बोधनार्थकाः ॥ २४ ॥

ཉིན་མོ་ཐུན་དང་དེ་ནས་ནི། ཉིས་མཚན་ནམ་ཞེས་བྱ་བའོ།
ཏུར་འགྲོ་འི་དོན་དང་སཱུ་ཙི་ཕྱུག། དེ་ནས་བོད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། 24

स्युः प्याट् पाडङ्ग है हे भोः समया निकसा हिरुक् ।
अतर्किते तु सहसा स्यात्पुरः पुरतोऽग्रतः ॥ २५ ॥

པྱཱཊ་པཊྃ་ག། ཧེ་ཧཻ་བྷོ་རྣམས་འབོད་པའོ། ལྷན་ཅིག་པ་གཅིག་ཉེས་འཁོར་རོ།
མ་བརྟགས་པ་དང་མ་དཔྱད་པ། སྔོན་མ་སྔ་མ་མདུན་མའོ།། 25

स्वाहा देवहविर्दाने श्रौषड् वौषड् वषट् स्वधा ।
किञ्चिदीषन्मनागल्पे प्रेत्यामुत्र भवान्तरे ॥ २६ ॥

སྭཱ་ཧཱ་ལྷ་ཡི་བསྲེག་རྫས་སྦྱིན། ཤྲཽ་ཥཊ་བཽ་ཥཊ་རྣམས་བདུད་རྩི་སྦྱིན་པའོ།
ཅུང་ཟད་བག་ཙམ་ཉུང་ཚུང་ངུ་། ཡི་དྭགས་བར་དོ་སྲིད་པ་བར།། 26

वद्वा यथा तथैवैवं साम्येऽहो ही च विस्मये ।
मौने तु तूष्णीं तूष्णीकां सद्यः सपदि तत्क्षणे ॥ २७ ॥

འདྲ་དང་ཇི་ལྟར་དེ་ལྟར་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཉམ་པའོ།
ཨ་ཧོ་ཧི་དང་ངོ་མཚར་རོ། སྨྲ་བཅད་མི་སྨྲ་ཏཱུཥྞཱི་ཀཱ།
སྐད་ཅིག་ཙམ་དེ་མ་ཐག།། 27

दिष्ट्या श मुपजोषं चेत्यानन्देऽथान्तरेऽन्तरा ।
अन्तरेण च मध्ये स्युः प्रसह्य तु हठार्थकम् ॥ २८ ॥

བདེ་དང་དགྱེས་པ་མཉེས་དང་དགའ། དེ་ནས་བར་དང་དཀྱིལ་དང་ནི།
ནང་དང་དབུས་མ་ཞེས་པའོ། མཐུ་དང་སྟོབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ།། 28

युक्ते द्वे साम्प्रतं स्थानेऽभीक्ष्णं शश्वदनारते ।
अभावे नह्यनो नापि मास्म मालञ्च वारणे ॥ २९ ॥

བྲང་དང་ཕྱུགས་དང་ད་ལྟར་གནས། སྣར་དང་ཡང་ཡང་དྲག་དུའོ།
མེད་དགག་ན་ཧི་ཨ་དང་ནི། དགག་མེད་དགག་ཚིག་ཚིག་གོ།། 29

पक्षान्तरे चेद्यदि च तत्त्वे त्वद्धाञ्जसा द्वयम् ।
प्राकाश्ये प्रादु राविः स्यादोमेवं परमं मते ॥ ३० ॥

ཕྱོགས་ཕྱི་མ་དང་ཙེ་སོགས་ཙ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་མེད་དང་།
དབྱེར་མེད་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། རབ་སྟོན་གསལ་དང་རྣམ་པ་ཡིན།
ཨོཾ་དང་ཨེ་ཝཾ་མཆོག་ཏུ་འདོད།། 30

समन्ततस्तु परितः सर्व्वतो विष्वगित्यपि ।
अकामानुमतौ काम मसूयोपगमेऽस्तु च ॥ ३१ ॥

མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀུན། མི་འདོད་ཁས་ལེན་ཀྱི་མིང་ངོ་།
ཁ་སྤྱིང་ཚིག་ཁས་ལེན་ཨ་དུ་ཙུ།། 31

ननु च स्याद् विरोधोक्तौ कच्चित् कामप्रवेदने ।
निःषमं दुःषमं गर्ह्ये यथास्वन्तु यथायथम् ॥ ३२ ॥

འགལ་དང་མི་མཐུན་པར་སྨྲ་བ། ཀ་ཙྩིཏ་སྨོང་བར་འདོད།
སྡུག་པ་མ་རུངས་ངན་པ་དང་། རང་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཇི་བཞིན་ལྟར།། 32

मृषा मिथ्या च वितथे यथार्थन्तु यथातथम् ।
स्युरेवन्तु पुनर्व्वैवेत्यवधारणवाचकाः ॥ ३३ ॥

ཤེས་བཞིན་བརྫུན་དང་མི་བདེན་པ། ཇི་ལྟའི་དོན་དང་ཇི་དེ་ལྟར།
སུ་དང་ཨེ་ཝཾ་ཏུ། པུནཿཝེ་དང་ཙ་དང་ཨེ་དེ་ནི།
དམིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བའི་ཚིག་ཡིན་ནོ།། 33

प्रागतीतार्थकं नूनमवश्यं निश्चये द्वयम् ।
संवद्वर्षेऽवरेत्वर्व्वागामेवं स्वयमात्मना ॥ ३४ ॥

པྲཱ་ག་འདས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ནཱུ་ན་ཡོས་ཀྱང་ངེས་པ་གཉིས།
ལོ་དང་ལོ་འི་ཕྱི་མ་དེང་། ཨ་མ་དེ་བཞིན་རང་དང་བདག།། 34

अल्पे नीचैर्महत्युच्चैः प्रायो भूम्न्यद्रुते शनैः ।
सना नित्ये वहिर्वाह्ये स्मातीतेऽस्तमदर्शने ॥ ३५ ॥

ཉུང་དང་དམའ་ཆེ་དང་མཐོ། མང་པོ་ཕལ་ཆེར་འགྲོ་དང་འགུལ།
རྟག་ཏུ་རྒྱུན་དུ་ཕྱི་དང་ཕྱི། འདས་དང་མི་མཐོང་མི་མངོན་ནོ།། 35

अस्ति सत्वे रुषोक्तावूङ् उं प्रश्नेऽनुनये त्वयि ।
हूं तर्कें स्यादुषा रात्रेरवसाने नमो नतौ ॥ ३६ ॥

ཡོད་དང་བདོག་གོ་ཁྲི་ཅིག་ཨུཾ། ཨུཾ་ནི་དྲི་དང་མཉེས་གཞིན་ཅིག།
ཧྃ་ནི་རྟོག་གེ་ཨུ་ཥཱ་ནི། ནམ་གྱི་ཆ་སྨད་ཕྱག་དང་འདུད།། 36

पुनरर्थेऽङ्गनिन्दायां दुष्टु सुष्टु प्रशंसने ।
सायं सायें प्रगे प्रातः प्रभाते निकषान्तिके ॥ ३७ ॥

བོད་པ་ཡང་དོན་ཨདྒ་ནི། སྨོད་དང་ངན་སྨྲ་བསྟོད་ལེགས་ཅིག།
དགོངས་མ་ཉི་མཐའ་ནམ་ལངས་སྔ། ས་གཅིག་པ་དང་*ཀ་ནྟི་ཀེ།། 37

परुत्परार्य्यैषमोऽब्दे पूर्व्वे पूर्व्वतरेयति ।
अद्याचाह्नयथ पूर्व्वेह्नीत्यादौ पूर्व्वोत्तरापरात् ॥ ३८ ॥

ན་ནིང་གཞི་ཉིང་ད་ལོ་དང་། ལོ་སྔོན་མ།
ན་ནིང་གཞི་ཉིང་པ་ལོ་འོ། དེ་རིང་འོད་དེ་རིང་གིའོ།
དེ་ནས་སྔོན་མིང་ཐུན་ལ་སོགས། སྔོན་མ་ཕྱི་མ་གཞན་དང་ནི།། 38

तथाधरान्यान्यतरेतरात् पूर्व्वेद्युरादयः ।
उभयद्युश्चोभयेद्युः परे त्वह्नि परेद्यवि ॥ ३९ ॥

དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཞན་དང་གཞན། སྔོན་མའི་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ།
ཉི་མ་གཉིས་པ་གསངས་ཉིན་མོ། ཕྱི་དྲོ་ནི་ཐུན་ནི་པ་རེ་བརྒྱ།། 39

* For ཨནྟི་ཀེ ?

ह्योगतेऽनागतेऽह्नि श्वः परश्व स्तत्परेऽहनि ।
तदा तदानीं युगपदेकदा सर्व्वदा सदा ॥ ४० ॥

ཁ་རྩང་འདས་པ་མ་འོང་བ། ཉི་མ་ཐུན་དང་ནི་གནངས་ནང་པར།
ཕྱི་ཐུན་དེ་ཐུན་དེ་དུས་ཙམ་ན། ཐབས་གཅིག་དང་ནི་ལྷན་གཅིག་ལ།
དུས་ཀུན་དུ་དང་རྟག་ཏུ་དང་།། 40

एतर्हि सम्प्रतीदानीमधुना साम्प्रतं तथा ।
दिग्देशकाले पूर्व्वादौ प्रागुदक्प्रत्यगादयः ॥ ४१ ॥

ད་ལྟ་དང་ནི་དེ་ལྟར་དང་། ད་དང་ད་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ།
ཕྱོགས་དང་ཡུལ་དང་དུས་ཡིན་ནོ། ཤར་ལ་སོགས་པ་སྔོན་མ་དང་།
ཕྱི་མ་དང་ནི་གཞན་ལ་སོགས།། 41

इत्यव्यय वर्गः ।

མི་ཟད་པའི་སྡེ་ཚན་ནོ།།

लिङ्गादिसंग्रहवर्गः।

सलिङ्गशास्त्रैः सन्नादिकृत्तद्धितसमासजैः।
अनुक्तैः संग्रहो लिङ्गं संकीर्णवदिहोन्नयेत्॥ १॥

རྟགས་བསྡུས་པའི་སྡེ་ཚན།

རྟགས་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས། སན་ལ་སོགས་པ་ཀྲིཏ་ཏདྡྷི་ཏ།
བསྡུ་བ་ལས་སྐྱེས་མ་བཤད་པ། བསྡུས་རྟགས་འདྲེས་བཞིན་འདི་ཞེས་བྱ།། 1

लिङ्गशेषविधिर्व्यापी विशेषैर्यद्यबाधितः।
स्त्रियामीदूद्विरामैकाच् सयोनि प्राणिनाम च॥ २॥

རྟགས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ།
ཨུ་ནའི་རྐྱེན་ཅན་རྣམས་ནི་མོ། མོ་ནི་ཨཱ་དང་ཨཱ་དང་ནི།
ངལ་གསོ་དབྱངས་གཅིག་ལས་མེད་དང་།
སྐྱེ་གནས་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས།། 2

नामविद्युन्निशावल्ली वीणादिग्भू नदीह्रियाम्।
अदन्तै द्विगुरेकार्थो न स पात्रयुगादिभिः॥ ३॥

མིང་དང་གློག་དང་མཚན་མོ་དག། འཁྲི་ཤིང་མདའ་དང་ཕྱོགས་དང་ས།
གཙང་པོ་ཧྲཱི་གྲོ་ས་རྣམས་ནི་མོ། ཨ་མཐའ་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་དང་།
སྣོད་དང་དུས་སོགས་མ་གཏོགས་པ།། 3

तल्वृन्दे येनिकट्यचा वैरमैथुनकादिवुन्।
स्त्रीभावादावनिक्तिन् वुल् णच् क्यपोऽयुजञिङिशाः॥ ४॥

ཏ་ལ་ཚོགས་ག་ཀ་ཊ་ཌ། འདྲེས་འཁྲིམས་ལ་སོགས་ཝུ་ནའོ་*།
མོ་དང་བླ་བ་ལ་སོགས་པ། ཨ་ནི་ཀྟི་ཎྭུ་ལ་དང་།
ཙ་ན་ཀྱ་བ་ཨ་ཡུ་ཛ། ཨ་ང་ཨི་ཉ་ནི་ཊཱ་རྣམས།། 4

उणादिषुनिरूरीश्च ङ्याबूङन्तं चरं स्थिरम्।
तत् क्रीडायां प्रहरणं चेन्मौष्टा पाल्लवा ण दिक्॥ ५॥

ཨུཎ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཊྲུ་རཱི། ཨ་དི་ཨཱ་ཝུ་ཨུག་གཡོ་བརྟན།
དེ་ལ་རྩེད་མོ་འི་རྡེག་ཆ་དང་། ཁ་ཚུར་ཐལ་ལྕག་ཊ་ནི་མོ་འི་ཀྱེན།། 5

घञोञः सा क्रियास्याञ्चेद्दाण्डपाता हि फाल्गुनी।
श्यैनम्पाता हि मृगया तैलम्पाता स्वधेति दिक्॥ ६॥

གྷཉ་ཉི་ཉ་ནི་དེའི་བྱ་བ། ཆད་པ་ལྷུང་བ་སྤྲོ་ཏྲ་དང་།
ཁྲ་དང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་དང་། མར་ཁུ་འཐུངས་པ་བདུད་རྩི་མོ།། 6

स्त्री स्यात् काचिन्मृणाल्यादि विवक्षापचये यदि।
लङ्का शेफालिका टीका धातकी पञ्जिकाढकी॥ ७॥

མོ་ཡིན་ཙུང་ཟད་པད་རྩ་སོགས། བརྗོད་འདོད་འཚང་བའི་ཀྱེན།
གལ་དེ་ན། ལང་ཀཱ་ཤེ་པཱ་ལི་ཀཱ་དང་།
ཊཱི་ཀཱ་དང་ནི་དྷཱ་ཏ་ཀཱི། དཀའ་འགྲེལ་དང་ནི་བྲེ་བོ་འོ།། 7

---

* For ཝུ་ནར ?

सिध्रका सारिका हिक्का प्राचिकोल्का पिपीलिका ।
तिन्दुकी कणिका भङ्गिः सुरुङ्गा सूचि माढ़यः ॥ ८ ॥

སི་ནྡུའི་ཤིང་དང་སྨྲ་བྱེད་བྱེའུ། ཨི་ཀ་བུ་སྨྲང་རྩེ་འབར་བ་དང་།
ཏྲོག་མ་རིལ་དུ་ཀའི་ཤིང་། ཞིབ་མོ་བཅོམ་དང་ཚོས་ལེགས་དང་།
ཕྲ་མ་སྣ་ཧྲི་ལོ་མ་དང་ ॥ 8

पिच्छा वितण्डाकाकिण्यश्चूर्णिः शाणी द्रुणी दरत् ।
सातिः कन्था तथा सन्दी नाभी राजसभापि च ॥ ९ ॥

འབྲས་བུ་སྐོལ་བ་ཕུབ་དང་ནི། ཕྱི་མ་ཤཱ་ཊཱི་ཀོས།
ཤིན་ཏུ་དགའ་དང་ཐེམ་ཏུག་དང་། དེ་བཞིན་སྟན་ཐྲེ་རྒྱལ་པོའི་འཁོར ॥ 9

झल्लरी चर्च्चरी पारी होरा लट्वा च सिध्मला ।
लाक्षा लिक्षा च गण्डूषा गृध्रसी चमसी मसी ॥ १० ॥

ཛྷ་ལླཱ་རི་ཙ་ཙ་རཱི། འཁར་བ་རི་མོ་དུས་སྦྱོར་དང་།
ཉ་རུལ་ཚོས་དང་སྒྲོ་མ་ཁྲུས། ཚང་སྐྱོད་སྣག་ཚ་གྲི་ཧྲུ་སྲཱི།
མོ་འི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ ॥ 10

पुंस्त्वे सभेदानुचराः सपर्य्यायाः सुरासुराः ।
स्वर्गयागाद्रि मेघाब्धि द्रुकालासिशरारयः ॥ ११ ॥

སྐྱེས་བུ་དེ་དབྱེ་རྗེས་སུ་སྤྱོད། རྣམ་གྲངས་དང་བཅས་ལྷ་ལྷ་མིན།
མཐོ་རིས་གཏོང་སྦྱིན་རི་དང་སྤྲིན། རྒྱ་མཚོ་ཤིང་དང་དུས་དང་ནི།
རལ་གྲི་མདའ་དང་དགྲ་དང་ནི ॥ 11

करगण्डौष्ठदोर्द्दन्तकण्ठकेशनखस्तनाः ।
अह्नाहान्ताः क्ष्वेड़भेदा राचान्ताः प्रागसंख्यकाः ॥ १२ ॥

ལག་པ་འགྲམ་མཆུ་དཔུང་པས་སོ། མགྲིན་སྐྲ་སེན་མོ་ནུ་མ་དང་།
ཉིན་མོ་ཧ་ཡི་མཐའ་ཅན་ནོ། དུག་གི་དབྱེ་བ།
མཚན་མོ་མཐའ་དང་དང་པོ་གྲངས ॥ 12

त्रीवेष्टाद्याश्च निर्यासा असन्नन्ता अबाधिताः ।
कशेरु जतुवस्तूनि हित्वा तुरुविरामकाः ॥ १३ ॥

དཔལ་འདོད་ལ་སོགས་ཚོན་རྩི་དང་། དམིགས་བྱེ་མ་ཡིན་མོད་ལུག་དང་།
དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ་ཡི་ནི། དུ་དང་ཨུ་ཟླ་ངལ་གསོ་དང་ ॥ 13

क ष ण भ मरोपान्ता यद्यदन्ता अमी अथ ।
प थ न य स टोपान्ता गोत्राख्याश्चरणाह्वयाः ॥ १४ ॥

འདི་རྣམས་ཉེ་བའི་མཐའ་ཅན། ཨའི་མཐའ་ཅན་ནི་འདིར་མོ་ནོ།
ཀ་ཥ་ཎ་བྷ་རའི་རྗེན། པ་ཡི་མཐའ་ཅན་གང་ལ་ནི།
ཨ། ཐ། པ། ཐ། ན། ཡ། ས། ཊ་དང་པ་ཡི་མཐའ་ཅན་པོ།
རིགས་པ་དགྲགས་པ་ཞབས་དང་འབོད ॥ 14

नाम्नग्रकर्त्तरि भावे च घ ञ ज ब् नञ् णघाथुचः ।
ल्युः कर्त्तरीमनिज्भावे को घोः किःप्रादितोऽन्यतः ॥ १५ ॥

མིང་དང་བྱེད་པ་ངོ་བོ་ལ། གྷཱ་ཉ་ཛ་ཡ་ནི་ལ་གྷཱ།
ཨ་ཐུ་ཙ་དང་ལྱུ་དང་བྱེད། ཨ་ནི་ཙ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད།
ཀ་གྷཱ་ཀི་ནི་དང་པོ་གཞན ॥ 15

द्वन्द्वेऽश्ववड़वावश्ववड़वा न समाहृते ।
कान्तः सूर्य्येन्दुपर्य्यायाः पूर्व्वोऽयः पूर्व्वकोऽपि च ॥ १६ ॥

བྲང་དུ་རྟ་དང་རྒོད་མ་དང་། རྟ་དང་རྒོད་མའི་བསྡུ་བ་རྣམས།
ཀ་ཡི་མཐའ་ཅན་ཉི་ཟླ་དང་། ཨ་ཡ་སྔོན་དུ་བཀོག་པའོ། སྔོན་ཉིད་ཀྱང་ངོ་།། 16

वटकश्चानुवाकश्च रल्लकश्च कुटुङ्गकः ।
पुङ्खो न्यूङ्खः समुद्गश्च विटपट्टधटाः खटः ॥ १७ ॥

མི་ཕྱུང་རྗེས་བརྗོད་པ་ཡང་དང་། ཁྲིམ་དང་མདའ་སྒོང་རིག་བྱེད་དང་།
ཕྱུན་པོ་སྤྲུག་ཅན་དང་སྦྲ་རྩི། མཁར་དང་ཁྲིན་པ་སྐྱན་དངགས་མཁན།། 17

कोट्टारघट्टहट्टाश्च पिण्डगोण्डपिचिण्डवत् ।
गडुः करण्डोलगुड़ावरण्डश्च किणो घुणः ॥ १८ ॥

ཚངས་པ་རིགས་ངན་མངལ་སྐྱག་སྦྲ། ལོ་མ་བརླགས་པ་ཤིང་སྦྱིན་བུ།
ཟམ་དོག་དང་དབྱུག་པ་དང་།། 18

हति सौमन्त हरितो रोमन्थोद्गीथबुद्बुदाः ।
कासमर्द्दोऽर्द्दनिः कुन्दः फेनस्तूपौ सपूपकौ ॥ १९ ॥

རྒྱ་སྐྱུལ་སྒྲ་མཚམས་ལྡོང་ཁྲ་དང་། སྐྱུག་ལྡན་སྐེགས་པ་རྒྱ་བུར་དང་།
འགྲོ་ཤིང་འགྲོ་སྐྱོང་བཟང་དང་ནི། སྤྲུ་བ་མཆོད་རྟེན་གདིང་ཚོག་དང་།། 19

आतपः क्षत्रिये नाभिः कुणपक्षुरकेदराः ।
पूरक्षुरप्रचुक्राश्च गोलहिङ्गुलपुद्गलाः ॥ २० ॥

ཉི་འོད་རྒྱལ་རིགས་ལྟེ་བ་དང་། མདའ་དང་སྤྲུ་གྲི་གས་པ་དང་།
རྒྱ་འཕེལ་རྨིག་པ་སྐྱུར་མོ་དང་། བྲི་ཕྲུག་ཚོ་ལ་དང་གང་ཟག་དང་།། 20

वेतालमल्लभल्लाश्च पुरोडाशोऽपि पट्टिशः ।
कुल्माषो रभसश्चैव सकटाहः पतद्ग्रहः ॥ २१ ॥

རོ་ལངས་གྱད་དང་སྟ་རི་དང་། མཆོད་སྦྱིན་པ་པ་ཊི་ཤ་དང་།
ཅབ་མ་དགའ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཤིང་རྟ་བཤད་པ་སོ་སོར་འདོད།
པའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ།། 21

द्विहीनेऽन्यच्च खारण्यपर्णस्वभ्रहिमोदकम् ।
शीतोष्णमांसरुधिरमुखाक्षिद्रविणं बलम् ॥ २२ ॥

གཉིས་དམར་གཞན་ནོ་མཁས་དང་། ནི། དགོན་པ་འདབ་མ་རྡོང་དང་ནི།
ཁ་བ་ཆུ་དང་གྲང་དྲོ་དང་། ཤ་ཁྲག་ཁ་མིག་ཁུ་བ་དང་།། 22

हलहेमशुल्वलोहसुखदुःखशुभाशुभम् ।
जलपुष्पाणि लवणं व्यञ्जनान्यनुलेपनम् ॥ २३ ॥

སྟབས་དང་གོམ་དང་གསེར་ཟངས་ལྕགས། བདེ་སྡུག་དགེ་དང་མི་དགེ་དང་།
ཆུ་དང་མེ་ཏོག་རྣམས་དང་ནི། ཚ་དང་རྒྱུང་ཡབ་རྗེས་བྱུག་པ།། 23

कोट्याः शतादिसंख्यान्या वा लक्षा नियुतञ्च तत् ।
इच्क मसिसुसन्नन्तं यदनान्तमकर्त्तरि ॥ २४ ॥

བྱེ་བ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས། གཞན་ཡང་འབུམ་དང་ས་ཡ་དང་།
ཀ་གཉིས་མ་སི་སུ་སནྟི། གང་ལ་ཨ་ནི་ཅན་དང་ ॥ 24

चान्तं सलोपधं शिष्टं रात्रं प्राक् संख्ययान्वितम् ।
पात्राद्यदन्तैरेकार्थो द्विगु र्लक्ष्यानुसारतः ॥ २५ ॥

བྱེད་པོ་མ་གེགས་ཏ་མཐའ་དང་། ས་ལ་ཉེ་སྡོན་ཤི་ཥྚ་དང་།
མཚན་མོ་གྲངས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྒྲོད་ལ་སོགས་པ་ཨ་མཐའ་ཅན།
དོན་གཅིག་གོང་དུ་གྲངས་ལྡན་པ། ཁ་གཉིས་མཚན་ཉིད་རྗེས་འབྲང་བ ॥ 25

द्वन्द्वैकत्वाव्ययीभावौ पथः संख्याव्ययात् परः ।
षष्ठ्याश्छाया बहूनाञ्चेद्विच्छायं संहतौ सभा ॥ २६ ॥

ཟླས་དབྱེ་གཅིག་ཉིད་མི་ཟད་དངོས། ལམ་གྲངས་མི་ཟད་པ་རོལ་ལོ། མ་ནིང་ངོ་།
དྲུག་ཙ་གྲིབ་མ་མང་གཉིས་གྲིབ། ཚོགས་པ་དང་ནི་འདུས་པ་དང་ ॥ 26

शालार्थापि परा राजाऽमनुष्यार्थादराजकात् ।
दासीसभं नृपसभं रक्षःसभमिमा दिशः ॥ २७ ॥

ཤཱ་ལ་དོན་གྱི་པ་རོལ་དུ། རྒྱལ་པོ་མི་དོན་ར་ཛ་སྒྲངས།
གཡོག་མོ་འདུས་དང་མི་དབང་འདུ། སྲུང་བ་འདུས་འདིར་ཕྱོགས་མིན* ॥ 27

* For ཡིན ?

उपज्ञोपक्रमान्तश्च तदादित्वप्रकाशने ।
कोपज्ञकोपक्रमादि कन्थोशीनरनामसु ॥ २८ ॥

ཉེར་ཞེས་ཉེ་བར་བགྲོད་པའི་མཐའ། དེ་ལ་གཉིས་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ།
ཚངས་ཞེས་ཚངས་པའི་གོ་རིམ་སོགས། དུག་པོ་ཤི་ན་ར་ནམ་སུ ॥ 28

भावे न णकचिड्भ्योऽन्ये समूहे भावकर्म्मणोः ।
अदन्तप्रत्ययाः पुण्यसुदिनाभ्यां त्वहःपरः ॥ २९ ॥

བྷ་བ་ན་དང་ཌ་དང་ཀ། ཅ་ཏ་རྣམས་དང་གཞན་ལའོ།
ཚོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ལས། ཨ་ཡི་མཐའ་ཅན་རྐྱེན་རྣམས་སོ།
བསོད་ནམས་ཉི་བཟང་ཉི་མའི་པ་རོལ ॥ 29

क्रियाव्ययानां भेदकान्येकत्वेऽप्युक्थतोटके ।
चोचं पिच्छं गृहस्थूणं तिरीटं मर्म्मयोजनम् ॥ ३० ॥

བྱ་བ་མི་ཟད་རྣམས་ཀྱིས་ནི། དབྱེ་བ་གཞན་དང་གཅིག་ཉིད་དོ།
རིག་བྱེད་དང་ནི་གར་བྱེ་བྲག། ཏ་ལའི་འབྲས་བུ་རྨ་བྱའི་མདོངས།
ཁྱིམ་དང་སྐ་བ་ཐོད་དང་ནི། སོག་གི་གནས་དང་དཔག་ཚད་དོ ॥ 30

राजसूयं वाजपेयं गद्यपद्ये कृतौ कवेः ।
माणिक्यभाष्यसिन्दूरचीरचीवरपञ्जरम् ॥ ३१ ॥

རྒྱལ་པོ་མཆོད་སྦྱིན་བ་ཛ་པེ་ཡཾ། ཚིགས་བཅད་ཀང་ལྡན་མཁས་པས་བྱས།
ནོར་བུ་ཀང་དང་སིནྡྷུ་ར། གོས་རྐྱང་གོས་དང་གཟུར་དང་ནི ॥ 31

लोकायतं हरितालं विदलं स्थालवाल्हवम् ।
पुंनपुंसकयोः शेषोऽर्द्धर्चपिण्याककण्टकाः ॥ ३२ ॥

འཇིག་རྟེན་འགྲོ་དང་བབ་ཟླ་དང་། བདུག་རྫས་སྤོར་མ་གུར་གུ་མོ།
སྐྱེ་བུ་མ་ནིང་ལྷག་མ་ནི། ཕྱེད་མཆེད་འབའ་ཆ་ཚེར་མ་དང་།། 32

मोदक स्तण्डक ष्टङ्कः शाटकः कर्व्वटोऽर्बुदः ।
पातकोद्योगचरकतमालामलका नड़ः ॥ ३३ ॥

ཟས་དབྱེ་རྒྱུན་ཆགས་མཐུན་བྲལ་དང་། གོས་དང་བརྒྱ་གྲོང་ཤར་དང་ནི།
ལྷུང་བ་ཉེར་སྤྱོད་སྨན་དཔྱད་དང་། ཏ་མ་ལ་དང་གྲོང་མཐའ་དང་།། 33

कुष्ठं मुण्डं शीधु बुस्तं क्ष्वेड़ितं क्षेमकुट्टिमम् ।
सङ्गमं शतमानार्म्म सम्बलाव्ययताण्डवम् ॥ ३४ ॥

ལྷམ་ར་རྡུལ་ཧ་མགོ་དང་ཆང་། པུ་ཏི་སེང་སྒྲ་བདེ་དང་བུམ།
གྲོགས་པ་བརྒྱ་ཆང་མིག་ནད་དང་། རྒྱུགས་དང་མི་ཟད་གར་དང་ནི།། 34

कवियं कन्दकार्पासं पारावारं युगन्धरम् ।
यूपं प्रग्रीवपाचीवे यूष ञ्चमसचिक्कसौ ॥ ३५ ॥

ཁབྲི་སྐྱོ་ལས་དང་རས་བལ་དང་། ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་གཉའ་ཤིང་འཛིན།
ཁྲུད་རྣམས་ཕྲ་གྲི་བ་དང་ནི། ལྷུང་བཟེད་གཙུ་ཟླ་ཆང་སྣོད།། 35

अर्द्धर्चादौ घृतादीनां पुंस्त्वाद्यं वैदिकं ध्रुवम् ।
तन्नोक्तमिह लोकेऽपि तच्चेदस्त्यस्तु शेषवत् ॥ ३६ ॥

ཕྱེད་མཆོད་ལ་སོགས་མར་སོགས་རྣམས། སྐྱེ་བུ་ལ་སོགས་རིག་བྱེད་ངེས།
དེ་འདིར་མ་བཤད་འཇིག་རྟེན་ལ། དེ་ཡོད་ན་ཡང་ལྷག་མ་བཞིན།། 36

स्त्रीपुंसयोरपत्यान्ता द्विचतुःषट्पदोरगाः ।
जातिभेदाः पुमाख्याश्च स्त्रीयोगैः सहमल्लकः ॥ ३७ ॥

པོ་མོ་བུ་རྒྱུད་མཐའ་ཅན་དང་། གཉིས་བཞི་དྲུག་ཀོག་ལྟོས་འགྲོ་རྣམས།
རིགས་དབྱེ་དང་སྐྱེ་བུར་གྲགས། བུད་མེད་སྦྱོར་བས་ལྷན་ཅིག་བྱེད།། 37

मुनि र्व्वराटकः स्वाति र्वर्णको जाटलिर्म्मनुः ।
मूषा सृपाटी कर्कन्धु र्यष्टिः शाटी कटी कुटिः ॥ ३८ ॥

ཐུབ་པ་མཛེས་དང་ས་རིང་དང་། ཁ་དོག་ཛ་ཊ་ལི་དང་མཐུན།
གསེར་སྐྱོང་བེ་ཡི་བྱེ་བྲག་དང་། ཁྲག་འཛིན་མཆོད་སྡོང་དང་།
གོས་དང་ཀེད་པོ་དུ་ལུའི་*།། 38

स्त्रीनपुंसकयो र्भावक्रिययोः ष्यञ् क्वचिच्च वुञ् ।
औचित्य मौचिती मैत्री मैत्र्यं वुञ् प्रागुदाहृतः ॥ ३९ ॥

མོ་དང་མ་ནིང་བྱ་བ་དང་། བྱ་བ་ཥྱཉ་འགའ་ཞིག་བུཉ།
རིགས་དང་མི་རིགས་བྱམས་མི་བྱམས། བུཉ་དང་པོར་དཔེར་བརྗོད་པ།། 39

* For ཕུ་སུར ?

षष्ठ्यन्तप्राक्पदाः सेनाछायाशालासुरानिशाः ।
स्याद्वा नृसेनं श्वनिशङ्गोशाल मितरे च दिक् ॥ ४० ॥

དྲུག་པའི་མཐའ་དང་དང་པོ་ནི་ཚིག། དམག་དང་གྲིབ་མ་ར་བ་དང་།
ཆང་དང་མཚན་མོ་ཡིན་པའམ། མི་དམག་སང་དགོངས་བ་ལང་རྭ།
གཞན་ཡང་ཕྱོགས་ཡིན་མོ་མིན་ནོ། ། 40

आवन्नन्तोत्तरपदो द्विगुश्चापुंसि नस्य लुप् ।
चिखट्टञ्च चिखट्टी च चितक्षञ्च चितक्ष्यपि ॥ ४१ ॥

ཨ་ཡི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པ། ཕྱི་ཚིག་པ་གཉིས་སྐྱེས་བུའོ།
ན་ཡང་ཕྱིས་ཞིང་ཁྲིགས་ཁྲི་གསུམ།
ཁྲི་གསུམ་གསུམ་འཛིག་གསུམ་འཛིག་ཀྱང་། ། 41

चिषु पाचौ पुटौ वाटौ पेटौ कुवलदाड़िमौ ।
परं लिङ्गं स्वप्रधाने द्वन्द्वे तत्पुरुषेऽपि तत् ॥ ४२ ॥

གསུམ་པོ་སྣོད་དང་ཐུབ་པོ་ཁར། སྒྲོམ་དང་ཨུཏྤལ་སེ་འབྲུའོ།
གཞན་གྱི་རྟགས་ཅན་རང་ཉིད་གཙོ། ཟླས་དབྱེ་དེ་ཡི་སྐྱེས་བུ་དེ། ། 42

अर्थान्ताः प्राद्यलं प्राप्तापन्नपूर्व्वाः परोपगाः ।
तद्धितार्थो द्विगुः संख्यासर्व्वनामतदन्तकाः ॥ ४३ ॥

དོན་གྱི་མཐའ་ཅན་སྔོན་སྦྱར་རྒྱུན། ཐོབ་པ་རྙེད་པ་སྔ་ཕྱིར་འགྲོ།
ཏ་དྷི་ཏ་དོན་པ་གཉིས་པ། གྲངས་དང་མིང་ནི་ཐམས་ཅད་པ། ། 43

बहुव्रीहिरदिङ् नाम्ना मुन्नेया तदुदाहृतिः ।
गुणद्रव्यक्रियायोगोपाधयः परगामिनः ॥ ४४ ॥

མཐའ་ཅན་འབྲུ་མང་པོ། ཕྱོགས་མིན་མིང་ནི་དཔེར་བརྗོད་ཞེས།
ཡོན་ཏན་རྫས་དང་བྱ་སྦྱོར་བ། སྔོན་མ་ཉེ་བ་པ་རོལ་འགྲོ། ། 44

क्तः कर्त्तर्य्यसंज्ञायां कृत्याः कर्त्तरि कर्म्मणि ।
अणाद्यन्ता स्तेन रक्ताद्यर्थे नानार्थभेदकाः ॥ ४५ ॥

ཀྲི་ཏ་བྱེད་བྱ་མིང་མེད་དང་། ཀྲི་ཏྱ་བྱེད་པོ་ལས་ལའོ།
ཨ་ཎ་ལ་སོགས་མཐའ་ཅན་ནི། དེ་ཡིས་དམར་པོ་ལ་སོགས་དོན།
སྣ་ཚོགས་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམས། ། 45

षट् संज्ञकास्त्रिषु समा युष्मदस्मत्तिङव्ययम् ।
परं विरोधे शेषन्तु ज्ञेयं शिष्टप्रयोगतः ॥ ४६ ॥

དྲུག་གི་མིང་ཅན་མཚུངས་པ་གསུམ། བདག་དང་གཞན་གཉིང་མི་ཟད་རྣམས།
འགལ་བ་རྣམས་ནི་ཕྱི་མ་ལ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་སྦྱར་ལས།
ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། ། 46

इत्यमरसिंहकृतौ नामलिङ्गानुशासने ।
सामान्यस्तृतीयः काण्डः साङ्ग एव समर्थितः ॥ ४७ ॥

इति लिङ्गादिसंग्रहवर्गः ।

རྟགས་བསྡུས་པའི་སྡེ་ཚན་ནོ།

པདྨ་རྣམས་ནི་ཉི་མ་ཀྲུས།
སྙན་དངགས་རྣམས་ནི་མཁས་པ་ཡིས།
དེ་ཡི་དྲི་བཟང་རླུང་གིས་འདེད།
དེ་བཞིན་མཁས་པས་དེ་ཡོན་དྲན།
འཆི་བ་མེད་པའི་སེང་གེ་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་པའི།
མིང་དང་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བཤད་པ་རྫོགས་སོ།

པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཀཱིརྟི་ཙནྡྲའི་ཞལ་སྔ་ནས།
ཡར་ཀླུངས་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས།
བལ་ཡུལ་ཡཾ་བུའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བསྒྱུར་བའོ།།

Nyāyavārtika, Fasc. 2-6 @ /10/ each	Rs.	8	2
Nityācārapaddhati, Fasc. 1-7 @ /10/ each		4	6
Nityācārapradīpa, Vol. I, Fasc. 1-8, Vol. II, Fasc. 1-3 @ /10/ each	Rs.	6	14
Nyāyabinduṭikā, Fasc. 1 @ /10/ each		0	10
*Nyāya Kusumāñjali Prakaraṇa, Vol. II, Fasc. 1-3 @ /10/ each		1	14
Nyayasarah		2	0
Padumāwati, Fasc. 1-6 @ 2/ each		12	0
Prākrita-Paingalam, Fasc. 1-7 @ /10/ each		4	6
Prākṛta Lakṣaṇam, Fasc. 1 @ /1/8 each		1	8
Parāçara Smṛti, Vol. I, Fasc. 1-8, Vol. II, Fasc. 1-6; Vol. III, Fasc. 1-6 @ /10/ each		12	8
Parāçara, Institutes of (English) @ 1/- each		1	0
Pariksamukha Sutram		1	0
Prabandhacintāmaṇi English) Fasc. 1-3 @ 1/4/ each		3	12
Rasarnavam, Fasc. 1-3		3	12
Ravisiddhanta Manjari, Fasc. 1		0	10
Saddarśana-Samuccaya, Fasc. 1-2 @ /10/ each		1	4
Samaraicca Kaha, Fasc. 1-4, @ /10/ each		2	8
Sāṅkhya Sūtra Vṛtti, Fasc. 1-4 @ /10/ each		2	8
Ditto (English) Fasc. 1-8 @ 1/- each		3	0
Six Buddhist Nyaya Tracts		0	10
Srāddha Kriyā Kaumudī, Fasc. 1-6 @ /10/ each		3	12
Suçruta Saṁhitā, (Eng.) Fasc. 1 @ 1/- each		1	0
Suddhi Kaumudī, Fasc. 1-4 @ /10/ each		2	8
Sundaranandam Kavyam		1	0
Suryya Siddhanta, Fasc. 1-2 @ 1-4 each		2	8
Syainika Sastra		1	0
*Taittreya Brahmana, Fasc., 11-25 @ /10/ each		9	6
*Taittirīya Saṁhitā, Fasc. 27-45 @ /10/ each		11	14
*Tāṇḍya Brāhmaṇa, Fasc. 10-19 @ /10/ each		6	4
Tantra Vārtika (English) Fasc. 1-10 @ /1/4		12	8
Tattva Cintāmaṇi, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol II, Fasc. 1-10; Vol. III, Fasc. 1-2; Vol. IV, Fasc. 1; Vol. V, Fasc. 1-5; Part IV, Vol. II, Fasc. 1-12 @ /10/ each		24	6
Tattva Cintamani Didhiti Vivriti, Vol. I, Fasc. 1-4; Vol. II, Fasc. 1, @ /10/ each		3	12
Tattva Cintamani Didhiti Prakas, Fasc. 1-4, @ /10/ each		2	8
Tattvārthādhigama Sutram, Fasc. 1-3 @ /10/		1	14
Tirthacintamoni, Fasc. 1-3, @ /10/ each		1	14
Trikāṇda-Maṇḍanam, Fasc. 1-3 @ /10/		1	14
Tul'si Satsai, Fasc. 1-5 @ /10/		3	2
*Upamita-bhava-prapañca-kathā, Fasc. 1-2, 5-13 @ /10/ each		6	14
Uvāsagadasāo, (Text and English) Fasc. 1-6 @ 1/-		6	0
Vallāla Carita, Fasc. 1 @ /10/		0	10
Varṣa Kriyā Kaumudī, Fasc. 1-6 @ /10/		3	12
*Vāyu Purāṇa, Vol. I, Fasc. 3-6; Vol. II, Fasc. 1-7; @ /10/ each		6	14
Vidhāna Pārijāta, Fasc. 1-8; Vol. II, Fasc. 1 @ /10/		5	10
Ditto Vol. II, Fasc. 2-4, @ 1/4		3	12
Vivādaratnākara, Fasc. 1-7 @ /10/ each		4	6
Vrhat Svayambhū Purāṇa, Fasc. 1-6 @ /10/		3	12
Yogaśāstra, Fasc. 1-3		3	12

Tibetan Series.

Amarakosah	2	0
Banddhastotrasangraha, Vol. I	2	0
A Lower Ladakhi version of Kesarsaga, Fasc. 1-4, @ 1/- each	4	0
Nyayabindu of Dharmakirti, Fasc. 1	1	0
Pag-Sam S'hi Tin, Fasc. 1-4 @ 1/- each	4	0
Rtogs *brjod dpag hkhri* S'iñ (Tib. & Sans. Avadāna Kalpalatā) Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 1-9 @ 1/- each	18	0
Sher-Phyin, Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-3; Vol. III, Fasc. 1-6 @ 1/ each	14	0

Arabic and Persian Series.

Al-Muqaddasi (English) Vol. I, Fasc. 1-4 @ 1/-	4	0
Āin-i-Akbarī, Fasc, 1-22 @ 1/8/ each	33	0
Ditto (English) Vol. I, Fasc 1-7, Vol II, Fasc. 1-5, Vol. III, Fasc. 1-5, Index to Vol. II, @ 2/- each	36	0
Akbarnāmah, with Index, Fasc. 1-37 @ 1/8/ each	55	8
Akbarnāmah, English Vol. I, Fasc. 1-8; Vol. II, Fasc. 1-7; Vol. III, Fasc. 1-2, @ 1/4/ each	21	4
Arabic Bibliography, by Dr. A Sprenger @ /10/	0	10
Conquest of Syria, Fasc. 1-9 @ /10/ each	5	10
Catalogue of Arabic Books and Manuscripts 1-2 @ 1/- each	2	0

* The other Fasciculi of these works are out of stock, and complete copies cannot be supplied.

Catalogue of the Persian Books and Manuscripts in the Library of the Asiatic Society of Bengal, Fasc. 1-3 @ 1/- each ...	Rs. 3	0
Dictionary of Arabic Technical Terms, and Appendix Fasc. 1-21 @ 1/8/ each	31	8
Faras Nama, Fasc. 2	1	0
Farnang-i-Rashidi, Fasc. 1-14 @ 1/8/ each	21	0
Fihrist-i-Tusi, or Ṭūsy's list of Shy'ah Books, Fasc. 1-4 @ 1/- each	4	0
Hadiqatu'L, Haqiqat, (Text & Eng.)	3	8
History of Gujarat	1	0
Haft Āsmān, History of the Persian Masnawi, Fasc. 1 @ /12/ each ...	0	12
History of the Caliphs, (English) Fasc. 1-6 @ 1/4/ each	7	8
Iqbalnamah-i-Jahāngīrī, Fasc. 1-3 @ /10/ each	1	14
Iṣābah, with Supplement, 51 Fasc. @ 1/- each	51	0
Ma'āṣir-i-Raḥīmī, Part I, Fasc. 1-2 @ 2 each	4	0
Maāṣir-ul-Umarā, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 1-9; Vol. III, 1 10; Index to Vol. I, Fasc. 10-11; Index to Vol. II, Fasc. 10-12; Index to Vol. III, Fasc. 11-12 @ /1/ each ...	35	0
Ditto (Eng.) Vol. I, Fasc. 1-2, @ 1/4/ each ...	2	8
Marhamu 'L-Ilali 'L-Mu'Dila, Fasc. 1-2	2	0
Muntakhabu-t-Tawarikh, Fasc. 1-15 @ 10/ each	9	6
Ditto (English), Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-5 and 3 Indexes; Vol. III, Fasc. 1 @ 1/- each	16	0
Muntakhabu-l-Lubāb, Fasc. 1-19 @ /10/ each...	11	14
Ditto Part 3, Fasc. 1-2 @ 1/- each	2	0
Nukhbatu-l-Fikr, Fasc. 1	0	10
Nizāmi's Khiradnāmah-i-Iskandari, Fasc. 1-2 @ /12 each ...	1	8
Persian and Turki Divans of Bayran Khan, Khan Khanan ...	1	0
Qawaninu 's-Sayyad of Khuda Yar Khan 'Abbasi, edited in the original Persian with English notes by Lieut.-Col. D. C. Phillott ...	5	0
Riyāzu-s-Salātin, Fasc. 1-5 @ /10/ each	3	2
Ditto (English) Fasc. 1-5 @ 1/-	5	0
Tadhkira-i-Khushnavisān	1	0
Tubaquat-i-Nasiri (English), Fasc. 1-14 @ 1/- each	14	0
Ditto Index	1	0
Tārikh-i-Firūz Shāhi of Ẓiyāu-d-din Barni, Fasc. 1-7 @ /10/ each ...	4	6
Tārikh-i-Firūzshāhi, of Shams-i-Sirāj Aif, Fasc. 1-6 @ /10/ each ...	3	12
Ten Ancient Arabic Poems, Fasc. 1-2 @ 1/8/ each	3	0
The Mabani 'L Lughat: A Grammar of the Turki Language in Persian	1	8
Tuzuk-i-Jahāngiri (Eng.) Fasc. 1 @ 1/-	1	0
Wis o Rāmīn, Fasc. 1-5 @ /10/ each	3	2
Ẓafarnāmah, Vol. I, Fasc. 1-9, Vol. II, Fasc. 1-8 @ /10/ each ...	10	10

ASIATIC SOCIETY'S PUBLICATIONS.

1. Asiatic Researches. Vols. XIX and XX @ 10/- each 20 0
2. Proceedings of the Asiatic Society from 1875 to 1904 @ /8/ per No.
3. Journal of the Asiatic Society for 1875 (8), 1871 (7), 1872 (8), 1873 (8), 1874 (8), 1875 (7), 1876 (7), 1877 (8), 1878 (8), 1879 (7), 1880 (8), 1881 (7), 1882 (6), 1883 (5), 1884 (6), 1885 (6), 1886 (8), 1887 (7), [illegible] (7), 1889 (10), 1890 (11), 1891 (7), 1892 (8), 1893 (11), 1894 (8), 1895 (7), 1896 (8), 1897 (8), 1898 (8), 1899 (8), 1900 (7), 1901 (7), 1902 (9), 1903 (8), 1904 (16) @ 1/8 per No. to Members and @ 2/- per No. to Non-Members.

N.B.—The figures enclosed in brackets give the number of Nos. in each Volume.

4. Journal and Proceedings, N.S., 1905, to date (Nos. 1-4 of 1905 are out of stock), @ 1-8 per No. to Members and Rs. 2 per No. to Non-Members.
5. Memoirs, 1905, to date. Price varies from number to number. Discount of 25% to Members.
6. Centenary Review of the Researches of the Society from 1784-1883 ... 3 0
7. Catalogue of the Library of the Asiatic Society, Bengal, 1910 ... 8 0
8. Moore and Hewitson's Descriptions of New Indian Lepidoptera, Parts I-III, with 8 coloured Plates, 4to, @ 6/- each 18 0
9. Kaçmiraçabdāmṛta, Parts I and II @ 1/8/ 3 0
10. Persian Translation of Haji Baba of Ispahan, by Haji Shaikh Ahmad-i-Kirmasi, and edited with notes by Major D. C. Phillott. ... 10 0

Notice of Sanskrit Manuscripts, Fasc. 1-35 @ 1/- each 35 0

Nepalese Buddhist Sanskrit Literature, by Dr. R. L. Mitra ... 5 0

N.B.—All Cheques, Money Orders, &c., must be made payable to the "Treasurer Asiatic Society," only.

31-10-11.